BIATORBÁGY
Város Polgármestere
2051 Biatorbágy, Baross Gábor utca 2/a. • Telefon: 06 23 310-174/213
Fax: 06 23 310-135 • E-mail: polgarmester@biatorbagy.hu • www.biatorbagy.hu

ELŐTERJESZTÉS

„(Be)Vonzó!" című pályázaton együttműködő partnerként való részvételről

A GYIÖT (Gyermek és Ifjúsági Önkormányzati Társaság), mint pályázó szervezet felkérte településünket, hogy a „(Be)Vonzó!" című pályázatában, mint együttműködő partner vegyen részt. A pályázat témájának rövid összefoglalóját az előterjesztés melléklete tartalmazza.

A pályázat az Erasmus+ programon indult, azon belül a KA3 kategória, Szakpolitikai reformok, különös tekintettel a strukturált párbeszéd a fiatalok és az ifjúság területén döntéshozó személyek között. Az előterjesztés mellékletét képezi a pályázati kiírás, melynek 214. oldalától találhatóak az ide vonatkozó információk.

A pályázatnak három fő eleme van:

1. Egy olyan tandem tréning, amelyen a projektbe közvetlenül bevont településekről tandem résztvevői csoportok érkeznek a tervek szerint minimum 4 képzési napot felölelő tréningre. A tandem jelleget az adja, hogy egy-egy településről 2-2 fiatal (15-29 év közötti), és egy önkormányzati képviselő/önkormányzati hivatal munkatársa/ifjúsági referens stb. vesz részt. A program lehetőséget nyújt arra, hogy a projekt által feldolgozni kívánt problémára megoldást kínáló ifjúsági közösségfejlesztési szempontrendszert megismertesse a résztvevőkkel, és felkészítse őket a projektben történő részvételre.

2. Ennek célja, hogy helyi szinten saját igényekhez szabottan a fiatalok szükségleteit és igényeit megismerjék és széles körű bevonással egy tematikus helyi ifjúsági konferenciát szervezzenek.

3, A záró tevékenység egy háromnapos járási ifjúsági konferencia lesz, amelyben mindkét járás közvetetten és közvetlenül bevont településeit résztvevőként meghívjuk. A helyi ifjúsági konferenciák tapasztalatai mentén, egy járási szintű együttműködésnek lehetőséget adó ifjúsági kerekasztal, tanács megalakítása a cél, amely szervezője lehet az ifjúsági közösségeknek szánt programoknak, fejlesztéseknek.

Kérem a bizottságot és a képviselő-testület tagjait támogassa az együttműködési megállapodás megkötését, amennyiben a pályázat elnyeri a támogatást.

Biatorbágy, 2017. június 29.

Tarjáni István s.k.
polgármester

Előkészítésben résztvevők:
Összeállította: Tóth Tamás ifjúsági koordinátor

Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének
…/2017. (VI. 29.) határozata

„(Be)Vonzó!” című pályázaton
együttműködő partnerként való részvételről

Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta, az”(Be)Vonzó! című pályázaton együttműködő partnerként való részvételről szóló előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

1. szakmai partnerként csatlakozik A GYIÖT (Gyermek és Ifjúsági Önkormányzati Társaság), mint pályázó által az Erasmus+ pályázaton, KA3 kategóriában, Szakpolitikai reformok, különös tekintettel a strukturált párbeszéd a fiatalok és az ifjúság területén döntéshozó személyek között pályázati kiíráson, a „(Be)Vonzó!” című pályázatához,

2. felhatalmazza a polgármestert az együttműködési megállapodás aláírására.

Felelős: polgármester
Határidő: 2017. 06. 29.
Végrehajtásért felelős: polgármester

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSASÁG
Fédération des Conseils Municipaux d'enfantts et Jeunes
Federation of Children's and Youth Municipal Councils

(be)Vonzó? projekt (munkacím)

koncepció

A projektről:

A Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság több éve végez települési ifjúsági munkát támogató tevékenységet. Tapasztalataink szerint a nagyobb települések fiatalokat vonzó hatása jelentős, és az agglomerációban lévő településeket ez komolyan érinti. Ez az elszívó hatás nem csupán a szabadidő és szórakozási lehetőségek aspektusában jelentkezik, hanem már gyakran az iskolai tanulmányaikat is nagyobb településeken folytatják a gyermek és ifjúsági korosztály tagjai. Egy olyan strukturált párbeszéden[1] alapulón kezdeményezést kívánunk elindítani a Budakeszi és az Érdi Járás településeinek bevonásával, amelynek célja, hogy helyben közösségi és szabadidős programokban minőségi alternatívát kínáljon a fiatalok számára.

A pályázat előkészítését a projekt megvalósítását a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság koordinálja, az előkészítő munkában, valamint a pályázatírásban a Törökbálinti Ifjúsági Önkormányzat tagjai is részt vesznek.

Erasmus+

A projektötletet az Erasmus+ Ifjúság KA3 2017. április 26-i beadási határidejű pályázati felhívására nyújtja be a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság. Ebben a kategóriában olyan pályázatokat lehet benyújtani, amelyeknek célja, hogy demokratikus részvételre ösztönző legyen a fiatalokra nézve; illetve, hogy előmozdítsa a fiatalok és döntéshozók között zajló vitákat, amelyek kapcsolódnak a strukturált párbeszédhez.

Tervezett tevékenységek:

1. A projekt kezdő programja egy olyan tandem tréning, amelyen a projektbe közvetlenül bevont településekről tandem résztvevői csoportok érkeznek a tervek szerint minimum 4 képzési napot felölelő tréningre. A tandem jelleget az adja, hogy egy-egy településről 2-2 fiatal (15-29 év közötti), és egy önkormányzati képviselő/önkormányzati hivatal munkatársa/ifjúsági referens stb. vesz részt. A program lehetőséget nyújt arra, hogy a projekt által feldolgozni kívánt problémára megoldást kínáló ifjúsági közösségfejlesztési szempontrendszert megismertesse a résztvevőkkel, és felkészítse őket a projektben történő részvételre.
2. A második tevékenységcsokor helyben zajlik le. Ennek célja, hogy helyi szinten saját igényekhez szabottan a fiatalok szükségleteit és igényeit megismerjék és széles körű bevonással egy tematikus helyi ifjúsági konferenciát szervezzenek. Ezzel párhuzamosan a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság koordinálja a közvetetten elérendő járásokhoz tartozó településekkel a kapcsolatfelvételt.

---

[1] A strukturált párbeszéd a fiatalok és döntéshozók közötti olyan kommunikációs csatorna, amely segíti a döntéshozókat a fiatalok véleményeinek megismerésében. Ez a kezdeményezés az Európai Uniós döntésekkel kapcsolatban indult el, előzményei 2005-re vezetnek vissza, azonban a megvalósítás rendszere 2010 óta zajlik a jelenlegi formájában. Az aktuális EU elnökséget betöltő országok triói határozzák meg a fő témáját a strukturált párbeszéd folyamatának, amelynek kapcsán aztán nemzeti és európai konzultációs folyamatok kerülnek megvalósításra, amiket mindkét szinten különböző - általában civil - partnerségek fognak össze és koordinálnak. A folyamat végén a döntéshozók és a fiatalok képviselői az EU ifjúsági konferencián összegezik a tapasztalatokat.

3. A záró tevékenység egy háromnapos járási ifjúsági konferencia lesz, amelyben mindkét járás közvetetten és közvetlenül bevont településeit résztvevőként meghívjuk. A helyi ifjúsági konferenciák tapasztalatai mentén, egy járási szintű együttműködésnek lehetőséget adó ifjúsági kerekasztal, tanács megalakítása a cél, amely szervezője lehet az ifjúsági közösségeknek szánt programoknak, fejlesztéseknek.

Tervezett idővonal:

A projektet 2017. november 1-jével tervezi kezdeni a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság, és összesen 10-12 hónapot vesz igénybe a fejlesztő munka a projekt keretében.

Nyertes projekt esetén:

I. Előkészítő fázis: 2017. november - 2018. január
II. Megvalósítás: 2018. február - szeptember
III. Befejezés, Értékelés: 2018. október - december

Célcsoportok:

Közvetlen:
Érdi Járás: Százhalombatta, Törökbálint
Budakeszi Járás: Biatorbágy, Budakeszi, Budaörs, Herceghalom, Páty

Közvetett:
A két érintett járás összes további települése.

A közvetlenül bevont települések azok, akik már a tandem tréning kezdetében is bekapcsolódnak a projektbe és szervezik településeiken a helyi ifjúsági konferenciákat.
A közvetlenül bevont települések önkormányzataival, vagy ifjúsági önkormányzataival a pályázó együttműködési szándéknyilatkozatot köt.

Költségek:

A pályázó Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság a pályázati támogatás terhére finanszírozza a programokon felmerülő szállás, étkezés költségeit. Az utazás költsége azonban a résztvevőket terheli.
Az együttműködő partnerek elsősorban folyamatos önkéntes munkájukkal járulnak hozzá a projekt sikeréhez.

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSASÁG
Fédération des Conseils Municipaux d'enfantts et Jeunes
Federation of Children's and Youth Municipal Councils

Együttműködési szándéknyilatkozat
A „(be)Vonzó?" c. pályázathoz

Alulírott ....., *(hivatalos képviselő neve),* mint a(z) ..... *(intézmény/szervet neve)* ismerem és támogatom a fent megjelölt program célkitűzéseit.

Nyilatkozom, hogy az Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság (képviselő: Gulyás Barnabás, székhely: 6800 Hódmezővásárhely, Serháztér utca 9. , adószám:18088445-1-06) kedvezményezett által megvalósuló, az Erasmus+ Ifjúság KA3 pályázati felhívására benyújtani tervezett, „(be)Vonzó" elnevezésű pályázat támogatása esetén, az alábbi területeken kívánok támogatást nyújtani a kedvezményezett számára.

- Részvétel a projekt teljes időszakában a megjelölt tevékenységekben.
- Együttműködés a projekt népszerűsítésében, valamint eredményeinek terjesztésében.
- A projekt keretében szervezett programokon az intézményünk/szervezetünk képviselőinek részvételének biztosítása.

Hozzájárulok, hogy az együttműködési szándéknyilatkozat alapján a pályázó szervezet a pályázati anyag elkészítése során, mint együttműködő partner hivatkozik rám.

Kelt:

Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság

Gulyás Barnabás elnök

Együttműködő partner

Erasmus+

Pályázati útmutató

Amennyiben a különböző nyelvű változatok között jelentésbeli eltérések vannak, az angol nyelvű változat az irányadó a más nyelvű változattal szemben.

1. verzió (2017): 20/10/2016

TARTALOMJEGYZÉK

RÖVIDÍTÉSEK 4

BEVEZETÉS 5

A pályázati útmutató rövid áttekintése 5

A. RÉSZ: ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK AZ ERASMUS+ PROGRAMRÓL 6

Az Erasmus+ program céljai és fő sajátosságai 8
Általános cél 8
Az Erasmus+ program fő sajátosságai 8
Az Erasmus+ program felépítése 13
1. pályázati kategória: Egyéni mobilitás 13
2. pályázati kategória: Együttműködés az innováció terén és a bevált gyakorlatok cseréje 13
3. pályázati kategória: Szakpolitikai reformok támogatása 13
Jean Monnet tevékenységek 14
Sport 14
A program költségvetése 15
Az Erasmus+ program végrehajtói 16
Az Európai Bizottság 16
Nemzeti irodák 16
A program megvalósításában részt vevő egyéb szervek 17
Ki vehet részt az Erasmus+ programban? 22
Résztvevők 22
Részt vevő intézmények 22
Támogatható országok 23

B. RÉSZ: A PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓBAN ÉRINTETT TEVÉKENYSÉGTÍPUSOKKAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK 26

Oktatás és képzés 27
A támogatható tevékenységtípusok 27
A tevékenységtípusok céljai 27
Ifjúságügy 28
A támogatható tevékenységek 28
A tevékenységtípusok céljai 28
A három pályázati kategória 29
1. pályázati kategória: Mobilitási projektek 30
A támogatható tevékenységek 30
Mobilitási projektek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén 32
Mobilitási projektek a felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatási munkatársak számára 34
Mobilitási projektek a szakképzésben tanulók és oktatók/munkatársak/szakemberek számára 56
Mobilitási projekt a közoktatási intézmények munkatársai számára 70
Mobilitási projekt a felnőttoktatásban dolgozók számára 78
Mobilitási projekt a fiatalok és az ifjúságsegítők számára 86
Az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményei 112
Erasmus Mundus közös mesterképzések 120
Erasmus+ mesterképzési hitelek 131
2. pályázati kategória: Együttműködés az innováció és a bevált gyakorlatok cseréje terén 133
Stratégiai partnerségek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén 135
Tudásszövetségek 160
Kapacitásfejlesztési projektek a felsőoktatás területén 170
Kapacitásfejlesztés az ifjúsági területen 195
3. pályázati kategória: Szakpolitikai reformok támogatása (KA3) 212
Strukturált párbeszéd: a fiatalok és az ifjúsági területen döntéshozó személyek találkozói 214
Jean Monnet tevékenységek 223
A támogatható tevékenységek 223

A Jean Monnet tevékenységek céljai ... 223
Jean Monnet modulok ... 225
Jean monnet katedra ... 230
Jean Monnet kiválósági központok ... 234
Jean Monnet támogatás egyesületeknek ... 238
Jean Monnet hálózatok (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel) ... 242
Jean Monnet projektek (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel) ... 246
Jean Monnet egységköltségek ... 251
Sport ... 256
Támogatható tevékenységek ... 256
Együttműködési partnerségek ... 257
Kis együttműködési partnerségek ... 268
Európai nonprofit sportesemények ... 274
C. RÉSZ: TÁJÉKOZTATÓ A PÁLYÁZÓK SZÁMÁRA ... 278
Hogyan kell benyújtani Erasmus+ pályázatot? ... 278
1. lépés: Regisztráció a Participant Portalon ... 278
2. lépés: A program feltételeinek és szempontjainak való megfelelés ellenőrzése ... 279
3. lépés: A pénzügyi feltételek ellenőrzése ... 283
4. lépés: A pályázati űrlap kitöltése és benyújtása ... 286
Mi történik a pályázat benyújtása után? ... 287
Értékelési folyamat ... 287
Végső döntés ... 288
Értesítés a támogatás odaítéléséről szóló határozatokról ... 288
Mi történik, ha elfogadják a pályázatot? ... 288
Támogatási szerződés/határozat ... 288
A támogatás összege ... 289
Kifizetési eljárások ... 289
Határidők a projekt életciklusában és a kifizetési módok ... 291
Egyéb fontos szerződéses rendelkezések ... 294
Pénzügyi garancia ... 294
Alvállalkozó szerződtetése és közbeszerzési szerződés odaítélése ... 294
Tájékoztatás az odaítélt támogatásokról ... 294
Nyilvánosság ... 295
Ellenőrzések és vizsgálatok ... 295
Adatvédelem ... 296
Nyílt licenc és szellemitulajdon-jogok ... 296
Alkalmazandó szabályok ... 296
I. MELLÉKLET ... 298
Mobilitási projektek a felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatási munkatársak számára 299
Mobilitási projekt a szakképzésben tanulók és a szakképzési munkatársak számára ... 305
Mobilitási projekt a köznevelési munkatársak számára ... 311
Mobilitási projekt a felnőttoktatásban dolgozók számára ... 314
Mobilitási projekt fiatalok és ifjúságsegítők számára ... 316
Erasmus Mundus közös mesterképzések ... 322
Stratégiai partnerségek ... 325
Fejlesztési projektek a felsőoktatás területén ... 339
II. MELLÉKLET – AZ EREDMÉNYEK TERJESZTÉSE ÉS HASZNOSÍTÁSA ... 349
Bevezetés ... 349
III. MELLÉKLET: FOGALMAK MAGYARÁZATA ... 357
IV. MELLÉKLET: HASZNOS REFERENCIÁK ÉS ELÉRHETŐSÉGEK ... 368

RÖVIDÍTÉSEK

- **EAC**: Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság
- **EACEA**: Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség
- **ECAS:** az Európai Bizottság ügyfélkapu rendszere
- **ECHE:** Erasmus Felsőoktatási Charta
- **ECTS:** Európai Kreditátviteli és -gyűjtési Rendszer
- **ECVET:** Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszer
- **EHEA:** Európai Felsőoktatási Térség
- **EBB:** Európai Beruházási Bank
- **ELL:** Európai Nyelvi Díj
- **EP**: Európai Parlament
- **EPALE:** Felnőttkori Tanulás Európai Platformja
- **EÖSZ:** Európai Öntkéntes Szolgálat
- **PSZ**: pénzügyi szabályzat
- **EQAR:** Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Nyilvántartás
- **EQAVET:** a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakerete
- **EKKR:** Európai Képesítési Keretrendszer
- **ESCO:** készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások európai osztályozása
- **EU**: Európai Unió
- **HEI:** felsőoktatási intézmény
- **HERE:** a felsőoktatási reform szakértőinek hálózata
- **IKT:** információs és kommunikációs technológiák
- **ISP:** intenzív tanulmányi program
- **EMJMD:** Erasmus Mundus közös mesterképzés
- **NI**: nemzeti iroda
- **NARIC:** felsőfokú tanulmányok és oklevelek elismerésével foglalkozó nemzeti információs központ
- **NEO:** nemzeti Erasmus+ iroda
- **NKKR:** nemzeti képesítési keretrendszer
- **OECD:** Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Intézmény
- **OER**: nyitott oktatási segédanyagok
- **OMC**: Nyitott koordinációs módszer
- **PIC**: egyéni azonosító kód
- **URF**: URF portál
- **VET:** szakképzés vagy szakoktatás és -képzés

BEVEZETÉS

Ez a pályázati útmutató azoknak készült, akik alapos ismereteket szeretnének szerezni az Erasmus+ programról. Elsősorban a következő célcsoportoknak szól:

- részt vevő intézmények: a program által támogatott tevékenységeket szervező intézmények, szervezetek vagy szervek;

- résztvevők: a részt vevő intézmények által szervezett tevékenységekben részt vevő személyek (hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, tanulók, felnőtt tanulók, fiatalok, önkéntesek vagy egyetemi tanárok, tanárok, oktatók, ifjúságsegítők, az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és a sport terén tevékenykedő szakemberek stb.).

Az Európa-szerte működő különböző intézmények minden évben több ezer projekttel pályáznak az Erasmus+ program pénzügyi támogatásának elnyerésére, ezért a Bizottság átlátható értékelési folyamatot dolgozott ki annak érdekében, hogy a legjobb projektek részesülhessenek támogatásban:

- a pályázati útmutató a tevékenységek többségére vonatkozóan részletesen meghatározza a programból származó támogatások odaítélésének szabályait és feltételeit;

- néhány más, csak ebben a pályázati útmutatóban említett tevékenység vonatkozásában a támogatásban részesülés szabályait és feltételeit az Európai Bizottság által vagy nevében közzétett külön pályázati felhívások ismertetik.

A pályázni kívánó intézmények további referenciadokumentumokból is meríthetnek ötleteket vagy tájékozódhatnak; a pályázati útmutató IV. mellékletében felsorolunk néhányat ezek közül.

A PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ RÖVID ÁTTEKINTÉSE

A pályázati útmutató három fő részből áll:

- Az A. rész a program általános áttekintését tartalmazza. Tájékoztatást nyújt a program célkitűzéseiről, prioritásairól és fő sajátosságairól, a programországokról, a program megvalósítási struktúráiról és a rendelkezésre álló teljes költségvetésről. Ez a rész azoknak szól, akik általános áttekintést kívánnak kapni a program hatóköréről és felépítéséről.

- A B. rész a pályázati útmutatóban érintett, a program keretében támogatható tevékenységeket ismerteti. Ez a rész főként azoknak szól, akik részletesebben szeretnének tájékozódni arról, hogy milyen típusú projektek kapnak támogatást a programban. A B. részben ismertetett információkkal kapcsolatban az útmutató I. mellékletében találhatók további részletek.

- A C. rész részletes információkat tartalmaz a pályázati folyamattal és a projektek kiválasztásával kapcsolatos eljárásokról, valamint az Erasmus+ támogatás odaítélésével kapcsolatos adminisztratív és pénzügyi rendelkezésekről. Ez a rész azoknak szól, akik pályázatot kívánnak benyújtani az Erasmus+ programhoz kapcsolódóan.

A pályázati útmutató ezen kívül a következő mellékleteket tartalmazza:

- I. melléklet: Kiegészítő szabályok és információk a pályázati útmutató által érintett tevékenységre vonatkozóan
- II. melléklet: Terjesztési iránymutatások a kedvezményezettek számára
- III. melléklet: A pályázati útmutatóban használt kulcsfogalmak jegyzéke és meghatározása
- IV. melléklet Hasznos referenciák és elérhetőségek

A. RÉSZ: ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK AZ ERASMUS+ PROGRAMRÓL

Az Erasmus+ a 2014-2020 közötti időszak uniós oktatási, képzési, ifjúságügyi és sportprogramja[1]. Az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és a sport jelentős mértékben hozzájárulhat a társadalmi-gazdasági változások, valamint az Európa előtt ebben az évtizedben álló fő kihívások kezeléséhez és a növekedésre, munkahelyteremtésre, méltányosságra és társadalmi befogadásra irányuló európai szakpolitikai menetrendek megvalósításához.

Az európai kormányok egyik legsürgetőbb feladata a növekvő – különösen a fiatalokat érintő – munkanélküliség elleni küzdelem. Nagyon sok fiatal válik korai iskolaelhagyóvá, és néz szembe a munkanélküliség és a társadalmi marginalizáció kockázatával. Ugyanez a veszély fenyeget sok, alacsony képzettséggel rendelkező felnőtt munkavállalót is. Nagyon fontos, hogy a lehető legjobban kihasználjuk a modern technológiákat, amelyek folyamatosan jelentős hatással vannak a társadalom működésére. Az uniós vállalkozásoknak a kreativitás és az innováció révén versenyképesebbé kell válniuk.

Európának még inkább összetartó és befogadó társadalmakra van szüksége, ahol a polgárok aktív szerepet játszhatnak a demokratikus életben. Az oktatás és a fiatalok munkája kulcsfontosságú a közös európai értékek népszerűsítésében, a társadalmi befogadás erősítésében, az interkulturális megértés és a közösséghez való érzés megerősítésében és az erőszakos radikalizáció megelőzésében. Az Erasmus+ program hatékony előmozdító eszköze a hátrányos helyzetűek, különösképpen az újonnan érkező migránsok befogadásának.

A Lisszaboni Szerződés rendelkezésével („a fiatalok ösztönzése arra, hogy vegyenek részt Európa demokratikus életében") összhangban további kihívást jelent a fiatalok társadalmi tőkéjének, felelősségvállalásának és aktív társadalmi szerepvállaláshoz szükséges képességeinek fejlesztése. Ezeknek a megvalósítását olyan nem formális tanulási tevékenységek is elősegíthetik, amelyek célja a fiatalok készségeinek és kompetenciáinak fejlesztése, valamint a fiatalok aktív társadalmi szerepvállalásra ösztönzése. Az ifjúsági intézmények és az ifjúságsegítők számára szakmai fejlődésük előmozdítása, valamint az ifjúsági munka európai dimenziójának megvalósítása érdekében megfelelő képzési és együttműködési lehetőségeket is biztosítani kell.

A hatékony oktatási és képzési rendszerek, illetve ifjúságpolitikák felruházzák az embereket a munkaerőpiacon és a gazdaságban elvárt készségekkel, és lehetővé teszik számukra az aktív társadalmi szerepvállalást és az önmegvalósítást. A politikai döntéshozók és az érintett szereplők közös elképzelésein, megbízható adatokon és a különböző szektorok és szintek együttműködésén alapuló oktatási, képzési és ifjúságügyi reformok hozzájárulhatnak ezeknek a céloknak az eléréshez.

Az Erasmus+ program célja, hogy támogassa a programországokat az európai tehetség és társadalmi tőke hatékony hasznosításában az egész életen át tartó tanulás perspektívájában, az oktatás, a képzés és az ifjúságügy területén formális, nem formális és informális tanulás támogatásával. A program ezenkívül újabb lehetőségeket teremt a partnerországok közötti együttműködésre és mobilitásra, főként a felsőoktatás és az ifjúságügy területén.

Az Erasmus+ a Lisszaboni Szerződésben bevezetett egyik új elemmel összhangban a sportért felelős szervek együttműködésének támogatása révén a sport európai dimenzióját erősítő tevékenységeket is támogatja. A program európai hálózatok létrehozását és fejlesztését támogatja, lehetőséget teremtve az érintett szereplők közötti együttműködésre, valamint a sport és a testmozgás különböző területeivel kapcsolatos ismeretek és know-how cseréjére és átadására. A fokozottabb együttműködésnek – a testmozgás hiányából fakadó társadalmi és gazdasági költségek csökkentése révén – különösen az európai humán tőkében rejlő lehetőségek fejlődése terén lesznek kedvező hatásai.

A program olyan tevékenységeket, együttműködéseket és eszközöket támogat, amelyek megfelelnek az Európa 2020 stratégia és annak kiemelt kezdeményezései – mint például a Mozgásban az ifjúság és az Új készségek és munkahelyek – célkitűzéseinek. A program az oktatási és képzési stratégiai keret és az európai ifjúsági stratégia célkitűzéseinek megvalósításához is hozzájárul a nyitott koordinációs módszer révén.

A tudásba, készségekbe és kompetenciákba történő beruházás elősegíti a növekedést, a méltányosságot, a jólétet és az európai, illetve Európán kívüli társadalmi befogadást, és ezáltal az egyének, az intézmények, a szervezetek és a társadalom egészének javát szolgálja.

[1] AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2013. december 11-i 1288/2013/EU RENDELETE az „Erasmus+": elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:hu:PDF).

Az Erasmus+ pályázati útmutató összeállításakor figyelembe vették az Európai Bizottság által elfogadott Erasmus+ éves munkaprogramot, ezért a következő években elfogadott munkaprogramokban meghatározott prioritásoknak és lépéseknek megfelelően sor kerülhet az útmutató felülvizsgálatára. A pályázati útmutatóban foglaltak végrehajtása a költségvetési hatóság által az adott év költségvetésének elfogadását követően a költségvetési tervezetben meghatározott előirányzatok rendelkezésre állásától vagy az ideiglenes tizenkettedek rendszerétől is függ.

A MÚLT TAPASZTALATAIRA ÉPÍTKEZNI, SZEM ELŐTT TARTVA A JÖVŐT

Az Erasmus+ program az elmúlt több mint 25 év európai oktatási, képzési és ifjúságügyi programjainak eredményeire épül, amelyek az európai és a nemzetközi együttműködés dimenziójára egyaránt kiterjednek. Az Erasmus+ a 2007–2013 közötti időszakban a következő, a Bizottság által végrehajtott európai programok integrációjának eredményeként jött létre:

- Az egész életen át tartó tanulás programja
- A fiatalok lendületben program
- Az Erasmus Mundus program
- Tempus
- Alfa
- Edulink
- Az iparosodott országokkal folytatott felsőoktatási együttműködési programok

Ezek a programok a felsőoktatás (annak nemzetközi dimenzióját is beleértve), a szakképzés, a közoktatás, a felnőtt tanulás és az ifjúságügy (annak nemzetközi dimenzióját is beleértve) terén folytatott tevékenységeket támogatták.

Az Erasmus+ célja, hogy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy különböző területeit érintő szinergiák és a kölcsönösen egymást ösztönző együttműködés támogatása, a különböző tevékenységek és projektformák közötti mesterséges határok felszámolása, új ötletek támogatása, a munka és a civil társadalom világából érkező új szereplők megszólítása, valamint az együttműködés új formáinak előmozdítása révén túlmutasson ezeken a programokon. Nagyon fontos volt, hogy a program olyan nevet kapjon, amely már széles körben ismert és elismert. A programban támogatott tevékenységekkel kapcsolatos tájékoztatás során ezért mindenekelőtt az „Erasmus+” elnevezés használandó. Annak érdekében azonban, hogy a korábbi programok résztvevői és kedvezményezettjei könnyen eligazodjanak az Erasmus+ program szektorain, kommunikációs célra és a programmal kapcsolatos információk terjesztése céljából az egyes ágazatokhoz kapcsolódó tevékenységek tekintetében az általános „Erasmus+” elnevezésen kívül a következő elnevezések is használhatók:

- „Erasmus+: Comenius” a programnak kizárólag a közoktatási szektorhoz kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Erasmus” a programnak kizárólag a felsőoktatási szektorhoz kapcsolódó és programországoknak szóló tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Erasmus Mundus” az Erasmus Mundus közös mesterképzés vonatkozásában;
- „Erasmus+: Leonardo da Vinci” a programnak kizárólag a szakképzési szektorhoz kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Grundtvig” a programnak kizárólag a felnőttkori tanulás szektorához kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Fiatalok lendületben” a programnak kizárólag a fiatalok nem formális és informális tanulásához kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Jean Monnet” a programnak kizárólag az európai uniós tanulmányok területéhez kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában;
- „Erasmus+: Sport” a programnak kizárólag a sport területéhez kapcsolódó tevékenységei vonatkozásában.

AZ ERASMUS+ PROGRAM CÉLJAI ÉS FŐ SAJÁTOSSÁGAI

ÁLTALÁNOS CÉL

Az Erasmus+ program a következők megvalósításához járul hozzá:

- az Európa 2020 stratégiában – ezen belül is a kiemelt oktatási célban – megfogalmazott célkitűzések[2] megvalósítása;
- az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretében („Oktatás és képzés 2020") megfogalmazott célkitűzések megvalósítása, a megfelelő referenciaértékeket is ideértve;
- a partnerországok felsőoktatásának fenntartható fejlesztése;
- az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretének (2010–2018) átfogó célkitűzései;
- a sport európai dimenziójának, különösen az alulról szerveződő sport fejlesztésére vonatkozó célkitűzés a sportra vonatkozó uniós munkatervvel összhangban;
- az európai értékek előmozdítása az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkével összhangban[3]

AZ ERASMUS+ PROGRAM FŐ SAJÁTOSSÁGAI

A program következőkben részletezett sajátosságaira külön felhívjuk a figyelmet. Ezek közül vannak, amelyekről a Bizottság weboldalán részletesebben is olvashat.

KÉSZSÉGEK ÉS KÉPESÍTÉSEK ELISMERÉSE ÉS ÉRVÉNYESÍTÉSE

Az Erasmus+ támogatja az átláthatóságot és elismerést szolgáló uniós eszközöket – különös tekintettel az Europassra, a Youthpassra, az európai képesítési keretrendszerre (EKKR), az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszerre (ECTS), az Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszerre (ECVET), a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretére (EQAVET), az európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartásra (EQAR), a Felsőoktatási Minőségbiztosítás Európai Szövetségére (ENQA) – és az ezeket támogató, az oktatás és képzés terén tevékeny uniós szintű hálózatokat, különös tekintettel a felsőfokú tanulmányok és oklevelek elismerésével foglalkozó nemzeti információs központra (NARIC), az Euroguidance hálózatokra, a nemzeti Europass központokra és az EKKR nemzeti koordinációs pontjaira.

Ezeknek az eszközöknek közös céljuk, hogy az országhatárokon belül és azokon átívelően egyaránt megkönnyítsék a formális oktatásban és képzésben, valamint egyéb tanulási tapasztalatok (például munkatapasztalat, önkéntesség, online tanulás) révén szerzett készségek és képesítések elismerését és megértését mind az oktatás és képzés valamennyi alrendszere, mind a munkaerőpiac terén. Ezeknek az eszközöknek ugyanakkor az oktatási, képzési és ifjúságpolitikák a jobb munkaerő-piaci integráció és a mobilitás révén még inkább hozzá kell járulniuk az Európa 2020 stratégia okos, fenntartható és befogadó növekedésre vonatkozó célkitűzéseinek, valamint kiemelt oktatási és foglalkoztatási céljainak megvalósításához.

E célkitűzések megvalósítása érdekében az elérhető eszközöknek alkalmasaknak kell lenniük arra, hogy megfelelően kezeljék az olyan új jelenségeket, mint az oktatás nemzetköziesedése, a digitális tanulás terjedése, valamint a tanulók szükségleteihez és céljaihoz igazított rugalmas tanulási utak megteremtésének támogatása. A jövőben szükségessé válhat az eszközök továbbfejlesztése, hogy még inkább egymásra épüljenek, és még egyszerűbbek legyenek, így támogatva a tanulók és munkavállalók munkavállalási vagy továbbtanulási célú szabad mozgását.

További információk a http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/skills-qualifications_hu.htm hivatkozáson olvashatók.

A PROJEKTEREDMÉNYEK TERJESZTÉSE ÉS HASZNOSÍTÁSA

Az eredmények terjesztése és hasznosítása az Erasmus+ projektek életciklusának fontos része. Lehetőséget teremt a részt vevő intézmények számára arra, hogy az általuk megvalósított projekt hatásáról beszámoljanak, ezeket másokkal megosszák, és ezáltal növeljék a projektjük hatókörét és fenntarthatóságát, illetve igazolják az Erasmus+ európai hozzáadott értékét. A projekteredmények sikeres terjesztése és hasznosítása érdekében az

[2] A kiemelt oktatási cél az, hogy 2020-ig a korai iskolaelhagyás aránya 10 % alá csökkenjen, ugyanakkor a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya legalább 40 %-ra növekedjen.

[3] Az unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.

Erasmus+ projektjeiben érintett intézményeknek tudomásul kell venniük, hogy a projektek megtervezésekor és megvalósításakor kellő figyelmet kell szentelniük a tapasztalatok terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységeknek. A tapasztalatok terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységek szintjének és intenzitásának arányosnak kell lennie az Erasmus+ különböző tevékenységeire vonatkozó célkitűzésekkel, hatókörrel és célokkal. Egy adott projekt eredményei nemcsak azon szektor számára lehetnek kiemelkedően fontosak és érdekesek, amelyeket a projekt érint, hanem más szektorok számára is, ezért az egyes projektek keretében az olyan stratégiák és módszerek kidolgozására célszerű törekedni, amelyek révén mások is könnyen hozzáférhetnek az eredményekhez. Erre vonatkozóan a pályázati útmutató II. mellékletében olvashatók konkrét iránymutatások.

AZ ERASMUS+ KERETÉBEN LÉTREJÖTT OKTATÁSI ANYAGOKHOZ, DOKUMENTUMOKHOZ ÉS TÁJÉKOZTATÓ ESZKÖZÖKHÖZ VALÓ SZABAD HOZZÁFÉRÉSRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNY

Az Erasmus+ támogatja a program által finanszírozott projektek keretében létrejött és a tanulás, az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka terén hasznosítható anyagokhoz, dokumentumokhoz és tájékoztató eszközökhöz való szabad hozzáférést. Az Erasmus+ támogatások kedvezményezettjeinek az ilyen, a finanszírozott projekt keretében létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket digitális és könnyen hozzáférhető formában, nyílt licenc alkalmazásával nyilvánossá kell tenniük az Interneten. A kedvezményezetteknek mindazonáltal jogukban áll meghatározni a szabad hozzáférés általuk legmegfelelőbbnek tartott szintjét, tehát korlátozásokat is alkalmazhatnak (megtilthatják például a harmadik fél általi, kereskedelmi célra történő felhasználást), amennyiben ezt a projekt jellege vagy az adott anyag típusa szükségessé teszi. A szabad hozzáférésre vonatkozó követelmény nem érinti a támogatások kedvezményezettjeinek szellemi tulajdonhoz fűződő jogait.

NEMZETKÖZI DIMENZIÓ

Az Erasmus+ erős nemzetközi dimenzióval (azaz partnerországokkal való együttműködéssel) rendelkezik, különösen a felsőoktatási és az ifjúságügyi szektor esetében.

A felsőoktatási szektorban az Erasmus+ a következő, a partnerországokkal való együttműködést ösztönző pályázati kategóriákat támogatja:

- **a nemzetközi kreditszintű egyéni mobilitás és Erasmus Mundus közös mesterképzések** (az 1. pályázati kategória keretében), amelyek előmozdítják a tanulók és a munkatársak mobilitását a partnerországok között;

- olyan felsőoktatási **fejlesztési** projektek (a 2. pályázati kategória keretében), amelyek előmozdítják a partnerországok felsőoktatási intézményeinek és rendszereinek korszerűsítésére és nemzetköziesedésére kedvező hatással lévő együttműködést és partnerségeket, különös tekintettel az Unióval szomszédos partnerországokra;

- **politikai párbeszéd** támogatása (a 3. pályázati kategória keretében) az Unióval szomszédos partnerországokban működő felsőoktatási reform szakértői hálózat és a végzett hallgatók nemzetközi egyesülete révén, a partnerországokkal megvalósuló politikai párbeszéden, valamint a nemzetközi vonzerő fokozását és a népszerűsítést szolgáló eseményeken keresztül;

- az európai uniós tanulmányok területére irányuló oktatást, kutatást és gondolkodást világszerte ösztönző **Jean Monnet tevékenységek**.

Az ifjúságügy területén az Erasmus+ a következő pályázati kategóriákat támogatja:

- **a fiatalok és az ifjúságsegítők mobilitása** (az 1. pályázati kategória keretében), amely az Unióval szomszédos partnerországokkal együttműködve előmozdítja az ifjúsági csereprogramokat, az európai önkéntes szolgálatot és az ifjúságsegítők mobilitását;

- ifjúságügyi **kapacitásfejlesztési** projektek (a 2. pályázati kategória keretében), amelyek előmozdítják az ifjúsági munka minőségének fejlődésére, az ifjúságpolitikákra és az ifjúságügyi rendszerekre, valamint a nem formális oktatás elismerésére kedvező hatást gyakorló együttműködési és mobilitási tevékenységeket a partnerországokban, nevezetesen az afrikai, a karibi és a csendes-óceáni államokban (AKCS-államok), illetve az ázsiai és latin-amerikai országokban;

- az Unióval szomszédos partnerországok fiataljainak és ifjúsági intézményeinek bevonása az ifjúságügyi **strukturált párbeszédbe** (a 3. pályázati kategória keretében) olyan nemzetközi találkozókon, konferenciákon és eseményeken való részvétellel, amelyek előmozdítják a fiatalok és a döntéshozók közötti párbeszédet.

A program egyéb tevékenységei (stratégiai partnerségek, Tudásszövetségek, Ágazati szakképzés-fejlesztési szövetségek, együttműködési partnerségek) is hozzáférhetők a partnerországok intézményei számára, amennyiben részvételük hozzáadott értéket teremt az adott projektre nézve (további információk a pályázati útmutató B. részében olvashatók).

TÖBBNYELVŰSÉG

A többnyelvűség az európai projekt egyik sarokköve és az „Egyesülve a sokféleségben" jelszóval fémjelzett uniós törekvések hatásos jelképe. Az idegen nyelvek kiemelkedően fontos szerepet töltenek be a munkaerőpiacon való érvényesüléshez és a rendelkezésre álló lehetőségek legjobb hasznosításához szükséges készségek között. Az unió célkitűzése szerint minden polgár számára meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy fiatal korától kezdve legalább két idegen nyelvet elsajátíthasson.

A program konkrét célkitűzései közé tartozik a nyelvtanulás és a nyelvi sokféleség támogatása. A nyelvi kompetenciák hiánya jelenti az európai oktatásban, képzésben és ifjúsági programokban való részvétel egyik fő akadályát. A nyelvi támogatás nyújtása érdekében bevezetett lehetőségek célja a mobilitás hatékonyságának és eredményességének növelése, a tanulási teljesítmény javítása és ezáltal a program konkrét célkitűzésének támogatása.

Nyelvi támogatás azon nyelv kapcsán érhető el az 1. pályázati kategória keretében támogatott, hosszú távú mobilitási tevékenységekben részt vevők számára, amelyet az adott mobilitási tevékenység (külföldi tanulmányok, szakmai gyakorlat vagy önkéntesség) során használnak. A támogatás elsősorban az Erasmus+ Online Linguistic Support (Erasmus+ online nyelvi támogatás) eszköz formájában áll a résztvevők rendelkezésére, mivel az elektronikus tanulás a nyelvelsajátítás könnyen hozzáférhető és rugalmas módja. Az Erasmus+ online nyelvi támogatás (http://erasmusplusols.eu) a nyelvi kompetenciák kötelező felméréséből és önkéntes nyelvtanfolyamokból áll. A nyelvi felmérés a kezdeményezés fontos aspektusa, hiszen csak így lehet az egyes résztvevőket megfelelően felkészíteni, valamint az uniós mobilitási projektek résztvevőinek nyelvi készségeit feltérképezni. A résztvevők ezért a mobilitási időszak előtt, majd a mobilitási időszak után ismételten nyelvi felmérésen vesznek részt nyelvi kompetenciáik fejlődésének ellenőrzése érdekében. Az elutazás előtti nyelvi felmérés eredménye, legyen az bármilyen, semmi esetre sem zárja ki a résztvevőket a mobilitási tevékenységben való részvételből. Az online nyelvi támogatás funkciója tehát nem az, hogy kiválassza az Erasmus+ mobilitás résztvevőit, hanem hogy szükség esetén lehetőséget nyújtson nekik nyelvi készségeik fejlesztésére. A nyelvi támogatás nyújtásának a küldő és a befogadó intézmény közötti kölcsönös bizalomra kell alapulnia: a küldő intézmény feladata, hogy a résztvevőket a legmegfelelőbb nyelvi támogatásban részesítse annak biztosítására, hogy a mobilitás kezdetére elérjék a fogadó intézménnyel közösen megállapított ajánlott nyelvi szintet.

Amíg az online eszközökön keresztül nem lesz minden nyelv elérhető, addig a mobilitási projektek kedvezményezettjei számára nyelvi támogatási forrásokat bocsátanak rendelkezésre a bizottsági online szolgáltatásban nem elérhető nyelvek elsajátításához.

A program a 2. pályázati kategória keretében ösztönzi a nyelvoktatás és -tanulás területén megvalósuló stratégiai partnerségeket. A nyelvi készségek támogatásával kapcsolatos innováció és bevált gyakorlatok közé tartozhatnak például az oktatási és felmérési módszerek, a pedagógiai anyagok kidolgozása, a kutatás, a számítógéppel támogatott nyelvtanulás és az idegen nyelveket használó vállalkozások. Amennyiben szükséges, olyan stratégiai partnerségek kedvezményezettjeinek is rendelkezésre bocsáthatók nyelvi támogatási források, akik hosszú távú képzési és oktatási tevékenységeket szerveznek a munkatársak, szakemberek, oktatók, az ifjúságsegítők és a tanulók számára.

Az Európai Nyelvi Díj kiosztása tekintetében arra ösztönözzük a nemzeti irodákat, hogy önkéntes alapon rendszeresen (évente vagy kétévente) szervezzenek nemzeti versenyeket programországokban. Az Európai Nyelv Díj kiosztása a többnyelvűség terén elért kiváló eredmények hasznosítására és terjesztésére ösztönöz, valamint a nyelvtanulás iránti érdeklődés növekedéséhez is hozzájárul.

A 3. pályázati kategória keretében és annak érdekében, hogy támogassa a tagállamok erőfeszítéseit a menekültek európai oktatási és képzési rendszerekbe való integrálására, a program az Erasmus+ résztvevőknek nyújtott Erasmus+ online nyelvi támogatást (OLS) ingyenesen elérhetővé teszi 100 ezer menekült számára a 2016-os, 2017-es és 2018-as felhívások során, illetve amíg az erre szánt keret ki nem merül.

Az Erasmus+ nemzeti irodák és kedvezményezett intézmények vagy szervezetek részvétele ebben a programban teljesen önkéntes. Ezen felhívás keretében azok a kedvezményezettek, akik részt kívánnak venni, további OLS licenceket kapnak azon menekültek számára, akik meg kívánják tanulni az OLS-ben elérhető nyelvek valamelyikét. A kedvezményezett intézmény vagy szervezet felelőssége, hogy ezeket a licenceket eljuttassa a menekültekhez, és hogy a licencek felhasználásáról jelentést készítsen.

MÉLTÁNYOSSÁG ÉS BEFOGADÁS

Az Erasmus+ program célja a méltányosság és befogadás ösztönzése, hogy a társaikhoz képest hátrányos

helyzetű és kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevők könnyebben bevonhatóvá váljanak az oktatásba, amennyiben hátrányos helyzetük az alábbi okok miatt korlátozza vagy meggátolja a nemzetközi tevékenységekben való részvételüket:

- fogyatékosság (azaz speciális igényű résztvevők): szellemi (értelmi, kognitív, tanulási), testi, érzékszervi vagy egyéb fogyatékossággal élő személyek;
- tanulmányi nehézségek: tanulási nehézségekkel küzdő fiatalok; korai iskolaelhagyók; alacsonyan képzett felnőttek; rossz iskolai teljesítményű fiatalok;
- gazdasági akadályok: alacsony életszínvonalon élő, alacsony jövedelmű, szociális juttatási rendszertől függő vagy hajléktalan személyek; tartósan munkanélküli vagy szegénységben élő fiatalok; eladósodott vagy pénzügyi problémákkal küzdő személyek;
- kulturális különbségek: bevándorlók vagy menekültek, valamint bevándorló vagy menekült családok leszármazottai; nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók; a nyelvi és kulturális befogadás terén nehézségekkel küzdő személyek;
- egészségügyi problémák: krónikus egészségügyi problémával, súlyos betegséggel vagy pszichiátriai betegséggel élők;
- társadalmi akadályok: nem, életkor, nemzetiség, vallás, szexuális irányultság, fogyatékosság stb. alapján történő megkülönböztetést elszenvedők; korlátozott szociális képességekkel rendelkező, antiszociális vagy veszélyes magatartású személyek; bizonytalan körülmények között élő személyek; (volt) bűnözők, (volt) kábítószer-fogyasztók vagy alkoholisták; fiatal és/vagy egyedülálló szülők; árvák;
- földrajzi akadályok: távoli vagy vidéki térségekben élők; kis szigeteken vagy peremterületeken élők; problémás városi körzetekben élők; rosszabb infrastruktúrával (korlátozott tömegközlekedés, kevés lehetőség) rendelkező térségekben élők.

Az ifjúságügy vonatkozásában a hátrányos helyzetű fiatalok Erasmus+ programba való bevonásának és aktív részvételének támogatása közös keretéül szolgáló befogadási és sokféleségi stratégiát dolgoztak ki. Ez a stratégia az Európai Bizottság honlapján[4] érhető el.

A RÉSZTVEVŐK VÉDELME ÉS BIZTONSÁGA

Az Erasmus+ program fontos alapelvei közé tartozik a projektekben érintett résztvevők védelme és biztonsága. A programban részt vevő összes személy számára lehetővé kell tenni, hogy teljes mértékben igénybe vehesse a személyes és szakmai fejlődéséhez és tanuláshoz nyújtott lehetőségeket. Ehhez olyan biztonságos környezetet kell biztosítani, amely tiszteletben tartja és védi az összes résztvevő jogait.

Az Erasmus+ programban részt vevő intézményeknek ezért olyan hatékony eljárásokkal és lépésekkel kell rendelkezniük, amelyek elősegítik és garantálják a résztvevők biztonságát és védelmét a tevékenységek során. Az Erasmus+ program 1. és 2. pályázati kategóriája keretében szervezett mobilitási tevékenységben érintett hallgatókat, gyakornokokat, szakiskolásokat, tanulókat, felnőtt tanulókat, fiatalokat, munkatársakat, szakembereket, /oktatókat és önkénteseket biztosítani kell a tevékenységekben való részvételükkel kapcsolatos kockázatok tekintetében. Az európai önkéntes szolgálat kivételével, amely meghatározott biztosítási szerződést ír elő (lásd a Pályázati útmutató I. mellékletét), az Erasmus+ program sem a biztosítás formájáról nem rendelkezik, sem konkrét biztosítótársaságokat nem ajánl. A projekt szervezői a projekt típusától és a nemzeti szinten elérhető biztosítási formáktól függően dönthetnek az általuk legmegfelelőbbnek ítélt biztosítási formáról. Nem kötelező projektspecifikus biztosítást kötni, amennyiben a résztvevőkre a projekt szervezője korábban már kötött biztosítást.

A biztosításnak a következő területeket kell fedeznie:

- utazásbiztosítás, amennyiben szükséges (a poggyászkárokat, illetve a poggyász elvesztését is beleértve);
- felelősségbiztosítás (amennyiben szükséges, a szakmai felelősségbiztosítást vagy felelősségbiztosítást is beleértve);
- baleset és súlyos betegség (a tartós vagy átmeneti munkaképtelenséget is beleértve);
- haláleset (külföldön végrehajtott projekt esetében a holttest hazaszállítása is).

Kifejezetten ajánljuk a nemzetközi tevékenységek résztvevői számára, hogy adott esetben rendelkezzenek európai egészségbiztosítási kártyával. Ezzel az ingyenes kártyával az Unió 28 tagállamában, Izlandon, Liechtensteinben és Norvégiában ideiglenes ott-tartózkodás esetén az adott országban biztosított személyekkel azonos feltételek és költségek mellett (egyes országokban térítésmentesen) férhető hozzá az állami egészségügyi ellátás, amennyiben orvosilag indokolt. Az európai egészségbiztosítási kártyáról és annak beszerzéséről a http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=hu hivatkozáson olvashatók további információk.

[4] Erasmus+ Befogadás és Sokszínűség Stratégia az ifjúságügy terén: http://ec.europa.eu/youth/library/reports/inclusion-diversity-strategy_en.pdf

Amennyiben a projektben 18 év alatti fiatalok is részt vesznek, a részt vevő intézményeknek előzetes engedélyt kell beszerezniük a szülőktől vagy a kiskorúak nevében eljáró személyektől.

AZ ERASMUS+ PROGRAM FELÉPÍTÉSE

Az Erasmus+ program a célkitűzései megvalósítása érdekében a következő tevékenységeket támogatja:

1. PÁLYÁZATI KATEGÓRIA: EGYÉNI MOBILITÁS

Ez a pályázati kategória a következő területeket támogatja:

- **a tanulók és a munkatársak, szakemberek, oktatók mobilitása:** külföldi tanulási és/vagy szakmai tapasztalatszerzési lehetőségek hallgatók, gyakornokok, fiatalok és önkéntesek, valamint egyetemi tanárok, tanárok, oktatók, ifjúságsegítők, oktatási intézmények és civil társadalmi intézmények munkatársai számára;

- **Erasmus Mundus közös mesterképzések:** felsőoktatási intézmények konzorciuma által nyújtott, magas szinten integrált nemzetközi tanulmányi programok, amelyekből a teljes mesterképzés időtartama alatt teljes ösztöndíjban részesülnek a mesterképzésben részt vevő, világszinten legjobb hallgatók;

- **Erasmus+ mesterképzési hitelek:** a programországok felsőoktatásban tanuló hallgatói a programból fedezett hitelre pályázhatnak, hogy a teljes mesterképzést külföldön végezhessék el. A hallgatóknak ez ügyben nemzeti bankokhoz vagy diákhitelt nyújtó intézetekhez kell fordulniuk.

2. PÁLYÁZATI KATEGÓRIA: EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ INNOVÁCIÓ TERÉN ÉS A BEVÁLT GYAKORLATOK CSERÉJE

Ez a pályázati kategória a következő területeket támogatja:

- olyan, programországokat érintő nemzetközi **stratégiai partnerségek**, amelyek célja az oktatás, a képzés és az ifjúságügy egy vagy több szektorára irányuló kezdeményezések kifejlesztése, az innováció támogatása, valamint a tapasztalatcsere és a know-how cseréjének ösztönzése az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és más releváns területeken tevékenykedő, különböző típusú intézmények között. Az egyes mobilitási tevékenységek olyan mértékben támogathatók, amilyen mértékben hozzájárulnak a projekt célkitűzéseinek megvalósításához;

- felsőoktatási intézmények és vállalkozások között létrejött, az innovációt, a vállalkozói készséget, a kreativitást, a foglalkoztathatóságot, az ismeretek cseréjét és/vagy a multidiszciplináris oktatást és tanulást ösztönző **tudásszövetségek**;

- olyan **ágazati szakképzés-fejlesztési szövetségek,** amelyek célja, hogy olyan közös szakképzési tantervek, képzési programok, oktatási és képzési módszertanok kidolgozásához és létrehozásához járuljanak hozzá, amelyek egy adott gazdasági ágazat bevált trendjeit és egy vagy több szakma gyakorlásához nyilvánvalóan szükséges készségeket veszik alapul;

- olyan **kapacitásfejlesztési** projektek, amelyek ösztönzik a partnerországokkal való felsőoktatási és ifjúságügyi együttműködést. A fejlesztési projektek célja az intézmények/intézetek, illetve ezek rendszereinek korszerűsítését és nemzetköziesedését ösztönző folyamatok támogatása. Bizonyos fejlesztési projektek mobilitási tevékenységeket is támogathatnak, amennyiben azok hozzájárulnak a projekt célkitűzéseinek megvalósításához;

- olyan informatikai támogató platformok, mint például az **eTwinning, a School Education Gateway,** a **Felnőttkori Tanulás Európai Platformja (EPALE)** és az **Európai Ifjúsági Portál,** amelyek az együttműködés virtuális tereit, a lehetőségek adatbázisait, gyakorlati közösségeket és egyéb online szolgáltatásokat kínálnak a tanároknak, oktatóknak, az iskolai és felnőttoktatás terén tevékenykedő egyéb szakmai képviselőknek, fiataloknak, önkénteseknek és ifjúságsegítőknek Európában és Európán kívül.

3. PÁLYÁZATI KATEGÓRIA: SZAKPOLITIKAI REFORMOK TÁMOGATÁSA

Ez a pályázati kategória a következő területeket támogatja:

- **az oktatásra, a képzésre és az ifjúságügyre vonatkozó ismeretek** a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal és a nyomon követés érdekében, különös tekintettel a következőkre:
  - országspecifikus és tematikus elemzés többek között a felsőoktatási hálózatokkal való együttműködés terén;
  - társaktól való tanulás és társak általi értékelések az oktatás és képzés, valamint az ifjúságügy területén alkalmazott nyitott koordinációs módszer szerint;

- **szakpolitika-fejlesztésre irányuló kezdeményezések**, amelyek innovatív szakpolitikák kidolgozására ösztönzik az érintett szereplőket, valamint megteremtik a szakpolitikák hatékonyságának hatóságok által végzett, megfelelő kiértékelési módszereken alapuló, helyszíni vizsgálati lehetőségét;

- a készségek és a képesítések átláthatóságát és elismerését, illetve a kreditátvitelt megkönnyítő, a minőségbiztosítást előmozdító, valamint a nem formális és informális tanulás érvényesítését, a készségmenedzsmentet és -irányítást elősegítő **európai szakpolitikai eszközök támogatása**. Idetartozik az európai csereprogramokat, a polgárok tanulási és szakmai mobilitását, valamint a rugalmas tanulási utaknak az oktatás, a képzés és az ifjúságügy különböző területein történő kidolgozását elősegítő hálózatok támogatása is;

- az oktatási, képzési és ifjúságpolitikák hatásának és hozzáadott értékének fokozása érdekében szakmailag kiemelten elismert és elemző kapacitással rendelkező **nemzetközi intézményekkel** (például az OECD vagy az Európa Tanács) **való együttműködés**;

- az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén szükség van **az érintett szereplők közötti párbeszédre, a szakpolitikák és a program népszerűsítésére** a hatóságok, a szolgáltatók és az érintett szereplők bevonásával annak érdekében, hogy növekedjen az európai szakpolitikai menetrendekkel, különösen az Európa 2020 stratégiával, az Oktatás és képzés 2020 programmal, az európai ifjúsági stratégiával, valamint az európai oktatási, képzési és ifjúságpolitikák külső dimenzióival kapcsolatos tudatosság. Ezek a tevékenységek kulcsfontosságú szerepet töltenek be az érintett szereplők azon kapacitásának fejlesztésében, amelyek révén – a program eredményeinek hasznosításával és kézzelfogható eredmények generálásával – aktívan támogatni tudják a szakpolitikák megvalósítását.

JEAN MONNET TEVÉKENYSÉGEK

A Jean Monnet tevékenységek keretében a következő terület támogatható:

- **Felsőoktatási modulok, tanszékek, kiválósági központok,** annak érdekében, hogy előmozdítsák az európai integrációval kapcsolatos ismeretek felsőoktatási intézmények hivatalos tantervében történő oktatását, valamint az Unióval kapcsolatos tartalmakra vonatkozó kutatások irányításának, ellenőrzésének és felügyeletének lebonyolítását az oktatás más szintjein, például a tanárképzésben vagy a közoktatásban is. Ezeknek a tevékenységtípusoknak többek között az is céljuk, hogy lehetővé tegyék az európai integrációval kapcsolatos ismeretek átfogó oktatását a munkaerőpiacon egyre keresettebb szakmák jövőbeli képviselőinek, ugyanakkor bátorítsák, támogassák, segítsék és ösztönözzék az európai integrációval kapcsolatos témákkal foglalkozó fiatal tanárokat és kutatókat.

- **Szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel**, a következők segítségével: a) hálózatok, amelyek fokozzák az Európában és a világ többi részén működő egyetemek közötti közös munkavégzést, támogatják az együttműködést, valamint magas szintű ismeretcserét lehetővé tévő platformot hoznak létre a közszereplők és a bizottsági szolgálatok között a legfontosabb uniós témákkal kapcsolatban; b) az innovációt, a kölcsönösen egymást ösztönző együttműködést és az Unióval kapcsolatos témák terjesztését szolgáló **projektek**, amelyek célja az uniós témák megvitatásának, valamint az azzal kapcsolatos gondolkodás ösztönzése és az Unióra, illetve az uniós folyamatokra vonatkozó ismeretek fokozása.

- **Egyesületek támogatása** abban, hogy az uniós tanulmányokkal és uniós témákkal foglalkozó egyesületekre nézve jogszabályban előírt tevékenységeket szervezzenek és hajtsanak végre, és a nyilvánosság körében az aktív európai polgári szerepvállalást elősegítő, az Unióra vonatkozó ismereteket terjesszenek.

A Jean Monnet tevékenységek keretében európai érdekeket szolgáló, kijelölt intézmények is kaphatnak működési támogatást, melyek olyan tanulmányokat és konferenciákat szerveznek, amelyek új szempontokra hívják fel a politikai döntéshozók figyelmét és konkrét javaslatokat fogalmaznak meg.

SPORT

A sport terén a következő tevékenységtípusok támogathatók:

- A sport integritásának (küzdelem a dopping és a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása ellen, kiskorúak védelme), a „jó kormányzás a sportban” uniós elv megvalósítására vonatkozó innovatív megközelítések, a társadalmi befogadásra, illetve az esélyegyenlőségre vonatkozó uniós stratégiák, a sportban és testmozgásban való részvétel (a testmozgásra vonatkozó uniós iránymutatások megvalósításának, valamint a sport terén végzendő önkéntesség és foglalkoztatás, illetve oktatás és képzés támogatása), valamint a sportolók kettős karrierjéről szóló uniós iránymutatások megvalósításának támogatására irányuló **együttműködési partnerségek**. Ezek kis együttműködési partnerségek is lehetnek, amelyek célja a társadalmi befogadás és az esélyegyenlőség ösztönzése a sportban, a hagyományos európai

sportok népszerűsítése, a nonprofit sportegyesületekben dolgozó önkéntesek, edzők, menedzserek és egyéb dolgozók mobilitásának támogatása, illetve az edzések és a versenyek körülményeinek javítása a sportolók, különösen a legfiatalabbak, egészsége és biztonsága érdekében.

- **Nonprofit európai sportesemények**; a konkrét események előkészítéséért, szervezéséért és nyomon követéséért felelős intézmények támogatást kapnak. A tevékenységek körébe tartozik az eseményt megelőző felkészülési időszak megszervezése a sportolók és önkéntesek számára, a nyitó- és záróünnepségek, a sportversenyek, a sportesemény kísérőrendezvényei (konferenciák, szemináriumok), valamint az eseményt követő tevékenységek (például kiértékelések vagy nyomon követési tevékenységek) lebonyolítása.

- **A szakpolitikai döntéshozatalt segítő adatok összegyűjtése** tanulmányok révén; adat- és információgyűjtés, felmérések készítése; hálózatok létrehozása; konferenciák és szemináriumok szervezése, amelyek hozzájárulnak programországok és sportintézmények bevált gyakorlatainak terjesztéséhez, és megerősítik az uniós szintű hálózatokat, hogy a hálózatok nemzeti szintű tagjainak hasznukra váljanak a szinergiák és a partnereikkel folytatott ismeretcserék.

- **Párbeszéd az érintett európai érintett szereplők között**; ennek fő fóruma az éves uniós sportfórum; az uniós elnökséget betöltő tagállam által intézményt „sportelnökségi események" támogatása. Szükség szerint esetenként egyéb olyan ülések és szemináriumok is szervezhetők, amelyek hozzájárulnak a sportban érintett szereplők közötti optimális párbeszéd biztosításához.

A PROGRAM KÖLTSÉGVETÉSE

A program teljes indikatív pénzügyi keretösszege a hétéves időszakra (2014–2020) vonatkozóan 14,774 milliárd euró az uniós költségvetés 1. tétele és 1,680 milliárd euró az uniós költségvetés 4. tétele szerint. Az éves költségvetést a költségvetési hatóság fogadja el. Az uniós költségvetés elfogadásának különböző lépései a http://ec.europa.eu/budget/documents/budget_current_year_en.htm hivatkozáson követhetők nyomon.

Az egyes tevékenységtípusok tekintetében rendelkezésre álló költségvetésről, a támogatható projektek tervezett számáról, valamint a támogatások átlagos indikatív összegéről a 2017. évi[5] Erasmus+ éves munkaprogramból (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm) tájékozódhat.

[5] A partnerországok közötti mobilitásra és együttműködésre irányuló felsőoktatási tevékenységek szintén a 2016. évi éves munkaprogram alapján a 4. tételhez előirányzott forrásokból részesülnek (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm).

AZ ERASMUS+ PROGRAM VÉGREHAJTÓI

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG

Az Erasmus+ program megvalósítása végső soron az Európai Bizottság feladata. A Bizottság kezeli a költségvetést, és folyamatosan szabályozza a program prioritásait, céljait és kritériumait. Emellett iránymutatással szolgál és nyomon követi a program európai szintű általános megvalósítását, utólagos ellenőrzését és értékelését. A program nemzeti szintű megvalósításáért felelős struktúrák felügyeletéért és koordinációjáért is a Bizottság felel.

Az Erasmus+ program centralizált tevékenységtípusainak megvalósítása európai szinten az Európai Bizottság Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökségének (a továbbiakban: Végrehajtó Ügynökség) a feladata. A Végrehajtó Ügynökség felel a projektek teljes életciklust átfogó irányításáért a program népszerűsítésétől kezdve a támogatási kérelmek elemzésén és a projektek helyszíni ellenőrzésén át egészen a projektek és a program eredményeinek terjesztéséig. Azokért a külön pályázati felhívásokért is a Végrehajtó Ügynökség felel, amelyek a program Pályázati útmutatóban nem szereplő tevékenységtípusaira vonatkoznak.

Az Európai Bizottság – különösen a Végrehajtó Ügynökségen keresztül – a következő területekkel kapcsolatos feladatokat is ellátja:

- tanulmányok készítése a program által támogatott területeken;
- kutatások és tényeken alapuló tevékenységek megvalósítása az Eurydice hálózat bevonásával;
- a program láthatóságának és rendszerszintű hatásának fokozása a program eredményeinek terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységek révén;
- az Erasmus+ program által támogatott szervek és hálózatok szerződés szerinti irányításának és finanszírozásának biztosítása;
- a program keretében nyújtandó szolgáltatásokra vonatkozó ajánlati felhívások kezelése.

NEMZETI IRODÁK

Az Erasmus+ program megvalósítása túlnyomó részben közvetett irányítással történik, azaz az Európai Bizottság a nemzeti irodákat bízza meg a költségvetés megvalósításával kapcsolatos feladatokkal; ennek a megközelítésnek az az előnye, hogy az Erasmus+ így a lehető legközelebb vihető a kedvezményezettekhez, és jobban hozzáigazítható a különböző nemzeti oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerek sajátosságaihoz. A programországok e célból egy vagy több nemzeti irodát jelöltek ki (a nemzeti irodák kapcsolattartási adatai a Pályázati útmutató IV. mellékletében találhatók). Nemzeti szinten a nemzeti irodák mozdítják elő és hajtják végre a programot, és közvetítőként szolgálnak az Európai Bizottság, valamint a helyi, regionális és nemzeti szintű részt vevő intézmények között. A nemzeti irodák feladatai a következők:

- megfelelő tájékoztatás az Erasmus+ programról;
- tisztességes és átlátható kiválasztási eljárás lebonyolítása az adott ország támogatandó kérelmei esetében;
- a program megvalósításának ellenőrzése és kiértékelése az adott országban;
- segítségnyújtás a pályázó és részt vevő intézmények számára a projekt teljes életciklusa alatt;
- hatékony együttműködés a nemzeti irodák hálózatával és az Európai Bizottsággal;
- a program láthatóságának biztosítása;
- a programeredmények terjesztésének és hasznosításának előmozdítása helyi és nemzeti szinten.

A nemzeti irodák közvetítő szervként emellett a következő tevékenységek megvalósítása révén fontos szerepet játszanak az Erasmus+ program minőségének javításában:

- olyan tevékenységek végzése a projektek teljes életciklusát átfogó irányítási feladatokon kívül, amelyek előmozdítják a program minőségi megvalósítását, és/vagy szakpolitikai reformok bevezetésére ösztönöznek a program által támogatott területeken;
- támogató magatartás annak érdekében, hogy az új résztvevők és a hátrányos helyzetű célcsoportok akadálytalanul és teljes mértékben részt tudjanak venni a programban;
- külső szervekkel való együttműködésre törekvés annak érdekében, hogy fokozzák a program hatását az adott országban.

A nemzeti irodák támogató magatartása azt jelenti, hogy a program valamennyi szakaszában – azaz a programmal való első találkozástól kezdve a pályázati folyamaton át egészen a projekt megvalósításáig és végső kiértékeléséig – iránymutatást nyújtanak a résztvevőknek. Ez az elv nem ellentétes a tisztességes és átlátható kiválasztási eljárásokkal. A lényege inkább abban áll, hogy mindenki számára egyenlő esélyeket kell teremteni,

tehát a program bizonyos célcsoportjai számára több támogatást kell nyújtani tanácsadással, megbeszéléssel, ellenőrzéssel és az érintett résztvevők igényeire szabott segítségnyújtási rendszerekkel.

A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁBAN RÉSZT VEVŐ EGYÉB SZERVEK

A fentiekben felsorolt szerveken kívül kiegészítő jelleggel a következő szerveződések nyújtanak szakmai segítséget az Erasmus+ program megvalósításához:

EURYDICE HÁLÓZAT

Az Eurydice hálózat elsődlegesen az európai oktatási rendszerek szerkezetével és intézményi hátterével foglalkozik az oktatási rendszerek valamennyi szintjén, és hozzájárul a különböző európai rendszerek jobb és kölcsönös megértéséhez. Európai szintű összehasonlító elemzéseket, valamint országspecifikus oktatási és ifjúságügyi információkat bocsát az oktatási rendszerekért és oktatáspolitikákért felelős személyek rendelkezésére, hogy segítse őket a döntéshozatalban.

Az Eurydice hálózat nagy mennyiségű tájékoztató anyagot bocsát ki többek között a nemzeti oktatási rendszerek részletes leírásával és áttekintéseivel (nemzeti oktatási rendszerek és oktatáspolitikák) kapcsolatban, emellett közösségi szintű érdeklődésre számot tartó témákról szóló tematikus összehasonlító jelentéseket (tematikus jelentések), mutatószámokat és statisztikákat (kulcsfontosságú adatok), valamint számos egyéb, az oktatásra vonatkozó tényt és számadatot közöl, például a nemzeti oktatási rendszerek felépítéséről, az iskolák tanrendjéről, a tanári fizetések összehasonlításáról, illetve az egyes országok és oktatási szintek vonatkozásában előírt tanulmányi időkről (tények és számadatok).

Az Eurydice hálózat központi koordinációs egysége a Végrehajtó Ügynökségnél működik, ezenkívül az Erasmus+ programban részt vevő valamennyi országban, valamint Albániában, Bosznia-Hercegovinában, Montenegróban és Szerbiában is rendelkezik nemzeti szintű kirendeltségekkel.

Ezzel kapcsolatosan a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók további információk.

YOUTH WIKI NEMZETI TUDÓSÍTÓI HÁLÓZAT

Az EU Ifjúsági Stratégiájával összhangban, és azzal a céllal, hogy növekedjen az európai fiatalok helyzetével kapcsolatos tudás, a nemzeti irodák anyagi támogatást kapnak, hogy segítsenek megalkotni és fenntartani a Youth Wikit, egy interaktív eszközt, amely információt nyújt az európai fiatalok helyzetéről és a nemzeti ifjúságügyi szakpolitikákról koherens, naprakész és hasznosítható módon.

A nemzeti irodák által kiválasztott, egy programországban található szervek anyagi támogatást kapnak azért, hogy országspecifikus információkat, összehasonlítható országleírásokat és indikátorokat készítsenek, amelyek segíthetik az európai ifjúsági rendszerek és szakpolitikák kölcsönös jobb megértését.

AZ ETWINNING TÁMOGATÓ SZOLGÁLATAI

Az eTwinning tanárok közössége (az iskola előtti neveléstől a középiskola végéig), amely egy biztonságos, csak a nemzeti irodák által ellenőrzött tanárok számára elérhető platformon található. A résztvevők számos tevékenységet folytathatnak: közös projekteket vihetnek más osztályokkal vagy iskolákkal; szakmai párbeszédet és szakmai hálózatokat alakíthatnak ki kollégáikkal; szakmai továbbképzéseken vehetnek részt (online és személyesen) stb. Az eTwinning az Erasmus+ program 2. pályázati kategóriájának keretében kap támogatást. 2005-ös indulása óta több, mint 380 ezer tanár regisztrált rá több mint 160 ezer iskolából, és a programországokban csaknem 5000 projekt indult el az eTwinning keretében.

Az eTwinning-közösségben részt vevő tanárok és iskolák támogatást kapnak az eTwinning nemzeti támogató szolgálataitól (NSS). A támogató szolgálatokat az illetékes nemzeti hatóságok jelölik ki. Ezek a szolgálatok segítséget nyújtanak az iskoláknak a regisztráció, a partnerkeresés és a projekttevékenység folyamatai során, ösztönzik a tevékenységek megvalósítását, díjakat és minőséget igazoló címkéket osztanak ki, valamint szakmai fejlődést ösztönző tevékenységeket szerveznek a tanárok számára.

A nemzeti támogató szolgálatokat központi támogató szolgálat (CSS) koordinálja, amely az eTwinning Internetes platform fejlesztéséért és a tanárok szakmai fejlődését szolgáló tevékenységek európai szintű szervezéséért is felel.

Az összes támogató szolgálatot tartalmazó lista és további információk a

http://www.etwinning.net/hu/pub/get_support/contact.htm hivatkozáson olvashatók.

SCHOOL EDUCATION GATEWAY (SEG)

A School Education Gateway az európai iskolai oktatás online platformja, amely jelenleg az Európai Unió 23 hivatalos nyelvén érhető el. Célja a tanárok minden igényét kielégíteni információk, tanulás és szakmai fejlődés, kollegiális támogatás és hálózatépítés, közös projektek és mobilitási lehetőségek, szakpolitikákba való betekintés stb. terén. A tanárokon kívül a SEG célcsoportját azok alkotják,, akik részt vesznek az Erasmus+ program tevékenységeiben, így pl. az iskolák és más oktatási szervezetek és szereplők; nemzeti szintű hatóságok és politikai döntéshozók; civil szervezetek; vállalkozások; stb. Mivel nyilvános honlap, bárki elérheti az Interneten (vagyis az EU-n kívüli országokból is). Széles körű elérhetősége remélhetőleg segít majd abban, hogy az európai iskolákban a szakpolitikák és a gyakorlat közelebb kerüljön egymáshoz, illetve abban, hogy a szakpolitikák az iskolai élet valóságán és a munkaerő-piaci szükségleteken alapuljanak.

A SEG sokféle tartalmat kínál, köztük jó gyakorlatokat európai projektekből; havi blogbejegyzéseket és videóinterjúkat európai iskolai oktatási szakértőkkel; online képzéseket tanárok számára specifikus tanórai problémák megoldására; forrásanyagokat, mint pl. tanítási anyagok, konzultációk és a European Toolkit for Schools; információkat iskolai oktatási szakpolitikákról; tematikus híreket és eseményeket; stb. Speciális eszközökkel segíti a tanárokat és az iskolai dolgozókat abban, hogy szakmai fejlődésük érdekében képzési és mobilitási lehetőségeket találjanak (helyszíni tanfolyamok, szakmai látogatások, tanári feladatok stb.), amelyek az Erasmus+ 1. pályázati kategória keretében kapnak támogatást:

- „Kurzuskatalógus" Erasmus+ eszköz (személyes képzési lehetőségekről);
- „Mobilitási lehetőségek" Erasmus+ eszköz (tanári mobilitáshoz az 1. pályázati kategória keretein belül);

http://schooleducationgateway.eu

EPALE

A felnőttkori tanulás európai platformja (EPALE) az Európai Bizottság Erasmus+ program által finanszírozott kezdeményezése. A felnőttkori tanulásban érintett tanárok, oktatók, önkéntesek, politikai döntéshozók, kutatók, médiaszakemberek és felsőoktatási szakemberek számára érhető el.

Az EPALE olyan interaktív hálózatokat kínál, amelyek segítségével az európai felhasználók kapcsolatba léphetnek egymással, megbeszéléseket folytathatnak, és megoszthatják egymással a bevált gyakorlatokat. A sokféle eszköz és tartalom között az EPALE olyan eszközöket is kínál, amelyek különösen hasznosak lehetnek az Erasmus+ (lehetséges) kedvezményezettjei számára. Ilyenek például:

- A tanfolyamok és események naptára, amelynek segítségével:
  - a 2. pályázati kategóriás projektek kedvezményezettjei mobilitási tevékenységeket találhatnak.
  - hirdetni lehet a 2. pályázati kategóriás projektek által szervezett tanfolyamokat és eseményeket
- Partnerkereső eszköz, amely segít partnereket találni európai uniós finanszírozású projektekhez, illetve szakmai látogatási lehetőségeket felkínálni vagy találni.
- Gyakorlati közösségek, ahol további lehetőség nyílik hasonló érdeklődésű emberekkel és szervezetekkel kapcsolatot építeni
- Együttműködési terek, ahol a közös projektek résztvevői biztonságos környezetben dolgozhatnak a projektjükön
- Forrásközpont, ahol a projektek kedvezményezettjei megoszthatják a projektjük vagy szervezetük által írt cikkeket, jelentéseket, kézikönyveket és egyéb anyagokat, és ezzel újabb lehetőségük adódik azok terjesztésére
- Blog, ahol a projektek résztvevői informális és dinamikus módon oszthatják meg az információt a tevékenységükről és tölthetik fel az eredményeiket bemutató videókat. .

Az európai uniós finanszírozású projekteknél kívánatos, hogy a platformon információkat osszanak meg tevékenységükről és eredményeikről blogbejegyzések, hírek, események és egyéb tevékenységek formájában.

Az EPALE megvalósítását egy központi támogató szolgálat és az Erasmus+ programországok nemzeti támogató szolgálatainak hálózata végzi. Ők választják ki, mely információk lehetnek érdekesek a felhasználók számára, ezenkívül ösztönzik az érintett szereplőket a platform használatára és tartalmának bővítésére. Az EPALE a http://ec.europa.eu/epale/hu/node/1 hivatkozáson érhető el.

NEMZETI ERASMUS+ IRODÁK

Az érintett partnerországokban (nyugat-balkáni országok, a keleti partnerség országai, a dél-mediterrán térség országai, Oroszország és Közép-Ázsia) a nemzeti Erasmus+ irodák segítik a Bizottságot, a Végrehajtó Ügynökséget és a helyi hatóságokat az Erasmus+ program megvalósításában. Ők a program felsőoktatási területén részt vevő érintett szereplők kapcsolattartási pontjai az érintett partnerországokban. Hozzájárulnak a programmal kapcsolatos tudatosság növeléséhez, a program láthatósághoz, relevanciájához, hatékonyságához és az Erasmus+ nemzetközi dimenziójának hatásához.

A nemzeti Erasmus+ irodák a következő feladatokért felelnek:

- tájékoztatás azokról a felsőoktatási szektorhoz kapcsolódó Erasmus+-tevékenységekről, amelyekben az adott ország részt vehet;
- tanácsadás és segítségnyújtás a potenciális pályázóknak;
- az Erasmus+ projektek ellenőrzése;
- a felsőoktatási reform szakértői helyi csoportjának koordinálása;
- a Tempus IV program (2007–2013) eredményeinek ellenőrzése;
- hozzájárulás tanulmányok és események előmozdításához;
- szakpolitikai párbeszéd támogatása;
- kapcsolatok ápolása a helyi hatóságokkal és az uniós küldöttségekkel;
- az adott ország felsőoktatással kapcsolatos szakpolitikai fejleményeinek követése.

ACP TITKÁRSÁG

Az érintett partner országokban (ACP országok: afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja), bizonyos pályázati tevékenységeket szoros együttműködésben végez majd az ACP Titkárság által képviselt afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportjának nagyköveti bizottsága. A Titkárság részt vesz ezen tevékenységek programozásában és végrehajtásában.

A FELSŐOKTATÁSI REFORM SZAKÉRTŐINEK HÁLÓZATA

Az érintett partnerországokban (nyugat-balkáni országok, a keleti partnerség országai, a dél-mediterrán térség országai, Oroszország és Közép-Ázsia) a felsőoktatási reform szakértőinek nemzeti csoportjai szakértelmükkel és szakvéleményükkel segítik a helyi hatóságokat és az érintett szereplőket a felsőoktatási reform előmozdításában és a felsőoktatás fejlesztésében. Emellett az adott ország felsőoktatási politikáinak kidolgozásában is részt vesznek. A csoportok tevékenységei egymás tájékoztatásán alapulnak. A nemzeti csoportok öt-tizenöt főből állnak. Tagjaik felsőoktatási szakértők (rektorok, rektorhelyettesek, dékánok, vezető beosztásban dolgozó felsőoktatási szakemberek, nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó tisztviselők, hallgatók stb.).

A szakértői hálózat feladatai közé tartozik a következő tevékenységek támogatása:

- szakpolitikai fejlesztés az adott országokban a felsőoktatás korszerűsítése, a felsőoktatási reformfolyamatok és stratégiák támogatása révén az érintett helyi hatóságokkal szorosan együttműködve;
- felsőoktatási politikai párbeszéd az Unióval;
- a helyi érintett szereplőknek szóló képzési és tanácsadási tevékenységek, különösen a felsőoktatási intézményekben és a felsőoktatási intézmények munkatársai, szakemberei, oktatói számára;
- Erasmus+ projektek (főként a kapacitásfejlesztés keretében végrehajtott projektek) támogatása a projektek eredményeinek terjesztése révén, különös tekintettel a bevált gyakorlatokra és az innovatív kezdeményezésekre, valamint ezek képzési célokra történő hasznosítására.

EUROGUIDANCE HÁLÓZAT

Az Euroguidance nemzeti információs központokat tömörítő európai hálózat. Az Euroguidance központokat két közös célkitűzés jellemzi:

- az oktatásra és szakképzésre irányuló orientációs tevékenységek európai dimenziójának ösztönzése;
- minőségi tájékoztatás nyújtása az egész életen át tartó tanulásról és a szakképzési tanulók mobilitásáról.

Az Euroguidance fő célcsoportjai az európai országok oktatási és foglalkoztatási ágazataiban tevékenykedő, orientációs tevékenységet végző szakemberek és a politikai döntéshozók.
További információ a http://euroguidance.eu/ hivatkozáson érhető el.

NEMZETI EUROPASS KÖZPONTOK

Az Europass segíti az egyéneket abban, hogy Európa-szerte világos és átlátható módon tudják bemutatni és dokumentálni készségeiket és képesítéseiket. A kezdeményezés célja a munkakeresők és munkáltatók közötti kommunikáció, valamint a munkavállalási és szakképzési tanulók mobilitásának megkönnyítése.

Minden országban (az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség országaiban, valamint Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban és Törökországban) nemzeti Europass-központ koordinálja az Europass dokumentumokkal kapcsolatos tevékenységeket. Ha valaki (magánszemély vagy intézmény) többet szeretne tudni az Europassról és annak használatáról, akkor először a nemzeti Europass központhoz kell fordulnia.

További információ a http://europass.cedefop.europa.eu/hu/about/national-europass-centres hivatkozáson olvasható.

EURÓPAI KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER (EQF) NEMZETI KOORDINÁCIÓS PONTOK

Az EQF Nemzeti Koordinációs Pontok a nemzeti hatóságokat segítik a nemzeti képesítési keretrendszerek létrehozásában. Tevékenységük a következőkre terjed ki:

- A nemzeti képesítési rendszerek megfeleltetése az európai referencia szinteknek
- Az illetékes hatóságok által kiállított bizonyítványok, oklevelek és Europass dokumentumok megfeleltetése az adott EQF szintnek

További információ: http://ec.europa.eu/ploteus

EQAVET NEMZETI REFERENCIAPONTOK HÁLÓZATA

Az EQAVET Nemzeti Referenciapontokat a nemzeti hatóságok hozták létre, már létező, releváns szervezetek, a szociális partnerek és minden érintett bevonásával nemzeti és regionális szinten, azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak az európai minőségbiztosítási keretrendszer létrehozásához a szakképzésben. Az EQAVET Nemzeti referenciapontok célja, hogy 1) aktívan támogassák az EQAVET munkaprogram megvalósítását, 2) konkrét kezdeményezésekkel járuljanak hozzá az EQAVET keretrendszer továbbfejlesztéséhez nemzeti szinten, 3) támogatást nyújtsanak az önértékeléshez, ami a minőségbiztosítás kiegészítő és hatékony eszköze, lehetővé teszi a siker mérését, illetve a fejlesztendő területek azonosítását, 4) biztosítsák, hogy az információ hatékony módon eljusson minden érintetthez.

További információ: http://www.eqavet.eu

FELSŐFOKÚ TANULMÁNYOK ÉS OKLEVELEK ELISMERÉSÉVEL FOGLALKOZÓ NEMZETI INFORMÁCIÓS KÖZPONTOK (NARIC)

A NARIC hálózat oklevelek, valamint más európai országokban töltött tanulmányi idő elismerésével és az adott ország (ahol az adott NARIC központ található) vonatkozásában külföldi oklevelekkel kapcsolatban nyújt tájékoztatást. A NARIC hálózat nemcsak a munkavállalási vagy továbbtanulási céllal külföldre utazóknak nyújt tájékoztatást, hanem az intézményeket, a hallgatókat, a tanácsadókat, a szülőket, a tanárokat és a jövőbeli munkáltatókat is hitelesen tájékoztatja.

Az Európai Bizottság az országok közötti információ- és tapasztalatcserével, a bevált gyakorlatok meghatározásával, a releváns rendszerek és szakpolitikák összehasonlító elemzésével és a közös oktatáspolitikai érdeklődésre számot tartó témák megvitatásával és elemzésével segíti a NARIC tevékenységeit.

További információk a www.enic-naric.net hivatkozáson olvashatók.

ECVET-SZAKÉRTŐK NEMZETI CSOPORTJAINAK HÁLÓZATA

Az ECVET-szakértők nemzeti csoportjai szakértelmükkel és szakvéleményükkel segítik az Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszer (ECVET) megvalósítását. A nemzeti csoportok támogatják az ECVET elfogadását, alkalmazását és használatát programországokban, emellett tanácsaikkal segítik a szakképzés területén illetékes szerveket és intézményeket.

További információk a http://www.ecvet-team.eu/en és a http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_hu.htm hivatkozáson olvashatók.

SALTO IFJÚSÁGI INFORMÁCIÓS KÖZPONTOK

A SALTO ifjúsági információs központok feladata az Erasmus+ ifjúságügyi projektek minőségének javításában való részvétel. Az információs központok tevékenységüket tematikus (részvétel, befogadás, képzés és együttműködés, tájékoztatás, kulturális sokféleség) vagy földrajzi (a keleti partnerség országai és Oroszország, a dél-mediterrán térség, Nyugat-Balkán) szempontok alapján szervezik, így konkrét témákban nyújtanak forrásokat, információkat és képzéseket a nemzeti irodák és az ifjúsági munkában érintett egyéb szereplők számára, valamint hozzájárulnak a nem formális és informális tanulás elismeréséhez.

Feladataik közé tartoznak a következők:

- tanfolyamok, tanulmányi látogatások, fórumok és partnerségépítő tevékenységek szervezése;
- módszerek és eszközök kidolgozása és dokumentálása a képzés és az ifjúsági munka terén;
- áttekintés az európai képzési naptár segítségével az ifjúságsegítők számára elérhető európai képzési tevékenységekről;
- hasznos kiadványok megjelentetése;
- naprakész tájékoztatás az európai ifjúsági munkáról és annak különböző prioritásairól;
- az oktatók és az ifjúsági munka és képzés terén tevékenykedő egyéb elérhető személyek adatbázisának rendelkezésre bocsátása;
- a Youthpass megvalósításának koordinálása;
- az európai önkéntes szolgálat intézményeinek akkreditálása az Unióval szomszédos partnerországokban.

További információk a www.salto-youth.net hivatkozáson olvashatók.

Otlas, a partnerkereső eszköz

A SALTO ifjúsági információs központ által fejlesztett és gondozott eszközök egyike az Otlas központi online eszköz, amely megkönnyíti az ifjúsági intézmények számára, hogy partnert találjanak tevékenységeikhez. Az intézmények elérhetőségeik és tevékenységi körük megadásával regisztrálhatnak az Otlason, és partnereket kereshetnek projektötleteik megvalósításához.

További információk a www.salto-youth.net/otlas vagy www.otlas.eu hivatkozáson olvashatók.

EURODESK HÁLÓZAT

Az Eurodesk hálózat tájékoztatást nyújt a fiataloknak és a fiatalokkal foglalkozóknak az európai oktatási, képzési és ifjúságügyi lehetőségekről, valamint a fiatalok európai tevékenységekben való részvételéről.

A hálózat, amely a programban részt vevő összes országban jelen van, európai szinten pedig az Eurodesk Brussels Link iroda koordinálja, információs és finanszírozásra vonatkozó tájékoztatási szolgáltatásokat nyújt, eseményeket szervez és kiadványokat jelentet meg. Ezen kívül az európai ifjúsági portál készítésében is részt vesz.

Az európai ifjúsági portál az Európában élő, tanuló és dolgozó fiatalok érdeklődésének megfelelő témákban nyújt tájékoztatást és lehetőségeket európai és nemzeti szinten. Nyolc fő témában ad tájékoztatást, 33 országban van jelen, és 27 nyelven érhető el.

Az európai ifjúsági portál a http://europa.eu/youth/hu hivatkozáson érhető el. Az Eurodeskről a **http://www.eurodesk.org/edesk/** hivatkozáson olvasható további információ.

KI VEHET RÉSZT AZ ERASMUS+ PROGRAMBAN?

A program főként hallgatóknak, gyakornokoknak, szakiskolásoknak, tanulóknak, felnőtt tanulóknak, fiataloknak, önkénteseknek, egyetemi tanároknak, tanároknak, oktatóknak, ifjúságsegítőknek, valamint az oktatással, képzéssel és ifjúságüggyel foglalkozó intézményekben tevékenykedő szakembereknek szól. A program ezeket az egyéneket azonban az ilyen tevékenységeket szervező intézményeken, intézeteken, szerveken vagy csoportokon keresztül éri el. A programban való részvétel feltételeit tehát a szereplők alábbi két csoportjával kapcsolatban kell meghatározni: „résztvevők" (a programban részt vevő személyek) és „részt vevő intézmények" (ifjúsági munkát végző fiatalok olyan, legalább négy főből álló csoportjait is beleértve, akik nem feltétlenül ifjúsági intézmények keretében végzik tevékenységüket – más néven „fiatalok informális csoportjai"). A részvétel feltételei mind a résztvevők, mind a részt vevő intézmények esetében attól függnek, hogy melyik országban van az állandó lakóhelyük vagy a székhelyük.

RÉSZTVEVŐK

Az általános szabály az, hogy az Erasmus+ projektek résztvevőinek programországok valamelyikében kell *állandó lakóhellyel rendelkezniük*. Egyes tevékenységtípusok azonban, különösen a felsőoktatás és az ifjúságügy terén, a *partnerországok*ból származó résztvevők számára is nyitva állnak.

Az Erasmus+ projektekben való részvétel konkrét feltételei az adott tevékenység típusától függnek.

Általánosságban:

- felsőoktatási projektek esetében a fő célcsoportok a következők: felsőoktatásban (rövid ciklusú képzésben, első, második vagy harmadik ciklusban) részt vevő hallgatok, felsőoktatásban tanító tanárok és egyetemi tanárok, felsőoktatási intézmények munkatársai/szakemberei/oktatói, vállalkozásoknál tevékenykedő oktatók és szakemberek;
- szakképzési projektek esetében a fő célcsoportok a következők: szakképzésben részt vevő szakiskolások és hallgatók, valamint az ezen szektorban tevékenykedő szakemberek és oktatók, szakmai alapképzési intézmények munkatársai, vállalkozásoknál tevékenykedő oktatók és szakemberek;
- közoktatási projektek esetében a fő célcsoportok a következők: iskolavezetők, iskolai tanárok és iskolai dolgozók, iskolai előkészítőn, alapfokú és középfokú oktatásban részt vevő tanulók;
- felnőtt tanulási projektek esetében a fő célcsoportok a következők: felnőttek nem-szakmai oktatásával (is) foglalkozó intézmények tagjai, nem-szakmai felnőtt tanulásban tevékenykedő oktatók, munkatársak, szakemberek, felnőtt tanulók;
- ifjúságügyi projektek esetében a fő célcsoportok a következők: 13–30 éves fiatalok[6], ifjúságsegítők, az ifjúságügy szektorban tevékenykedő intézmények munkatársai és tagjai;
- sporttal kapcsolatos projektek esetében a fő célcsoportok a következők: sport terén tevékenykedő szakemberek és önkéntesek, sportolók és edzők.

Az egyes tevékenységtípusokban való részvétel részletesebb feltételei a Pályázati útmutató B. részében és I. mellékletében találhatók.

RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK

Az Erasmus+ projekteket a résztvevők képviseletében a részt vevő intézmények nyújtják be és bonyolítják le. Ha a benyújtott projektet kiválasztják, akkor a pályázó intézmény lesz az Erasmus+-támogatás *kedvezményezett*je. A kedvezményezettek támogatási szerződést írnak alá, vagy pályázati döntésről értesítik őket, amely feljogosítja őket a projekt megvalósításához nyújtandó pénzügyi támogatásra (az egyéni résztvevők nem írnak alá támogatási szerződést). A program egyes tevékenységtípusai fiatalok informális csoportjai számára is elérhetők.

Az általános szabály az, hogy az Erasmus+ projektekben részt vevő intézményeknek programországok valamelyikében kell székhellyel rendelkezniük. Egyes tevékenységtípusok azonban, *különösen a felsőoktatás és az ifjúságügy terén, a partnerországok* intézményei számára is nyitva állnak.

Az Erasmus+ projektekben való részvétel konkrét feltételei a program által támogatott tevékenység típusától függnek. A program általában minden, az oktatás, képzés, ifjúságügy vagy sport terén tevékenykedő intézmény számára nyitva áll. Számos tevékenységben a munkaerőpiac egyéb szereplői is részt vehetnek.

[6] A különböző tevékenységtípusokra különböző korhatárok alkalmazandók. Ezzel kapcsolatosan további információ a pályázati B. részében és I. sz. mellékletében található. Külön felhívjuk a figyelmet a következőkre:
Alsó korhatár: a résztvevőknek a tevékenység kezdő időpontjáig be kell tölteniük az alsó korhatárként megadott életkort.
Felső korhatár: a résztvevők a pályázati határidő napján nem lehetnek idősebbek a felső korhatárként megadott életkornál.

Ezzel kapcsolatosan a Pályázati útmutató B. részében és I. mellékletében találhatók további információk.

TÁMOGATHATÓ ORSZÁGOK

Az Erasmus+ program a következő országok számára elérhető:

PROGRAMORSZÁGOK

Az Erasmus+ program összes tevékenységtípusában a következő országok vehetnek részt:

Az Európai Unió (EU) tagállamai[7]			
Belgium	Görögország	Litvánia	Portugália
Bulgária	Spanyolország	Luxemburg	Románia
Cseh Köztársaság	Franciaország	Magyarország	Szlovénia
Dánia	Horvátország	Málta	Szlovákia
Németország	Olaszország	Hollandia	Finnország
Észtország	Ciprus	Ausztria	Svédország
Írország	Lettország	Lengyelország	Egyesült Királyság

A programban részt vevő nem uniós országok		
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	Izland Liechtenstein	Norvégia Törökország

PARTNERORSZÁGOK

A következő országok külön meghatározott kritériumok vagy feltételek mellett (további információk ezzel kapcsolatosan a Pályázati útmutató B. részében találhatók) vehetnek részt a program bizonyos tevékenységtípusaiban). A finanszírozást az országok nemzetközi jog szerint elismert területén működő intézmények számára biztosítják. A pályázóknak és résztvevőknek tiszteletben kell tartaniuk bármely, az Európai Tanács által az EU külső támogatási programjai vonatkozásában elrendelt korlátozást. A pályázatoknak összhangban kell állniuk az Európai Unió általános értékeivel, úgymint az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása, beleértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait, ahogyan azt az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke előírja.

[7] Az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról szóló, 2013. november 25-i 2013/755/EU* tanácsi határozat (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:344:0001:0118:HU:PDF) 33. cikkének (3) bekezdésével összhangban az Unió biztosítja, hogy a tengerentúli országok és területek (TOT-ok) természetes személyei és szervezetei az Erasmus+ program szabályainak betartásával ugyanolyan feltételek mellett vehessenek részt az Erasmus+ programban, mint a velük kapcsolatban álló tagállamok. Ez azt jelenti, hogy a TOT-okról származó egyének és szervezetek „programország" státuszban vesznek részt a programban, a „programország" pedig az a tagállam, amelyhez az adott TOT tartozik. A TOT-ok listája megtekinthető: https://ec.europa.eu/europeaid/regions/overseas-countries-and-territories-octs/eu-oct-dialogue_en

AZ UNIÓVAL SZOMSZÉDOS PARTNERORSZÁGOK[8]

Nyugat-balkáni országok (1. régió)	**A keleti partnerség országai (2. régió)**	**A dél-mediterrán térség országai (3. régió)**	**Orosz Föderáció (4. régió)**
Albánia Bosznia-Hercegovina Koszovó[9] Montenegró Szerbia	Azerbajdzsán Belorusszia Grúzia Moldovai Köztársaság Örményország Ukrajna területe a nemzetközi jog által elismert formában	Algéria Egyiptom Izrael Jordánia Libanon Líbia Marokkó Palesztina[10] Szíria Tunézia	Oroszország területe a nemzetközi jog által elismert formában

EGYÉB PARTNERORSZÁGOK

A program bizonyos tevékenységtípusai a világ bármely, az alábbiakban felsorolt partnerországa számára elérhetők. Más tevékenységtípusok esetén korlátozottabb a földrajzi hatókör.

Az alábbi partnerországok átcsoportosítására az Unió külső fellépéseire elkülönített pénzügyi eszközöknek megfelelően került sor.

5. régió	Andorra, Monaco, San Marino, Vatikán, Svájc
6. régió[11] **Ázsia**	Afganisztán, Banglades, Bhután, Kambodzsa, Kína, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, India, Indonézia, Laosz, Malajzia, Maldív-szigetek, Mongólia, Mianmar, Nepál, Pakisztán, Fülöp-szigetek, Srí Lanka, Thaiföld és Vietnam
7. régió[12] **Közép-Ázsia**	Kazahsztán, Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Türkmenisztán, Üzbegisztán
8. régió[13] **Latin-Amerika**	Argentína, Bolívia, Brazília, Chile, Kolumbia, Costa Rica, Kuba, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Honduras, Mexikó, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela
9. régió[14]	Irán, Irak, Jemen
10. régió[15]	Dél-Afrikai Köztársaság
11. régió AKCS-államok	Angola, Antigua és Barbuda, Zöld-foki Köztársaság, Comore-szigetek, Bahama-szigetek, Barbados, Belize, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Közép-afrikai Köztársaság, Csád, Kongói Köztársaság, Kongói Demokratikus Köztársaság, Cook-szigetek, Elefántcsontparti Köztársaság, Dzsibuti, Dominika, Dominikai Köztársaság, Eritrea, Etiópia, Fidzsi, Gabon, Gambia, Ghána, Grenada, Guineai Köztársaság, Bissau-Guinea, Egyenlítői-Guinea, Guyana, Haiti, Jamaica, Kenya, Kiribati, Lesotho, Libéria, Madagaszkár, Malawi, Mali, Marshall-szigetek, Mauritánia, Mauritius, Mikronézia, Mozambik, Namíbia, Nauru, Niger, Nigéria, Niue, Palau, Pápua Új-Guinea, Ruanda, Saint Kitts és Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, Salamon-szigetek, Szamoa, São Tomé és Príncipe, Szenegál, Seychelle-szigetek, Sierra Leone, Szomália, Szudán, Dél-Szudán, Suriname, Szváziföld, Tanzánia, Kelet-Timor, Togo, Tonga, Trinidad és Tobago, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Zambia, Zimbabwe
12. régió[16]	Bahrein, Kuvait, Omán, Katar, Szaúd-Arábia, Egyesült Arab Emírségek

[8] A pályázati útmutató alapján végrehajtott összes cselekvésre a 2013/C-205/05 sz. bizottsági közleményben (HL C 205., 2013.7.19., 9–11. o.) meghatározott támogathatósági feltételek alkalmazandók, többek között a pénzügyi támogatásban részesülő harmadik felek tekintetében, amennyiben az érintett fellépés az EUpénzügyi szabályzatának 137. cikke alapján a támogatás kedvezményezettjei pénzügyi támogatást nyújtanak harmadik feleknek.

[9] Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

[10] Ez a megnevezés nem értelmezendő az önálló palesztin állam elismeréseként, és a tagállamoknak a kérdésben alkotott egyéni véleményeinek sérelme nélkül értendő.

[11] A fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz keretében alkalmazott csoportosítás.

[12] Mint fent.

[13] Mint fent.

[14] Mint fent.

[15] Mint fent.

Iparosodott országok: az Öböl-menti Együttműködési Tanács országai	
13. régió[17] Egyéb iparosodott országok	Ausztrália, Brunei, Kanada, Hongkong, Japán, Koreai Köztársaság, Makaó, Új-Zéland, Szingapúr, Tajvan, Amerikai Egyesült Államok

Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató B. részében, a program tevékenységeinek részletes leírásában olvashatók további információk.

VÍZUMRA ÉS TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLYRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

Előfordulhat, hogy az Erasmus+ projektek résztvevőinek vízumra van szükségük a fogadó országában (a programországban vagy partnerországban) való külföldi tartózkodáshoz. A részt vevő intézmények feladata, hogy a tervezett tevékenység megkezdése előtt beszerezzék a szükséges dokumentumokat és engedélyeket (rövid vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum vagy tartózkodási engedély). Az intézmények számára kifejezetten ajánlott, hogy időben kérvényezzék a szükséges dokumentumokat az illetékes hatóságoknál, mivel ezek kiállítása akár hetekbe is telhet. Vízummal, tartózkodási engedéllyel, társadalombiztosítással és hasonló ügyekkel kapcsolatban a nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség adhat további felvilágosítást és segítséget az intézmények számára. A rövid és hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal és tartózkodási engedéllyel kapcsolatos általános információk az uniós bevándorlási portálon (http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7$en) olvashatók.

[16] A partnerségi eszköz keretében alkalmazott csoportosítás.
[17] A partnerségi eszköz keretében alkalmazott csoportosítás.

B. RÉSZ: A PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓBAN ÉRINTETT TEVÉKENYSÉGTÍPUSOKKAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK

Ebben a részben a következő tudnivalókat ismertetjük az Erasmus+-pályázati útmutató által érintett tevékenységtípusokra és tevékenységekre vonatkozóan:

- a célkitűzések és várt hatások leírása;
- a támogatott tevékenységek leírása;
- a benyújtott pályázatok értékelésekor alkalmazandó szempontokat bemutató táblázatok;
- hasznos kiegészítő információk, amelyek segítenek annak pontos megértésében, hogy milyen típusú projektek kaphatnak támogatást;
- a finanszírozási szabályok leírása.

A pályázók számára ajánlott, hogy a pályázat benyújtását megelőzően áttanulmányozzák a pályázati útmutatónak az érintett tevékenységtípusokra vonatkozó teljes szakaszát. A Pályázati útmutató I. mellékletében szereplő kiegészítő információk alapos áttanulmányozása is javasolt.

OKTATÁS ÉS KÉPZÉS

Lehetőségek a felsőoktatás, szakképzés, köznevelés és felnőtt tanulás terén.

A TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGTÍPUSOK

Az 1., 2. és 3. pályázati kategóriával foglalkozó szakaszok olyan konkrét tevékenységtípusokat mutatnak be, amelyek megfelelnek a program oktatási és képzési célkitűzéseinek. Ezek közül a tevékenységek közül az oktatás és képzés szektorához elsősorban (de nem kizárólag) a következők kapcsolódnak:

- mobilitási projektek a felsőoktatásban, valamint a szakképzésben tanulók és dolgozók számára;
- mobilitási projektek a köznevelésben és felnőtt tanulásban dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók számára;
- Erasmus Mundus közös mesterképzések;
- Erasmus+ mesterképzési hitelek;
- stratégiai partnerségek;
- tudásszövetségek;
- ágazati szakképzés-fejlesztési szövetségek(külön pályázati felhíváson keresztül);
- kapacitásfejlesztés a felsőoktatás területén.

A 3. pályázati kategóriával foglalkozó szakasz olyan, az oktatási és képzési szakpolitikákat támogató tevékenységekre vonatkozóan is tartalmaz információkat, amelyek a szakpolitikai elemzés és a társaktól való tanulás, a szakpolitikai innovációt célzó kezdeményezések, az eszközök és hálózatok, a nemzetközi intézményekkel való együttműködés és az érintett szereplőkkel illetve érdekelt intézményekkel való párbeszéd területeihez kapcsolódnak. Ezeket a tevékenységeket vagy közvetlenül az Európai Bizottság hajtja végre, vagy a Bizottság Végrehajtó Ügynöksége bonyolítja le külön pályázati felhívásokon keresztül. Ezzel kapcsolatban a Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók további információk.

A TEVÉKENYSÉGTÍPUSOK CÉLJAI

KONKRÉT CÉLKITŰZÉSEK

Az Erasmus+ program konkrét célkitűzései az oktatás és képzés terén a következők:

- a kulcskompetenciák és készségek szintjének javítása, különös tekintettel azok munkaerő-piaci és társadalmi relevanciájára és az összetartó társadalom érdekében tett hozzájárulására, különösen a szakképzési tanulók mobilitási lehetőségeinek fokozása, továbbá az oktatás és képzés világa, valamint a munka világa közötti szorosabb együttműködés révén;
- az oktatási és képzési intézmények szintjén a minőségfejlesztés, az innováció, a kiválóság és a nemzetköziesedés támogatása, különösen az oktatási és képzési szolgáltatók, valamint az egyéb érintett szereplők közötti szorosabb, programországokat érintő nemzetközi együttműködés révén;
- a nemzeti szintű szakpolitikai reformok kiegészítését, valamint az oktatási és képzési rendszerek korszerűsítésének támogatását szolgáló, egész életen át tartó tanulás európai térsége létrejöttének ösztönzése és ismertségének növelése, különösen a megerősített szakpolitikai együttműködés, az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök megfelelőbb alkalmazása és a bevált gyakorlatok terjesztése révén;
- az oktatás és képzés nemzetközi dimenziójának erősítése, különösen programországok és a partnerországok szakoktatási és -képzési, illetve felsőoktatási intézményei között megvalósuló együttműködés által, az európai felsőoktatási intézmények vonzerejének növelése, valamint az Unió külső fellépései – köztük a fejlesztési célkitűzések – támogatása révén, valamint programországok és a partnerországok felsőoktatási intézményei közötti mobilitás és együttműködés támogatásán és a partnerországokban történő célzott kapacitás-fejlesztésen keresztül;
- a nyelvoktatás és -tanulás fejlesztése, valamint az Unió széles körű nyelvi sokféleségének és az interkulturális tudatosságának ösztönzése.

IFJÚSÁGÜGY

Nem formális és informális tanulási lehetőségek az ifjúságügy terén.

A TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

Az 1., 2. és 3. pályázati kategóriával foglalkozó szakaszok olyan konkrét tevékenységtípusokat mutatnak be, amelyek megfelelnek a program ifjúságügyi célkitűzéseinek. Ezek közül a tevékenységtípusok közül az ifjúsági (nem formális és informális tanulási) területhez elsősorban (de nem kizárólag) a következők kapcsolódnak:

- fiataloknak (ifjúsági csereprogramok és európai önkéntes szolgálat) és ifjúságsegítőknek szóló mobilitási projektek;
- az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményei;
- stratégiai partnerségek;
- kapacitásfejlesztés az ifjúsági területen;
- a fiatalok és az ifjúsági területen döntéshozó személyek találkozói.

A 3. pályázati kategóriával foglalkozó szakasz olyan, az ifjúsági szakpolitikákat támogató tevékenységekre vonatkozóan is tartalmaz információt, amelyek a szakpolitikai elemzés és a társaktól való tanulás, a előremutató kezdeményezések, az eszközök és hálózatok, a nemzetközi intézményekkel való együttműködés és az érintett szereplőkkel, illetve érdekelt intézményekkel való párbeszéd területeihez kapcsolódnak, és amelyek az ifjúságügy támogatása érdekében népszerűsíthetők az Erasmus+ keretében. Ezeknek a tevékenységtípusoknak a megvalósítása külön pályázati felhívásokon keresztül zajlik, amelyeket az Európai Bizottság Végrehajtó Ügynöksége vagy közvetlenül az Európai Bizottság bonyolít le. Ezzel kapcsolatban a Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók további információk.

A TEVÉKENYSÉGTÍPUSOK CÉLJAI

KONKRÉT CÉLKITŰZÉSEK

Az Erasmus+ program konkrét célkitűzései az ifjúságügy terén a következők:

- a kulcskompetenciák és készségek szintjének javítása a fiatalok – köztük a hátrányos helyzetű fiatalok – körében, valamint a következők előmozdítása: a fiatalok részvétele az európai demokratikus életben és a munkaerőpiacon, aktív társadalmi szerepvállalás, kultúrák közötti párbeszéd, társadalmi befogadás és szolidaritás, a fiatalok, különösen az ifjúsági munka területén vagy az ifjúsági intézményekben aktív személyek és az ifjúsági vezetők nagyobb mobilitását biztosító lehetőségek, valamint az ifjúságügy és a munkaerőpiac szorosabb összekapcsolása révén;
- a minőségfejlesztés támogatása az ifjúsági munka területén, különösen az ifjúsági szervezetek és/vagy az egyéb érintett szereplők közötti szorosabb együttműködés révén;
- a helyi, regionális és nemzeti szintű szakpolitikai reformok kiegészítése, az ismereteken és tényeken alapuló ifjúságpolitika kialakításának, továbbá a nem formális és az informális tanulás elismerésének támogatása, különösen a szorosabb szakpolitikai együttműködés, az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök megfelelőbb alkalmazása, valamint a bevált gyakorlatok terjesztése révén;
- az ifjúsági tevékenységek nemzetközi dimenziójának, valamint az ifjúságsegítők és ifjúsági szervezetek fiatalokat támogató struktúraként betöltött kapacitásának fokozása az Európai Unió külső fellépésének kiegészítéseként, különösen programországok és a partnerországok érdekelt felei, valamint a nemzetközi intézmények közötti mobilitás és együttműködés ösztönzése révén.

A 2014–2020 közötti időszakra nézve a költségvetés 10 %-át az ifjúságügy terén megvalósuló nem formális és informális tanulási lehetőségek támogatására különítik el.

A HÁROM PÁLYÁZATI KATEGÓRIA

Az oktatás és képzés, valamint az ifjúsági területhez kapcsolódó tevékenységeket a következő szakaszokban együtt mutatjuk be, mivel:

- ezeknek a tevékenységeknek a megszervezésekor mindig a három pályázati kategória szolgál kiindulópontként;
- számos olyan tevékenység van köztük, amelyek egyaránt szolgálják az oktatási és képzési, illetve az ifjúsági területek célkitűzéseinek megvalósítását;
- az Erasmus+ program elő kívánja mozdítani a különböző területek közötti szinergiákat és a kölcsönösen egymást ösztönző együttműködést.

Ennek a megközelítésnek köszönhetően a felesleges ismétlések is elkerülhetők a pályázati útmutatóban.

1. PÁLYÁZATI KATEGÓRIA: MOBILITÁSI PROJEKTEK

A TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

Ez a pályázati kategória a következő területeket támogatja:

- mobilitási projektek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén;
- az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményei;
- Erasmus Mundus közös mesterképzések;
- Erasmus+ mesterképzési diákhitelek. (2014-es pályázati útmutatóban: diákhitel-garancia mesterképzésben részt vevő hallgatóknak.)

Az 1. pályázati kategória keretében támogatott tevékenységekkel kapcsolatban elvárás, hogy hosszú távon kedvező hatással legyenek a résztvevőkre, a részt vevő intézményekre és a tevékenységek keretét képező szakpolitikai rendszerekre.

Az 1. pályázati kategória keretében támogatott mobilitási tevékenységektől a következő eredményeket várjuk a hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, fiatalok és önkéntesek tekintetében:

- a tanulási teljesítmény javulása;
- a foglalkoztathatóság és a karrierlehetőségek javulása;
- a kezdeményezőkészség és a vállalkozói kompetencia fejlődése;
- nagyobb fokú önállóságra nevelés és az önértékelés javulása;
- az idegen nyelvi kompetenciák fejlődése;
- az interkulturális tudatosság fejlődése;
- a társadalmi részvétel fokozódása;
- az európai projekttel és az európai értékekkel kapcsolatos tudatosság növekedése;
- a motiváltság növekedése a (formális/nem formális) oktatásban vagy képzésen való jövőbeli részvétel iránt a külföldi mobilitási időszak után.

Az 1. pályázati kategória keretében támogatott mobilitási tevékenységektől a következő eredményeket várjuk az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő munkatársak/szakemberek/oktatók, ifjúságsegítők és szakemberek tekintetében:

- a szakmai profillal (oktatás, képzés, ifjúsági munka stb.) kapcsolatos kompetenciák fejlődése;
- a különböző országok oktatási, képzési vagy ifjúságügyi gyakorlatainak, szakpolitikáinak és rendszereinek jobb megértése;
- a korszerűsítést és a nemzetközi nyitást célzó változások elindításához szükséges kapacitások növekedése a saját oktatási intézményeken belül;
- a formális és nem formális oktatás, valamint a szakképzés és a munkaerőpiac közötti kapcsolatok jobb megértése;
- a munka és a tevékenységek minőségének olyan javulása, ami a hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, tanulók, felnőtt tanulók, fiatalok és önkéntesek javát szolgálja;
- a társadalmi, nyelvi és kulturális sokféleség jobb megértése és az e területek iránti fogékonyság fejlesztése;
- a hátrányos helyzetű személyek szükségleteinek kezeléséhez szükséges képesség fejlődése;
- a Szakképzési tanulók mobilitása tevékenységek támogatásának és előmozdításának fokozódása;
- a szakmai fejlődési lehetőségek és karrierlehetőségek bővülése;
- az idegen nyelvi kompetenciák fejlődése;
- a motiváció és elégedettség növekedése a hétköznapi munkatevékenységek során.

Az 1. pályázati kategória keretében támogatott tevékenységektől a következő eredményeket várjuk a részt vevő intézmények tekintetében:

- az uniós/nemzetközi szintű tevékenységekhez szükséges kapacitások növekedése: a vezetői képességek és nemzetköziesedési stratégiák fejlődése; a más országbeli partnerekkel való együttműködés megerősödése; az uniós/nemzetközi projektekre elkülönített (nem uniós) források növelése; az uniós/nemzetközi projektek előkészítésének, megvalósításának, ellenőrzésének és utánkövetésének minőségi javulása;
- a célcsoportok újszerű és fokozottabb módon történő megszólítása a tevékenységek megszervezése során, például a következők révén:a hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, fiatalok és önkéntesek számára az igényeiknek és elvárásaiknak megfelelő, vonzóbb programok meghirdetése; az oktatásban és képzésben

dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók képzettségének javítása; a külföldi tanulási időszakok során elsajátított kompetenciák elismerési és érvényesítési eljárásainak javítása; a helyi közösségek céljait szolgáló, hatékonyabb tevékenységek meghirdetése; az ifjúsági munka módszereinek és gyakorlatainak javítása a fiatalok aktív bevonása és/vagy a hátrányos helyzetű csoportok igényeinek figyelembevétele érdekében;

- korszerűbb, dinamikusabb, elkötelezettebb és szakmailag magasabb szintű környezet kialakítása az intézményen belül: bevált gyakorlatok és új módszerek alkalmazása iránti fogékonyság a napi munkatevékenységek során; nyitottság a különböző szociális, oktatási és foglalkoztatási területeken tevékenykedő intézményekkel való szinergiák iránt; a munkatársszakemberek/oktatók szakmai fejlődésének stratégiai tervezése az egyéni igények és az intézményi célkitűzések figyelembevételével; valamint hogy adott esetben az intézmény képes legyen arra, hogy kiváló hallgatókat és felsőoktatási szakembereket vonzzon a világ minden részéről.

Az 1. pályázati kategória keretében támogatott több ezer projekt hosszú távú együttes hatása várhatóan az lesz, hogy olyan változások következnek be a részt vevő országok oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszereiben, amelyek szakpolitikai reformokra ösztönöznek, és új forrásokat teremtenek az európai és Európán kívüli mobilitási lehetőségek számára.

MOBILITÁSI PROJEKTEK AZ OKTATÁS, A KÉPZÉS ÉS AZ IFJÚSÁGÜGY TERÉN

A MOBILITÁSI PROJEKTEK CÉLJAI

Az oktatás, a képzés és az ifjúsági tevékenységek fontos szerepet játszanak abban, hogy a különböző korú személyekhez eljussanak a munkaerő-piaci aktív részvételhez és általánosságban az aktív társadalmi szerepvállaláshoz szükséges eszközök. A tevékenységek ebbe a csoportjába tartoznak a tanulóknak (hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, fiatalok és önkéntesek) és a munkatárs/szakember/oktatónak (egyetemi tanárok, tanárok, oktatók, ifjúságsegítők és az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő intézményekben dolgozók) szóló, programországokat érintő nemzetközi mobilitási tevékenységeket ösztönző projektek, amelyek a következő célokat szolgálják:

- a tanulók támogatása a tanulási eredmények (tudás, készségek, hozzáállás és kompetenciák) elsajátításában személyes fejlődésük elősegítése, megfontolt és aktív állampolgárrá válásuk és az európai, illetve Európán kívüli munkaerőpiacon való foglalkoztathatóságuk javítása érdekében;
- az oktatásban, a képzésben és az ifjúsági területen dolgozók szakmai fejlődésének támogatása az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka egész Európára kiterjedő megújításának és fejlesztésének érdekében;
- különösen a résztvevők idegen nyelvi kompetenciáinak javítása;
- a résztvevők más kultúrákkal és országokkal kapcsolatos tudatosságának és megértésének növelése az aktív társadalmi szerepvállalás és az európai polgárság eszméjének, valamint az európai identitás iránti érzékenység fejlesztése érdekében, a nemzetközi kapcsolatépítés és hálózatépítés lehetőségének megteremtése a résztvevők számára;
- oktatási, képzési és ifjúsági területen tevékenykedő intézmények kapacitásának növelése, vonzerejének és nemzetközi dimenziójának megerősítése annak érdekében, hogy olyan tevékenységeket és programokat szervezhessenek, amelyek – akár Európában, akár Európán kívül – jobban megfelelnek az egyéni igényeknek;
- a formális és a nem formális oktatás, illetve a szakképzés, a foglalkoztatás és a vállalkozások közötti szinergiák és átjárási lehetőségek megerősítése;
- a külföldi tanulási időszak során szerzett kompetenciák jobb elismerésének biztosítása.

A tevékenységek ebbe a csoportjába tartoznak a felsőoktatási és ifjúsági területen megvalósuló, a partnerországokból kiinduló vagy oda irányuló nemzetközi mobilitási tevékenységek is. Ez a tevékenység az Európai Unió és a támogatható partnerországok közötti együttműködést is előmozdítja, és tükrözi az Unió külső fellépéseinek célkitűzéseit, prioritásait és elveit:

- az európai felsőoktatás vonzerejének növelése, az európai felsőoktatási intézmények versenyképesebbé tétele a világ felsőoktatási piacán;
- a „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele”[18] és „Az európai felsőoktatás a világban”[19] közleményekben meghatározott prioritások támogatása;
- az Európán kívüli felsőoktatási intézmények nemzetköziesedésének és korszerűsítésének előmozdítása, vonzerejének növelése, illetve a felsőoktatáshoz való hozzáférés méltányosságának növelése, és ezáltal a partnerországok fejlődéséhez való hozzájárulás;
- a fejlesztési és külpolitikai célkitűzések és elvek megvalósításának támogatása, a nemzeti felelősségvállalást, a társadalmi kohéziót, a méltányosságot, a valódi földrajzi kiegyenlítettséget és a sokféleséget is beleértve. Kiemelt figyelmet kapnak a legkevésbé fejlett országok, a rossz társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező, hátrányos helyzetű diákok és a sajátos igényű diákok;
- a nem formális tanulás és a partnerországokkal az ifjúsági területen való együttműködés ösztönzése.

MI A MOBILITÁSI PROJEKT?

Oktatási, képzési és az ifjúsági területen tevékenykedő intézmények/szervezetek finanszírozást kapnak az Erasmus+ programból a különböző típusú mobilitásokat támogató projektjeik kivitelezéséhez. A mobilitási projektek a következő szakaszokból állnak:

- előkészítés (a gyakorlati lépéseket, a résztvevők kiválasztását, a partnerekkel és a résztvevőkkel való

[18] A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Brüsszel, 2011.10.13., COM(2011) 637 végleges.
[19] A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Brüsszel, 2013.07.11., COM(2013) 499 final.

megállapodások megkötését, a résztvevők kiutazás előtti nyelvi/interkulturális/feladatspecifikus felkészítését is beleértve);

- mobilitási tevékenységek megvalósítása;

- nyomon követés (többek között az önkéntes szolgálat keretében megvalósuló tevékenységek értékelése, adott esetben a résztvevők tevékenységek során elért tanulási eredményeinek formális elismerése, valamint a projekteredmények terjesztése és felhasználása révén).

A korábbi uniós programok által támogatott számos mobilitási tevékenységhez képest az Erasmus+ jelentős újítása, hogy nagyobb hangsúlyt fektet a mobilitási tevékenységben részt vevő személyek idegen nyelvi kompetenciáinak fejlesztésére mind a kiutazás előtt, mind a külföldi tartózkodás során. 2014-től kezdve az Európai Bizottság fokozatosan olyan Európai online nyelvi támogatási szolgáltatást (OLS) vezetett be, amely lehetővé teszi a hosszú távú mobilitási tevékenységek résztvevői számára nyelvtudásuk felmérését, valamint nyelvi kompetenciáik fejlesztése érdekében online nyelvtanfolyamon való részvételt is biztosít a számukra ahhoz a nyelvhez, amelyet külföldi tanulmányaik, munkájuk vagy önkéntes tevékenységük során használni fognak. Azok a résztvevők, akik az oktatás, munka vagy önkénteskedés fő nyelvében legalább B2 szintet érnek el, választhatnak egy a fogadó ország nyelvén folyó OLS tanfolyamot, amennyiben ez elérhető (a nyelvtanulás támogatásának további részletei az I. mellékletben találhatók).

Az Erasmus+ emellett a korábbi programokhoz képest nagyobb teret kínál azon mobilitási tevékenységek számára, amelyekben különböző hátterű és különböző területeken vagy különböző társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő partnerintézmények/partnerszervezetek vesznek részt (például egyetemi hallgatók vagy szakképzésben tanulók szakmai gyakorlata vállalatoknál, nem kormányzati intézményeknél/szervezeteknél, közintézményeknél; iskolai tanárok részvétele vállalatoknál vagy képzési központokban szervezett szakmai továbbképző tanfolyamokon; üzleti szakértők által tartott órák vagy képzések felsőoktatási intézményekben; a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett cégek által egyesületekkel és szociális vállalkozásokkal közösen kidolgozott önkéntességi rendszerek stb.).

A mobilitási tevékenységek megújításának és minőségfejlesztésének harmadik fontos eleme, hogy az Erasmus+ programban részt vevő intézményeknek/szervezeteknek lehetőségük nyílik arra, hogy mobilitási tevékenységeiket átfogóbb stratégiai keretben gondolkodva és középtávra tervezve szervezzék meg. A mobilitási projekt koordinátora egyetlen, legfeljebb kétéves időszakra vonatkozó pályázat benyújtásával számos mobilitási tevékenység megszervezésére kaphat finanszírozást, ez pedig sok személy számára tesz lehetővé külföldi tartózkodást. Ennek köszönhetően az Erasmus+ pályázatot benyújtó intézmények/szervezetek a résztvevők igényeivel, ugyanakkor saját belső nemzetköziesedési, fejlesztési és korszerűsítési terveikkel összhangban tudják megtervezni projektjeiket.

Az Erasmus+ program 1. pályázati kategória keretében résztvevői profilok szerint a következő típusú mobilitási projektek támogathatók:

- az oktatás és a képzés területén:
  - mobilitási projektek a felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatási munkatárs/szakember/oktatószámára;
  - mobilitási projektek a szakképzésben tanulók és a szakképzésben oktató munkatárs/szakember/oktatószámára;
  - mobilitási projektek iskolai személyzet számára;
  - mobilitási projektek felnőttoktatási munkatársak számára.

- az ifjúsági területen:
  - mobilitási projektek fiatalok és ifjúságsegítők számára.

Munkatársak hosszú távú mobilitása, tanulók rövid és hosszú távú mobilitása, valamint a felnőtt tanulók vegyes típusú mobilitása a 2. pályázati kategória keretében, azon belül a stratégiai partnerségek keretében támogatható.

A következő szakaszokban a mobilitási projektek egyes típusaira vonatkozó kritériumok és feltételek részleteinek ismertetése olvasható.

MOBILITÁSI PROJEKTEK A FELSŐOKTATÁSBAN TANULÓ HALLGATÓK ÉS A FELSŐOKTATÁSI MUNKATÁRSAK SZÁMÁRA

Az ilyen típusú mobilitási projektek legalább az egyiket tartalmazhatják a következő tevékenységek közül:

Hallgatói mobilitás:

- külföldi felsőoktatási partnerintézményben töltött **tanulmányi időszak**;
- külföldi **szakmai gyakorlat**[20] vállalatnál vagy egyéb, gyakorlati helyet biztosító munkahelyen[21]

A külföldi tanulmányi időszak szakmai gyakorlatot is tartalmazhat. Az ilyen kombináció szinergiákat hoz létre a külföldön szerzett tanulmányi és szakmai tapasztalat között, és kontextustól függően különböző módokon szervezhető: az egyik tevékenység követheti a másikat, vagy végrehajthatók ugyanabban az időszakban is. A kombinációra a tanulmányi mobilitás finanszírozási szabályai és minimális időtartama vonatkoznak.

Kiváló és a hallgatók számára a lehető leghatékonyabb mobilitási tevékenységek biztosítása érdekében a mobilitási tevékenységeknek meg kell felelniük a hallgató fokozattól függő tanulási és személyes fejlődési igényeinek. A külföldi tanulmányi időszaknak rövid ciklusú, illetve első (alapképzés vagy azzal egyenértékű képzés), második (mesterképzés vagy azzal egyenértékű képzés), harmadik vagy doktori ciklusú fokozat megszerzésére irányuló hallgatói tanulmányi programnak kell a részét képeznie.

A programban szintén támogathatók a rövid ciklusú, illetve első, második és harmadik ciklusú tanulmányok során, valamint a felsőfokú képesítés megszerzését követő maximum egy éven belül külföldi munkahelyen végzett szakmai gyakorlatok. Ez a tanárjelöltek tanárasszisztensi tevékenységét is magában foglalja.

Amennyiben lehetséges, a szakmai gyakorlatnak a hallgató tanulmányi programjának szerves részét kell képeznie. A hallgatói mobilitás bármilyen szak vagy tudományterület esetében támogatható.

Munkatársak mobilitása:

- **oktatási időszakok:** ennek a tevékenységnek a keretében felsőoktatásban oktató és vállalkozásoknál dolgozó személyek külföldi felsőoktatási partnerintézményben taníthatnak. A munkatársak oktatási célú mobilitása bármilyen szak vagy tudományterület esetében támogatható;

- **képzési időszakok:** ennek a tevékenységnek a keretében a felsőoktatásban oktatási és nem oktatási munkát végző munkatárs szakmai fejlődése képzéssel foglalkozó külföldi eseményeken (a konferenciák kivételével), szakmai látogatásbon/megfigyelési időszakon/külföldi felsőoktatási partnerintézmény vagy egyéb érintett külföldi intézményben történő képzésen történő részvétel formájában támogatható.

Egy mobilitási időszakon belül kombinálhatók egymással az oktatási és képzési tevékenységek.

Erre a tevékenységtípusra elkülönített költségvetés nagy részéből programországok közötti mobilitási tevékenységek támogatandók. A tevékenységtípus költségvetésének egy kisebb, meghatározott részéből azonban programországok és a világ bármely partnerországa (kivéve az 5.és a 12. régió országait – lásd a „Támogatható országok" szakaszt a Pályázati útmutató A. részében) közötti nemzetközi tevékenységek is finanszírozhatók.

A programországok és partnerországok közötti mobilitásokat több, a külső kapcsolatokat támogató pénzügyi eszköz révén valósítja meg az Európai Unió. Annak érdekében, hogy az EU külkapcsolati prioritásaival összhangban legyen ez a tevékenységtípus, a Bizottság célkitűzéseket fogalmazott meg és különböző szabályokat ír elő a partnerországokkal való együttműködésekre vonatkozóan.

A programországok és partnerországok közötti mobilitási projektek pályázóinak figyelembe kell venni a különböző régiók számára rendelkezésre álló költségvetési kereteket és prioritásokat. Ezekről a „Kiegészítő információ a program- és partnerországok közötti mobilitásra vonatkozóan" című fejezetben olvashatnak bővebben.

[20] 2016-ban a programországok és a partnerországok között előreláthatólag nem lesz szakmai gyakorlatra irányuló mobilitás, sem Erasmus+ ösztöndíjas, sem pedig Erasmus+ önfinanszírozó (zero-grant) státusszal.
[21] Egy felsőoktatási intézmény kurzusainak látogatása nem minősül szakmai gyakorlatnak.

A PROJEKTBEN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK SZEREPE

A mobilitási projektben részt vevő intézmények szerepe és feladatai a következők:

- Programország pályázó intézménye: feladata a mobilitási projekt megpályázása, a támogatási szerződés aláírása és kezelése, valamint a beszámolás. A pályázó olyan konzorciumkoordinátor is lehet, amely a kérelmezés helye szerinti ország partnerintézményeinek bármilyen típusú hallgatói vagy munkatársi mobilitásinak szervezéséért felelős mobilitási konzorciumának a vezetője.
- A küldő intézmény feladata a hallgatók/munkatársak kiválasztása és külföldre utaztatása. Ez magában foglalja a támogatások kifizetését (programországok intézményeinek), az előkészítést és az ellenőrzést, valamint a mobilitási időszakhoz kapcsolódó eredmények elismerését.
- A fogadó intézmény feladata a külföldi hallgatók/munkatársak fogadása, a nekik szóló tanulmányi/szakmai gyakorlati program vagy képzési tevékenységek megszervezése, illetve adott esetben oktatási tevékenység biztosítása a fogadott személy számára.
- A közvetítő intézmény a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén tevékenykedik programországok egyikében. Lehet nemzeti mobilitási társulás partnere, de nem lehet küldő intézmény. Részt vehet a küldő felsőoktatási intézmény adminisztratív feladatainak megosztásában és elvégzésében, a résztvevők közös felkészítésében, és elősegítheti, hogy szakmai gyakorlat esetén a részt vevő hallgatók profilja jobban megfeleljen a vállalat igényeinek.

Programországok és partnerországok közötti mobilitásra csak programországok felsőoktatási intézményei pályázhatnak, és csak ők kezelhetik a bejövő és kimenő mobilitásra kiutalt kifizetéseket.

A küldő és fogadó intézményeknek, valamint a hallgatóknak/munkatársaknak a mobilitási időszak kezdetét megelőzően (a hallgatók esetében) tanulmányi szerződésben, illetve mobilitási megállapodásban kell rögzíteniük, hogy az adott hallgató vagy a munkatárs milyen tevékenységeket fog végezni. Ezekben a megállapodásokban meg kell határozni a külföldi tanulási időszak során elérendő tanulási céleredményeket, a külföldi tanulási időszak formális elismerésének feltételeit, valamint a felek jogait és kötelezettségeit. Ha a tevékenységre két felsőoktatási intézmény között kerül sor (hallgatói tanulmányi célú mobilitás vagy munkatársak oktatói célú mobilitása), akkor a küldő és a fogadó intézménynek a csereprogram kezdete előtt intézményközi megállapodást kell kötnie.

Az Erasmus Felsőoktatási Chartát (a továbbiakban: ECHE) aláíró felsőoktatási intézmények kötelezettséget vállalnak arra, hogy – a nyelvi felkészítést is beleértve – minden szükséges támogatást megadnak a mobilitási projektek résztvevőinek. Az intézmények támogatása érdekében a program során fokozatosan online nyelvi támogatást vezetnek be a programországok között megvalósuló, két hónapig vagy annál tovább tartó, hosszú távú mobilitási tevékenységekhez. Ezt a szolgáltatást az Európai Bizottság a részvételre jogosultak köre számára elérhetővé tette idegen nyelvi kompetenciáik felmérése érdekében, valamint azért, hogy szükség esetén a mobilitás előtt és/vagy alatt a lehető legmegfelelőbb módon tanulhassák a nyelvet (ennek további részleteit lásd a Pályázati útmutató I. mellékletében). Partnerországok felsőoktatási intézményei nem rendelkeznek ECHE-vel, ezért a mobilitás résztvevőinek felkínált nyelvi támogatás részleteit az intézményközi megállapodásban kell tisztázni.

A PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A felsőoktatási mobilitási projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+ támogatásra lehessenek jogosultak:

A TÁMOGATHATÓSÁG ÁLTALÁNOS FELTÉTELEI

Ki pályázhat?	▪ Felsőoktatási intézmény által benyújtott egyéni pályázat: programországok Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező felsőoktatási intézményei. Az ECHE-re vonatkozó további információk az „Erasmus Felsőoktatási Charta" című szakaszban és a Pályázati útmutató I. mellékletében találhatók). ▪ Nemzeti mobilitási konzorcium által benyújtott pályázat: a pályázatot a programországban működő, felsőoktatási konzorciumi akkreditációval rendelkező koordinációs intézmény nyújtja be. Érvényes konzorciumi akkreditációval nem rendelkező intézmény a mobilitási projekt finanszírozására történő pályázat benyújtásával egyidejűleg kérelmezheti az akkreditációt a mobilitási konzorcium nevében. A programban részt vevő támogatható országok valamennyi érintett felsőoktatási intézményének Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkeznie. Az ilyen intézmény mobilitási projektje csak akkor támogatható, ha a mobilitási konzorciumi akkreditációs kérelme kedvező elbírálásban részesült. A felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatásban dolgozó munkatársak közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra; a mobilitási tevékenységben való részvétel kiválasztási feltételeit az a felsőoktatási intézmény határozza meg, amelyben tanulnak vagy dolgoznak, az Útmutató I. mellékletében leírt rendelkezésekkel összhangban.
Támogatható tevékenységek	A felsőoktatási mobilitási projekteknek legalább az egyiket tartalmazniuk kell a következő tevékenységek közül: ▪ hallgatói tanulmányi célú mobilitás; ▪ hallgatói szakmai gyakorlati célú mobilitás[22]; ▪ munkatársak oktatási célú mobilitása; ▪ munkatársak képzési célú mobilitása.
Támogatható országok	Programországok közötti mobilitás: ▪ bármely programország Programországok és partnerországok közötti mobilitás: ▪ bármely programország; és ▪ a világ bármely partnerországa (kivéve az 5. és a 12. régió országait – lásd a „Támogatható országok" szakaszt a Pályázati útmutató A. részében)
A részt vevő intézmények száma	A pályázati űrlappal egy intézmény (a pályázó) pályázhat. A pályázó egyetlen, programországban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény vagy nemzeti mobilitási konzorciumkoordinátor lehet. A mobilitási projekt megvalósításában legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó) különböző programország-beli intézménynek kell részt vennie. Amennyiben partnerország is érintett a mobilitási projektekben, legalább egy programországból és egy támogatható partnerországból származó intézménynek kell részt vennie.
A projekt időtartama	A pályázónak a pályázati szakaszban a projekt méretének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően kell kiválasztania a kívánt időtartamot. programországok közötti mobilitás: 16 vagy 24 hónap. Program- és partnerországok közötti mobilitás: 16 vagy 26 hónap.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	A pályázó intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához.

[22] 2017-ben a programországok és a partnerországok között előreláthatólag nem lesz szakmai gyakorlatra irányuló mobilitás, sem Erasmus+ ösztöndíjas, sem pedig Erasmus+ önfinanszírozó (zero-grant) státusszal.

Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 2-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a tárgyévben június 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a Pályázati útmutató C. része tartalmazza.
Egyéb feltételek	Egy felsőoktatási intézmény a Nemzeti Irodához két módon nyújthat be pályázatot: ▪ közvetlenül, mint önálló felsőoktatási intézmény; ▪ egy konzorcium révén, amelynek tagja. Egy felsőoktatási intézmény önálló felsőoktatási intézményként és/vagy egy bizonyos konzorcium tagjaként egy pályázati körben csak egyszer pályázhat programországok közötti mobilitásra. Viszont ugyanazon felsőoktatási intézmény több ugyanabban az időszakban pályázó nemzeti mobilitási konzorciumnak is lehet tagja vagy koordinátora. Ugyanez érvényes a programországok és partnerországok közötti mobilitási pályázatokra is. Mindkét módon (önálló intézményi pályázat és konzorciumi pályázat) párhuzamosan is lehet pályázni, de minden esetben a felsőoktatási intézmény/kar feladata a résztvevők kettős finanszírozásának elkerülése, amennyiben ugyanabban a tanévben két finanszírozási lehetőség párhuzamosan is rendelkezésre áll.

A pályázó intézmények értékelése a releváns kiválasztási szempontok és kizáró okok alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a Pályázati útmutató C. részében található további információk.

A HALLGATÓI MOBILITÁS TÁMOGATHATÓSÁGÁNAK TOVÁBBI FELTÉTELEI A MEGVALÓSÍTÁS SORÁN

Támogatható részt vevő intézmények	▪ **Hallgatói tanulmányi célú mobilitás:** A programországok küldő és fogadó intézményének is ECHE-vel rendelkező felsőoktatási intézménynek kell lennie. A partnerországok intézményeinek a megfelelő hatóság által elismert felsőoktatási intézményeknek kell lenniük, és a mobilitás megkezdését megelőzően intézményközi megállapodást kell aláírniuk a programországban működő partnereikkel. ▪ **Hallgatói szakmai gyakorlati célú mobilitás[23]:** A küldő intézménynek ECHE-vel rendelkező felsőoktatási intézménynek kell lennie. A fogadó intézmény[24]: ○ a munkaerőpiacon vagy az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő állami vagy magánintézmények. Ilyen intézmények lehetnek például a következők: – állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is); – helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény; – szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari és szakmai egyesületeket és a szakintézményeket is beleértve; – kutatóintézet; – alapítvány; – iskola/intézmény/oktatási központ (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a szakképzést és a felnőttoktatást is beleértve); ○ nonprofit intézmény, egyesület, nem kormányzati intézmény; ○ pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv; ○ programország-beli ECHE-vel rendelkező felsőoktatási intézmény.

[23] 2017-ben a programországok és a partnerországok között előreláthatólag nem lesz szakmai gyakorlatra irányuló mobilitás, sem Erasmus+ ösztöndíjas, sem pedig Erasmus+ önfinanszírozó (zero-grant) státusszal.
[24] A következő típusú szerveztek nem támogathatók fogadó szervezetként hallgatói szakmai gyakorlat esetén:
uniós intézmények és egyéb uniós szervek, beleértve a szakosított intézményeket (a teljes lista az ec.europa.eu/institutions/index_en.htm honlapon érhető el); uniós programok irányítását végző szervezetek, például Erasmus+ nemzeti irodák (az esetleges összeférhetetlenség és/vagy kettős finanszírozás elkerülése miatt).

A tevékenység időtartama	**Tanulmányi időszakok**: 3[25]–12 hónap (adott esetben a kiegészítő szakmai gyakorlati időszakot is beleértve). **Szakmai gyakorlat**: 2–12 hónap. Egy hallgató a mobilitási tevékenységek számától és típusától függetlenül tanulmányi ciklusonként összesen legfeljebb 12 hónap[26] időtartamú mobilitási időszakra kaphat támogatást[27]. A zéró EU-s támogatással töltött mobilitási időszakok is beleszámítanak ebbe a maximális időtartamba: ▪ az első tanulmányi ciklusban (alapképzés vagy azzal egyenértékű képzés), a rövid ciklusú képzést (EKKR 5. és 6. szint) is beleértve; ▪ a második tanulmányi ciklusban (mesterképzés vagy azzal egyenértékű képzés – az EKKR-ben a 7. szint); és ▪ a harmadik ciklusban doktorjelöltként (doktori szint vagy az EKKR-ben a 8. szint). A felsőfokú képesítéssel rendelkező pályakezdők szakmai gyakorlatának időtartama abban a ciklusban számítandó bele a maximális 12 hónapba, amely ciklusban pályázatot nyújtanak be a szakmai gyakorlati célú mobilitásra.
A tevékenység helyszíne(i)	A hallgatóknak olyan programországban vagy partnerországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységet, amely eltér a küldő intézmény országától és attól az országtól, ahol a hallgató tanulmányai idején él.
Részvételre jogosultak köre	Felsőoktatási intézménybe felvett és olyan tanulmányi programba beiratkozott hallgatók, amely elismert fokozat vagy más elismert felsőfokú képesítés megszerzéséhez vezető képzést nyújt (a doktori szintig és a doktori szinttel bezárólag). Hallgatói mobilitásra olyan hallgató jelölhető, akik a felsőoktatási tanulmányi programnak legalább a második évfolyamára van beiratkozva. Szakmai gyakorlat esetén ez a feltétel nem alkalmazandó. Szakmai gyakorlaton frissen végzett hallgatók is részt vehetnek. A frissen végzett hallgatók a felsőoktatási intézmény által tanulmányaik utolsó évében kell, hogy kiválasztásra kerüljenek és a végzést követően egy éven belül kell teljesíteniük és befejezniük a külföldi szakmai gyakorlatot.

[25] A tanulmányi időszak időtartama legalább 3 hónap vagy 1 szemeszter vagy 1 trimeszter.
[26] A tanulmányi ciklusonként maximálisan kapható 12 hónapnyi támogatásba az Egész életen át tartó tanulás program Erasmus alprogramja, és/vagy az Erasmus Mundus ösztöndíjkeretében külföldön töltött korábbi mobilitási időszakok is beleszámítanak.
[27] Egyetlen ciklusból álló tanulmányi programok (például orvostudomány) esetében a hallgatók legfeljebb 24 hónapos mobilitási időszakra kaphatnak támogatást.

A MUNKATÁRSAK MOBILITÁSA TÁMOGATHATÓSÁGÁNAK TOVÁBBI FELTÉTELEI A MEGVALÓSÍTÁS SORÁN

Támogatható részt vevő intézmények	▪ **Munkatársak oktatási célú mobilitása:** A fogadó intézménynek valamely programország ECHE-vel rendelkező felsőoktatási intézményének vagy egy partnerország megfelelő hatóság által elismert olyan felsőoktatási intézményének kell lennie, amely a mobilitás megkezdése előtt intézményközi megállapodást írt alá a küldő programországgal. A küldő intézménynek a következők valamelyikének kell lennie: ○ programország ECHE-vel rendelkező felsőoktatási intézménye vagy egy partnerország a megfelelő hatóság által elismert olyan felsőoktatási intézménye, amely intézményközi megállapodást írt alá a fogadó programország-beli partnerrel; vagy ○ programország munkaerőpiacon vagy az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő állami vagy magánintézménye. Ilyen intézmények lehetnek például a következők: – állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is); – helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény; – szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari és szakmai egyesületeket és a szakintézményeket is beleértve; – kutatóintézet; – alapítvány; – iskola/intézmény/oktatási központ (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a szakképzést és a felnőttoktatást is beleértve); – nonprofit intézmény, egyesület, nem kormányzati intézmény; – pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv. ▪ **Munkatársak képzési célú mobilitása:** A küldő intézménynek valamely programország ECHE-vel rendelkező felsőoktatási intézményének vagy egy partnerország megfelelő hatóság által elismert felsőoktatási intézményének kell lennie, amely a mobilitás megkezdése előtt intézményközi megállapodást írt alá a fogadó programországgal. A fogadó intézménynek a következők valamelyikének kell lennie: ○ programország ECHE-vel rendelkező felsőoktatási intézménye vagy egy partnerország megfelelő hatóság által elismert olyan felsőoktatási intézménye, amely intézményközi megállapodást írt alá a fogadó programország-beli partnerrel; vagy ○ egy programország munkaerőpiacon vagy az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő állami vagy magánintézménye. Konkrét példák az előző oldalon találhatók.
A tevékenység időtartama	2 nap (partnerországokból induló vagy oda irányuló mobilitás esetén 5 nap) és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. A programországok között megvalósuló mobilitás esetén a két napos kiutazásoknak két egymást követő napon kell megvalósulniuk. Az oktatási tevékenységnek legalább heti 8 óra (egy hétnél rövidebb tartózkodási idő esetén is legalább összesen 8 óra) oktatást kell magában foglalnia. Ha a mobilitás időtartama hosszabb, mint egy hét, az oktatás minimális időtartamát a teljes héthez viszonyítva arányosan kell teljesíteni a nem teljes hét esetén.
A tevékenység helyszíne(i)	A munkatársaknak a küldő intézmény országától és a munkatársak állandó lakóhelye szerinti országtól eltérő program- vagy partnerországban kell ellátniuk a mobilitási tevékenységet.

Részvételre jogosultak köre	Munkatársak oktatási célú mobilitása: programország vagy partnerország felsőoktatási intézményben dolgozó, vagy programország munkaerőpiacon, illetve az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő állami vagy magánintézménynél dolgozó munkatárs (az alkalmazotti jogviszonnyal rendelkező doktorjelölteket is beleértve), amennyiben felkérték egy, a programország-beli felsőoktatási intézményben történő oktatásra. Munkatársak képzési célú mobilitása: programországban vagy partnerországban dolgozó munkatársa.

A PROGRAM- ÉS PARTNERORSZÁGOK KÖZÖTTI MOBILITÁSRA VONATKOZÓ KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

A program- és partnerországok közötti mobilitás támogatására 12 különböző régióra bontva áll rendelkezésre a forrás. A rendelkezésre álló költségvetési keretek régiónként eltérnek. Az egyes régiókra fordítható támogatási összegekről a Nemzeti Iroda honlapján érhető el bővebb információ.

Általánosságban elmondható, hogy a források elosztásakor figyelembe kell venni a földrajzi kiegyensúlyozottságot. Az EU különböző célkitűzéseket is megfogalmazott a földrajzi elosztás és a prioritások kapcsán, melyeket a program teljes ideje alatt (2014-2020), európai szinten kell elérni. A célkitűzéseket nem az egyes felsőoktatási intézményeknek kell teljesíteniük, de a Nemzeti Iroda figyelembe veszi ezeket a rendelkezésre álló források elosztásakor. Ezen felül a felsőoktatási intézményeket arra ösztönzik, hogy működjenek együtt a legszegényebb és legkevésbé fejlett partnerországokkal.

A program- és partnerországok között megvalósuló mobilitásokra vonatkozó **földrajzi célkitűzések**, melyeket európai uniós szinten 2020-ig kell teljesíteni:

- A fejlődő ázsiai és latin-amerikai országok közül a források 25%-át a legszegényebb országokkal szervezett mobilitásra kell fordítani, melyek az alábbiak:
    - Ázsia: Afganisztán, Bangladesh, Kambodzsa, Laosz, Nepál, Bhután és Mianmar;
    - Latin-Amerika: Bolívia, Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua és Paraguay.
- Az Ázsia kapcsán rendelkezésre álló költségvetési keret maximum 30 %-a költhető Kínával és Indiával megvalósuló mobilitásokra.
- A latin-amerikai költségvetési keret maximum 35 % költhető Brazíliával és Mexikóval megvalósuló mobilitásokra.

Mivel a 6., 7., 8, 9, 10. és 11. régióval[28] megvalósuló mobilitások a fejlődés támogatásához járulnak hozzá, a rövid, első és második ciklusú hallgatói mobilitás a partnerországokból programországokba[29] irányuló bejövő mobilitásra korlátozódik. Az ezekbe a régiókba irányuló kimenő mobilitás csak a doktori képzésben résztvevők és a munkatársak számára lehetséges.

Néhány programország esetén előfordulhatnak kivételek. Kérjük, hogy a Nemzeti Iroda honlapján tájékozódjon ezekről.

Emellett a felsőoktatási intézmények pályázhatnak akár 100 %-ban munkatársak vagy 100 %-ban hallgatók mobilitására is, valamint a különböző típusú mobilitások bármely kombinációjára, amennyiben a Nemzeti Iroda által előírt másodlagos kritériumokat tiszteletben tartják (ld. a következő részt).

A NEMZETI IRODA ÁLTAL ALKALMAZOTT MÁSODLAGOS KRITÉRIUMOK A PROGRAM- ÉS PARTNERORSZÁGOK KÖZÖTTI MOBILITÁSRA VONATKOZÓAN

Azokban a régiókban, ahol a rendelkezésre álló költségvetési forrás szűkös, a Nemzeti Iroda egy vagy több másodlagos kritériumot határozhat meg az alább felsorolt szempontok közül. Amennyiben a Nemzeti Iroda a másodlagos kritérium alkalmazása mellett dönt, erről a pályázat-beadási határidő előtt tájékoztatja a lehetséges pályázókat, valamint mindenképpen közzéteszi a honlapján az ezzel kapcsolatos tudnivalókat.

[28] Csak iránymutatás, a felülvizsgált Cotonou-i Partnerségi Megállapodás és a 2014-2020 közötti többéves pénzügyi keret rendelkezéseinek függvénye.

[29] Bővebben lásd az útmutató A. részében a "Támogatható országok" listáját.

- Képzési ciklusra vonatkozó előírás (pl. csak bizonyos képzési ciklusú hallgatók támogatása lehetséges – pl. BA, MA vagy PhD);
- kizárólagosan hallgatói vagy munkatársi mobilitások támogatása;
- a mobilitás időtartamának korlátozása (pl. a hallgatói mobilitás maximum időtartama 6 hónap, vagy az oktatói mobilitás maximum időtartama 10 nap).

PROGRAMORSZÁGOK KÖZÖTTI MOBILITÁS TÁMOGATÁSÁNAK ODAÍTÉLÉSI FELTÉTELEI[30]

Nincs minőségértékelés (mivel a minőségértékelés már megtörtént az ECHE-vel kapcsolatos pályázati szakaszban vagy a nemzeti mobilitási konzorcium kiválasztásakor), ezért nincsenek tartalmi követelmények.

Minden támogatható pályázat megkapja a támogatást (miután a támogathatóság vizsgálata során támogathatónak bizonyult).

Az odaítélt támogatás maximális összege számos tényezőtől függ:

- a megpályázott mobilitási időszakok és hónapok/napok száma;
- a pályázó korábbi teljesítménye a mobilitási időszakok száma, a tevékenységek megvalósítási minősége a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást figyelembe véve, amennyiben az elmúlt évek során a pályázó már kapott hasonló támogatást;
- az adott mobilitási tevékenységtípusra elkülönített teljes nemzeti költségvetés.

PROGRAMORSZÁGOK ÉS PARTNERORSZÁGOK KÖZÖTTI MOBILITÁS TÁMOGATÁSÁNAK ODAÍTÉLÉSI FELTÉTELEI

A támogatható (azaz a támogathatóság vizsgálata során formailag megfelelő) finanszírozási kérelmeket a következő szempontok szerint értékelik:

A stratégia relevanciája (maximum 30 pont)	Milyen mértékben releváns a tervezett mobilitási projekt az érintett (a programország-beli és a partnerországbeli) felsőoktatási intézmények nemzetköziesedési stratégiája szempontjából; a munkatársi és/vagy hallgatói mobilitás választásának indokai.
Az együttműködési megállapodások minősége (maximum 30 pont)	Milyen mértékben szerzett tapasztalatokat a pályázó intézmény a korábbiakban a partnerország felsőoktatási intézményeivel közösen végrehajtott, hasonló projektek terén; a felelősségek, szerepek és feladatok partnerek közötti megosztásának világos meghatározása.
A tevékenység tervének minősége és a megvalósítás minősége (maximum 20 pont)	A résztvevők kiválasztására irányuló lépések teljessége és minősége, a résztvevőknek nyújtott támogatás és a résztvevők mobilitási időszakának (különösen partnerországbeli) elismerése.
Hatás és terjesztés (maximum 20 pont)	A projekt potenciális hatása a résztvevőkre, a kedvezményezettekre és a partnerintézményekre; a projekt potenciális hatása helyi, regionális és nemzeti szinten; a mobilitási projekt eredményeinek kari és intézményi szintű (adott esetben a programországban és a partnerországban egyaránt) terjesztésére irányuló lépések minősége.

A pályázónak be kell mutatnia, hogy a projekt milyen módon felel meg a fenti kritériumoknak a pályázó felsőoktatási intézmény (vagy intézmények, amennyiben konzorciumi pályázatról van szó) és a partnerországbeli felsőoktatási intézmények szempontjából.

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül legalább 15 pontot kell elérni „A stratégia relevanciája" kategóriában.

Annak érdekében, hogy minden régió esetén felhasználható legyen a rendelkezésre álló forrás, az egyes partnerországokkal megvalósítandó mobilitások régiók szerint kerülnek rangsorolásra.

[30] Mobilitás mindkét irányba

A felsőoktatási intézménynek odaítélt támogatás tényleges összege számos tényezőtől függ:

- a megpályázott mobilitási időszakok és hónapok/napok száma;
- az adott mobilitási tevékenységre elkülönített költségvetés partnerországonként vagy régiónként;
- egy adott régión vagy alrégión belüli földrajzi egyensúly.

A nemzeti irodának lehetősége van olyan partnerországgal megvalósuló mobilitást támogatni, amely a regionális rangsorban alacsonyabban helyezkedik el, amennyiben erre a földrajzi kiegyensúlyozottság miatt szükség van az adott régióban, a fenti regionális célkitűzéseket figyelembe véve.

A nemzeti irodának nem kötelessége egy adott partnerország által kért összes mobilitást finanszíroznia, amennyiben ez a rendelkezésre álló költségvetéshez képest túlzott elvárás lenne.

Amennyiben lehetséges, az érdem és a földrajzi kiegyensúlyozottság elvein felül a nemzeti iroda törekedjen arra, hogy a rendelkezésére álló költségvetést minél szélesebb körben ossza el és így elkerülje azt, hogy néhány felsőoktatási intézmény domináljon. A nemzeti irodák igyekezzenek minél inkluzívabbak lenni és maximalizálni az érintett felek részvételét anélkül, hogy az aláásná a minőséget, a földrajzi egyensúlyt és a mobilitási projekt megvalósíthatóságához szükséges minimális méretet.

MILYEN AKKREDITÁCIÓRA VAN SZÜKSÉGE A PÁLYÁZÓNAK A MOBILITÁSI PROJEKTHEZ?

ERASMUS FELSŐOKTATÁSI CHARTA

A programországokban működő felsőoktatási intézmények felsőoktatási mobilitási projektben való részvételének minden esetben – legyen szó akár külön felsőoktatási intézményként, akár nemzeti mobilitási konzorcium tagjaként való részvételről – előfeltétele, hogy az intézmények rendelkezzenek Erasmus Felsőoktatási Chartával (ECHE). Az Európai Bizottság – az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség közreműködésével – minden évben külön pályázati felhívást tesz közzé, amely részletesen meghatározza, hogy mely feltételeknek és minőségi kritériumoknak kell megfelelni ahhoz, hogy felsőoktatási intézmény megkaphassa az Erasmus Felsőoktatási Chartát. Ez a felhívás a Végrehajtó Ügynökség honlapján olvasható.

A partnerországok felsőoktatási intézményei esetében a felsőoktatási intézménynek a megfelelő nemzeti akkreditációs szerv által elvégzett akkreditációval kell rendelkeznie. Partnerországok felsőoktatási intézményei nem kaphatnak ECHE-t, ezért az akkreditáción kívül programország-beli partnerükkel/partnereikkel olyan intézményközi megállapodást kell kötniük, amely magában foglalja az ECHE-ben rögzített elveket.

FELSŐOKTATÁSI MOBILITÁSI KONZORCIUM AKKREDITÁCIÓJA

Egy nemzeti mobilitási konzorcium nevében pályázó, programország-beli intézménynek érvényes mobilitási konzorciumi akkreditációval kell rendelkeznie. Ezt az akkreditációt ugyanaz a nemzeti iroda adja ki, amelyik a felsőoktatási mobilitási projekt finanszírozási kérelmét elbírálja. Az akkreditációra irányuló kérelmeket a mobilitási projekt finanszírozására irányuló pályázattal egyidejűleg lehet benyújtani. Csak azon felsőoktatási intézmények és intézmények mobilitási projektjei finanszírozhatók, amelyek akkreditációra irányuló kérelme kedvező elbírálást kapott. A mobilitási konzorciumi akkreditációra irányuló pályázat kedvező elbírálásához a következő feltételeknek kell eleget tenni:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható részt vevő intézmények	Felsőoktatási nemzeti mobilitási konzorcium a következő részt vevő intézményekből állhat: ▪ érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező felsőoktatási intézmények (az ECHE-vel kapcsolatos további információk az „Erasmus Felsőoktatási Charta” című szakaszban és a Pályázati útmutató I. mellékletében olvashatók); és ▪ a munkaerőpiacon vagy az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő állami vagy magánintézmények (a támogatható részt vevő intézmények listája az előző oldalon található). Minden részt vevő intézménynek ugyanabban a programországban kell székhellyel rendelkeznie.
Ki pályázhat?	Bármely támogatható részt vevő intézmény eljárhat koordinátorként, vagyis pályázhat a konzorciumot alkotó összes intézmény nevében.

A részt vevő intézmények száma	A nemzeti mobilitási konzorciumnak legalább három támogatható részt vevő intézményből kell állnia, amelyek közül kettőnek küldő felsőoktatási intézménynek kell lennie. A mobilitási konzorciumi akkreditációra irányuló pályázatban a nemzeti mobilitási konzorcium összes tagintézményét meg kell nevezni.
A tanúsítvány időtartama	Az összes egymást követő éves felhívás, legkésőbb 2020-ig.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	A pályázó intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához.
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 2-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a tárgyévben június 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a Pályázati útmutató C. része tartalmazza.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A nemzeti mobilitási konzorcium akkreditációs pályázatát a következő szempontok szerint értékelik:

A konzorcium relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a tevékenységtípus célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai" szakaszt); - a konzorciumban részt vevő intézmények és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései. ▪ Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására: - kiváló tanulási eredmények biztosítása a résztvevők számára; - a konzorciumban részt vevő intézmények kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése; - hozzáadott értékek létrehozása uniós szinten olyan eredmények révén, amelyek egyes felsőoktatási intézmények által külön-külön végrehajtott tevékenységekkel nem lennének teljesíthetők.
A konzorcium összetételének minősége és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 20 pont)	▪ Milyen mértékben… - … megfelelő a konzorcium összetétele; a megfelelő összetételű konzorcium küldő felsőoktatási intézményeket és amennyiben szükséges, olyan kiegészítő részt vevő intézményeket tartalmaz, amelyek más társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykednek, és rendelkeznek a projekt valamennyi aspektusának sikeres megvalósításához szükséges profillal, tapasztalattal és szakértelemmel; - … rendelkezik a konzorciumkoordinátor korábbi tapasztalatokkal a konzorciumirányítás vagy hasonló projekttípusok terén; - … vannak megfelelően meghatározva a szerepek, felelősségi körök és feladatok/források, illetve milyen mértékben bizonyított az összes részt vevő intézmény kötelezettségvállalása és aktív részvétele; - … vannak összegyűjtve és felosztva a feladatok/források; - … világosak a szerződéses és pénzügyi irányítási kérdésekre vonatkozó felelősségi körök; - **…** tartalmaz a konzorcium olyan intézményeket, amelyek a tevékenységtípus új résztvevői.
A konzorcium tevékenységi tervének és annak megvalósításának minősége (maximum 20 pont)	▪ A mobilitási projekt összes szakaszának (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekint-hetősége, teljessége és minősége ▪ A gyakorlati lépések, az irányítási és támogatási módszerek (például fogadó intézmények felkutatása, a küldő és fogadó fél társítása, tájékoztatás, nyelvi és interkulturális támogatás, ellenőrzés) minősége ▪ A részt vevő intézmények és egyéb érintett szereplők közötti együttműködés, koordináció és kommunikáció minősége ▪ Amennyiben releváns, a résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló lépések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata ▪ Adott esetben a mobilitási tevékenység résztvevőinek kiválasztására irányuló lépések, valamint a hátrányos helyzetű személyek mobilitási tevékenységekben való részvételét elősegítő lépések alkalmassága

Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)	▪ A konzorcium által irányított tevékenységek eredményeinek értékelésére irányuló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz az intézményi, helyi, regionális, nemzeti és/vagy nemzetközi szintű hatás ▪ A konzorcium által irányított tevékenységek eredményeinek a részt vevő intézmények és partnerek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége

Az akkreditációhoz legalább 60 pont elérésére van szükség. Emellett minden egyes értékelési szempont esetén el kell érni a maximális pontszám legalább felét.

MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A TEVÉKENYSÉGTÍPUSRÓL?

TÁVOLI RÉGIÓK ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK RÉSZVÉTELE TAGORSZÁGOK KÖZÖTTI KÉPZÉSI, OKTATÁSI ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKBEN

Az Erasmus+ programot létrehozó rendelettel összhangban, a program megvalósításakor figyelembe veszi az Unió távoli régiói és a tengerentúli országok és területek (TOT) távoli voltából fakadó kihívásokat, ezért egyedi támogatási szabályokat vezetett be annak érdekében, hogy a távoli régiókból vagy a TOT területekről érkező résztvevőknek az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) szerint nem kellő mértékben fedezett, magas utazási költségeit támogassa.

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek a távoli régiókból és a TOT területekről érkező résztvevők utazási költségeire a költségvetés "rendkívüli költségek" sorában (maximum az összes elszámolható költség 80%-ig: lásd "Támogatási szabályok"). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a standard támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) nem fedeznék a résztvevők utazási költségeinek legalább 70% -át.

EGYÉB INFORMÁCIÓ

Erre a tevékenységtípusra vonatkozóan a Pályázati útmutató I. mellékletében találhatók további szabályok, feltételek és hasznos kiegészítő információk. Az érdeklődő intézményeknek javasoljuk, hogy a pályázat benyújtása előtt tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A felsőoktatásban tanuló hallgatók és munkatársakkal kapcsolatos mobilitási projektekre pályázónak a következő információkat kell megadnia a pályázati űrlapon:

- a mobilitási tevékenységekben előreláthatólag részt vevő hallgatók és munkatársak létszáma;
- a tervezett mobilitási tevékenységek egy résztvevőre eső teljes időtartama;
- az előző két évben megvalósított mobilitási tevékenységek (hallgatók és munkatársak) száma és teljes időtartama.

Ezen információk alapján a programország nemzeti irodája támogatást ad a pályázónak bizonyos számú mobilitási tevékenység finanszírozására (legfeljebb annyi tevékenységre, amennyit a pályázó kérelmezett).

Ha a pályázó partnerországot is érintő mobilitási projektet nyújt be, akkor a partnerországokba irányuló vagy onnan kiinduló mobilitásra vonatkozó, külön pályázati űrlapot kell kitöltenie.
A partnerországokat is érintő mobilitásokra külön támogatást ítélnek oda.

A tevékenységek finanszírozására a következő szabályok alkalmazandók:

A) AZ ÖSSZES MOBILITÁSI TEVÉKENYSÉGRE ALKALMAZANDÓ FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Szervezési támogatás	A mobilitási tevékenységek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (kivéve a résztvevők személyes és utazási költségeit)	Egységköltség-hozzájárulás	A 100. résztvevőig: 350 EUR/résztvevő + A 100. résztvevő fölött: 200 EUR/résztvevő	A mobilitásban részt vevők száma alapján
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek	Tényleges költségek	Akár nemzeti iroda által jóváhagyott elszámolható költségek 100%-a	Feltételhez kötött: a pénzügyi támogatás igénylését az érintett résztvevők kiválasztása esetén külön pályázati űrlapon kell megindokolni és alátámasztani
Rendkívüli költségek	Az anyagi garancia biztosításának költségei, amennyiben a Nemzeti Iroda ezt igényli. Programországok közötti mobilitás esetén: a résztvevők magas útiköltsége a távoli régiókból vagy régiókba, illetve tengerentúli országokból vagy területekről, illetve országokba vagy területekre történő utazás esetén	Tényleges költségek	Anyagi garancia költsége: az elszámolható költségek 75 %-a Magas útiköltség: az elszámolható költségek maximum 80 %-a	Feltételhez kötött: a pénzügyi támogatás igénylését az érintett résztvevők kiválasztása esetén meg kell indokolni és alátámasztani

SZERVEZÉSI TÁMOGATÁS A KEDVEZMÉNYEZETTNEK (A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEKNEK VAGY A KONZORCIUMNAK):

A szervezési támogatás azokhoz a költségekhez járul hozzá, amelyek az intézmények számára a hallgatói és munkatársak (akár „kimenő", akár „bejövő") mobilitási tevékenységekkel kapcsolatban, az Erasmus Felsőoktatási Chartának, illetve partnerországok részvétele esetén az intézményközi megállapodásokban visszatükröződő ECHE elveknek való megfelelés vonatkozásában merülnek fel. Például:

- olyan szervezési lépések a partnerintézetekkel, a potenciális partnereknél tett látogatásokat is beleértve, amelyek az intézményközi megállapodásoknak a mobilitás résztvevőinek kiválasztására, felkészítésére, fogadására és integrálására vonatkozó feltételeinek megállapítását, valamint az intézményközi megállapodások folyamatos felülvizsgálatát és (szükség esetén) módosítását szolgálják;
- a legfrissebb kurzuskatalógus elérhetővé tétele nemzetközi diákok számára;
- a hallgatók és a munkatársak tájékoztatása és segítségnyújtás a számukra;
- a hallgatók és a munkatársak kiválasztása;
- tanulmányi szerződések elkészítése a hallgatók által elvégzett oktatási komponensek teljes elismerésének biztosítása érdekében; munkatársak mobilitási megállapodásainak elkészítése és elismerése;
- a bejövő és kimenő hallgatóknak és a munkatársaknak nyújtott nyelvi és interkulturális felkészítés az Erasmus+ Online Nyelvi Támogatás (OLS) kiegészítéseként;
- a bejövő mobilitási résztvevők felsőoktatási intézménybe való integrációjának megkönnyítése;
- a mobilitási résztvevők hatékony mentorálásának és ellenőrzésének biztosítása;
- a vállalatoknál zajló hallgatói szakmai gyakorlatok minőségét biztosító megfelelő lépések;
- az elvégzett oktatási komponensek és az értük járó kreditek elismerésének biztosítása, a szükséges vizsgalapok és oklevélmellékletek kiállítása;
- a mobilitási résztvevők visszailleszkedésének támogatása, valamint az általuk szerzett új kompetenciák hasznosítása a felsőoktatási intézmény és partnerei javára.

A programországok és a partnerországok felsőoktatási intézményei kötelezettséget vállalnak arra, hogy megfelelnek az ECHE valamennyi, a magas minőségű mobilitás biztosítására irányuló alapelvének, köztük a következőknek: „annak biztosítása, hogy a kimenő mobilitási résztvevők megfelelően felkészüljenek a mobilitásra, többek között a szükséges nyelvi kompetenciák elsajátítása terén is", valamint „megfelelő nyelvi támogatás biztosítása a bejövő mobilitási résztvevőknek". Ennek érdekében felhasználhatók az intézmények meglévő nyelvi képzési lehetőségei. Azok a felsőoktatási intézmények, amelyek alacsonyabb költségen tudnak jó minőségű hallgatói és munkatársi mobilitást nyújtani (vagy ezt nem uniós forrásokból finanszírozzák), többek között a nyelvi támogatás terén is, lehetőséget kapnak arra, hogy a szervezési támogatás 50 %-át további mobilitási tevékenységek finanszírozására csoportosítsák át.

A kedvezményezetteknek minden esetben szerződéses kötelezettségük, hogy kiváló szolgáltatásokat nyújtsanak; teljesítményüket a nemzeti irodák felügyelik és ellenőrzik, figyelembe véve a hallgatók és a munkatársak Mobility Tool segítségével benyújtott és a nemzeti irodák, illetve a Bizottság számára közvetlenül hozzáférhető visszajelzéseit is.

A programországokon belüli mobilitás esetén a szervezési támogatás kiszámítása a támogatott kimenő mobilitási résztvevők (azokat a mobilitási résztvevőket is beleértve, akik a teljes mobilitási időszakra nézve zéró összegű uniós támogatásban részesülnek, lásd lent) száma, valamint a vállalatoktól bejövő és a kedvezményezett vagy nemzeti mobilitási konzorciumban részt vevő felsőoktatási intézményben oktató munkatársak létszáma alapján történik. A teljes mobilitási időszakra nézve zéróösszegű uniós támogatásban részesülő mobilitási résztvevők is támogatott résztvevőnek számítanak, mivel részesülnek a mobilitási keret és a szervezési tevékenységek előnyeiből. Szervezési támogatás tehát ezek után a résztvevők után is jár.

A program- és partnerországok közötti mobilitás esetén a szervezési támogatás kiszámítása a programországból kimenő támogatott mobilitási résztvevők létszáma, és a partnerországból bejövő támogatott mobilitási résztvevők létszáma alapján történik. A teljes mobilitási időszakra nézve zéróösszegű uniós támogatásban részesülő mobilitási résztvevők is támogatott résztvevőnek számíthatnak, mivel részesülnek a mobilitási keret és a szervezési tevékenységek előnyeiből.

A nemzeti mobilitási konzorciumok esetében ez a hozzájárulás eloszthető a konzorcium tagjai között azon szabályok alapján, amelyekben a konzorcium tagjai egymás között megállapodtak. Partnerországok és programországok közötti mobilitás esetén a szervezési támogatást az érintett partnerek – a részt vevő intézmények által közösen elfogadott, valamennyi intézmény számára elfogadható szabályok alapján – elosztják egymás között.

ZÉRÓÖSSZEGŰ UNIÓS TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ MOBILITÁSI RÉSZTVEVŐK

A zéróösszegű uniós támogatásban részesülő hallgatók és munkatársak olyan mobilitási résztvevők, akik nem kapnak uniós támogatást az utazásra és a megélhetésre, de a hallgatói és a munkatársi mobilitás összes feltételének eleget tesznek, és az Erasmus+ program minden előnyét élvezik. Ezek a résztvevők mobilitási költségeikre regionális, nemzeti vagy más típusú támogatást kaphatnak. Az uniós költségvetés országok közötti szétosztásakor alkalmazott teljesítménymutató alapját képező statisztikába a teljes mobilitási időszakra nézve zéróösszegű uniós támogatásban részesülő mobilitási résztvevőket is bele kell számolni, mind a programországokon belüli, mind a program- és partnerországok közötti mobilitás esetén.

SPECIÁLIS IGÉNYŰ RÉSZTVEVŐ(K) TÁMOGATÁSA

A sajátos igényű személy olyan potenciális résztvevő, akinek testi, szellemi vagy egészségügyi állapota miatt a projektben/mobilitási tevékenységben való részvétele járulékos pénzügyi támogatás nélkül nem lenne lehetséges. Azok a felsőoktatási intézmények, amelyek sajátos igényű hallgatókat és/vagy munkatársakat is kiválasztottak a részvételre, kiegészítő támogatásra pályázhatnak a nemzeti irodánál a sajátos igényű személyek mobilitási tevékenységben való részvételéhez kapcsolódó járulékos költségek fedezésére. Sajátos igényű személyek esetében ezért a finanszírozás magasabb lehet a fenti táblázatban szereplő, egy főre vonatkozó maximális finanszírozási összegnél. A felsőoktatási intézmények honlapjain megtalálható, hogyan pályázhatnak a sajátos igényű hallgatók és munkatársak ilyen kiegészítő finanszírozásra.

A sajátos igényű hallgatók és munkatársak járulékos költségeinek finanszírozása más – helyi, regionális és/vagy nemzeti szintű – forrásokból is megoldható.

A sajátos igényű hallgatókat és munkatársakat kísérő személyek hozzájárulásra jogosultak a ténylegesen felmerülő költségek alapján.

Az Erasmus Felsőoktatási Charta aláírásával a felsőoktatási intézmények kötelezettséget vállalnak arra, hogy a különböző hátterű résztvevőknek egyenlő hozzáférést és egyenlő esélyeket biztosítanak. Ez azt is jelenti, hogy a sajátos igényű hallgatók és munkatársak igénybe vehetik a fogadó intézet által a helyi hallgatóknak és munkatársaknak nyújtott támogatási szolgáltatásokat.

EGYÉB FINANSZÍROZÁSI FORRÁSOK

A hallgatók és a munkatársak az uniós finanszírozáson kívül vagy a helyett (zéró összegű uniós támogatásban részesülő mobilitási résztvevők esetében) regionális, nemzeti vagy egyéb típusú finanszírozást kaphatnak, amelyet a nemzeti irodától eltérő intézmény (például minisztérium vagy regionális hatóság) kezel. Ezek a nem uniós költségvetési forrásokból finanszírozott támogatások nem számítanak bele a Pályázati útmutatóban megadott összegekbe, illetve felső/alsó értékhatárokba.

B) A HALLGATÓI MOBILITÁS FINANSZÍROZÁSA

A hallgatók uniós finanszírozást kaphatnak a külföldi tanulmányi vagy szakmai gyakorlati időszak során felmerülő utazási és személyes költségeikhez való hozzájárulásként. Ennek összegét a nemzeti irodák az alábbiakban található objektív és átlátható szempontok alapján határozzák meg, a nemzeti hatóságokkal és/vagy a felsőoktatási intézményekkel közösen. A pontos összegeket a nemzeti irodák és a felsőoktatási intézmények honlapján teszik közzé.

A programországok a következő három csoportra oszthatók:

1. csoport Magasabb személyes költségek jellemezte országok	Dánia, Írország, Franciaország, Olaszország, Ausztria, Finnország, Svédország, Egyesült Királyság, Liechtenstein, Norvégia
2. csoport Közepes személyes költségek jellemezte országok	Belgium, Cseh Köztársaság, Németország, Görögország, Spanyolország, Horvátország, Ciprus, Luxemburg, Hollandia, Portugália, Szlovénia, Izland, Törökország
3. csoport Alacsonyabb személyes költségek jellemezte országok	Bulgária, Észtország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság

PROGRAMRORSZÁGOKON BELÜLI MOBILITÁS - 1. SZEMPONT: A HALLGATÓ KÜLDŐ ÉS FOGADÓ ORSZÁGA

A hallgató uniós finanszírozása a hallgatói mobilitás irányától függ, mégpedig a következőképpen:

- olyan országba irányuló mobilitás, ahol hasonlók a személyes költségek: a hallgató közepes összegű uniós finanszírozást kap;
- olyan országba irányuló mobilitás, ahol magasabbak a személyes költségek: a hallgató magasabb összegű uniós finanszírozást kap;
- olyan országba irányuló mobilitás, ahol alacsonyabbak a személyes költségek: a hallgató alacsonyabb összegű uniós finanszírozást kap.

A nemzeti irodák a következő alsó és felső értékhatárok között határozzák meg a konkrét összegeket:

- Közepes összegű uniós finanszírozás: közepes összegű uniós finanszírozás, azaz **havi 200-450 EUR** adható, ha a mobilitás olyan országba irányul, ahol hasonlóak a személyes költségek: a) az 1. csoport egyik országából az 1. csoport egy másik országába, b) a 2. csoport egyik országából a 2. csoport egy másik országába és c) a 3. csoport egyik országából a 3. csoport egy másik országába irányuló mobilitás esetén.

- Magasabb összegű uniós finanszírozás: a nemzeti iroda által meghatározott közepes összegű uniós finanszírozásnál legalább 50 EUR-val több, **havi 250-500 EUR** lehet. Olyan országba irányuló mobilitás esetén alkalmazandó, ahol magasabbak a személyes költségek: a) a 2. csoport egyik országából az 1. csoport egyik országába és b) a 3. csoport egyik országából az 1. vagy a 2. csoport egyik országába irányuló mobilitás esetén.

- Alacsonyabb összegű uniós finanszírozás: a nemzeti iroda által meghatározott közepes összegű uniós finanszírozásnál legalább 50 EUR-val kevesebb, **havi 150-400 EUR** lehet. Olyan országba irányuló mobilitás esetén alkalmazandó, ahol alacsonyabbak a személyes költségek: a) az 1. csoport egyik országából a 2. vagy a 3. csoport egyik országába és b) a 2. csoport egyik országából a 3. csoport egyik országába irányuló mobilitás esetén.

A nemzeti irodák az adott ország kedvezményezettjeire alkalmazandó összegek meghatározásakor két konkrét feltételt vesznek figyelembe:

- a helyi, regionális vagy nemzeti szintű köz- és magántestületek által történő, az uniós finanszírozást kiegészítő társfinanszírozás rendelkezésre állása és a társfinanszírozás által rendelkezésre bocsátott egyéb források mértéke;
- a külföldi tanulmányokban vagy képzésben részt venni szándékozó hallgatók átlagos igényszintje.

A nemzeti irodák rugalmassá tehetik a felsőoktatási intézmények számára a finanszírozási összegek meghatározását azáltal, hogy nemzeti szinten nem összegeket, hanem értéktartományokat állapítanak meg. A nemzeti irodák jól indokolható esetben dönthetnek e mellett a lehetőség mellett, például azokban az országokban, ahol a társfinanszírozás regionális vagy intézményi szinten áll rendelkezésre.

PROGRAMRORSZÁGOKON BELÜLI MOBILITÁS - 2. SZEMPONT: KONKRÉT CÉLCSOPORTOK, TEVÉKENYSÉGEK ÉS KÜLDŐ ORSZÁGOK/RÉGIÓK ESETÉBEN ADHATÓ KIEGÉSZÍTŐ TÁMOGATÁS

Hátrányos helyzetű hallgatók (nem sajátos igények miatt)
Az egy adott programországban az Erasmus+ megvalósításáért felelős nemzeti hatóságok és nemzeti irodák dönthetnek úgy (önkéntes alapon, a nemzeti szinten már rendelkezésre bocsátott támogatástól függően), hogy az adott ország összes felsőoktatási intézményének **havi 100-200 EUR összeggel** meg kell emelnie az uniós finanszírozásból az egyes hátrányos helyzetű hallgatóknak (beleértve a menekülteket a menedékkérőket és a bevándorlókat) adható támogatást. Az kiegészítés pontos havi összegét és az alkalmazandó szempontokat a nemzeti hatóságok nemzeti szinten állapítják meg.

Szakmai gyakorlaton részt vevő hallgatók
A szakmai gyakorlaton részt vevő hallgatók **havi 100-200 EUR összeggel** magasabb összeget kapnak az uniós finanszírozásból. Az kiegészítés pontos összegét a nemzeti irodák és/vagy a felsőoktatási intézmények határozzák meg az igényszint és a mobilitás e típusára rendelkezésre álló társfinanszírozás mértéke alapján. Egy adott felsőoktatási intézményen belül minden hallgatónak minden esetben azonos összegű kiegészítést kell adni függetlenül attól, hogy a fogadó vállalkozástól milyen kiegészítő összeget és/vagy egyéb hozzájárulást kapnak. A szakmai gyakorlaton résztvevő hátrányos helyzetű hallgatók megkaphatják a hátrányos helyzetű tanulókat megillető kiegészítést a szakmai gyakorlat kiegészítése helyett, amennyiben a szakmai gyakorlatért kapható kiegészítés alacsonyabb, mint a hátrányos helyzetű hallgatóknak járó kiegészítés.

A programban részt vevő Távoli régiókból, valamint Tengerentúli Országokból és Területekről származó hallgatók
A többi programországtól való távolságból fakadó nehézségek miatt a távoli régiókból, Ciprusról, Izlandról, Máltáról, valamint a tengerentúli országokból és területekről származó hallgatók a következő magasabb összegeket kapják:

Küldő ország	Fogadó ország	Összeg
Távoli régiók, Ciprus, Izland és Málta, tengerentúli országok és területek	A 1. csoport országai	750 EUR/hónap
	A 2. csoport országai	700 EUR/hónap
	A 3. csoport országai	650 EUR/hónap

A fenti támogatási összegeken kívül az ezekből az országokból származó hallgatók esetén az utazási költségek fedezésének támogatására a következő kiegészítés is alkalmazandó:

Távolság[31]	Összeg
10-99 km között	20 EUR/résztvevő
100–499 km között:	180 EUR/résztvevő
500–1999 km között:	275 EUR/résztvevő
2000–2999 km között:	360 EUR/résztvevő
3000–3999 km között:	530 EUR/résztvevő
4000–7999 km között:	820 EUR/résztvevő
8000 km vagy annál több:	1300 EUR/résztvevő

[31] Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámolni (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm). Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni.

Ebben az esetben nem alkalmazható a szakmai gyakorlaton részt vevő vagy hátrányos helyzetű hallgatóknak járó kiegészítés.

A felsőoktatási intézmények által meghatározott pénzügyi támogatás összege
A felsőoktatási intézményeknek minden esetben figyelembe kell venniük a következő alapelveket és feltételeket, ha intézményük vonatkozásában meghatározzák és/vagy alkalmazzák az uniós finanszírozási összegeket:

- miután a felsőoktatási intézmény meghatározta a támogatási összegeket, a projekt időtartama alatt ezek az összegek nem változhatnak, tehát nem lehet csökkenteni vagy növelni a támogatási összegeket egy adott projekten belül;
- az összegeket objektív és átlátható módon, a fent leírt alapelveket és módszereket figyelembe véve kell meghatározni és/vagy alkalmazni (azaz figyelembe véve a mobilitás irányát és a bizonyos konkrét esetekben adható kiegészítő támogatást);
- az azonos csoporthoz tartozó országokba, azonos típusú mobilitási tevékenység (tanulmányi vagy szakmai gyakorlati mobilitás) céljából utazó összes hallgató számára ugyanakkora finanszírozási összeget kell biztosítani (a hátrányos helyzetű vagy sajátos igényű hallgatók kivételével).

PROGRAM- ÉS PARTNERORSZÁGOK KÖZÖTT MEGVALÓSULÓ MOBILITÁS

A nemzeti irodák által meghatározott résztvevők támogatásai összegek:

Küldő ország	Fogadó ország	Összeg
Támogatható partnerországok	Programországok, 1. csoport	850 EUR/hónap
	Programországok, 2. csoport	800 EUR/hónap
	Programországok, 3. csoport	750 EUR/hónap
Programországok	Partnerországok	650 EUR/hónap

A fenti, résztvevők támogatásai összegeken kívül a partnerországokba utazó/partnerországokból érkező hallgatók esetében az utazási költségek fedezésének támogatására a következő kiegészítés is alkalmazandó:

Távolság[32]	Összeg
100–499 km között:	180 EUR/résztvevő
500–1999 km között:	275 EUR/résztvevő
2000–2999 km között:	360 EUR/résztvevő
3000–3999 km között:	530 EUR/résztvevő
4000–7999 km között:	820 EUR/résztvevő
8000 km vagy annál több:	1100 EUR/résztvevő

[32] Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámolni (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm). Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni.

C) A MUNKATÁRSI MOBILITÁS FINANSZÍROZÁSA

A munkatársi mobilitás résztvevői uniós finanszírozást kapnak a külföldi mobilitási időszak során felmerülő utazási és személyes költségeikhez való hozzájárulásként.

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
			10-99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő	
	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők utazási költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral [33] kell kiszámolni. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[34].
			500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő	
			2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	
			3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő	
			4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő	
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő	
Kiegészítés országon belüli magas útiköltség esetén [csak programországok közötti mobilitás esetén]	További támogatás: • oda-vissza útra a küldő országban egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig És/vagy • oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy	Egységköltség-hozzájárulás	Országon belül 225 EUR-t meghaladó útiköltségnél: 180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[35]	Országon belüli magas útiköltség esetén több, mint 225 EUR (oda-vissza utazásonként), amennyiben ezek a költségek jogosak és megfelelően indokoltak a résztvevők kiválasztását követően.

[33] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[34] Ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 euró).

[35] Megfelelően indokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.

	jelentősebb közlekedési csomóponttól/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)			
Személyes támogatás	A résztvevők tevékenység alatti megélhetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek	Egységköltség-hozzájárulás	a tevékenység 14. napjáig: A1.1/nap/résztvevő programországok közötti mobilitás esetén, valamint A1.2/nap/résztvevő program- és partnerországok közötti mobilitás esetén + a tevékenység 15–60. napja között: az A1.1 összeg 70 %-a/nap/résztvevő programországok közötti mobilitás esetén, valamint A1.2 összeg 70 %-a/nap/résztvevő program- és partnerországok közötti mobilitás esetén	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap)

A. TÁBLÁZAT: RÉSZTVEVŐK TÁMOGATÁSA (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Az összeg a fogadó országtól függ. A konkrét összeget a lenti táblázatban megadott alsó és felső értékhatárok között kell meghatározni. A nemzeti irodák a nemzeti hatóságokkal egyeztetve az alábbi két konkrét feltételt veszik figyelembe az adott ország kedvezményezettjeire alkalmazandó összegek meghatározásakor:

- helyi, regionális vagy nemzeti szintű köz- és magántestületek által történő, az uniós finanszírozást kiegészítő társfinanszírozás elérhetősége és mértéke;
- a külföldön oktatni vagy képzésben részt venni szándékozó munkatársak általános támogatási igényszintje.

A megadott értéktartományon belül ugyanazt a százalékarányt kell választani az összes célország esetében. Ugyanaz az összeg nem alkalmazható az összes célországra.

Fogadó ország	Programországokból érkező munkatársak	Partnerországokból érkező munkatársak
	Min. összeg – max. összeg/nap	Összeg/nap
	A1.1	A1.2
Dánia, Írország, Hollandia, Svédország, Egyesült Királyság	80–160	160
Belgium, Bulgária, Cseh Köztársaság, Görögország, Franciaország, Olaszország, Ciprus, Luxemburg, Magyarország, Ausztria, Lengyelország, Románia, Finnország, Izland, Liechtenstein, Norvégia, Törökország	70–140	140
Németország, Spanyolország, Lettország, Málta, Portugália, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	60–120	120
Észtország, Horvátország, Litvánia, Szlovénia	50–100	100
Partnerországok	160	Nem támogatható

A programországok közötti mobilitási tevékenységek tekintetében a nemzeti irodák rugalmassá tehetik a felsőoktatási intézmények számára a finanszírozási összegek meghatározását azáltal, hogy nemzeti szinten nem összegeket, hanem értéktartományokat állapítanak meg. A nemzeti irodák jól indokolható esetben dönthetnek e mellett a lehetőség mellett, például azokban az országokban, ahol a társfinanszírozás regionális vagy intézményi szinten áll rendelkezésre. A pontos összegeket a nemzeti irodák és a felsőoktatási intézmények honlapján teszik közzé.

TÁVOLI RÉGIÓK ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK RÉSZVÉTELE TAGORSZÁGOK KÖZÖTTI KÉPZÉSI, OKTATÁSI ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKBEN

Az Erasmus+ programot létrehozó rendelettel összhangban, a program megvalósításakor figyelembe kell venni az Unió távoli régióinak és a tengerentúli országok és területek (TOT) távoli voltából fakadó kihívásokat, ezért egyedi támogatási szabályok kerültek bevezetésre annak érdekében, hogy a távoli régiókból vagy a TOT területekről

érkező vagy oda utazó résztvevőknek az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) szerint nem kellő mértékben fedezett, magas utazási költségeit támogassa.

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek a távoli régiókból és a TOT területekről érkező vagy oda utazó résztvevők utazási költségeire a költségvetés "rendkívüli költségek" sorában (maximum az összes elszámolható költség 80 %-áig). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) nem fedeznék a résztvevők utazási költségeinek legalább 70 % -át.

MOBILITÁSI PROJEKTEK A SZAKKÉPZÉSBEN TANULÓK ÉS OKTATÓK/MUNKATÁRSAK/SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

A szakképzési típusú mobilitási projektek az alábbi tevékenységek legalább egyikét tartalmazhatják:

Szakképzési tanulók mobilitása:

- Maximum 12 hónapos **szakképzési** külföldi **szakmai gyakorlat**.

Ebben a tevékenységben a szakmai alapképzés bármely formájában részt vevő gyakornokok és tanulók vehetnek részt. A tanulók külföldi szakmai gyakorlatot teljesítenek. A tanulókat vagy munkahely (vállalkozás vagy más megfelelő intézmény), vagy szakképző iskola (ahol lehetőség van vállalkozásnál vagy más megfelelő intézménynél töltendő munkaalapú tanulási időszakokra) fogadja.

A mobilitási tevékenységek kiváló színvonalának biztosítása érdekében a tevékenységek megvalósítására a küldő és fogadó intézmények által előzetesen megállapított minőségügyi keretrendszerben kerül sor, amely a tanulási megállapodás/tanulmányi szerződést is tartalmazza.
A tanulási eredményeket intézményi szinten formálisan elismerik és érvényesítik, a kurzusok tartalmát szükség esetén módosítják, hogy a külföldi mobilitási időszak megfeleljen azoknak a tanulmányoknak, amelyeket a szakiskola vagy a szakképző iskola tanulója folytat.
A fiatalok foglalkoztathatóságának fokozása és a munkaerőpiacra való belépés megkönnyítése érdekében a szakképző iskolák frissen végzett pályakezdői és a szakiskolásoknak szakképzést nyújtó vállalatok is részt vehetnek ebben a tevékenységben.

Munkatársak/szakemberek/oktatók mobilitása:

- oktatási/képzési tevékenység ellátása: ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a szakképző iskolák munkatársa/szakembere/oktatója külföldi partneriskolákban tanítson. Lehetővé teszi azt is, hogy a vállalatoknál dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók egy külföldi szakképző intézménynél képzést tartsanak;

- a munkatársak/szakemberek/oktatók képzése: ez a tevékenység előmozdítja a szakképzésben dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók szakmai fejlődését külföldi vállalkozásnál vagy egyéb szakképző intézménynél tölthető szakmai gyakorlat vagy job shadowing/szakmai látogatás formájában.

Az Erasmus+ támogatja a szakemberek/munkatársak/oktatók tanulási célú mobilitását, amennyiben az:

- illeszkedik a részt vevő intézmények (korszerűsítést és nemzetköziesedést ösztönző) stratégiai keretébe;
- megfelel a munkatársak/szakemberek/oktatók világosan meghatározott fejlesztési igényeinek, és megfelelő kiválasztási, előkészítő és utánkövetést célzó lépésekhez társul;
- lehetővé teszi a részt vevő munkatársak/szakemberek/oktatók tanulási eredményeinek megfelelő elismerését, és biztosítja a tanulási eredmények terjesztését és az intézményen belüli, széles körben történő alkalmazását.

Ezek a tevékenységek lehetőséget biztosítanak a munkatársak/szakemberek/oktatók számára, hogy olyan kompetenciákat sajátítsanak el, amelyekkel a hátrányos helyzetű tanulók szükségleteire válaszolhatnak. A jelenlegi helyzetből adódóan különös hangsúlyt kapnak azok a projektek, amelyekben a munkatársak/szakemberek/oktatók a következő területeken kapnak gyakorlatot: menekült gyerekek képzése, interkulturális osztályterem, fiatalok tanítása a második nyelven, sokféleség és tolerancia az osztályteremben.

MI A SZEREPE A PROJEKTEKBEN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEKNEK?

A mobilitási projektben részt vevő intézmények szerepe és feladatai a következők:

- A pályázó intézmény feladata a mobilitási projekt megpályázása, a támogatási szerződés aláírása és kezelése, valamint a beszámolás. A pályázó olyan konzorciumkoordinátor is lehet, amely az adott ország partnerintézményeinek szakképzésben tanuló diákjait és munkatársait/szakembereit/oktatóit külföldre küldő nemzeti mobilitási konzorciumát vezeti. A nemzeti mobilitási konzorciumkoordinátor – nem szükségszerűen ugyan, de – küldő intézményként is eljárhat.
- A küldő intézmény feladata a szakképzési tanulók/munkatársak/szakemberek/oktatók kiválasztása és külföldre utaztatása.

- A fogadó intézmény feladata a szakképzésben tanuló/dolgozó külföldiek fogadása, a nekik szóló tevékenységek megszervezése, illetve a szakképzési munkatársak/szakemberek/oktatók által nyújtott képzési tevékenység igénybevétele.
- A közvetítő intézmény a munkaerőpiacon vagy az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén tevékenykedik. A közvetítő intézmény egy nemzeti mobilitási konzorcium partnere, de nem küldő intézmény. Részt vehet a küldő szakképző intézmények megosztott adminisztratív feladatainak elvégzésében, a résztvevők közös felkészítésében, és elősegítheti, hogy szakmai gyakorlat esetén a részt vevő szakiskolások diákok/gyakornokok profilja jobban megfeleljen a vállalat igényeinek.

A küldő és fogadó intézményeknek, valamint a diákoknak/munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak a mobilitási időszak kezdetét megelőzően (a tanulók esetében) ECVET tanulási megállapodásban/képzési megállapodásban vagy (a munkatársak/szakemberek/oktatók esetében) mobilitási megállapodásban kell rögzíteniük, hogy a diákok vagy a munkatársak/szakemberek/oktatók milyen tevékenységeket fognak végezni. Ezekben a megállapodásokban meg kell határozni a külföldi tanulási időszak során elérendő tanulási céleredményeket, a külföldi tanulási időszak formális elismerésének feltételeit, valamint a felek jogait és kötelezettségeit.
Azok a szakképzésben tanulók, akik egy 19 napos vagy annál hosszabb időtartamú mobilitásban vesznek részt, nyelvi támogatásra is jogosultak. Az online nyelvi támogatást fokozatosan vezetik be a program során. Ezt a szolgáltatást az Európai Bizottság a részvételre jogosultak számára elérhetővé tette idegen nyelvi kompetenciáik felmérése érdekében, valamint azért, hogy szükség esetén a mobilitás előtt és/vagy alatt a lehető legmegfelelőbb módon tanulhassák a nyelvet (ennek további részleteit lásd a Pályázati útmutató I. mellékletében).

Szakképzési mobilitási projektek esetében kétféle lehetőség van pályázásra: Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal, vagy tanúsítvány nélkül, attól függően, hogy korábban a pályázó intézmény elnyerte-e a tanúsítványt. A pályázati feltételek a két típusú pályázás esetén alább olvashatóak.

MOBILITÁSI PROJEKTEK A SZAKKÉPZÉSBEN TANULÓK ÉS OKTATÓK/MUNKATÁRSAK/SZAKEMBEREK SZÁMÁRA – SZAKKÉPZÉSI MOBILITÁSI TANÚSÍTVÁNNYAL NEM RENDELKEZŐ PROJEKTEK

A PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A szakképzési mobilitási projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+-támogatásra lehessenek jogosultak:

FORMAI FELTÉTELEK

Támogatható tevékenységek	A szakképzési mobilitási projekteknek legalább az egyiket tartalmazniuk kell a következő tevékenységek közül: ▪ szakképzésben tanulók szakmai gyakorlata külföldi szakképző intézetekben; ▪ szakképzésben tanulók szakmai gyakorlata külföldi vállalatoknál; ▪ oktatási/képzési tevékenység ellátása külföldön; ▪ munkatárs/szakember/oktató külföldi képzése.

Támogatható részt vevő intézmények	Részt vevő intézmény lehet: ▪ a szakképzés terén működő köz- vagy magánintézmény (szakképző intézmény vagy tagintézmény); vagy ▪ a munkaerőpiacon vagy az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő köz- vagy magánintézmény. Ilyen intézmények lehetnek például a következők: – szakképző iskola/intézet/központ; – állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is, vagy mindezek leányvállalatai); – szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari és szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve; – helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény; – kutatóintézet; – alapítvány; – iskola/intézmény/oktatási központ (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a felnőttoktatást is beleértve); – nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet; – pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv; – a szakképzési politikákért felelős szerv. Minden részt vevő intézménynek egy programországban kell székhellyel rendelkeznie.
Ki pályázhat?	▪ Olyan szakképző intézmény (vagy tagintézmény), amely tanulókat vagy munkatársakat/szakembereket/oktatókat küld külföldre; ▪ nemzeti szakképzési konzorcium koordinátora. Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra.
A részt vevő intézmények száma	A mobilitási tevékenység programországokat érintő nemzetközi tevékenység, amelyben legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó), különböző programországból származó intézménynek kell részt vennie. Nemzeti mobilitási konzorcium által benyújtott projektek esetében a konzorcium összes tagjának ugyanabból a programországból kell származnia, és a támogatás megpályázásakor a konzorcium összes tagját meg kell nevezni. A konzorciumnak legalább három szakképző intézményből kell állnia.
A projekt időtartama	1-től 2 évig. A pályázónak a pályázati szakaszban a projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően kell kiválasztania a kívánt időtartamot.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	A pályázó intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához.

Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 2-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a tárgyévben június 1. és december 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatukat. **További lehetséges pályázati határidő:** Amennyiben a költségvetési keretből fel nem használt forrás áll rendelkezésre, a nemzeti irodáknak lehetőségük van további pályázati kör meghirdetésére, melyre az ezen pályázati útmutatóban meghatározott szabályok érvényesek. A pótpályázat lehetőségéről a nemzeti irodák saját honlapjukon adnak tájékoztatást. Amennyiben második pályázati körre kerül sor, a pályázóknak brüsszeli idő szerint **október 4-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő év január 1-je és május 31-e között kezdődő projektre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a Pályázati útmutató C. része tartalmazza.
Egyéb feltételek	Szakképző intézmény (vagy tagintézmény) vagy nemzeti mobilitási konzorcium egy pályázati körben csak egyszer pályázhat. Szakképző intézmény azonban egyidejűleg több különböző, pályázó nemzeti mobilitási konzorciumnak is tagja lehet, vagy több ilyen konzorciumot is koordinálhat.

TOVÁBBI FORMAI FELTÉTELEK SZAKKÉPZÉSI TANULÓK MOBILITÁSA ESETÉN

A tevékenység időtartama	2 hét (10 munkanap) és 12 hónap között (utazási napok nélkül)
A tevékenység helyszíne(i)	A résztvevőknek külföldön, egy másik programországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységet.
Részvételre jogosultak köre	Szakmai alapképzés bármely formájában részt vevő gyakornokok és tanulók (akik jellemzően olyan tanulmányokat folytatnak, amely munkaalapú tanulást tartalmaz), akik a küldő intézmény országában rendelkeznek lakóhellyel. Szakképzésben tanulókat kísérő személyek. A szakképző iskolák vagy vállalatok frissen végzett diákjai (azaz a volt szakiskolások) is részt vehetnek a tevékenységben. A frissen végzett diákoknak végzettségük megszerzését követő egy éven belül kell teljesíteniük a külföldi szakmai gyakorlatot.

TOVÁBBI FORMAI FELTÉTELEK MUNKATÁRSI/SZAKEMBER/OKTATÓI MOBILITÁS ESETÉN

A tevékenység időtartama	2 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. A két napos kiutazásoknak két egymást követő napon kell megvalósulniuk.
A tevékenység helyszíne(i)	A résztvevőknek külföldön, egy másik programországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységet.
Részvételre jogosultak köre	A küldő intézmény(ek)ben dolgozó, szakképzésért felelős személyek (tanárok, oktatók, nemzetközi mobilitási referensek, adminisztratív és tanácsadói munkakörben dolgozó munkatársak stb.), valamint a küldő intézmény stratégiai fejlesztésébe bevont munkatársak. Oktatási/képzési tevékenység teljesítése esetén a tevékenységtípus vállalatoknál, közszférában és/vagy civil társadalmi szervezeteknél dolgozó személyek számára is elérhető. Továbbá, oktatási/képzési tevékenység teljesítése lehetséges másik programországban lévő cégek, vállalatok képzői számára is, akiket a pályázó szakképző intézménybe (vagy a konzorcium tagjaihoz) hívnak meg oktatni.

A pályázó intézmények értékelése a releváns **kizáró okok és kiválasztás feltételek** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a Pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontok alapján: - a tevékenység célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai" részt); ▪ a részt vevő intézmények és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései, különösen az Európai Fejlesztési Tervben leírtakat figyelembe véve. Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására: - kiváló tanulási eredmények biztosítása a résztvevők számára; - a részt vevő intézmények kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése.
A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)	▪ A pályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása/kivitelezése és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang ▪ A pályázó által összeállított Európai Fejlesztési Terv minősége ▪ A gyakorlati lépések, az irányítási és támogatási módszerek minősége ▪ A résztvevőknek nyújtott felkészítés minősége ▪ A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló lépések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata ▪ A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló lépések alkalmassága ▪ Adott esetben a részt vevő intézmények és egyéb érintett szereplők közötti együttműködés és kommunikáció minősége
Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A projekt eredményeinek a részt vevő intézmények körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája" és a „Hatás és terjesztés" kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége" kategóriában pedig legalább 20 pontot) el kell érniük.

A TÁMOGATÁS ODAÍTÉLÉSE

A kiválasztott projekteknek megítélt támogatás maximális összege számos tényezőtől függ:

- a megpályázott mobilitási időszakok száma és időtartama;
- a pályázó korábbi teljesítménye a mobilitási időszakok száma, a tevékenységek megvalósításának minősége és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás tekintetében, amennyiben az elmúlt évek során a pályázó már kapott hasonló támogatást;
- az adott mobilitási tevékenységre elkülönített teljes nemzeti költségvetés.

MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A TEVÉKENYSÉGTÍPUSRÓL?

TÁVOLI RÉGIÓK ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK RÉSZVÉTELE TAGORSZÁGOK KÖZÖTTI KÉPZÉSI, OKTATÁSI ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKBEN

Az Erasmus+ programot létrehozó rendelettel összhangban, a program megvalósításakor figyelembe kell venni az Unió távoli régiói és a tengerentúli országok és területek (TOT) távoli voltából fakadó kihívásokat, ezért egyedi támogatási szabályok kerültek bevezetésre annak érdekében, hogy a távoli régiókból vagy a TOT területekről érkező vagy oda utazó résztvevőknek az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) szerint nem kellő mértékben fedezett, magas utazási költségeit támogassa.

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek a távoli régiókból és a TOT területekről érkező résztvevők utazási költségeire a költségvetés "rendkívüli költségek" sorában (maximum az összes elszámolható költség 80 %-áig: lásd "Támogatási szabályok"). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a standard támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) nem fedeznék a résztvevők utazási költségeinek legalább 70 % -át.

EGYÉB INFORMÁCIÓ

Erre a tevékenységtípusra vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a Pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. Az érdeklődő intézményeknek javasoljuk, hogy a pályázat benyújtása előtt tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

MOBILITÁSI PROJEKTEK A SZAKKÉPZÉSBEN TANULÓK ÉS OKTATÓK/MUNKATÁRSAK SZÁMÁRA ERASMUS+ SZAKKÉPZÉSI MOBILITÁSI TANÚSÍTVÁNNYAL

A PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal megvalósuló szakképzési mobilitási projekteknek a következő formai szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+-támogatásra lehessenek jogosultak:

FORMAI FELTÉTELEK

Ki pályázhat?	Olyan szakképző intézmények vagy konzorciumok, amelyeknek valamely programországban van a székhelye, és amelyek szakképzési mobilitási tanúsítványt nyertek el.[36]
Támogatható tevékenységek	A szakképzési mobilitási projekteknek legalább az egyiket tartalmazniuk kell a következő tevékenységek közül: ▪ szakképzésben tanulók szakmai gyakorlata külföldi szakképző intézetekben; ▪ szakképzésben tanulók szakmai gyakorlata külföldi vállalatoknál; ▪ oktatási/képzési tevékenység ellátása külföldön; ▪ munkatárs/szakember/oktató külföldi képzése.

[36] További információ a jelen útmutató Erasmus+ Szakképzési mobilitási tanúsítvány című fejezetében és az I. sz. mellékletben található

A részt vevő intézmények száma	A mobilitási tevékenység nemzetközi tevékenység, amelyben legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó) programországból származó intézménynek kell részt vennie. Az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal rendelkező nemzeti mobilitási konzorcium által benyújtott projektek esetében a küldő és a fogadó intézménynek különböző országba valónak kell lennie.
A projekt időtartama	1 vagy 2 év. A pályázónak a pályázati szakaszban kell kiválasztania a kívánt időtartamot.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	A pályázó intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához.
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 2-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a tárgyévben június 1. és december 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatukat. **További lehetséges határidők:** A nemzeti irodák meghirdethetnek az ebben az útmutatóban meghatározott feltételekkel egy második beadási határidőt is, ha a forrásaik lehetővé teszik. A nemzeti irodák a honlapjukon értesítik a lehetőségről a pályázókat. Amennyiben meghirdetnek második beadási határidőt, a pályázóknak brüsszeli idő szerint október 4-én déli 12 óráig kell benyújtaniuk a következő évben január 1. és május 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatukat.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a Pályázati útmutató C. része tartalmazza.
Egyéb feltételek	Szakképző intézmény vagy nemzeti mobilitási konzorcium egy pályázati körben csak egyszer pályázhat. Szakképző intézmény azonban egyidejűleg több különböző, pályázó nemzeti mobilitási konzorciumnak is tagja lehet, vagy több ilyen konzorciumot is koordinálhat.

TOVÁBBI FORMAI FELTÉTELEK SZAKKÉPZÉSI TANULÓK MOBILITÁSA ESETÉN

A tevékenység időtartama	2 hét (10 munkanap) és 12 hónap között, melybe az utazási idő nem számít bele.
A tevékenység helyszíne(i)	A résztvevőknek külföldön, egy másik programországban kell megvalósítaniuk a mobilitási tevékenységet.
Részvételre jogosultak köre	Szakmai alapképzés bármely formájában részt vevő gyakornokok és tanulók (akik jellemzően olyan tanulmányokat folytatnak, amely munkaalapú tanulást tartalmaz), akik a küldő intézmény országában rendelkeznek lakóhellyel. Szakképzésben tanulókat kísérő személyek. A szakképző iskolák vagy vállalatok frissen végzett diákjai (azaz a volt gyakornokok és tanulók) is részt vehetnek a tevékenységben. A frissen végzett diákoknak végzettségük megszerzését követő egy éven belül kell teljesíteniük a külföldi szakmai gyakorlatot.

TOVÁBBI FORMAI FELTÉTELEK MUNKATÁRSI/OKTATÓI MOBILITÁS ESETÉN

A tevékenység időtartama	2 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. A minimum kétnapos kiutazásoknak két egymást követő napon kell megvalósulniuk.
A tevékenység helyszíne(i)	A résztvevőknek külföldön, egy másik programországban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységet.

Részvételre jogosultak köre	A küldő intézmény(ek)ben dolgozó, szakképzésért felelős személyek (tanárok, oktatók, nemzetközi mobilitási referensek, adminisztratív és tanácsadói munkakörben dolgozó munkatársak stb.), valamint a küldő intézmény stratégiai fejlesztésébe bevont munkatársak. Oktatási/képzési tevékenység teljesítése esetén a tevékenységtípus vállalatoknál, közszférában és/vagy civil társadalmi szervezeteknél dolgozó személyek számára is elérhető. Oktatási/képzési tevékenység teljesítése esetében vállalkozásoknál, közigazgatásban és civil szervezeteknél dolgozó személyek számára is nyitva áll a lehetőség. Továbbá, oktatási/képzési tevékenység teljesítése lehetséges másik programországban lévő cégek, vállalatok képzői számára is, akiket a pályázó szakképző intézménybe (vagy a konzorcium tagjaihoz) hívnak meg oktatni.

A pályázó intézmények értékelése a releváns **kizáró okok és kiválasztás feltételek** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a Pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK AZ ERASMUS+ SZAKKÉPZÉSI MOBILITÁSI TANÚSÍTVÁNNYAL RENDELKEZŐK ESETÉBEN

Mivel az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal rendelkező intézmények esetében nincs tartalmi értékelés, nincsenek tartalmi kritériumok sem. Tartalmi értékelésre a tanúsítványi pályázat esetében került sor.

Minden formai szempontból megfelelő pályázat támogatást kap.

A kiválasztott projekteknek odaítélt támogatás maximális összege számos tényezőtől függ:

- a megpályázott mobilitási időszakok száma és időtartama;
- a pályázó korábbi teljesítménye a mobilitási időszakok száma, a tevékenységek megvalósításának minősége és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás tekintetében, amennyiben az elmúlt évek során a pályázó már kapott hasonló támogatást;
- az adott mobilitási tevékenységre elkülönített teljes nemzeti költségvetés.

MILYEN AKKREDITÁCIÓRA VAN SZÜKSÉGE A PÁLYÁZÓKNAK EHHEZ A MOBILITÁSI PROJEKTHEZ?

AZ ERASMUS+ SZAKKÉPZÉSI MOBILITÁSI TANÚSÍTVÁNY

Az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvány célja, hogy fejlessze az európai nemzetköziesítési stratégiákat a szakképzés területén, hozzájáruljon ezek fenntarthatóságához, s ezáltal emelje a tagországok közötti szakképzési mobilitások számát és minőségét. A szakképzési mobilitási tanúsítványra vonatkozó felhívást a nemzeti irodák minden évben közzé teszik honlapjukon.
Szakképzési mobilitási tanúsítvánnyal rendelkező intézmények lehetőséget kapnak arra, hogy egyszerűsített formában pályázzanak mobilitásra a szakképzésben tanulók és oktatók/munkatársak számára az Erasmus+ program 1. pályázati kategóriájában.

MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A TEVÉKENYSÉGTÍPUSRÓL?

TÁVOLI RÉGIÓK ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK RÉSZVÉTELE TAGORSZÁGOK KÖZÖTTI KÉPZÉSI, OKTATÁSI ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKBEN

Az Erasmus+ programot létrehozó rendelettel összhangban, a program megvalósításakor figyelembe kell venni az Unió távoli régiói és a tengerentúli országok és területek (TOT) távoli voltából fakadó kihívásokat, ezért egyedi támogatási szabályok kerültek bevezetésre annak érdekében, hogy a távoli régiókból vagy a TOT területekről érkező vagy oda utazó résztvevőknek az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) szerint nem kellő mértékben fedezett, magas utazási költségeit támogassa.

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek a távoli régiókból és a TOT területekről érkező vagy oda utazó résztvevők utazási költségeire a költségvetés "rendkívüli költségek" sorában (maximum az összes

elszámolható költség 80 %-áig: lásd "Támogatási szabályok"). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a standard támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) nem fedeznék a résztvevők utazási költségeinek legalább 70 % -át.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Erre a tevékenységtípusra vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a Pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. Az érdeklődő intézményeknek javasoljuk, hogy a pályázat benyújtása előtt tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A mobilitási projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

A) AZ ÖSSZES MOBILITÁSI TEVÉKENYSÉGRE ALKALMAZANDÓ FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (így a kísérő személyek is) utazási költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	10-99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[37] kell kiszámolni. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[38].
			100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő	
			500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő	
			2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	
			3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő	
			4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő	
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő	
Kiegészítés országon belüli magas útiköltség esetén	További támogatás: • oda-vissza útra a küldő országban egy jelentősebb *Közlekedési csomópontig*/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig És/vagy • oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy jelentősebb *Közlekedési csomóponttól*/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)	Egységköltség-hozzájárulás	Országon belül 225 EUR-t meghaladó útiköltségnél: 180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[39]	Országon belüli magas útiköltség esetén több, mint 225 EUR (oda-vissza utazásonként), amennyiben ezek a költségek jogosak és megfelelően indokoltak a jelentkezési lapon.

[37] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[38] Ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 euró).

[39] A jelentkezési lapon megfelelően megindokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.

Szervezési támogatás	A mobilitási tevékenységek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (kivéve a résztvevők személyes és utazási költségeit), a résztvevők (pedagógiai, interkulturális, nyelvi) felkészítését és a mobilitás alatti ellenőrzését és támogatását, valamint a tanulási eredmények érvényesítését és a disszeminációs tevékenységeket is beleértve	Egységköltség-hozzájárulás	A 100. résztvevőig: 350 EUR/résztvevő + A 100. résztvevő fölött: 200 EUR/résztvevő	A résztvevők száma alapján
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás" és a „Résztvevők személyes költségeinek támogatása" költségvetési kategóriákon keresztül).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-ig	Feltételhez kötött: a sajátos igények miatt adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon
Rendkívüli költségek	A hátrányos helyzetű tanulók részvételének támogatásához kapcsolódó járulékos költségek (kivéve a résztvevők és a kísérő személyek utazási költségei és résztvevők személyes költségeinek támogatása) Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. **TÁVOLI RÉGIÓKBÓL, VALAMINT TENGERENTÚLI ORSZÁGOKBÓL ÉS TERÜLETEKRŐL ÉRKEZŐ VAGY ODA UTAZÓ RÉSZTVEVŐK MAGAS UTAZÁSI KÖLTSÉGEI. (BŐVEBBEN LÁSD MÉG: MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A TEVÉKENYSÉGTÍPUSRÓL? - TÁVOLI RÉGIÓK ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK RÉSZVÉTELE TAGORSZÁGOK KÖZÖTTI KÉPZÉSI, OKTATÁSI ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKBEN CÍMŰ RÉSZT.)**	Tényleges költségek	Pénzügyi garancia költségei: Az elszámolható költségek 75%-a Egyéb költségek: Az elszámolható költségek 100 %-a Magas utazási költségek: maximum az elszámolható összeg 80%-a.	Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon.

B) A SZAKKÉPZÉSBEN TANULÓK MOBILITÁSÁRA FORDÍTANDÓ KIEGÉSZÍTŐ FINANSZÍROZÁS

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Résztvevők személyes költségeinek támogatása	A résztvevők (ideértve a kísérőket) tevékenység alatti megélhetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek.	Egységköltség-hozzájárulás	a tevékenység 14. napjáig: A2.1/nap/résztvevő + a tevékenység 15. napjától a 12. hónap végéig: az A2.1 összeg 70 %-a/nap/résztvevő[40]	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap)
Nyelvi támogatás	A résztvevőknek a nyelvtudásuk fejlesztése érdekében – a kiutazás előtt vagy a tevékenység során – rendelkezésre bocsátott támogatással kapcsolatos költségek, annak a nyelvnek a vonatkozásában, amelyen a tevékenység során a tanulmányaik vagy a képzésük zajlik.	Egységköltség-hozzájárulás	Csak a 19 nap-12 hónap időtartamú tevékenységekre: 150 EUR/nyelvi támogatásra szoruló résztvevő	Feltételhez kötött: a pályázónak külön kérelmeznie kell a tevékenység során használt nyelv tekintetében történő támogatást, amennyiben a résztvevőknek olyan nyelv esetében van szükségük nyelvtudásuk fejlesztésére, amely nem érhető el az Erasmus+ Online Nyelvi Támogatási Rendszeren (OLS) keresztül.

C) SZAKKÉPZÉSI MUNKATÁRSAK/SZAKEMBEREK/OKTATÓK MOBILITÁSÁRA FORDÍTANDÓ KIEGÉSZÍTENDŐ FINANSZÍROZÁS

Elszámolható költségek	Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja

[40] A kísérő személyekre a szakképzési oktatókra/munkatársakra/szakemberekre vonatkozó összegek alkalmazandók. Lásd a C) szakképzési oktatók/munkatársak mobilitására fordítandó kiegészítendő finanszírozás rész „résztvevők megélhetési támogatása" költségvetési tételét. Olyan kivételes esetekben, amikor a kísérő személynek több mint 60 napig külföldön kell maradnia, a 60. nap után a „Speciális igényű résztvevők támogatása" költségvetési tétel szerint plusz megélhetési költség fizetendő.

Résztvevők személyes költségeinek támogatása	A résztvevők (a kísérő személyeket is beleértve) tevékenység alatti megélhetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek	Egységköltség-hozzájárulás	a tevékenység 14. napjáig: A2.2/nap/résztvevő + a tevékenység 15–60. napja között: az A2.2 összeg 70 %-a/nap/résztvevő	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap)

1. TÁBLÁZAT: RÉSZTVEVŐK SZEMÉLYES KÖLTSÉGEINEK TÁMOGATÁSA (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Az összeg a tevékenység megvalósításának országától függ. Az adott országban benyújtott projektekre alkalmazandó összegeket – objektív és átlátható szempontok alapján – a nemzeti iroda határozza meg. A konkrét összeget a lenti táblázatban megadott alsó és felső értékhatárok között kell meghatározni. A pontos összegeket a nemzeti irodák honlapján teszik közzé.

	Szakképzési tanulók mobilitása	**Munkatársak/szakemberek/ oktatók mobilitása (vagy kísérő személyek)**
	Min. összeg – max. összeg/nap	**Min. összeg – max. összeg/nap**
	A2.1	**A2.2**
Belgium	23–92	70–140
Bulgária	23–92	70–140
Cseh Köztársaság	23–92	70–140
Dánia	27–108	80–160
Németország	21–84	60–120
Észtország	18–72	50–100
Írország	25–100	80–160
Görögország	22–88	70–140
Spanyolország	21–84	60–120
Franciaország	25–100	70–140
Horvátország	18–72	50–100
Olaszország	23–92	70–140
Ciprus	24–96	70–140
Lettország	21–84	60–120
Litvánia	18–72	50–100
Luxemburg	24–96	70–140
Magyarország	22–88	70–140
Málta	21–84	60–120
Hollandia	26–104	80–160
Ausztria	23–92	70–140
Lengyelország	22–88	70–140
Portugália	20–80	60–120
Románia	22–88	70–140
Szlovénia	18–72	50–100
Szlovákia	21–84	60–120
Finnország	24–96	70–140
Svédország	26–104	80–160
Egyesült Királyság	28–112	80–160
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	21–84	60–120
Izland	25–100	70–140
Liechtenstein	22–88	70–140
Norvégia	22–88	70–140
Törökország	22–88	70–140

MOBILITÁSI PROJEKT A KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK MUNKATÁRSAI SZÁMÁRA

Az ilyen típusú mobilitási projektek esetében kétféle tevékenységből választhatnak:

Munkatársak mobilitása:

- **oktatási tevékenység:** ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a tanárok vagy egyéb közoktatási munkatársak külföldi partneriskolákban tanítsanak.
- **külföldi szervezett tanfolyamok és képzések:** a tanárok, iskolavezetők és egyéb közoktatási munkatársak szakmai fejlődésének elősegítése;
- **job shadowing/szakmai látogatás:** lehetőség tanároknak, iskolavezetőknek és egyéb oktatási munkatársaknak, hogy bizonyos időszakot külföldön töltsenek egy partneriskolánál vagy egyéb érintett, a közoktatás terén tevékeny intézménynél.

Ezek a tevékenységek lehetőséget biztosítanak a munkatársak számára, hogy olyan kompetenciákat sajátítsanak el, amelyekkel a hátrányos helyzetű tanulók szükségleteire válaszolhatnak. A jelenlegi helyzetből adódóan különös hangsúlyt kapnak azok a projektek, amelyekben a munkatársak a következő területeken kapnak gyakorlatot: menekült gyerekek képzése, interkulturális osztályterem, fiatalok tanítása a második nyelven, sokféleség és tolerancia az osztályteremben.

A PROJEKTBEN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK SZEREPE

A mobilitási projektben részt vevő intézmények szerepe és feladatai a következők:

- A pályázó intézmény feladata a mobilitási projekt megpályázása, a támogatási szerződés aláírása és kezelése, valamint a beszámolás. Ha egy iskola a pályázó intézmény, akkor egyben ez az iskola a küldő intézmény is. A pályázó lehet egy konzorcium koordinátora is lehet, amely az adott ország partnerintézményeinek közoktatási munkatársak külföldre küldő nemzeti mobilitási konzorciumát vezeti.
- A küldő intézmény feladata a tanárok és egyéb közoktatási munkatársak kiválasztása és külföldre utaztatása.
- A fogadó intézmény feladata a tanárok és egyéb közoktatási munkatársak fogadása, a nekik szóló tevékenységek megszervezése, illetve az általuk nyújtott képzési tevékenység igénybevétele.

A fogadó intézmény konkrét szerepe a tevékenység típusától és a küldő intézménnyel való kapcsolatától függ. A fogadó intézmény lehet:

- képzésszervező (szervezett tanfolyamokon vagy képzési eseményeken való részvétel esetén);
- partneriskola vagy egyéb érintett intézmény (például job shadowing/szakmai látogatás vagy oktatási tevékenység ellátása esetén). Ebben az esetben a küldő és a fogadó intézmények a résztvevőkkel közösen megállapodást dolgoznak ki a tevékenység megkezdése előtt. A megállapodás meghatározza a külföldön töltött időszak célkitűzéseit és tevékenységeit, valamint a felek jogait és kötelezettségeit.

Az Erasmus+ támogatja a munkatársak tanulási célú mobilitását, amennyiben az:

- illeszkedik a küldő intézmény (korszerűsítést és nemzetköziesedést ösztönző) európai fejlesztési tervének keretébe;
- megfelel a munkatársak világosan meghatározott fejlesztési igényeinek;
- megfelelő kiválasztási, előkészítő és utánkövetést célzó lépésekhez társul;
- lehetővé teszi a részt vevő munkatársak tanulási eredményeinek megfelelő elismerését;
- biztosítja a tanulási eredmények terjesztését és az intézményen belüli, széles körben történő alkalmazását.

A PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A közoktatási mobilitási projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+-támogatásra lehessenek jogosultak:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható tevékenységek	A közoktatási mobilitási projekteknek legalább az egyik tevékenységet tartalmazniuk kell a következők közül: ▪ oktatási tevékenység ellátása; ▪ szervezett tanfolyamok vagy képzések külföldön; ▪ szakmai látogatások (job shadowing).
Támogatható részt vevő intézmények	▪ **Oktatási tevékenység:** A küldő és fogadó intézménynek iskolának kell lennie (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig) általános oktatást, szakképzést vagy műszaki képzést nyújtó intézmények lehetnek)[41]. ▪ **Munkatársak képzése:** A küldő intézménynek iskolának kell lennie. A fogadó intézmény lehet: o iskola; vagy o a munkaerőpiacon vagy az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő köz- vagy magánintézmény. Ilyen intézmények a következők lehetnek például: – szakképző vagy felnőttek oktatását végző iskola/intézmény/oktatási központ; – felsőoktatási intézmény; – köz- vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is); – szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari és szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve; – helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény; – nonprofit intézmény, egyesület, nem kormányzati intézmény; – kutatóintézet; – alapítvány; – pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv; – tanfolyamokat vagy képzéseket nyújtó intézmény. Nemzeti mobilitási konzorcium által benyújtott pályázat: A koordináló intézmény lehet: o helyi vagy regionális oktatási hatóság; vagy o oktatási koordinációs szerv.[42] A nemzeti konzorcium összes többi intézményének iskolának kell lennie. Minden részt vevő intézménynek a programországban kell székhellyel rendelkeznie.
Ki pályázhat?	▪ Munkatársakat külföldre küldő iskola (egyéni pályázat); ▪ nemzeti mobilitási konzorcium koordinátora (konzorcium által benyújtott pályázat). Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra.

[41] Vegye figyelembe az egyes országok támogatható iskoláinak listáját. További információ az adott ország nemzeti irodájától kérhető.
[42] Vegye figyelembe az egyes országok támogatható szervezeteinek listáját. További információ az adott ország nemzeti irodájától kérhető.

A részt vevő intézmények száma	A mobilitási tevékenység tagországok közötti tevékenység, amelyben legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó), különböző országból származó intézménynek kell részt vennie. A pályázat benyújtásakor a fogadó intézményeket nem kell megadni. Nemzeti mobilitási konzorcium által benyújtott projektek esetében a konzorcium összes tagjának ugyanabból a programországból kell származnia, és a finanszírozás megpályázásakor a konzorcium összes tagját meg kell nevezni. Egy konzorciumnak legalább három intézményből kell állnia (koordinátor és legalább két iskola). A konzorcium iskoláinak intézményi kapcsolatban kell állniuk a konzorciumkoordinátorként fellépő intézménnyel.
A projekt időtartama	1-től 2 évig. A pályázónak a pályázati szakaszban a projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően kell kiválasztania a kívánt időtartamot.
A tevékenység időtartama	2 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. A kétnapos kiutazásoknak két egymást követő napon kell megvalósulniuk.
A tevékenység helyszíne(i)	A mobilitási tevékenységet külföldön, egy másik részt vevő országban kell végrehajtani.
Részvételre jogosultak köre	A küldő iskolá(k)ban dolgozó (oktatási vagy nem oktatási tevékenységet végző, az iskolavezetőket, igazgatókat stb. is beleértve) közoktatásért felelős személyek, valamint a küldő iskola/iskolák stratégiai fejlesztésében részt vevő egyéb oktatási munkatársai (tanfelügyelők, iskolai tanácsadók, nevelési tanácsadók, pszichológusok stb.).
Hová kell benyújtani a pályázatot?	A pályázó intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához[43].
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 2-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanabban az évben június 1-je és december 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. **További lehetséges pályázati határidő:** Amennyiben a költségvetési keretből fel nem használt forrás áll rendelkezésre, a nemzeti irodáknak lehetőségük van további pályázati kör meghirdetésére, melyre az ezen Pályázati útmutatóban meghatározott szabályok érvényesek. A pótpályázat lehetőségéről a nemzeti irodák saját honlapjukon adnak tájékoztatást. Amennyiben második pályázati körre kerül sor, a pályázóknak brüsszeli idő szerint **október 4-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő év január 1-je és május 31-e között kezdődő projektre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a Pályázati útmutató C. része tartalmazza.
Egyéb feltételek	Intézmény vagy nemzeti mobilitási konzorcium egy pályázati körben csak egyszer pályázhat. Ugyanazon intézmény azonban több különböző, egyidejűleg pályázó nemzeti mobilitási konzorciumnak is lehet tagja vagy koordinátora.

A pályázó intézmények értékelése a releváns **kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan további információ a Pályázati útmutató C. részében található.

[43] Amennyiben az iskola a működési országtól eltérő ország nemzeti hatóságainak felügyelete alatt áll (például Lycée Français, Deutsche Schulen, British Forces Schools), a pályázatot a felügyeletet ellátó ország nemzeti irodájának kell benyújtania.

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a tevékenységtípus célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai" szakaszt); - a részt vevő intézmények és az egyéni résztvevők európai fejlesztési tervben meghatározott igényei és célkitűzései. ▪ Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására: - kiváló tanulási eredmények biztosítása a résztvevők számára; - a részt vevő intézmények kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése.
A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 40 pont)	▪ A pályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása/kivitelezése és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang ▪ A pályázó intézmény Európai Fejlesztési Tervének minősége ▪ A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló lépések alkalmassága ▪ A gyakorlati lépések, az irányítási és támogatási módszerek minősége ▪ A résztvevőknek nyújtott felkészítés minősége ▪ A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló intézkedések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata
Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - az egyéni résztvevőkre és a részt vevő intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A projekt eredményeinek a részt vevő intézmények körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Minden értékelés szempont esetében ezen kívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája" és a „Hatás és terjesztés" kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége" kategóriában pedig legalább 20 pontot) el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A TEVÉKENYSÉGTÍPUSRÓL?

TÁVOLI RÉGIÓK ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK RÉSZVÉTELE TAGORSZÁGOK KÖZÖTTI KÉPZÉSI, OKTATÁSI ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKBEN

Az Erasmus+ programot létrehozó rendelettel összhangban, a program megvalósításakor figyelembe kell venni az Unió távoli régiói és a tengerentúli országok és területek (TOT) távoli voltából fakadó kihívásokat, ezért egyedi támogatási szabályok kerültek bevezetésre annak érdekében, hogy a távoli régiókból vagy a TOT területekről érkező vagy oda utazó résztvevőknek az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) szerint nem kellő mértékben fedezett, magas utazási költségeit támogassa.

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek a távoli régiókból és a TOT területekről érkező résztvevők utazási költségeire a költségvetés "rendkívüli költségek" sorában (maximum az összes elszámolható költség 80

%-áig: lásd "Támogatási szabályok"). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a standard támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) nem fedeznék a résztvevők utazási költségeinek legalább 70 % -át.

tengerentúli országok és területek

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Erre a tevékenységre vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a Pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. Az érdeklődő intézményeknek javasoljuk, hogy a pályázat benyújtása előtt tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A mobilitási projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (így a kísérő személyek is) utazási költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	10-99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő 100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő 500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő 2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő 3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő 4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő 8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[44]kell kiszámolni. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[45].
Kiegészítés országon belüli magas útiköltség esetén	További támogatás: • oda-vissza útra a küldő országban egy jelentősebb *Közlekedési csomópontig*/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig És/vagy • oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy jelentősebb *Közlekedési csomóponttól*/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)	Egységköltség-hozzájárulás	Országon belül 225 EUR-t meghaladó útiköltségnél: 180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[46]	Országon belüli magas útiköltség esetén több, mint 225 EUR (oda-vissza utazásonként), amennyiben ezek a költségek jogosak és megfelelően indokoltak a jelentkezési lapon.

[44] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[45] ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 euró).

[46] A jelentkezési lapon megfelelően megindokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.

Szervezési támogatás	A mobilitási tevékenységek megvalósításához/kivitelezéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek (kivéve a résztvevők személyes és utazási költségeit), a résztvevők (pedagógiai, interkulturális, nyelvi) felkészítését és a mobilitás alatti ellenőrzését és támogatását, valamint a tanulási eredmények érvényesítését is beleértve	Egységköltség-hozzájárulás	A 100. résztvevőig: 350 EUR/résztvevő + A 100. résztvevő fölött: 200 EUR/résztvevő	A résztvevők száma alapján
Résztvevők támogatása	A résztvevők és a kísérő személyek mobilitás alatti megélhetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek	Egységköltség-hozzájárulás	a tevékenység 14. napjáig: A3.1/nap/résztvevő + a tevékenység 15–60. napja között: az A3.1 összeg 70 %-a/nap/résztvevő	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a mobilitás megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).
Kurzusdíjak	A tanfolyami beiratkozási díjak kifizetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek	Egységköltség-hozzájárulás	70 EUR/résztvevő/nap Maximum 700 EUR/mobilitási projekt résztvevő	Feltételhez kötött: a kurzusdíjak fedezésére, a sajátos igények miatt és a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Résztvevők támogatása” költségvetési kategóriákon keresztül)	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	
Rendkívüli költségek	Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. Távoli régiókból, valamint tengerentúli országokból és területekről érkező, illetve oda utazó résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a tevékenységtípusról” részben).)	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 75%-a A magas összegű utazási költségek esetében az elszámolható költségek maximum 80%-a	

1. TÁBLÁZAT: SZEMÉLYES KÖLTSÉGEINEK TÁMOGATÁS (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Az összeg a tevékenység megvalósítás/kivitelezési országától függ. Az adott országban benyújtott projektekre alkalmazandó összegeket – objektív és átlátható szempontok alapján – a nemzeti iroda határozza meg. A konkrét összeget a lenti táblázatban megadott alsó és felső értékhatárok között kell meghatározni. A pontos összegeket a nemzeti irodák honlapján teszik közzé.

Fogadó ország	**Munkatársak mobilitása**
	Min. összeg – max. összeg/nap
	A3.1
Dánia, Írország, Hollandia, Svédország, Egyesült Királyság	80–160
Belgium, Bulgária, Cseh Köztársaság, Görögország, Franciaország, Olaszország, Ciprus, Luxemburg, Magyarország, Ausztria, Lengyelország, Románia, Finnország, Izland, Liechtenstein, Norvégia, Törökország	70–140
Németország, Spanyolország, Lettország, Málta, Portugália, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	60–120
Észtország, Horvátország, Litvánia, Szlovénia	50–100

MOBILITÁSI PROJEKT A FELNŐTTOKTATÁSBAN DOLGOZÓK SZÁMÁRA

Az ilyen típusú mobilitási projektek legalább az egyiket tartalmazhatják a következő tevékenységek közül:

Felnőttoktatói munkatársak mobilitása:

- **oktatási/képzési tevékenység ellátása:** ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a felnőttoktatási szervezetek munkatársa/szakembere/oktatója külföldi partnerszervezetnél tanítson vagy képzést nyújtson.
- **Külföldi szervezett tanfolyamok és képzések**: a felnőttoktatási munkatársak szakmai fejlődésének elősegítése;
- **job shadowing/szakmai látogatás**: lehetőség felnőttoktatási munkatársaknak, hogy bizonyos időszakot külföldön töltsenek egy érintett, a felnőttoktatás terén tevékeny intézménynél.

Ezek a tevékenységek egyben lehetőséget nyújtanak a felnőttoktatási munkatársak számára, hogy elsajátítsanak olyan készségeket, amelyekkel jobban ki tudják elégíteni a hátrányos helyzetű felnőtt tanulók szükségleteit. A fiatal bevándorlókkal, menekültekkel és menedékkérőkkel kapcsolatos jelenlegi helyzet miatt különös figyelmet kapnak azok a projektek, amelyek a felnőttoktatási intézményeknek olyan területeken tartanak képzést, mint a felnőtt bevándorlók képzése, az interkulturális osztályok, felnőtt tanulók oktatása második nyelven, illetve a tolerancia és sokszínűség biztosítása az osztályban.

A PROJEKTBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK SZEREPE

A mobilitási projektben részt vevő szervezetek szerepe és feladatai a következők:

- A pályázó szervezet feladata a mobilitási projekt megpályázása, a támogatási szerződés aláírása és kezelése, valamint a beszámolás. A pályázó olyan konzorciumkoordinátor is lehet, amely az adott ország partnerszervezeteinek felnőttoktatásban dolgozó munkatársait/szakembereit/oktatóit külföldre küldő nemzeti mobilitási konzorciumát vezeti. A konzorciumkoordinátor – nem szükségszerűen ugyan, de – küldő szervezetként is eljárhat.
- A küldő szervezet feladata a felnőttoktatás terén tevékenykedő munkatársak/szakemberek/oktatók kiválasztása és külföldre utaztatása. A küldő szervezet vagy azonos a kérelmező szervezettel vagy a nemzeti mobilitási konzorcium tagja.
- A fogadó szervezet feladata a külföldi felnőttoktatásban dolgozó munkatársak/szakemberek/oktatók fogadása, a nekik szóló tevékenységek megszervezése, illetve az általuk nyújtott képzési tevékenység igénybevétele.

A fogadó szervezet konkrét szerepe a tevékenység típusától és a küldő szervezettel való kapcsolatától függ. A fogadó szervezet lehet:

- képzésszervező (szervezett tanfolyamokon vagy képzési eseményeken való részvétel esetén);
- partnerszervezet vagy egyéb, felnőttoktatással foglalkozó érintett szervezet (például szakmai látogatás, job shadowing, vagy oktatási tevékenység ellátása esetén). Ebben az esetben a küldő szervezet még a tevékenység megkezdése előtt, a résztvevőkkel közösen határozza meg a külföldi időszak célkitűzéseit és tevékenységeit, valamint a felek jogait és kötelezettségeit.

Az Erasmus+ támogatja a munkatársak/szakemberek/oktatók tanulási célú mobilitását, amennyiben az:

- illeszkedik a küldő szervezetek (korszerűsítést és nemzetköziesedést ösztönző) európai fejlesztési tervének keretébe;
- megfelel a világosan meghatározott munkatárs/szakember/oktató fejlesztési igényeknek;
- megfelelő kiválasztási, előkészítő és utánkövetést célzó lépésekhez társul;
- lehetővé teszi a részt vevő munkatárs/szakember/oktató tanulási eredményeinek megfelelő elismerését,
- biztosítja a tanulási eredmények terjesztését és a szervezeten belüli, széles körben történő alkalmazását.

A PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A felnőttoktatási mobilitási projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+-támogatásra lehessenek jogosultak:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható tevékenységek	A felnőttoktatási mobilitási projekteknek legalább az egyiket tartalmazniuk kell a következő tevékenységek közül: ▪ oktatási/képzési tevékenység ellátása; ▪ szervezett tanfolyamok vagy képzések külföldön; ▪ szakmai látogatások (job shadowing).
Támogatható részt vevő szervezetek	Részt vevő szervezet lehet: ▪ a nem-szakmai felnőttoktatás terén tevékenykedő állami vagy magánszervezet/intézmény (felnőttoktatási szervezet); vagy ▪ a munkaerőpiacon vagy az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő állami vagy magánszervezetek/intézmények. Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők: – felnőttoktatást végző iskola/intézet/központ; – sajátos igényű személyek felnőttoktatási intézményei; – felsőoktatási intézmény (többek között felnőttoktatási lehetőségeket nyújtó intézmény); – állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is); – szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari és szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve; – helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény; – kutatóintézet; – alapítvány; – iskola/intézet/oktatási központ; – nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet; – kulturális szervezet/intézmény, könyvtár, múzeum; – pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv. Minden részt vevő szervezetnek programországban kell székhellyel rendelkeznie.
Ki pályázhat?	▪ A munkatársat/szakembert/oktatót külföldre küldő nem-szakmai felnőttoktatási szervezet. ▪ Nem-szakmai felnőttoktatási szervezetek nemzeti mobilitási konzorciumának koordinátoraként fellépő nem-szakmai felnőttoktatási szervezet. Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra.
A részt vevő szervezetek száma	A pályázat benyújtásakor csak a küldő szervezetet kell megadni. Nemzeti mobilitási konzorcium által benyújtott projektek esetében azonban a konzorcium összes tagjának ugyanabból a programországból kell származnia, és a finanszírozás megpályázásakor a konzorcium összes tagját meg kell nevezni. Egy konzorciumnak legalább három felnőttoktatási szervezetből kell állnia. A mobilitási projekt megvalósítás/kivitelezési szakaszában legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó), a programban részt vevő, különböző országból származó szervezetnek kell részt vennie.
A projekt időtartama	1-től 2 évig. A pályázónak a pályázati szakaszban a projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően kell kiválasztania a kívánt időtartamot.

A tevékenység időtartama	2 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. A kétnapos kiutazásoknak két egymást követő napon kell megvalósulniuk.
A tevékenység helyszíne(i)	A résztvevőknek külföldön, egy másik részt vevő országban kell végrehajtaniuk a mobilitási tevékenységet.
Részvételre jogosultak köre	A küldő felnőttoktatási szervezet(ek)ben dolgozó, felnőttoktatásért felelős személyek, valamint a szervezet stratégiai fejlesztéséért felelős munkatársak.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	A pályázó szervezet székhelye szerinti ország nemzeti irodájához.
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 2-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanabban az évben június 1 és december 31. között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot. **További lehetséges pályázati határidő:** Amennyiben a költségvetési keretből fel nem használt forrás áll rendelkezésre, a nemzeti irodáknak lehetőségük van további pályázati kör meghirdetésére, melyre az ezen pályázati útmutatóban meghatározott szabályok érvényesek. A pótpályázat lehetőségéről a nemzeti irodák saját honlapjukon adnak tájékoztatást. Amennyiben második pályázati körre kerül sor, a pályázóknak brüsszeli idő szerint **október 4-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő év január 1-je és május 31-e között kezdődő projektre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.
Egyéb feltételek	Felnőttoktatási szervezet vagy felnőttoktatási szervezetek nemzeti mobilitási konzorciuma egy pályázati körben csak egyszer pályázhat. Felnőttoktatási szervezet azonban több különböző, egyidejűleg pályázó társulásnak is tagja lehet, vagy több ilyen társulást is koordinálhat.

A pályázó szervezetek értékelése a releváns **kiválasztási szempontok kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a cselekvés célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai” szakaszt); - a részt vevő szervezetek és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései. ▪ Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására: - kiváló tanulási eredmények biztosítása a résztvevők számára; - a részt vevő szervezetek kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése.

A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 40 pont)	▪ A pályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása/kivitelezése és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang ▪ A pályázó szervezet európai fejlesztési tervének minősége ▪ A gyakorlati lépések, az irányítási és támogatási módszerek minősége ▪ A résztvevőknek nyújtott felkészítés minősége ▪ A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló lépések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata ▪ A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló lépések alkalmassága ▪ Adott esetben a részt vevő szervezetek és egyéb érintett szereplők közötti együttműködés és kommunikáció minősége
Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége (beleértve az EPALE használatát, amennyiben releváns)

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezen kívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája” és a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége” kategóriában pedig legalább 20 pontot) el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A TEVÉKENYSÉGRŐL?

TÁVOLI RÉGIÓK ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK RÉSZVÉTELE TAGORSZÁGOK KÖZÖTTI KÉPZÉSI, OKTATÁSI ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKBEN

Az Erasmus+ programot létrehozó rendelettel összhangban, a program megvalósításakor figyelembe kell venni az Unió távoli régiói és a tengerentúli országok és területek (TOT) távoli voltából fakadó kihívásokat, ezért egyedi támogatási szabályok kerültek bevezetésre annak érdekében, hogy a távoli régiókból vagy a TOT területekről érkező vagy oda utazó résztvevőknek az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) szerint nem kellő mértékben fedezett, magas utazási költségeit támogassa.

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek a távoli régiókból és a TOT területekről érkező résztvevők utazási költségeire a költségvetés "rendkívüli költségek" sorában (maximum az összes elszámolható költség 80 %-áig: lásd "Támogatási szabályok"). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a standard támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) nem fedeznék a résztvevők utazási költségeinek legalább 70 % -át.

tengerentúli országok és területek

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Erre a tevékenységre vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a pályázati útmutató I. sz. mellékletében találhatók. Az érdeklődő intézményeknek javasoljuk, hogy a pályázat benyújtása előtt tanulmányozzák az I. sz. melléklet idevágó szakaszait.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A mobilitási projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (így a kísérő személyek is) utazási költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	10-99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[47] kell kiszámolni. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[48].
			100-499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő	
			500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő	
			2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	
			3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő	
			4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő	
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő	
Kiegészítés országon belüli magas útiköltség esetén	További támogatás: • oda-vissza útra a küldő országban egy jelentősebb *Közlekedési csomópontig*/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig És/vagy • oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy jelentősebb *Közlekedési csomóponttól*/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)	Egységköltség-hozzájárulás	Országon belül 225 EUR-t meghaladó útiköltségnél: 180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[49]	Országon belüli magas útiköltség esetén több, mint 225 EUR (oda-vissza utazásonként), amennyiben ezek a költségek jogosak és megfelelően indokoltak a jelentkezési lapon.

[47] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[48] ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 euró).

[49] A jelentkezési lapon megfelelően megindokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.

Szervezési támogatás	A mobilitási tevékenységek megvalósításához/kivitelezéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek (kivéve a résztvevők személyes és utazási költségeit), a résztvevők (pedagógiai, interkulturális, nyelvi) felkészítését és a mobilitás alatti ellenőrzését és támogatását, valamint a tanulási eredmények érvényesítését és a disszeminációs tevékenységeket is beleértve	Egységköltség-hozzájárulás	A 100. résztvevőig: 350 EUR/résztvevő + A 100. résztvevő fölött: 200 EUR/résztvevő	A résztvevők száma alapján
Személyes támogatás	A résztvevők és a kísérő személyek tevékenység alatti megélhetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek	Egységköltség-hozzájárulás	a tevékenység 14. napjáig: A4.1/nap/résztvevő + a tevékenység 15–60. napja között: az A4.1 összeg 70 %-a/nap/résztvevő	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).
Képzés-/kurzus díjak	A tanfolyami beiratkozási díjak kifizetéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek	Egységköltség-hozzájárulás	70 EUR/résztvevő/nap Maximum 700 EUR/mobilitási projekt résztvevő	Feltételhez kötött: a képzések díjának/kurzusdíjak fedezésére, a sajátos igények miatt és a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Résztvevők támogatása” költségvetési kategóriákon keresztül).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	
Rendkívüli költségek	Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. Távoli régiókból, valamint tengerentúli országokból és területekről érkező, valamint oda utazó résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a tevékenységtípusról” részben).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 75%-a Magas összegű utazási költségek: maximum az elszámolható összeg 80%-a.	

1. TÁBLÁZAT: RÉSZTVEVŐK TÁMOGATÁSA (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Az összeg a tevékenység megvalósítási országától függ. Az adott országban benyújtott projektekre alkalmazandó összegeket – objektív és átlátható szempontok alapján – a nemzeti iroda határozza meg. A konkrét összeget a lenti táblázatban megadott alsó és felső értékhatárok között kell meghatározni. A pontos összegeket a nemzeti irodák honlapján teszik közzé.

Fogadó ország	Munkatárs/szakember/oktató mobilitása
	Min. összeg – max. összeg/nap
	A4.1
Dánia, Írország, Hollandia, Svédország, Egyesült Királyság	80–160
Belgium, Bulgária, Cseh Köztársaság, Görögország, Franciaország, Olaszország, Ciprus, Luxemburg, Magyarország, Ausztria, Lengyelország, Románia, Finnország, Izland, Liechtenstein, Norvégia, Törökország	70–140
Németország, Spanyolország, Lettország, Málta, Portugália, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	60–120
Észtország, Horvátország, Litvánia, Szlovénia	50–100

MOBILITÁSI PROJEKT A FIATALOK ÉS AZ IFJÚSÁGSEGÍTŐK SZÁMÁRA

Az erre a tevékenységre elkülönített költségvetés nagy részéből programországok intézményei, szervezetei és résztvevői által végrehajtott, nemzetközi tevékenységek támogathatók. A tevékenység költségvetésének megközelítőleg 25 %-ából azonban programországok és az Unióval szomszédos partnerországok (1–4. régió; lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok" című szakaszát) közötti nemzetközi tevékenységek is finanszírozhatók.
2017-ben a pályázati értékelés folyamán az alábbi szempontok nagy szerepet játszanak:

- a perifériára szorult fiatalok elérése, a sokszínűség támogatása, interkulturális és vallások közti párbeszéd, a szabadság általános értékei, tolerancia és az emberi jogok tisztelete, továbbá a médiaműveltség, a kritikus gondolkodás és a fiatalok kezdeményezőkészsége, valamint
- az ifjúságsegítők olyan kompetenciáinak fejlesztése illetve számukra olyan módszertan átadása, amelyekkel a társadalmunk alapvető értékeit át tudják adni (elsősorban nehezen elérhető fiatalok számára) továbbá megelőzhetik a fiatalok erőszakos radikalizálódását is.

E tekintetben - figyelembe véve a kritikus európai helyzetet, valamint azt a tényt, hogy az ifjúsági munka, a nem formális tanulás, valamint az önkéntesség jelentősen hozzájárulhat a menekültek, a menedékkérők, valamint a migránsok igényeinek figyelembe vételéhez és/vagy az eseményekkel kapcsolatos tudatosság növeléséhez - különös figyelmet kap azon ifjúsági mobilitáshoz kapcsolódó projektek támogatása, amelyek a menekülteket/menedékkérőket vagy migránsokat vonnak be, vagy ezen csoportokra összpontosítanak.

Ezen a tevékenységen belül kétfajta projekt kaphat támogatást:

- Fiatalok és ifjúságsegítők mobilitási projektjei, amelyek magukban foglalhatnak ifjúsági csereprogramokat, európai önkéntes szolgálatot és/vagy ifjúságsegítői tevékenységeket.
- Mobilitási projektek fiatalok számára, amelyek európai önkéntes szolgálatra összpontosítanak az EVS-ben tapasztalt koordináló szervezetek számára.

A két tevékenység részletes leírása az alábbi két szakaszban olvasható.

MOBILITÁSI PROJEKTEK A FIATALOK ÉS AZ IFJÚSÁGSEGÍTŐK SZÁMÁRA, AMELYEK IFJÚSÁGI CSEREPROGRAMOKAT, EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLATOT ÉS/VAGY IFJÚSÁGSEGÍTŐI TEVÉKENYSÉGEKET FOGLALHATNAK MAGUKBAN.

Egy mobilitási projekt az alábbi tevékenységek közül egyet vagy többet tartalmazhat:

Fiatalok mobilitása:

- **Ifjúsági csereprogramok:**

Az ifjúsági csereprogramok lehetővé teszik, hogy legalább két különböző országból származó fiatalok találkozzanak, és legfeljebb 21 napot együtt töltsenek. A résztvevők – csoportvezetők támogatásával – ennek során közösen hajtanak végre olyan (műhelyfoglalkozásokból, gyakorlatokból, vitákból, szerepjátékokból, szimulációkból, szabadtéri tevékenységekből stb. összeálló) munkaprogramot, amelyet az ifjúsági csere előtt közösen terveztek meg és készítettek elő. Az ifjúsági csereprogramoknak köszönhetően a fiataloknak lehetőségük van kompetenciáik fejlesztésére; a társadalmi szempontból fontos témák/témakörök tudatosítására; új kultúrák, szokások és életstílusok felfedezésére, főleg a társaiktól való tanulás révén; valamint olyan értékek megerősítésére, mint a szolidaritás, a demokrácia, a barátság stb. Az ifjúsági csereprogramok során a tanulási folyamat nem formális oktatási módszerekre épül. Az ifjúsági csereprogramra jellemző rövid távú tevékenység megfelelő lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű fiatalok részvételére, mivel egy ifjúsági csere folyamán a résztvevő a csoport által biztosított környezetben tud tapasztalatot szerezni, amelyet a csoportvezetők munkájukkal segítenek. Egy ifjúsági csereprogram megfelelő teret ad a társadalmi bevonásról és sokszínűségről való gondolkodásra, tanulásra. Az ilyen programok legalább két, különböző uniós és Unión kívüli országokból származó részt vevő szervezet közötti, nemzetközi együttműködésen alapulnak.

Az ifjúsági csereprogramok finanszírozása keretében a következő tevékenységek nem támogathatók: felsőoktatási tanulmányutak; profitszerzésre irányuló cseretevékenységek; turizmusnak minősíthető cseretevékenységek; fesztiválok; nyaralás; előadás céljából történő utazás.

- **Európai önkéntes szolgálat:**

Ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a 17–30 éves fiatalok egy másik uniós vagy Unión kívüli országban fizetetlen és teljes munkaidős, legfeljebb 12 hónapos önkéntes szolgálat keretében tanúságot tehessenek személyes elkötelezettségükről. Az önkéntes fiatalok lehetőséget kapnak arra, hogy ifjúságtájékoztatással és ifjúságpolitikával, fiatalok személyes és társadalmi-oktatási fejlődésével, polgári szerepvállalással, szociális ellátással, fogyatékossággal élők befogadásával, a környezettel, nem formális oktatási programokkal,

információs és kommunikációs technológiákkal és médiaműveltséggel, kultúrával és kreativitással, fejlesztési együttműködéssel stb. foglalkozó szervezetek napi munkájában vegyenek részt. A hátrányos helyzetű fiatalok emelt támogatást kaphatnak, hogy részt tudjanak venni a programban, illetve lehetőségük van rövidebb időtartamú EVS tevékenységben is részt venni (2 hét vagy annál hosszabb).

Egy projektben 1–30 fő önkéntes vehet részt, aki(k) egyénileg vagy csoportban teljesíthet(nek) önkéntes szolgálatot.

A részt vevő szervezetek felelősek a következőkért:

- az önkéntesek ellátása, lakhatása és helyi közlekedése;
- olyan feladatok és tevékenységek megtervezése az önkéntesek számára, amelyek megfelelnek az európai önkéntes szolgálat chartájában ismertetett minőségi alapelveknek;
- a tevékenység időtartama során a feladatokkal kapcsolatos folyamatos támogatás biztosítása az önkénteseknek, valamint folyamatos nyelvi, személyes és adminisztratív támogatás.

Az európai önkéntes szolgálat keretében végzett tevékenység és részvétel az önkéntesek számára ingyenes, kivéve az utazási költségekhez való esetleges hozzájárulásukat (amennyiben az Erasmus+ támogatás nem fedezi teljes mértékben az utazási költségeket) és a nem a tevékenység megvalósításához kapcsolódó járulékos kiadásokat. Az önkéntesek európai önkéntes szolgálat keretében végzett tevékenysége és részvétele alapvető költségeit Erasmus+ támogatásból vagy a részt vevő szervezetek által nyújtott egyéb eszközökből fedezik.

A részt vevő szervezetek által az önkénteseknek nyújtandó támogatáson kívül a nemzeti irodák vagy a regionális SALTO-központok valamennyi önkéntes számára kötelező képzési és értékelési ciklust[50] szerveznek, amely a következőkből áll: a) 2 hónapnál hosszabb önkéntes szolgálat esetén érkezéskor tartott képzés; b) 6 hónapnál vagy annál hosszabb önkéntes szolgálat esetén félidős értékelés.

A következő tevékenységek nem minősülnek az Erasmus+ keretében támogatható európai önkéntes szolgálatnak: alkalmi, nem strukturált, részmunkaidős önkéntesség; vállalati szakmai gyakorlat; fizetett munka; rekreáció vagy turistaként végzett tevékenység; nyelvtanfolyam; olcsó munkaerő alkalmazása; külföldi tanulmányi vagy szakképzési időszak.

<u>Ifjúságsegítők mobilitása</u>:

- **Képzés és hálózatépítés ifjúságsegítőknek:**

Ez a tevékenység a következők révén járul hozzá az ifjúságsegítők szakmai fejlődéséhez: nemzetközi szemináriumok, tanfolyamok, kapcsolatépítési események, tanulmányi látogatások stb.; illetve külföldi szakmai látogatás az ifjúságügy területén tevékenykedő intézményeknél, szervezeteknél. Ezeket a tevékenységeket a projektben részt vevő szervezetek tervezik meg és bonyolítják le. Az ifjúságsegítők és szakemberek részvétele a képviselt szervezet kapacitásfejlesztéséhez nagyban hozzájárul, és egyértelműen hatással van az ifjúságsegítők fiatalokkal végzett mindennapi munkájára. A megvalósult tevékenységek tanulási eredményeit terjeszteni kell a ifjúságsegítés területén.

[50] Részletes információ az EVS képzési és értékelési ciklus útmutatóját és minimum minőségi követelményeit tartalmazó dokumentumban található (EVS Training and Evaluation Cycle Guidelines and minimum quality standards): http://ec.europa.eu/youth/programme/mobility/documents/evs-training-evaluation-guidelines_en.pdf

A PROJEKTBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK SZEREPE

A mobilitási projektben részt vevő intézmények/szervezetek szerepe és feladatai a következők:

- Az ifjúsági mobilitási projekt koordinátora az összes partnerszervezet nevében pályázatot nyújt be az egész projektre.
- A küldő szervezet feladata a fiatalok és ifjúságsegítők külföldre utaztatása (idetartoznak a gyakorlati lépések; a résztvevők kiutazás előtti felkészítése; a résztvevők támogatása a projekt valamennyi szakaszában).
- A fogadó szervezet feladata a résztvevőknek szervezett tevékenységhez tartozó programoknak a résztvevőkkel és partnerintézményekkel közösen történő kidolgozása, valamint a résztvevők támogatása a projekt valamennyi szakaszában.

A két hónapos vagy annál hosszabb európai önkéntes szolgálatban részt vevő fiatal önkéntesek nyelvi támogatásra jogosultak. Az online nyelvi támogatást fokozatosan vezetik be a program során. Ezt a szolgáltatást az Európai Bizottság a részvételre jogosultak számára elérhetővé tette idegen nyelvi kompetenciáik felmérése érdekében, valamint azért, hogy szükség esetén a mobilitás előtt és/vagy alatt a lehető legmegfelelőbb módon tanulhassák a nyelvet (ennek további részleteit lásd a pályázati útmutató I. mellékletében).

A PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A mobilitási projekteknek a következő formai követelményeknek kell megfelelniük, hogy Erasmus+ támogatásra jogosultak lehessenek:

ÁLTALÁNOS FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható tevékenységek	Az ifjúsági mobilitási projekteknek legalább az egyiket tartalmazniuk kell a következő tevékenységek közül: ▪ ifjúsági csereprogramok; ▪ európai önkéntes szolgálat; ▪ képzés és hálózatépítés ifjúságsegítőknek.
Támogatható részt vevő szervezetek	Részt vevő szervezet lehet: ▪ nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet; ▪ európai ifjúsági nem kormányzati szervezet; ▪ szociális vállalkozás; ▪ helyi szintű köztestület; ▪ fiatalok olyan csoportjai, akik ifjúsági munkát végeznek, de ezt nem feltétlenül ifjúsági szervezet keretében teszik (vagyis fiatalok informális csoportjai); valamint: ▪ regionális vagy nemzeti szintű köztestület[51]; ▪ régiók szövetsége; ▪ európai területi együttműködési csoportosulás; ▪ a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profittermelő szerv, azzal a feltétellel, hogy programországban vagy az Unióval szomszédos partnerországban (1–4. régió; lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” című szakaszát) rendelkeznek székhellyel.

[51] Ebben az összefüggésben nemzeti vagy regionális szintű köztestületen olyan köztestület értendő, amely 1) az egész országra vagy régióra kiterjedő szolgáltatásokat nyújt, vagy az országra vagy régióra kiterjedő közigazgatási hatáskörrel rendelkezik, és b) és monopolhelyzetben van, azaz az adott országban vagy régióban nincs más olyan testület, amely ugyanezzel a funkcióval rendelkezne (jellemző példák: minisztériumok, állami ügynökségek, regionális hatóságok stb.). Ebben az összefüggésben az iskolák, egyetemek és egyéb szervek nem nemzeti vagy regionális szintű, hanem helyi szintű köztestületnek minősülnek – még akkor is, ha egyébként nemzeti jog szerint hozták létre őket.

Ki pályázhat?	Pályázó bármely programországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezet vagy csoport lehet[52]. Ez a szervezet pályázik az adott projektben érintett összes részt vevő szervezet nevében. Az ifjúsági mobilitási projektre különleges finanszírozási szabályok érvényesek (lásd a „Finanszírozási szabályok" szakaszt), ha a pályázó: ▪ regionális vagy nemzeti szintű köztestület[53]; ▪ régiók szövetsége; ▪ európai területi együttműködési csoportosulás; ▪ a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profittermelő szerv.
A részt vevő szervezetek száma és profilja	A mobilitási tevékenység nemzetközi tevékenység, amelyben legalább két (azaz legalább egy küldő és egy fogadó), különböző a programországokból származó szervezet vesz részt. Ha az ifjúsági mobilitási projekt csak egy tevékenységből áll, akkor a koordinátornak kell küldő vagy fogadó szervezetként eljárnia, kivéve az európai önkéntes szolgálat esetében. Ha az ifjúsági mobilitási projekt egynél több tevékenységet tartalmaz, akkor a koordinátor – nem kötelező jelleggel, de – eljárhat küldő vagy fogadó szervezetként. A koordinátor semmi esetre sem lehet Unióval szomszédos partnerországban működő szervezet. **Tevékenységek programországokon belül:** a tevékenységben részt vevő összes szervezetnek programországból kell származnia. **Az Unióval szomszédos partnerországokkal közös tevékenységek:** a tevékenységben legalább egy olyan szervezetnek kell részt vennie, amely programországban működik, illetve egy másik szervezetnek, amely az Unióval szomszédos partnerországban működik.
A projekt időtartama	3–24 hónap.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	A pályázó szervezet székhelye szerinti ország nemzeti irodájához.
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak a következő határidőkig kell benyújtaniuk pályázatukat: ▪ az ugyanazon év május 1-je és szeptember 30-a között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint február 2-án déli 12 óráig**; ▪ az ugyanazon év augusztus 1-je és december 31-e között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint április 26-án déli 12 óráig**; ▪ a következő év január 1-je és május 31-e között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint október 4-én déli 12 óráig**.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.
Egyéb feltételek	A pályázati űrlaphoz a projekt során tervezett minden egyes tevékenységre vonatkozóan ütemtervet kell csatolni.

TOVÁBBI FORMAI KÖVETELMÉNYEK IFJÚSÁGI CSEREPROGRAMOK ESETÉBEN

A tevékenység időtartama	5–21 nap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.
A tevékenység helyszíne(i)	A tevékenységet valamelyik, a tevékenységben részt vevő szervezet országában kell végrehajtani.

[52] Informális csoport esetében a csoport egyik tagja vállalja a képviselő szerepét, és ezzel felelősséget vállal az egész csoportért.
[53] Lásd az előző lábjegyzetet.

Részvételre jogosultak köre	13–30 éves[54], a küldő és fogadó szervezetek országaiban lakóhellyel rendelkező fiatalok. Az ifjúsági csereprogramban részt vevő csoportvezetőknek[55] legalább 18 évesnek kell lenniük.
A résztvevők száma és az egyes országok csoportjainak összetétele	Legalább 16, legfeljebb 60 résztvevő (csoportvezető(k) nélkül). Csoportonként legalább 4 résztvevő (csoportvezető(k) nélkül). Minden ország csoportjának élén lennie kell legalább egy csoportvezetőnek.
Egyéb feltételek	A nemzeti iroda székhelyéül szolgáló országgal való áttekinthető kapcsolat fenntartása érdekében minden tevékenység esetében legalább egy küldő vagy fogadó szervezetnek a pályázatot befogadó nemzeti iroda országában kell működnie. Előkészítő látogatás: Ha a pályázat előkészítő látogatást is tartalmaz, akkor a következő formai követelményeknek kell megfelelni: ▪ az előkészítő látogatás időtartama: legfeljebb 2 nap (az utazással töltött napok kivételével); ▪ a résztvevők száma: csoportonként 1 résztvevő. A létszám csoportonként két főre emelhető azzal a feltétellel, hogy a második résztvevő a tevékenységben részt vevő olyan fiatal, akinek nincs csoportvezetői vagy képzői szerepe.

TOVÁBBI FORMAI KÖVETELMÉNYEK AZ EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT ESETÉBEN

Akkreditáció	Az európai önkéntes szolgálat keretében megvalósuló tevékenységben érintett összes részt vevő szervezetnek érvényes európai önkéntes szolgálati akkreditációval kell rendelkeznie a vonatkozó jelentkezési határidő idején (további információk ezzel kapcsolatban a pályázati útmutató I. mellékletének az európai önkéntes szolgálatra vonatkozó szakaszában találhatók).
A szolgálat időtartama	Hosszú távú európai önkéntes szolgálat: 2[56]-12 hónap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. Rövid távú európai önkéntes szolgálat: 2 hét – 2 hónap,[57] amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. Rövid távú európai önkéntes szolgálat olyan tevékenység lehet, amelyben legalább 10, közös (csoportos) szolgálatot teljesítő önkéntes vesz részt, vagy amelyben a résztvevő fiatalok egyenlő arányban, vagy többségében hátrányos helyzetűek.
A szolgálat helyszíne (i)	**A programországok önkénteseinek** egy másik, programországban vagy az Unióval szomszédos partnerországban kell teljesíteniük szolgálatukat. **Az Unióval szomszédos partnerországok önkénteseinek** programországban kell teljesíteniük szolgálatukat.
Támogatható résztvevők	A küldő szervezet országában lakóhellyel rendelkező 17–30[58] éves fiatalok. Egy önkéntes csak egy európai önkéntes szolgálatban vehet részt[59]. **Kivétel:** a rövid távú európai önkéntes szolgálatot teljesítő önkéntesek további európai önkéntes szolgálatban is részt vehetnek.

[54] Felhívjuk a figyelmet a következőkre:
- Alsó korhatár: a résztvevőknek a tevékenység kezdő időpontjáig be kell tölteniük az alsó korhatárként megadott életkort.
- Felső korhatár: a résztvevők a pályázati határidő napján nem lehetnek idősebbek a felső korhatárként megadott életkornál.

[55] A csoportvezető az ifjúsági csereprogramban részt vevő fiatalokat kísérő felnőtt, aki a fiatalok hatékony tanulásáért, védelméért és biztonságáért felel.

[56] A hosszú távú EVS 60 időtartama legalább 60 nap, amibe az utazással töltött idő nem számít bele..

[57] A rövid távú EVS időtartama legföljebb 59 nap, amibe az utazással töltött idő nem számít bele.

[58] Lásd a korhatárokra vonatkozó fenti lábjegyzetet.

[59] Ez az Erasmus+ és az elődprogramok keretében megvalósuló európai önkéntes szolgálatra is alkalmazandó.

A résztvevők száma	Legfeljebb 30 önkéntes a teljes projekt során.
Egyéb feltételek	A nemzeti iroda székhelyéül szolgáló országgal való áttekinthető kapcsolat fenntartása érdekében minden tevékenység esetében legalább egy küldő vagy fogadó intézménynek a pályázatot befogadó nemzeti iroda országában kell működnie. Előkészítő látogatás: kizárólag hátrányos helyzetű fiatalok részvételével megvalósuló európai önkéntes szolgálati tevékenység esetén. Ha a pályázat előkészítő látogatást is tartalmaz, akkor a következő formai követelményeknek kell megfelelni: ▪ az előkészítő látogatás időtartama: legfeljebb 2 nap (az utazással töltött napok kivételével); ▪ a résztvevők száma: küldő szervezetenként 1 résztvevő. A létszám csoportonként megemelhető azzal a feltétellel, hogy az előkészítő látogatás összes többi résztvevője a tevékenységben részt vevő, hátrányos helyzetű fiatal.

TOVÁBBI FORMAI KÖVETELMÉNYEK IFJÚSÁGSEGÍTŐK MOBILITÁSA ESETÉN

A tevékenység időtartama	2 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. A minimum 2 napos tevékenységnek egymást követő napokon kell teljesülnie.
A tevékenység helyszíne(i)	A tevékenységet valamelyik, a tevékenységben részt vevő szervezet országában kell végrehajtani.
Részvételre jogosultak köre	Nincs korhatár. A résztvevőknek, a képzőket és a facilitátorokat kivéve, a küldő vagy fogadó szervezet országában kell lakóhellyel rendelkezniük.
A résztvevők száma	A projekt minden egyes tevékenységében legfeljebb 50 résztvevő (adott esetben az oktatókat és a facilitátorokat is beleértve).
Egyéb feltételek	A nemzeti iroda székhelyéül szolgáló országgal való áttekinthető kapcsolat fenntartása érdekében minden tevékenység esetében legalább egy küldő vagy fogadó szervezetnek a pályázatot befogadó nemzeti iroda országában kell működnie.

A pályázó szervezetek értékelése a releváns **kiválasztási szempontok, kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a cselekvés célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai” szakaszt); - a részt vevő szervezetek és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései. ▪ Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására: - hátrányos helyzetű fiatalok elérése ideértve a menekülteket, a menedékkérőket, valamint a migránsokat is. - a sokszínűség támogatása, interkulturális és vallások közti párbeszéd, a szabadság általános értékei, tolerancia és az emberi jogok tisztelete, továbbá a médiaműveltség, a kritikus gondolkodás és a fiatalok kezdeményezőkészsége. - az ifjúságsegítők olyan kompetenciáinak fejlesztése illetve számukra olyan módszertan átadása, amelyekkel a társadalmunk alapvető értékeit át tudják adni (elsősorban nehezen elérhető fiatalok számára) továbbá megelőzhetik a fiatalok erőszakos radikalizálódását. ▪ Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására: - kiváló tanulási eredmények biztosítása a résztvevők számára; - a részt vevő szervezetek kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése
A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)	▪ A pályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang ▪ A gyakorlati lépések, az irányítási és támogatási módszerek minősége ▪ A résztvevőknek nyújtott felkészítés minősége ▪ A nem formális tanulás részvételt ösztönző, tervezett módszereinek minősége, valamint a fiatalok aktív részvétele a projekt minden szintjén ▪ A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló lépések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata ▪ A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló lépések alkalmassága ▪ Az EU-val szomszédos partnerországokkal megvalósuló tevékenységek esetében a partner- és programországok szervezeteinek kiegyensúlyozott részvétele • A részt vevő szervezetek és egyéb érintett szereplők közötti együttműködés és kommunikáció minősége
Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége. ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája" és a „Hatás és terjesztés" kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége" kategóriában pedig legalább 20 pontot) el kell érniük.

MOBILITÁSI PROJEKTEK FIATALOK SZÁMÁRA, AMELYEK EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLATRA ÖSSZPONTOSÍTANAK: STRATÉGIAI EVS PROJEKTEK

Ez a projekttípus az EVS koordinálásában tapasztalt szervezeteket támogat olyan projektek kialakításában, amelyek rendszerszintű hatást váltanak ki helyi, regionális, országos és/vagy európai szinten. A stratégiai EVS projektek stratégiailag használják fel az EVS tevékenységeket egy beazonosítható probléma kezelésére, amely az Erasmus+ program prioritásaival összhangban van. Az EVS tevékenységeken felül a projekt társult partnerekkel is kiépíthet kapcsolatokat, amely javíthatja a végrehajtás minőségét és segíthet, hogy könnyebben elérje céljait. A stratégiai EVS projekteknek ezen felül fontos eleme az önkéntesség értékének tudatosítása a fiatalokban és közösségekben, valamint az így szerzett készségek és kompetenciák elismerése.

MIT JELENT A STRATÉGIAI EVS PROJEKT?

A támogatott projekteknek az alábbi szakaszokból kell állnia:

- előkészítés (beleértve a gyakorlati szervezést, a résztvevők kiválasztását és nyelvi/interkulturális/ feladatokra vonatkozó felkészítését az utazás előtt);
- az európai önkéntes szolgálathoz kapcsolódó és kiegészítő tevékenységek végrehajtása;
- utánkövetés (beleértve az EVS tevékenységek értékelését, a résztvevők tevékenység során elsajátított tudásának formális elismerését – amennyiben releváns –, valamint a projekt eredményeinek terjesztését és felhasználását az önkéntesség stratégiai felhasználásának erősítésére a szervezetben és partnerei között).

MELYEK A TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK?

EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT

A stratégiai EVS projektek szokásos EVS tevékenységeket hajtanak végre.[60] A szilárd rendszerszintű hatás érdekében a projektben több önkéntesnek is részt kell vennie. Az önkéntesek önkéntes szolgálatukat egyénileg vagy csoportban is végezhetik.

A pályázó szervezet felelős az alábbiakért (esetlegesen más részt vevő szervezeteken keresztül):

- az önkéntesek ellátásának, lakhatásának és helyi közlekedésének megszervezése;
- olyan feladatok és tevékenységek megtervezése az önkéntesek számára, amelyek megfelelnek az európai önkéntes szolgálat chartájában ismertetett minőségi alapelveknek;
- az EVS tevékenység időtartama során a feladatokkal kapcsolatos folyamatos támogatás biztosítása az önkénteseknek, valamint folyamatos nyelvi, személyes és adminisztratív támogatás, a résztvevők mellé kijelölt mentor segítségével;
- terjesztési és tájékoztatási feladatok végrehajtása;
- a társult partner bevonása a projekt releváns feladataiba (a kiegészítő tevékenységeket is beleértve).

[60] Ennek a tevékenységnek a részletes leírását lásd a „Fiatalok és ifjúságsegítők mobilitási projektjei, amely magában foglalhat ifjúsági csereprogramokat, európai önkéntes szolgálatot és/vagy ifjúságsegítői tevékenységeket" szakaszban.

KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A projekt részeként releváns kiegészítő tevékenységek is folytathatók a projekt céljának megvalósítása, illetve rendszerszintű hatásának növelése érdekében. Ilyen kiegészítő tevékenységek lehetnek szakmai látogatások, megbeszélések, műhelyek, konferenciák, szemináriumok, képzések, coaching stb.

MI A SZEREPE A PROJEKTEKBEN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEKNEK?

- Az EVS tevékenységekben **részt vevő intézmények** szerepe és feladatai:
  - A pályázó intézmény feladata a mobilitási projekt megpályázása, a támogatási szerződés aláírása és kezelése, valamint a beszámolás. A pályázó szervezet vállalja az általános felelősséget az EVS tevékenységek végrehajtásáért. A pályázó – nem szükségszerűen ugyan, de – küldő vagy fogadó intézményként is eljárhat.
  - A küldő és fogadó intézmények feladata az EVS tevékenységek végrehajtása és támogatás nyújtása az önkénteseknek a projekt minden szakaszában.

Társult partnerek: az EVS tevékenységekben hivatalosan részt vevő és érvényes EVS akkreditációval rendelkező intézményeken felül a stratégiai EVS projektek bevonhatnak társult partnereket is az állami vagy a magánszektorból, akik hozzájárulnak konkrét projektfeladatok vagy -tevékenységek végrehajtásához vagy támogatják a projekt terjesztését és fenntarthatóságát. Szerződésmenedzselési szempontból a társult partnerek nem minősülnek projektpartnernek és nem kapnak anyagi támogatást. Ugyanakkor a projektben betöltött szerepüket és tevékenységüket pontosan le kell írni, valamint azt is, hogyan tudják forrásaik és tudásuk befektetésével növelni a tervezett tevékenységek értékét.

A PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+-támogatásra lehessenek jogosultak:

FORMAI FELTÉTELEK

Támogatható részt vevő intézmények	Részt vevő szervezet lehet: ▪ nonprofit intézmény, egyesület, nem kormányzati szervezet; ▪ Európai ifjúsági NGO; ▪ Szociális vállalkozás; ▪ Helyi szintű közintézmény, valamint: ▪ regionális vagy nemzeti szintű közintézmény[61]; ▪ régiók szövetsége; ▪ európai területi együttműködési csoportosulás ▪ a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profittermelő szerv, amely egy programországban vagy egy Unióval szomszédos partnerországban működik (1–4. régió, ld. a „Támogatható országok” szakaszt az útmutató A. részében).

[61] Ebben az összefüggésben nemzeti vagy regionális szintű köztestületen olyan köztestület értendő, amely 1) az egész országra vagy régióra kiterjedő szolgáltatásokat nyújt, vagy az országra vagy régióra kiterjedő közigazgatási hatáskörrel rendelkezik, és b) monopolhelyzetben van, azaz az adott országban vagy régióban nincs más olyan testület, amely ugyanezzel a funkcióval rendelkezne (jellemző példák: minisztériumok, állami ügynökségek, regionális hatóságok stb.). Ebben az összefüggésben az iskolák, egyetemek és egyéb szervek nem nemzeti vagy regionális szintű, hanem helyi szintű köztestületnek minősülnek – még akkor is, ha egyébként nemzeti jog szerint hozták létre őket.

Ki pályázhat?	Pályázó lehet bármely részt vevő szervezet, amely egy programországban működik és érvényes EVS koordinációs szervezeti akkreditációval rendelkezik a vonatkozó pályázati határidő idején. A pályázó szervezetnek igazolnia kell, hogy korábban legalább egy alkalommal koordináló szervezetként jól teljesített ifjúsági mobilitási projektek EVS tevékenységeiben. A pályázat feltétele, hogy a szervezet részt vegyen a pályázati határidőt megelőző 3 évben befejezett olyan „Fiatalok lendületben" vagy Erasmus+projektekben, amelyekben összesen legalább 6 EVS önkéntes tevékenykedett.
A részt vevő intézmények száma	A pályázati űrlapon egy intézményt kell megjelölni (a pályázót). A mobilitási tevékenység végrehajtása során legalább két szervezet (egy küldő és egy fogadó szervezet) bevonása szükséges különböző országokból. **Tevékenységek programországokon belül:** a tevékenységben részt vevő összes szervezetnek programországból kell származnia. **Az Unióval szomszédos partnerországokkal közös tevékenységek:** a tevékenységben legalább egy olyan szervezetnek kell részt vennie, amely programországban működik, illetve egy másik szervezetnek, amely az Unióval szomszédos partnerországban működik.
Akkreditáció	A részt vevő szervezeteknek, a pályázó kivételével, érvényes akkreditációval kell rendelkezniük annak az EVS tevékenységnek az első napján, amelyben az adott szervezet részt vesz.
A projekt időtartama	12-től 36 hónapig
A szolgálat időtartama	Hosszú távú európai önkéntes szolgálat: 2[62]–12 hónap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. Rövid távú európai önkéntes szolgálat: 2 hét – 2 hónap[63],amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. Feltétel: rövid távú európai önkéntes szolgálat olyan tevékenység lehet, amelyben legalább 10, közös (csoportos) szolgálatot teljesítő önkéntes vesz részt, vagy amelyben a résztvevő fiatalok egyenlő arányban, vagy többségében hátrányos helyzetűek.
A szolgálat helyszíne (i)	**A programországok önkénteseinek** egy másik programországban vagy az Unióval szomszédos partnerországban kell teljesíteniük szolgálatukat. **Az Unióval szomszédos partnerországok önkénteseinek** programországban kell teljesíteniük szolgálatukat.
Támogatható résztvevők	A küldő szervezet országában lakóhellyel rendelkező 17–30 éves fiatalok. Egy önkéntes csak egy európai önkéntes szolgálatban vehet részt. **Kivétel:** a rövid távú európai önkéntes szolgálatot teljesítő önkéntesek további európai önkéntes szolgálatban is részt vehetnek.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	A pályázó szervezet székhelye szerinti ország nemzeti irodájához.
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	▪ A pályázóknak az ugyanazon év augusztus 1-je és december 31-e között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint április 26-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a pályázatukat. Nem minden nemzeti iroda van megfelelő helyzetben ahhoz, hogy ezt a tevékenységet végrehajtsa. Pontosabb információkért a pályázók tekintsék nemzeti irodájuk honlapját.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

[62] A hosszú távú EVS időtartama legalább 60 nap, amibe az utazással töltött idő nem számít bele..

[63] A rövid távú EVS időtartama legfőljebb 59 nap, amibe az utazással töltött idő nem számít bele.

Egyéb feltételek	A pályázatot a pályázó szervezet székhelye szerinti ország nemzeti irodájához kell benyújtani. Egy pályázati ciklusban egy szervezet csak egyszer pályázhat stratégiai EVS projektre. A nemzeti iroda székhelyéül szolgáló országgal való áttekinthető kapcsolat fenntartása érdekében minden tevékenység esetében legalább egy küldő vagy fogadó intézménynek a pályázatot befogadó nemzeti iroda országában kell működnie. Előkészítő látogatás: kizárólag hátrányos helyzetű fiatalok részvételével megvalósuló EVS tevékenység esetén. Ha a pályázat előkészítő látogatást is tartalmaz, akkor a következő formai követelményeknek kell megfelelni: ▪ az előkészítő látogatás időtartama: legfeljebb 2 nap (az utazással töltött napok kivételével); ▪ a résztvevők száma: küldő szervezetenként 1 résztvevő. A létszám csoportonként megemelhető azzal a feltétellel, hogy az előkészítő látogatás összes többi résztvevője a tevékenységben részt vevő, hátrányos helyzetű fiatal.

A pályázó szervezetek értékelése a releváns **kiválasztási szempontok, kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 35 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a cselekvés célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai" szakaszt); - a részt vevő szervezetek és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései; - Az európai önkéntes szolgálat alapelveinek megértése, amint azokat az EVS chartája tartalmazza, és a tevékenység stratégiai felhasználása egy vagy több beazonosítható probléma kezelésére, amely az Erasmus+ program prioritásaival összhangban van. Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására: - hátrányos helyzetű fiatalok elérése, ideértve a menekülteket, a menedékkérőket, valamint a migránsokat is. - a sokszínűség, az, interkulturális és vallások közti párbeszéd támogatása, a szabadság,, tolerancia és az emberi jogok tisztelete közös értékeinek előmozdítása, továbbá a fiatalok médiaműveltségének, kritikus gondolkodásának és kezdeményezőkészségének fejlesztésére irányuló projektek. Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására: - kiváló tanulási eredmények biztosítása a résztvevők számára; - a részt vevő szervezetek kapacitásainak és nemzetközi hatókörének megerősítése - társult partnerek részvétele esetén: a társult partner bevonása releváns feladatokba.
A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 30 pont)	▪ Az EVS használatát indokló stratégiai céloknak, beleértve a pályázat egyes szakaszait (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang ▪ A pályázó megfelelő múltbéli tapasztalata ahhoz, hogy a tevékenység célját elérje; ▪ A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló lépések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata; ▪ A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló lépések alkalmassága • A projektpartnerek kiválasztására és a velük való együttműködésre vonatkozó tervek minősége.
Hatás és terjesztés (maximum 35 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége. ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája” és a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 17,5, „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategóriában pedig legalább 15 pontot) el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A PÁLYÁZATI KATEGÓRIÁRÓL?

TÁVOLI RÉGIÓK ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK RÉSZVÉTELE TAGORSZÁGOK KÖZÖTTI KÉPZÉSI, OKTATÁSI ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKBEN

Az Erasmus+ programot létrehozó rendelettel összhangban, a program megvalósításakor figyelembe kell venni az Unió távoli régióinak és a tengerentúli országok és területek (TOT) távoli voltából fakadó kihívásokat, ezért egyedi támogatási szabályok kerültek bevezetésre annak érdekében, hogy a távoli régiókból vagy a TOT területekről érkező vagy oda utazó résztvevőknek az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) szerint nem kellő mértékben fedezett, magas utazási költségeit támogassa.

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek a távoli régiókból és a TOT területekről érkező résztvevők utazási költségeire a költségvetés "rendkívüli költségek" sorában (maximum az összes elszámolható költség 80 %-áig: lásd "Támogatási szabályok"). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) nem fedeznék a résztvevők utazási költségeinek legalább 70 % -át.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

A fenti információkon túl erre a tevékenységtípusra vonatkozóan további kötelező feltételek, hasznos kiegészítő információk, valamint projektpéldák a Pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. Az érdeklődő szervezeteknek/intézményeknek javasoljuk, hogy a pályázat benyújtása előtt tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A mobilitási projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

A) IFJÚSÁGI CSEREPROGRAMOK

<table>
<tr><th colspan="2">Elszámolható költségek</th><th>Finanszírozási mechanizmus</th><th>Összeg</th><th>A kiszámítás módja</th></tr>
<tr><td rowspan="7">Utazás</td><td rowspan="7">Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (így a kísérő személyek is) utazási költségeihez való hozzájárulás.

Ebbe az esetleges előkészítő látogatás utazási költségei is beletartoznak.</td><td rowspan="7">Egységköltség-hozzájárulás</td><td>10–99 km-es távolság esetén:
20 EUR/résztvevő</td><td rowspan="7">Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[64] kell kiszámolni.
Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[65].</td></tr>
<tr><td>100–499 km-es távolság esetén:
180 EUR/résztvevő</td></tr>
<tr><td>500–1999 km-es távolság esetén:
275 EUR/résztvevő</td></tr>
<tr><td>2000–2999 km-es távolság esetén:
360 EUR/résztvevő</td></tr>
<tr><td>3000–3999 km-es távolság esetén:
530 EUR/résztvevő</td></tr>
<tr><td>4000–7999 km-es távolság esetén:
820 EUR/résztvevő</td></tr>
<tr><td>8000 km-es és nagyobb távolság esetén:
1300 EUR/résztvevő</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Kiegészítés országon belüli magas útiköltség esetén</td><td>További támogatás:
▪ oda-vissza útra a küldő országban egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig
és/vagy</td><td>Egységköltség-hozzájárulás</td><td>Országon belül 225 EUR-t meghaladó útiköltségnél:
180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[66]</td><td>Országon belüli magas útiköltség esetén több, mint 225 EUR (oda-vissza utazásonként), amennyiben ezek a költségek jogosak és megfelelően indokoltak a jelentkezési lapon.</td></tr>
</table>

[64] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[65] Ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (170 euró).

[66] A jelentkezési lapon megfelelően megindokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.

	▪ oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy jelentősebb közlekedési csomóponttól/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)			
Szervezési támogatás	A mobilitási tevékenységek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek.	Egységköltség-hozzájárulás	A5.1/tevékenység napjainak száma/résztvevő[67]	Az egyes résztvevők tevékenységének időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a sajátos igények miatt és a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon.

[67] A csoportvezetőket és a kísérő személyeket is beleértve.

Rendkívüli költségek	Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások Egyenlő részvételi feltételek biztosításához szükséges költségek hátrányos helyzetű fiatalok esetében (kivéve a résztvevők és a kísérő személyek utazási és szervezési támogatási költségeit). Az előkészítő látogatás során a résztvevők elszállásolásához kapcsolódó költségek. Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. A távoli régiókból, valamint tengerentúli országokból és területekről érkező vagy oda utazó résztvevők magas utazási költségei (részleteket lásd a „Mit kell még tudni erről a pályázati kategóriáról” résznél).	Tényleges költségek	Pénzügyi garancia költségei: az elszámolható költségek 75%-a Magas utazási költségek: az elszámolható költségek maximum 80%- a Egyéb költségek: az elszámolható költségek 100 %-a	

B) EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (így a kísérő személyek is) utazási költségeihez való hozzájárulás. Ebbe az esetleges előkészítő látogatás utazási költségei is beletartoznak.	Egységköltség-hozzájárulás	10-99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő 100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő 500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő 2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő 3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő 4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő 8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[68]kell kiszámolni. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[69].
Kiegészítés országon belüli magas útiköltség esetén	További támogatás: ▪ oda-vissza útra a küldő országban egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig és/vagy ▪ oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy jelentősebb közlekedési csomóponttól/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)	Egységköltség-hozzájárulás	Országon belül 225 EUR-t meghaladó útiköltségnél: 180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[70]	Országon belüli magas útiköltség esetén több, mint 225 EUR (oda-vissza utazásonként), amennyiben ezek a költségek jogosak és megfelelően indokoltak a jelentkezési lapon.
Szervezési támogatás	A mobilitási tevékenységek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek.	Egységköltség-hozzájárulás	A5.2/nap/önkéntes[71]	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási

[68] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[69] Ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 euró).

[70] A jelentkezési lapon megfelelően megindokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.

[71] Beleértve a hátrányos helyzetű EVS önkénteseket kísérő személyeket.

				nap).
Személyi támogatás	Az önkéntesek egyéb személyes kiadásaira fordítható „zsebpénz”.	Egységköltség-hozzájárulás	A5.3/nap/önkéntes	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (szükség esetén magában foglalhat egy nap utazást a tevékenység előtt és egy nap utazást a tevékenység után)
Nyelvi támogatás	A résztvevőknek a nyelvtudásuk fejlesztése érdekében – a kiutazás előtt vagy a tevékenység során – rendelkezésre bocsátott támogatással kapcsolatos költségek, annak a nyelvnek fejlesztése céljából, amelyet az önkéntes tevékenység során használnak.	Egységköltség-hozzájárulás	Csak a 2–12 hónap időtartamú tevékenységekre: 150 EUR/nyelvi támogatásra szoruló résztvevő	Feltételhez kötött: a pályázónak külön kérelmeznie kell a tevékenység során használt nyelv tekintetében történő támogatást, amennyiben a résztvevőknek olyan nyelv esetében van szükségük nyelvtudásuk fejlesztésére, amely nem érhető el a központi online szolgáltatáson keresztül (Erasmus+ Online Linguistic Support).
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Kísérő személyek személyes költségei és az utazáshoz kapcsolódó költségek, indokolt esetben és amennyiben résztvevők tekintetében nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” költségkategória alatt. Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a sajátos igények miatt adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon.
Rendkívüli költségek	Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások. Egyenlő részvételi feltételek biztosításához szükséges költségek hátrányos helyzetű fiatalok esetében, speciális felkészítés és megerősített mentorálás költségeit is beleértve (kivéve a résztvevők és a kísérő személyek utazási és szervezési támogatási költségeit). Az előkészítő látogatás során a résztvevők elszállásolásához kapcsolódó költségek. Pénzügyi garancia nyújtásának költségei,	Tényleges költségek	Pénzügyi garancia költségei: az elszámolható költségek 75%-a Magas utazási költségek: az elszámolható költségek maximum 80%- a Egyéb költségek: az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon.

	amennyiben a nemzeti iroda kéri. A távoli régiókból, valamint tengerentúli országokból és területekről érkező, illetve oda utazó résztvevők magas utazási költségei (részleteket lásd a „Mit kell még tudni erről a pályázati kategóriáról” résznél).			

C) IFJÚSÁGSEGÍTŐK MOBILITÁSA

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (így a kísérő személyek is) utazási költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő 500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő 2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő 3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő 4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő 8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1100 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[72] kell kiszámolni. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[73].
Kiegészítés országon belüli magas útiköltség esetén	További támogatás: ▪ oda-vissza útra a küldő országban egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig És/vagy oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy jelentősebb közlekedési csomóponttól/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)	Egységköltség-hozzájárulás	Országon belül 225 EUR-t meghaladó útiköltségnél: 180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[74]	
Szervezési támogatás	A mobilitási tevékenységek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek.	Egységköltség-hozzájárulás	A5.6/tevékenység napjainak száma/résztvevő[75] Legfeljebb 1100 EUR/résztvevő[76]	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a sajátos igények miatt és

[72] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[73] Ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 EUR).

[74] A jelentkezési lapon megfelelően megindokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.

[75] Beleértve az oktatókat, a facilitátorokat és a kísérő személyeket is.

[76] Beleértve az oktatókat, a facilitátorokat és a kísérő személyeket is.

	indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül).			a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon.
Rendkívüli költségek	Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. A távoli régiókból, valamint tengerentúli országokból és területekről érkező résztvevők magas utazási költségei (részleteket lásd a „Mit kell még tudni erről a pályázati kategóriáról” résznél).	Tényleges költségek	Pénzügyi garancia költségei: Az elszámolható költségek 75%-a Egyéb költségek: Az elszámolható költségek 100 %-a Magas utazási költségek: az elszámolható költségek maximum 80%-a	

D) STRATÉGIAI EVS PROGRAMOK

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (így a kísérő személyek is) utazási költségeihez való hozzájárulás Ezen felül adott esetben egy lehetséges előkészítő látogatás utazási költségei	Egységköltség-hozzájárulás	10-99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő 100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő 500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő 2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő 3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő 4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő 8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[77]kell kiszámolni. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[78].
Kiegészítés országon belüli magas útiköltség esetén	További támogatás: ▪ oda-vissza útra a küldő országban egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig És/vagy oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy jelentősebb közlekedési csomóponttól/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)	Egységköltség-hozzájárulás	Országon belül 225 EUR-t meghaladó útiköltségnél: 180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[79]	225 EUR-t meghaladó országon belüli útiköltségnél (oda-vissza útra), amennyiben ezek a költségek jogosak és megfelelően indokoltak a jelentkezési lapon.
Szervezési támogatás	A mobilitási tevékenységek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek.	Egységköltség-hozzájárulás	A5.2/nap/önkéntes[80]	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).
Személyi támogatás	Az önkéntesek egyéb személyes kiadásaira fordítható „zsebpénz”.	Egységköltség-hozzájárulás	A5.3/nap/önkéntes	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).

[77] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[78] Ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 EUR).

[79] A jelentkezési lapon megfelelően megindokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.

[80] Beleértve az oktatókat, a facilitátorokat és a kísérő személyeket is.

Nyelvi támogatás	A résztvevőknek a nyelvtudásuk fejlesztése érdekében – a kiutazás előtt vagy a tevékenység során – rendelkezésre bocsátott támogatással kapcsolatos költségek, annak a nyelvnek fejlesztése céljából, amelyet az önkéntes tevékenység során használnak.	Egységköltség-hozzájárulás	Csak a 2–12 hónap időtartamú tevékenységekre: 150 EUR/nyelvi támogatásra szoruló résztvevő	Feltételhez kötött: a pályázónak kérnie kell a tevékenység nyelvéhez szükséges támogatást, a résztvevő olyan nyelvhez kapcsolódó igényei alapján, amelyek nem elérhetők az Erasmus+ online nyelvi fejlesztési eszközben
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a sajátos igények miatt és a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon.
Rendkívüli költségek	Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások Egyenlő részvételi feltételek biztosításához szükséges költségek hátrányos helyzetű fiatalok esetében, speciális felkészítés és megerősített mentorálás költségeit is beleértve (kivéve a résztvevők és a kísérő személyek utazási és szervezési támogatási költségeit). Az előkészítő látogatás során a résztvevők elszállásolásához kapcsolódó költségek. Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. A távoli régiókból, valamint tengerentúli országokból és területekről érkező	Tényleges költségek	Pénzügyi garancia költségei: az elszámolható költségek 75%-a Magas utazási költségek: az elszámolható költségek maximum 80%-a Egyéb költségek: az elszámolható költségek 100 %-a	

	résztvevők magas utazási költségei (részleteket lásd a „Mit kell még tudni erről a pályázati kategóriáról” résznél).			
Kiegészítő tevékenységek költsége	A projekt kiegészítő tevékenységei végzéséhez közvetlenül kapcsolódó költségek. Közvetett költségek: Közvetett költségek kategóriában elszámolható egy átalány összeg, amely nem haladhatja meg a projekt támogatásra jogosult közvetlen költségeinek 7%-át, és amely a kedvezményezett általános a projektnek tulajdonítható adminisztratív költségeinek fedezésére szolgál (pl. villanyáram vagy internet számla, ingatlannal és állandó munkatársakkal kapcsolatos költségek, stb.)	Tényleges költségek	Legfeljebb az elszámolható költségek 80 %-áig.	Feltételhez kötött: a pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon, és a tervezett tevékenységekhez való szükségességét ki kell fejteni.

E) SZERVEZÉSI TÁMOGATÁS

Az összeg a mobilitási tevékenység megvalósításának országától függ. Regionális vagy nemzeti szintű köztestület, régiók szövetsége, európai területi együttműködési csoportosulás vagy a vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profittermelő szerv által benyújtott pályázat esetén a lenti összegek 50 %-kal csökkentendők.

	Ifjúsági csereprogramok (euró/nap)	Európai önkéntes szolgálat (euro/nap)		Ifjúságsegítők mobilitása (euró/nap)
	A5.1	A5.2		A5.4
Belgium	37	20		65
Bulgária	32	17		53
Cseh Köztársaság	32	17		54
Dánia	40	21		72
Németország	33	18		58
Észtország	33	18		56
Írország	39	21		74
Görögország	38	21		71
Spanyolország	34	18		61
Franciaország	37	19		66
Horvátország	35	19		62
Olaszország	39	21		66
Ciprus	32	21		58
Lettország	34	19		59
Litvánia	34	18		58
Luxemburg	36	21		66
Magyarország	33	17		55
Málta	37	20		65
Hollandia	39	21		69
Ausztria	39	18		61
Lengyelország	34	18		59
Portugália	37	20		65
Románia	32	17		54
Szlovénia	34	20		60
Szlovákia	35	19		60
Finnország	39	21		71
Svédország	39	21		70
Egyesült Királyság	40	21		76
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	28	15		45
Izland	39	21		71
Liechtenstein	39	21		74
Norvégia	40	21		74
Törökország	32	17		54
Partnerországok	29	15		48

F) RÉSZTVEVŐK TÁMOGATÁSA

Az összeg a mobilitási tevékenység megvalósításának helyszínétől függ.

	Európai önkéntes szolgálat (euro/nap)	
	A5.3	
Belgium	4	
Bulgária	3	
Cseh Köztársaság	4	
Dánia	5	
Németország	4	
Észtország	3	
Írország	5	
Görögország	4	
Spanyolország	4	
Franciaország	5	
Horvátország	4	
Olaszország	4	
Ciprus	4	
Lettország	3	
Litvánia	3	
Luxemburg	4	
Magyarország	4	
Málta	4	
Hollandia	4	
Ausztria	4	
Lengyelország	3	
Portugália	4	
Románia	2	
Szlovénia	3	
Szlovákia	4	
Finnország	4	
Svédország	4	
Egyesült Királyság	5	
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	2	
Izland	5	
Liechtenstein	5	
Norvégia	5	
Törökország	3	
Partnerországok	2	

AZ EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT NAGYSZABÁSÚ ESEMÉNYEI

AZ EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT NAGYSZABÁSÚ ESEMÉNYEINEK CÉLJAI

Ez a pályázati kategória a nagyszabású európai vagy globális szintű ifjúsági, kulturális és sporteseményekhez (például világifjúsági csúcstalálkozók, Európa kulturális fővárosai program, Európa ifjúsági fővárosai program, európai sportbajnokságok stb.) kapcsolódó (legalább 30, az európai önkéntes szolgálat keretében tevékenykedő önkéntes részvételével zajló) önkéntességi projekteket támogatja.

MI SZÁMÍT NAGYSZABÁSÚ ESEMÉNYNEK?

A támogatható projektek a következő szakaszokból állnak:

- előkészítés (a gyakorlati lépéseket, a résztvevők kiválasztását, a résztvevők kiutazás előtti nyelvi/interkulturális/feladatspecifikus felkészítését is beleértve);
- az európai önkéntes szolgálat tevékenységeinek és kiegészítő tevékenységeinek megvalósítása;
- utánkövetés (többek között az önkéntes szolgálat keretében megvalósuló tevékenységek értékelése, adott esetben a résztvevők tevékenységek során elért tanulási eredményeinek formális elismerése, valamint a projekteredmények terjesztése és felhasználása révén).

MELY TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK ENNEK A PÁLYÁZATI KATEGÓRIÁNAK A KERETÉBEN?

- **Európai önkéntes szolgálat**

Ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a 17–30 éves fiatalok fizetetlen és teljes munkaidős, legfeljebb 2 hónapos, külföldi önkéntes szolgálat keretében tanúságot tehessenek személyes elkötelezettségükről. Az önkéntesek lehetőséget kapnak arra, hogy európai/nemzetközi esemény keretében megvalósuló tevékenységek és kezdeményezések előkészítésében vegyenek részt.

Az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményeiben legalább 30 önkéntesnek kell részt vennie.

A részt vevő szervezetek felelősek a következőkért:

- az önkéntesek ellátása, lakhatása és helyi közlekedése;
- olyan feladatok és tevékenységek megtervezése az önkéntesek számára, amelyek megfelelnek az EVS Alapokmányban ismertetett minőségi alapelveknek;
- az európai önkéntes szolgálat keretébe tartozó tevékenység időtartama során a feladatokkal kapcsolatos folyamatos támogatás biztosítása az önkénteseknek, valamint folyamatos nyelvi, személyes és adminisztratív támogatás a résztvevők számára biztosított mentor segítségével.

Az európai önkéntes szolgálat keretében megvalósuló tevékenységben való részvételnek az önkéntesek számára ingyenesnek kell lennie, kivéve az utazási költségekhez való esetleges hozzájárulásukat (amennyiben az Erasmus+ támogatás nem fedezi teljes mértékben az utazási költségeket) és a nem a tevékenység megvalósításához kapcsolódó további kiadásokat. Az önkéntesek európai önkéntes szolgálat keretében megvalósuló tevékenységben való részvételének alapvető költségeit Erasmus+ támogatásból vagy a részt vevő intézmények által nyújtott egyéb eszközökből fedezik.

A következő tevékenységek nem minősülnek az Erasmus+ keretében támogatható európai önkéntes szolgálatnak: alkalmi, nem strukturált, részmunkaidős önkéntesség; vállalati szakmai gyakorlat; fizetett munka; rekreáció vagy turistaként végzett tevékenység; nyelvtanfolyam; olcsó munkaerő alkalmazása; külföldi tanulmányi vagy szakképzési időszak.

- **Kiegészítő tevékenységek**

A projekt az önkéntességet (és különösen az európai önkéntes szolgálatot) népszerűsítő kísérőrendezvények (például konferenciák, szemináriumok, találkozók és műhelyfoglalkozások) megszervezését is magában foglalhatja.

A PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

Az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményeinek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+ támogatásra lehessenek jogosultak:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Ki pályázhat?	Programországban működő állami vagy magánintézmény, amely közvetlenül részt vesz az európai/nemzetközi ifjúsági, kulturális vagy sportesemény szervezésében, vagy írásbeli együttműködési megállapodást kötött az esemény szervezőivel. Magánszemélyek nem pályázhatnak támogatásra.
Támogatható tevékenységek	Az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményei az európai önkéntes szolgálat keretében megvalósuló tevékenységeken kívül kiegészítő tevékenységeket (például konferenciák, szemináriumok, találkozók és műhelyfoglalkozások) is tartalmazhatnak.
A projekt időtartama	3–12 hónap.
A projekt helyszíne	Az európai önkéntes szolgálat nagyszabású projektjeit abban a programországban kell végrehajtani, ahol az adott európai/nemzetközi ifjúsági, kulturális vagy sporteseményre sor kerül.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint április 5-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év október 1-je és a következő év július 31-e között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A TÁMOGATHATÓSÁG TOVÁBBI FELTÉTELEI EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT ESETÉBEN

A tevékenység időtartama	14 nap és 59 nap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.
Részvételre jogosultak köre	Programországból (kivéve a projekt helyszínéül szolgáló országot) vagy az Unióval szomszédos partnerországból származó, 17–30 éves fiatalok. Egy önkéntes az Erasmus+ program időtartama alatt az európai önkéntes szolgálat keretében a nagyszabású projektek közül csak egyben vehet részt.
A résztvevők száma	Legalább 30 önkéntes.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a tevékenység célkitűzései (lásd „A mobilitási projektek céljai” szakaszt); ▪ Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására: - kiváló tanulási eredmények biztosítása a résztvevők számára; - az önkéntesség értékével kapcsolatos tudatosság növelése; - az európai önkéntes szolgálat által kínált lehetőségekkel kapcsolatos tudatosság növelése. ▪ Milyen mértékben von be a projekt a hátrányos helyzetű fiatalokat

A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)	▪ A pályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang ▪ A gyakorlati lépések, az irányítási és támogatási módszerek minősége ▪ A résztvevőknek nyújtott felkészítés minősége ▪ A nem formális tanulás részvételt ösztönző, tervezett módszereinek minősége, valamint a fiatalok aktív részvétele a projekt minden szintjén ▪ A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló lépések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata ▪ A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló lépések alkalmassága • A részt vevő szervezetek és egyéb érintett szereplők közötti együttműködés és kommunikáció minősége • Az, hogy betartják-e a részt vevő szervezetek az EVS Alapokmányban rögzített alapelveket
Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája” és a „Hatás és terjesztés” kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategóriában pedig legalább 20 pontot) el kell érniük.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

Az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményeire adható maximális támogatás: 200 000 EUR

AZ ESEMÉNY SORÁN AZ EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT KERETÉBEN MEGVALÓSULÓ TEVÉKENYSÉGEK FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYAI

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (így a kísérő személyek is) utazási költségeihez való hozzájárulás.	Egységköltség-hozzájárulás	10-99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[81]kell kiszámolni. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[82].
			100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő	
			500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő	
			2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	
			3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő	
			4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő	
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő	
Kiegészítés országon belüli magas	További támogatás: ▪ oda-vissza útra a küldő országban egy	Egységköltség-hozzájárulás	Országon belül 225 EUR-t meghaladó útiköltségnél:	Országon belüli magas útiköltség esetén több, mint 225 EUR (oda-vissza

[81] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[82] ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 euró).

útiköltség esetén	jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig És/vagy ▪ oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy jelentősebb közlekedési csomóponttól/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)		180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[83]	utazásonként), amennyiben ezek a költségek jogosak és megfelelően indokoltak a jelentkezési lapon.
Szervezési támogatás	A projekt mobilitási tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek	Egységköltség-hozzájárulás	A6.1/tevékenység napjainak száma/résztvevő[84]	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján
Személyi támogatás	Az önkéntesek egyéb személyes kiadásaira fordítható „zsebpénz”.	Egységköltség-hozzájárulás	A6.2/tevékenység napjainak száma/résztvevő	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Kísérő személyek személyes költségei és az utazáshoz kapcsolódó költségek, indokolt esetben és amennyiben e résztvevők tekintetében nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” költségkategória alatt. Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a sajátos igények miatt és a rendkívüli költségek fedezésére adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon

[83] A jelentkezési lapon megfelelően megindokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.

[84] Beleértve a hátrányos helyzetű EVS önkénteseket kísérő személyeket.

Rendkívüli költségek	Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások Egyenlő részvételi feltételek biztosításához szükséges költségek hátrányos helyzetű fiatalok esetében, speciális felkészítés és megerősített mentorálás költségeit is beleértve (kivéve utazási költségek és szervezési támogatás a résztvevő és a kísérő személy esetében). A távoli régiókból, valamint tengerentúli országokból és területekről érkező, illetve oda utazó résztvevők magas utazási költségei (részleteket lásd a „Mit kell még tudni erről a pályázati kategóriáról” résznél).	Tényleges költségek	Magas utazási költségek: az elszámolható költségek maximum 80 %-a Egyéb költségek: az elszámolható költségek 100 %-a	

AZ ESEMÉNY SORÁN MEGVALÓSULÓ KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYAI (OPCIONÁLIS FINANSZÍROZÁS)

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
A tevékenység költségei	A projekt kiegészítő tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek, az alábbiakat is beleértve: ▪ szemináriumok, találkozók, műhelyfoglalkozások szervezése; ▪ terjesztés; ▪ az önkéntesek interkulturális/feladatspecifikus felkészítése; ▪ állandó szakemberek költségei: ezek a költségek nem fedezhetők uniós támogatásból; akkor támogathatók, ha nem uniós forrásokból fedezik őket. Ebben az esetben ezek a költségek az összes külső társfinanszírozás maximum 30 százalékát tehetik ki. Közvetett költségek: A projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó szakemberek költségei stb.).	Tényleges költségek	Az összes elszámolható költség legfeljebb 80 %-a.	Feltételhez kötött: amennyiben a tervezett tevékenységek indokolják a megigényelt költségvetést.

A. TÁBLÁZAT: AZ EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT KERETÉBEN MEGVALÓSULÓ TEVÉKENYSÉGEK (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Az összeg mértéke attól függ, hogy melyik országban kerül sor az európai önkéntes szolgálat eseményére.

	Szervezési támogatás A6.1	Személyi támogatás A6.2
Belgium	20	4
Bulgária	17	3
Cseh Köztársaság	17	4
Dánia	21	5
Németország	18	4
Észtország	18	3
Írország	21	5
Görögország	21	4
Spanyolország	18	4
Franciaország	19	5
Horvátország	19	4
Olaszország	21	4
Ciprus	21	4
Lettország	19	3
Litvánia	18	3
Luxemburg	21	4
Magyarország	17	4
Málta	20	4
Hollandia	21	4
Ausztria	18	4
Lengyelország	18	3
Portugália	20	4
Románia	17	2
Szlovénia	20	3
Szlovákia	19	4
Finnország	21	4
Svédország	21	4
Egyesült Királyság	21	5
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	15	2
Izland	21	5
Liechtenstein	21	5
Norvégia	21	5
Törökország	17	3

ERASMUS MUNDUS KÖZÖS MESTERKÉPZÉSEK

AZ ERASMUS MUNDUS KÖZÖS MESTERKÉPZÉSEK CÉLJAI

Az Erasmus Mundus közös mesterképzések (EMJMD) célja:

- a minőségfejlesztés, az innováció, a kiválóság és a nemzetköziesedés előmozdítása a felsőoktatási intézményekben;
- az Európai Felsőoktatási Térség minőségének javítása és vonzerejének növelése, illetve az Unió felsőoktatásbeli külső fellépéseinek támogatása azáltal, hogy a mesterképzésben részt vevő legjobb hallgatóknak világszerte ösztöndíjat adnak a teljes mesterképzés idejére;
- a mesterképzéssel rendelkezők kompetencia- és készségszintjének javítása, különös tekintettel a közös mesterképzések munkaerő-piaci relevanciájára, ami a munkáltatók fokozott bevonásával valósítható meg.

Ebben az összefüggésben az Erasmus Mundus közös mesterképzések célja, hogy hozzájáruljanak az Európa 2020 stratégia és az oktatási és képzési stratégiai keret 2020 (Oktatás és képzés 2020) célkitűzéseinek megvalósításához, az említett politikákban megállapított megfelelő referenciaértékek teljesítését is beleértve.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzések számára ajánlás, hogy aktívan foglalkozzanak az Európai Felsőoktatási Térségben a minőségbiztosítás és a képesítési keretrendszer szerkezeti átalakításából fakadó kihívásokkal, amint azt a Jereváni közlemény,[85] az úgynevezett Európai Megközelítés a Közös Programok Minőségbiztosításához megállapítja, amelyet az Európai Felsőoktatási Térség/Bolognai folyamat felsőoktatásért felelős minisztereinek konferenciája fogadott el, és ezáltal hozzájáruljanak az Európai Felsőoktatási Térségen belül az átláthatóság és a kölcsönös bizalom fejlesztéséhez a felsőoktatásban.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzések tovább folytatják és megerősítik azt a sikeres folyamatot, amely az Erasmus Mundus mesterképzéssel indult, és amelynek célja az Európai Felsőoktatási Térség vonzerejének növelése világszerte, valamint az európai felsőoktatási intézmények nyújtotta közös tanulmányi programok kiválóságának és magas szintű integritásának demonstrálása.

Ez a cselekvés számos különböző szempontból az Unió külső felsőoktatási fellépéseit, célkitűzéseit és prioritásait is támogatja.

MIT JELENT AZ ERASMUS MUNDUS KÖZÖS MESTERKÉPZÉS?

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés olyan, magas szinten integrált, az ECTS szerint 60, 90 vagy 120 kreditpontnak megfelelő nemzetközi tanulmányi program, amelyet különböző országok felsőoktatási intézményeinek nemzetközi konzorciuma és adott esetben egyéb olyan oktatási és/vagy nem oktatással foglalkozó partnerek nyújtanak, amelyek speciális szakértelemmel és érdekekkel rendelkeznek a közös program által érintett tanulmányi/szakmai területeken. Jellemzőjük a magas szintű összekapcsolódás/ integritás[86], továbbá hogy kiváló oktatási tartalmakat és módszereket kínálnak. A tudományterületekre vonatkozóan nincs korlátozás. Ez előző program keretében finanszírozott tanulmányi programok listája megtalálható a Végrehajtó Ügynökség honlapján.

A programországokban működő és a közös mesterképzésben részt vevő összes felsőoktatási intézménynek jogosultsággal kell rendelkeznie Erasmus Mundus közös mesterképzéshez kapcsolódó diplomák kiállítására, az Erasmus Mundus közös mesterképzés teljes tanulmányi programját pedig a felsőoktatási intézmények működési országaiban található nemzeti hatóságoknak megfelelően akkreditálnia kell (szükség szerint). Az Erasmus Mundus közös mesterképzési program sikeres elvégzése közös oklevél (vagyis különböző részt vevő országok legalább két felsőoktatási intézménye nevében kiállított egyetlen olyan oklevél, amely az érintett országokban megfelelően akkreditált) vagy többes oklevél (vagyis különböző részt vevő országok felsőoktatási intézményei által kiállított legalább két olyan oklevél, amelyek az érintett országokban megfelelően akkreditált) kiállítását eredményezi. Amennyiben a nemzeti jog erre lehetőséget ad, előnyben kell részesíteni a tanulási és tanítási folyamat teljes integráltságát reprezentáló közös oklevél. Programországok oklevelet kiállító felsőoktatási intézményein kívül a közös vagy többes oklevelek kiállításában a partnerországok olyan felsőoktatási intézményei is részt vehetnek, amelyek a nemzetközi konzorcium tagjai.

---

85 Elfogadták az Európai Oktatási Miniszterek a Jereváni Miniszteri Konferencián 2015. május 14-15-én. További információ az elfogadott szakpolitikai intézkedésekről: http://bologna-yerevan2015.ehea.info/pages/view/documents

86 Az Erasmus Mundus közös mesterképzéseknek közösen kidolgozott és teljes mértékben integrált tantervvel kell rendelkezniük. A tantervnek a közös megvalósítási eljárásokat, például a hallgatók pályáztatására és kiválasztására vonatkozó közös szabályokat, a közös felvételi és vizsgáztatási szabályokat, továbbá a közös minőségbiztosítási mechanizmusokat is tartalmaznia kell.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzésre vonatkozó pályázatoknak a pályázati szakaszban teljes mértékben kidolgozott, a pályázaton történő kiválasztást követően azonnal, bárhol a világon elindítható és meghirdethető közös tanulmányi programnak kell lenniük. Mindebből az is következik, hogy a kiválasztási eljárás szigorú lesz, és az Erasmus Mundus közös mesterképzésre vonatkozó pályázatok közül csak a legkiválóbbak kaphatnak támogatást.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzésre vonatkozó kiválasztott pályázatok viszont magas szintű és 3 évfolyam időszakára vonatkozó finanszírozást kapnak, hogy világszerte növelhessék láthatóságukat, és megerősíthessék fenntarthatósággal kapcsolatos kilátásaikat.

A következő szakaszok az újonnan kiválasztott Erasmus Mundus közös mesterképzések jellegét, kiválasztási és finanszírozási feltételeit, valamint a korábbi finanszírozási időszakban már támogatott és jelenleg aktív évfolyamokkal rendelkező, a meglévő partnerségeken alapuló Erasmus Mundus mesterképzések esetében alkalmazandó feltételeket ismertetik.

MIK A TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK?

Ez a pályázattípus a következő tevékenységeket támogatja:

- 60, 90 vagy 120 ECTS kreditpontnak megfelelő Erasmus Mundus közös mesterképzések indítása, felsőoktatási intézmények nemzetközi konzorciuma által, tanítási, képzési és/vagy kutatási célból meghívott tanárok (vendégtanárok) részvételével;
- Erasmus Mundus közös mesterképzések valamelyikére irányuló ösztöndíjak odaítélése a kiválóan teljesítő hallgatók számára világszerte.

AZ ERASMUS MUNDUS KÖZÖS MESTERKÉPZÉSBEN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK FELADATA

Az Erasmus Mundus közös mesterképzési programokat felsőoktatási intézmények nemzetközi konzorciumai és adott esetben az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításához/kivitelezéséhez hozzájáruló, más típusú intézmények (vállalkozások, közintézmények, kutatással foglalkozó szerveztek stb.) nyújtják.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzést szervező konzorcium a következő résztvevőkből áll:

- Pályázó/koordinátor: az a programországbeli felsőoktatási intézmény, amelyik az összes partner nevében benyújtja a pályázatot. Ha az Erasmus Mundus közös mesterképzés támogatást kap, akkor a pályázó/koordinátor lesz az uniós támogatás fő kedvezményezettje, és az Erasmus Mundus közös mesterképzést szervező konzorcium nevében ő írja alá a több kedvezményezettre vonatkozó támogatási szerződést. Koordinátori szerepe a következő kötelezettségekkel jár:
  - képviseli a részt vevő intézmények csoportját az Európai Bizottság előtt és eljár a nevükben;
  - pénzügyi és jogi felelősséget vállal az egész projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért;
  - a többi projektpartnerrel együttműködve koordinálja az Erasmus Mundus közös mesterképzést.

- Partnerek: olyan felsőoktatási intézmények, amelyeket a működési országuk (valamely, programország vagy partnerország) illetékes hatóságai oklevelek kiállítására jogosultnak ismernek el, valamint minden olyan állami vagy magánintézmény, amely aktívan hozzájárul az Erasmus Mundus közös mesterképzés előkészítéséhez, megvalósításához és értékeléséhez. Minden partnernek meghatalmazást kell aláírnia, amelyben az aláíró felek meghatalmazzák a koordinátort, hogy a projekt megvalósítása/kivitelezése során a nevükben és helyettük eljárjon.
- Társult partnerek (opcionális): az Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi programban társult partnerek is részt vehetnek (nem kötelező). Ezek az intézmények közvetetten járulnak hozzá konkrét feladatok/tevékenységek megvalósításához és/vagy az Erasmus Mundus közös mesterképzés népszerűsítésnek és fenntarthatóságának támogatásához. Erre például tudás és készségek átadása, kiegészítő kurzusok szervezése vagy kirendelés/szakmai gyakorlat lehetőségeinek megteremtése formájában is sor kerülhet. A szerződéses gazdálkodási ügyek szempontjából a társult partnerek nem minősülnek az Erasmus Mundus közös mesterképzést szervező konzorcium részének, mivel – eseti felkérésük következtében – sokkal korlátozottabb szerepet játszanak az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításában/kivitelezésében.

Annak érdekében, hogy az Erasmus Mundus közös mesterképzések megfelelő intézményi kerettel és háttérrel rendelkezzenek, az Erasmus Mundus közös mesterképzést szervező konzorciumot alkotó intézményeknek biztosítaniuk kell az érintetteket a szükséges intézményi kötelezettségvállalásról azt megelőzően, hogy az első hallgatók beiratkoznak a közös mesterképzésre. Ennek az intézményi kötelezettségvállalásnak fő eszköze az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumára vonatkozó megállapodás (az iránymutatásokat és a megállapodás-mintákat lásd a Végrehajtó Ügynökség honlapján), amelyet az első ösztöndíjpályázat elindítását és

a kiválasztási folyamatot megelőzően minden partnerintézménynek alá kell írnia. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumára vonatkozó megállapodásnak lehetőség szerint minél pontosabban ki kell térnie az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításával/kivitelezésével és az Erasmus Mundus közös mesterképzésben rendelkezésre álló ösztöndíjak kezelésével kapcsolatos összes tanulmányi, operatív, adminisztratív és pénzügyi szempontra.

AZ ERASMUS MUNDUS KÖZÖS MESTERKÉPZÉSEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

Az Erasmus Mundus közös mesterképzéseknek a következő formai szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+ támogatásra lehessenek jogosultak:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható részt vevő intézmények	Részt vevő intézmény lehet bármely olyan állami vagy magánintézmény, amelynek programországban vagy partnerországban van a székhelye, és közvetlenül és tevékenyen hozzájárul az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításához/kivitelezéséhez. Ilyen intézmények lehetnek például a következők: ▪ felsőoktatási intézmény; ▪ állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is); ▪ helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény; ▪ nonprofit intézmény, egyesület, nem kormányzati intézmény; ▪ kutatóintézet. Programországok felsőoktatási intézményeinek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük. Programországok felsőoktatási intézményeinek a pályázati szakaszban igazolniuk kell az Erasmus Mundus közös mesterképzési program alapját képező, oklevelek kiállítására jogosult mesterképzési programok nemzeti szintű akkreditációját. Az új, végzett hallgatókkal még nem rendelkező közös mesterképzési programok esetén már a pályázat benyújtásakor szükséges a megfelelő szerv által történő akkreditációval rendelkezni.
Ki pályázhat?	Programországban működő felsőoktatási intézmény. A felsőoktatási intézmény az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának nevében pályázik. Nem pályázhatnak partnerországok felsőoktatási intézményeinek programországban működő részlegei, illetve a programország felsőoktatási intézményeinek partnerországban működő részlegei.
A részt vevő intézmények száma és profilja	Az Erasmus Mundus közös mesterképzés programországokat érintő nemzetközi tanulmányi program, és programországok közül legalább három különböző ország felsőoktatási intézményei működnek közre benne partnerként. A programországok felsőoktatási intézményeinek képesnek kell lenniük az Erasmus Mundus közös mesterképzésben részt vevő hallgatók fizikai fogadására, és annak lehetővé tételére, hogy az intézményben töltött tanulmányi időszak vonatkozásában legalább a minimálisan megszerzendő ECTS szerinti kreditpontokat megkaphassák. A programországok és partnerországok összes partnerintézményét meg kell nevezni a finanszírozás megpályázásakor.

Részvételre jogosultak köre	Mesterszintű képzés hallgatói, a részt vevő intézmények munkatárs/szakember/oktató, programországokból és partnerországokból meghívott tanárok (vendégtanárok). A hallgatók közvetlenül a választásuk szerinti Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumához pályáznak ösztöndíjért, és a konzorcium részét képző felsőoktatási intézmények által intézményt, versenyen alapuló kiválasztási folyamatban vesznek részt. Az ösztöndíjasok kiválasztása, toborzása és felügyelete az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának felelősségi körébe tartozik.
A résztvevők száma	Az Erasmus Mundus közös mesterképzés részeként nyújtott támogatásból legföljebb 20 ösztöndíjas hallgatót (vagyis a három évfolyamban összesen legföljebb 60 ösztöndíjas hallgatót) és legalább 4 meghívott tanárt/vendégtanárt finanszíroznak (Erasmus Mundus közös mesterképzésenként), utóbbiak összesen legalább nyolc hétig vesznek részt az Erasmus Mundus közös mesterképzési tevékenységekben[87]. A tanárok/vendégtanárok kiválasztását a konzorcium tanárok kiválasztására vonatkozó kritériumai alapján kell elvégezni. A tanároknak/vendégtanároknak tényleges hozzáadott értéket kell jelenteniük az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításában/kivitelezésében. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciuma évfolyamonként nyolc kiegészítő ösztöndíjra pályázhat (vagyis a három évfolyamban legföljebb összesen 24 ösztöndíjra), amelyeket a világ egy vagy több prioritási régiója/országa számára kell kiosztania.
Helyszín(ek)	Az Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi időszakát legalább két különböző, a konzorciumban magát képviseltető, programországban kell eltölteni (ez minden hallgatóra nézve legalább két mobilitási időszakot jelent). Kiegészítő tanulmányi időszakokat (pl. kutatási/szakmai gyakorlati/szakdolgozatíró) programországok vagy partnerországok egyéb részt vevő intézményeinél is lehet teljesíteni, azzal a feltétellel, hogy az ezeknél végrehajtott tevékenységet a konzorcium valamelyik tagja közvetlenül felügyeli.
A projekt időtartama	Az Erasmus Mundus közös mesterképzés időtartamától (1 vagy 2 év) függően, illetve annak függvényében, hogy a konzorcium egy előkészítő év megvalósítása mellett dönt-e, a konzorcium minimum 3, maximum 5 évre szóló támogatási szerződést köt, amely három egymást követő évfolyam finanszírozására nyújt lehetőséget.
A tevékenység időtartama	Választható előkészítő év: 1 egyetemi tanév. Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi program megvalósítása/kivitelezése: három egymást követő évfolyam felvétele egy vagy két egyetemi tanévre (az ECTS szerint 60/90/120 kreditpont).
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 16-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanabban az évben augusztus 1-je és október 31-e között kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó intézmények értékelése **kiválasztási szempontok, kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

[87] Ezek az indikatív számok csak az újonnan kiválasztott Erasmus Mundus közös mesterképzésekre alkalmazandók. Előfordulhat, hogy a már folyó Erasmus Mundus mesterképzéseket kevesebb ösztöndíjasnak ajánlják fel.

A TÁMOGATHATÓSÁG TOVÁBBI FELTÉTELEI HALLGATÓI ÖSZTÖNDÍJAK ESETÉBEN

A tevékenység időtartama	Hallgatói ösztöndíj kizárólag nappali tagozatos mesterképzésre történő beiratkozás esetén adható, és az Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi program teljes időtartamát fedezi.
Részvételre jogosultak köre	Mesterszintű képzés hallgatói, akik már megszerezték első felsőfokú végzettségüket, vagy az oklevelet kiállító ország nemzeti jogszabályai és gyakorlatai értelmében ennek megfelelő szintű tanulmányok elvégzését igazolni tudják. Azok a hallgatók, akik már kaptak ösztöndíjat Erasmus Mundus közös mesterképzésre vagy Erasmus Mundus mesterképzésre/közös doktori képzésre, nem pályázhatnak újabb ösztöndíjra az Erasmus Mundus közös mesterképzés keretében. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés ösztöndíjas hallgatói ugyanazon Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi program elvégzésének támogatására nem részesülhetnek másik uniós finanszírozású ösztöndíjban, és ez a kikötés a mesterképzés teljes időtartamára vonatkozik. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés ösztöndíjainak legalább 75 %-át a partnerországok pályázóinak különítik el.
Tanulási eredmények	Az Erasmus Mundus közös mesterképzési program sikeres elvégzése közös oklevél (vagyis különböző programországok legalább két felsőoktatási intézménye nevében kiállított egyetlen olyan oklevél, amely az érintett országokban megfelelően akkreditált) vagy többes oklevél (vagyis különböző programországok felsőoktatási intézményei által kiállított legalább két olyan oklevél, amelyek az érintett országokban megfelelően akkreditált) kiállítását eredményezi. A hallgatóknak az Erasmus Mundus közös mesterképzéshez tartozó összes, ECTS kreditpontot meg kell szerezniük (60, 90 vagy 120 kreditpont). Továbbá minden egyes, a programban részt vevő legalább két országban végzett kötelező tanulmányi időszak alatt (60 ECTS-kredites tanulmányi program esetén) legalább 20 ECTS-kreditet, illetve (90 vagy 120 ECTS-kredites tanulmányi program esetén) 30 ECTS-kreditet kell szerezniük. A mobilitási időszakok nem helyettesíthetők virtuális mobilitással (távoktatással); tehát a hallgatók fizikai jelenléte a teljes mesterképzés alatt kötelező. Emellett a mobilitási időszakok nem tölthetők olyan intézményekben, amelyek nem képezik az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának részét (azaz nem partnerek és/vagy társult partnerek).

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat integrációra, tervezésre és szerkezeti felépítésre vonatkozó elemei megfelelőek és hatékonyak az Erasmus Mundus közös mesterképzés céljainak és célkitűzéseinek eléréséhez ▪ A pályázat ismerteti, hogy az Erasmus Mundus mesterképzés miként lesz a partnerek képzési kínálatának része, és bemutatja a megszerezhető diplomát (diplomákat), különös tekintettel az Erasmus Mundus közös mesterképzés elvégzéséért járó közös diplomára, amennyiben a nemzeti jogszabályok ezt lehetővé teszik ▪ A tervezett Erasmus Mundus közös mesterképzés egyértelmű választ kínál az adott tudományterület valamely problémájára ▪ A pályázat meghatározza azt, hogyan segíti elő az Erasmus Mundus közös mesterképzés az európai felsőoktatási térség vonzerejének növelését, valamint hozzájárulnak a kiválósághoz, innovációhoz és versenyképességhez az adott tudományterület /téma kapcsán ▪ A pályázatban leírt Erasmus Mundus közös mesterképzés a felsőoktatás nemzetköziesítése szempontjából kiemelt jelentőségű, és úgy tervezték meg, hogy az oktatói és hallgatói mobilitásokban rejlő lehetőségeket maximálisan kiaknázza
A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)	▪ A pályázat meghatározza az oktatási programot és a várható tanulási eredményeket, és részletezi, hogyan biztosítják az oktatási tartalmak kiválóságát; ▪ A pályázat leírja az Erasmus Mundus közös mesterképzés külső és belső értékelési módszereit, valamint ezek gyakorlati megvalósításának tervét a kurzus monitorozásának és a minőség fejlesztésének érdekében ▪ A pályázat meghatározza a hallgatói mobilitás megszervezésének módját; bemutatja, hogyan járul hozzá a hallgatói mobilitás a képzés célkitűzéseihez; illetve ismerteti a tanárok/vendégtanárok hatékony bevonására irányuló stratégiatervet/tervezetet ▪ A pályázat részletesen bemutatja a hallgatókkal/felsőoktatási dolgozókkal a képzésre való beiratkozást megelőzően ismertetett összes releváns információt, valamint az elhelyezés, a nyelvi képzés, az adminisztratív követelmények (például vízumügyintézés) és a biztosítás tekintetében nyújtott támogatás keretében felkínált szolgáltatásokat ▪ A pályázat egyértelműen meghatározza a képzésre vonatkozó szabályokat, a hallgatók jogait és kötelezettségeit az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításának tanulmányi, adminisztratív és pénzügyi szempontjai vonatkozásában ▪ A pályázat leírja azokat a tervezett tevékenységeket/lehetőségeket, amelyek célja az Erasmus Mundus közös mesterképzésben részt vevő hallgatók hatékony integrációjának/hálózatépítésének lehetővé tétele a társadalmi-kulturális és a szakmai környezetben ▪ A pályázat egyértelműen bemutatja az Erasmus Mundus közös mesterképzés és a nem oktatási szereplők közötti együttműködést a kurzus megvalósítása kapcsán.

A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 20 pont)	▪ A pályázat pontosan ismerteti a részt vevő partnerek/munkatársak/szakemberek/oktatók szakterületeit, valamint hogy ezek hogyan egészítik ki egymást, és milyen hozzáadott értékkel bírnak az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósítása szempontjából. Ha alkalmazható, a pályázat leírja, hogyan erősítették meg a már meglévő együttműködési megállapodásokat az Erasmus Mundus közös mesterképzés célkitűzéseinek való megfelelés érdekében ▪ A pályázat bemutatja az egyes partnerek intézményi elkötelezettségét, leírja, hogy milyen szerepet töltenek be, és milyen feladatokat látnak el az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósítása során, emellett az irányító szervek munkamechanizmusait és az alkalmazott irányítási eszközöket is ismerteti ▪ A pályázat bemutatja többek között a hallgatói jelentkezések, kiválasztás és felvételi követelmények, valamint a vizsgák és teljesítményértékelés kapcsán a közös kritériumokat, alapelveket és elvárásokat ▪ A pályázat ismerteti a hallgatók részvételi költségeinek kiszámítási módját, valamint bemutatja, hogyan fogják a partnerségen belül mobilizálni, elosztani és igazgatni a pénzügyi forrásokat, a kiegészítő finanszírozást is beleértve
Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)	▪ A pályázat meggyőző, a jövőre vonatkozó realisztikus elképzeléseket tartalmazó középtávú/hosszú távú fejlesztési/fenntarthatósági stratégiát tartalmaz, valamint az EU támogatási időszak után is realisztikus tervekkel rendelkeznek, azokat a módszereket is beleértve, amelyekkel egyéb finanszírozási forrásokat lehet mozgósítani az ösztöndíjakhoz és az önfinanszírozó státuszú hallgatók kapcsán. ▪ A pályázat bemutatja, hogy milyen hatást fog elérni az Erasmus Mundus közös mesterképzés intézményi (kari/egyetemi) szinten, hogyan fog a konzorciumban részt vevő partnerek nemzetköziesedési stratégiájához hozzájárulni a nemzeti/európai/nemzetközi szintű érintettek tekintetében. ▪ A pályázat bemutatja, hogyan támogatja az Erasmus Mundus közös mesterképzés a vállalkozókészséget és kezdeményezőkészséget, leírja, hogy a munkáltatók hogyan vesznek részt a kurzus megvalósításában annak érdekében, hogy a hallgatók kompetenciáit és készségeit fejlesszék, valamint ezen keresztül elősegítsék a végzettek foglalkoztathatóságát ▪ A pályázat bemutatja a népszerűsítési/terjesztési mechanizmusok típusait és módszereit, valamint célcsoportjait és a partnerek konkrét feladatait az Erasmus Mundus közös mesterképzés ismertségének növelését szolgáló stratégián belül. A pályázat bemutatja, hogy a program hogyan kínálhat vonzó lehetőségeket a kiválóan teljesítő hallgatóknak világszerte ▪ Amennyiben releváns, a pályázat leírja, hogyan teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét

A pályázatoknak a 100 pontból legalább 70 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. „A projekt relevanciája” szempont esetében a maximális pontszám 75 %-át el kell érniük a támogathatósághoz (vagyis a 40 pontból legalább 30-at). Egyenlő pontszám esetén prioritást kapnak azok a projektek, amelyek a legmagasabb pontszámot érték el „A projekt relevanciája” kategóriában.

KIEGÉSZÍTŐ ÖSZTÖNDÍJAK A VILÁG CÉLZOTT RÉGIÓIBÓL ÉRKEZŐ HALLGATÓK SZÁMÁRA

A pályázók olyan kiegészítő ösztöndíjakra is pályázhatnak, amelyeket a partnerországok egy vagy több régiója számára kívánnak kiosztani, és amelyeket a következő uniós külső finanszírozási eszközökből támogatnak:

- Fejlesztési Együttműködési Finanszírozási Eszköz[88];
- Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz[89];
- Partnerségi Eszköz[90];

[88] AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. március 11-i 233/2014/EU RENDELETE a 2014-2020-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0233&from=HU

[89] AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. március 11-i 232/2014/EU RENDELETE az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0232&from=HU.

[90] AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. március 11-i 234/2014/EU RENDELETE a harmadik országokkal folytatott együttműködésre irányuló Partnerségi Eszköz létrehozásáról:

- Európai Fejlesztési Alap

A támogatásra javasolt Erasmus Mundus közös mesterképzések legfeljebb huszonnégy kiegészítő hallgatói ösztöndíjat kaphatnak a mesterkurzus teljes időtartamára (három évfolyam). Ezek a kiegészítő ösztöndíjak megfelelnek az EU külső szakpolitikai prioritásainak a felsőoktatásban, és figyelembe veszik az érintett partnerországok különböző gazdasági és társadalmi fejlettségi szintjét. A kiegészítő ösztöndíjakat az alábbi kilenc régióból érkező diákoknak kell juttatni:

- Keleti partnerországok (2. régió);
- Dél-Mediterrán partnerországok (3. régió);
- Ázsia (6. régió), speciális ösztöndíjakkal a legkevésbé fejlett országokból[91] érkező hallgatók számára;
- Közép-Ázsia (7. régió), speciális ösztöndíjakkal az alacsony jövedelmű, vagy a közepes jövedelmű országok alsó sávjához tartozó országokból[92] érkező hallgatók számára;
- Latin-Amerika (8. régió), speciális ösztöndíjakkal a közepes jövedelmű országok alsó sávjához tartozó országokból[93], és a Brazíliának odaítélt ösztöndíjak korlátozásával;
- Dél-Afrika (10. régió);
- afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (11. régió);
- Öböl-menti Együttműködési Tanács országai (12. régió).

KIEGÉSZÍTŐ TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

Azoknak a projekteknek, amelyek megfelelnek a minimális kritériumoknak „A projekt relevanciája" kategóriában és legalább 70 pontot érnek el (a támogatás minimum feltétele), további ösztöndíjak ítélhetők oda a következő kiegészítő feltétel alapján.

A projekt relevanciája a célzott régió(k)ban (igen/nem)	• A pályázat leírja, milyen módszereket kívánnak alkalmazni ahhoz, hogy a célzott régió(k) kiemelkedően tehetséges hallgatói vonzónak találják az ösztöndíjat • A pályázat ösztönzi a célzott régió(k) partnerországainak felsőoktatási intézményeivel és/vagy támogatható részt vevő intézményeivel való együttműködést. A pályázat világosan indokolja, milyen hozzáadott értéket jelent ez az együttműködés az Erasmus Mundus közös mesterképzés számára.

MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A TEVÉKENYSÉGRŐL?

Erre a tevékenységre vonatkozóan további kötelező feltételek és hasznos kiegészítő információk a pályázati útmutató I. sz. mellékletében találhatók. A melléklet a következőket tartalmazza:

- az Erasmus Mundus közös mesterképzés tervezetére vonatkozó feltételek;
- a mesterképzésben részt vevő hallgatókra vonatkozó feltételek;
- az ellenőrzésre és a minőségbiztosításra vonatkozó feltételek;
- az Erasmus Mundus közös mesterképzési konzorciumok kiválasztási eljárása.

Az érdeklődő intézményeknek javasoljuk, hogy a pályázat benyújtása előtt tanulmányozzák az I. sz. melléklet idevágó szakaszait.

AZ ERASMUS MUNDUS KÖZÖS MESTERKÉPZÉSEK KATALÓGUSA

Annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az Erasmus+ hallgatói ösztöndíjak – amelyeket a folyamatban levő Erasmus Mundus közös mesterképzésekben való részvétel céljából világszerte a mesterképzésekben részt vevő

legjobb hallgatók kapnak – népszerűsítéséhez, láthatóságához és hozzáférhetőségéhez, a Végrehajtó Ügynökség honlapján közzéteszik az Erasmus Mundus közös mesterképzések online katalógusát.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzések katalógusa azokat a tanulmányi programokat tartalmazza és népszerűsíti, amelyekre a következő egyetemi tanévre vonatkozóan Erasmus+-ösztöndíjra lehet pályázni. A

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0077:0084:HU:PDF.

[91] Afganisztán, Banglades, Bhután, Kambodzsa, Laosz, Mianmar, Nepál.
[92] Kirgizisztán, Tadzsikisztán, Üzbegisztán.
[93] Bolívia, Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua és Paraguay.

katalógus mind az újonnan kiválasztott Erasmus Mundus közös mesterképzéseket, mind a folyamatos partnerségi keretmegállapodással rendelkező Erasmus Mundus mesterképzéseket magában foglalja.

A katalógus lehetővé teszi, hogy a potenciális hallgatók kiválasszák a nekik megfelelő Erasmus Mundus közös mesterképzéseket, majd közvetlenül az érintett konzorciumhoz pályázzanak Erasmus+-ösztöndíjért.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A kiválasztott Erasmus Mundus közös mesterképzések támogatási szerződést kötnek, amely egy előkészítő év (amennyiben erre pályáztak), majd három egymást követő évfolyam finanszírozását biztosítja.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzésre adott támogatás összegét a következő finanszírozási alapelvek alapján számítják ki:

- támogatás a konzorcium igazgatási díjaira és a felsőoktatási dolgozók mobilitására; valamint
- maximum évi 25 000 EUR hallgatói ösztöndíjakra (a hallgatói ösztöndíjak száma különböző lehet, évfolyamonként előreláthatólag 13–20 között); és
- maximum évi 25 000 EUR a világ célzott régiói számára kiosztandó, kiegészítő hallgatói ösztöndíjakra (a kiegészítő hallgatói ösztöndíjak száma különböző lehet).

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés költségvetésének részleteit a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

A) Erasmus Mundus közös mesterképzés igazgatása:

Hozzájárulás a konzorcium igazgatási költségeihez[94], valamint a meghívott tanárok és vendégtanárok költségeihez	20 000 EUR opcionálisan az előkészítő évre
	az Erasmus Mundus közös mesterképzésre felvett évfolyamonként 50 000 EUR

B) Az Erasmus Mundus közös mesterképzés részeként nyújtott hallgatói ösztöndíjak:

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés részeként nyújtott hallgatói ösztöndíjak tartalmazzák a hallgatói részvételi költségeket (a tandíjakat, a teljes biztosítást és a hallgató képzésben való részvételével kapcsolatos minden egyéb kötelező költséget is beleértve), a hallgató utazási és berendezkedési költségeihez, valamint az Erasmus Mundus közös mesterképzési tanulmányi program teljes időtartamára vonatkozó megélhetési költségeihez adott hozzájárulást. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés részeként nyújtott hallgatói ösztöndíjakkal kapcsolatos részletek az alábbi táblázatban találhatók:

Hozzájárulás a részvételi költségekhez	maximum 9000 EUR/év/partnerország ösztöndíjasa[95] maximum 4500 EUR/év/programország ösztöndíjasa A hozzájárulás itt megadott felső értékét meghaladó összeget a részt vevő intézményeknek kell fedezniük, és nem fizettethetik meg az ösztöndíjassal.
Hozzájárulás az utazási és berendezkedési költségekhez	1000 EUR utazási költségekre/év/programországban lakóhellyel rendelkező ösztöndíjas 2000 EUR utazási költségekre/év + 1000 EUR berendezkedési költségre/olyan ösztöndíjas, ahol a partnerországi lakóhelye 4000 km-nél közelebb van az Erasmus Mundus közös mesterképzést koordináló felsőoktatási intézményhez 3000 EUR utazási költségekre/év + 1000 EUR berendezkedési költségre/olyan ösztöndíjas, akinek partnerországi lakóhelye 4000 km-re vagy annál messzebb van az Erasmus Mundus közös mesterképzést koordináló felsőoktatási intézménytől
Hozzájárulás a megélhetési költségekhez	1000 EUR/hónap az Erasmus Mundus közös mesterképzési tanulmányi program teljes időtartamára (legfeljebb 24 hónapra). Nem folyósítható személyes költségekhez való hozzájárulás azon ösztöndíjasok számára, akik az Erasmus Mundus Közös Mesterképzés időszakát lakóhelyükön töltik (tanulmány / kutatás /

[94]Az Erasmus Mundus közös mesterképzés a társult partnerek költségeit csak a „Hozzájárulás a konzorcium igazgatási költségeihez" költségtételből fedezheti (egyösszegű támogatás).

[95] Azok a hallgatók, akik nem rendelkeznek lakóhellyel valamelyik programországban, és az utóbbi öt év során fő tevékenységüket (tanulmányok, képzés vagy munka) összesen legfeljebb 12 hónapig végezték valamelyik programországban. Az ötéves referencia-időszakot az ösztöndíjpályázat Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciuma által meghatározott benyújtási határidejétől kell visszaszámolni.

	szakmai gyakorlati / szakdolgozat elkészítése), sem pedig azon partnerországbeli ösztöndíjasok számára, akik esetében bármely partnerországban töltött Erasmus Mundus Közös Mesterképzés időszaka meghaladja az egy trimesztert (azaz 3 hónapot vagy 15 ECTS-kredittel egyenértékű időszakot) ezekben az országokban.

AZ ODAÍTÉLT TÁMOGATÁS

Az egyes ösztöndíjasok ösztöndíjának tényleges összege, és ennek következtében a kiválasztott projekteknek juttatott támogatás mértéke, több tényezőtől függ:
a) az Erasmus Mundus közös mesterképzés időtartamától (ECTS szerinti 60, 90 vagy 120 kreditpont);
b) az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorcium által meghatározott részvételi költségektől;
c) az opcionális előkészítő év végrehajtásától;
d) a program- illetve partnerországok ösztöndíjainak számától.

A fenti paramétereket alapul véve az előkészítő évre és a három évfolyam finanszírozására adható Erasmus Mundus közös mesterképzési támogatás összege körülbelül 4 **millió EUR** körül lesz.

ERASMUS+ MESTERKÉPZÉSI HITELEK

Azok a mesterképzésben részt vevő hallgatók, akik a teljes tanulmányi programot egy másik programországban akarják elvégezni, költségeikhez való hozzájárulás céljából pályázhatnak az EU által garantált hitelre.

Az Erasmus+ mesterképzési hitel lehetővé teszi, hogy a potenciális mesterképzéses hallgatók az Erasmus+ program időtartama alatt külföldi tanulmányaikat hitelfelvétel segítségével finanszírozzák (a hitelt a részt vevő bankok nyújtják, és az EU garantálja az Európai Befektetési Bankon, mint partnerén keresztül). Az erre a célra elkülönített uniós költségvetés többszörös tőkeáttételes banki finanszírozást tesz lehetővé a mesterképzésben részt vevő hallgatóknak nyújtott hitelek finanszírozására.

A közzététel időpontjában 90 millió euró áll rendelkezésre mesterképzési hitelekre három részt vevő banktól Spanyolországban és Franciaországban. Az ezekből az országokból utazó hallgatók pályázhatnak a hitelre külföldi posztgraduális képzésükhöz; mind a 33 programországból pályázhatnak hitelre azok a hallgatók, akik ezen két ország valamelyikében kívánnak tanulni.

Ez a támogatási forma 2015-ben került bevezetésre, és az Erasmus+ mesterképzési hitelek a 2015-2016-os tanévtől folyamatosan egyre több országban és egyre több hallgató számára válnak elérhetővé.

A hitelek összege és felhasználása	Egyéves mesterképzés esetében maximum 12 000 EUR, kétéves mesterképzés esetén maximum 18 000 EUR hitel vehető fel, amely a 33 Erasmus+ program ország bármelyikében felhasználható személyes, tandíj és egyéboktatási költségek fedezésére. Nincs szükség – sem a szülők, sem a hallgató részéről – biztosíték nyújtására; kedvező a kamat és a visszafizetési határidő. Az EU költségvetési keretéből 517 millió EUR áll rendelkezésre garanciaként (melyet az Európai Beruházási Bank kezel, az Európai Befektetési Bank Csoport tagjaként), a bank szektor pedig több körben fogja a hiteleket a mesterképzésben részt vevő hallgatók számára elérhetővé tenni (3.2 milliárd EUR erejéig). Ennek köszönhetően 200 000 hallgató támogatására nyílik lehetőség, hogy egy másik Erasmus+ programországban végezzék tanulmányaikat mesterképzés keretében.
Formai követelmények	A következő feltételeknek megfelelő hallgató pályázhat hitelre: - Erasmus+ programországban rendelkezik lakóhellyel. - Első ciklusú felsőoktatási tanulmányait (alapképzés vagy azzal egyenértékű képzés) sikeresen befejezte - felvették egy Erasmus Felsőoktatási Chartával rendelkező elismert felsőoktatási intézmény második ciklusú tanulmányi programjára (mesterképzés vagy azzal egyenértékű képzés). A mesterképzésnek (vagy azzal egyenértékű képzésnek) a következő feltételeknek kell megfelelnie: - A hallgató lakóhelye szerinti országtól és az alapképzés (vagy azzal egyenértékű képzés, amelynek elvégzése lehetővé teszi a mesterképzésre való felvételt) megszerzésének országától eltérő országban kerül megszervezésre. - Teljes képzési program, amely diploma (mesterfokú vagy azzal egyenértékű) megszerzéséhez vezet.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Közvetlenül a részt vevő bankokhoz vagy diákhitelt nyújtó intézetekhez.

További információ a keretekről valamint a részt vevő pénzügyi intézményekről az Európai Bizottság programmes/erasmusplus/node/11_en honlapján olvashatók.

2. PÁLYÁZATI KATEGÓRIA: EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ INNOVÁCIÓ ÉS A BEVÁLT GYAKORLATOK CSERÉJE TERÉN

A TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGTÍPUSOK

Ez a pályázati kategória a következő területeket támogatja:

- stratégiai partnerségek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén;
- tudásszövetségek;
- ágazati szakképzés-fejlesztési szövetségek (célzott pályázati felhívás által végrehajtva);
    - kapacitásfejlesztés a felsőoktatás területén;
- kapacitásfejlesztés az ifjúságügy területén.

A 2. pályázati kategória keretében támogatott tevékenységekkel kapcsolatosan elvárás, hogy hosszú távon kedvező hatással legyenek a részt vevő intézményekre/szervezetekre, a tevékenységek keretét képező szakpolitikai rendszerekre, valamint az megvalósított tevékenységekben közvetlenül vagy közvetetten érintett személyekre és szervezetekre/intézményekre.

A pályázati kategória célja innovatív gyakorlatok intézményi, helyi, regionális, nemzeti vagy európai szinten történő fejlesztése, átadása és/vagy megvalósítása.

A 2. pályázati kategória keretében támogatott projektek a következő eredményekkel járhatnak a részt vevő intézmények/szervezetek számára:

- a célcsoportjaik megszólításának innovatív megközelítései, például a következők révén: vonzóbb oktatási és képzési programok meghirdetése, amelyek összhangban állnak az egyéni igényekkel és elvárásokkal; részvételen alapuló megközelítések és IKT-alapú módszertanok alkalmazása; a kompetenciák elismerésének és érvényesítésének új vagy továbbfejlesztett eljárásai; a helyi közösségek céljai szempontjából hatékonyabb tevékenységek; új vagy továbbfejlesztett gyakorlatok a hátrányos helyzetű csoportok igényeinek kielégítése, valamint a tanulási eredmények földrajzi és társadalmi-gazdasági hátterű egyenlőtlenségekhez köthető különbözőségének kezelése terén; a társadalmi, etnikai, nyelvi és kulturális különbségek kezelésének új megközelítései; a versenyképesség és a foglalkoztathatóság – különösen regionális és helyi szinten történő hatékonyabb támogatásának – új megközelítései; a nyelvtanulás vagy – oktatás terén elért kiváló teljesítmény elismerése az Európai Nyelvi Díjjal;
- a intézményen belül korszerűbb, dinamikusabb, elkötelezettebb és szakmailag magasabb szintű környezet kialakítása: nyitottság a bevált gyakorlatok és új módszerek alkalmazása iránt a napi munkatevékenységek során; nyitottság a más szektorban vagy más társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő intézményekkel való szinergiák iránt; a munkatárs/szakember/oktató szakmai fejlődésének stratégiai megtervezése az egyéni igények és az intézményi célkitűzések figyelembevételével;
- uniós/nemzetközi szintű tevékenységekhez szükséges kapacitások növekedése és a szakmai hozzáértés javulása: a vezetői kompetenciák és nemzetköziesedési stratégiák fejlődése; más országbeli, az oktatás, a képzés és az ifjúságügy más területein és/vagy más társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő partnerekkel való együttműködés megerősödése; oktatási, képzési és ifjúságügyi uniós/nemzetközi projektekre elkülönített (nem uniós) források növelése; az uniós/nemzetközi projektek előkészítésének, megvalósításának, ellenőrzésének és nyomon követésének minőségi javulása.

A 2. pályázati kategória keretében támogatott projektek többek között az alábbi kedvező hatásokat gyakorolhatják a tevékenységekbe közvetlenül vagy közvetve bevont személyekre:

- a kezdeményezőkészség és a vállalkozói kompetencia fejlődése;
- az idegen nyelvi kompetencia fejlődése;
- a digitális kompetencia fejlődése;
- a társadalmi, etnikai, nyelvi és kulturális sokféleség jobb megértése, és az ezen területek iránti fogékonyság fejlesztése;
- a foglalkoztathatósághoz és új üzleti vállalkozás alapításához (a szociális vállalkozásokat is beleértve)

- szükséges készségek fejlődése;
- a társadalmi részvétel növelése;
- az európai projekttel és az európai értékekkel kapcsolatos attitűd javulása;
- a készségek és képesítések ismeretének és elismerésének javulása Európában és Európán kívül;
- a szakmai profillal (oktatás, képzés, ifjúsági munka stb.) kapcsolatos kompetenciák fejlődése;
- a különböző országok oktatási, képzési vagy ifjúságügyi gyakorlatainak, szakpolitikáinak és rendszereinek jobb megértése;
- a formális és nem formális oktatás, a szakképzés, a tanulás egyéb formái és a munkaerőpiac közötti kapcsolatok jobb megértése;
- a szakmai fejlődési lehetőségek bővülése;
- a motiváció és elégedettség növekedése a hétköznapi munkatevékenységek során.

Rendszer szinten a támogatott projekteknek elő kell mozdítaniuk a modernizációt, valamint segíteniük kell az oktatási, a képzési és az ifjúságügyi rendszereket, hogy hatékonyabb megoldásokat kínáljanak napjaink fő kihívásaira: a foglalkoztatás, a gazdasági stabilitás és növekedés problémáira, valamint támogatniuk kell a szociális, civil és interkulturális kompetenciákat, az interkulturális párbeszédet, a demokratikus értékeket és az alapvető jogokat, a társadalmi bevonást, a diszkrimináció mentességet és aktív állampolgárságot, a kritikai gondolkodást és a médiaműveltséget.

A 2. pályázati kategória szándékolt hatásai tehát a következők:

- az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka minőségének javulása Európában és Európán kívül: a kiválóság és a vonzerő növelése mellett több lehetőség biztosítása mindenki számára, a hátrányos helyzetű személyeket is beleértve;
- a munkaerő-piaci szükségletekhez és lehetőségekhez jobban hozzáigazított, valamint a vállalkozásokhoz és a közösséghez szorosabban kapcsolódó oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerek;
- az alap- és transzverzális készségek, különösen a vállalkozói készség, a szociális, az interkulturális és a nyelvi kompetenciák, a kritikai gondolkodás, a digitális készségek és a médiaműveltség elsajátításának és értékelésének javítása;
- a nemzeti szintű, különböző oktatási, képzési és ifjúságügyi szektorok közötti szinergiák növelése és a kapcsolódási pontok, illetve az átjárhatóság fejlesztése a kompetenciák és képesítések elismerését, érvényesítését és átláthatóságát szolgáló uniós referenciaeszközök fokozott alkalmazásával;
  - az oktatás, a tanulás és az értékelés támogatása érdekében a tanulási eredmények szélesebb körű alkalmazása a képesítések, a részképesítések és a tantervek leírásakor és meghatározásakor;
- az oktatási, a képzési és az ifjúságügyi hatóságok régiók közötti és tagországok közötti együttműködésének megújulása és megerősödése;
  - az információs és kommunikációs technológiák és a nyitott oktatási segédanyagok stratégiailag átgondoltabb és integráltabb használata az oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerekben;
  - a nyelvtanulási motiváció növekedése az innovatív oktatási módszereknek vagy a munkaerőpiacon megkövetelt gyakorlati nyelvtudás alkalmazásához megfelelőbb kapcsolatoknak köszönhetően;
- a gyakorlat, a kutatás és a szakpolitika közötti interakciók megerősítése.

STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK AZ OKTATÁS, A KÉPZÉS ÉS AZ IFJÚSÁGÜGY TERÉN

A STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK CÉLJAI ÉS PRIORITÁSAI

A Stratégiai partnerségek célja innovatív gyakorlatok fejlesztésének, átadásának és megvalósításnak támogatása, továbbá az együttműködést, a társaktól való tanulást és az európai szintű tapasztalatcserét támogató közös kezdeményezések megvalósítása.

A Stratégiai partnerség céljaitól és összetételétől függően a projekteknek két típusa van:

- **Az innovációt támogató stratégiai partnerségek:**

A projektek innovatív gyakorlatokat fejlesztenek, és/vagy már létező vagy új termékek, vagy innovatív ötletek intenzív disszeminációját és eredményeinek terjesztését vállalják. A pályázóknak van lehetősége külön támogatást kérni szellemi termékekre és multiplikációs eseményekre, hogy az innovatív szempontok közvetlenül megjelenhessenek. Ezek a projekttípusok nyitottak az oktatási, a képzési és az ifjúsági szektor minden területe számára.

- **A bevált gyakorlatok cseréjét támogató stratégiai partnerségek**:

Az elsődleges cél az, hogy lehetővé váljon a szervezetek számára, hogy hálózatokat hozzanak létre, vagy megerősítsék azokat, növeljék nemzetközi szintű tevékenységükhöz szükséges kapacitásukat, ötleteket, gyakorlatokat és módszereket osszanak meg és ütköztessenek egymással. A kiválasztott projektek kézzelfogható eredményekkel is járhatnak, és a tevékenységeik eredményeit a projekt méretével és céljaival arányos módon terjeszteni (disszeminálni) kell. Ezek az eredmények és tevékenységek a projektmenedzsment és megvalósítás támogatásából társfinanszírozhatók. A felsőoktatás területén megvalósuló stratégiai partnerségek esetében nem támogathatók az ilyen típusú projektek.

Függetlenül a pályázó által választott projekt típusától és a projekt által érintett területtől, a stratégiai partnerségben bármilyen, az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén vagy egyéb társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő vagy több különböző szektort transzverzálisan érintő tevékenységet végző intézmény (például helyi és regionális hatóságok, elismeréssel és érvényesítéssel foglalkozó központok, kereskedelmi kamarák, kereskedelmi intézmények, orientációs központok, kulturális intézmények) részt vehet. A projekt prioritásától és kitűzött céljaitól függően a stratégiai partnerségekben a legkülönbözőbb és legmegfelelőbb partnereknek kell részt venniük annak érdekében, hogy egymás különböző tapasztalataira, profiljaira és szakértelmére építsenek, illetve releváns és kiváló projekteredményeket érjenek el.

A finanszírozhatósághoz a stratégiai partnerségeknek a) legalább egy horizontális prioritást vagy b) legalább egy, speciálisan az oktatás, képzés és ifjúságügy szempontjából releváns prioritást kell célul kitűznie, az alábbi leírásoknak megfelelően. Ezen prioritások közül a nemzeti irodák nagyobb súllyal vehetik figyelembe azokat, amelyek a nemzeti kontextusban különösen relevánsak („Európai prioritások nemzeti kontextusban"). A nemzeti irodáknak megfelelően tájékoztatniuk kell a pályázókat hivatalos honlapjukon keresztül.

HORIZONTÁLIS PRIORITÁSOK

- Lényeges és magas színvonalú készségek és kompetenciák elsajátítása; egyének támogatása abban, hogy kulcsfontosságú kompetenciákat szerezzenek és fejlesszenek tovább – beleértve az alap-, transzverzális és személyes készségeket, a vállalkozói, nyelvi és digitális készségeket – annak érdekében, hogy ez foglalkoztatásukat, társadalmi-oktatási és szakmai fejlődésüket elősegítse. A program olyan tevékenységeket is támogat, amelyek az ilyen kompetenciák értékelésére alkalmas eszközöket fejlesztenek ki vagy terjesztenek, valamint olyan tevékenységeket, amelyek a „tanulási eredmények" megközelítést alkalmazzák az oktatás, képzés és ifjúsági tevékenységek terén vagy azok minőségének és relevanciájának értékelésénél.

- Társadalmi befogadás: prioritást élveznek azok a tevékenységek, melyek – különösen innovatív integrált módszerekkel – a befogadást, sokféleséget, egyenjogúságot, a nemek egyensúlyát és a diszkriminációmentességet támogatják az oktatásban, képzésben és ifjúsági tevékenységekben. A program olyan projekteket támogat, amelyeknek célja: 1); segíteni a szociális, civil, interkulturális kompetenciák, a médiaműveltség és a kritikus gondolkodás fejlődését, továbbá fellépni a diszkrimináció, a szegregáció, a megfélemlítés és az erőszak ellen; 2) növelni a hátrányos helyzetű résztvevők hozzáférését, részvételét és teljesítményét, és csökkenteni az őket érintő tanulási egyenlőtlenségeket.

- Nyitott és innovatív gyakorlat, a digitális korszakba illesztve: prioritást élveznek azok a tevékenységek, melyek az innovatív módszereket és pedagógiát, a részvételi irányítást (adott esetben), tananyagok és eszközök kifejlesztését ösztönzik, valamint azok a projektek, amelyek az információs és kommunikációs technológiák (IKT) hatékony alkalmazását segítik elő az oktatásban, képzésben és ifjúsági tevékenységekben. Ez magában foglalja a kutatással és az innovációhoz kapcsolódó tevékenységekkel való szinergiák támogatását, valamint az új technológiák ösztönzését annak érdekében, hogy javuljon az oktatás, képzés és ifjúságpolitika minősége és relevanciája.

- Oktatók: elsőbbséget élveznek azok a tevékenységek, amelyek megerősítik a tanári szakmára legalkalmasabb és legjobb jelöltek toborzását, kiválasztását és szakmai bevezetését, valamint azok a tevékenységek, amelyek az oktatás, képzés és ifjúságsegítői munka magas színvonalát segítik elő. A program támogatja az oktatók (így a pedagógusok, tanárok, tutorok, mentorok, stb.) és az ifjúságsegítők szakmai fejlődését, különösen a korai iskolaelhagyás, a hátrányos helyzetű tanulók, a tanulók sokfélesége, egyéb kontextusok és a munkaalapú tanulás területén.

- Készségek és képesítések átláthatósága és elismerése: elsőbbséget élveznek azok a tevékenységek, amelyek megkönnyítik a foglalkoztathatóságot, valamint a tanulást és a munkaerő-mobilitást, és amelyek megkönnyítik az átjárhatóságot az oktatás és képzés különböző területei, az oktatás/képzés és a munka világa, valamint különböző foglalkozások között. Elsőbbséget élveznek azok a tevékenységek, amelyek ösztönzik a tanulási eredmények és a képesítések elismerését, átláthatóságát és összehasonlíthatóságát, beleértve azokat, amelyek ezt a szolgáltatások javítása vagy a készségekkel és képesítésekkel kapcsolatos jobb információnyújtás és útmutatás segítségével érik el. . Ez magában foglalja azoknak az innovatív megoldásoknak a népszerűsítését, melyek az informális, nem formális, digitális vagy nyitott tanulás útján szerzett kompetenciák elismerését szolgálják, és támogatják azok érvényesítését helyi, regionális, nemzeti vagy európai/nemzetközi szinten.

- Fenntartható beruházás, teljesítmény és hatékonyság: elsőbbséget élveznek azok a tevékenységek, amelyek az Európai Beruházási Terv hatékony végrehajtását támogatják, beleértve az olyan finanszírozási modellek ösztönzését, amelyek a magánszereplők és magántőke bevonzását célozzák, valamint azokat a tevékenységeket, amelyek támogatják az olyan bizonyítékokon alapuló reformok kidolgozását, melyek hatékonyabban biztosítanak minőséget az oktatásban és képzésben, illetve az ifjúsági rendszerekben és szakpolitikákban. Elsőbbséget élveznek azok a tevékenységek is, amelyek olyan innovatív módszerek fejlesztését támogatják, melyek biztosítják a fenntartható beruházásokat a formális és nem-formális tanulás minden formájában, beleértve a teljesítmény-alapú finanszírozást és a költségmegosztást.

SZEKTORSPECIFIKUS PRIORITÁSOK

A felsőoktatás területén:

Elsőbbséget élveznek az alábbi tevékenységek, összhangban az EU Modernizációs Agenda módosításához kapcsolódó nyilvános konzultáció során azonosított kihívásokkal a felsőoktatásban:

- A hallgatók által megszerzett tudás és készségek minőségének és relevanciájának növelése, diákközpontúbb oktatási megközelítések kialakítása, az IKT jobb alkalmazása, jobb kapcsolatok kiépítése a felsőoktatási intézmények és a foglalkoztatók, illetve társadalmi vállalkozások között; .
- A felsőoktatási intézmények társadalmi szerepvállalásának támogatása, a hallgatók interkulturális és állampolgári készségeinek erősítése;
- Az innováció és kreativitás támogatása partnerségeken, valamint inter- és transzdiszciplináris megközelítéseken keresztül, a felsőoktatás szerepének megerősítése regionális szinten;
- Annak biztosítása, hogy az oktatás és a kutatás egymást erősítse, a színvonalas tanítás ösztönzése és jutalmazása;
- Az intézményi és rendszerszintű irányítás, átláthatóság és visszajelzési módszerek fejlesztése;
- A nemzetköziség, az elismerés és a mobilitás ösztönzése, a változások támogatása a bolognai elvekkel és eszközökkel összhangban.

A köznevelés területén elsőbbséget élveznek:

- A tanári szakmák profiljának megerősítése, beleértve a tanárokat, iskolai vezetőket és tanárképzőket, különböző tevékenységek által az alábbi célokkal: a szakma vonzóvá tétele; a toborzás és a kiválasztás megerősítése; a tanárok szakmai fejlődésének erősítése, és ezen fejlődés különböző szakaszainak összekapcsolása egyetlen folyamattá a tanári alapképzéstől és munkába állástól a folyamatos szakmai továbbképzésekig; a tanárok támogatása abban, hogy az osztályok sokszínűségét (beleértve a bevándorló háttérből érkező diákokat) kezelni tudják; a tanárok támogatása együttműködési és innovatív gyakorlatok

alkalmazásában; a vezetői szerepek megerősítése az oktatásban, beleértve az iskolai vezetők szerepét és profilját, a megosztott iskolavezetést és a tanári vezetést.

- Készségek elsajátításának támogatása, például a matematikai, a természettudományos és az írás-olvasási alapkészségek terén mutatott alacsony teljesítmény javítása hatékonyabb, innovatív oktatás és felmérés révén; a vállalkozói oktatás ösztönzése; a kritikai gondolkodási képesség megerősítése, különösen a természettudományos oktatás kulturális és/vagy környezeti kontextusának javítása révén; a nyelvoktatás és nyelvtanulás holisztikus megközelítése az egyre inkább többnyelvű tantermek sokszínűségére építve.

- Az iskolák támogatása – az oktatás legalacsonyabb szintjétől a legmagasabb szintjéig – a korai iskolaelhagyás és a hátrányos helyzetű tanulók kezelésében, valamint abban, hogy minőségi oktatást tudjanak nyújtani és ezzel minden diák számára lehetővé tegyék a sikeres tanulást, beleértve a bevándorló háttérből származó diákokat, akiknek speciális (pl. nyelvi) nehézségeik lehetnek; az együttműködés támogatása az iskolán belül minden szereplő között, valamint a szülőkkel és más külső érintett szereplőkkel az oktatás különböző fázisai közötti átmenet fejlesztése;az iskolák hálózatépítésének támogatása, melyek révén az oktatás és tanulás együttműködő és holisztikus megközelítéseit segítik elő; az értékelés és a minőségbiztosítás fejlesztése.

- Az olyan erőfeszítések támogatása, amelyek javítani kívánják a kora gyermekkori nevelés és gondozás (KGyNG) elérhetőségét és minőségét. A kora gyermekkori nevelési és gondozási rendszerek és szolgáltatások javítása annak érdekében, hogy azok biztosítsák a gyermekek életkornak megfelelő fejlődését, a jobb tanulási eredményeket és az iskola sikeres elkezdését mindenki számára, különösen az EU KGyNG minőségbiztosítási keretrendszerének továbbvitele által, valamint annak biztosítása, hogy a kora gyermekkori nevelés eredményei érezhetőek legyenek az oktatás magasabb szintjein, valamint a kora gyermekkori nevelés és gondozás megvalósítását, irányítását és finanszírozását segítő új módszerek kifejlesztése.

A szakképzés területén elsőbbséget élveznek:

- Szakképzési üzleti partnerségek kialakítása a munka alapú tanulás minden formájának ösztönzése céljából, különös tekintettel a tanulószerződéses gyakorlati képzésekre szociális partnerek, vállalatok és a szakképzést végző szervezetek bevonásával, különös figyelemmel a helyi és regionális szintekre, annak érdekében, hogy konkrét helyi eredmények szülessenek;
  A szakképzés minőségének növelése érdekében visszajelzési utak kialakítása, hogy a szakképzést az eredmények alapján adaptálják, beleértve utánkövetési rendszereket a végzett hallgatók számára a szakképzési minőségbiztosítási rendszerek részeként az EQAVET ajánlásokkal összhangban;

- A kulcskompetenciák további megerősítése a szakképzésben, beleértve közös módszertan alkalmazását ezen kompetenciák tantervi bevezetésére, valamint ezen tananyagok elsajátítása, átadása és tanulási eredményeinek felmérése. Figyelmet kell fordítani mind az alapszintű, mind a folyamatos szakképzésre;

- A képzéshez és képesítésekhez való hozzáférés javítása mindenki számára, különösen az alulképzettek számára, a C-VET rendszeren keresztül, különösen a C-VET minőségének, támogatásának és hozzáférhetőségének növelése révén, a nem formális és informális tanulás elismerése által, a vállalati munkahelyi tanulás fejlesztése révén, hatékony és integrált tanácsadási szolgáltatások, valamint rugalmas és átjárható tanulási utak biztosítása által;

- A szakképzést végző tanárok, képzők és mentorok számára rendszerszintű megközelítések és lehetőségek bevezetése kezdeti és folyamatos szakmai fejlődésük terén mind az iskolában, mind a munkahelyi közegekben, az IKT alkalmazásán alapuló hatékony, nyitott és innovatív oktatásra fókuszálva.

A felnőttoktatás területén elsőbbséget élveznek:

- Az alacsony képzettségű vagy alacsony képességű egyéni felnőtt tanulóknak szóló tanulási lehetőségek fejlesztése és bővítése annak érdekében, hogy elsajátíthassanak alapvető írás-olvasási, számolási és digitális készségeket, beleértve az informális és nem-formális oktatásban megszerzett készségek értékelését;
- A felnőttoktatás iránti igény és a felnőttoktatás kihasználtságának növelése hatékony tájékoztatás, iránymutatás és motivációs stratégiák által, amelyek ösztönzik az alacsony képzettségű vagy alacsony képességű felnőtteket arra, hogy írás-olvasási, számolási és digitális készségeiket;
- Fejlesszék és aktualizálják;A felnőttekkel foglalkozó pedagógusok kompetenciáinak kiterjesztése és fejlesztése, különösen az alacsony képzettségű vagy alacsony képességű felnőtteknek történő írás-olvasási, számolási és digitális készségek tanítása terén, beleértve az IKT hatékony használatát.

Az ifjúságügy területén elsőbbséget élveznek:

- A minőségi ifjúsági munka támogatása. Prioritást élveznek azok a projektek, melyek célja:
  - az ifjúsági szakemberek és az ifjúsági munka kapacitásnövelésének támogatása; az ifjúsági szakemberek támogatása hatékony módszerek fejlesztésében és megosztásában a marginalizált fiatalok elérése érdekében, illetve a rasszizmus és az intolerancia megelőzése a fiatalok körében;
  - a hátrányos helyzetű fiatalok (a NEET fiatalokat is beleértve) befogadásának és foglalkoztathatóságának előmozdítása, különös figyelmet szentelve a marginalizációval fenyegetett fiatalokra, valamint a bevándorló háttérből érkező fiatalokra, beleértve a frissen érkezett bevándorlókat és a fiatal menekülteket; az interkulturális párbeszéd támogatása, a tudás megerősítése, és a sokféleség elfogadása a társadalomban; az ifjúsági munka nemzetköziesítése és megnyitása szektorközi együttműködések felé, annak érdekében, hogy a fiatalokat érintő tevékenységek szinergiája megnövekedjen minden területen;
  - a fiatalok felnőttkorba való átlépésének megkönnyítése, különös tekintettel munkaerő-piaci integrációjukra; kompetenciák fejlesztése; minőségi szabványok, etikai és szakmai kódexek kidolgozása; a szakpolitika, a kutatás és a gyakorlat közti kapcsolat megerősítése; a fiatalok helyzete és az ifjúsági szakpolitikák, valamint az informális és nem-formális tanulás ismertségének, elismertségének és érvényesítésének előmozdítása európai, nemzeti, regionális és helyi szinten.

- A fiatalok tudatosságának támogatása, szektorközi együttműködések megerősítése, annak érdekében, hogy a fiatalokat érintő tevékenységek minden területen nagyobb szinergiát mutassanak, különös figyelemmel a jogokhoz, autonómiához és részvételhez – online részvétellel együtt - való hozzáférésre, valamint a fiatalok aktív állampolgárságára, különös tekintettel a társadalmi kirekesztés által veszélyeztetett fiatalokra, olyan projektekkel, melyek célja:
  - Minden fiatal aktív részvételének erősítése az európai demokratikus és civil életben; a fiatalok politikai és társadalmi életben való részvételének kiszélesítése és elmélyítése helyi, regionális, nemzeti, európai vagy globális szinten;
  - Az önkéntesség ösztönzése a fiatalok körében; minden fiatal társadalmi befogadottságának növelése, figyelembe véve az erre vonatkozó európai értékeket; a sokféleség, az interkulturális és a vallások közötti párbeszéd, a szabadság közös értékeinek, a tolerancia és az emberi jogok tiszteletben tartásának támogatása; a kritikus gondolkodás és a médiaműveltség növelése a fiatalok körében; a kezdeményezőkészségük megerősítése főként társadalmi területen;

a lehetőség megteremtése, hogy a fiatalok a saját életüket érintő politikai vagy társadalmi kérdésekben felvegyék a kapcsolatot a megválasztott politikusokkal, közigazgatási dolgozókkal, érdekcsoportokkal, civil szervezetekkel vagy polgárokkal, és elmondják nekik a véleményüket, illetve befolyást gyakoroljanak rájuk.

A vállalkozókészség és a társadalmi vállalkozások támogatása a fiatalok körében. Prioritást élveznek azok a nemzetközi ifjúsági kezdeményezés típusú projektek, melyek lehetővé teszik, hogy a fiatalok csoportjai megvalósítsák azokat az ötleteiket, köztük a társadalmi vállalkozásokat, melyek célja a mindennapi életükben tapasztalt kihívások és problémák kezelése.

MILYEN TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK STRATÉGIAI PARTNERSÉG KERETÉBEN?

A projekt időtartama alatt, a stratégiai partnerség típusától függően, a projektekben számos különböző tevékenység valósítható meg, például:

- olyan tevékenységek, melyek elősegítik a szervezetek közötti együttműködést és hálózatépítést;
- olyan tevékenységek, amelyek előmozdítják az **innovatív gyakorlatok** kidolgozását, tesztelését és/vagy megvalósítását az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén;
- olyan tevékenységek, amelyek megkönnyítik a formális, a nem formális és az informális tanulás során szerzett **tudás, készségek és kompetenciák elismerését és érvényesítését**;
- oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerek fejlesztésére irányuló, **regionális hatóságok közötti együttműködési** tevékenységek, valamint ezek integrálása a helyi és regionális fejlesztési lépésekbe;
- olyan tevékenységek, amelyek segítik a **fogyatékossággal élő/sajátos igényű** tanulókat az egyes oktatási ciklusok elvégzésében, és megkönnyítik a munkaerőpiacra való bejutásukat, a marginalizált közösségek oktatási **szegregációja és hátrányos megkülönböztetése** elleni küzdelmet is beleértve;
- olyan tevékenységek, melyek célja megfelelő oktatás és képzés kialakítása szakemberek számára, a tanulási környezetben jelentkező, **a méltányossággal, sokféleséggel és befogadással** kapcsolatos kihívásokra;
- olyan tevékenységek, melyek a menekültek, menedékkérők és az újonnan érkező bevándorlók integrációját segítik elő és felhívják a figyelmet az európai menekült krízisre;
- az **aktív társadalmi szerepvállalást és a vállalkozások alapítását (a szociális vállalkozásokat is beleértve**) ösztönző, nemzetközi – fiatalok két vagy több, különböző országokból származó csoportjai által végrehajtott – kezdeményezések, amelyek támogatják a vállalkozói szellemet és a vállalkozói készségeket.

Stratégiai partnerség keretében nemzetközi egyéni **tanulási, oktatási és képzési tevékenységek** is szervezhetők, amennyiben ezek hozzáadott értéket képviselnek a projekt célkitűzéseinek megvalósítása szempontjából. Egyes tevékenységek különösen relevánsak az oktatás, képzés és ifjúságügy egy vagy több területén is, ahogy az alábbi táblázat mutatja. A támogatott tevékenységek részletesebb leírása az 1. mellékletben található.

Tevékenység típusa	Különösen releváns az alábbi szektorban
Tanulók vegyes mobilitása	Oktatás, képzés és ifjúságügy minden szektora
Diákok csoportjainak rövid távú cseréi	Köznevelés
Intenzív tanulmányi programok	Felsőoktatás
Diákok hosszú távú tanulmányi célú mobilitása	Köznevelés
Hosszú távú oktatási vagy képzési tevékenységek	Felsőoktatás, szakképzés, köznevelés és felnőtt tanulás
Ifjúságsegítők hosszú távú mobilitása	Ifjúságügy
Szakemberek/munkatársak rövid távú közös képzései	Oktatás, képzés és ifjúságügy minden szektora

KI VEHET RÉSZT STRATÉGIAI PARTNERSÉGBEN?

Általános szabályként elmondható, hogy a stratégiai partnerségek célja a programországokban működő szervezetek/intézmények közötti együttműködés biztosítása. Partnerként (nem pályázóként) azonban partnerországokban működő szervezetek/intézmények is részt vehetnek stratégiai partnerségben, amennyiben részvételük jelentős hozzáadott értéket képvisel a projekt szempontjából.

Azokon a szervezeteken kívül, melyek formálisan részt vesznek a projektben és EU-s támogatást kapnak, a magán- vagy közszférából társult partnerek is bevonhatók, akik konkrét projektfeladatok vagy –tevékenységek megvalósításához járulnak hozzá, vagy támogatják a projekt fenntarthatóságát vagy terjesztését. A szerződéskezelés szempontjából a társult partnerek nem minősülnek projektpartnernek, és nem kapnak anyagi támogatást. A projektben és a különböző tevékenységekben való részvételüket és szerepüket egyértelműen meg kell fogalmazni.

A STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A stratégiai partnerségeknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+ támogatásra lehessenek jogosultak:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható részt vevő szervezetek/ intézmények	Részt vevő szervezet/intézmény lehet bármely olyan állami vagy magánszervezet/intézmény, amelynek programországban vagy partnerországban van a székhelye (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok" szakaszát). Ilyen szervezetek/intézmények lehetnek például a következők: ▪ felsőoktatási intézmény; ▪ iskola/intézmény/oktatási központ (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a szakképzést és a felnőttoktatást is beleértve); nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet/intézmény; ▪ állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is); ▪ helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény; ▪ szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat és az iparkamarákat, az ipari/szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve; ▪ kutatóintézet; ▪ alapítvány; ▪ vállalatközi képzőközpont; ▪ kollaboratív tanulási lehetőséget nyújtó vállalkozások; ▪ kulturális intézmény, könyvtár, múzeum; ▪ pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv; ▪ a nem formális és informális tanulás során szerzett tudás, készségek és kompetenciák elismeréséért felelős szerv(ezet)/testület; ▪ európai ifjúsági nem kormányzati szervezet; ▪ fiatalok olyan csoportjai, akik ifjúsági munkát végeznek, de ezt nem feltétlenül ifjúsági szervezet keretében teszik (fiatalok informális csoportjai[96]). Programországok felsőoktatási intézményeinek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük, de el kell kötelezniük magukat annak alapelvei mellett.
Ki pályázhat?	Pályázó lehet bármely programországban székhellyel rendelkező, részt vevő szervezet/intézmény. Ez a szervezet/intézmény pályázik az adott projektben érintett összes részt vevő szervezet/intézmény nevében.

[96] Informális csoport esetében a csoport egyik tagja vállalja a képviselő szerepét, és ezzel felelősséget vállal az egész csoportért.

A részt vevő szervezetek/intézmények száma és profilja	A stratégiai partnerség nemzetközi partnerség, amelyben három különböző programországból legalább három szervezet/intézmény működik közre. A részt vevő szervezetek számának felső határa nincs korlátozva. A menedzsment költségekre fordítható támogatás mértéke (10 részt vevő szervezetben) azonban maximalizálva van. A pályázat benyújtásakor az összes részt vevő szervezetet/intézményt fel kell tüntetni. Kivételként, a következő projekttípusok esetén minimum két szervezet/intézmény bevonására van szükség legalább két különböző programországból: ▪ Stratégiai partnerség az ifjúsági területen; ▪ Stratégiai partnerségek csak iskoláknak.[97] Ez a fajta stratégiai partnerség csak olyan projektekre alkalmazható, amelyek a programországok szervezetei közötti bevált gyakorlatok cseréjét támogatják.
A tevékenység helyszíne(i)	A stratégiai partnerség összes tevékenységét a projektben részt vevő szervezetek/intézmények országaiban kell megvalósítani. A tevékenységek az Európai Unió egy intézményének székhelyén is megvalósulhatnak, akkor is, ha a projektben nincs részt vevő szervezet abból az országból, ahol a székhely található.[98] Ezen felül multiplikációs eseményeket a stratégiai partnerségbe bevont bármely társult partner országában szervezhetnek, amennyiben ezt a projekt céljai indokolják.
A projekt időtartama	▪ **Partnerség a felsőoktatás területén:** 24 és 36 hónap között; ▪ **Partnerség a szakképzés, közoktatás és felnőtt tanulás területén:** 12 és 36 hónap között. ▪ **Partnerség az ifjúsági területen:** 6 és 36 hónap között. A projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően a pályázati szakaszban meg kell adni a kívánt időtartamot. Kivételes esetben a stratégiai partnerség a kedvezményezett kérésére és a nemzeti iroda beleegyezésével legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható, de teljes időtartama nem haladhatja meg a három évet. Ebben az esetben a támogatás teljes összege nem változik. A projekteknek 2020. augusztus 31-ig le kell zárulniuk.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	A pályázó szervezet/intézmény székhelye szerinti ország nemzeti irodájához[99]. Egy konzorcium egy határidőre csak egy nemzeti irodához és csak egy pályázatot nyújthat be.

[97] Attól függően, melyik országban van nyilvántartva az adott iskola, a támogatható iskolák speciális meghatározása vonatkozik az ilyen típusú partnerségre. A támogatható iskolák definíciója és/vagy listája a nemzeti irodák honlapján található. Továbbá fontos megjegyezni, hogy a csak iskolákat érintő stratégiai partnerség szerződésmodellje eltér más stratégiai partnerségek szerződési modelljétől, és az egy kedvezményezettes megegyezéseken alapul. További részletekért lapozzon a Pályázati útmutató C. szakaszához vagy lépjen kapcsolatba az országa szerinti nemzeti irodával.

[98] Az Európai Unió intézményeinek székhelyei : Brüsszel, Frankfurt, Luxembourg, Strasbourg és Hága.

[99] Megjegyzés: a működési országtól eltérő ország nemzeti hatóságainak felügyelete alatt álló iskolák (például Lycée Français, Deutsche Schulen, British Forces Schools) a felügyeletet ellátó ország nemzeti irodájának nyújtják be a pályázatot.

Mikor kell benyújtani a pályázatot?	**Partnerségek a felsőoktatás, a szakképzés, a közoktatás és a felnőtt tanulás terén:** a pályázóknak a következő határidőkig kell benyújtaniuk a pályázatot: **március 29. déli 12 óra (brüsszeli idő)** az ugyanazon év szeptember 1-je és december 31-e között kezdődő projektekre. **Partnerségek az ifjúsági területen:** a pályázóknak a következő határidőkig kell benyújtaniuk a pályázatot: ▪ **február 2. déli 12 óra (brüsszeli idő)** az ugyanazon év június 1-je és szeptember 30-a között kezdődő projektekre; ▪ **április 26. déli 12 óra (brüsszeli idő)** az ugyanazon év szeptember 1-je és a következő év január 31-e között kezdődő projektekre; ▪ **október 4. déli 12 óra (brüsszeli idő)** a következő év február 1-je és május 31-e között kezdődő projektekre. Stratégiai partnerségek az ifjúságügy területén: a nemzeti irodák a Stratégiai partnerségek mindkét típusára megnyithatják mind a három beadási határidőt (az innováció támogatása és a bevált gyakorlatok cseréjének támogatása) vagy csak az egyik projekttípusra. Pontos információért a pályázóknak érdemes ellátogatni a nemzeti irodájuk honlapjára.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a Pályázati útmutató C. része tartalmazza.

Továbbá amennyiben a stratégiai partnerség nemzetközi tanulási, oktatási vagy képzési tevékenységeket is tartalmaz, a fentieken kívül a következő feltételek vonatkoznak rá:

Támogatható tevékenységek	▪ Vegyes típusú mobilitás diákok és tanulók számára, amely egyesíti a rövid távú (utazási napok nélkül 5 naptól 2 hónapig tartó) fizikai mobilitást a virtuális mobilitással; ▪ Diákcsoportok rövid távú (utazási napok nélkül 5 naptól 2 hónapig tartó) csereprogramjai; ▪ Intenzív tanulmányi programok felsőoktatási hallgatók részére (utazási napok nélkül 5 naptól 2 hónapig tartó), meghívott felsőoktatási munkatársakkal és egyéb releváns felsőoktatási szakértőkkel; ▪ Diákok hosszú távú tanulási célú mobilitása (2 hónaptól 12 hónapig); ▪ Hosszú távú képzési/oktatási tevékenység (2 hónaptól 12 hónapig); ▪ Ifjúságsegítők hosszú távú mobilitása (2 hónaptól 12 hónapig); ▪ Rövid távú közös munkatárs/szakember/oktatói képzési események (utazási napok nélkül 3 naptól 2 hónapig). A felsorolt tevékenységek között egyesek csak az oktatás, a képzés és az ifjúságügy bizonyos területeire nézve relevánsak. Tovább információkat a Pályázati útmutató I. mellékletének „Stratégiai partnerségek" szakaszában talál. Tanulók/fiatalok, valamint a munkatársak és ifjúsági szakemberek részvételével zajló hosszú távú tevékenységek nem támogathatók, amennyiben ezek partnerországból indulnak, vagy oda irányulnak. Támogatható tevékenységek a rövid távú közös képzési események munkatársaknak/szakembereknek, valamint az intenzív tanulmányi programok partnerországokból érkező szakemberek részvételével.
Részvételre jogosultak köre	▪ Felsőoktatási intézménybe felvett és olyan tanulmányi programba beiratkozott hallgató, amely elismert fokozat vagy más elismert felsőfokú képesítés megszerzéséhez vezető képzést nyújt a doktori szintig és azt is beleértve (intenzív tanulmányi programok és vegyes típusú mobilitási tevékenységek esetén) ▪ Szakiskolások, szakképző iskolák tanulói, felnőtt tanulók, diákok és fiatalok vegyes típusú mobilitás esetén ▪ Bármilyen életkorú diákok iskolai dolgozók kíséretében (diákcsoportok rövid távú csereprogramjai esetén) ▪ A stratégiai partnerségben részt vevő iskola nappali tagozatán tanuló, 14. életévüket betöltött diákok (diákok hosszú távú tanulási célú mobilitása esetén) ▪ A részt vevő intézményeknél dolgozó egyetemi tanárok, tanárok, oktatók, oktatási és adminisztratív munkatársak[100] és ifjúságsegítők.
Résztvevők száma	Csak a bevált gyakorlatok cseréjét támogató stratégiai partnerség esetében: projektenként maximum 100 tanulási, tanítási vagy képzési tevékenységekben részt vevő személy támogatható (beleértve a kísérőket is).

A pályázó intézmények értékelése a releváns **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a Pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projekt célkitűzéseitől, a részt vevő szervezetektől/intézményektől, a várt hatástól és egyéb elemektől függően a stratégiai partnerségek különböző méretűek lehetnek, és ennek megfelelően alakítják ki tevékenységeiket. Leegyszerűsítve azt mondhatjuk, hogy e tevékenységeknek köszönhetően a részt vevő szervezetek/intézmények

[100] A köznevelés területén beleértendők az iskolákban tevékenységet végző tanfelügyelők, iskolai tanácsadók, nevelési tanácsadók, pszichológusok stb.

tapasztalatokat szerezhetnek a nemzetközi együttműködési terén, megerősíthetik kapacitásaikat, ugyanakkor pedig kiváló és innovatív eredményeket érhetnek el. A projektek tartalmi értékelésekor figyelembe veszik az együttműködés célkitűzéseit és a részt vevő szervezetek/intézmények jellegét.

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a tevékenységtípus célkitűzései és prioritásai (lásd „A stratégiai partnerségek céljai és prioritásai" szakaszt). - Ha a pályázat a horizontális „befogadó oktatás, képzés és ifjúság" prioritáshoz kötődik, különösen relevánsként lesz kezelve. - Ha a pályázat egy vagy több, a nemzeti iroda által meghirdetett „Nemzeti kontextusban európai prioritás"-hoz kötődik, különösen relevánsként kezelendő. ▪ Milyen mértékben… - … képezi a pályázat alapját hiteles és adekvát igényfelmérés; - … vannak világosan meghatározott célkitűzések, és ezek mennyire reálisak, valamint milyen mértékben vonatkoznak olyan kérdésekre, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek/intézmények és célcsoportok szempontjából; - … alkalmas a pályázat az oktatás, a képzés és az ifjúságügy különböző szektorai közötti szinergiák megvalósítására; - … innovatív a pályázat, és/vagy milyen mértékben egészít ki más, a részt vevő szervezetek/intézmények által már megvalósított kezdeményezéseket; - ... hoz létre a pályázat uniós szintű hozzáadott értékeket olyan eredmények révén, amelyek egyetlen országban végrehajtott tevékenységekkel nem lennének teljesíthetők.
A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 20 pont)	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége; ▪ A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang; ▪ A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága; ▪ A minőség-ellenőrzési lépések megléte és relevanciája annak biztosítására, hogy a projekt megvalósítása jó minőségben, határidőre és a költségvetésnek megfelelően történjen; ▪ Milyen mértékben költséghatékony a projekt, és minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel-e hozzá? Ha a projekt képzési, oktatási vagy tanulási tevékenységeket is tartalmaz: ▪ Milyen mértékben felelnek meg ezek a tevékenységek a projekt célkitűzéseinek, és megfelelő számú résztvevőt vonnak-e be ezekbe a tevékenységekbe? ▪ A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló lépések minősége az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközökkel összhangban van.

A projektet megvalósító partnerség és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 20 pont)	• Milyen mértékben… - … alkotnak a projektben részt vevő szervezetek/intézmények egymást kiegészítő, a szükséges profillal, tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező, megfelelő összetételű csoportot a projekt összes aspektusának sikeres megvalósítása szempontjából; - … igazolja a felelősségek és a feladatok elosztása az összes részt vevő szervezet/intézmény kötelezettségvállalását és aktív részvételét; - … vesznek részt a projektben az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és egyéb társadalmi-gazdasági ágazatok területén tevékenykedő szervezetek/intézmények, amennyiben ez a szempont az adott projekttípus esetén releváns; - ... vesznek részt a projektben olyan szervezetek/intézmények, amelyek a tevékenységtípus új résztvevői. • A részt vevő szervezetek/intézmények és egyéb érintett szereplők közötti együttműködés és kommunikáció hatékony mechanizmusainak megléte. • Adott esetben milyen mértékben képvisel egy partnerország részt vevő szervezetének/intézményének bevonása lényeges hozzáadott értéket a projekt szempontjából? (Ha ez a feltétel nem teljesül, a projektet nem választják ki támogatásra.)
Hatás és terjesztés (maximum 30 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre/intézményekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre/intézményekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A disszeminációs terv minősége: a projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek/intézmények körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége. ▪ A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét ▪ A projekt fenntarthatóságának biztosítására irányuló tervek minősége: képes-e a projekt az uniós támogatás felhasználása után is hatást kifejteni és eredményeket felmutatni

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatóak legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája" és a „Hatás és terjesztés" kategóriánál legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége", valamint „A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége" kategóriáknál pedig legalább 10 pontot) el kell érniük. Csak azok a pályázatok kapnak támogatást, amelyek a tevékenységtípus legalább egy prioritásával foglalkoznak.

MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A TEVÉKENYSÉGTÍPUSRÓL?

A Stratégiai partnerségek a tevékenységek széles és sokféle típusát támogatják a kiváló minőségű projektek megvalósítása, valamint a szervezetek fejlesztésének és korszerűsítésének előmozdítása érdekében, ezen túl támogatják az európai, nemzeti és regionális politikák fejlesztését is.

A projekt célkitűzéseitől, a részt vevő szervezetektől/intézményektől, a várható hatásoktól, és további elemektől függően a stratégiai partnerségek különböző méretűek lehetnek, és ennek megfelelően alakítják ki tevékenységeik körét.

A sokféle lehetséges tevékenység és projekt formátum között az alábbi stratégiai partnerségek sajátos jellemzőkkel bírnak:

STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK CSAK ISKOLÁK SZÁMÁRA

Ezek a köznevelés terén megvalósuló stratégiai partnerségek a különböző programországokban található iskolák bevált gyakorlatainak cseréjét támogatják. Sok esetben az együttműködési tevékenységeket a projektben részt vevő iskolák osztályainak cseréjével, eTwinning projektekkel és / vagy diákjainak hosszú távú mobilitásával kombinálják. A stratégiai partnerségek e formájának megkülönböztető jegye a kedvezményezettekkel való szerződéskötés módja. Ugyan a projektben részt vevő egyik iskola vállalja a vezető szerepet és nyújtja be a pályázatot az összes részt vevő iskola nevében, de ha csak iskolai stratégiai partnerség projektjüket támogatásban részesítik, minden egyes részt vevő iskola külön támogatási szerződést köt saját nemzeti irodájával. Azonban a pályázó iskola koordinátori szerepben marad a projekt végéig, és az ő felelőssége megírni a jelentést a projekt eredményeiről.

STRATÉGIAI PARTNERSÉG A REGIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRT AZ ISKOLAI OKTATÁSBAN

Az iskolai oktatás területén létrehozott stratégiai partnerségeknek lehetősége nyílik olyan projektekre pályázni, amelyek határon túli együttműködésre alapulnak más országokban található régiókkal vagy önkormányzati egységekkel. Az ilyen partnerségek fontos jellegzetessége a helyi és/vagy regionális iskolai hatóságok stratégiai bevonása. A sikeres pályázat érdekében a helyi vagy regionális hatóságoknak vezető szerepet kell vállalnia a tevékenységek megtervezésében, amelyeknek egy közös problémát kell megcéloznia az iskolákon felül magánszektorbeli és civil szervezetek bevonásával a közösségben.

NEMZETEKEN ÁTÍVELŐ IFJÚSÁGI KEZDEMÉNYEZÉSEK[101]

Ezek a Stratégiai partnerségek az ifjúsági területen a fiatalok társadalmi elkötelezettségét és vállalkozói szellemét támogatják.
Ilyen kezdeményezések lehetnek például:

- társadalmi vállalkozások (hálózata), egyesületek, klubok, civil szervezetek létrehozása;
- vállalkozókészség oktatásával kapcsolatos kurzusok és képzések fejlesztése és létrehozása (úgy mint társadalmi vállalkozások és IKT használata);
- információ, médiaműveltség, érzékenyítő akciók, vagy olyan tevékenységek, melyek a civil részvételt ösztönzik a fiatalok körében (pl. viták, konferenciák, rendezvények, konzultációk, európai témákhoz kapcsolódó kezdeményezések, stb.);
- a helyi közösségek számára hasznos tevékenységek (pl. sérülékeny csoportok, mint például idősek, kisebbségek, bevándorlók, fogyatékkal élők, stb.) támogatása;
- művészi és kulturális kezdeményezések (színházi előadások, kiállítások, zenei előadások, vitafórumok, stb.).

A Stratégiai partnerségek ilyen formájának fontos jellegzetessége, hogy az Ifjúsági kezdeményezéseket maguk a fiatalok kezdeményezik, építik fel és valósítják meg. A pályázatot fiatalok informális csoportjai valósítják meg.

TÁVOLI RÉGIÓK ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK RÉSZVÉTELE NEMZETKÖZI TANULÁSI, OKTATÁSI ÉS KÉPZÉSI TEVÉKENYSÉGEKBEN

Az Erasmus+ programot létrehozó rendelettel összhangban, a program megvalósításakor figyelembe kell venni az Unió távoli régióinak és a tengerentúli országok és területek (TOT) távoli voltából fakadó kihívásokat, ezért egyedi támogatási szabályok kerültek bevezetésre annak érdekében, hogy a távoli régiókból vagy a TOT területekről érkező vagy oda utazó résztvevőknek az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) szerint nem kellő mértékben fedezett, magas utazási költségeit támogassa.

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek a távoli régiókból és a TOT területekről érkező résztvevők utazási költségeire a költségvetés "rendkívüli költségek" sorában (maximum az összes elszámolható költség 80 %-áig). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a standard támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) nem fedeznék a résztvevők utazási költségeinek legalább 70 % -át.
tengerentúli országok és területek

[101] A nemzetközi ifjúsági kezdeményezésekre pályázó projektekre a „jó gyakorlatok cseréjére irányuló stratégiai partnerségek” címszó alatt kell pályázni.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

A fenti információkon túl erre a tevékenységtípusra vonatkozóan további kötelező feltételek, hasznos kiegészítő információk, valamint projektpéldák a Pályázati útmutató I. sz. mellékletében találhatók. Az érdeklődő szervezeteknek/intézményeknek javasoljuk, hogy a pályázat benyújtása előtt tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A stratégai partnerségek igen széles skálát fednek le, a kisméretű szervezetek/csoportok/intézmények (például iskolák vagy fiatalok informális csoportjai) közötti egészen egyszerű együttműködéstől az olyan bonyolultabb és nagyobb léptékű projektekig, amelyek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén innovatív eredmények elérésére és cseréjére irányulnak. A különböző projekttípusoknak megfelelően a felmerülő kiadások is szükségképpen eltérnek.

Ezért a tervezett finanszírozási modell olyan költségtétel listát tartalmaz, amelyből a pályázók az általuk tervezett tevékenységeknek és elérni kívánt eredményeknek megfelelően választanak. Az első két költségtételre („Menedzsment költség", illetve „Nemzetközi projekttalálkozók") valamennyi stratégiai partnerség pályázhat, mivel ezek az összes projekt esetében felmerülő költségekhez történő hozzájárulást foglalják magukban. A többi költségtételre csak azok a projektek pályázhatnak, amelyek a szellemi termékek, a terjesztés vagy a beágyazott oktatási, képzési és tanulási tevékenységek vonatkozásában megalapozottabb célkitűzéseket tartalmaznak. Emellett, ha a projekttevékenységek/-eredmények indokolják, rendkívüli költségek és speciális igényű résztvevők költségeinek finanszírozása is lehetséges.

A projekttámogatás teljes összege változó, meghatározásához 12.500 eurót kell a projekt időtartamával (hónapokban) megszorozni, és felső határa 450.000 euró 36 hónapos projekt időtartammal.

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

Maximálisan megítélhető támogatás:
változó összeg, amely a 12 500 EUR és a projekt időtartamának (a hónapok számával) szorzatából számítható ki és maximális összege 450 000 EUR lehet 36 hónapos projekt időtartam esetén.

A lenti táblázatban szereplő maximális összegek között vannak olyanok, amelyek havi bontásban vannak maximálva és időarányosan kerültek meghatározásra, így ha a megítélt támogatást elosztják a hónapok számával, az eredmény maximum 12.500 euró lehet. A kedvezményezettek a projekthez elnyert teljes uniós támogatást azonban a projekt teljes időtartama alatt a lehető legrugalmasabb módon, a munkaterv szerinti sorrendben végrehajtandó tevékenységeknek megfelelően költhetik el.

Elszámolható költségek		**Finanszírozási mechanizmus**	**Összeg**		**A kiszámítás módja**
Projektmenedzsment és -megvalósítás	Projektmenedzsment (például tervezés, pénzügyek, partnerek közötti koordináció és kommunikáció stb.); kisebb tanulási/oktatási/képzési anyagok, eszközök, megközelítések stb. Virtuális együttműködés és helyi projekttevékenységek (például tanórai projektmunka tanulókkal, ifjúsági tevékenységek, beágyazott tanulási/képzési tevékenységek szervezése és mentorálása stb.); tájékoztatás, népszerűsítés és terjesztés (például brosúrák, szórólapok, Interneten közzétett információk stb.). A nemzetközi ifjúsági kezdeményezések megvalósításához kapcsolódó költségek.	Egységköltség - hozzájárulás	Hozzájárulás a koordináló szervezet/intézmény tevékenységeihez: **500 EUR**/hónap	Legfeljebb **2750 EUR**/hónap	A stratégiai partnerség időtartama és a részt vevő szervezetek/intézmények száma alapján
		Egységköltség - hozzájárulás	Hozzájárulás a többi részt vevő szervezet/intézmény tevékenységeihez: **250 EUR**/szervezet/intézmény/hónap		
Nemzetközi projekt-találkozók	Projektpartnerek – valamely projektben részt vevő szervezet/intézmény által szervezett – olyan találkozóin való részvétel, amelyek a projekt megvalósítását és koordinációját szolgálják. Hozzájárulás az utazási és személyes költségekhez.	Egységköltség - hozzájárulás	100–1999 km-es távolság esetén: **575 EUR**/résztvevő/találkozó		Feltételhez kötött: a pályázóknak indokolniuk kell, hogy szükség van a tervezett számú találkozóra a tervezett számú résztvevővel. A távolságokat az

			2000 km-es és nagyobb távolság esetén: **760 EUR**/résztvevő/találkozó		Európai Bizottság által biztosított távolság kalkulátorral kell kiszámolni.

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Rendkívüli költségek	Hozzájárulás az alvállalkozókhoz vagy áruk és szolgáltatások beszerzéséhez kapcsolódó tényleges költségekhez. Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri.	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 75%-a Maximum **50.000 EUR/** projekt (a pénzügyi garancia nyújtásának költségeit kivéve)	Feltételhez kötött: az alvállalkozókkal való szerződésnek olyan szolgáltatásokhoz kell kapcsolódnia, amelyeket közvetlenül a részt vevő szervezetek/intézmények kellően indokolt okokból nem tudnak kivitelezni. Nem igényelhető támogatás szokásos irodai felszerelésekre vagy egyéb olyan felszerelésekre, amelyeket a részt vevő szervezetek/intézmények egyébként is használnak.
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek [102]	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: e költségek igénylését a pályázati űrlapon indokolni kell.

[102] Beleértve a nemzetközi tanulási , oktatási és képzési célú tevékenységek speciális igényű résztvevőihez és kísérőihez közvetlenül kapcsolódó költségeket. Ez indokolt esetben magában foglalhatja az utazási és megélhetési költségeket is, amennyiben ezeknek a résztvevők nem igényelnek támogatást az „utazási támogatás" és a „megélhetési támogatás" kategóriákban.

KIEGÉSZÍTŐ TÁMOGATÁS AZ OKTATÁS, A KÉPZÉS ÉS AZ IFJÚSÁGÜGY TERÉN AZ INNOVÁCIÓT TÁMOGATÓ STRATÉGIAI PARTNERSÉGEKHEZ					
Szellemi termékek	A projekt szellemi termékei/kézzelfogható eredményei (például tantervek, pedagógiai és ifjúsági munkával kapcsolatos anyagok, nyitott oktatási segédanyagok, IT-eszközök, elemzések, tanulmányok, a társaktól való tanulás módszerei stb.)	Egységköltség-hozzájárulás	**B1.1** /vezető/projekttel töltött munkanap **B1.2** / kutató, tanár, képző, ifjúságsegítő/projekttel töltött munkanap **B1.3** /technikus/projekttel töltött munkanap **B1.4** /adminisztratív munkatárs/projekttel töltött munkanap		Feltételhez kötött: a vezetők és adminisztratív munkatársak költségeit a „Projektmenedzsment és megvalósítás” költségtételnek kell fedeznie. A két költségtétel közötti esetleges átfedések megelőzése érdekében a pályázóknak indokolniuk kell az egyes tervezett szellemi termékekkel kapcsolatosan megpályázott személyi költségek típusát és mértékét. Csak kiváló és jelentős mennyiségű szellemi eredmény minősülhet finanszírozásra jogosultnak ennek a költségtételnek a keretében. A szellemi terméknek rendelkeznie kell azzal a potenciállal, hogy szélesebb körben is használható és hasznosítható, valamint hatást tud gyakorolni.
Multiplikációs események	Hozzájárulás olyan nemzeti és nemzetközi konferenciákkal/szemináriumokkal/eseményekkel kapcsolatos költségekhez, amelyek a projekt által létrehozott szellemi termékek megosztásához és terjesztéséhez kapcsolódnak (kivéve a részt vevő szervezetek/intézmények eseményen részt vevő képviselőinek utazási és személyes költségeit).	Egységköltség-hozzájárulás	**100 EUR** /helyi résztvevő (az esemény rendezési országából érkező résztvevők) **200 EUR** /nemzetközi résztvevő (más országból érkező résztvevők)	Maximum **30.000 EUR** /projekt	Feltételhez kötött: multiplikációs események csak akkor támogathatók, ha közvetlenül kapcsolódnak a projekt szellemi termékeihez. Ha a projekt a szellemi termékek költségtétel keretében nem kap támogatást, akkor multiplikációs eseményekre sem kaphat támogatást.

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők (így a kísérő személyek is) utazási költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	10–99 km-es távolság esetén: **20 EUR**/résztvevő	Feltételhez kötött: a pályázóknak indokolniuk kell, miért szükségesek a mobilitási tevékenységek a projekt célkitűzéseinek és tervezett eredményeinek eléréséhez. A távolságokat az Európai Bizottság által támogatott távolság kalkulátorral[103] kell kiszámolni. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az
			100-499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő	
			500-1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő	
			2000-2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	
			3000-3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő	
			4000-7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő	
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: **1300 EUR**/résztvevő	

[103] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

Kiegészítés országon belüli magas útiköltség esetén	További támogatás: ▪ oda-vissza útra a küldő országban egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülő térig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig És/vagy ▪ oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy jelentősebb közlekedési csomóponttól/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)	Egységköltség-hozzájárulás	Országon belül 225 EUR-t meghaladó útiköltségnél: 180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[105]		egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[104]. A jelentkezési lapon a pályázónak indokolnia kell az országon belüli 225 EUR-t meghaladó magas útiköltség (oda-vissza utazásonként) megtérítésének igényét.
Személyes támogatás	A résztvevők, köztük a kísérő személyeket tevékenység alatti megélhetését fedező napi egységköltség	Egységköltség-hozzájárulás	Hosszú távú képzési/oktatási tevékenység Ifjúságsegítők hosszú távú mobilitása	a tevékenység 14. napjáig: **B1.5**/nap/résztvevő + a tevékenység 15–60. napja között: **B1.6**/nap/résztvevő + a tevékenység 61. napjától a 12. hónap végéig: **B1.7**/nap/résztvevő	

[105] A jelentkezési lapon megfelelően megindokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.

[104] Ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza út költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 euró).

			Rövid távú közös képzési események munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak, Oktatás és szakértés intenzív tanulmányi programokban, Kísérő személyek minden tevékenységben[106]	a tevékenység 14. napjáig: **100 EUR**/résztvevő/nap + a tevékenység 15–60. napja között: **70 EUR**/résztvevő/nap	
			Diákok hosszú távú mobilitása	**B1.8**/hónap/résztvevő	
			Rövid távú tanulási célú tevékenységek (tanulási célú vegyes típusú mobilitás, diákok rövid távú mobilitása; intenzív tanulmányi programok).	a tevékenység 14. napjáig: **55 EUR**/résztvevő/nap + a tevékenység 15–60. napja között: **40 EUR**/résztvevő/nap	
Nyelvi támogatás	Az oktatás vagy a munkavégzés nyelve tekintetében a résztvevők nyelvtudásának fejlesztése érdekében nyújtott nyelvi támogatáshoz kapcsolódó költségek	Egységköltség-hozzájárulás	Csak a 2–12 hónap időtartamú tevékenységekre: 150 EUR/nyelvi támogatásra szoruló résztvevő		Feltételhez kötött: a pénzügyi támogatás igénylését meg kell indokolni a pályázati űrlapon.
Rendkívüli költségek	Távoli régiókból és tengerentúli országokról és területekről érkező vagy oda utazó résztvevők magas utazási költségei (bővebben	Tényleges költségek	Magas utazási költségek: az elszámolható költségek maximum 80%-a		Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás igénylését meg kell

[106] A kísérő személyek ugyanazokra az összegekre jogosultak függetlenül attól, hogy rövid vagy hosszút távú tevékenységben vesznek-e részt. Olyan kivételes esetekben, amikor a kísérő személynek több mint 60 napig külföldön kell maradnia, a 60. nap után a „Speciális igényű résztvevők támogatása” költségvetési tétel szerint plusz megélhetési költség fizetendő.

	lásd a „Mit kell még tudni erről a tevékenységtípusról” részben).			indokolni a pályázati űrlapon.

A. TÁBLÁZAT: SZELLEMI TERMÉKEK (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Ez a támogatás csak azon szervezetek/intézmények személyi költségeire használható fel, amelyek részt vesznek a szellemi termékek létrehozására irányuló projektben. Az összegek a következő tényezőktől függnek: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja és b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének/intézményének országa.

	Vezető	**Tanár/képző/ kutató/ ifjúságsegítő**	**Technikus**	**Adminisztratív munkatársak**
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Dánia, Írország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Svédország, Liechtenstein, Norvégia	294	241	190	157
Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Finnország, Egyesült Királyság, Izland	280	214	162	131
Cseh Köztársaság, Görögország, Spanyolország, Ciprus, Málta, Portugália, Szlovénia	164	137	102	78
Bulgária, Észtország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország	88	74	55	39

B. TÁBLÁZAT: SZELLEMI TERMÉKEK (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Ez a finanszírozás csak azon szervezetek/intézmények személyi költségeire használható fel, amelyek részt vesznek a szellemi termékek létrehozására irányuló projektben. Az összegek a következő tényezőktől függnek: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja és b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének/intézményének országa.

	Vezető	Tanár/képző/ kutató/ ifjúságsegítő	Technikus	Adminisztratív munkatársak
	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4
Ausztrália, Kanada, Kuvait, Makaó, Monaco, Katar, San Marino, Svájc, Amerikai Egyesült Államok	294	241	190	157
Andorra, Brunei, Japán, Új-Zéland, Szingapúr, Egyesült Arab Emírségek, Vatikán	280	214	162	131
Bahama-szigetek, Bahrein, Hongkong, Izrael, Koreai Köztársaság, Omán, Szaúd-Arábia, Tajvan	164	137	102	78
Afganisztán, Albánia, Algéria, Angola, Antigua és Barbuda, Argentína, Azerbajdzsán, Banglades, Barbados, Belarusz, Belize, Benin, Bhután, Bissau-Guinea, Bolívia, Bosznia-Hercegovina, Botswana, Brazília, Burkina Faso, Burundi, Chile, Comore-szigetek, Cook-szigetek, Costa Rica, Csád, Dél-afrikai Köztársaság, Dél-Szudán, Dominika, Dominikai Köztársaság, Dzsibuti, Ecuador, Egyenlítői-Guinea, Egyiptom, Elefántcsontparti Köztársaság, Eritrea, Etiópia, Fidzsi-szigetek, Fülöp-szigetek, Gabon, Gambia, Ghána, Grenada, Grúzia, Guatemala, Guineai Köztársaság, Guyana, Haiti, Honduras, India, Indonézia, Irak, Irán, Jamaica, Jemen, Jordánia, Kambodzsa, Kamerun, Kazahsztán, Kelet-Timor, Kenya, Kína, Kirgizisztán, Kiribati, Kolumbia, Kongó, Kongói Demokratikus Köztársaság, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Koszovó, Közép-afrikai Köztársaság, Kuba, Laosz, Lesotho, Libanon, Libéria, Líbia, Madagaszkár, Malajzia, Malawi, Maldív-szigetek, Mali, Marokkó, Marshall-szigeteki Köztársaság, Mauritánia, Mauritius, Mexikó, Mianmar, Mikronéziai Szövetségi Államok, Moldova, Mongólia, Montenegró, Mozambik, Namíbia, Nauru, Nepál, Nicaragua, Niger, Nigéria, Niue, Oroszország nemzetközi jog által elismert szektor, Örményország, Pakisztán, Palau, Palesztina, Panama, Pápua Új-Guinea, Paraguay, Peru, Ruanda, Saint Kitts és Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, São Tomé és Príncipe, Salamon-szigetek, Salvador, Seychelle-szigetek, Sierra Leone, Srí Lanka, Suriname, Szamoa, Szenegál, Szerbia, Szíria, Szomália, Szudán, Szváziföld, Tádzsikisztán, Tanzánia, Thaiföld, Togo, Tonga, Trinidad és Tobago, Tunézia, Tuvalu, Türkmenisztán, Uganda, Ukrajna nemzetközi jog által elismert szektor, Uruguay, Üzbegisztán,	88	74	55	39

Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Zambia, Zimbabwe, Zöld-foki-szigetek				

C. TÁBLÁZAT: A NEMZETKÖZI TANULÁSI, OKTATÁSI ÉS KÉPZÉSI TEVÉKENYSÉGEK RÉSZTVEVŐINEK MEGÉLHETÉSE (EURÓBAN/NAP VAGY HÓNAP)

Az egységköltség-hozzájárulás pontos összege a következőktől függ: a) a mobilitás típusa és b) a tevékenység megvalósításának országa:

	Hosszú távú képzési/oktatási tevékenység - ifjúságsegítők mobilitása (euró/nap)			Diákok hosszú távú tevékenységei (euró/hónap)
	B1,5	**B1,6**	**B1,7**	**B1,8**
Belgium	105	74	53	110
Bulgária	105	74	53	70
Cseh Köztársaság	105	74	53	90
Dánia	120	84	60	145
Németország	90	63	45	110
Észtország	75	53	38	85
Írország	120	84	60	125
Görögország	105	74	53	100
Spanyolország	90	63	45	105
Franciaország	105	74	53	115
Horvátország	75	53	38	90
Olaszország	105	74	53	115
Ciprus	105	74	53	110
Lettország	90	63	45	80
Litvánia	75	53	38	80
Luxemburg	105	74	53	110
Magyarország	105	74	53	90
Málta	90	63	45	110
Hollandia	120	84	60	110
Ausztria	105	74	53	115
Lengyelország	105	74	53	85
Portugália	90	63	45	100
Románia	105	74	53	60
Szlovénia	75	53	38	85
Szlovákia	90	63	45	95
Finnország	105	74	53	125
Svédország	120	84	60	115
Egyesült Királyság	120	84	60	140
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	90	63	45	60
Izland	105	74	53	135
Liechtenstein	105	74	53	120
Norvégia	105	74	53	135
Törökország	105	74	53	80

TUDÁSSZÖVETSÉGEK

A TUDÁSSZÖVETSÉGEK CÉLJAI ÉS PRIORITÁSAI

A tudásszövetségek célja Európa innovációs kapacitásának megerősítése és az innováció támogatása a felsőoktatásban, az üzleti vállalkozásokban és a tágabb társadalmi-gazdasági környezetben. A tudásszövetségek legalább az egyiket teljesíteni kívánják a következő célok közül:

- új, innovatív és multidiszciplináris megközelítések kidolgozása az oktatásban és a tanulásban;
- a vállalkozási kedv ösztönzése és a vállalkozói készségek javítása a felsőoktatásban oktatási munkát végző munkatársai és a vállalkozások szakemberei körében;
- a tudás cseréjének, áramlásának és közös létrehozásának elősegítése.

A fő figyelem azon projektek felé irányul, amelyek az európai felsőoktatási rendszerek által az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés terén tett hozzájárulás növeléséről szóló 2011-es közleménnyel[107] összhangban hozzájárulnak az európai felsőoktatási rendszerek korszerűsítéséhez, nevezetesen a részvétel szintjének növeléséhez; a felsőoktatás minőségének és relevanciájának növeléséhez; a minőség mobilitással és határokon átnyúló együttműködéssel történő javításához; a tudásháromszög megerősítéséhez; az irányítás és a finanszírozás javításához.

További hangsúly kerül a már meglévő kezdeményezések tovább felhasználására, a digitális eszközök intelligens kihasználására az oktatás megnyitásáról szóló 2013-as közlemény[108] ajánlásaival összhangban.

MIT ÉRTÜNK TUDÁSSZÖVETSÉGEK ALATT?

A tudásszövetségek programországokat érintő nemzetközi, strukturált és eredményorientált projektek, amelyek a felsőoktatás és az üzleti vállalkozások közötti szövetségen alapulnak. A tudásszövetségek valamennyi tudomány terület, ágazat és ágazatközi együttműködés számára nyitva állnak. A partnerek közös célokat tűznek ki, és együttműködnek a kölcsönösen előnyös eredmények elérése érdekében. Az eredmények és az elvárt kimenetek világosan definiáltak, valósak, és azokat a témákat célozzák meg, amelyeket az igényfelmérésben azonosítottak.
A tudásszövetségeknek egyéni, intézményi és rendszerszinten széles körben rövid és hosszú távú hatással kell lenniük az érintett szereplőkre.

Általános szabályként elmondható, hogy a tudásszövetségek célja a programországokban működő intézmények közötti együttműködés biztosítása. Partnerként (nem pályázóként) azonban partnerországok intézményei is részt vehetnek tudásszövetségekben, amennyiben részvételük jelentős hozzáadott értéket képvisel a projekt szempontjából.

MELY TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK ENNEK A PÁLYÁZATI KATEGÓRIÁNAK A KERETÉBEN?

A tudásszövetségek olyan, egymással összefüggő, koherens és átfogó tevékenységcsoportokat hajtanak végre, amelyek rugalmasak, és Európa-szerte hozzáigazíthatók a különböző aktuális és jövőbeli összefüggésekhez és fejleményekhez. Az alábbi lista a tevékenységek közül mutat be néhány példát:

- **Az innováció előmozdítása a felsőoktatásban, az üzleti vállalkozásokban és a tágabb társadalmi-gazdasági környezetben:**
  - új tanulási és oktatási módszerek közös kidolgozása és megvalósítása (például új, multidiszciplináris tantervek és tanulóközpontú, valós problémákat a középpontba helyező oktatás és tanulás);
  - folyamatos oktatási programok és tevékenységek szervezése vállalatokkal és vállalatokon belül;
  - problémamegoldásra alkalmas közös megoldások kifejlesztése, termék- és folyamatinnováció (hallgatók, egyetemi tanárok és szakemberek közösen).

- **A vállalkozói szellem és a vállalkozói készségek fejlesztése:**
  - a foglalkoztathatóságot, a kreativitást és új szakmai utak megerősítését célul kitűző vállalkozásokkal együttműködve olyan tranzverzális készségek elsajátítását és alkalmazását szolgáló rendszerek kialakítása, amelyek a felsőoktatási programok teljes időtartama alatt használhatók;
  - vállalkozói készségek oktatásának bevezetése a különböző tudományszakokon, biztosítva a hallgatóknak, a kutatóknak, az oktatóknak és a pedagógusoknak azt a tudást, motivációt és azokat

[107] http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0567:FIN:HU:PDF.
[108] 2013 EU COMMUNICATION ON OPENING UP EDUCATION: HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/PDF/?URI=CELEX:52013DC0654&FROM=EN

a készségeket, amelyekre a különböző vállalkozói tevékenységek végzéséhez szükségük van;
- új tanulási lehetőségek megteremtése a vállalkozói készségek gyakorlati alkalmazása révén, amely szolgáltatások, termékek és prototípusok forgalomba hozatalát, valamint induló vállalkozások alapítását vagy vállalatcsoport tagjainak különválását foglalhatja magában, illetve eredményezheti.

- Felsőoktatás és vállalkozások közti tudáscsere és tudásáramlás ösztönzése:
  - tanulmányi területtel kapcsolatos, a tantervbe teljes mértékben beágyazott, elismert és kreditpontot érő tevékenységek indítása vállalkozásoknál;
  - vizsgálatok kidolgozása és innovatív megoldások tesztelését szolgáló rendszerek;
  - meghatározott időszakra szóló csereprogramok hallgatóknak, kutatóknak, oktatási munkát végző szakembereknek és vállalati munkatársaknak;
  - oktatást és kutatást végző vállalati munkatársak bevonása.

A tudásszövetségek szervezhetnek hallgatói, kutatói és oktatói tanulásra irányuló mobilitási tevékenységeket, amennyiben ezek támogatják, kiegészítik a szövetség egyéb tevékenységeit, és hozzáadott értéket képviselnek a projekt célkitűzéseinek megvalósítása szempontjából. Mobilitási tevékenységek nem képezik részét a tudásszövetségek fő tevékenységeinek; a mobilitási tevékenységek bővítését és kiterjesztését a program 1. pályázati kategóriája keretében vagy egyéb finanszírozási eszközök használatával kell megoldani.

A TUDÁSSZÖVETSÉGEK ALAPVETŐ JELLEMZŐI

A tudásszövetségek alapvető jellemzői a következők:

- Innováció a felsőoktatásban, valamint a felsőoktatáson keresztül a vállalatoknál, illetve azok társadalmi-gazdasági környezetében: az innovációnak a lehető legkorszerűbbnek és projektspecifikusnak kell lennie, illetve a partnerség egészéhez, valamint az elemzések által feltárt szükségletekhez kell kapcsolódnia.
- Az egyetemek és az üzleti vállalkozás közötti együttműködés fenntarthatósága. A vállalkozások és a felsőoktatási intézmények kiegyensúlyozott részvételével megvalósuló, erős és elkötelezett partnerség elengedhetetlen a tudásszövetségek sikeréhez. Az egyes részt vevő intézmények és társult partnerek szerepét és hozzájárulását konkrétan meg kell határozni, és ezeknek ki kell egészíteniük egymást.
- A projekt időtartamának lejárta után és a szövetséget alkotó intézmények körén kívül is érvényesülő hatás. Elvárás, hogy a partnerség és a tevékenységek a projekt időtartama után is tovább folytatódjanak. Ebből a célból a projektek összekapcsolhatók már meglevő vállalkozásokkal, rendszerekkel, projektekkel, platformokkal stb., illetve integrálhatók azokba. A felsőoktatási intézményeknél és a vállalkozásoknál történt változásoknak mérhetőeknek kell lenniük. Az eredményeknek és a megoldásoknak átvihetőknek, és nagyobb nyilvánosság számára hozzáférhetőknek kell lenniük.

A tudásszövetségek az Erasmus+ program azon területéhez tartoznak, amelyet kiélezett verseny jellemez. A sikeres pályázatok közös ismertetőjegyei a következők:

- a felsőoktatási intézmények és a vállalkozások közötti megbízható kapcsolatok: a tudásszövetségeknek igazolniuk kell, hogy az összes partner elkötelezett, és hozzáadott értéket teremt, amihez elengedhetetlen, hogy a szövetség az üzleti és a felsőoktatási ágazatban tevékenykedő résztvevők kitartásán és kiegyensúlyozott részvételén alapuljon. Jól megtervezett pályázat csak az érintett partnerek közötti szoros együttműködés eredményeként jöhet létre, a mindent lefedő igényfelmérés eredményeire alapozva;
- innovatív és programországokat érintő nemzetközi jellegük minden feltételben megnyilvánul.

Az alapvető cél tisztázása érdekében megfelelő igényfelmérést készítenek, amely befolyásolja a partnerek kiválasztását, egyértelműbbé teszi a pályázat céljait; hozzájárul a projekt eredményességéhez, illetve biztosítja a végfelhasználók és a célcsoportok megfelelő módon történő bevonását a projekttevékenységekbe.

MI A TUDÁSSZÖVETSÉGEKBEN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK SZEREPE?

Pályázó/koordinátor: az a részt vevő intézmény, amelyik az összes partner nevében benyújtja a pályázatot. A koordinátor viseli a teljes felelősséget azért, hogy a projekt megvalósítására a megállapodással összhangban kerüljön sor. A koordinátor a következő koordinációs feladatokat látja el:

- képviseli a partnereket az Európai Bizottság előtt és eljár a nevükben;
- pénzügyi és jogi felelősséget vállal az egész projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért;

- a többi projektpartnerrel együttműködve koordinálja a szövetséget.

Teljes jogú partnerek azok a részt vevő intézmények, amelyek aktívan hozzájárulnak a tudásszövetség célkitűzéseinek megvalósításához. Minden teljes jogú partnernek meghatalmazást kell aláírnia, amelyben meghatalmazza a koordinátort, hogy a projekt megvalósítása során fő kedvezményezettként lépjen fel, és a teljes jogú partner nevében eljárjon. Amennyiben releváns, ugyanez érvényes a partnerországok résztvevőire is.

Társult partnerek (opcionális): A tudásszövetségekben társult partnerek is részt vehetnek, akik konkrét projektfeladatok, tevékenységek megvalósításához vagy a szövetség népszerűsítéséhez és fenntarthatóságának támogatásához járulnak hozzá. A szerződéses gazdálkodási ügyek szempontjából a társult partnerek nem minősülnek projektpartnernek, és nem részesülnek finanszírozásban. Ugyanakkor világosan be kell mutatni részvételüket és szerepüket a projektben és a különböző tevékenységekben.

A TUDÁSSZÖVETSÉGEK ÁLTAL BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTJAI

A tudásszövetségek pályázatának a következő formális szempontoknak kell megfelelnie, hogy a projekt Erasmus+-támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható részt vevő intézmények	Részt vevő intézmény lehet bármely olyan állami vagy magánintézmény, amelynek programországban vagy partnerországban van a székhelye (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” szakaszát). Ilyen intézmények lehetnek például a következők: ▪ felsőoktatási intézmény; ▪ állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is); ▪ kutatóintézet; ▪ helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény; ▪ az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén tevékenykedő intézmény; ▪ oktatási, képzési vagy ifjúságügyi intézményeket képviselő közvetítő intézmény vagy egyesület; ▪ vállalkozásokat képviselő közvetítő intézmény vagy egyesület; ▪ akkreditációs, tanúsító vagy képesítő szerv. Programországok felsőoktatási intézményeinek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük.
Ki pályázhat?	Pályázó bármely, programországban székhellyel rendelkező részt vevő intézmény lehet. Ez az intézmény pályázik az adott projektben érintett összes részt vevő intézmény nevében.
A részt vevő intézmények száma	A tudásszövetség programországokat érintő nemzetközi szövetség, amelyben legalább három különböző programország legalább hat független intézménye működik közre, és a hat intézmény között legalább kettőnek felsőoktatási intézménynek, legalább kettőnek pedig vállalkozásnak kell lennie.
A projekt időtartama	2 vagy 3 év. A projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően a pályázati szakaszban ki kell választani a kívánt időtartamot. Kivételes esetben a tudásszövetség a kedvezményezett kérésére és a Végrehajtó Ügynökség beleegyezésével legfeljebb hat hónappal meghosszabbítható. Ebben az esetben a támogatás teljes összege nem változik.

Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 28-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év november 1-jén vagy a következő év január 1-én kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó intézmények értékelése a releváns **kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projekt értékelése a következő szempontok szerint történik:

A pályázat relevanciája **(maximum 25 pont)**	▪ Cél: a pályázat legyen releváns a tevékenység célkitűzései szempontjából (lásd „A tudásszövetségek céljai és prioritásai" szakaszt). ▪ Következetesség: a pályázat hatékony, eredményes és mindenre kiterjedő igényfelmérésen alapul; a célkitűzések és az elvárt kimenetelek világosan meg vannak fogalmazva, realisztikusak, és olyan kérdésekre vonatkoznak, amelyek relevánsak a részt vevő intézmények és a tevékenység szempontjából. ▪ Innováció: a pályázat a legkorszerűbb módszereket és technikákat ismerteti, és projektspecifikus innovatív eredményekhez és megoldásokhoz vezet. ▪ Európai hozzáadott érték: a pályázatból világosan kiderül a projekt programországokat érintő nemzetközi jellegéből és potenciális átvihetőségéből fakadó hozzáadott érték.
A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 25 pont)	▪ Koherencia: a pályázat megfelelő tevékenységek koherens és átfogó sorozatát mutatja be, amelyek a megállapított igényeken alapulnak, és a várt eredményekhez vezetnek. ▪ Struktúra: a munkaprogram világos és érhető, és az összes szakaszra kiterjed. ▪ Irányítás: a határidők, a szervezés, a feladatok és a feladatkörök egyértelműen meg vannak határozva és reálisak. A pályázat minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel hozzá. ▪ Minőségellenőrzés és pénzügyi ellenőrzés: konkrét, folyamat- és eredményértékelő lépések, amelyek biztosítják, hogy a projekt kiválóan és költséghatékony módon legyen végrehajtva.
A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége **(maximum 30 pont)**	▪ Összetétel: a tervezett tudásszövetségben megfelelő arányban képviseltetik magukat a szükséges profillal, készségekkel, tapasztalattal, szakértelemmel és irányítással rendelkező felsőoktatási és üzleti partnerek ahhoz, hogy megfelelő legyen a projekt megvalósítása. ▪ Kötelezettségvállalás: a részt vevő intézmények kapacitásainak és szakterületüknek megfelelő, teljes körű részvételre való elkötelezettséget mutatnak. ▪ Partnerség: a felsőoktatási és üzleti partnerek jelentős mértékben, a szükséges módon és egymást kiegészítő jelleggel hozzájárulnak a projekthez. ▪ Együttműködés: a pályázat egyértelmű lépéseket és felelősségi

	köröket határoz meg a részt vevő intézmények közötti átlátható és hatékony döntéshozatal, konfliktusrendezés, beszámolás és kommunikáció érdekében. ▪ Kölcsönös előnyök: a projekt minden részt vevő szervezet számára világosan megfogalmazott előnyöket és hozzáadott értéket kínál. ▪ Partnerországok bevonása: adott esetben a partnerország részt vevő intézményének bevonása lényeges hozzáadott értéket képvisel a projekt szempontjából (ha ez a feltétel nem teljesül, a projektet nem választják ki támogatásra).
Hatás és terjesztés **(maximum 20 pont)**	▪ Hasznosítás: a pályázat bemutatja, hogyan fogják a partnerek és egyéb érintett szereplők felhasználni a projekt eredményeit, és, hogy a projekt hogyan vezet az elvárt kimenetelekhez. A projekt eredményeinek értékelésére megfelelő intézkedéseket terveztek. A pályázat a projekt időtartama alatt és azt követően elért eredmények hasznosságának mérésére szolgáló eszközöket határoz meg. ▪ Terjesztés: a pályázat pontos tervet tartalmaz az eredmények terjesztésére vonatkozóan, illetve olyan megfelelő tevékenységeket, eszközöket és csatornákat mutat be, amelyek biztosítják, hogy az eredményeket és a programmal járó előnyöket hatékony módon terjesszék az érintett szereplők és a nem részt vevő közönség körében a projekt időtartama alatt és azt követően. ▪ Hatás: a pályázat társadalmi és gazdasági szempontból releváns és hatékony. Releváns lépéseket fogalmaz meg a megvalósítás folyamatának ellenőrzésére és a várt (rövid és hosszú távú) hatás értékelésére vonatkozóan. ▪ Szabad hozzáférés: a pályázat adott esetben leírja, hogyan teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét. ▪ Fenntarthatóság: a pályázat megfelelő lépéseket és forrásokat tartalmaz annak érdekében, hogy a partnerség, a projekteredmények és az előnyök a projekt időtartamát követően is fenntarthatóak legyenek.

A pályázatoknak legalább 70 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. „A pályázat relevanciája” és „A projektterv és a megvalósítás minősége” kategória esetében legalább 13, „A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége” kategória esetében legalább 16, a „Hatás és terjesztés” kategória esetében pedig legalább 11 pontot el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A PÁLYÁZATI KATEGÓRIÁRÓL?

A minőségbiztosításnak beágyazott projektkomponensnek kell lennie annak érdekében, hogy a tudásszövetség sikeresen teljesítse a várt eredményeket, és magukon a partnerintézményeken messze túlmutató hatást érjen el. A tudásszövetségeknek célzott terjesztési tevékenységeket kell végrehajtaniuk, amelyek kiterjednek az érintett szereplőkre, a politikai döntéshozókra, a szakemberekre és a vállalkozásokra. Menet közben publikációkat (jelentéseket, kézikönyveket, iránymutatásokat stb.) kell közzétenniük. Az eredményeket adott esetben nyitott oktatási segédanyagok formájában, valamint a megfelelő szakmai és ágazati platformokon, illetve az illetékes hatóságok platformjain kell elérhetővé tenni. A tudásszövetségeknek olyan új módszereket és eszközöket kell létrehozniuk, amelyek megkönnyítik számukra az együttműködést, és biztosítják, hogy a felsőoktatás és az üzleti vállalkozások közötti partnerség fennmaradjon.

A tudásszövetségek új és nagyszabású tevékenységek; különleges ellenőrzésnek vetik alá őket, amely minden résztvevőtől és érdekelt féltől aktív részvételt követel meg. A tudásszövetségeknek a bevált gyakorlatok cseréje, a kölcsönösen egymást ösztönző együttműködés és a kölcsönös tanulás ösztönzése érdekében tematikus klaszterekben kell megtervezniük a részvételüket. Ezenkívül (a projekt időtartama alatt legfeljebb öt alkalommal)

saját költségvetésükből finanszírozva kell bemutatniuk projektjüket és annak eredményeit az egyetemek és vállalkozások fórumán és/vagy más kapcsolódó eseményeken.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

Maximális uniós hozzájárulás kétéves tudásfejlesztési szövetség esetében: 700 000 EUR **Maximális uniós hozzájárulás hároméves tudásfejlesztési szövetség esetében:** 1 000 000 EUR

Elszámolható költségek		**Finanszírozási mechanizmus**	**Összeg**	**A kiszámítás módja**
Megvalósítási támogatás	Hozzájárulás a projekt megvalósításához közvetlenül kapcsolódó tevékenységekhez (kivéve az esetleges beágyazott mobilitást), a következőket is beleértve: projektmenedzsment, projekttalálkozók, szellemi termékek (például tantervek, pedagógiai anyagok, nyitott oktatási segédanyagok, IT-eszközök, elemzések, tanulmányok stb.), terjesztés, eseményeken és konferenciákon való részvétel, utazás stb. Az uniós hozzájárulás kiszámításának alapja a napok száma és az egyes országok részt vevő munkatársának profilja.	Egységköltség-hozzájárulás	B2.1/vezető/projekttel töltött munkanap B2.2/kutató, tanár, oktató/projekttel töltött munkanap B2.3/technikus/projekttel töltött munkanap B2.4/adminisztratív munkatárs/projekttel töltött munkanap	Feltételhez kötött: a pályázóknak indokolniuk kell a tervezett tevékenységek megvalósításával és a tervezett eredményekkel kapcsolatosan szükségessé váló források típusát és mértékét. Csak kiváló és jelentős mennyiségű szellemi eredmény minősülhet finanszírozásra jogosultnak ennek a költségtételnek a keretében.

TUDÁSSZÖVETSÉG KERETÉBEN MEGVALÓSÍTOTT MOBILITÁSI TEVÉKENYSÉGEKRE VONATKOZÓ KIEGÉSZÍTŐ FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK (OPCIONÁLIS FINANSZÍROZÁS)

Elszámolható költségek		**Finanszírozási mechanizmus**	**Összeg**	**A kiszámítás módja**
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők utazási költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	100–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő 2000 km-es és nagyobb távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	Feltételhez kötött: a pályázóknak indokolniuk kell, miért szükségesek a mobilitási tevékenységek a

Személyes költségek	Hozzájárulás a résztvevők személyes költségeihez a tevékenység ideje alatt	Egységköltségek	**Munkatárs/szakember/oktatónak szóló tevékenységek** a tevékenység 14. napjáig: 100 EUR/résztvevő/nap + a tevékenység 15–60. napja között: 70 EUR/résztvevő/nap **Munkatársak** a tevékenység 14. napjáig: **100 EUR**/résztvevő/nap + a tevékenység 15–60. napja között: **70 EUR**/résztvevő/nap **Hallgatókat:** a tevékenység 14. napjáig: 55 EUR/résztvevő/nap + a tevékenység 15–60. napja között: 40 EUR/résztvevő/nap	projekt célkitűzéseinek és tervezett eredményeinek eléréséhez. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[109] kell kiszámolni. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[110].

[109] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[110] ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást.

A. TÁBLÁZAT: A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSA (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP) PROGRAMORSZÁGOK ESETÉBEN

Az összegek a következő tényezőktől függnek: a) a projektben részt vevő munkatárs profilja és b) a részt vevő munkatárs/ intézményének országa.

	Vezető	Tanár/oktató/kutató/ Ifjúságsegítő	Technikus	Adminisztratív munkatársak
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Dánia, Írország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Svédország, Liechtenstein, Norvégia	353	289	228	189
Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Finnország, Egyesült Királyság, Izland	336	257	194	157
Cseh Köztársaság, Görögország, Spanyolország, Ciprus, Málta, Portugália, Szlovénia	197	164	122	93
Bulgária, Észtország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország	106	88	66	47

B. TÁBLÁZAT: A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSA (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP) PARTNERORSZÁGOK ESETÉBEN

Az összegek a következő tényezőktől függnek: a) a projektben részt vevő munkatárs profilja és b) a részt vevő munkatárs intézményének országa.

	Vezető	Tanár/oktató/kutató/	Technikus	Adminisztratív munkatársak
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Ausztrália, Kanada, Kuvait, Makaó, Monaco, Katar, San Marino, Svájc, Amerikai Egyesült Államok	353	289	228	189
Andorra, Brunei, Japán, Új-Zéland, Szingapúr, Egyesült Arab Emírségek, Vatikán	336	257	194	157
Bahama-szigetek, Bahrein, Hongkong, Izrael, Koreai Köztársaság, Omán, Szaúd-Arábia, Tajvan	197	164	122	93
Afganisztán, Albánia, Algéria, Angola, Antigua és Barbuda, Argentína, Azerbajdzsán, Banglades, Barbados, Belarusz, Belize, Benin, Bhután, Bissau-Guineai Köztársaság, Bolívia, Bosznia-Hercegovina, Botswana, Brazília, Burkina Faso, Burundi, Chile, Comore-szigetek, Cook-szigetek, Costa Rica, Csád, Dél-afrikai Köztársaság, Dél-Szudán, Dominika, Dominikai Köztársaság, Dzsibuti, Ecuador, Egyenlítői –Guinea, Egyiptom, Elefántcsontparti Köztársaság, Eritrea, Etiópia, Fidzsi-szigetek, Fülöp-szigetek, Gabon, Gambia, Ghána, Grenada, Grúzia, Guatemala, Guinea , Guyana, Haiti, Honduras, India, Indonézia, Irak, Irán, Jamaica, Jemen, Jordánia, Kambodzsa, Kamerun, Kazahsztán, Kelet-Timori Köztársaság, Kenya, Kína, Kirgizisztán, Kiribati, Kolumbia, Kongói Demokratikus Köztársaság, Kongó, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Koszovó, Közép-afrikai Köztársaság, Kuba, Laosz, Lesotho, Libanon, Libéria, Líbia, Madagaszkár, Malajzia, Malawi, Maldív-szigetek, Mali, Marokkó, Marshall-szigeteki Köztársaság, Mauritánia, Mauritius, Mexikó, Mianmar, Mikronéziai Szövetségi Államok, Moldova, Mongólia, Montenegró, Mozambik, Namíbia, Nauru, Nepál, Nicaragua, Niger, Nigéria, Niue, Oroszország nemzetközi jog által elismert területe, Örményország, Pakisztán, Palau, Palesztina, Panama, Pápua Új-Guinea, Paraguay, Peru, Ruanda, Saint Kitts és Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, São Tomé és Príncipe, Salamon-szigetek, Salvador, Seychelle-szigetek, Sierra Leone, Srí Lanka, Suriname, Szamoa, Szenegál, Szerbia, Szíria, Szomália, Szudán, Szváziföld, Tádzsikisztán, Tanzánia, Thaiföld, Togo, Tonga, Trinidad és Tobago, Tunézia, Tuvalu, Türkmenisztán, Uganda, Ukrajna nemzetközi jog által elismert területe, Uruguay, Üzbegisztán, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Zambia, Zimbabwe, Zöld-foki-szigetek	106	88	66	47

KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTEK A FELSŐOKTATÁS TERÜLETÉN

Ez a cselekvés a partnerországok felsőoktatásának korszerűsítését, hozzáférhetőségét és nemzetköziesedését támogatja, és a *„Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele”*[111] és az *„Az európai felsőoktatás a világban”*[112] közleményekben meghatározott prioritások figyelembevételével hajtandó végre.

Ez a cselekvés az Európai Uniónak a felsőoktatási fejlesztések támogatására szolgáló pénzügyi eszközei által meghatározott külpolitikák keretében hajtandó végre, amely pénzügyi eszközök a következők:

- Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz;[113]
- fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz;[114]
- Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA).[115]
- Európai Fejlesztési Alap[116]

Ez a tevékenység hozzájárul ahhoz, hogy a partnerországokban fenntartható és inkluzív társadalmi-gazdasági növekedés jöjjön létre, ezenkívül hozzá kell járulnia a fejlődéshez, és biztosítania kell az Unió külső fellépéseire vonatkozó célkitűzések és elvek megvalósulását, a nemzeti felelősségvállalást, a társadalmi kohéziót, a méltányosságot, a valódi földrajzi kiegyenlítettséget és a sokféleséget is beleértve. Kiemelt figyelmet kapnak a legkevésbé fejlett országok, a rossz társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező, hátrányos helyzetű diákok és a sajátos igényű diákok.

A következő szakaszt a jelen Útmutató I. Mellékletével (A felsőoktatási fejlesztési projektekre vonatkozó további szabályok és információk) együtt kell olvasni.

MIT ÉRTÜNK KAPACTÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTEN?

A kapacitásfejlesztési projektek programországokat érintő nemzetközi együttműködési projektek, amelyek a programországok és a támogatható partnerországok intézményei – elsősorban felsőoktatási intézményei – közötti, a fent felsorolt eszközök által finanszírozott többoldalú együttműködésen alapulnak. Felsőoktatáson kívüli partnerek is részt vehetnek bennük, ami erősíti a felsőoktatás és a társadalom, illetve a vállalkozások közötti kapcsolatokat, valamint a projektek rendszerszintű hatását. A strukturált együttműködés, a tapasztalatcsere, a bevált gyakorlatok cseréje és az egyéni mobilitás révén a kapacitásfejlesztési projektek a felsőoktatás területén a következő célokat kívánják megvalósítani:

- a támogatható partnerországok felsőoktatásának korszerűsítéséhez, hozzáférhetőségéhez és nemzetköziesedéséhez való hozzájárulás;
- segítségnyújtás a támogatható partnerországoknak a felsőoktatási intézményeiket és rendszereiket érintő kihívások kezelésében, beleértve a minőséggel, a relevanciával, a hozzáférés méltányosságával, a tervezéssel, a megvalósítással, a menedzsmenttel és az irányítással kapcsolatos kihívásokat;
- hozzájárulás az Unió és a támogatható partnerországok közötti (valamint a támogatható partnerországok egymás közötti) együttműködéshez;
- az uniós felsőoktatási fejlesztések önkéntes alapú bevezetésének támogatása;
- személyes kapcsolatok előmozdítása, az interkulturális tudatosság és megértés támogatása.

Ezeket a célkitűzéseket a támogatható partnerországokban olyan cselekvésekkel kell megvalósítani, amelyek:

- javítják a felsőoktatás minőségét, valamint a munkaerő-piaci és társadalmi relevanciáját;
- új és innovatív oktatási programok kidolgozásával javítják a kompetencia- és készségszintet a felsőoktatási intézményekben;

[111] *„Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele”,* A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Brüsszel, 2011. október 13., COM(2011) 637 végleges.
[112] *„Az európai felsőoktatás a világban”,* A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Brüsszel, 2013. július 11., COM(2013) 499 final.
[113] AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. március 11-i 232/2014/EU RENDELETE az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról:
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0232&from=HU.
[114] AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. március 11-i 233/2014/EU RENDELETE a 2014-202-as időszakra szóló fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz létrehozásáról:
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0233&from=HU.
[115] AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. március 11-i 231/2014/EU RENDELETE az IPA II Előcsatlakozási Támogatási Eszköz létrehozásáról:
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0231&qid=1410548386915&from=HU.

- megerősítik a felsőoktatási intézmények menedzsmentjét, irányítását, innovációs kapacitásait és nemzetköziesedését;
- reformpolitikák meghatározásával, megvalósításával és nyomon követésével bővítik a nemzeti hatóságoknak a felsőoktatási rendszerek korszerűsítését szolgáló kapacitásait;
- közös kezdeményezések, a bevált gyakorlatok megosztása és együttműködés révén támogatják a világ különböző régiói közötti regionális integrációt és együttműködést[117].

A támogatható fejlesztési projektek két kategóriára oszthatók:

Közös projektek: olyan eredmények elérésére törekszenek, amelyek leginkább és közvetlenül a támogatható partnerországok projektben részt vevő intézményeinek javát szolgálják. Ezek a projektek jellemzően három tevékenységtípusra összpontosítanak:

- curriculum fejlesztés;
- felsőoktatási intézmények irányításnak, menedzsmentjének és működésének korszerűsítése;
- a felsőoktatatási intézmények és a szélesebb gazdasági-társadalmi környezet közötti kapcsolatok megerősítése.

Strukturális projektek: a felsőoktatási rendszerekre kívánnak hatást gyakorolni, és nemzeti és/vagy regionális szintű reformokat ösztönöznek a támogatható partnerországokban. Ezek a projektek jellemzően két tevékenységtípusra összpontosítanak:

- a felsőoktatási rendszerek szakpolitikáinak, irányításának és menedzsmentjének korszerűsítése;
- a felsőoktatatási rendszerek és a szélesebb gazdasági-társadalmi környezet közötti kapcsolatok megerősítése.

A fejlesztési projekteket a következő módokon lehet megvalósítani:

- Nemzeti projektek: olyan projektek, amelyek csak egyetlen támogatható partnerországban működő intézményeket vonnak be;
- Több ország egy régión belül: legalább két ország az adott régióból;
- Több ország egynél több régióból: legalább egy ország mindegyik érintett régióból.

Az 1., 2. és 3. régió (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok" szakaszát) támogatható partnerországainak szóló fejlesztési projektek esetében a két kategória (közös projektek és strukturális projektek) bármelyikéhez tartozó projekt tartalmazhat kiegészítő, **speciális –** munkatársi és hallgatói **– mobilitási elemet**. A mobilitási elemet külön összetevőként értékelik.

A speciális mobilitási elemnek a projekt célkitűzéseinek megvalósítását kell szolgálnia (integrált mobilitás), megvalósítása pedig intézményközi megállapodásokkal történik. Megjegyzendő, hogy a projektnek ezt a külön összetevőjét akkor is elutasíthatják (nem részesül finanszírozásban), ha magát a projektet kiválasztják; amennyiben ez az összetevő nem kap finanszírozást, az nem akadályozhatja a projekt többi tevékenységének megvalósítását. A speciális mobilitási elem a projekt beavatkozási logikáját megerősítő, kiegészítő uniós támogatásként értelmezendő, de megvalósítása nem szolgálhat előfeltételként a projekt fő célkitűzéseinek sikeres megvalósításához. Hogy egy kiválasztott projekt esetén kap-e finanszírozást a speciális mobilitási elem, az a pályázat erre irányuló, tartalmi értékelésétől és a rendelkezésre álló költségvetéstől függ. Előreláthatólag a finanszírozásra kiválasztott, az 1., 2., vagy a 3. régiót érintő közös vagy strukturális projektek nem több mint 40 %-a részesülhet speciális mobilitási támogatásban.

MELY TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK EZEN PÁLYÁZATTÍPUS KERETÉBEN?

Az Erasmus+ programot nagy rugalmasság jellemzi a felsőoktatási fejlesztési projektek keretében végrehajtható tevékenységek tekintetében, amennyiben a pályázat igazolja, hogy a javasolt tevékenységek a lehető legmegfelelőbbek a projektre vonatkozóan meghatározott célkitűzések eléréséhez.

Közös projektek keretében jellemzően számos különböző tevékenység valósítható meg, ezek például:

- tantervek, kurzusok, tanulási segédanyagok és eszközök kidolgozása, tesztelése és átdolgozása;

[117] Ennek a cselekvésnek a keretében régió alatt egy bizonyos makroföldrajzi területhez tartozó országokat értünk. A régiók Erasmus+ program keretében alkalmazandó osztályozása összhangban van az Unió különböző külső fellépési eszközei által meghatározott kategóriákkal.

-
  - különösen a kulcskompetenciákra, az alapkészségekre, a nyelvi készségekre, a vállalkozói készségek oktatására és az IKT alkalmazásának középpontba állítására vonatkozó tanulási és oktatási módszertanok, valamint pedagógiai megközelítések;
  - gyakorlati képzési rendszerek új formái és a vállalati és ipari környezetre jellemző valós helyzetek tanulmányozása;
  - egyetemek és vállalkozások közötti együttműködés, az induló vállalkozások alapítását is beleértve;
  - a tanulás, oktatás és képzés új formái, nevezetesen a nyitott és rugalmas tanulás, a virtuális mobilitás, a nyitott oktatási segédanyagok stratégiai alkalmazása és az IKT-ban rejlő potenciál hatékonyabb hasznosítása;
  - tanácsadás, orientáció és a személyre szabott felkészítés módszerei és eszközei;
  - felsőoktatási dolgozók és adminisztratív munkatársak szakmaiságát és szakmai fejlődését ösztönző eszközök és módszerek;
  - programszintű és intézményi szintű minőségbiztosítás;
  - az irányítás és a menedzsment új rendszerei és struktúrái;
  - korszerű egyetemi szolgáltatások, például a pénzügyi irányítás, a nemzetközi kapcsolatok, a hallgatók számára elérhető tanácsadás és orientáció, valamint a felsőoktatási tevékenységek és a kutatás terén;
- a felsőoktatási intézmények nemzetköziesedésének megerősítése, valamint a hatékony hálózatok kiépítésének megerősítése a kutatási, tudományos és technológiai innovációs kapacitás terén (tantervek nemzetközi nyitottsága, hallgatói szolgáltatások, intézményközi mobilitási rendszerek, tudományos együttműködés és ismeretek cseréje stb.);
- az innovatív gyakorlatok megvalósításához szükséges eszközök korszerűsítése (például új tantervek és tanítási módszerek, új szolgáltatások kifejlesztése stb.);
- munkatársi képzések szervezése az oktatók, a támogató munkatárs, a technikusok, az egyetemi adminisztratív munkatársak és vezetők számára.

Különösen a tantervek reformjára irányuló projektek esetében fontos, hogy tartalmazzanak az oktatóknak szóló képzést, és olyan kérdésekkel is foglalkozzanak, mint a minőségbiztosítás és a végzős hallgatók foglalkoztathatósága a munkaerőpiachoz való kapcsolódás révén. A tanulmányi programokat a projekt élettartamának lejárta előtt hivatalosan akkreditáltatni kell. Az új vagy módosított kurzusnak megfelelő számú hallgatóval és továbbképzett tanárral még a projekt időtartama alatt el kell kezdődnie, és a projektidőtartam legalább egyharmada alatt folynia kell. A tantervek reformjára irányuló projektek során az adminisztratív munkatárs (például könyvtári és laboratóriumi dolgozók, informatikusok) számára is szervezhetnek képzéseket.

Strukturális projektek keretében jellemzően számos különböző tevékenység valósítható meg, ezek például:
- felsőoktatási rendszerek nemzetköziesedésének megerősítése;
- a bolognai folyamatot támogató reformok bevezetése (három ciklusból álló rendszer, minőségbiztosítás, értékelés stb.) ;
- az átláthatóságot szolgáló eszközök (például kreditrendszer, akkreditációs eljárások, a korábbi és nem formális tanulás elismerésére vonatkozó iránymutatások stb.) alkalmazása;
- nemzeti képesítési keretrendszerek létrehozása;
- belső és külső minőségbiztosítási rendszerek/iránymutatások kidolgozása és megvalósítása;
- a szakpolitikai döntéshozatal és a felügyelet új megközelítéseinek és eszközeinek kidolgozása és megvalósítása, a képviseleti szervek, intézmények vagy egyesületek létrehozását is beleértve;
- az oktatás, a kutatás és az innováció integrációjának megerősítése.

Még konkrétabban meghatározva, ezek a tevékenységek például a következő elemeket tartalmazhatják:
- konkrét reformokra vonatkozó felmérések és tanulmányok;
- szakpolitikai és szakértői tanácsadás;
- olyan konferenciák, szemináriumok, műhelyfoglalkozások és kerekasztal-konferenciák szervezése, amelyek operatív következtetésekhez és ajánlásokhoz vezethetnek;
- munkatársi képzések szervezése szakpolitikai kérdésekről;
- munkatársi képzések (magukban foglalhatják oktatási kézikönyvek és iránymutatások kidolgozását is) szervezése az oktatók, a támogató munkatárs, a technikusok, az egyetemi adminisztratív munkatársak és vezetők számára;
- tudatosságnövelő kampányok szervezése.

A fentiekben bemutatott mindkét projektkategória esetében támogatás adható olyan **speciális mobilitási elemre** is, amely a következő tevékenységek közül egyet vagy többet tartalmaz, és a speciális mobilitási elem

tekintetében támogatható partnerországokkal végrehajtandó projektekre irányul:

Hallgatói mobilitás:

- Külföldi felsőoktatási partnerintézményben töltött **tanulmányi időszak**.

Kiváló és a hallgatók számára a lehető leghatékonyabb mobilitási tevékenységek biztosítása érdekében a mobilitási tevékenységeknek meg kell felelniük a hallgató fokozattól függő tanulási és személyes fejlődési igényeinek. A külföldi tanulmányi időszaknak rövid ciklusú, illetve első (alapképzés vagy azzal egyenértékű képzés), második (mesterképzés vagy azzal egyenértékű képzés), harmadik vagy doktori ciklusú fokozat megszerzésére irányuló hallgatói tanulmányi programnak kell a részét képeznie.

A hallgatói mobilitásnak a projekt témájához/témaköréhez kapcsolódóan kell megvalósulnia.

- Külföldi **szakmai gyakorlat** a konzorcium által érintett országok valamelyikében, vállalatnál vagy egyéb, gyakorlati helyet biztosító munkahelyen. A külföldi munkahelyen végzett szakmai gyakorlat rövid ciklusú, első, második és harmadik ciklusú tanulmányok esetében egyaránt támogatható. Ide értendő a tanárjelöltek tanárasszisztensi tevékenysége is.

Amennyiben lehetséges, a szakmai gyakorlatnak a hallgató tanulmányi programjának szerves részét kell képeznie.

- **A két típus kombinációja**

Munkatársi mobilitás:

- **oktatási időszak:** ennek a tevékenységnek a keretében felsőoktatásban oktató vagy valamelyik részt vevő intézménynél dolgozó személyek külföldi felsőoktatási partnerintézményben taníthatnak.

- **képzési időszak** a konzorcium által érintett országok valamelyikében: ez a tevékenység a következő formákban teszi lehetővé a felsőoktatásban dolgozó (oktatási és nem oktatási tevékenységet végző) munkatárs szakmai fejlődését: a) külföldi szervezett tanfolyamokon (a szakmai irányultságú nyelvi képzéseket is beleértve) vagy képzési eseményeken való részvétel (a konferenciák nem számítanak ide); b) külföldi job shadowing felsőoktatási partnerintézménynél vagy más érintett külföldi intézménynél.

MI A KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK SZEREPE?

A felsőoktatás területén megvalósuló kapacitásfejlesztési projektekben – a célkitűzésektől függően – a legkülönbözőbb és legmegfelelőbb partnereknek kell részt venniük annak érdekében, hogy egymás különböző tapasztalataira, profiljaira és szakértelmére építsenek, illetve releváns és kiváló projekteredményeket érjenek el. Fontos, hogy a feladatok partnerek közötti megfelelő szétosztásával és a hálózatépítési kapacitások figyelembevételével az egyes partnereket méltányos és aktív módon vonják be a projektbe. A hatás növelése érdekében fontos továbbá az is, hogy ne csak az egyéni részvételre, hanem a partnerség különböző szintjeire is lehessen építkezni.

A partnereknek a koordinátor és az egyes partnerek által aláírt megbízólevelet [meghatalmazást][118] kell benyújtaniuk, amelyben meghatalmazzák a koordinátort, hogy a nevükben eljárjon, és a későbbiekben esetlegesen szerződést, illetve annak függelékeit írjon alá az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséggel.

A pályázattípus hatókörével és célkitűzéseivel összhangban a fejlesztési projektek a támogatható partnerországok részt vevő intézményeire irányulnak. A pályázatban leírt tevékenységeknek és eredményeknek a támogatható partnerországok, azok felsőoktatási intézményei és rendszerei javát kell szolgálniuk.
Ösztönzendő, hogy a támogatható partnerországok felsőoktatási intézményei pályázóként lépjenek fel, **amennyiben** rendelkeznek a szükséges pénzügyi és működési kapacitásokkal.

[118]A partnerszervezet törvényes képviselője által aláírt megbízólevél a támogatási szerződés melléklete lesz, ezért jogi erővel bír. Minden esetben az Ügynökség által közzéadott mintát kell használni mindenféle módosítás és javítás nélkül. A megbízóleveleket azon minta alapján kell közzétenni, amelyek a Pályázati felhívás hivatalos dokumentumaival együtt jelentek meg.

A programországok részt vevő intézményei a projekt célkitűzésével kapcsolatos szakértelmükkel és tapasztalataikkal járulnak hozzá a projekthez. Ezeknek az intézményeknek az a szerepük, hogy hozzájáruljanak a projekt célkitűzéseinek megvalósításához, tehát a saját igényeik nem szerepelhetnek a projekttervben. Ezek az intézmények a szerepükből fakadóan felmerülő költségek arányában részesülhetnek a költségvetésből.

A felsőoktatási fejlesztési projektben társult partnerek is részt vehetnek (nem kötelező). Ezek az intézmények (például a felsőoktatáson kívüli partnerek) közvetetten járulnak hozzá konkrét feladatok/tevékenységek megvalósításához és/vagy a projekt népszerűsítésének és fenntarthatóságának támogatásához.

Erre például tudás és készségek átadása, kiegészítő kurzusok szervezése vagy szakmai gyakorlat lehetőségeinek megteremtése formájában is sor kerülhet. A társult partnerek nem számítanak bele a konzorcium létrejöttéhez szükséges minimális felsőoktatási intézmények számába, illetve a résztvevő minisztériumok számába. A szerződéses gazdálkodási ügyek szempontjából a társult partnerek nem minősülnek a konzorcium tagjának, és nem számítanak kedvezményezettnek és költségeiket nem lehet figyelembe venni az EU támogatás kiszámításakor.

Ha a projekt speciális mobilitási elemet is tartalmaz:

- a küldő és fogadó intézményeknek, valamint a hallgatóknak/munkatársaknak a mobilitási időszak kezdetét megelőzően (a hallgatók esetében) tanulmányi szerződésben vagy (a munkatárs esetében) mobilitási megállapodásban kell rögzíteniük, hogy a hallgatók vagy a munkatárs milyen tevékenységeket fognak végezni. Ezekben a megállapodásokban (lásd lent) meg kell határozni a külföldi tanulási időszak során elérendő tanulási céleredményeket, a külföldi tanulási időszak formális elismerésének feltételeit, valamint a felek jogait és kötelezettségeit. Ha a tevékenységre két felsőoktatási intézmény között kerül sor (hallgató tanulmányi célú mobilitása vagy munkatárs oktatási célú mobilitása), akkor a küldő és a fogadó intézménynek a csereprogram kezdete előtt intézményközi megállapodást kell kötnie.

MI A FELSŐOKTATÁS TERÉN MEGVALÓSULÓ KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK SZEREPE?

Pályázó/koordinátor: az a részt vevő szervezet, amely az összes többi partner nevében benyújtja a pályázatot. A koordinátor teljes felelősséggel bír azért, hogy biztosítsa a projekt szerződés szerinti megvalósítását. A koordinátor kötelességei a következők:

- képviseli a projekt partnereit és eljár a nevükben az Európai Bizottságnál
- pénzügyi és jogi felelősséget vállal a teljes projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért
- a projektpartnerekkel összhangban koordinálja a projektet

Teljes jogú partnerek: azok a valamelyik program- vagy partnerországban működő részt vevő szervezetek, amelyek aktívan hozzájárulnak a fejlesztési projekt céljainak eléréséhez. Mindegyik partnernek alá kell írnia egy megbízólevelet, hogy meghatalmazza a koordináló szervezetet azzal, hogy fő kedvezményezettként az ő nevében járhasson el a projekt megvalósítása során.

Társult partnerek (nem kötelező): a fejlesztési projektek olyan társult tagokat is bevonhatnak, amelyek specifikus projektfeladatok/-tevékenységek megvalósításával járulnak hozzá a projekt megvalósításához vagy támogatják a disszeminációs, ill. a projekt fenntarthatóságát. A szerződéskötés és a menedzsment szempontjából a társult partnerek nem tekinthetők a partnerség részének, nem részesülnek támogatásban, és nem is számítanak a konzorcium minimális összetételét illetően sem. Ugyanakkor projektben és a különféle tevékenységekben való részvételüket és a szerepüket egyértelműen be kell mutatni.

A KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A felsőoktatási fejlesztési projekteknek a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+-támogatásra lehessenek jogosultak:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható partnerországok	Partnerországok, az 1–4. és a 6–11[119]. régió országait is beleértve (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok” szakaszát).

Támogatható részt vevő intézmények[120]	Részt vevő intézmény lehet: ▪ felsőfokú oklevéllel és más elismert felsőfokú képesítéssel záruló teljes képzést[121] nyújtó állami vagy magánintézmény (amely az illetékes hatóság által is elismert módon **felsőoktatási intézménynek** minősül); vagy ▪ a munkaerőpiacon vagy az oktatás, képzés és ifjúságügy terén tevékenykedő állami vagy magánintézmények. Ilyen intézmények lehetnek például a következők: – állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is); – helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény (a minisztériumokat is beleértve); – szociális partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari és szakmai egyesületeket és a szakintézményeket is beleértve; – kutatóintézet; – alapítvány; – iskola/intézmény (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig, a szakképzést és a felnőttoktatást is beleértve); – nonprofit intézmény, egyesület, nem kormányzati intézmény (a felsőoktatási intézmények nemzeti és nemzetközi egyesületeit és hálózatait, a hallgatói vagy oktatói egyesületeket stb. is beleértve); – kulturális intézmény, könyvtár, múzeum; – pályaorientációs, pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv. Minden részt vevő intézménynek programországban vagy támogatható partnerországban kell székhellyel rendelkeznie. Programországok felsőoktatási intézményeinek érvényes **Erasmus Felsőoktatási Chartával (ECHE)** kell rendelkezniük. A támogatható partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell ECHE-vel rendelkezniük, azonban a speciális mobilitási elem esetében valamennyi felsőoktatási partnerintézménnyel olyan intézményközi megállapodást kell kötniük, amely magában foglalja a ECHE-ben rögzített elveket. **Karok/iskolák/főiskolák/tanszékek/központok/alapítványok/intézetek vagy bármely egyéb**, a felsőoktatási intézmény részét képező, de önálló jogalanyként működő **intézményi egység** nem támogathatónak minősül (még akkor is, ha rendelkezik résztvevői azonosító kóddal), hacsak nem rendelkezik a felsőoktatási intézmény rektora/igazgatója által aláírt, a projektre vonatkozó nyilatkozattal, amely felhatalmazza az adott intézményi egységet, hogy az egész intézmény nevében eljárjon. Támogathatók **a felsőoktatási intézménynek azok az egyesületei vagy intézményei,** amelyek a felsőoktatási reform népszerűsítése és fejlesztése, valamint az Európán belüli, illetve az Európa és a világ többi részei közötti együttműködés érdekében végzik tevékenységüket. Ha ezek az egyesületek, intézmények vagy hálózatok a felsőoktatáson kívül más oktatási vagy képzési ágazatokat is érintenek, tevékenységük központi elemének a felsőoktatásnak kell lennie, és ezt a szervezet alapító dokumentuma, illetve irányítás struktúrája is kell, hogy tükrözze. A felsőoktatási intézményeket tömörítő egyesület, intézmény vagy hálózat egy jogalanynak/partnerintézménynek számít, és a székhelye szerinti ország jogalanyaként kezelendő. Ezek a szervezetek nem tekinthetők felsőoktatási intézménynek. Csak a jogalany azon tagjai részesülhetnek a támogatásból, amelyek programországban vagy támogatható partnerországban rendelkeznek székhellyel.

[120] Nem támogathatók a következő szervezetek:
- uniós intézmények és egyéb uniós szervek, beleértve a szakosított intézményeket (a teljes lista a http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_hu.htm honlapon érhető el);
- a programországok esetében az uniós programok irányítását végző szervezetek, például nemzeti irodák; a támogatható partnerországok esetén a nemzeti Erasmus+ irodák (az esetleges összeférhetetlenség és/vagy kettős finanszírozás elkerülése miatt).

Az EU-s programokat kezelő szervezetekre, mint például a programországokban lévő nemzeti irodákra a jelen Útmutató C részében leírtak vonatkoznak.

[121] International Standard Classification of Education (ISCED 2011): felsőoktatás, minimum 5. szint. Nem felsőoktatás jellegű poszt-szekundér oktatás, ISCED 2011 szerinti 4. szint nem elfogadott.

	Nemzetközi kormányzati intézmények önfinanszírozásos alapon partnerként részt vehetnek felsőoktatási fejlesztési projektekben. **Ukrajnát érintő különös rendelkezés:** Ukrajna esetében a támogatható felsőoktatási intézmények kizárólag azok, amelyeket az ukrán Oktatási és Tudományos Minisztérium elismer (további információkért kérjük, hogy forduljanak az ukrajnai Nemzeti Erasmus+ Irodához).
Ki pályázhat?	A következő intézmények pályázhatnak támogatásra: • felsőoktatási intézmény; • felsőoktatási intézményeket tömörítő egyesület vagy intézmény; • csak strukturális projektre pályázhat: jogszerűen működő, nemzeti vagy nemzetközi rektori, oktatói vagy hallgatói intézmény, amely programországban vagy támogatható partnerországban rendelkezik székhellyel. Ez az intézmény pályázik az adott projektben érintett összes részt vevő intézmény nevében. Kivétel: Líbiában és Szíriában (3. régió) működő szervezetek, csakúgy mint a 4. régió részt vevő intézményei (Oroszországi Föderáció) nem nyújthatnak be pályázatot.

A részt vevő intézmények száma és profilja	A kapacitásfejlesztési projekteknek az összes alábbi feltételnek meg kell felelniük: **Az egyetlen partnerországra irányuló projektek esetében** (nemzeti projektek) Egy támogatható **partnerország** és legalább három **programország** kell, hogy részt vegyen a projektben. Ezeknek a projekteknek legalább az alábbi számú felsőoktatási intézményt kell teljes jogú partnerként bevonniuk: • Legalább egy-egy felsőoktatási intézmény legalább három, a projektben részt vevő **programországból.** • A **partnerországból** legalább három felsőoktatási intézménynek kell részt vennie a projektekben. • A projektetekben legalább annyi felsőoktatási intézménynek kell lennie a partnerországokból, mint a programországokból. Ez alól a szabály alól mentesítést kapnak azok a **partnerországok**, amelyekben ötnél kevesebb felsőoktatási intézmény működik, vagy amelyekben az ország felsőoktatási hallgatóinak több mint 50 %-a egyetlen intézménybe jár. Ilyen partnerországok esetében egyetlen felsőoktatási intézményre vonatkozó pályázatokat is elfogadunk. **A két vagy több partnerországra irányuló projektek esetében** (több országos projekt) Legalább két támogatható partnerország és legalább három programország kell, hogy részt vegyen a projektben. A partnerországok a tevékenység által lefedett egyazon régióból[122] vagy különböző régiókból kerülhetnek ki. Ezeknek a projekteknek legalább az alábbi számú felsőoktatási intézményt kell teljes jogú partnerként bevonniuk: • Legalább egy-egy felsőoktatási intézmény legalább három, a projektben részt vevő **programországból.** • A **partnerországonként** legalább két-két felsőoktatási intézménynek kell részt vennie a projektekben. • A projektekben legalább annyi felsőoktatási intézménynek kell lennie a partnerországokból, mint a programországokból. Ez alól a szabály alól mentesítést kapnak azok a **partnerországok**, amelyekben ötnél kevesebb felsőoktatási intézmény működik, vagy amelyekben az ország felsőoktatási hallgatóinak több mint 50 %-a egyetlen intézménybe jár. Ilyen partnerországok esetében egyetlen felsőoktatási intézményre vonatkozó pályázatokat is elfogadunk, feltéve, hogy a projektben szereplő partnerországbeli felsőoktatási intézmények száma legalább annyi, mint amennyi a programországokban működő felsőoktatási intézményeké. További különös feltételek: • Strukturális projektek: a projekteknek teljes jogú tagként be kell vonniuk minden egyes résztvevő partnerország felsőoktatásért felelős minisztériumát. • A **4. régióból (Orosz Föderáció)** származó partnereket bevonó projektekbe legalább egy másik partnerországot be kell vonni. • A **8. régióból (Latin-Amerika)** származó partnereket bevonó projektekbe legalább két másik, ugyanezen régióból származó partnerországot be kell vonni.

[122] Ennek a tevékenységnek a keretében régió alatt egy bizonyos makroföldrajzi területhez tartozó országokat értünk. A régiók Erasmus+ program keretében alkalmazandó osztályozása összhangban van az Unió különböző külső fellépési eszközei által meghatározott kategóriákkal.

Egyéb kritériumok	Ha felsőoktatási intézményeket tömörítő egyesület, intézmény vagy hálózat is részt vesz a projektben, akkor a részt vevő intézmények minimális számára vonatkozó fenti kritériumok vonatkozásában az egyesület/intézmény/hálózat egyetlen részt vevő partnernek minősül, amely a székhelye szerint ország jogalanyaként kezelendő. **Felhívjuk a figyelmet, hogy ezek a szervezetek nem tekinthetők FOI-nak.**
A projekt időtartama	A felsőoktatás területén megvalósuló fejlesztési projektek időtartama két vagy három év lehet. A pályázati szakaszban a projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően ki kell választani a kívánt időtartamot. Csakis kivételes körülmények fennállása esetén egyetlen alkalommal (maximálisan 12 hónapos) hosszabbítás adható, amennyiben a koordinátor nem képes az eredetileg tervezett időszak alatt megvalósítani a projektet
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 9-én déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év október 15-ével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	A pályázatot a pályázati útmutató C. részében leírt feltételeknek megfelelően kell benyújtani.

A pályázó intézmények értékelése **kiválasztási szempontok** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projekt értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája **(maximum 30 pont)**	▪ A tervezett projekt és annak eredményei hatékonyan hozzájárulnak a felsőoktatási fejlesztési tevékenység célország(ok)ra vonatkozó célkitűzéseihez ▪ A pályázat egyértelműen a program által az adott célország(ok)ra/célrégió(k)ra meghatározott tematikus nemzeti és regionális prioritásokat állítja középpontba ▪ A pályázat releváns és megvalósítható a pályázatban megcélzott partnerország(ok) helyi kontextusában. Ezzel kapcsolatban az érintett országok EU delegációjától lehet tanácsot kérni. ▪ A pályázat kifejti, miért éppen a tervezett tevékenységek és a várt eredmények felelnek meg leginkább a célcsoportok igényeinek ▪ A projekt illeszkedik a projektben érintett felsőoktatási intézmények korszerűsítési, fejlesztési és nemzetköziesedési stratégiájához, és összhangban van a támogatható partnerországok felsőoktatás-fejlesztési stratégiájával ▪ A projekt célkitűzései tényleges és adekvát igényfelmérésen alapulnak, továbbá világosak, reálisak és megfelelőek ▪ A projekt innovatív és/vagy kiegészítő jelleggel kapcsolódik a jelenleg folyó vagy múltbeli cselekvések során végrehajtott egyéb kezdeményezésekhez vagy projektekhez ▪ A pályázat kifejti, miért nem lehetne hasonló eredményeket nemzeti, regionális vagy helyi finanszírozással elérni

A projektterv és a megvalósítás minősége **(maximum 30 pont)**	▪ A projekt időtartamára tervezett tevékenységek kiváló minőségűek és a célkitűzések, illetve tervezett eredmények szempontjából adekvátak és relevánsak ▪ A javasolt módszertan innovatív, megvalósítható és a tervezett eredmények szempontjából releváns ▪ A projekt költséghatékony, és minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel hozzá ▪ A pályázat összességében biztosítja a projekt célkitűzései, módszertana, tevékenységei és a tervezett költségvetés közötti összhangot ▪ A munkaterv világos és reális, a tevékenységek megfelelően meg vannak benne határozva, az ütemterv reális, az elérendő eredmények és a kijelölt szakaszok világosak. Logikus és megfelelő tervezési kapacitás jellemzi, és megfelelő szakaszokat tartalmaz (előkészítés, megvalósítás, értékelés, nyomon követés és az eredmények terjesztése) ▪ A projektben rejlő kihívások/kockázatok világosan meg vannak határozva, és az ezeket enyhítő lépések megfelelően ki vannak dolgozva. Mutatókat és referenciaértékeket is tartalmazó minőségellenőrzési lépések biztosítják a kiváló minőségű projektmegvalósítást, a határidők és a költségvetés betartását. Megbízható források biztosítják a cselekvés eredményeinek mérésére szolgáló mutatók hitelesítését
A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége **(maximum 20 pont)**	▪ A projektben felsőoktatási intézmények szilárd partnersége vesz részt, amelynek összetétele olyan, hogy a részt vevő intézmények egymást kiegészítik ▪ A projektet végrehajtó csoport rendelkezik a projekt összes aspektusának sikeres megvalósításához szükséges készségekkel, tapasztalattal, szakértelemmel és irányítással ▪ Amennyiben releváns, a projektben a legkülönbözőbb és legmegfelelőbb felsőoktatáson kívüli partnerek vesznek részt annak érdekében, hogy kölcsönösen kamatoztathassák egymás különböző tapasztalatait, profiljait és szakértelmét ▪ A felelősségi körök és feladatok világosan és megfelelően vannak kiosztva, igazolva, hogy az összes részt vevő intézmény saját szakértelmének és kapacitásainak megfelelő kötelezettségvállalással és aktív részvétellel járul hozzá a projekthez ▪ A pályázat hatékony mechanizmussal biztosítja a megfelelő koordinációt, a döntéshozatalt és a részt vevő intézmények, a résztvevők és az egyéb kapcsolódó érintett szereplők közötti kommunikációt ▪ A támogatható partnerországok részt vevő intézményei kellő mértékben be vannak vonva a cselekvés megvalósításába és a döntéshozatalba (a konfliktusrendezésre vonatkozó lépéseket is beleértve) ▪ A projektben olyan felsőoktatási intézmények vesznek részt, amelyek korábban nem kaptak fejlesztési támogatást

Hatás és fenntarthatóság **(maximum 20 pont)**	▪ A projekt jelentős hatást gyakorol a támogatható partnerországok részt vevő intézményeinek (nevezetesen felsőoktatási intézményeinek) kapacitásaira, különösen a felsőoktatás fejlesztésére és korszerűsítésére; hozzájárul a részt vevő intézményeknek a társadalom széles rétegei, a munkaerőpiac, valamint a nemzetközi színtér felé történő nyitásához; megerősíti a részt vevő intézmények nemzetközi együttműködési kapacitásait ▪ A projekt sokszorosító hatása a részt vevő intézményeken kívül, helyi/regionális vagy nemzetközi szinten is érzékelhető. Megfelelő lépésekkel értékelik a projekt által elért tényleges hatást ▪ A projekt időtartamára és az azt követő időszakra vonatkozó terjesztési terv világos és hatékony, és valamennyi részt vevő intézmény vonatkozásában megfelelő források vannak meghatározva a terjesztésre, biztosítva a projekt tapasztalatainak és eredményeinek kiváló minőségű terjesztését a releváns érintett szereplők körében ▪ A projekt biztosítja a tervezett tevékenységek és eredmények tényleges fenntarthatóságát a projekt élettartamát követően, főként társfinanszírozás vagy egyéb finanszírozási formák révén. A projekt biztosítja a projekteredmények általános érvényesítését és hatékony alkalmazását/megvalósítását

Az értékelés során a pályázatok legfeljebb 100 pontot érhetnek el. A pályázatoknak legalább 60 pontot kell elérniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. A finanszírozhatóság további feltétele, hogy „A projekt relevanciája" kategóriában legalább 15 pontot érjenek el.

Pályázat befogadása nem jelent kötelezettséget a pályázó által igényelt összegű támogatás odaítélésére. Az igényelt összeg a cselekvésre alkalmazandó finanszírozási szabályok és az értékelés eredménye alapján csökkenthető.

Pályázó intézményenként **legfeljebb három pályázat** javasolható finanszírozásra.

PRIORITÁSOK

A projektben részt vevő országoktól függően a projektek mindkét típusára (közös projektek és strukturális projektek) meghatározhatnak nemzeti, regionális vagy horizontális prioritásokat. Amennyiben meghatároztak ilyen prioritásokat, a projekteknek be kell mutatniuk, hogyan és milyen mértékben felelnek meg ezeknek.

Nem finanszírozhatók azok a pályázatok, amelyek figyelmen kívül hagyják a nemzeti és/vagy regionális prioritásokat. A kiválasztási szakaszban a hasonló minőségű projektek közötti döntést a horizontális prioritások befolyásolják.

A nemzeti/regionális prioritások négy kategóriája van előirányozva:

- tantárgyak/témakörök (tantervek kidolgozása esetén);
- az oktatás és képzés minőségének fejlesztése;
- a felsőoktatási intézmények irányításának és működésének javítása;
- a felsőoktatási ágazat fejlesztése a társadalom egészében.

A nemzeti projekteknek meg kell felelniük a nemzeti prioritásoknak, amennyiben az adott országban meghatároztak ilyeneket. Ha nem határoztak meg nemzeti prioritásokat, akkor a projekteknek meg kell felelniük a regionális prioritásoknak.

A több országot átfogó projekteknek (azoknak a projekteknek, amelyekben legalább két támogatható partnerország intézményei vesznek részt) meg kell felelniük (amennyiben releváns) a részt vevő támogatható partnerországok regionális vagy nemzeti prioritásainak. Ez azt jelenti, hogy a projekt témájának szerepelnie kell az összes részt vevő partnerország regionális vagy nemzeti prioritásai között. Előnyt élveznek azok a projektek, amelyek a múltban végrehajtott vagy a jelenleg folyó projektek által nem kielégítő módon érintett témákkal foglalkoznak, és amelyekben olyan felsőoktatási intézmények vesznek részt a partnerország(ok)ból, amelyek korábban még nem részesültek támogatásban a program és/vagy a program korábbi generációi keretében, vagy csak korlátozott módon vettek részt a programban/a program korábbi generációiban.

A felsőoktatás területén megvalósuló fejlesztési projektre vonatkozó prioritások részletes listáját a Végrehajtó Ügynökség honlapjain teszik közzé.

SPECIÁLIS MOBILITÁSI ELEM

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható irányok

	Programországból programországba	Programországból partnerországba	Partnerországból programországba	Partnerországból partnerországba
Hallgatók	Nem támogatható	Támogatható	Támogatható	Támogatható
Munkatársak, oktatói célú	Nem támogatható	Támogatható	Támogatható	Támogatható
Felsőoktatási munkatársak, képzési célú	Nem támogatható	Nem támogatható	Támogatható	Támogatható

A hallgatói és munkatársi mobilitásnak külföldön (a küldő intézmény országától és a lakóhely szerinti országtól eltérő országban), a projektben részt vevő valamely partnerintézménynél kell megvalósulnia. A hallgatói szakmai gyakorlat külföldön (a küldő intézmény országától, valamint attól az országtól eltérő országban, ahol a hallgató tanulmányai alatt él), a projektben részt vevő országok bármely releváns intézményénél teljesíthető.

Támogatható partnerországok	**Az 1., 2. és 3. régióhoz tartozó partnerországok** (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok" szakaszát).
Támogatható tevékenységek	**Hallgatói mobilitás:** ▪ külföldi felsőoktatási partnerintézményben töltött **tanulmányi időszak**; vagy ▪ külföldi szakmai gyakorlat vállalatnál vagy egyéb, gyakorlati helyet biztosító munkahelyen. ▪ a kettő kombinációja **Munkatársi mobilitás:** ▪ **oktatási időszak**: ennek a tevékenységnek a keretében felsőoktatásban oktató és vállalkozásoknál dolgozó személyek külföldi felsőoktatási partnerintézményben taníthatnak. ▪ **képzési időszak**: ez a tevékenység a következő formákban teszi lehetővé a felsőoktatásban dolgozó (oktatási és nem oktatási tevékenységet végző) munkatárs szakmai fejlődését: a) külföldi intézményben tanfolyamokon (a szakmai irányultságú nyelvi képzéseket is beleértve) vagy képzési eseményeken való részvétel (a konferenciák nem számítanak ide); b) külföldi job shadowing felsőoktatási partnerintézménynél vagy más érintett külföldi intézménynél a konzorcium egyik országában.

Részvételre jogosultak köre	**Hallgatói mobilitás:** Olyan tanulmányi programba beiratkozott hallgatók, amely elismert fokozat vagy más elismert felsőfokú képesítés megszerzéséhez vezető képzést nyújt (a doktori szintig és a doktori szinttel bezárólag). Hallgatói mobilitásra olyan hallgatók jelölhetők, akik a felsőoktatási tanulmányi programnak legalább a második évfolyamára vannak beiratkozva. Szakmai gyakorlat esetén ez a feltétel nem alkalmazandó. **Munkatársi mobilitás:** Oktatási időszakok: fejlesztési projektben részt vevő felsőoktatási intézményben vagy vállalkozásnál dolgozó munkatárs. Képzési időszakok: fejlesztési projektben részt vevő felsőoktatási intézményben dolgozó munkatárs. Megjegyzendő, hogy a hallgatók és a munkatárs nem pályázhatnak közvetlenül a támogatásra; a mobilitási tevékenységekben való részvétel kiválasztási feltételeit a konzorcium határozza meg.
A hallgatói mobilitás időtartama	**Tanulmányi időszakok**: 3[123]–12 hónap (adott esetben a kiegészítő szakmai gyakorlati időszakot is beleértve). **Szakmai gyakorlat**: 2–12 hónap. Egy hallgató a mobilitási tevékenységek számától és típusától függetlenül tanulmányi ciklusonként összesen legfeljebb 12 hónap[124] időtartamú mobilitási időszakra kaphat támogatást[125]: ▪ az első tanulmányi ciklusban (alapképzés vagy azzal egyenértékű képzés), a rövid ciklusú képzést (EKKR 5. és 6. szint) is beleértve; ▪ a második tanulmányi ciklusban (mesterképzés vagy azzal egyenértékű képzés – az EKKR-ben a 7. szint); és ▪ a harmadik ciklusban doktorjelöltként (doktori szint vagy az EKKR-ben a 8. szint). A zéróösszegű uniós támogatással töltött mobilitási időszakok is beleszámítanak ebbe a maximális időtartamba:
A munkatársi mobilitás időtartama	**Munkatársi mobilitás:** 5 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele. Az oktatási tevékenységnek legalább heti 8 óra (egy hétnél rövidebb tartózkodási idő esetén is legalább összesen 8 óra) oktatást kell magában foglalnia. Amennyiben a mobilitás hosszabb egy hétnél, a töredék hét oktatási óráinak száma arányosan csökkentendő.

KIEGÉSZÍTŐ TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A speciális mobilitási elemre is pályázó pályázatoknak be kell mutatniuk a mobilitásban részt venni kívánó tanárok és/vagy hallgatók által javasolt kurzusok hozzáadott értékét és/vagy innovatív jellegét. Világosan be kell mutatni a munkatársi mobilitás jelentette hozzáadott érték relevanciáját a fogadó és a küldő felsőoktatási intézmények szempontjából. A küldő és a fogadó intézményeknek egyaránt be kell tartaniuk az Erasmus Felsőoktatási Charta követelményeit, és meg kell állapodniuk a mobilitási tevékenységek optimális szervezését biztosító lépésekben.

A speciális mobilitási tevékenységek kiértékelésére és pontozására a felsőoktatás területén megvalósuló fejlesztési projekt külön összetevőjeként kerül sor. A speciális mobilitási tevékenységek értékelése a következő szempontok szerint történik:

[123] A tanulmányi időszak időtartama legalább 3 hónap vagy 1 szemeszter vagy 1 trimeszter.
[124] A tanulmányi ciklusonként maximálisan kapható 12 hónapnyi támogatásba az Egész életen át tartó tanulás–Erasmus program,és az Erasmus Mundus program keretében külföldön töltött korábbi mobilitási időszakok is beleszámítanak.
[125] Egyetlen ciklusból álló tanulmányi programok (például orvostudomány) esetében a hallgatók legfeljebb 24 hónapos mobilitási időszakra kaphatnak támogatást.

A speciális mobilitási tevékenység tervének és megvalósításának minősége **(maximum 10 pont)**	▪ A mobilitási komponens teljes mértékben hozzájárul a projekt célkitűzéseinek megvalósításához. A projekt célkitűzései világosan tartalmazzák a mobilitási komponenst, különösen ami a projekt által megcélzott területeket/témákat illeti. A mobilitásban részt vevő tanárok által tartandó / a mobilitásban részt vevő hallgatók által látogatandó kurzus(ok) hozzáadott értéket képvisel(nek) a projekt szempontjából ▪ A pályázat átlátható kritériumokat és hatékony eljárásokat tartalmaz a mobilitás résztvevőinek kiválasztására nézve ▪ A küldő és a fogadó intézménynél minőségbiztosítási lépések biztosítják a mobilitási tevékenység felügyeletét, és megfelelő lépésekre kerül sor, ha az eredetileg tervezett eredményeket nem érik el. A fogadó intézmény minőségi szolgáltatásokat nyújt a hallgatóknak (beilleszkedés segítése, a helyi nyelvet/kultúrát ismertető tanfolyamok, konzultáció és mentorálás, szállástámogatás stb.) ▪ A pályázat bemutatja, hogy a mobilitási tevékenységek nemcsak a részt vevő személyekre, hanem a támogatható partnerországok intézményeire is kedvező hatást gyakorolnak. Ismerteti továbbá a sikeres mobilitási tapasztalatok elismerésének és intézményi szinten történő értékelésének módját. A pályázat világosan igazolja a munkatársi mobilitás jelentette hozzáadott érték relevanciáját a fogadó intézmény érintett hallgatói és a küldő intézmény szempontjából (a felsőoktatásban és azon kívül szerzett tapasztalatok/kompetenciák hasznosítása/terjesztése) ▪ A pályázat tartalmazza a résztvevők tanulási eredményeinek és mobilitási időszakainak hatékony érvényesítésére és/vagy elismerésére irányuló stratégiát, például a közös elismerési és teljesítményértékelési mechanizmusok meghatározását (a fokozatok megfeleltetési táblázatát is beleértve); átvihető kreditpontok és oklevélmelléklet alkalmazása

Az öt vagy annál kevesebb pontot elérő mobilitási elemek nem finanszírozhatók.

Ha a pályázó speciális mobilitási elemre pályázik a felsőoktatásban tanuló hallgatók és dolgozó munkatárs számára, akkor a következő információkat kell megadnia a pályázati űrlapon:

- a projekt élettartama alatt a mobilitási tevékenységekben előreláthatólag részt vevő hallgatók és munkatársak létszáma;
- a tervezett mobilitási tevékenységek egy résztvevőre eső átlagos időtartama;
- fogadó és küldő intézmények.

Ezen információk alapján és az értékelési folyamat eredményeitől függően a Végrehajtó Ügynökség támogatást adhat a pályázónak bizonyos számú mobilitási tevékenység finanszírozására (legfeljebb annyi tevékenységre, amennyit a pályázó kérelmezett). Ennek a támogatásnak az összege semmi esetre sem lépheti túl a közös vagy strukturális projektre (mobilitási elem nélkül) adott támogatás 80 %-át.

MIT KELL MÉG TUDNI A FELSŐOKTATÁS TERÜLETÉN MEGVALÓSULÓ KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTRŐL?

A felsőoktatási kapacitásfejlesztési projektek végrehajtása az Európai Unió Változtatási Programjában lefektetett prioritások kontextusában történik. Az Európai Unió a támogatandó projektek végső listájának összeállításakor figyelembe veszi a földrajzi kiegyensúlyozottság és sokszínűség igényét, és a fejlődő országok közötti megnövekedett különbségeket.

Ennek a tevékenységnek a finanszírozása regionális pénzügyi keretösszegekből történik. Miután egy projekt minőségét a finanszírozási kritériumokhoz képest meghatározták, figyelembe vehetik annak relevanciáját a helyi

szükségletek szempontjából, az adott régióra elérhető költségvetést, illetve a megfelelő földrajzi képviseletet és sokszínűséget az adott országból finanszírozott projektek tekintetében.

REGIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS

A regionális (azonos régióhoz tartozó országok közötti) és a régiókon átnyúló (a világ különböző régiói közötti) együttműködés relevanciáját a közös igények és célkitűzések részletes felmérésével kell igazolni. Az országokat a kitűzött célok figyelembevételével kell kiválasztani, különösen azokban az esetekben, amikor különböző régiók országai vesznek részt a projektben. Régiókon átnyúló együttműködésre több országot átfogó projektek esetében van lehetőség, feltéve, hogy a projekt témája szerepel az összes támogatható részt vevő partnerország regionális vagy nemzeti prioritásai között (amennyiben releváns).

HATÁS ÉS TERJESZTÉS

A fejlesztési projekteknek hosszú távú strukturális hatást kell gyakorolniuk a támogatható partnerországok rendszereire, intézményeire/intézményeire és személyeire. Demonstrálni kell a projekt innovatív jellegét, továbbá a projekteredmények hatását és fenntarthatóságát. Be kell mutatni továbbá azt is, hogyan tervezik a projekteredményeket a projekt időtartama után is fenntartani vagy továbbfejleszteni. Adott esetben igazolni kell, hogy a projekt korábbi uniós finanszírozású projektek (például az Alfa, az Edulink, az Erasmus Mundus és a Tempus programok keretében finanszírozott projektek) eredményeire épül. A pályázatban mindig be kell mutatni, hogyan fogják terjeszteni a projekteredményeket az érintett célcsoportokban. Nem választják ki azokat a strukturális projekteket, amelyek célja elsősorban intézményi szintű hatás elérése anélkül, hogy igazolni tudnák a projekt nemzeti szintű hatását.

A (KÖZÖS ÉS STRUKTURÁLIS) KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTEK FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYAI

Az Erasmus+ kapacitásfejlesztési projektek pénzügyi támogatása az egységköltséghez való hozzájárulást és tényleges költségeket kombináló becsült költségvetésen alapul.

Felsőoktatási fejlesztési projektek esetében számos különböző költségtípus merül fel, ilyenek például a munkatársi, oktatói költségek, utazási és tartózkodási költségek, felszerelésekkel kapcsolatos költségek, alvállalkozói költségek, információterjesztési költségek, publikációs költségek, fordítási költségek, általános költségek stb.

A „támogatás" kifejezés alatt a program keretében igényelhető finanszírozási összeg, tehát az Európai Uniónak a projekt megvalósításához való pénzügyi hozzájárulása értendő, ami nem tévesztendő össze a projekt teljes költségével, mivel ez utóbbi a partnerintézmények és külső érintett szereplők általi társfinanszírozást is tartalmazza.

A projektek uniós támogatása úgy értelmezendő, mint a partnerintézmények számára a pályázatban/projektben tervezett tevékenységek megvalósítása a során ténylegesen felmerülő költségek egy részének fedezéséhez való hozzájárulás. A fejlesztési projektben való részvétel megköveteli a kedvezményezett intézmények által történő társfinanszírozást is. A projektpartnereknek ezért a kezdeti időszakban, tehát a pályázat előkészítésekor számolniuk kell a társfinanszírozással.

A társfinanszírozás elvét figyelembe kell venni a finanszírozási megközelítés, különösen a projekt költségvetésének/támogatásának kiszámításához alkalmazandó egységköltséghez való hozzájárulás szintjének meghatározásakor. A pályázóknak és kedvezményezetteknek ezért fel kell tüntetniük a tájékoztatási és átláthatósági célból közzétett társfinanszírozási adatokat. A kiadások igazolására vagy igazoló dokumentumokra nincs szükség.

A projekt megvalósítása során számos olyan költségtípus felmerülhet (terjesztési, publikációs, fordítási – amennyiben nem alvállalkozó végzi ezeket a tevékenységeket – költségek, általános költségek), amelyet nem vesznek figyelembe az odaítélendő támogatás összegének kiszámításakor. Ezeket társfinanszírozásból kell fedezni.

Az egységköltségekhez való hozzájáruláson alapuló költségvetési tételekre (munkatársak utazási és tartózkodási költségeihez való hozzájárulás) vonatkozó pénzügyi jelentésre a „kiváltó esemény" elv vonatkozik. A kedvezményezetteknek igazolniuk kell, hogy a tevékenységeket ténylegesen és megfelelő módon végrehajtották, és az eredményeket létrehozták, de nem kell jelentést tenniük a források felhasználásáról. A kedvezményezettek tehát rugalmas módon kezelhetik a projekt megvalósítása során felmerülő kiadások fedezésére odaítélt forrásokat, ha teljesülnek a tevékenységekre és eredményekre vonatkozó követelmények.

A tényleges költségeken alapuló költségvetési tételekre (felszerelések és alvállalkozók) vonatkozó pénzügyi jelentésnek a ténylegesen felmerülő költségeken kell alapulnia, amelyeket megfelelő módon kell dokumentálni (lásd lent).

Az odaítélt támogatási összeg soha nem lépi túl az igényelt támogatási összeget. Az odaítélt támogatás összege a következőktől függ:

- a pályázó által igényelt támogatás összege, a tevékenységek támogathatósága és a projekt költséghatékonysága;
- a fejlesztési projektekre odaítélhető összköltségvetés.

A projekt pénzügyi megvalósításának részleteiről a partnereknek a projekt kezdetekor aláírt partnerségi megállapodás keretében hivatalosan kell megállapodniuk.

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

Közös és strukturális projektek uniós támogatásának minimális összege : 500 000 EUR **Közös és strukturális projektek uniós támogatásának maximális összege:** 1 000 000 EUR

Elszámolható költségek		**Finanszírozási mechanizmus**	**Összeg/felső határérték**		**A kiszámítás módja**
Munkatársi költségek	A projekt célkitűzéseinek teljesítéséhez közvetlenül szükséges feladatokat végző munkatárs költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	B4.1/vezető/projekttel töltött munkanap B4.2/kutató, tanár, oktató/projekttel töltött munkanap B4.3/technikus/projekttel töltött munkanap B4.4/adminisztratív munkatárs/projekttel töltött munkanap	**A teljes támogatás max. 40 %-a**	Feltételhez kötött: a pályázóknak indokolniuk kell a tervezett tevékenységek megvalósításával és a tervezett eredményekkel kapcsolatosan szükségessé váló források típusát és mértékét. A hozzájárulás feltétele, hogy egy bizonyos feladatért járó fizetést csak egyszer lehet kifizetni.
Utazási költségek	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a projektben részt vevő hallgatók és munkatársak utazási költségeihez való hozzájárulás (beleértve a vízumköltségeket, a kötelező biztosítási költségeket, utasbiztosítását és visszalépési költségeket, amennyiben indokolható). A tevékenységekre és a hozzájuk kapcsolódó utazásokra a projektben részt vevő országokban kell, hogy sor kerüljön. Ez alól a szabály alól csak az Ügynökség engedélyével lehet mentesítést kapni. A támogatható tevékenységek részletes listája a pályázati útmutató I. mellékletében található.	Egységköltség-hozzájárulás	10–99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő 100-499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő 500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő 2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő 3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő 4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő		Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[126] kell kiszámolni. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[127]. Csak olyan utazásokhoz adható pénzügyi támogatás, amelyek közvetlenül

[126] Távolságkalkulátor: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[127] Ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 euró).

			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1100 EUR/résztvevő		kapcsolódnak a projekt célkitűzéseinek teljesítéséhez.
Tartózkodási költségek	Személyes költségek, szállásköltségek, helyi és tömegközlekedési költségek (például busz és taxi), személyes vagy választható egészségbiztosítás.	Egységköltség hozzájárulás	Munkatársak	a tevékenység 14. napjáig: 120 EUR/résztvevő/nap + a tevékenység 15–60. napja között: 70 EUR/résztvevő/nap + a tevékenység 61. napjától a 3. hónap végéig: 50 EUR/résztvevő/nap	A résztvevők tartózkodási időtartama alapján.
			Hallgatók	a tevékenység 14. napjáig: 55 EUR /résztvevő/nap + a tevékenység 15–90. napja között: 40 EUR/résztvevő/nap	
Felszerelés	A projekt megvalósításához szükséges felszerelések beszerzéséhez való hozzájárulás. Csak a partnerországok felsőoktatási intézményei javára beszerzett felszerelésekre adható támogatás	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a – A teljes támogatás max. 30 %-a		Feltételhez kötött: ezeknek a költségeknek a fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon
Alvállalkozók megbízása	Alvállalkozók megbízása kapcsán felmerülő költségek támogatása, amennyiben ezek szükségesek a projekt megvalósításához, különös tekintettel a kötelező pénzügyi vizsgálatok (vizsgálati tanúsítvány) és a külső minőségbiztosítási eljárás költségeire. Nem támogatható a projektmenedzsmenttel kapcsolatos feladatok alvállalkozónak való kiadása.	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a – A teljes támogatás max. 10 %-a		A külső intézmények alvállalkozóként történő megbízására csak eseti alapon kerülhet sor. A konzorciumnak rendelkeznie kell a projekt célkitűzéseinek megvalósításához szükséges speciális kompetenciákkal és tapasztalatokkal – a konzorcium összetételének meghatározásakor ez alapvető szempont kell, hogy legyen.

A. TÁBLÁZAT: MUNKATÁRSI KÖLTSÉGEK (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP) PROGRAMORSZÁGOK ESETÉBEN

A munkatársakat a projektben elvégzendő munkájuk alapján sorolják be a lenti kategóriákba, nem pedig a státuszuk vagy beosztásuk alapján. Tehát adminisztratív feladat ellátásával kapcsolatos munkatársi költségek elszámolására az „Adminisztratív munkatársak" kategória szerint kerül sor akkor is, ha például tudományos munkatárs hajtja végre a feladatot. A projektben részt vevő munkatárs tényleges díjazásának módját a projektben részt vevő intézmények együttesen határozzák meg, a munkatársak foglalkoztatásáért felelős vezetői hagyják jóvá, és a partnerek által a projekt kezdetén aláírandó partnerségi megállapodás részét képezi
A támogatás kiszámításakor – a feladat megvalósításának országától függetlenül – a munkatárs foglalkoztatás szerinti országára vonatkozó egységköltség alkalmazandó (ha például a munkatárs „A" ország intézményében foglalkoztatott és „B" országban hajtja végre az adott feladatot, akkor rá nézve az „A" országra vonatkozó egységköltséget kell figyelembe venni).

	Vezető	**Tanár/oktató/kutató/ ifjúságsegítő**	**Technikus**	**Adminisztratív munkatársak** [128]
	B4.1	**B4.2**	**B4.3**	**B4.4**
Dánia, Írország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Svédország, Liechtenstein, Norvégia	294	241	190	157
Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Finnország, Egyesült Királyság, Izland	280	214	162	131
Cseh Köztársaság, Görögország, Spanyolország, Ciprus, Málta, Portugália, Szlovénia	164	137	102	78
Bulgária, Észtország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország	88	74	55	39

[128] A projektben hallgatók is dolgozhatnak, és az ő fizetésük is fedezhető a személyzeti költségekből (adminisztratív munkatársak), feltéve, hogy munkaszerződést kötöttek a konzorcium valamely tagintézményével.

B. TÁBLÁZAT: MUNKATÁRSI KÖLTSÉGEK (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP) PARTNERORSZÁGOK ESETÉBEN

A munkatársakat a projektben elvégzendő munkájuk alapján sorolják be a lenti kategóriákba, nem pedig a státuszuk vagy beosztásuk alapján. Tehát adminisztratív feladat ellátásával kapcsolatos munkatársi költségek elszámolására az „Adminisztratív munkatársak" kategória szerint kerül sor akkor is, ha például tudományos munkatárs hajtja végre a feladatot. A projektben részt vevő munkatárs tényleges díjazásának módját a projektben részt vevő intézmények együttesen határozzák meg, a munkatársak foglalkoztatásáért felelős vezetői hagyják jóvá, és a partnerek által a projekt kezdetén aláírandó partnerségi megállapodás részét képezi. Amennyiben nem történik külön megállapodás a munkatárs díjazásáról, az adott intézmény szokásos díjazási politikáját kell alkalmazni. A támogatás kiszámításakor – a feladat megvalósításának országától függetlenül – a munkatárs foglalkoztatás szerinti országára vonatkozó egységköltség alkalmazandó (ha például a munkatárs „A" ország intézményében foglalkoztatott és „B" országban hajtja végre az adott feladatot, akkor rá nézve az „A" országra vonatkozó egységköltséget kell figyelembe venni).

	Vezető	**Tanár/oktató/kutató/**	**Technikus**	**Adminisztratív munkatársak** [129]
	B4.1	**B4.2**	**B4.3**	**B4.4**
Izrael	166	132	102	92
Albánia, Angola, Antigua és Barbuda, Argentína, Barbados, Bosznia-Hercegovina, Brazília, Chile, Comoros, Cook-szigetek, Dominikai Közösség, Elefántcsontparti Köztársaság, Gabon, Grenada, Kolumbia, Koszovó[130], Libanon, Líbia, Mexikó, Montenegró, Nigéria, Peru, Saint Kitts és Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent és a Grenadine-szigetek, São Tomé és Príncipe, Seychelle-szigetek, Szerbia, Thaiföld, Ukrajna területe a nemzetközi jog által elismert formában, Uruguay, Venezuela, Zambia, Zimbabwe	108	80	57	45
Afganisztán, Azerbajdzsán, Bahama-szigetek Bolívia, Burkina Faso, Costa Rica, Dél-afrikai Köztársaság, Dominikai Köztársaság, Dzsibuti Kamerun, Bissau Guinea, Haiti, Jamaika, Kenya, Kína, Kongó, Ecuador, Salvador, Grúzia, Guatemala, Irán, Irak, Jordánia, Kazahsztán, Marokkó, Mikronézia, Mozambik, Namíbia, Oroszország területe a nemzetközi jog által elismert formában, Pápua, Új-Guinea, Palesztina[131], Panama, Paraguay, Suriname, Szenegál, Szváziföld, Trinidad és Tobago, Vanuatu.	77	57	40	32

[129] A projektben hallgatók is dolgozhatnak, és az ő fizetésük is fedezhető a személyzeti költségekből (adminisztratív munkatársak), feltéve, hogy munkaszerződést kötöttek a konzorcium valamely tagintézményével.
[130] Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.
[131] Ez a megnevezés nem értelmezendő az önálló palesztin állam elismeréseként, és a tagállamoknak a kérdésben alkotott egyéni véleményeinek sérelme nélkül értendő.

Algéria, Örményország, Banglades, Belarusz, Belize, Benin, Bhután, Botswana, Burundi, Dél-Szudán, Kambodzsa, Kuba, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Egyiptom, Fülöp-szigetek, Honduras, India, Indonézia, Jemen, Kelet-Timor, Kiribati, Kirgizisztán, Laosz, Lesotho, Libéria, Madagaszkár, Malajzia, Malawi, Mali, Maldív-szigetek, Marshall-szigetek, Mauritánia, Mauritius, Mianmar, Moldova, Mongólia, Nauru, Nepál, Nicaragua, Niger, Niue, Pakisztán, Palau, Ruanda, Salamon-szigetek, Sierra Leone, Srí Lanka, Szamoa, Szíria, Szomália, Szudán, Tádzsikisztán, Tanzánia, Togói Köztársaság, Tonga, Tunézia, Tuvalu, Türkmenisztán, Uganda, Üzbegisztán, Vietnam, Zöld-foki Köztársaság.	47	33	22	17

A SPECIÁLIS MOBILITÁSI ELEM FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYAI

Az érintett partnerországokra (1., 2., és 3. régió) vonatkozó speciális mobilitási elemhez az alapköltségvetésen kívül hallgatói és munkatársi mobilitásra fordítható kiegészítő költségvetés adható. A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

A speciális mobilitási elem uniós támogatásának maximális összege: a közös vagy strukturális projektre (mobilitási elem nélkül) odaítélt uniós támogatás teljes összegének maximum 80 %-a

Elszámolható költségek		**Finanszírozási mechanizmus**	**Összeg/felső határérték**	**A kiszámítás módja**
Utazási költségek (hallgatók és munkatársak	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a projektben részt vevő hallgatók és munkatársak utazási költségeihez való hozzájárulás (beleértve a vízumköltségeket, a kötelező biztosítási költségeket, utasbiztosítását és visszalépési költségeket, amennyiben indokolható). A tevékenységekre és a hozzájuk kapcsolódó utazásokra a projektben részt vevő országokban kell, hogy sor kerüljön. Ez alól a szabály alól csak az Ügynökség engedélyével lehet mentesítést kapni. A támogatható tevékenységek részletes listája a pályázati útmutató I. mellékletében található.	Egységköltség-hozzájárulás	10–99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő 100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő 500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő 2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő 3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő 4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő 8000 km vagy azt meghaladó távolság esetén: 1100 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[132] kell kiszámolni. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[133]. Csak olyan utazásokhoz adható pénzügyi támogatás, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a projekt célkitűzéseinek teljesítéséhez.

[132] Távolságkalkulátor: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.
[133] Ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 euró).

Személyes költségek	Személyes költségek, szállásköltségek, helyi és tömegközlekedési költségek (például busz és taxi), személyes vagy választható egészségbiztosítás.	Egységköltség-hozzájárulás	Hallgatók	Partnerországok hallgatói: B5.1/hónap/résztvevő programországok hallgatói: B5.2/hónap/résztvevő	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (beleértve az utazás idejét)
			Munkatársak	a tevékenység 14. napjáig: B6.1 vagy B6.3/nap/résztvevő + a tevékenység 15–60. napja között: B6.2 vagy B6.4/nap/résztvevő	

1. TÁBLÁZAT: HALLGATÓK SZÁMÁRA MEGÍTÉLHETŐ SZEMÉLYES TÁMOGATÁS (ÖSSZEGEK EURÓBAN/HÓNAP)

Az összeg a tevékenység megvalósítás/kivitelezési országától függ.

Fogadó ország	**Partnerországok hallgatói**	**Programországok hallgatói**
	Összeg/hónap	**Összeg/hónap**
	B5.1	**B5.2**
Dánia, Írország, Franciaország, Olaszország, Ausztria, Finnország, Svédország, Egyesült Királyság, Liechtenstein, Norvégia	850	Nem támogatható
Belgium, Cseh Köztársaság, Németország, Görögország, Spanyolország, Horvátország, Ciprus, Luxemburg, Hollandia, Portugália, Szlovénia, Izland, Törökország	800	Nem támogatható
Bulgária, Észtország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	750	Nem támogatható
Albánia, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Szerbia és Koszovó[134] Örményország, Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, Moldova, Ukrajna területe a nemzetközi jog által elismert formában Algéria, Egyiptom, Izrael, Jordánia, Libanon, Líbia, Marokkó, Palesztina[135], Szíria, Tunézia	750	650
Egyéb partnerországok:	Nem támogatható	Nem támogatható

[134] Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.
[135] Ez a megnevezés nem értelmezendő az önálló palesztin állam elismeréseként, és a tagállamoknak a kérdésben alkotott egyéni véleményeinek sérelme nélkül értendő.

2. TÁBLÁZAT: MUNKATÁRSAK SZÁMÁRA MEGÍTÉLHETŐ SZEMÉLYES TÁMOGATÁS (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Az összeg a tevékenység megvalósítás/kivitelezési országától függ.

Fogadó ország	Partnerországok személyzete		**Programországok személyzete**	
	Összeg/nap		**Összeg/nap**	
	B6.1	**B6.2**	**B6.3**	**B6.4**
Dánia, Írország, Hollandia, Svédország, Egyesült Királyság	160	112	Nem támogatható	
Belgium, Bulgária, Cseh Köztársaság, Görögország, Franciaország, Olaszország, Ciprus, Luxemburg, Magyarország, Ausztria, Lengyelország, Románia, Finnország, Izland, Liechtenstein, Norvégia, Törökország	140	98	Nem támogatható	
Németország, Spanyolország, Lettország, Málta, Portugália, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	120	84	Nem támogatható	
Észtország, Horvátország, Litvánia, Szlovénia	100	70	Nem támogatható	
Albánia, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Szerbia és Koszovó[136] Örményország, Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, Moldova, Ukrajna területe a nemzetközi jog által elismert formában Algéria, Egyiptom, Izrael, Jordánia, Libanon, Líbia, Marokkó, Palesztina[137], Szíria, Tunézia	100	70	160	112
Egyéb partnerországok:	Nem támogatható		Nem támogatható	

[136] Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.
[137] Ez a megnevezés nem értelmezendő az önálló palesztin állam elismeréseként, és a tagállamoknak a kérdésben alkotott egyéni véleményeinek sérelme nélkül értendő.

KAPACITÁSFEJLESZTÉS AZ IFJÚSÁGI TERÜLETEN

A KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTEK CÉLJAI

Az ifjúsági kapacitásfejlesztési projektek céljai a következők:

- programországok és a világ különböző régióiban[138] található partnerországok közötti együttműködés és csereprogramok megerősítése az ifjúságügy terén;
- az ifjúsági munka, a nem formális tanulás és az önkéntesség színvonalának javítása és elismerésének növelése a partnerországokban, valamint e területek más oktatási rendszerekkel, a munkaerőpiaccal és a társadalommal való szinergiáinak és kiegészítő jellegének fokozása;
- a nem formális tanulásra irányuló mobilitás regionális szintű (a világ egyes régióin belül és azok között működő) rendszerei és programjai kidolgozásának, tesztelésének és elindításának előmozdítása;
- a nemzetközi, nem formális mobilitás elősegítése a programországok és partnerországok között, különösképpen a hátrányos helyzetű fiatalok megszólítása kompetenciaszintjük növelése és aktív társadalmi részvételre való ösztönzésük érdekében.

MIT ÉRTÜNK KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTEN?

A kapacitásfejlesztési projektek nemzetközi együttműködési projektek, amelyek a programországok és partnerországok ifjúsági szervezetei közötti többoldalú együttműködésen alapulnak. Részt vehetnek bennük az oktatás, a képzés vagy más társadalmi-gazdasági ágazat terén tevékenykedő szervezetek is.

MILYEN TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK A KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTEK KERETÉBEN?

A kapacitásfejlesztési projekteknek a következő tevékenységeket kell végrehajtaniuk:

- ifjúsági szervezetek és partnerországok hatóságai közötti stratégiai együttműködés támogatása;
- ifjúsági szervezetek és az oktatás, illetve képzés terén tevékenykedő intézmények, valamint az üzleti vállalkozások és a munkaerőpiac képviselői közötti együttműködés támogatása;
- ifjúsági tanácsok, ifjúsági platformok és a partnerországok ifjúságüggyel foglalkozó helyi, regionális és nemzeti hatóságai kapacitásának növelése;
- partnerországok ifjúsági szervezeteinek megerősítése a menedzsment, az irányítás, az innovációs kapacitások és a nemzetköziesedés terén;
- az ifjúsági munka különböző gyakorlatainak elindítása, tesztelése és megvalósítása, például:
- ifjúságsegítők és oktatók társadalmi-szakmai fejlődésének eszközei és módszerei;
- a nem formális tanulás módszerei, különös tekintettel a kompetenciaelsajátítást és -fejlesztést – a médiaműveltséget is beleértve – támogató módszerekre;
- gyakorlati oktatási rendszerek új formái és valós társadalmi helyzetek szimulációja; az ifjúsági munka új formái, nevezetesen a nyitott és rugalmas tanulás, a virtuális mobilitás és a nyitott oktatási segédanyagok stratégiai alkalmazása, valamint az IKT-ban rejlő potenciál hatékonyabb hasznosítása;
- olyan együttműködési, hálózatépítési és a társaktól való tanulásra irányuló tevékenységek, amelyek erősítik az ifjúsági munkát végző szervezetek hatékony menedzsmentjét, nemzetköziesedését és vezetését.

Kapacitásfejlesztési projekt keretében a következő tevékenységek megvalósítására kerülhet sor:

Kapacitásfejlesztési tevékenységek

- az ifjúsági szakpolitikai párbeszédet, együttműködést, hálózatépítést és gyakorlatok cseréjét ösztönző tevékenységek, például konferenciák, műhelyfoglalkozások és találkozók;
- nagyszabású ifjúsági események;
- tájékoztató és figyelemfelhívó kampányok;
- információs, kommunikációs és médiaeszközök kifejlesztése;
- az ifjúsági munka módszereinek, eszközeinek és segédanyagainak, valamint az ifjúsági munkára vonatkozó tanterveknek, képzési moduloknak és dokumentációs eszközöknek (mint például Youthpass) a fejlesztése/kidolgozása;

[138] Ennek a cselekvésnek a keretében régió alatt egy bizonyos makroföldrajzi területhez tartozó országokat értünk.

- az ifjúsági munka új megvalósítási formáinak megteremtése, ehhez oktatás és támogatás nyújtása, nevezetesen nyitott és rugalmas tanulási segédanyagokkal, virtuális együttműködéssel és nyitott oktatási segédanyagokkal.

Mobilitási tevékenységek

- ifjúsági csereprogramok[139] programországok és a támogatható partnerországok között;
- támogatható partnerországokból kiinduló/oda irányuló európai önkéntes szolgálat[140];
- ifjúságsegítők mobilitása[141] programországok és a támogatható partnerországok között.

A földrajzi lefedettség alapján a kapacitásfejlesztési projektek négy típusát különböztetjük meg:

- Programországokban és az egyéb partnerországokban (5–13. régió, lásd az útmutató A. részében a „Támogatható országok" szakaszt) ifjúságügy terén tevékenykedő szervezetek között megvalósuló kapacitásfejlesztési projektek.

  Ezeknek a programországok szervezetei által benyújtott projekteknek a célja a szervezeti kapacitások kapacitásfejlesztési tevékenységek megvalósításával történő bővítése; a projektek mobilitási tevékenységeket is tartalmazhatnak.

- Programországokban és a Nyugat-Balkán partnerországaiban (1. régió, lásd az útmutató A. részében a „Támogatható országok" szakaszt) ifjúságügy terén tevékenykedő szervezetek között megvalósuló kapacitásfejlesztési projektek – **Nyugat-balkáni ablak ifjúsági projektek**

  Ezeknek, a nyugat-balkáni országok (1. régió) szervezetei által benyújtott projekteknek a célja a szervezeti kapacitások kapacitásfejlesztési tevékenységek megvalósításával történő bővítése, amelyekhez mobilitási tevékenységek is társulhatnak.

- Programországokban és a Keleti Partnerség partnerországaiban (2. régió, lásd az útmutató A. részében a „Támogatható országok" szakaszt) ifjúságügy terén tevékenykedő szervezetek között megvalósuló kapacitásfejlesztési projektek – **Keleti partnerség ablak ifjúsági projektek**[142]

  Ezeknek, a Keleti Partnerség országainak (2. régió) szervezetei által benyújtott projekteknek a célja az ifjúsági szervezetek kapacitásfejlesztése az alábbi két projekttípus egyikén keresztül:

- Civil társadalmi ifjúsági ösztöndíjak

  Inkluzív és résztvevő alapon szerveződő projektek, amelyek megerősítik az ifjúsági szervezetek és az ifjúságsegítők kapacitását arra, hogy konstruktív kapcsolatot építsenek ki többféle partnerrel, köztük állami szervekkel és civil szervezetekkel. A pályázó szervezetekből kiválasztott fiatal vezetők – az ösztöndíjasok – mobilitási tevékenységeken és az EU befogadó szervezeteinél végzett munkán keresztül fejleszthetik készségeiket és kompetenciáikat a szakpolitika-fejlesztés terén. A tevékenységek között szerepelnie kell nemzetközi nem-formális tanulási mobilitási tevékenységeknek, mint például mentorálási programok és szakmai látogatások. A projekt végrehajtásának részeként a fiatal vezetők küldő szervezetükhöz visszatérve kisebb projekteket alkotnak meg a fiatalok szakpolitikákba való bevonására.

- Partnerség a vállalkozásért

  A projektek a fiatalok vállalkozói[143] oktatását és társadalmi vállalkozásait ösztönzik nemzetközi nem-formális tanulási projektek segítségével, amelyek a fent említett területeken, beleértve az üzleti szférában, működő szervezetek többoldalú együttműködésén alapulnak. Elsőbbséget élveznek azok a projektek, amelyek

[139] Ennek a tevékenységnek a részletes leírását lásd a pályázati útmutató B. részének az „1. kulcscselekvés: mobilitási projektek fiatalok és ifjúságsegítők számára" című szakaszában.
[140] Mint fent.
[141] Mint fent.
[142] Az EU4youth program támogatásával.
[143] A vállalkozás itt nemcsak üzleti tevékenységre vonatkozik, hanem az olyan készségek fejlesztésére is, mint a kockázatvállalás és a problémamegoldás, amelyek elősegítik a teljesítményt az életcélok elérésénél és az oktatásban.

gyakorlati megoldásokat kínálnak az eredeti közösségekben felmerülő társadalmi kihívásokra, és a magánszektort is bevonva kihasználják a régió gazdasági potenciálját. Az ilyen típusú projektek mobilitási tevékenységeket is tartalmazhatnak.

Az Európai Bizottság a rendelkezésre álló források 60 %-át a civil társadalmi ifjúsági ösztöndíjakra, 40 %-át pedig a Partnerség a vállalkozásért projektekre szándékozik fordítani.

- Programországokban és Tunéziában az ifjúságügy terén tevékenykedő szervezetek között megvalósuló kapacitásfejlesztési projektek[144]

  Ezek a projektek, amelyeket Tunéziában működő szervezetek nyújthatnak be, a szervezetek kapacitásának növelését célozzák kapacitásfejlesztési tevékenységek megvalósításával, amelyekhez mobilitási tevékenységek is társulhatnak.

  A fent említett három Ablakba – Nyugat-Balkán, Keleti Partnerség és Tunézia – tartozó projekteket az adott Ablakba tartozó, EU-val szomszédos partnerországban működő szervezet nyújthatja be, de részt vehetnek bennük más országok is ugyanabból a régióból. Az „ablak" kifejezés arra utal, hogy az Erasmus+ programok további EU finanszírozást kapnak abból a célból, hogy bővítsék a lehetőséget a fiatalok számára az EU-val szomszédos partnerországokkal való együttműködésre.[145]

MI A RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK FELADATA A KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTEKBEN?

A kapacitásfejlesztési projektekben a következő személyek és szervezetek vesznek részt:

- Pályázó/koordinátor: az a szervezet, amelyik az összes partner nevében benyújtja a pályázatot. Ha a projekt támogatást kap, akkor a pályázó/koordinátor: 1) viseli a pénzügyi és jogi felelősséget az egész projektért a Végrehajtó Ügynökség felé; 2) a projektben részt vevő partnerekkel együttműködve koordinálja a projektet; 3) kapja meg az Erasmus+ programból a pénzügyi támogatást, és felelős a források projektben részt vevő partnerek közötti elosztásáért.
- Partnerek: azok a szervezetek, amelyek aktívan hozzájárulnak a kapacitásfejlesztési projekt előkészítéséhez, megvalósításához és értékeléséhez.

Ha a pályázatban ifjúsági csereprogram, európai önkéntes szolgálat és/vagy ifjúságsegítők mobilitása is szerepel, akkor az ezekben a tevékenységekben érintett részt vevő szervezetekhez a következő szerepek és feladatok vannak hozzárendelve:

- A küldő szervezet felelős a fiatalok külföldre utaztatásáért (idetartoznak a gyakorlati lépések; a résztvevők kiutazás előtti felkészítése; a résztvevők támogatása a projekt valamennyi szakaszában).
- A fogadó szervezet feladata a résztvevőknek a szervezeti tevékenységhez tartozó programoknak a résztvevőkkel és partnerszervezetekkel közösen történő kidolgozása, valamint a résztvevők támogatása a projekt valamennyi szakaszában.

Az európai önkéntes szolgálat keretében megvalósuló tevékenységben való részvételnek az önkéntesek számára ingyenesnek kell lennie, kivéve az utazási költségekhez való esetleges hozzájárulásukat (amennyiben az Erasmus+-támogatás nem fedezi teljes mértékben az utazási költségeket) és a tevékenység megvalósításához nem feltétlenül kapcsolódó további kiadásokat. Az önkéntesek európai önkéntes szolgálat keretében megvalósuló tevékenységben való részvételének alapvető költségeit Erasmus+-támogatásból vagy a részt vevő szervezetek által nyújtott egyéb eszközökből fedezik.

A KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A kapacitásfejlesztési pályázatoknak a következő formális szempontoknak kell megfelelniük, hogy Erasmus+-támogatásra lehessenek jogosultak:

[144] Ez a tevékenység az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz bizottsága jóváhagyása esetén indul

[145] Az EU-val szomszédos partnerországokkal együttműködésben végrehajtott, de egy programország által benyújtott mobilitási projektek az 1. pályázati kategóriában (mobilitási projektek fiatalok és ifjúságsegítők számára), valamint a 3. pályázati kategóriában (találkozások fiatalok és ifjúságpolitikai döntéshozók között) kaphatnak támogatást.

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható részt vevő szervezetek	Részt vevő szervezet lehet bármely olyan közintézmény vagy civil szervezet, amelynek programországban vagy egy támogatható partnerországban van a székhelye (lásd fent a „Mit értünk kapacitásfejlesztési projekten?” szakaszt). Ilyen szervezetek lehetnek például a következők: ▪ nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet (az európai ifjúsági nem kormányzati szervezeteket is beleértve); ▪ Nemzeti Ifjúsági Tanács; ▪ helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény; ▪ iskola/intézmény/oktatási központ (bármilyen szintű, az iskola előtti neveléstől a középfokú oktatásig, a szakképzést és a felnőttoktatást is beleértve); ▪ állami vagy magánkézben lévő kis-, közép- vagy nagyvállalkozás (beleértve a szociális vállalkozásokat is); ▪ társadalmi partner vagy a munka világának egyéb képviselője, a kereskedelmi kamarákat, az ipari és szakmai egyesületeket és a szakszervezeteket is beleértve; ▪ felsőoktatási intézmény; ▪ kutatóintézet; ▪ alapítvány; ▪ vállalatközi képzőközpont; ▪ kulturális intézmény, könyvtár, múzeum; ▪ pályaválasztási tanácsadó és tájékoztató szolgáltatást nyújtó szerv. A támogatható partnerországok szervezetei csak partnerként (nem pályázóként) vehetnek részt a projektekben.
Ki pályázhat?	Bármely olyan ▪ nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet (az európai ifjúsági nem kormányzati szervezeteket is beleértve); ▪ nemzeti ifjúsági tanács; ▪ helyi, regionális vagy nemzeti szintű közintézmény. ▪ A programországok és az 5-13. régiókban található partnerországok közötti projekteknél: A pályázónak egy programországban kell székhellyel rendelkeznie, és a projektben érintett összes szervezet nevében pályázik. Más típusú szervezetek pályázóként nem, csak partnerként vehetnek részt. ▪ Nyugat-balkáni ablak” ifjúsági projektek: A pályázónak nyugat-balkáni országban székhellyel rendelkező szervezetnek kell lennie. ▪ Keleti partnerség ablak” ifjúsági projektek: A pályázónak a Keleti Partnerség egyik országában székhellyel rendelkező szervezetnek kell lennie. A fent említett támogatható szervezettípusokon felül magáncégek, köztük társadalmi vállalkozások is támogathatók. ▪ Tunéziai ablak” ifjúsági projektek: A pályázónak Tunéziában székhellyel rendelkező szervezetnek kell lennie. A pályázónak olyan szervezetnek kell lennie, amely a pályázat benyújtási határidejeként megadott időpontban már legalább egy éve törvényesen bejegyzett szervezetként működik.

A részt vevő szervezetek száma és profilja	A kapacitásfejlesztési projektek olyan, nemzetközi projektek, amelyekben legalább három különböző ország legalább három részt vevő szervezete képviselteti magát, és a három ország közül legalább egynek programországnak, egynek pedig támogatható partnerországnak kell lennie. A valamelyik Ablak projekt keretében támogatott projektekben nem lehetnek résztvevők vagy részt vevő szervezetek más szomszédos területekről.
A projekt időtartama	9 hónap és 2 év között. A pályázati szakaszban a projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően ki kell választani a kívánt időtartamot.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak a következő határidőkig kell benyújtaniuk pályázatukat: ▪ a tárgyévben július 1. és december 31. között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint március 8-án déli 12 óráig**;
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.
Egyéb feltételek	Egy pályázó egy határidőre csak egy pályázatot nyújthat be. A pályázati formanyomtatványhoz csatolni kell az ütemtervet minden tervezett tevékenység vonatkozásában.

A TÁMOGATHATÓSÁG TOVÁBBI FELTÉTELEI IFJÚSÁGI CSEREPROGRAMOK ESETÉBEN

A tevékenység időtartama	5–21 nap, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.
A tevékenység helyszíne(i)	A tevékenységet valamelyik részt vevő szervezet országában kell végrehajtani.
Részvételre jogosultak köre	13–30 éves[146], a küldő és fogadó szervezetek országaiban lakóhellyel rendelkező fiatalok.
A résztvevők száma	Legalább 16, legfeljebb 60 résztvevő (csoportvezető(k) nélkül). Csoportonként legalább 4 résztvevő (csoportvezető(k) nélkül). Minden ország csoportjának élén lennie kell legalább egy csoportvezetőnek. A csoportvezető az ifjúsági csereprogramban részt vevő fiatalokat kísérő felnőtt, aki a fiatalok hatékony tanulásáért, védelméért és biztonságáért felel.

A TÁMOGATHATÓSÁG TOVÁBBI FELTÉTELEI EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT ESETÉBEN

Akkreditáció	Minden programországban vagy az EU-val szomszédos partnerországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezetnek rendelkezne kell érvényes európai önkéntes szolgálathoz kapcsolódó akkreditációval a vonatkozó pályázati határidő időpontjában (további információk ezzel kapcsolatban a pályázati útmutató I. mellékletének európai önkéntes szolgálatra vonatkozó szakaszában találhatók).
A szolgálat időtartama	60 nap–12 hónap.

[146]Külön felhívjuk a figyelmet a következőkre:
Alsó korhatár: a résztvevőknek a tevékenység kezdő időpontjáig be kell tölteniük az alsó korhatárként megadott életkort.
Felső korhatár: a résztvevők a pályázati határidő napján nem lehetnek idősebbek a felső korhatárként megadott életkornál.

A szolgálat helyszíne(i)	**A programországok önkénteseinek** a projektben érintett partnerországban kell végrehajtaniuk a szolgálatukat. **A támogatható partnerországok önkénteseinek** a projektben érintett programországban kell végrehajtaniuk a szolgálatukat.
Részvételre jogosultak köre	A küldő szervezet országában élő 17–30 éves fiatalok[147]. Egy önkéntes csak egy európai önkéntes szolgálatban vehet részt. **Kivétel:** azok az önkéntesek, akik a program 1. pályázati kategória keretében rövid távú európai önkéntes szolgálatot teljesítettek, további önkéntes európai szolgálatban is részt vehetnek.
A résztvevők száma	Legfeljebb 30 önkéntes a teljes kapacitásfejlesztési projekt során.

A TÁMOGATHATÓSÁG TOVÁBBI FELTÉTELEI IFJÚSÁGSEGÍTŐK MOBILITÁSA ESETÉN

A tevékenység időtartama	5 nap és 2 hónap között, amelybe az utazással töltött idő nem számít bele.
A tevékenység helyszíne(i)	A tevékenységet valamelyik részt vevő szervezet országában kell végrehajtani.
Részvételre jogosultak köre	Nincs korhatár. A résztvevőknek, a képzők és a facilitátorok kivételével, a küldő vagy fogadó szervezet országában kell lakóhellyel rendelkezniük.
A résztvevők száma	A projekt minden egyes tevékenységében legfeljebb 50 résztvevő (adott esetben az oktatókat és a facilitátorokat is beleértve).

A pályázó szervezetek értékelése a releváns **értékelési szempontok, kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

[147] Lásd a fenti lábjegyzetet.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projekt értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 20 pont)	▪ A pályázat relevanciája a cselekvés célkitűzései szempontjából (lásd „A kapacitásfejlesztési projektek céljai" szakaszt) ▪ Milyen mértékben… - … vannak világosan meghatározott célkitűzések, és ezek mennyire realisztikusak, valamint milyen mértékben vonatkoznak olyan kérdésekre, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek és célcsoportok szempontjából; - … innovatív a pályázat, és/vagy milyen mértékben egészít ki más, a részt vevő szervezetek által már megvalósított kezdeményezéseket; - … von be a projekt hátrányos helyzetű fiatalokat. A „Partnerség a vállalkozásért" projektek esetében: ▪ Mennyire kínál a projekt gyakorlati megoldásokat az eredeti közösségekben felmerülő társadalmi kihívásokra, és használja ki a régió gazdasági potenciálját, a magánszektort is bevonva.
A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 30 pont)	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang ▪ A nem formális tanulás tervezett módszereinek minősége ▪ A résztvevők tanulási eredményeinek elismerésére és érvényesítésére irányuló lépések minősége, valamint az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök következetes használata ▪ A minőség-ellenőrzési lépések megléte és relevanciája annak biztosítására, hogy a projekt megvalósítása jó minőségben, határidőre és a költségvetésnek megfelelően történjen ▪ Milyen mértékben költséghatékony a projekt, és minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel-e hozzá Ha a pályázat mobilitási tevékenységeket is tartalmaz: ▪ A résztvevők mobilitási tevékenységre való kiválasztására és/vagy mobilitási tevékenységbe való bevonására irányuló lépések alkalmassága
A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 30 pont)	▪ Milyen mértékben… - … alkotnak a projektben részt vevő szervezetek egymást kiegészítő, a szükséges profillal, tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező, megfelelő összetételű csoportot a projekt összes aspektusának sikeres megvalósítása szempontjából; - … igazolja a felelősségek és a feladatok elosztása az összes részt vevő szervezet kötelezettségvállalását és aktív részvételét; ▪ A részt vevő szervezetek és egyéb érintett szereplők közötti együttműködés és kommunikáció hatékony mechanizmusainak megléte

Hatás és terjesztés (maximum 20 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy nemzetközi szintű hatás. ▪ A terjesztési terv minősége: a projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége. ▪ A pályázat adott esetben leírja, hogyan teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét ▪ A projekt fenntarthatóságának biztosítására irányuló tervek minősége: képes-e a projekt az uniós támogatás felhasználása után is hatást kifejteni és eredményeket felmutatni

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Minden az értékelés szempontjai esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája” és a „Hatás és terjesztés” kategóriánál legalább 10, „A projektterv és a megvalósítás minősége”, valamint „A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége” kategóriáknál pedig legalább 15 pontot) el kell érni.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

Kapacitásfejlesztési projektnek odaítélhető maximális támogatás: 150 000 EUR

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
A tevékenység költségei	A projekt kapacitásfejlesztési tevékenységeinek (a mobilitási tevékenységeket kivéve) megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek, az alábbiakat is beleértve: ▪ információs és kommunikációs technológiák (IKT) költségei; ▪ Projektpartnerek nemzetközi, megvalósítási és koordinációs célú projekttalálkozói, konferenciái és nagyszabású ifjúsági eseményei (amelybe az utazási költségek nem számítanak bele): ○ szállás és ellátás, a helyi közlekedést is beleértve; ○ vízum- és biztosítási költségek; ○ találkozókra, konferenciákra és egyéb eseményekre helyiségek bérlése; ○ tolmácsolási költségek; ○ külsős előadók költségei; ▪ szellemi termékek, projekteredmények terjesztése: ○ előállítás; ○ fordítás; ○ terjesztési és/vagy tájékoztatási költségek; ▪ a mobilitási tevékenységek résztvevőinek nyelvi, interkulturális, feladatspecifikus felkészítése; ▪ A projekt pénzügyi vizsgálatának költségei Közvetett költségek: A projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek	Tényleges költségek	Az összes elszámolható költség legfeljebb 80 %-a.	Feltételhez kötött: amennyiben a tervezett tevékenységek indokolják a megigényelt költségvetést. A munkatársi költségek nem tekinthetők elszámolható költségeknek.

	a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó szakemberek költségei).			

Elszámolható költségek		**Finanszírozási mechanizmus**	**Összeg**	**A kiszámítás módja**
Utazás	Projektpartnerek nemzetközi, megvalósítási és koordinációs célú projekttalálkozói, konferenciái és nagyszabású ifjúsági eseményei:	Egységköltség-hozzájárulás	10-99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámolni. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie.
			100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő	
			500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő	
			2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	
			3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő	
			4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő	
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1100 EUR/résztvevő[148]	

[148] Beleértve az oktatókat, a facilitátorokat és a kísérő személyeket is.

A) KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKT KERETÉN BELÜL MEGVALÓSÍTOTT IFJÚSÁGI CSEREPROGRAMOK FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYAI (OPCIONÁLIS FINANSZÍROZÁS)

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők – ideértve a kísérő személyeket – utazási költségeihez való hozzájárulás.	Egységköltség-hozzájárulás	10–99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[149] kell kiszámolni. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[150].
			100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő	
			500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő	
			2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	
			3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő	
			4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő	
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő	
Szervezési támogatás	A projekt mobilitási tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (beleértve az előkészítés tevékenységeinek, étel, szállás, helyi közlekedés, helyszínek, biztosítás, felszerelés és anyagok, értékelés, disszemináció, az	Egységköltség-hozzájárulás	B4.1/tevékenység napjainak száma/résztvevő[151]	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).

[149] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.
[150] Ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (170 euró).
[151] Ideértve a csoportvezetőket és a kísérő személyeket.

	eredmények hasznosítása és a nyomon követés költségeit).			
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a sajátos igények miatt adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon
Rendkívüli költségek	Egyenlő részvételi feltételek biztosításához szükséges költségek hátrányos helyzetű fiatalok esetében (kivéve a résztvevők és a kísérő személyek utazási és szervezési támogatási költségeit). Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások. Távoli régiókból és tengerentúli országokból és területekről érkező vagy oda utazó résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a tevékenységtípusról” részben).	Tényleges költségek	Magas utazási költségek: az elszámolható költségek legfőljebb 80 %-a Egyéb költségek: az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon.

B) KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKT KERETÉN BELÜL MEGVALÓSÍTOTT EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYAI (OPCIONÁLIS FINANSZÍROZÁS)

Elszámolható költségek	Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja

Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők – ideértve a kísérő személyeket – utazási költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	10–99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[152] kell kiszámolni. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[153].
			100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő	
			500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő	
			2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	
			3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő	
			4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő	
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő	
Szervezési támogatás	A projekt mobilitási tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (beleértve az előkészítés tevékenységeinek, az étel, a szállás, a helyi közlekedés, a helyszínek, a biztosítás, a felszerelés és anyagok, az értékelés, a disszemináció, az eredmények hasznosítása és a nyomon követés költségeit).	Egységköltség-hozzájárulás	B4.3/hónap/önkéntes[154]	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).
Résztvevők támogatása	Az önkéntesek egyéb személyes kiadásaira fordítható „zsebpénz”.	Egységköltség-hozzájárulás	B4.4/hónap/önkéntes	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység

[152] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[153] ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 EUR).

[154] Beleértve a hátrányos helyzetű EVS önkénteseket kísérő személyeket is.

				megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Kísérő személyek személyes költségei és az utazáshoz kapcsolódó költségek, indokolt esetben és amennyiben e résztvevők tekintetében nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” költségkategória alatt. Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a sajátos igények miatt adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon
Rendkívüli költségek	Egyenlő részvételi feltételek biztosításához szükséges költségek hátrányos helyzetű fiatalok esetében, speciális felkészítés és megerősített mentorálás költségeit is beleértve (kivéve a résztvevők és a kísérő személyek utazási és szervezési támogatási költségeit). Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások. Távoli régiókból és tengerentúli országokból és területekről érkező vagy oda utazó résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a tevékenységtípusról” részben).	Tényleges költségek	Magas utazási költségek: az elszámolható költségek legfőljebb 80 %-a Egyéb költségek: az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon.

C) IFJÚSÁGSEGÍTŐK KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROJEKT KERETÉN BELÜL MEGVALÓSÍTOTT MOBILITÁSÁNAK FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYAI (OPCIONÁLIS FINANSZÍROZÁS)

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők – ideértve a kísérő személyeket – utazási költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	10–99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[155] kell kiszámolni. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[156].
			100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő	
			500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő	
			2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	
			3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő	
			4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő	
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő[157]	
Szervezési támogatás	A projekt mobilitási tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek (beleértve az előkészítés tevékenységeinek, az étel, a szállás, a helyi közlekedés, a helyszínek, a biztosítás, a felszerelés és anyagok,	Egységköltség-hozzájárulás	B4.2/tevékenység napjainak száma/résztvevő.[158] Legfeljebb 1100 EUR/résztvevő.	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).

[155] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[156] ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást (275 euró).

[157] Ideértve a képzések nyújtóit, a facilitátorokat és a kísérő személyeket.

[158] Beleértve az oktatókat, a facilitátorokat és a kísérő személyeket is.

	az értékelés, a disszemináció, az eredmények hasznosítása és a nyomon követés költségeit).			
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a sajátos igények miatt adható pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon
Rendkívüli költségek	Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások. Távoli régiókból és tengerentúli országokból és területekről érkező vagy oda utazó résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a tevékenységtípusról” részben).	Tényleges költségek	Magas utazási költségek: az elszámolható költségek legfőljebb 80 %-a Egyéb költségek: az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a rendkívüli költségek fedezésére szolgáló pénzügyi támogatás kérelmezését meg kell indokolni a pályázati űrlapon.

D) SZERVEZÉSI ÉS RÉSZTVEVŐK TÁMOGATÁSA, ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP VAGY HÓNAP

Az összeg a mobilitási tevékenység megvalósítása helyének országától függ.

	Szervezési támogatás			Résztvevők támogatása
	Ifjúsági csereprogramok (euró/nap)	Ifjúságsegítők mobilitása (euró/nap)	Európai önkéntes szolgálat (euró/nap)	
	B4,1	B4,2	B4,3	B4,4
Belgium	37	65	20	4
Bulgária	32	53	17	3
Cseh Köztársaság	32	54	17	4
Dánia	40	72	21	5
Németország	33	58	18	4
Észtország	33	56	18	3
Írország	39	74	21	5
Görögország	38	71	21	4
Spanyolország	34	61	18	4
Franciaország	37	66	19	5
Horvátország	35	62	19	4
Olaszország	39	66	21	4
Ciprus	32	58	21	4
Lettország	34	59	19	3
Litvánia	34	58	18	3
Luxemburg	36	66	21	4
Magyarország	33	55	17	4
Málta	37	65	20	4
Hollandia	39	69	21	4
Ausztria	39	61	18	4
Lengyelország	34	59	18	3
Portugália	37	65	20	4
Románia	32	54	17	2
Szlovénia	34	60	20	3
Szlovákia	35	60	19	4
Finnország	39	71	21	4
Svédország	39	70	21	4
Egyesült Királyság	40	76	21	5
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	28	45	15	2
Izland	39	71	21	5
Liechtenstein	39	74	21	5
Norvégia	40	74	21	5
Törökország	32	54	17	3
Partnerországok	29	48	15	2

3. PÁLYÁZATI KATEGÓRIA: SZAKPOLITIKAI REFORMOK TÁMOGATÁSA (KA3)

Szakpolitikai reformok támogatása (KA3) keretében megvalósuló tevékenységek az európai szintű politikai célkitűzések megvalósítására irányulnak, különösen szem előtt tartva az Európa 2020 stratégia, az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai kerete („Oktatás és képzés 2020") és az Európai Ifjúsági Stratégia céljait.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

A pályázati útmutató a következő pályázati kategória megvalósítását írja elő:

- Strukturált párbeszéd: a fiatalok és az ifjúsági területen aktív döntéshozók találkozói.

Ennek a pályázati kategóriának a feltételeiről és finanszírozási szabályairól a pályázati útmutató B. része ad részletes tájékoztatást.

A 3. pályázati kategória ezen kívül számos egyéb, az oktatási, a képzési és az ifjúsági szakpolitikai reformot támogató tevékenységekre is kiterjed. Ezeket a tevékenységeket vagy közvetlenül az Európai Bizottság hajtja végre, vagy a Bizottság Végrehajtó Ügynöksége külön pályázati felhívásokon keresztül bonyolítja le. További információk az Európai Bizottság, a Végrehajtó Ügynökség és a nemzeti irodák honlapján találhatók. A szóban forgó tevékenységek a következők:

Az oktatás, a képzés és az ifjúsági területre vonatkozó ismeretek, az adat- és információgyűjtést, az elemzést és a társaktól való tanulást is beleértve. Különösen a következő területeken:

- **tematikus és** országspecifikus szakértelem, szakpolitikai témákra és reformokra vonatkozó **tanulmányok**, az Eurydice hálózat által végrehajtott tevékenységeket is beleértve;
- az Erasmus+ országok ösztönzése a sajátos trendeket és fejleményeket vizsgáló, európai/nemzetközi felmérésekben való részvételre, a nyelvi kompetenciák európai alakulásának kérdését is beleértve;
- uniós elnökségi események, konferenciák és magas szintű találkozók;
- tapasztalatok **és** bevált gyakorlatok cseréje, valamint társak általi értékelések;
- a nyitott koordinációs módszer megvalósításának támogatása.

A szakpolitika fejlesztését célzó kezdeményezések új szakpolitikák kidolgozására és megvalósításuk előkészítésére irányulnak. Idetartoznak a Végrehajtó Ügynökség által irányított, külön pályázati felhívások a következő témákban: a) magas szintű hatóságok által irányított európai szakpolitikai fejlesztések tesztelése, amelynek keretében számos országban hatékony és eredményes kiértékelési módszereken alapuló, szakpolitikai intézkedésekkel kapcsolatos helyszíni vizsgálatot hajtanak végre; b) előremutató és innovatív szakpolitikai fejlesztési együttműködési projektek.

Uniós szakpolitikai eszközök támogatása, különös tekintettel a következőkre:

- a készségek és képesítések átláthatóságát és elismerését, valamint a kreditátvitelt megkönnyítő, illetve a minőségbiztosítást, a készségmenedzsmentet és -irányítást elősegítő átláthatóságot növelő eszközök (készségek és képesítések); a cselekvés tartalmazza az átláthatóságot növelő eszközök megvalósítását támogató hálózatokat is;
- készségek feltérképezése olyan uniós eszközök kifejlesztése és támogatása céljából, mint az uniós „készségkörkép" online platform;
- speciális szakpolitikai területeket – például az írási és olvasási készséget, a felnőttkori tanulást, az ifjúsági munkát és ifjúságtájékoztatást (SALTO és Eurodesk) – támogató hálózatok;
- célorientált felsőoktatási eszközök – olyan eszközök kifejlesztése és támogatása, mint az U-Multirank, illetve a bolognai folyamat vagy a felsőoktatás külső dimenziójának támogatása; a felsőoktatási reform szakértőinek nemzeti csoportjai a szomszédos és a bővítési folyamatban érintett országokban, valamint Oroszországban és Közép-Ázsiában;
- a szakképzési mobilitási charta megvalósítását elősegítő célorientált szakképzési eszközök, amelyek célja a szervezet mobilitási minőségének javítása, valamint a tanulószerződéses gyakorlati képzésekben illetékes nemzeti hatóságok támogatása a tanulószerződéses gyakorlati képzések minőségének javításában és e képzési forma bevezetésében Európa-szerte.

Együttműködés olyan nemzetközi szervezetekkel, mint például az OECD vagy az Európa Tanács. Ez a tevékenység a partnerországokkal folytatott szakpolitikai párbeszéd mellett az európai felsőoktatás nemzetközi színtéren történő népszerűsítését is előmozdítja világszerte. Támogatja ezenkívül az Unióval szomszédos

partnerországokban működő felsőoktatási reform szakértőinek hálózatát és a végzett hallgatók nemzetközi egyesületeit.

Az érintett szereplők közötti párbeszéd, a szakpolitika és a program népszerűsítése, a következőket is beleértve:

- az európai nem kormányzati szerveket és az európai oktatási, képzési és ifjúságügyi hálózatokat támogató civil társadalmi együttműködés a Végrehajtó Ügynökség által irányított külön pályázati felhívással;
- nyilvános események, találkozók, viták és konzultációk a politikai döntéshozókkal és az adott szakpolitikai kérdésekben érintett szereplőkkel (például az Oktatási, Képzési és Ifjúsági Fórum vagy az Európai Ifjúsági Hét);
- strukturált párbeszéd az ifjúságügy terén, a nemzeti munkacsoportok támogatását, valamint a fiatalok és a döntéshozók közötti párbeszédet ösztönző találkozókat is beleértve (lásd lent);
- a szakpolitikai eredményekkel és prioritásokkal, az Erasmus+ programmal, annak eredményeivel és más uniós programokkal (különös tekintettel az európai strukturális és beruházási alapokra) fennálló lehetséges szinergiáival kapcsolatos tudatosságnövelő, tájékoztató és terjesztési tevékenységek.

A 3. pályázati kategória keretében végrehajtott tevékenységek céljai a következők:

- a nyitott koordinációs módszer segítségével az oktatási és képzési rendszerek, valamint az ifjúságügyi döntéshozás minőségének, hatékonyságának és méltányosságának javítása; az európai szemeszterek eredményeként megfogalmazott általános és országspecifikus ajánlások megvalósításának támogatása;
- rendszerek, struktúrák és folyamatok fejlesztése érdekében a politika legfelső szintjén működő, illetékes hatóságok közötti, nemzetközi együttműködés és kölcsönös tanulás támogatása;
- ismeretek és elemzési kapacitások fejlesztése az oktatás és a képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai kerete („Oktatás és képzés 2020”), az Európai Ifjúsági Stratégia és olyan specifikus szakpolitikai menetrendek, mint például a bolognai vagy a koppenhágai folyamat értelmében végrehajtandó, tényeken alapuló szakpolitika támogatása céljából;
- az uniós és nemzeti szakpolitikákra vonatkozó, megbízható, összehasonlítható nemzetközi adatok és megfelelő másodlagos elemzések elérhetővé tétele, az innovatív politikák megvalósításának értékelését és ellenőrzését, valamint az eredmények átültetését és arányosítását segítő információk gyűjtésének és elemzésének előmozdítása;
- olyan európai hálózatok támogatása és olyan eszközök megvalósítása, amelyek elősegítik a formális, a nem formális és az informális tanulás során szerzett készségek és képesítések átláthatóságát és elismerését;
- a civil társadalmi hálózatok és nem kormányzati szervezetek szakpolitikák megvalósításában való aktív részvételének támogatása;
- a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszéd támogatása, a fiatalok ösztönzése a demokratikus életben való aktív részvételre;
- a bevált gyakorlatok cseréje, a párbeszéd, a kölcsönös tanulás és együttműködés támogatása programországok és a partnerországok politikai döntéshozói, szakemberei és egyéb érdekelt felei körében;
- az uniós szakpolitikák és az Erasmus+ program eredményeivel kapcsolatos tudatosság növelése, valamint ezen eredmények helyi, regionális és nemzeti szintű hasznosításának elősegítése; az európai felsőoktatás profiljának bővítése és vonzerejének növelése világszerte;
- más uniós programokkal (például az európai strukturális és beruházási alapokkal) és nemzeti vagy regionális szintű finanszírozási rendszerekkel való szinergiák támogatása.

STRUKTURÁLT PÁRBESZÉD: A FIATALOK ÉS AZ IFJÚSÁGI TERÜLETEN DÖNTÉSHOZÓ SZEMÉLYEK TALÁLKOZÓI

A STRUKTURÁLT PÁRBESZÉDRE IRÁNYULÓ TALÁLKOZÓK CÉLJA

Ez a tevékenység a demokratikus életben való aktív részvételre ösztönzi a fiatalokat, és előmozdítja a vitát a strukturált párbeszéd és az ifjúságpolitika megújított kerete által meghatározott témákra és prioritásokra vonatkozó kérdésekben. Strukturált párbeszédnek nevezzük a fiatalok és az ifjúsági szakpolitikai döntéshozók között folytatott egyeztetéseket, amelyek célja a politikai döntéshozatal szempontjából hasznos eredmények elérése. A párbeszéd a prioritások és az ütemezés köré szerveződik, és annak részeként a fiatalok egymással, valamint a politikai döntéshozók, az ifjúsági szakértők és az ifjúságügyért felelős hatóságok képviselői körében előre megállapított témákat vitatnak meg. A strukturált párbeszédről az Európai Bizottság honlapján találhatók további információk.

STRUKTURÁLT PÁRBESZÉDRE IRÁNYULÓ TALÁLKOZÓK

A strukturált párbeszéd projektjei találkozók, konferenciák, konzultációk és események formájában valósulhatnak meg. Ezek az események hozzájárulnak a fiatalok európai demokratikus életben való aktív részvételéhez és a döntéshozókkal való együttműködéséhez. Kézzelfogható eredményük, hogy a fiatalok (állásfoglalások, javaslatok és ajánlások megfogalmazásával) hallatják a hangjukat azzal kapcsolatosan, hogyan kellene szerintük az ifjúságpolitikákat alakítani és megvalósítani Európában.

A strukturált párbeszéd projektje három szakaszból áll:

- tervezés és előkészítés;
- a tevékenységek megvalósítása;
- értékelés (a lehetséges nyomon követésre vonatkozó észrevételeket is beleértve).

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

Az ennek a kategóriának a keretében megvalósuló projektek legalább az egyiket tartalmazhatják a következő tevékenységek közül:

- nemzeti találkozók és nemzetközi szemináriumok, amelyek – a döntéshozókkal folytatott párbeszéd révén – lehetőséget teremtenek a fiatalok számára a tájékozódásra, a vitára és az aktív részvételre a strukturált párbeszéd vagy az uniós ifjúsági stratégia szempontjából releváns kérdésekben;
- nemzeti találkozók és nemzetközi szemináriumok, amelyek előkészítik az Európai Unió soros elnöki posztját betöltő tagállam által az adott szemeszterben rendezendő hivatalos ifjúsági konferenciákat;
- olyan események, amelyek az Európai Ifjúsági Hét során megrendezett tevékenységekhez kapcsolódó ifjúságpolitikai témákról való vitát és tájékozódást szolgálják;
- fiatalokkal folytatott konzultációk a demokratikus életben való részvétellel kapcsolatban felmerülő igényeik megismerésére (online konzultáció, közvélemény-kutatások stb.);
- találkozók és szemináriumok, tájékoztató események vagy viták fiatalok és döntéshozók/ifjúsági szakértők között a demokratikus életben való részvétel témájáról;
- a demokratikus intézmények működését és a döntéshozók intézményekben betöltött szerepét szemléltető események.

A tevékenységeket fiatalok vezetik; a fiatal résztvevőknek aktívan részt kell venniük a projekt valamennyi szakaszában, az előkészítéstől az utánkövetésig. A projekt megvalósítása során végig figyelembe kell venni a nem formális tanulás elveit és gyakorlatait.

A strukturált párbeszéd finanszírozása keretében a következő tevékenységek nem támogathatók: szervezetek vagy szervezetek hálózatainak alakuló közgyűlése; politikai jellegű események.

A PROJEKTEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A projektnek a következő formális szempontoknak kell megfelelnie, hogy Erasmus+ támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható részt vevő szervezetek	Részt vevő szervezet lehet: ▪ nonprofit szervezet, egyesület, nem kormányzati szervezet; ▪ európai ifjúsági nem kormányzati szervezet; ▪ helyi vagy regionális szintű közintézmény; azzal a feltétellel, hogy programországban vagy az Unióval szomszédos partnerországban (1–4. régió; lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok" című szakaszát) rendelkezik székhellyel. A támogatható partnerországok szervezetei csak partnerként (nem pályázóként) vehetnek részt a projektekben.
Ki pályázhat?	Pályázó bármely programországban székhellyel rendelkező részt vevő szervezet lehet. Amennyiben egy projektet két vagy több részt vevő szervezet hajt végre, akkor egy szervezet pályázik a projektben részt vevő összes szervezet nevében.
A részt vevő szervezetek száma	Nemzetközi találkozók: a tevékenységben legalább két különböző ország legalább két szervezetének kell részt vennie, és a két országból legalább az egyiknek programországnak kell lennie. Nemzeti találkozók: a tevékenységben legalább egy programország egy szervezete vesz részt.
Részvételre jogosultak köre	Fiatal résztvevők: a projektben érintett országokban lakóhellyel rendelkező 13–30 éves fiatalok. Döntéshozók: amennyiben a projekt döntéshozók vagy ifjúságpolitikai szakértők részvételét is megköveteli, ezek a résztvevők kortól és földrajzi származási helytől függetlenül részt vehetnek.
A résztvevők száma	Legalább 30 fiatal résztvevőt kell bevonni a projektbe.
Helyszín(ek)	Nemzeti találkozók: A tevékenységet a pályázó szervezet országában kell végrehajtani. **Nemzetközi találkozók:** A tevékenységeket bármely, a tevékenységben érintett programországban végre lehet hajtani. Kivétel: Kizárólag megfelelően indokolt esetekben, és ha a fő tevékenység európai szintű döntéshozókkal tervezett párbeszédelemeket tartalmaz, egy tevékenység az Európai Unió valamely intézményének a székhelyén[159] is megvalósítható.
A projekt időtartama	3–24 hónap.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	A pályázó szervezet székhelye szerinti ország nemzeti irodájához.

[159] Az Európai Unió intézményeinek székhelyei: Brüsszel, Frankfurt, Luxemburg, Strasbourg és Hága.

A pályázat benyújtásának határideje	A pályázóknak a következő határidőkig kell benyújtaniuk a pályázatot: ▪ az ugyanazon év május 1-je és szeptember 30-a között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint február 2-án déli 12 óráig**; ▪ az ugyanazon év augusztus 1-je és december 31-e között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint április 26-án déli 12 óráig**; ▪ a következő év január 1-je és május 31-e között kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint október 4-én déli 12 óráig**.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó szervezetek értékelése a releváns **értékelési szempontok, kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a cselekvés célkitűzései és prioritásai (lásd a fenti „A Strukturált Párbeszédre irányuló találkozók célja" című szakaszt); - a részt vevő szervezetek és az egyéni résztvevők igényei és célkitűzései. ▪ Milyen mértékben alkalmas a pályázat a következők megvalósítására: - kiváló eredmények biztosítása a résztvevők számára; - a részt vevő szervezetek kapacitásainak megerősítése. A projekt milyen mértékben von be hátrányos helyzetű fiatalokat.
A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)	▪ A pályázat egyes szakaszainak (előkészítés, a mobilitási tevékenységek megvalósítása és nyomon követése) áttekinthetősége, teljessége és minősége; ▪ A projekt célkitűzései és a tervezett tevékenységek közötti összhang; ▪ A gyakorlati lépések, az irányítási és támogatási módszerek minősége; ▪ A nem formális tanulás részvételt ösztönző, javasolt módszereinek minősége, valamint a fiatalok aktív részvétele a projekt minden szakaszában; ▪ A résztvevők tevékenységekre való kiválasztására és/vagy tevékenységekbe való bevonására irányuló lépések alkalmassága; ▪ Milyen mértékben vonja be a projekt a releváns döntéshozókat (politikai döntéshozók, ifjúsági szakértők, az ifjúságügyért felelős hatóságok képviselői stb.); ▪ Adott esetben a részt vevő szervezetek és egyéb érintett szereplők közötti együttműködés és kommunikáció minősége
Hatás és az eredmények terjesztése (maximum 30 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége ▪ A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája" és a „Hatás és terjesztés" kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége" kategóriában pedig legalább 20 pontot) el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI ERRŐL A PÁLYÁZATI KATEGÓRIÁRÓL?

TÁVOLI RÉGIÓK ÉS TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK RÉSZVÉTELE TAGORSZÁGOK KÖZÖTTI KÉPZÉSI, OKTATÁSI ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKBEN

Az Erasmus+ programot létrehozó rendelettel összhangban, a program megvalósításakor figyelembe kell venni az Unió távoli régiói és a tengerentúli országok és területek (TOT) távoli voltából fakadó kihívásokat, ezért egyedi támogatási szabályok kerültek bevezetésre annak érdekében, hogy a távoli régiókból vagy a TOT területekről érkező vagy oda utazó résztvevőknek az általános támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) szerint nem kellő mértékben fedezett, magas utazási költségeit támogassa.

A mobilitási projektek pályázói támogatást kérhetnek a távoli régiókból és a TOT területekről érkező, illetve oda utazó résztvevők utazási költségeire a költségvetés "rendkívüli költségek" sorában (maximum az összes elszámolható költség 80 %-áig: lásd "Támogatási szabályok"). Erre akkor van lehetőség, ha a pályázók igazolni tudják, hogy a standard támogatási szabályok (egységköltség-hozzájárulás távolsági sávok alapján) nem fedeznék a résztvevők utazási költségeinek legalább 70 %-át.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

A fenti információkon túl erre a tevékenységtípusra vonatkozóan további kötelező feltételek, hasznos kiegészítő információk, valamint projektpéldák a Pályázati útmutató I. mellékletében találhatók. Az érdeklődő szervezeteknek/intézményeknek javasoljuk, hogy a pályázat benyújtása előtt tanulmányozzák az I. melléklet idevágó szakaszait.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

Strukturált Párbeszédre irányuló találkozónak odaítélhető maximális támogatás projektenként: 50 000 EUR

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
Utazás	Az indulási helytől a tevékenység helyszínéig történő utazásra, illetve a visszaútra fizetett, a résztvevők – ideértve a kísérő személyeket – utazási költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	10–99 km-es távolság esetén: 20 EUR/résztvevő	Az egyes résztvevők utazásának távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral[160] kell kiszámolni. A pályázónak az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell feltüntetnie[161].
			100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő	
			500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő	
			2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő	
			3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő	
			4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő	
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1300 EUR/résztvevő	

[160] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[161] ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást.

Kiegészítés országon belüli magas útiköltség esetén	További támogatás: ▪ oda-vissza útra a küldő országban egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomásig És/vagy ▪ oda-vissza útra a fogadó országon belüli távoli úticélig (egy jelentősebb közlekedési csomóponttól/repülőtértől és/vagy vasút- vagy autóbusz-állomástól)	Egységköltség-hozzájárulás	Országon belül 225 EUR-t meghaladó tiköltségnél: 180 EUR/résztvevő (beleértve a kísérő személyeket) oda-vissza útra[162]	Országon belüli magas útiköltség esetén több, mint 225 EUR (oda-vissza utazásonként), amennyiben ezek a költségek jogosak és megfelelően indokoltak a jelentkezési lapon.
Szervezési támogatás	Finanszírozási hozzájárulás minden egyéb, közvetlenül a tevékenység előkészítéséhez, megvalósításához és nyomon követéséhez kapcsolódó költséghez	Egységköltség-hozzájárulás	C1.1/tevékenység napjainak száma/résztvevő[163]	Az egyes résztvevők tartózkodási időtartama alapján (ha szükséges, beleszámolható a tevékenység megkezdése előtt és befejezése után egy-egy utazási nap).
Speciális igényű résztvevő(k) támogatása	Fogyatékossággal élő résztvevőkhöz, valamint a kísérőkhöz közvetlenül kapcsolódó járulékos költségek (ideértve az utazással és megélhetéssel kapcsolatos költségeket, amennyiben azok indokoltak, és amennyiben e résztvevőkre nem kérelmeztek támogatást az „Utazás” és a „Szervezési támogatás” költségvetési kategóriákon keresztül).	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 100 %-a	Feltételhez kötött: a sajátos igények iatt és a rendkívüli költségek edezésére adható pénzügyi támogatás érelmezését meg kell indokolni a ályázati űrlapon.

[162] A jelentkezési lapon megfelelően megindokolt esetben ugyanazon résztvevő két kiegészítést is kaphat az országon belüli magas útiköltségre ugyanazon mobilitási tevékenységen belül: az egyiket a küldő országon belül egy jelentősebb közlekedési csomópontig/repülőtérig és/vagy vasút- vagy autóbuszállomásig, a másikat a fogadó országon belüli távoli úti cél eléréséhez.
[163] Ideértve a kísérő személyeket.

Rendkívüli költségek	Az (online) konzultációkhoz és a fiatalok körében végzett közvélemény-kutatásokhoz kapcsolódó költségek, amennyiben ezek szükségesek a cselekvésben való részvételhez. Az eredmények terjesztéséhez és hasznosításához kapcsolódó költségek. Egyenlő részvételi feltételek biztosításához szükséges költségek hátrányos helyzetű fiatalok esetében (kivéve a résztvevők és a kísérő személyek utazási és szervezési támogatási költségeit). Vízumköltségek és vízummal kapcsolatos költségek, tartózkodási engedélyek, védőoltások Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri. Távoli régiókból és tengerentúli országokból és területekről érkező vagy oda utazó résztvevők magas utazási költségei (bővebben lásd a „Mit kell még tudni erről a tevékenységtípusról” részben).	Tényleges költségek	Az (online) konzultációkhoz és a fiatalok körében végzett közvélemény-kutatásokhoz, a pénzügyi garanciához és a terjesztési tevékenységekhez kapcsolódó költségek: az elszámolható költségek 75%-a Magas utazási költségek: az elszámolható költségek legfeljebb 80 %-a Egyéb költségek: az elszámolható költségek 100 %-a	

A. TÁBLÁZAT: SZERVEZÉSI TÁMOGATÁS (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Az összeg a tevékenység megvalósítási országától függ.

	Szervezési támogatás
	C1.1
Belgium	37
Bulgária	32
Cseh Köztársaság	32
Dánia	40
Németország	33
Észtország	33
Írország	39
Görögország	38
Spanyolország	34
Franciaország	37
Horvátország	35
Olaszország	39
Ciprus	32
Lettország	34
Litvánia	34
Luxemburg	36
Magyarország	33
Málta	37
Hollandia	39
Ausztria	39
Lengyelország	34
Portugália	37
Románia	32
Szlovénia	34
Szlovákia	35
Finnország	39
Svédország	39
Egyesült Királyság	40
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	28
Izland	39
Liechtenstein	39
Norvégia	40
Törökország	32
az Unióval szomszédos partnerországok	29

JEAN MONNET TEVÉKENYSÉGEK

A TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

A Jean Monnet tevékenységek a következő tevékenységtípusokat támogatják:

- Jean Monnet modulok (oktatás és kutatás);
- Jean Monnet katedrák (oktatás és kutatás);
- Jean Monnet kiválósági központok (oktatás és kutatás);
- Jean Monnet támogatás egyesületeknek;
- Jean Monnet hálózatok (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel);
    - Jean Monnet projektek (szakpolitikai vita a felsőoktatás képviselőivel).

A Jean Monnet tevékenységek feltételeiről és finanszírozási szabályairól a pályázati útmutató következő szakaszai adnak részletes tájékoztatást.

A JEAN MONNET TEVÉKENYSÉGEK CÉLJAI

A Jean Monnet tevékenységek célja az európai uniós tanulmányok területén tevékenykedő oktatási és kutatási kiválóságok támogatása világszerte. További céljuk a tudományos világ és a politikai döntéshozók közötti párbeszéd előmozdítása, különös tekintettel az uniós és globális irányítás javítására.
Az európai uniós tanulmányok Európa egészére irányulnak, és kiemelt hangsúlyt fektetnek az európai integráció folyamatára, illetve annak mind belső, mind külső aspektusaira. A tudományág ösztönzi az aktív európai polgárságot és foglalkozik az Unió globalizált világban betöltött szerepével, igyekszik erősíteni az Unióval kapcsolatos tudatosságot és erősíteni az emberek és kultúrák közötti párbeszédet.
Az európai uniós tanulmányok alapvető témakörei a következők:

- uniós összehasonlító regionalizmussal kapcsolatos tanulmányok;
- uniós kommunikációs és információs tanulmányok;
- uniós gazdasági tanulmányok;
- uniós történelmi tanulmányok;
- uniós interkulturális párbeszéddel kapcsolatos tanulmányok;
- uniós interdiszciplináris tanulmányok;
- uniós nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó és diplomáciai tanulmányok;
- uniós jogi tanulmányok;
- uniós politikai és közigazgatási tanulmányok.

Az európai uniós tanulmányokhoz azonban számos egyéb terület (például a szociológia, a filozófia, a vallás, a földrajz, az irodalom, a művészetek, a természettudományok, a környezettudományok, a globális tanulmányok stb.) is kapcsolódhat, amennyiben ezek az Unióra vonatkozó oktatási/kutatási elemeket vagy gondolatokat tartalmaznak, és általánosságban nézve hozzájárulnak az európai uniós szempontoknak a tantervbe való bekiegészítéséhez.
Összehasonlító tanulmányokról csak abban az esetben lehet szó, ha az uniós integrációt a világ egyéb integrációs folyamataival hasonlítják össze.
Az Erasmus+ program általános célkitűzéseivel összefüggésben a Jean Monnet tevékenységek céljai a következők:

- az oktatási és kutatási kiválóság támogatása az európai uniós tanulmányok terén;
- a hallgatók és a fiatal szakemberek olyan európai uniós témákra vonatkozó ismeretekkel történő ellátása, amelyek relevánsak tudományos és szakmai pályájuk szempontjából, és megerősítik polgári készségeiket;
- a tudományos világ és a politikai döntéshozók közötti párbeszéd előmozdítása, különös tekintettel az uniós szakpolitikák irányításának javítására;
- az innováció támogatása az oktatásban és a kutatásban (például ágazatokon átívelő és/vagy multidiszciplináris tanulmányok, nyitott oktatás, hálózatépítés más intézményekkel);
- az Unióval kapcsolatos témák érvényesítése és diverzifikációja a felsőoktatási intézmények által a hallgatóknak kínált tanterv egészére nézve;
- az európai uniós témákra vonatkozó szakmai képzés minőségének javítása (olyan modulokkal, amelyek részletesebben tárgyalják az uniós témákat, vagy új témákat tárgyalnak);

- az európai uniós tárgyakat tanító és kutató fiatal felsőoktatási szakemberek elkötelezettségének támogatása.

A Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatosan elvárás, hogy hosszú távon kedvező hatással legyenek az érintett résztvevőkre, a támogató intézményekre és a tevékenységek keretét képező szakpolitikai rendszerekre.

A Jean Monnet tevékenységekben közvetlenül vagy közvetetten érintett résztvevők számára a tevékenységek a következő eredményekkel járnak:

- a fiatal diplomások foglalkoztathatóságának és karrierlehetőségeinek javulása azáltal, hogy tanulmányaikban megjelenik vagy megerősödik az európai dimenzió;
- az Európai Unió megismerése és az európai projektben való részvétel iránti érdeklődés növelése, ami aktívabb polgári szerepvállaláshoz vezet;
- azon fiatal kutatók (akik az elmúlt öt évben szereztek tudományos doktori fokozatot) és egyetemi tanárok támogatása, akik uniós területekkel kapcsolatos kutatási vagy oktatási munkát kívánnak végezni;
- a felsőoktatási dolgozók szakmai fejlődési lehetőségeinek bővülése és karrierlehetőségeinek bővülése.

A Jean Monnet program keretében támogatott tevékenységektől a részt vevő szervezetek tekintetében a következő eredményeket várjuk:

- megnövekedett kapacitás az európai uniós témák oktatása és kutatása terén: továbbfejlesztett vagy innovatív tantervek; kiváló hallgatókat vonzó megnövekedett kapacitás; más országbeli partnerekkel folytatott fokozott együttműködés; az intézményen belül az uniós témák oktatására és kutatására elkülönített pénzügyi források növelése;
- korszerűbb, dinamikusabb, elkötelezettebb és szakmailag magasabb szintű környezet kialakítása a szervezeten belül: a fiatal kutatók és egyetemi tanárok szakmai fejlődésének támogatása; nyitottság a bevált gyakorlatok és új uniós tantárgyak oktatási programokba és kezdeményezésekbe történő integrálása iránt; nyitottság az egyéb szervezetekkel fennálló szinergiák iránt.

A Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatosan hosszú távú elvárás az európai uniós tanulmányok előmozdítása és diverzifikációja világszerte, valamint több kar és tanszék dolgozóinak bevonása az európai uniós témák oktatásába és kutatásába.

JEAN MONNET MODULOK

MIT ÉRTÜNK JEAN MONNET MODULON?

A Jean Monnet modul felsőoktatási intézmény európai uniós tanulmányok terén meghirdetett rövid oktatási programja (vagy kurzusa). Az egyes modulok egyetemi tanévenként legalább 40 tanórát tartalmaznak. A tanórákba beleszámítanak az előadások, a szemináriumok és a konzultációs órák, illetve ezek távoktatási formában megvalósított változatai, azonban nem számít bele az egyéni oktatás. A modul összeállítható úgy, hogy az európai uniós tanulmányokon belül egy adott tudományágat állít a középpontba, de alkalmazhat multidiszciplináris megközelítést is, amely esetben számos különböző egyetemi tanár és szakértő bevonására van szükség.

Az Erasmus+ által támogatott Jean Monnet modulok a következő célokat szolgálják:

- fiatal kutatók, tanárok és szakemberek európai uniós témájú kutatásának vagy első európai uniós témájú oktatási tapasztalatának támogatása;
- tudományos kutatások révén elért eredmények publikálásának és terjesztésének támogatása;
- az Unió iránti érdeklődés felkeltése, az Európai Unióval kapcsolatos ismeretek jövőbeli sarokpontjainak megalapozása, különösen a partnerországokban;
- az elsősorban nem európai uniós témájú tanulmányokba európai uniós megközelítés bevezetésének előmozdítása;
- a diplomások szakmai élete szempontjából releváns, speciális uniós témákra vonatkozó, egyéni igényekre szabott kurzusok felkínálása.

Azokban a tantervekben, amelyek eddig csak korlátozott mértékben tartalmaztak uniós témákat, a Jean Monnet modul megalapozza ezek oktatását, és általános érvényt szerez nekik. A Jean Monnet modul tanulók és érdeklődő polgárok széles köréhez juttatja el az Európai Unióra vonatkozó tényeket és ismereteket.

MELY TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK ENNEK A TEVÉKENYSÉGTÍPUSNAK A KERETÉBEN?

A Jean Monnet modulok a következő formákban valósíthatók meg:

- európai uniós témájú általános vagy bevezető kurzusok (különösen olyan intézményekben és karokon, amelyek még nem kínálnak magas szintű kurzusokat ezen a területen);
- európai uniós témájú szakosodott kurzusok (különösen olyan intézményekben és karokon, amelyek már kínálnak magas szintű kurzusokat ezen területen);
- teljesen elismert nyári és intenzív kurzusok.

MI A JEAN MONNET MODULBAN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK SZEREPE?

A felsőoktatási intézmények feladata, hogy támogassák és segítsék a modulkoordinátorokat abban, hogy az intézményeken belül és kívül egyaránt a lehető legnagyobb nyilvánossághoz eljussanak a tevékenységekből származó előnyök.

A felsőoktatási intézmény támogatja a modulkoordinátort oktatási, kutatási és gondolkodási tevékenységeiben: elismeri a kidolgozott oktatási tevékenységeket; ellenőrzi a tevékenységeket, és biztosítja a Jean Monnet tevékenységben részt vevő munkatársak által elért eredmények láthatóságát és értékelését.

A felsőoktatási intézménynek a projekt teljes időtartama alatt támogatnia kell a Jean Monnet modul tevékenységeit, szükség esetén új intézményi koordinátor kinevezését is beleértve. Ha az intézmény köteles új modulkoordinátort kinevezni, akkor ehhez írásbeli kérelem formájában kell a Végrehajtó Ügynökség jóváhagyását kérni. A koordinátori pozícióra javasolt személynek az európai uniós tanulmányok terén azonos szintű szakértelemmel rendelkeznie, mint az előző koordinátornak.

A JEAN MONNET MODUL ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A Jean Monnet modulnak a következő formális szempontoknak kell megfelelnie ahhoz, hogy Erasmus+támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Ki pályázhat?	A világ bármely országában székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény. Programországok felsőoktatási intézményeinek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük. Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra.
A projekt időtartama	Három év.
A tevékenység időtartama	Egy Jean Monnet modul keretében a pályázó felsőoktatási intézménynek egyetemi tanévenként (három egymást követő éven át) legalább 40 tanórát kell oktatnia az európai uniós tanulmányok terén.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 23-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 25 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd „A Jean Monnet tevékenységek céljai” és a „Mit értünk Jean Monnet modulon” szakaszt); ▪ A pályázat milyen mértékben… - … alkalmas új oktatási, kutatási és vitatevékenységek létrehozásának támogatására; - … tartalmaz új módszertanokat, eszközöket és technológiákat; - … mutat fel tudományos hozzáadott értéket; - … támogatja az európai uniós tanulmányokat és biztosítja azok láthatóságát a Jean Monnet tevékenységben részt vevőintézményen belül, illetve intézményen kívül; ▪ A pályázat relevanciája a tevékenység elsődleges célcsoportjai szempontjából: - a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok intézményei; - Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő intézmények vagy felsőoktatási szakemberek. - az Unióhoz köthető, specifikus témák, amelyekkel eddig korlátozott mértékben foglalkoztak, de amelyekben egyre hangsúlyosabban megjelennek az európai aspektusok; - olyan hallgatók, akik nem kerülnek automatikusan kapcsolatba európai uniós tanulmányokkal (például a természettudományokhoz, mérnöki tudományokhoz, orvostudományhoz, pedagógiához, művészetekhez, nyelvekhez stb. kapcsolódó szakok hallgatói).

A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang ▪ A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága
A projektet végrehajtó csoport minősége (maximum 25 pont)	▪ A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó felsőoktatási dolgozók profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt)
Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)	▪ Az oktatási tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a Jean Monnet tevékenységben részt vevő intézményre; - a Jean Monnet tevékenységben részt vevő hallgatókra és tanulókra; - a helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és személyekre. ▪ A Jean Monnet tevékenységek eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó intézményen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége ▪ A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt licenccel és bármilyen aránytalan korlátozás nélkül ezek elérhetőségét.

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI A JEAN MONNET MODULRÓL?

KÖLTSÉGVETÉSI ELOSZTÁS

A Jean Monnet modulok támogatására elkülönített költségvetés legfeljebb 20 %-át olyan modulok kapják, amelyek koordinátorai kutatóként az utóbbi öt évben tudományos doktori fokozatot szereztek. Ez az intézkedés azokat a fiatal kutatókat támogatja, akik tudományos karrierje csak most indult el.

TERJESZTÉS ÉS HATÁS

A Jean Monnet moduloknak gondoskodniuk kell a szerezett oktatási és kutatási tevékenységek eredményeinek a közvetlenül az érintett szereplők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A hatás növelése érdekében terjesztési tevékenységeik részeként nyílt oktatási tartalmakat (Open Educational Resources) kell kidolgozniuk és közzétenniük, annak érdekében pedig, hogy lépést tartsanak a technológiai fejlődéssel, nyitott oktatási tevékenységeket kell alkalmazniuk. Ez elősegíti a tanulás rugalmasabb és kreatívabb módjainak alkalmazását és több hallgató, szakember, politikai döntéshozó és egyéb érdekelt csoport elérését.

A Jean Monnet modulok koordinátorai számára előírják, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára. A nagy nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat az intézményekről és az általuk szervezett Jean Monnet kurzusokról az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező szakaszokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

A Jean Monnet modulok koordinátorait arra ösztönözzük, hogy:
- a finanszírozási időszak során legalább egy, társak általi értékelést tartalmazó cikket tegyenek közzé. A finanszírozás fedezi a közzététel egy részét, valamint szükség esetén a fordítási költségek egy részét is;
- vegyenek részt nemzeti és európai szintű terjesztési és tájékoztató eseményeken;

- szervezzenek eseményeket (előadások, szemináriumok, műhelyfoglalkozások stb.) helyi, regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozók, valamint a szervezett civil társadalom és iskolák részvételével;
- terjesszék tevékenységeik eredményeit a nyilvánosság és a civil társadalom képviselőinek igényeire szabott szemináriumok és előadások szervezésével;
  - építsenek hálózatot más modulkoordinátorokkal, kiválósági központokkal, Jean Monnet katedrákkal és támogatott intézményekkel;
  - használjanak nyílt oktatási tartalmakat, tegyék közzé tevékenységeik összefoglalóját, tartalmát és ütemtervét, valamint a várt eredményeket.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

Az odaítélhető maximális finanszírozás 30 000 EUR, amelyből egy Jean Monnet modul teljes költségének legfeljebb 75 %-a fedezhető.

A Jean Monnet tevékenységekre odaítélhető támogatásokra az egységköltség-alapú és az átalányfinanszírozás kombinációjára épülő rendszer vonatkozik. Ez a rendszer az óránkénti nemzeti oktatási költség kiszámolt értékén alapul. A számításhoz a következő módszert kell alkalmazni:

- **Oktatási egységköltség-alapú térítés**: az óránkénti nemzeti oktatási egységköltség kiszámolt értékét (D.1) meg kell szorozni a tanórák számával.

- **Járulékos átalányfinanszírozás**: a Jean Monnet modulok fent meghatározott egységköltség alapjához 40 %-os kiegészítést kell hozzáadni.

A támogatás végső összege a kiszámított teljes költségre vonatkozó 75 %-os uniós finanszírozási felső határ, valamint a Jean Monnet modulokra adható finanszírozás felső határának (30 000 EUR) figyelembevételével számítható ki.

A Jean Monnet modulokra alkalmazandó konkrét összegek a pályázati útmutató B. részében, a Jean Monnet fejezet végén, a „Jean Monnet egységköltségek” szakaszban találhatók.

JEAN MONNET KATEDRA

MIT ÉRTÜNK JEAN MONNET KATEDRÁN?

A Jean Monnet katedra tanári pozíciót kínál egyetemi tanárok számára 3 éves időtartamra, európai uniós tanulmányi specializációval. A Jean Monnet katedrát egyetlen egyetemi tanár kapja meg, akinek egyetemi tanévenként legalább 90 tanórát kell tanítania. A tanórákba beleszámítanak az előadások, a szemináriumok és a konzultációs órák, illetve ezek távoktatási formában megvalósított változatai, azonban nem számít bele az egyéni oktatás és/vagy a felügyeleti tevékenység.

MELY TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK ENNEK A TEVÉKENYSÉGTÍPUSNAK A KERETÉBEN?

Fő tevékenységek (akadémiai évenként minimum 90 tanóra):

- a felsőoktatási intézmény hivatalos tantervében szereplő európai uniós tanulmányok oktatásának elmélyítése;
- az Európai Unióval kapcsolatos ismeretek részletes oktatása a folyamatosan növekvő munkaerő-piaci kereslet jellemezte szakmák jövőbeli képviselőinek.

További tevékenységek:

- oktatás más tanszékről, területről érkező hallgatók részére (például építészet, orvostudomány stb.), elősegítve későbbi szakmai életükre való felkészülésüket;
- az európai uniós tanulmányok témaköreivel foglalkozó fiatal tanárok és kutatók ifjú generációjának ösztönzése, segítése és mentorálása;
- az uniós témák kutatásának irányítása, ellenőrzése és felügyelete az oktatás más szintjeinek vonatkozásában is, mint például a tanárképzésben és a közoktatásban;
- tevékenységek szervezése (konferenciák, szemináriumok/webináriumok, workshopok stb.) helyi, regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozók, valamint a szervezett civil társadalom bevonásával.

MI A JEAN MONNET KATEDRA TEVÉKENYSÉGBEN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK SZEREPE?

A Jean Monnet katedra a támogatási szerződést/határozatot aláíró felsőoktatási intézmény szerves része.

A Jean Monnet katedra szerepel a felsőoktatási intézmény hivatalos felsőoktatási tevékenységei között. A felsőoktatási intézménynek kötelessége a Jean Monnet professzort támogatni oktatási, kutatási és gondolkodási tevékenységeiben, és lehetővé tenni, hogy a tanszék kurzusai a tanterv lehető legnagyobb részében megjelenjenek; a felsőoktatási intézménynek el kell ismernie a tanszék által kidolgozott oktatási tevékenységeket.

A végrehajtás a felsőoktatási intézmény fő feladata. A felsőoktatási intézmény a projekt teljes időtartama alatt köteles fenntartani a Jean Monnet katedra tevékenységeit. Ha az intézmény köteles új professzort kinevezni, akkor ehhez írásbeli kérelem formájában kell a Végrehajtó Ügynökség jóváhagyását kérni. A professzori pozícióra javasolt személynek az európai uniós tanulmányok terén azonos szintű szakértelemmel rendelkeznie, mint az előző professzornak.

A JEAN MONNET KATEDRA ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A Jean Monnet katedrának a következő formális szempontoknak kell megfelelnie, hogy Erasmus+ támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Ki pályázhat?	A világ bármely országában székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény. Programországok felsőoktatási intézményeinek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük. Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra.

A Jean Monnet katedrák profilja	A Jean Monnet professzornak a pályázó intézmény állandó státuszban lévő alkalmazottjának kell lennie, és egyetemi tanár besorolással kell rendelkeznie. A finanszírozásra pályázó felsőoktatási intézmény „vendégtanára" nem lehet Jean Monnet professzor.
A projekt időtartama	Három év.
A tevékenység időtartama	A Jean Monnet professzornak egyetemi tanévenként (három egymást követő éven át) legalább 90 tanórát kell oktatnia az európai uniós tanulmányok terén a pályázó felsőoktatási intézményben, és a fent leírtaknak megfelelően minimum egy kiegészítő tevékenységet is vállalnia kell egyetemi tanévenként.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 23-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 25 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd „A Jean Monnet tevékenységek céljai" szakaszt); ▪ A pályázat milyen mértékben… - … vonatkozik az európai uniós tanulmányok speciális területén kiváló profillal rendelkező felsőoktatási szakemberre; - … alkalmas új oktatási, kutatási és vitatevékenységek létrehozásának támogatására; - … tartalmaz új módszertanokat, eszközöket és technológiákat; - … mutat fel tudományos hozzáadott értéket; - … támogatja az európai uniós tanulmányokat és biztosítja azok láthatóságát a Jean Monnet tevékenységben részt vevő intézményen belül, illetve intézményen kívül ▪ A pályázat relevanciája a tevékenység elsődleges célcsoportjai szempontjából: - a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok intézményei; - Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő intézmények vagy felsőoktatási szakemberek. - az Unióhoz köthető, specifikus témák, amelyekkel eddig korlátozott mértékben foglalkoztak, de amelyekben egyre hangsúlyosabban megjelennek az európai aspektusok.
A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang ▪ A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága

A projektet végrehajtó csoport minősége (maximum 25 pont)	▪ A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó felsőoktatási dolgozók profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt)
Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)	▪ Az oktatási tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a Jean Monnet tevékenységnek otthont adó intézményre; - a Jean Monnet tevékenységben részt vevő hallgatókra és tanulókra; - a helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és személyekre. ▪ A Jean Monnet tevékenység eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó intézményen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége. ▪ A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt licenccel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét.

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI A JEAN MONNET KATEDRÁRÓL?

TERJESZTÉS ÉS HATÁS

A Jean Monnet katedra keretében gondoskodni kell a szervezett tevékenységek eredményeinek a közvetlenül az érintett szereplők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A hatás növelése érdekében terjesztési tevékenységeik részeként nyílt oktatási tartalmakat (Open Educational Resources) kell kidolgozniuk és közzétenniük, annak érdekében pedig, hogy lépést tartsanak a technológiai fejlődéssel, nyitott oktatási tevékenységeket kell alkalmazniuk. Ez elősegíti a tanulás rugalmasabb és kreatívabb módjainak alkalmazását és lényegesen több hallgató, szakember, politikai döntéshozó és egyéb érdekelt csoport elérését.

A Jean Monnet professzorok számára előírják, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára. A nagy nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat az intézményekről és az általuk szervezett Jean Monnet kurzusokról az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező alkalmazásokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

A Jean Monnet professzorokat arra ösztönözzük, hogy:

- a finanszírozási időszak során az egyetemi nyomda közreműködésével legalább egy könyvet jelentessenek meg. A finanszírozás fedezi a közzététel egy részét, valamint szükség esetén a fordítási költségek egy részét is;
- vegyenek részt nemzeti és európai szintű terjesztési és tájékoztató eseményeken;
- szervezzenek eseményeket (előadások, szemináriumok, műhelyfoglalkozások stb.) helyi, regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozók, valamint a szervezett civil társadalom és iskolák részvételével;
- terjesszék tevékenységeik eredményeit a nyilvánosság és a civil társadalom képviselőinek igényeire szabott szemináriumok és előadások szervezésével;
- építsenek hálózatot más Jean Monnet professzorokkal, modulkoordinátorokkal, kiválósági központokkal és támogatott intézményekkel;
  - használjanak nyitott oktatási segédanyagokat, tegyék közzé tevékenységeik összefoglalóját, tartalmát és ütemtervét, valamint a várt eredményeket.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

Az odaítélhető maximális finanszírozás 50 000 EUR, amelyből egy Jean Monnet katedra teljes költségének legfeljebb 75 %-a fedezhető.

A Jean Monnet tevékenységekre odaítélhető támogatásokra az egységköltség-alapú és az átalányfinanszírozás kombinációjára épülő rendszer vonatkozik. Ez a rendszer az óránkénti nemzeti oktatási költség kiszámolt értékén alapul. A számításhoz a következő módszert kell alkalmazni:

- **Oktatási egységköltség-alapú térítés**: az óránkénti nemzeti oktatási egységköltség kiszámolt értékét (D.1) meg kell szorozni a Jean Monnet katedra keretében megtartandó tanórák számával.

- **Járulékos átalányfinanszírozás**: a Jean Monnet katedra fent meghatározott egységköltség alapjához 10 %-os kiegészítést kell hozzáadni. Ez az kiegészítés a tanszék kiegészítő felsőoktatási tevékenységeire vonatkozó költségek fedezésére, például a személyzeti költségek, az utazási és személyes költségek, a terjesztési költségek, az oktatási segédanyagok költségei, a közvetett költségek stb. szolgál.

A támogatás végső összege a kiszámított teljes költségre vonatkozó 75 %-os uniós finanszírozási felső határ, valamint a Jean Monnet katedráknak adható finanszírozás felső határának (50 000 EUR) figyelembevételével számítható ki.

A Jean Monnet katedrákra alkalmazandó konkrét összegek a pályázati útmutató B. részében, a Jean Monnet fejezet végén, a „Jean Monnet egységköltségek” szakaszban találhatók.

JEAN MONNET KIVÁLÓSÁGI KÖZPONTOK

MIT ÉRTÜNK JEAN MONNET KIVÁLÓSÁGI KÖZPONTON?

A Jean Monnet kiválósági központok az európai uniós témákkal kapcsolatos kompetenciák és ismeretek kapcsolattartási pontjai.

A Jean Monnet kiválósági központok magas szintű szakértők szakértelmét és kompetenciáit egyesítik azzal a céllal, hogy szinergiákat hozzanak létre az európai uniós tanulmányok különböző tudományágai és forrásai között, programországokat érintő nemzetközi, közös tevékenységeket hajtsanak végre, valamint strukturális kapcsolódási pontokat alakítsanak ki más országok felsőoktatási intézményeivel. Mindez nyitottságot biztosít a civil társadalom irányába is.

A Jean Monnet kiválósági központok jelentős szerepet játszanak az európai uniós témákkal általában nem foglalkozó karok hallgatóinak megszólításában, valamint a politikai döntéshozók, a köztisztviselők, a szervezett civil társadalom és a nyilvánosság elérésében is.

MELY TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK ENNEK A TEVÉKENYSÉGTÍPUSNAK A KERETÉBEN?

A Jean Monnet kiválósági központ 3 éves stratégiai tervet fejleszt, mely széleskörű tevékenységeket tartalmaz, mint például:

- az európai uniós tanulmányokhoz kapcsolódó emberi erőforrásokkal és dokumentumokkal kapcsolatos szervezési és koordinációs feladatok;
- specifikus európai uniós témákra vonatkozó kutatási tevékenységek irányítása (kutatási funkció);
- európai uniós témákra vonatkozó tartalmak és eszközök kidolgozása a jelenlegi kurzusok és tantervek frissítése és kiegészítése érdekében (oktatási funkció);
- az Unióval kapcsolatos viták és tapasztalatcsere ösztönzése („agytröszt”-funkció), lehetőleg partnerségben a helyi érdekeltekkel és/vagy tagállamokban EU képviseletekkel, harmadik országokban pedig EU külképviseletekkel;
- kutatási tevékenységek eredményeinek rendszeres publikálása.

MI A JEAN MONNET KIVÁLÓSÁGI KÖZPONTBAN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK FELADATA?

A Jean Monnet kiválósági központot létrehozni kívánó felsőoktatási intézményeknek elképzelésekkel kell rendelkezniük a központ stratégiai fejlesztéséről. Útmutatást és jövőre vonatkozó elképzeléseket kell nyújtaniuk oktatási és kutatási oktató, kutató személyzetük legjobb szakértői számára, olyan szinergiákat teremtve, amelyek magas szintű együttműködést tesznek lehetővé a konkrét európai uniós témák terén. Támogatniuk kell a központ kezdeményezéseit, és elő kell segíteniük ezek továbbfejlesztését.

A felsőoktatási intézménynek a projekt teljes időtartama alatt támogatnia kell a Jean Monnet kiválósági központ tevékenységeit, szükség esetén új intézményi koordinátor kinevezését is beleértve. Ha az intézmény köteles új intézményi koordinátort kinevezni, akkor ehhez írásbeli kérelem formájában kell a Végrehajtó Ügynökség jóváhagyását kérni.

A kiválósági központ tevékenységei számos, egy városban vagy régióban működő intézmény/szervezet együttműködését is magukban foglalhatják. A kiválósági központnak minden esetben egyértelműen megjelölt, európai uniós tanulmányokra specializálódott intézménynek/intézetnek kell lennie, amelynek felsőoktatási intézmény ad otthont.

A JEAN MONNET KIVÁLÓSÁGI KÖZPONT ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A Jean Monnet kiválósági központnak a következő formális szempontoknak kell megfelelnie, hogy Erasmus+ támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Ki pályázhat?	A világ bármely országában székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény. Programországok felsőoktatási intézményeinek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük. Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra.
A projekt időtartama	Három év.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 23-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.
Egyéb feltételek	Egy felsőoktatási intézményben csak egy Jean Monnet kiválósági központ kaphat finanszírozást.

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 25 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd „A Jean Monnet tevékenységek céljai” és a „Mit értünk Jean Monnet kiválósági központon” szakaszt); - a részt vevő intézmények és felsőoktatási szakemberek igényei és célkitűzései. ▪ A pályázat milyen mértékben… - … alkalmas új oktatási, kutatási és vitatevékenységek létrehozásának támogatására; - … mutat fel tudományos hozzáadott értéket; - … támogatja az európai uniós tanulmányokat és biztosítja azok láthatóságát a Jean Monnet tevékenységben részt vevő intézményen belül, illetve intézményen kívül ▪ A pályázat relevanciája a cselekvés elsődleges célcsoportjai szempontjából: - a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok intézményei; - Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő intézmények vagy felsőoktatási szakemberek.
A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang ▪ A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága

A projektet végrehajtó csoport minősége (maximum 25 pont)	▪ A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó felsőoktatási dolgozók profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt)
Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)	▪ Az oktatási tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a Jean Monnet tevékenységben részt vevő intézményre; - a Jean Monnet tevékenységben részt vevő hallgatókra és tanulókra; - a helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és személyekre. ▪ A Jean Monnet tevékenység eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó intézményen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége. ▪ A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt licenccel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI A JEAN MONNET KIVÁLÓSÁGI KÖZPONTRÓL?

TERJESZTÉS ÉS HATÁS

A Jean Monnet kiválósági központoknak gondoskodniuk kell a szervezett oktatási és kutatási tevékenységek eredményeinek a közvetlenül az érintett szereplők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A hatás növelése érdekében terjesztési tevékenységeik részeként nyílt oktatási tartalmakat (Open Educational Resources) kell kidolgozniuk és közzétenniük, annak érdekében pedig, hogy lépést tartsanak a technológiai fejlődéssel, nyitott oktatási tevékenységeket kell alkalmazniuk. Ez elősegíti a tanulás rugalmasabb és kreatívabb módjainak alkalmazását és lényegesen több hallgató, szakember, politikai döntéshozó és egyéb érdekelt csoport elérését.

A Jean Monnet kiválósági központok számára előírják, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára. A nagy nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat az intézményekről és az általuk szervezett Jean Monnet kurzusokról az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező alkalmazásokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

A Jean Monnet kiválósági központokat arra ösztönözzük, hogy:
- vegyenek részt nemzeti és európai szintű terjesztési és tájékoztató eseményeken;
- szervezzenek eseményeket (előadások, szemináriumok, műhelyfoglalkozások stb.) helyi, regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozók, valamint a szervezett civil társadalom és iskolák részvételével;
- terjesszék tevékenységeik eredményeit a nyilvánosság és a civil társadalom képviselőinek igényeire szabott szemináriumok és előadások szervezésével;
- építsenek hálózatot más kiválósági központokkal, Jean Monnet katedrákkal, -modulkoordinátorokkal és támogatott intézményekkel;
  - használjanak nyitott oktatási segédanyagokat, tegyék közzé tevékenységeik összefoglalóját, tartalmát és ütemtervét, valamint a várt eredményeket.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

Ha a benyújtott projektet kiválasztják, akkor a következő finanszírozási szabályok alkalmazandók:

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
A tevékenység költségei	Elszámolható közvetlen költségek ▪ Személyzeti költségek ▪ Utazási és személyes költségek ▪ Alvállalkozókkal kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek maximum 30 %-a) ▪ Felszerelésekkel kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek maximum 10 %-a) ▪ Oktatási költségek ▪ Egyéb költségek Elszámolható közvetett költségek A projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó személyzeti költségek stb.).	Tényleges költségek	Az összes elszámolható költség 80 %-a (hacsak a pályázó nem igényelt alacsonyabb százalékértékű finanszírozást) maximum 100 000 EUR	Feltételhez kötött: a pályázati űrlapon egyértelműen ki kell fejteni a célkitűzéseket és a munkaprogramot

JEAN MONNET TÁMOGATÁS EGYESÜLETEKNEK

Ez a Jean Monnet tevékenységtípus olyan egyesületeket támogat, amelyek kifejezett hozzá kívánnak járulni az európai integrációs folyamatra vonatkozó tanulmányokhoz. Ezeknek az egyesületeknek interdiszciplináris jelleggel kell bírniuk, és nyitottnak kell lenniük az adott ország vagy régió valamennyi érdeklődő, európai uniós témákra specializálódott egyetemi tanára, oktatója és kutatója számára. Regionális, nemzeti vagy szupranacionális szinten reprezentatív jellegűnek kell lenniük az európai uniós tanulmányokkal foglalkozó tudományos közösség szempontjából. Csak hivatalosan bejegyzett és független jogállású egyesületek kaphatnak támogatást.

MELY TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK ENNEK A TEVÉKENYSÉGNEK A KERETÉBEN?

A finanszírozás időtartama alatt az egyesületek jellemzően számos különféle tevékenységet valósíthatnak meg, például:

- az európai uniós tanulmányokkal és európai uniós témákkal foglalkozó egyesületekre nézve jogszabályokban előírt tevékenységek megszervezése és megvalósítása/kivitelezése (például hírlevél közzététele, célorientált honlap létrehozása, éves igazgatósági ülés megszervezése, az európai uniós témák láthatóságát növelő, speciális népszerűsítő események szervezése stb.);
- kutatások folytatása specifikus európai témakörökben, ezáltal iránymutatást adva helyi, regionális, nemzeti és európai döntéshozóknak, továbbá az aktív társadalmi szerepvállalás megerősítése érdekében az Európai Unióra vonatkozó tények eljuttatása az érintett intézményekhez egyaránt, beleértve az EU intézményeket, és a szélesebb körű nyilvánossághoz is.

MI A RÉSZT VEVŐ EGYESÜLETEK SZEREPE?

A Jean Monnet egyesületeknek az általuk képviselt európai uniós témakörök referenciapontjává kell válniuk.

Multiplikátor szerepet játszanak, ismereteket terjesztenek; hozzájárulnak az információk gyűjtéséhez és hasznosításához, valamint konkrét témákkal kapcsolatosan elemzéseket végeznek, és elképzeléseket dolgoznak ki a jövőre vonatkozóan.

Az egyesületek teljes mértékben felelősek saját pályázataikért. A támogatás teljes időtartama alatt kötelesek végrehajtani a munkaprogramjukban leírt tevékenységeket.

AZ EGYESÜLETEKNEK ODAÍTÉLHETŐ JEAN MONNET TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

Az egyesületeknek odaítélhető Jean Monnet támogatás esetén a következő formális szempontokat kell figyelembe venni, hogy az egyesület Erasmus+ támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Ki pályázhat?	Európai uniós tanulmányokra szakosodott egyetemi tanárok és kutatók egyesületei, amelyek a világ bármely országában rendelkezhetnek székhellyel. Olyan egyesületek pályázhatnak, amelyeknek kifejezetten hozzá kívánnak járulni az európai integrációs folyamatra vonatkozó tanulmányok előmozdításához nemzeti vagy programországokat érintő nemzetközi szinten. Interdiszciplináris jellegű egyesületek pályázhatnak. Magánszemélyek közvetlenül nem pályázhatnak támogatásra.
A projekt időtartama	Három év.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 23-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.

Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája **(maximum 25 pont)**	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd „A Jean Monnet tevékenységek céljai" és a „Mit értünk egyesületeknek odaítélhető Jean Monnet támogatáson?" szakaszt); ▪ A pályázat milyen mértékben… - … alkalmas az egyesületekre nézve az előírt tevékenységek támogatására és európai témákban kutatások elvégzésére. - … erősíti az iránymutatást a helyi, regionális, nemzeti és európai döntéshozók irányában ▪ A pályázat relevanciája a tevékenység elsődleges célcsoportjai szempontjából: - a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok egyesületei; - Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő szervezetek.
A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége **(maximum 25 pont)**	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang ▪ A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága
A projektet végrehajtó csoport minősége **(maximum 25 pont)**	▪ A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó személyek profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt) a projektben bemutatott kutatási tevékenységek kapcsán

Hatás és terjesztés **(maximum 25 pont)**	▪ A tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a Jean Monnet tevékenységben részt vevő egyesületre; - a helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és döntéshozókra. ▪ A Jean Monnet tevékenység eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó egyesületen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI AZ EGYESÜLETEKNEK ODAÍTÉLHETŐ JEAN MONNET TÁMOGATÁSRÓL?

TERJESZTÉS ÉS HATÁS

Az e tevékenységtípus keretében kiválasztott egyesületeknek gondoskodniuk kell tevékenységeik eredményeinek a közvetlenül érintett szereplők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A hatás növelése érdekében terjesztési tevékenységeik részeként nyílt oktatási tartalmakat (Open Educational Resources) kell kidolgozniuk és közzétenniük, annak érdekében pedig, hogy lépést tartsanak a technológiai fejlődéssel, nyitott oktatási tevékenységeket kell alkalmazniuk. Ez elősegíti a tanulás rugalmasabb és kreatívabb módjainak alkalmazását és lényegesen több hallgató, szakember, politikai döntéshozó és egyéb érdekelt csoport elérését.

A Jean Monnet támogatásban részesülő egyesületek számára előírják, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára. A nagy nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat az egyesületekről és az általuk szervezett Jean Monnet tevékenységekről az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező alkalmazásokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

Ha a benyújtott projektet kiválasztják, akkor a következő finanszírozási szabályok alkalmazandók:

JEAN MONNET-TÁMOGATÁS EGYESÜLETEKNEK

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
A tevékenység költségei	Elszámolható közvetlen költségek ▪ Személyzeti költségek ▪ Utazási és személyes költségek ▪ Alvállalkozókkal kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek maximum 30 %-a) ▪ Felszerelésekkel kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek maximum 10 %-a) ▪ Egyéb költségek Elszámolható közvetett költségek A projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó személyzeti költségek stb.).	Tényleges költségek	maximum 50 000 EUR az összes elszámolható költség 80 %-a (hacsak a pályázó nem igényelt alacsonyabb százalékértékű finanszírozást).	Feltételhez kötött: a pályázati űrlapon egyértelműen ki kell fejteni a célkitűzéseket és a munkaprogramot

JEAN MONNET HÁLÓZATOK (SZAKPOLITIKAI VITA A FELSŐOKTATÁS KÉPVISELŐIVEL)

MIT ÉRTÜNK JEAN MONNET HÁLÓZATON?

A Jean Monnet hálózatok az európai uniós tanulmányok terén nemzetközi szereplők (felsőoktatási intézmények, kiválósági központok, tanszékek, csoportok, szakértők stb.) konzorciumainak létrehozását és fejlesztését segítik elő.

Hozzájárulnak az információgyűjtéshez, a gyakorlatok cseréjéhez, a tudásépítéshez és az európai integrációs folyamat világszerte történő népszerűsítéséhez. Ez a tevékenység hozzájárulhat egyes konkrét tevékenységeket (különösképpen a fiatal kutatók Unióval kapcsolatos témák kutatásában való részvételének előmozdítását) támogató, már létező hálózatok megerősítéséhez is.

Ezek a projektek olyan egyoldalú pályázatokon alapulnak, amelyek nemzeti szinten sikeresen nem megvalósítható tevékenységekre összpontosítanak, és legalább három különböző ország három partnerintézetének (a pályázó intézetet is beleértve) bevonását követelik meg. A cél olyan projektek megvalósítása, amelyeket inkább multinacionális, nem pedig nemzeti dimenzió jellemez.

MELY TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK ENNEK A TEVÉKENYSÉGNEK A KERETÉBEN?

A projekt időtartama alatt a hálózatok jellemzően számos különféle tevékenységet valósíthatnak meg, például:

- az európai uniós tanulmányok terén folyó, magas szintű kutatás és oktatás során alkalmazott módszertanokra vonatkozó információk és eredmények gyűjtése és ismertetése;
- a különböző felsőoktatási intézmények és egyéb illetékes szervek közötti együttműködés megerősítése Európában és világszerte;
- ismeretek és szakértelem cseréje, és ezáltal a bevált gyakorlatok alkalmazásának kölcsönös fokozása;
  - a legfontosabb uniós témák terén a közszereplőkkel és a bizottsági szolgálatokkal való együttműködés megerősítése és a velük való magas szintű ismeretcserét szolgáló platform létrehozása.

MI A JEAN MONNET HÁLÓZATBAN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK SZEREPE?

A Jean Monnet hálózatoknak az általuk képviselt európai uniós témakörök referenciapontjává kell válniuk. Multiplikátor szerepet játszanak, ismereteket terjesztenek; hozzájárulnak az információk gyűjtéséhez és hasznosításához, valamint konkrét témákkal kapcsolatosan elemzéseket végeznek, és elképzeléseket dolgoznak ki a jövőre vonatkozóan.

A pályázatok fő felelősei a Jean Monnet hálózatot koordináló felsőoktatási intézmények. A támogatás teljes időtartama alatt kötelesek végrehajtani a munkaprogramjukban leírt tevékenységeket.

A JEAN MONNET HÁLÓZAT ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A Jean Monnet hálózatnak a következő formális szempontoknak kell megfelelnie, hogy Erasmus+-támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Ki pályázhat?	A világ bármely országában székhellyel rendelkező, az európai integrációval foglalkozó felsőoktatási intézmény vagy egyéb szervezet. Programországokban található felsőoktatási intézményeknek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük. A pályázó egyben a hálózat koordinátora is; a hálózat legalább három különböző ország három partnerintézetéből áll. Erre a támogatástípusra nem pályázhatnak az európai érdekeket szolgáló célt képviselő, kijelölt európai intézmények (az Erasmus+ programot létrehozó rendeletben meghatározva).
A projekt időtartama	Három év.

Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 23-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 25 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd a „A Jean Monnet tevékenységek céljai" és a „Mit értünk Jean Monnet hálózaton" szakaszt); ▪ A pályázat milyen mértékben… - … alkalmas új oktatási, kutatási és vitatevékenységek létrehozásának támogatására; - … mutat fel tudományos hozzáadott értéket; - … támogatja az európai uniós tanulmányokat és azok láthatóságának növekedését a Jean Monnet tevékenységben részt vevő intézményekben, valamint azokon kívül ▪ A pályázat relevanciája a cselekvés elsődleges célcsoportjai szempontjából: - a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok intézményei; - Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő intézmények vagy felsőoktatási szakemberek.
A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang ▪ A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága ▪ A hálózat tevékenységeinek megtervezése és irányítása, a tagok közötti kommunikációs csatornákat is beleértve
A projektet végrehajtó csoport minősége (maximum 25 pont)	▪ A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó személyek profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt) ▪ A hálózat összetétele földrajzi lefedettség és a kompetenciák egymást kiegészítő jellege szempontjából

Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)	▪ Az oktatási tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása és sokszorosító hatása: - a Jean Monnet tevékenységnek otthont adó intézményre és a hálózat tagintézményeire; - a Jean Monnet tevékenységben részt vevő hallgatókra és tanulókra; - a helyi, regionális, programországokat érintő nemzetközi és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és személyekre. ▪ A Jean Monnet tevékenység eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó intézményen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége. ▪ A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét.

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI A JEAN MONNET HÁLÓZATOKRÓL?

TERJESZTÉS ÉS HATÁS

Az e tevékenység keretében kiválasztott hálózatoknak gondoskodniuk kell tevékenységeik eredményeinek a közvetlenül érintett résztvevők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A hatás növelése érdekében a terjesztési tevékenységeknek tartalmazniuk kell a célkitűzéseknek megfelelő eszközök és események létrehozását/megvalósítását.

A Jean Monnet hálózatok feladata, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos összes információt tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára. A nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat a Jean Monnet tevékenységekről az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező alkalmazásokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

Ha a benyújtott projektet kiválasztják, akkor a következő finanszírozási szabályok alkalmazandók:

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
A tevékenység költségei	Elszámolható közvetlen költségek ▪ Személyzeti költségek ▪ Utazási és személyes költségek ▪ Alvállalkozókkal kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek maximum 30 %-a) ▪ Felszerelésekkel kapcsolatos költségek (az elszámolható közvetlen költségek maximum 10 %-a) ▪ Oktatási költségek ▪ Egyéb költségek Elszámolható közvetett költségek A projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó személyzeti költségek stb.).	Tényleges költségek	maximum 300 000 EUR az összes elszámolható költség 80 %-a (hacsak a pályázó nem igényelt alacsonyabb százalékértékű finanszírozást).	Feltételhez kötött: a pályázati űrlapon egyértelműen ki kell fejteni a célkitűzéseket és a munkaprogramot

JEAN MONNET PROJEKTEK (SZAKPOLITIKAI VITA A FELSŐOKTATÁS KÉPVISELŐIVEL)

MIT ÉRTÜNK JEAN MONNET PROJEKTEN?

A Jean Monnet projektek az innovációt, a kölcsönösen egymást ösztönző együttműködést és az európai uniós tartalmak terjesztését támogatják. Egyoldalú pályázatokon alapulnak – bár a tervezett tevékenységek partnerek bevonását is igényelhetik –, időtartamuk pedig 12 és 24 hónap között lehet.

- az **innovációs** projektek célja új szempontok és különböző módszertanok bevonásával vonzóbbá tenni, valamint különböző célcsoportokra alkalmazni az európai uniós témákat (például az európai uniós ismeretek iskolai elsajátításával kapcsolatos projektek);
  - a **kölcsönösen egymást ösztönző együttműködési** projektek célja az európai uniós témákról folytatott párbeszéd és gondolkodás ösztönzése, valamint az Unióra és az uniós folyamatokra vonatkozó ismeretek szintjének bővítése. Ezeknek a projekteknek célja, hogy konkrét összefüggések vonatkozásában növelje az Unióra vonatkozó ismeretek szintjét;
- a **tartalmak terjesztése** típusú projektek főként tájékoztatási és terjesztési tevékenységekre vonatkoznak.

MELY TEVÉKENYSÉGEK TÁMOGATHATÓK A JEAN MONNET PROJEKTEK KERETÉBEN?

A Jean Monnet projektek időtartama alatt jellemzően számos különféle tevékenység megvalósítására van lehetőség, például:

„Innováció"

- specifikus európai uniós témákra vonatkozó, új tervezésű módszertanok, tartalmak és eszközök fejlesztése és tesztelése;
- virtuális osztálytermek létrehozása speciális témakörökről, valamint ezek tesztelése különböző környezetben;
- az aktív uniós polgári szerepvállalást támogató önképző eszközök tervezése, előállítása és alkalmazása;
- megfelelő pedagógiai tartalmak és új/adaptált didaktikai anyagok kifejlesztése és rendelkezésre bocsátása az alapfokú és a középfokú oktatás számára az európai uniós témák oktatásához (európai uniós ismeretek iskolai elsajátítása);
- tanárképzéssel kapcsolatos és tanár-továbbképzési tevékenységek megtervezése és megvalósítása, és európai uniós témákkal kapcsolatos megfelelő ismeretek és készségek biztosítása a tanárok részére;
- kifejezetten Európai Unióval kapcsolatos témákhoz kidolgozott tevékenységek rendelkezésre bocsátása az alapfokú és középfokú oktatásban, valamint a szakképző intézményekben tanuló diákok számára;

„Tapasztalatcsere"

- közös tudományos tevékenységek révén az „oktatói munkaközösség/tanszék/kutatócsoport" ismeretszintjének növelése és/vagy dinamikájának fokozása egy adott ország felsőoktatási intézményében, ahol ez iránt határozott érdeklődés/igény mutatkozik;
- több intézmény hallgatóinak közös oktatásához tartalmak közös kidolgozása; a részt vevő intézmények közös tevékenységeket szervezhetnek, előkészíthetik a kurzusokat támogató eszközöket;

„Tartalmak terjesztése"

- a közigazgatásban dolgozóknak, speciális témák szakértőinek és a civil társadalom egészének szóló tájékoztató és terjesztési tevékenységek támogatása;
- konferenciák, szemináriumok és/vagy kerekasztal viták szervezése fontos európai uniós témákkal kapcsolatban.

MI A JEAN MONNET PROJEKTBEN RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK SZEREPE?

A pályázatot benyújtó intézménynek világos és fenntartható stratégiát, valamint részletes munkaprogramot kell kidolgoznia, amely a várt eredményekről is felvilágosítást nyújt. Indokolnia kell a tervezett tevékenységek

szükségességét, a közvetlen és közvetett kedvezményezetteket, és garantálnia kell az összes részt vevő szervezet aktív szerepvállalását.

A felsőoktatási intézmény (vagy más támogatható szervezet) jogi képviselője írja alá a pályázatokat, és ad tájékoztatást a pályázó intézmény jogi formájáról, célkitűzéseiről és tevékenységeiről.
A pályázatok fő felelősei a felsőoktatási intézmények (vagy más támogatható szervezetek). A támogatás teljes időtartama alatt kötelesek végrehajtani a projektjükben leírt tevékenységeket.

A JEAN MONNET PROJEKT ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A Jean Monnet projektnek a következő formális szempontoknak kell megfelelnie, hogy Erasmus+ támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Ki pályázhat?	A világ bármely országában székhellyel rendelkező, európai uniós témakörökkel foglalkozó felsőoktatási intézmény vagy egyéb szervezet. Programországokban található felsőoktatási intézményeknek érvényes Erasmus Felsőoktatási Chartával kell rendelkezniük. A partnerországok felsőoktatási intézményeinek nem kell Chartával rendelkezniük. Erre a támogatástípusra nem pályázhatnak az európai érdekeket szolgáló célt képviselő, kijelölt intézmények (az Erasmus+ programot létrehozó rendelkezésben meghatározva). Alapfokú és középfokú oktatási intézmények sem pályázhatnak, de aktívan hozzájárulhatnak a tevékenységek megvalósításához.
A projekt időtartama	12–24 hónap.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
Mikor kell benyújtani a pályázatot?	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint február 23-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk az ugyanazon év szeptember 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó intézmények értékelése **kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján is zajlik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 25 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a tevékenység célkitűzései és prioritásai (lásd „A Jean Monnet tevékenységek céljai" és a „Mit értünk Jean Monnet projekten" szakaszt); - a Jean Monnet projektek konkrét célkitűzései (innováció, tapasztalatcsere, tartalmak terjesztése); ▪ A pályázat milyen mértékben… - … alkalmas új oktatási, kutatási és vitatevékenységek létrehozásának támogatására; - … mutat fel tudományos hozzáadott értéket; - … támogatja az európai uniós tanulmányokat a Jean Monnet tevékenységben részt vevőintézményben és biztosítja az európai uniós tanulmányok láthatóságának növekedését a Jean Monnet tevékenységeknek otthont adó intézményben és nemzeti szinten. ▪ A pályázat relevanciája a tevékenység elsődleges célcsoportjai szempontjából: - a Jean Monnet tevékenység által még nem érintett országok intézményei; - Jean Monnet finanszírozásban még nem részesülő intézmények vagy felsőoktatási szakemberek.
A projektterv és a megvalósítás/kivitelezés minősége (maximum 25 pont)	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás/kivitelezés, értékelés, nyomon követés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései, a tervezett tevékenységek és a költségvetés közötti összhang ▪ A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága
A projektet végrehajtó csoport minősége (maximum 25 pont)	▪ A projekt keretében megvalósítandó tevékenységekben kiemelt szerephez jutó felsőoktatási dolgozók profiljának és szakértelmének megfelelő jellege (tudományos és nem tudományos területen egyaránt) ▪ Az alapfokú és középfokú oktatásban tanuló diákoknak szóló projektek: megfelelő pedagógiai készségekkel rendelkező szakember bevonása a projektbe
Hatás és terjesztés (maximum 25 pont)	▪ Az oktatási tevékenységek eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a Jean Monnet tevékenységnek otthont adó intézményre; - a Jean Monnet tevékenységben részt vevő hallgatókra és tanulókra; - a helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szinten érintett egyéb intézményekre és személyekre. ▪ A Jean Monnet tevékenység eredményeinek a tevékenységeknek otthont adó intézményen belül és kívül történő terjesztését célzó lépések alkalmassága és minősége. ▪ A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy finanszírozhatók legyenek. Ezenkívül a fenti tartalmi követelmények mindegyike esetében legalább 13 pontot el kell érniük.

MIT KELL MÉG TUDNI A JEAN MONNET PROJEKTRŐL?

TERJESZTÉS ÉS HATÁS

A Jean Monnet projekteknek gondoskodniuk kell a tevékenységek eredményeinek a közvetlenül az érintett szereplők körén kívüli terjesztéséről és hasznosításáról. Ez jelentősen növelni fogja a tevékenységek hatását, és hozzá fog járulni a rendszerszintű változáshoz.

A Jean Monnet projektek koordinátorai számára előírják, hogy frissítsék a saját tevékenységeikre vonatkozó szakaszokat a Jean Monnet tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó speciális Erasmus+ online eszközben. Kifejezetten ösztönözni fogják őket a releváns platformok és eszközök (azaz a Jean Monnet könyvtár, Jean Monnet virtuális közösség) használatára. A nyilvánosság folyamatosan tájékozódhat az eredményekről az Erasmus+ általános informatikai eszközének részét képező alkalmazásokból. A támogatás jogosultjainak rendszeresen frissíteniük kell az eszközt a munkájuk eredményeivel.

A Jean Monnet projekteket arra ösztönözzük, hogy:

- vegyenek részt nemzeti és európai szintű terjesztési és tájékoztató eseményeken;
- szervezzenek eseményeket (előadások, szemináriumok, műhelyfoglalkozások stb.) helyi, regionális és nemzeti szintű politikai döntéshozók, valamint a szervezett civil társadalom és iskolák részvételével;
- terjesszék tevékenységeik eredményeit a nyilvánosság és a civil társadalom képviselőinek igényeire szabott szemináriumok és előadások szervezésével;
- építsenek hálózatot kiválósági központokkal, Jean Monnet katedrákkal, -modulkoordinátorokkal és támogatott intézményekkel és egyesületekkel;
- használjanak nyitott oktatási segédanyagokat, tegyék közzé tevékenységeik összefoglalóját, tartalmát és ütemtervét, valamint a várt eredményeket.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

Jean Monnet projekt számára odaítélhető maximális támogatás: 60 000 EUR (a teljes költségek legfeljebb 75 %-a)

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg
Konferenciákon való részvétel	Konferenciák, szemináriumok, műhelyfoglalkozások stb. szervezésével kapcsolatos költségekhez való hozzájárulás, a nem helyi előadók részvételéhez kapcsolódó költségek kivételével	Egységköltség-hozzájárulás	D.2/nap/résztvevő
Utazás (nem helyi előadók)	A konferencián részt vevő nem helyi előadók utazási költségeihez való hozzájárulás az út távolsága alapján. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámolni[164]. Az oda- és visszaút támogatására adható uniós támogatás összegének kiszámításához az egyirányú út távolságát kell alapul venni[165].	Egységköltségek	100–499 km-es távolság esetén: 180 EUR/résztvevő
			500–1999 km-es távolság esetén: 275 EUR/résztvevő
			2000–2999 km-es távolság esetén: 360 EUR/résztvevő
			3000–3999 km-es távolság esetén: 530 EUR/résztvevő
			4000–7999 km-es távolság esetén: 820 EUR/résztvevő
			8000 km-es és nagyobb távolság esetén: 1100 EUR/résztvevő
Megélhetés (nem helyi előadók)	A konferencián részt vevő nem helyi előadók személyes költségeihez való hozzájárulás	Egységköltség-hozzájárulás	D.3/nap/résztvevő

[164] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.

[165] ha például egy madridi személy Rómában szervezett mobilitási tevékenységben vesz részt, a) a pályázónak ki kell számolnia a Madrid és Róma közötti távolságot (1365,28 km); b) ki kell választania az utazási távolságnak megfelelő sávot (amely az 500–1999 km közötti távolság), majd c) ennek alapján ki kell számítania a Madrid és Róma közötti oda-vissza útra fizetendő költségeihez való hozzájárulásra adható uniós támogatást.(275 EUR)

Kiegészítő tevékenységek	A tevékenység keretében végrehajtott kiegészítő tevékenységekhez kapcsolódó járulékos költségekhez való hozzájárulás: például az esemény tudományos nyomon követése, honlap létrehozása és fenntartása, publikációk kidolgozása, nyomtatása és terjesztése; tolmácsolási költségek; előállítási költségek	Egyösszegű támogatás	25 000 EUR

A Jean Monnet projektekre alkalmazandó konkrét összegek a pályázati útmutató B. részében, a Jean Monnet fejezet végén, a „Jean Monnet egységköltségek” szakaszban találhatók.

JEAN MONNET EGYSÉGKÖLTSÉGEK

D.1. NEMZETI OKTATÁSI KÖLTSÉG (EURÓ/OKTATÁSI ÓRA)

Az összeg az oktatási tevékenység megvalósítási országától függ.

Programországok	
Belgium	200
Bulgária	80
Cseh Köztársaság	107
Dánia	200
Németország	200
Észtország	107
Írország	172
Görögország	129
Spanyolország	161
Franciaország	184
Horvátország	96
Olaszország	166
Ciprus	151
Lettország	98
Litvánia	106
Luxemburg	200
Magyarország	104

Málta	138
Hollandia	200
Ausztria	200
Lengyelország	104
Portugália	126
Románia	81
Szlovénia	136
Szlovákia	114
Finnország	193
Svédország	200
Egyesült Királyság	184
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	80
Izland	159
Liechtenstein	80
Norvégia	200
Törökország	87
Partnerországok	
Antigua és Barbuda	92

Ausztrália	200
Bahrein	110
Barbados	94
Brunei	200
Kanada	200
Chile	83
Egyenlítői-Guinea	131
Hongkong	200
Izrael	144
Japán	178
Koreai Köztársaság	153
Kuvait	200
Líbia	90
Mexikó	86
Új-Zéland	153
Omán	131
Katar	200
Oroszország nemzetközi jog által elismert területe	109
Saint Kitts és Nevis	84

Szaúd-Arábia	126
Seychelle-szigetek	126
Szingapúr	200
Svájc	200
Trinidad és Tobago	115
Egyesült Arab Emirátusok	200
Amerikai Egyesült Államok	200
Egyéb	80

D.2. NEMZETI KONFERENCIAKÖLTSÉG (EURÓ/NAP)

Az összeg a tevékenység megvalósítási országától függ.

Programországok	
Belgium	88
Bulgária	40
Cseh Köztársaság	55
Dánia	94
Németország	90
Észtország	47
Írország	75
Görögország	56
Spanyolország	70
Franciaország	80
Horvátország	42
Olaszország	73
Ciprus	66
Lettország	43
Litvánia	47
Luxemburg	144
Magyarország	46
Málta	60
Hollandia	97
Ausztria	94
Lengyelország	45
Portugália	55
Románia	40
Szlovénia	59
Szlovákia	50
Finnország	84
Svédország	95
Egyesült Királyság	81
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	40
Izland	69
Liechtenstein	40
Norvégia	138
Törökország	40

Partnerországok	
Argentína	44
Ausztrália	90
Bahrein	43
Barbados	41
Brunei	115
Kanada	89
Egyenlítői-Guinea	57
Hongkong	117
Izrael	63
Japán	78
Koreai Köztársaság	67
Kuvait	110
Makaó	154
Új-Zéland	67
Omán	57
Katar	194
Oroszország nemzetközi jog által elismert területe	48
Szaúd-Arábia	55
Seychelle-szigetek	55
Szingapúr	133
Svájc	118
Trinidad és Tobago	50
Egyesült Arab Emirátusok	107
Amerikai Egyesült Államok	109
Egyéb	40

D.3. MEGÉLHETÉS: NEM HELYI ELŐADÓK (EURÓ/NAP)

Az összeg a tevékenység megvalósítási országától függ.

Programországok	
Belgium	232
Bulgária	227
Cseh Köztársaság	230
Dánia	270
Németország	208
Észtország	181
Írország	254
Görögország	222
Spanyolország	212
Franciaország	245
Horvátország	180
Olaszország	230
Ciprus	238
Lettország	211
Litvánia	183
Luxemburg	237
Magyarország	222
Málta	205
Hollandia	263
Ausztria	225
Lengyelország	217
Portugália	204
Románia	222
Szlovénia	180
Szlovákia	205
Finnország	244
Svédország	257
Egyesült Királyság	276
Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság	210
Izland	245
Liechtenstein	175
Norvégia	220
Törökország	220

Partnerországok	
Afganisztán	125
Albánia	210
Algéria	170
Andorra	195
Angola	280
Antigua és Barbuda	225
Argentína	285
Örményország	280
Ausztrália	210
Azerbajdzsán	270
Bahama-szigetek	190
Bahrein	275
Banglades	190
Barbados	215
Belarusz	225
Belize	185
Benin	150
Bhután	180
Bolívia	150
Bosznia-Hercegovina	200
Botswana	185
Brazília	245
Brunei	225
Burkina Faso	145
Burundi	165
Kambodzsa	165
Kamerun	160
Kanada	230
Zöld-foki-szigetek	125
Közép-afrikai Köztársaság	140
Csád	210
Chile	245
Kína	210
Kolumbia	170
Comore-szigetek	135
Kongói Demokratikus Köztársaság	245
Kongó	185
Cook-szigetek	185
Costa Rica	190
Kuba	225
Dzsibuti	235
Dominika	215
Dominikai Köztársaság	230
Ecuador	190
Egyiptom	205
Salvador	180
Egyenlítői-Guinea	145
Eritrea	130
Etiópia	195
Fidzsi	170
Gabon	190
Gambia	170
Grúzia	295
Ghána	210
Grenada	215
Guatemala	175
Guinea	185
Bissau-Guinea	140
Guyana	210
Haiti	190
Honduras	175
Hongkong	265
India	245
Indonézia	195
Irán	200
Irak	145
Izrael	315
Elefántcsontparti Köztársaság	190
Jamaica	230
Japán	405
Jordánia	195
Kazahsztán	245
Kenya	225
Kiribati	205
Koreai Népi Demokratikus Köztársaság	230
Koreai Köztársaság	300

Koszovó, az 1999. évi 1244. sz. ENSZ BT-határozat értelmében	220
Kuvait	280
Kirgizisztán	255
Laosz	195
Libanon	260
Lesotho	150
Libéria	235
Líbia	225
Makaó	150
Madagaszkár	155
Malawi	215
Malajzia	250
Maldív-szigetek	185
Mali	155
Marshall-szigetek	185
Mauritánia	125
Mauritius	200
Mexikó	255
Mikronézia	190
Moldovai Köztársaság	250
Monaco	170
Mongólia	160
Montenegró	220
Marokkó	205
Mozambik	200
Mianmar	125
Namíbia	135
Nauru	185
Nepál	185
Új-Zéland	185
Nicaragua	185
Niger	125
Nigéria	235
Niue	185
Omán	205
Pakisztán	180
Palau	185
Palesztina	170
Panama	210
Pápua Új-Guinea	190
Paraguay	190
Peru	210

Fülöp-szigetek	210
Katar	200
Oroszország nemzetközi jog által elismert területe	365
Ruanda	225
Saint Kitts és Nevis	270
Saint Lucia	215
Saint Vincent és Grenadine-szigetek	265
Szamoa	185
San Marino	175
São Tomé és Príncipe	155
Szaúd-Arábia	280
Szenegál	200
Szerbia	220
Seychelle-szigetek	225
Sierra Leone	190
Szingapúr	225
Salamon-szigetek	170
Szomália	175
Dél-afrikai Köztársaság	195
Srí Lanka	155
Szudán	270
Suriname	180
Szváziföld	140
Svájc	220
Szíria	225
Tádzsikisztán	185
Tajvan	255
Tanzánia	250
Thaiföld	205
Togo	155
Tonga	155
Trinidad és Tobago	175
Tunézia	145
Türkmenisztán	230
Tuvalu	185
Uganda	235
Ukrajna nemzetközi jog által elismert területe	270
Egyesült Arab Emirátusok	265
Amerikai Egyesült Államok	280
Uruguay	215
Üzbegisztán	230

Vanuatu	170
Vatikán	175
Venezuela	210
Vietnam	255
Jemen	225
Zambia	185
Zimbabwe	165
Egyéb	205

SPORT

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

A következő tevékenységek valósíthatók meg a sport terén:

- együttműködési partnerségek;
- kis együttműködési partnerségek;
- nonprofit európai sportesemények.

Az Erasmus+ ezen kívül azokat a tevékenységeket is támogatja, amelyek tények, adatok rendelkezésre bocsátásával megerősítik a szakpolitikai döntéshozatalt (tanulmányok, adat- és információgyűjtés, felmérések stb.), valamint ösztönzik az európai érintett szereplőkkel folytatott párbeszédet (uniós sportfórum, uniós elnökségi események, konferenciák, találkozók, szemináriumok stb.). Ezeket a tevékenységeket az Európai Bizottság vagy közvetlenül, vagy a Végrehajtó Ügynökség közreműködésével támogatja.

Az Erasmus+ program konkrét célkitűzései a sport terén a következők:

- a sport integritását fenyegető, határokon átnyúló veszélyek, például a dopping, a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása és az erőszak, valamint az intolerancia és a diszkrimináció minden formájának kezelése;
- a jó kormányzás ösztönzése és támogatása a sportban, valamint a sportolók kettős karrierjének támogatása;
- a sport területén végzett önkéntes tevékenységek ösztönzése, valamint a társadalmi befogadás, az esélyegyenlőség és az egészségvédő testmozgás fontosságának tudatosítása a sportban való fokozott részvétel és mindenki számára egyenlő hozzáférési lehetőség biztosítása révén.

Az Erasmus+ programot létrehozó rendeletnek megfelelően az alulról szerveződő sport kerül a középpontba.

A sport területén végrehajtott tevékenységek várt hatása a sport európai dimenziójának megerősítése a sporthoz kapcsolódó különböző uniós szintű témákra vonatkozó tapasztalatok és ismeretek megszerzése, megosztása és terjesztése révén.

Az Erasmus+ program keretében olyan sportprojektek támogathatók, amelyek növelik a sportban, a testmozgásban és az önkéntességben való részvételt.

Olyan projektek támogathatók, amelyek hatására:
- programországokban nő a sporttal kapcsolatos tudatosság és ismeretek szintje;
- növekszik a sport társadalmi befogadást, esélyegyenlőséget és az egészségvédő testmozgást támogató szerepére vonatkozó tudatosság szintje;
- megerősödik az együttműködés a sport és a testmozgás terén tevékeny intézmények és szervezetek között;
- erősödik a programországok sportszervezetei és egyéb releváns szervezetei közötti hálózatépítés;
- erősödik a bevált gyakorlatok megosztása.

A sport területén végrehajtott tevékenységek további várt hatása, hogy hozzájáruljanak az európai sporthét megvalósításához. Az európai sporthét a Bizottság kezdeményezése, hogy népszerűsítse – tekintettel a sportban és testmozgásban való részvétel csökkenő szintjére – a sportot és a testmozgást az Európai Unióban.

Az európai sporthét a tervek szerint a következő koncepció mentén kerül megrendezésre: az eseményt hivatalos megnyitó ünnepséggel kezdődik, majd a sporthét keretében egy fő eseményt és 4 tematikus napot szerveznek, amelyek különböző témákat állítanak a középpontba: oktatás, munkahelyek, szabadtér, sportklubok és fitneszközpontok. Az európai sporthét más tevékenységekkel együtt ösztönzőleg fog hatni a határokon átnyúló, szemléletformálást célzó tevékenységek megszervezésére.

2017-től az Európai Sporthét szeptember23-tól 30-ig tart. Az Európai Bizottság által szervezett tevékenységek mellett a tagállamok nemzeti tevékenységeket szerveznek és helyi tevékenységeket koordinálnak.

A 2017-es európai sporthétről a http://ec.europa.eu/sport/ honlapon olvashatók további információk.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI PARTNERSÉGEK

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI PARTNERSÉGEK CÉLJAI

Az együttműködési partnerségek lehetőséget teremtenek a sporthoz és testmozgáshoz kapcsolódó különböző területeken innovatív termékek kifejlesztésére, átadására és/vagy végrehajtására és/vagy meglevő és új termékek vagy innovatív ötletek intenzív terjesztésére és kihasználására. Résztvevői a sportban vagy azon kívül tevékenykedő különböző szervezetek és szereplők – különös tekintettel a helyi, regionális, nemzeti és európai szintű hatóságokra, sportintézményekre, sporttal foglalkozó szervezetekre és oktatási szervekre. Együttműködési partnerségek alatt elsősorban olyan innovatív projekteket értünk, amelyek célja:

- a sportban és a testmozgásban való részvétel ösztönzése, főként Tanács egészségfejlesztő testmozgásra vonatkozó ajánlásának végrehajtásának támogatásával, az EU testmozgásra vonatkozó útmutatásainak megfelelően;
- a sportban és a testmozgásban való részvétel ösztönzése, különösen az európai sporthét támogatásával;
- a sportra vonatkozó és azon keresztül történő oktatás ösztönzése, különös tekintettel a készségfejlesztésre, valamint a sportolók kettős karrierjéről szóló uniós iránymutatások végrehajtásának támogatása;
- a sport területén végzett önkéntes tevékenységek ösztönzése;
- a doppingolás elleni küzdelem, különösen a rekreációs területeken;
- a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása elleni küzdelem;
- a jó kormányzás ösztönzése a sportban;
- küzdelem az erőszak ellen, a rasszizmus, a hátrányos megkülönböztetés és az intolerancia kezelése;

a társadalmi befogadás és az esélyegyenlőség sport terén történő megvalósulásának támogatása

Az együttműködési partnerségeknek elő kell mozdítaniuk az európai hálózatok kialakulását és fejlődését a sport terén. Az Unió lehetőséget teremt ezáltal az érintett szereplők között olyan fokozott együttműködésre, amely az uniós program nélkül nem jött volna létre. A sport és a testmozgás támogatása, valamint a sporttal kapcsolatos kihívások kezelése érdekében az együttműködési partnerségeknek elő kell mozdítaniuk a helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szakpolitikák közötti szinergiákat.

Az együttműködési partnerségek keretében az Erasmus+ támogatni kívánja a sport terén az olyan új projektformák, illetve a nemzetközi együttműködés olyan új formáinak tesztelését és fejlesztését, amelyek nagy valószínűséggel jelentős mértékben ösztönzik a nemzeti finanszírozási rendszerekből vagy más uniós forrásokból (például az európai strukturális és beruházási alapokból) támogatható kezdeményezéseket.

A Bizottság a Végrehajtó Ügynökség közreműködésével egy pályázati kört szervez az év folyamán.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

Az Erasmus+ program rugalmas az együttműködési partnerségek keretében megvalósítható tevékenységek tekintetében, amennyiben a pályázat igazolja, hogy a javasolt tevékenységek a lehető legmegfelelőbbek a projektre vonatkozóan meghatározott célkitűzések eléréséhez. Az együttműködési partnerségek jellemzően számos tevékenységgel foglalkozhatnak, például:

- érintett szereplők közötti hálózatépítés;
- bevált gyakorlatok fejlesztése, azonosítása, támogatása és megosztása;
- oktatási és képzési modulok és eszközök előkészítése, kidolgozása és megvalósítása;
- a sport terén multiplikátor szerepet betöltők kompetenciáinak növelésére, és a mutatók ellenőrzésének és teljesítményértékelésének fejlesztésére irányuló tevékenységek, különös tekintettel az etikus magatartás és a magatartási kódexek sportolók körében történő népszerűsítésére;
- szemléletformálást célzó tevékenységek, amelyek felhívják a figyelmet sportnak és a testmozgásnak az egyének személyes, társadalmi és szakmai fejlődése terén jelentkező hozzáadott értékére;
- a sport, az egészségügy, az oktatás, a képzés és az ifjúságügy között fennálló innovatív szinergiák támogatására irányuló tevékenységek;
- a társadalmi és gazdasági kihívások kezelése érdekében a sporttal kapcsolatos tények és adatok elérhetőségének fejlesztését szolgáló tevékenységek (a fent említett tevékenységeket alátámasztó adatgyűjtés, felmérések, konzultációk stb.);
- a fent felsorolt tevékenységek támogatását szolgáló konferenciák, szemináriumok, találkozók, események és tudatosságnövelő lépések.

KI VEHET RÉSZT EGYÜTTMŰKÖDÉSI PARTNERSÉGBEN?

Az együttműködési partnerségben bármely, a sport és a testmozgás terén aktív nonprofit szervezet és közintézmény részt vehet. A projekt célkitűzésétől függően az együttműködési partnerségekben a legkülönbözőbb és legmegfelelőbb partnereknek kell részt venniük annak érdekében, hogy egymás különböző tapasztalataira, profiljára és szakértelmére építsenek, illetve releváns és kiváló projekteredményeket érjenek el.

Az együttműködési partnerségek célja programországokban működő szervezetek közötti együttműködés biztosítása.

Az együttműködési partnerségnek a következő személyekből és szervezetekből kell állnia:

- pályázó/koordinátor: az a szervezet, amelyik az összes partner nevében benyújtja a pályázatot. Ha a projekt támogatást kap, akkor a pályázó/koordinátor lesz az uniós támogatás fő kedvezményezettje, és az összes részt vevő szervezet nevében ő írja alá a több kedvezményezettre vonatkozó támogatási szerződést. Koordinátori szerepe a következő kötelezettségekkel jár:
  - képviseli a részt vevő szervezeteket az Európai Bizottság előtt és eljár a nevükben;
  - pénzügyi és jogi felelősséget vállal az egész projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért;
  - a többi projektpartnerrel együttműködve koordinálja az együttműködési partnerséget;
- partnerek: azok a szervezetek, amelyek aktívan hozzájárulnak az együttműködési partnerség előkészítéséhez, megvalósításához és értékeléséhez. Minden partnernek meghatalmazást kell aláírnia, amelyben az aláíró felek meghatalmazzák a koordinátort, hogy a projekt megvalósítása során a nevükben és helyettük eljárjon.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI PARTNERSÉGEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

Az együttműködési projektnek az alábbi listában szereplő formai követelményeknek kell megfelelnie, hogy Erasmus+-támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható részt vevő intézmények	Részt vevő szervezet lehet bármely olyan nonprofit szervezet vagy közintézmény, amely a sport területén aktív, és valamely programországban vagy partnerországban van a székhelye (lásd a pályázati útmutató A. részében a „Támogatható országok” részt). Ilyen szervezetek lehetnek például a következők (a teljesség igénye nélkül): ▪ helyi, regionális vagy nemzeti szintű, sportért felelős közintézmény; ▪ nemzeti olimpiai bizottság vagy nemzeti sportszövetség; ▪ helyi, regionális nemzeti, európai vagy nemzetközi szintű sportszervezet; ▪ nemzeti sportszövetség; ▪ sportklub; ▪ sportolókat képviselő szervezet vagy szövetség; ▪ a sport terén tevékenykedő szakembereket és önkénteseket (például edzők, menedzserek stb.) képviselő szervezet vagy szövetség; ▪ a tömegsport-mozgalmat képviselő szervezet; ▪ a testmozgás népszerűsítése terén tevékenykedő szervezet; ▪ az aktívszabadidő-ágazatot képviselő szervezet; ▪ az oktatás, a képzés vagy az ifjúságügy terén tevékenykedő szervezet.

Ki pályázhat?	Pályázó bármely, programországban székhellyel rendelkező szervezet lehet. Ez a szervezet pályázik az adott projektben érintett összes részt vevő szervezet nevében.
A részt vevő szervezetek száma és profilja	Az együttműködési partnerség nemzetközi partnerség, amelyben a programországok közül öt különböző ország legalább öt szervezete működik közre. A részt vevő szervezetek számának felső határa nincs korlátozva. A menedzsment költségekre fordítható támogatás mértéke (10 részt vevő szervezetben) azonban maximalizálva van. A pályázat benyújtásakor az összes részt vevő szervezetet fel kell tüntetni.
A projekt időtartama	A projekt célkitűzésének és a tervezett tevékenységek típusának megfelelően a pályázati szakaszban ki kell választani a kívánt időtartamot (12, 18, 24, 30 vagy 36 hónap).
A tevékenység helyszíne(i)	A tevékenységeket az együttműködési partnerségben részt vevő szervezetek országában/országaiban kell megvalósítani.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
A pályázat benyújtásának határideje	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint április 6-án déli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő év január 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek további részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó szervezetek értékelése a releváns **értékelési szempontok, kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

Az együttműködési partnerségek különböző kategóriáira előirányzott felosztás a következők szerint fog alakulni:

- hozzávetőleg 25 % az 1. és a 2. prioritásra (a sportban és a testmozgásban való részvételt ösztönző projektek);
- hozzávetőleg 25 % a 3. és a 4. prioritásra (a sportra vonatkozó és azon keresztül történő oktatást ösztönző, a testmozgás és a kettős karrier területére vonatkozó uniós iránymutatások végrehajtását támogató projektek,[166] valamint a sport területén végzett önkéntes tevékenységeket ösztönző projektek)
- hozzávetőleg 25 % az 5., 6. és 7. prioritásra (a sport integritását, úgymint a doppingolás és a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása elleni küzdelmet támogató, valamint a sportban a jó kormányzást ösztönző projektek);
- hozzávetőleg 25 % a 8. és 9. prioritásra (küzdelem az erőszak, a rasszizmus, a hátrányos megkülönböztetés és az intolerancia ellen a sport területén, a társadalmi befogadás és az esélyegyenlőség ösztönzése a sportban).

Ezekben a kategóriákban a projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

[166] A sportolók kettős karrierjére vonatkozó uniós iránymutatások (elfogadta 2012. 09. 28-án a sportoktatási és -képzési uniós szakértői csoport, ISBN 978-92-79-31161-1).

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a sport területére vonatkozó uniós szakpolitikai célkitűzések; - a kategória célkitűzései és prioritásai (lásd a „Az együttműködési partnerségek céljai" szakaszt). ▪ Milyen mértékben… - … képezi a pályázat alapját hiteles és adekvát igényfelmérés; - … vannak világosan meghatározott célkitűzések, és ezek mennyire realisztikusak, valamint milyen mértékben vonatkoznak olyan kérdésekre, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek és célcsoportok szempontjából; - … innovatív a pályázat, és/vagy milyen mértékben egészít ki más, a részt vevő szervezetek által már megvalósított kezdeményezéseket; - ... hoz létre a pályázat uniós szintű hozzáadott értékeket olyan eredmények révén, amelyek egyetlen országban végrehajtott tevékenységekkel nem lennének teljesíthetők.
A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 20 pont)	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései, a tervezett módszertan, tevékenységek és költségvetés közötti összhang ▪ A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága ▪ Az irányítási rendszerek megléte és minősége (a határidők, a szervezés, a feladatok és a feladatkörök világosan meg vannak határozva és reálisak) ▪ A minőség-ellenőrzési lépések megléte és relevanciája annak biztosítására, hogy a projekt megvalósítása jó minőségben, határidőre és a költségvetésnek megfelelően történjék ▪ Milyen mértékben költséghatékony a projekt, és minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel-e hozzá
A projektet megvalósító csoport és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 20 pont)	▪ Milyen mértékben… - … alkotnak a projektben részt vevő szervezetek adott esetben egymást kiegészítő, a szükséges profillal, tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező, megfelelő összetételű csoportot a projekt összes aspektusának sikeres megvalósítása szempontjából; - … von be a projekt olyan személyeket, akik szakértelemmel rendelkeznek a megfelelő területeken, például a sportra vonatkozó szakpolitika, a gyakorlati megvalósítás (edzések, versenyek, személyre szabott felkészülés stb.) és az elméleti szakismeretek terén, valamint akik képesek nagyobb közönséget megszólítani; - … igazolja a felelősségek és a feladatok elosztása az összes részt vevő szervezet kötelezettségvállalását és aktív részvételét; ▪ Adott esetben milyen mértékben képvisel egy partnerország részt vevő szervezetének bevonása lényeges hozzáadott értéket a projekt szempontjából (ha ez a feltétel nem teljesül, a projektet nem választják ki támogatásra).

Hatás és az eredmények terjesztése (maximum 30 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A disszeminációs terv minősége: a projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége. ▪ A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét. ▪ A projekt fenntarthatóságának biztosítására irányuló tervek minősége: képes-e a projekt az uniós támogatás felhasználása után is hatást kifejteni és eredményeket felmutatni.

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatók legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája” és a „Hatás és az eredmények terjesztése” kategóriánál legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége”, valamint „A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége” kategóriáknál pedig legalább 10 pontot) el kell érniük.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

<table>
<tr><th colspan="6">Az együttműködési partnerségek számára odaítélhető maximális támogatás: 400 000 EUR</th></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><th colspan="2">Elszámolható költségek</th><th>Finanszírozási mechanizmus</th><th colspan="2">Összeg</th><th>A kiszámítás módja</th></tr>
<tr><td rowspan="2">A projekt menedzselése és végrehajtása</td><td rowspan="2">A projekt menedzselése (pl. tervezés, költségvetés, partnerek közötti kommunikáció és egyeztetés stb.); kisléptékű tanulási/tanítási/képzési anyagok, eszközök, megközelítések stb. Virtuális együttműködés és helyi projekttevékenységek; információ, népszerűsítés és terjesztés (pl. brosúrák, szórólapok, online információ stb.)</td><td>Egységköltség-hozzájárulás</td><td>Hozzájárulás a koordináló szervezet tevékenységéhez: 500 EUR/hó</td><td rowspan="2">Legfeljebb 2750 EUR/hó</td><td rowspan="2">Az együttműködési partnerség időtartama és a részt vevő szervezetek száma alapján</td></tr>
<tr><td>Egységköltség-hozzájárulás</td><td>Hozzájárulás a többi részt vevő szervezet tevékenységéhez: 250 EUR/szervezet/hó</td></tr>
<tr><td>Nemzetközi projekttalálkozók</td><td>Részvétel projekttalálkozókon, amelyeknek házigazdája az egyik részt vevő szervezet, végrehajtási és koordinációs célokból. Hozzájárulás az utazás és a megélhetés költségeihez</td><td>Egységköltség-hozzájárulás</td><td colspan="2">100-1999 km-es távolság esetén: 575 EUR/résztvevő/találkozó

2000 km-es vagy annál nagyobb távolság esetén: 760 EUR/résztvevő/találkozó</td><td>Feltételhez kötött: a pályázónak indokolnia kell a találkozók és a résztvevők számát. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámolni.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Elszámolható költségek</td><td>Finanszírozási mechanizmus</td><td colspan="2">Összeg</td><td>A kiszámítás módja</td></tr>
</table>

Rendkívüli költségek	Hozzájárulás az alvállalkozókhoz vagy áruk és szolgáltatások beszerzéséhez kapcsolódó tényleges költségekhez. Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri.	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 80 %-a Maximum **50.000 EUR/** projekt (a pénzügyi garancia nyújtásának költségeit kivéve)	Feltételhez kötött: az alvállalkozókkal való szerződésnek olyan szolgáltatásokhoz kell kapcsolódnia, amelyeket közvetlenül a részt vevő szervezetek kellően indokolt okokból nem tudnak kivitelezni. Nem igényelhető támogatás szokásos irodai felszerelésekre vagy egyéb olyan felszerelésekre, amelyeket a részt vevő szervezetek/intézmények egyébként is használnak.
További támogatás nagy együttműködési partnerségeknek				
Szellemi termékek	A projekt szellemi termékei/kézzelfogható eredményei (pl. útmutatók, pedagógiai anyagok, nyitott oktatási segédanyagok (OER), IT-eszközök, elemzések, tanulmányok, a társaktól való tanulás módszerei, felmérések és jelentések, találmányok – pl. új sportjátékok)	Egységköltség -hozzájárulás	B5.1/menedzser/projektben töltött munkanap B5./kutató, tanár, edző, képző, ifjúságsegítő/projektben töltött munkanap B5.3/technikus/projektben töltött munkanap	Feltételhez kötött: a vezetők és adminisztratív munkatársak költségeit a „Projektmenedzsment és megvalósítás” költségtételnek kell fedeznie. A két költségtétel közötti esetleges

			B5.4/adminisztratív munkatárs/projektben töltött munkanap		átfedések megelőzése érdekében a pályázóknak indokolniuk kell az egyes tervezett szellemi termékekkel kapcsolatban megpályázott személyi költségek típusát és mértékét. Csak kiváló és jelentős mennyiségű szellemi eredmény minősülhet finanszírozásra jogosultnak ennek a költségtételnek a keretében. A szellemi terméknek rendelkeznie kell azzal a potenciállal, hogy szélesebb körben is használható és hasznosítható, valamint hatást tud gyakorolni.
Multiplikációs sportesemények	Hozzájárulás a nemzeti és nemzetközi konferenciák, szemináriumok, események, valamint a projektben létrehozott szellemi termékek megosztásának és terjesztésének költségeihez (kivéve a projektben részt vevő szervezetek képviselőinek útiköltségét és személyes költségeit)	Egységköltség -hozzájárulás	100 EUR/helyi résztvevő (az esemény helyszínéül szolgáló országból érkező résztvevő)	Legfeljebb 30 000 EUR/projekt	Feltételhez kötött: a multiplikációs események csak a projekt szellemi termékeihez közvetlenül kapcsolódva kaphatnak támogatást. Olyan projektek, amelyek nem kaptak támogatást szellemi termékekre, nem kaphatnak

			200 EUR/nemzetközi résztvevő (más országból érkező résztvevő)		támogatást multiplikációs események szervezésére sem.

A. TÁBLÁZAT: SZELLEMI TERMÉKEK (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Ez a támogatás csak azon szervezetek/intézmények személyi költségeire használható fel, amelyek részt vesznek a szellemi termékek létrehozására irányuló projektben. Az összegek a következő tényezőktől függnek: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja és b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének országa.

	Vezető	**Tanár/képző/ kutató/ ifjúságsegítő**	**Technikus**	**Adminisztratív munkatársak**
	B5.1	**B5.2**	**B5.3**	**B5.4**
Dánia, Írország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Svédország, Liechtenstein, Norvégia	294	241	190	157
Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Finnország, Egyesült Királyság, Izland	280	214	162	131
Cseh Köztársaság, Görögország, Spanyolország, Ciprus, Málta, Portugália, Szlovénia	164	137	102	78
Bulgária, Észtország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Törökország	88	74	55	39

B. TÁBLÁZAT: SZELLEMI TERMÉKEK (ÖSSZEGEK EURÓBAN/NAP)

Ez a finanszírozás csak azon szervezetek/intézmények személyi költségeire használható fel, amelyek részt vesznek a szellemi termékek létrehozására irányuló projektben. Az összegek a következő tényezőktől függnek: a) a projektben részt vevő munkatárs/szakember/oktató profilja és b) a részt vevő munkatárs/szakember/oktató szervezetének országa.

	Vezető	Tanár/képző/ kutató/ ifjúságsegítő	Technikus	Adminisztratív munkatársak
	B5.1	B5.2	B5.3	B5.4
Ausztrália, Kanada, Kuvait, Makaó, Monaco, Katar, San Marino, Svájc, Amerikai Egyesült Államok	294	241	190	157
Andorra, Brunei, Japán, Új-Zéland, Szingapúr, Egyesült Arab Emírségek, Vatikán	280	214	162	131
Bahama-szigetek, Bahrein, Hongkong, Izrael, Koreai Köztársaság, Omán, Szaúd-Arábia, Tajvan	164	137	102	78
Afganisztán, Albánia, Algéria, Angola, Antigua és Barbuda, Argentína, Azerbajdzsán, Banglades, Barbados, Belarusz, Belize, Benin, Bhután, Bissau-Guinea, Bolívia, Bosznia-Hercegovina, Botswana, Brazília, Burkina Faso, Burundi, Chile, Comore-szigetek, Cook-szigetek, Costa Rica, Csád, Dél-afrikai Köztársaság, Dél-Szudán, Dominika, Dominikai Köztársaság, Dzsibuti, Ecuador, Egyenlítői-Guinea, Egyiptom, Elefántcsontparti Köztársaság, Eritrea, Etiópia, Fidzsi-szigetek, Fülöp-szigetek, Gabon, Gambia, Ghána, Grenada, Grúzia, Guatemala, Guineai Köztársaság, Guyana, Haiti, Honduras, India, Indonézia, Irak, Irán, Jamaica, Jemen, Jordánia, Kambodzsa, Kamerun, Kazahsztán, Kelet-Timor, Kenya, Kína, Kirgizisztán, Kiribati, Kolumbia, Kongó, Kongói Demokratikus Köztársaság, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Koszovó, Közép-afrikai Köztársaság, Kuba, Laosz, Lesotho, Libanon, Libéria, Líbia, Madagaszkár, Malajzia, Malawi, Maldív-szigetek, Mali, Marokkó, Marshall-szigeteki Köztársaság, Mauritánia, Mauritius, Mexikó, Mianmar, Mikronéziai Szövetségi Államok, Moldova, Mongólia, Montenegró, Mozambik, Namíbia, Nauru, Nepál, Nicaragua, Niger, Nigéria, Niue, Oroszország nemzetközi jog által elismert szektor, Örményország, Pakisztán, Palau, Palesztina, Panama, Pápua Új-Guinea, Paraguay, Peru, Ruanda, Saint Kitts és Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, São Tomé és Príncipe, Salamon-szigetek, Salvador, Seychelle-szigetek, Sierra Leone, Srí Lanka, Suriname, Szamoa, Szenegál, Szerbia, Szíria, Szomália, Szudán, Szváziföld, Tádzsikisztán, Tanzánia, Thaiföld, Togo, Tonga, Trinidad és Tobago, Tunézia, Tuvalu, Türkmenisztán, Uganda, Ukrajna nemzetközi jog által elismert szektor, Uruguay, Üzbegisztán, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Zambia, Zimbabwe, Zöld-foki-szigetek	88	74	55	39

KIS EGYÜTTMŰKÖDÉSI PARTNERSÉGEK

A KIS EGYÜTTMŰKÖDÉSI PARTNERSÉGEK CÉLJAI

A kis együttműködési partnerségek lehetőséget teremtenek szervezetek számára hálózatok kialakítására és megerősítésére, a nemzetközi működésre való kapacitásuk növelésére, jó gyakorlatok cseréjére, gondolatok és módszerek ütköztetésére a sport és testmozgás különböző területein. A támogatott projektek kézzelfogható eredményeket is fel tudnak mutatni, és elvárás feléjük, hogy tevékenységük eredményét terjesszék, a projekt céljával és léptékével arányos módon. A kis együttműködési partnerségekben különböző szervezetek vehetnek részt, beleértve különösen a helyi, regionális és nemzeti szintű hatóságokat, sportszervezeteket, sporttal foglalkozó szervezeteket és oktatási szerveket. A kis együttműködési partnerségek különösen a 2013-as előkészítő intézkedések folytonosságát hivatottak biztosítani, és elsősorban olyan projektek, amelyek célja:

- a társadalmi bevonás és az esélyegyenlőség sport terén történő megvalósulásának támogatása;
- a hagyományos európai sportok és játékok előmozdítása;
- az önkéntesek, edzők, menedzserek és a nonprofit sportszervezetek munkatársai mobilitásának a támogatása;
- a sportolók, különösen a legfiatalabbak védelme az egészségügyi és biztonsági kockázatoktól az edzések és versenyek körülményeinek javítása révén;
- sportra vonatkozó és azon keresztül történő oktatás ösztönzése, különös tekintettel a készségfejlesztésre.

A kis együttműködési partnerségeknek elő kell mozdítaniuk a transznacionális hálózatok létrehozását és fejlesztését a sport terén. Az EU ezáltal lehetőséget biztosíthat az érintettek közti fokozott együttműködésre, amely uniós cselekvés nélkül nem jött volna létre. A sport és a testmozgás előmozdítása, valamint a sporttal összefüggő kihívások kezelése érdekében a kis együttműködési partnerségeknek elő kell segíteniük a szinergiát is a helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szakpolitikákkal és azok között.

A kis együttműködési partnerségekben legalább egy helyi vagy regionális sportegyesületnek részt kell vennie.

A Bizottság a végrehajtó ügynöksége révén egy pályázati kört szervez az év folyamán.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

Az Erasmus+ program rugalmas a kis együttműködési partnerségek keretében megvalósítható tevékenységek tekintetében, amennyiben a pályázat igazolja, hogy a javasolt tevékenységek a lehető legmegfelelőbbek a projektre vonatkozóan meghatározott célkitűzések eléréséhez. A kis együttműködési partnerségek jellemzően számos tevékenységgel foglalkozhatnak, például:

- az érintett szereplők közötti hálózatépítés;
- a bevált gyakorlatok támogatása, azonosítása és megosztása;
- az oktatási és képzési modulok és eszközök előkészítése, kidolgozása és megvalósítása;
- szemléletformálást célzó tevékenységek, amelyek felhívják a figyelmet a sportnak és a testmozgásnak az egyének személyes, társadalmi és szakmai fejlődése terén jelentkező hozzáadott értékére;
- a sport területe és az egészség, oktatás, képzés és ifjúságügy területei közötti innovatív szinergiák támogatására irányuló tevékenységek;
- a társadalmi és gazdasági kihívások kezelése érdekében a sport tényekkel való megalapozottságának fejlesztését szolgáló tevékenységek (a fent említett tevékenységeket alátámasztó adatgyűjtés, felmérések, konzultációk stb.);
- a fent említett tevékenységek támogatását szolgáló konferenciák, szemináriumok, találkozók, események és tudatosságnövelő lépések.

KI VEHET RÉSZT KIS EGYÜTTMŰKÖDÉSI PARTNERSÉGBEN?

A kis együttműködési partnerségekben bármely, a sport és a testmozgás terén aktív közintézmény vagy nonprofit szervezet részt vehet. A projekt célkitűzésétől függően a kis együttműködési partnerségekben megfelelő és különböző partnereknek kell részt venniük annak érdekében, hogy a különböző tapasztalatokból, profilokból és szakértelemből részesüljenek, valamint releváns és minőségi projekteredményeket hozzanak létre.

A kis együttműködési partnerségek célja a programországokban megalapított szervezetek közötti együttműködés.

A kis együttműködési partnerségeknek a következőkből kell állniuk:

- pályázó/koordinátor: az a szervezet, amelyik az összes partner nevében benyújtja a pályázatot. Ha a projekt támogatásban részesül, akkor a pályázó/koordinátor lesz az uniós támogatás fő kedvezményezettje, és ő írja alá a kedvezményezettre vonatkozó támogatási szerződést. Kérjük, a pénzügyi és szerződéses rendelkezésekkel kapcsolatos további információért olvassa el ennek az útmutatónak a C. részét. A koordinátor szerepe a következő kötelezettségekből áll:
  - képviseli a részt vevő szervezeteket és eljár a nevükben az Európai Bizottság előtt;
  - pénzügyi és jogi felelősséget vállal az egész projekt megfelelő operatív, adminisztratív és pénzügyi megvalósításáért;
  - az összes többi projektpartnerrel együttműködve koordinálja az együttműködési partnerséget;
  - uniós pénzügyi támogatásban részesül az Erasmus+ programból, és felel a források elosztásáért a projektben részt vevő partnerek között.

- partnerek: azok a szervezetek, amelyek hozzájárulnak a kis együttműködési partnerség előkészítéséhez, megvalósításához és értékeléséhez.

A KIS EGYÜTTMŰKÖDÉSI PARTNERSÉGEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A kis együttműködési projektnek az alábbi listában szereplő formai követelményeknek kell megfelelnie, hogy Erasmus+-támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Támogatható részt vevő intézmények	Részt vevő szervezet lehet bármely olyan nonprofit szervezet vagy közintézmény, amely a sport területén aktív, és valamely programországban vagy partnerországban van a székhelye (lásd a pályázati útmutató A. részében a „Támogatható országok” részt). Ilyen szervezetek lehetnek például a következők (a teljesség igénye nélkül): ▪ helyi, regionális vagy nemzeti szintű, sportért felelős közintézmény; ▪ nemzeti olimpiai bizottság vagy nemzeti sportszövetség; ▪ helyi, regionális vagy nemzeti szintű sportszervezet; ▪ nemzeti sportszövetség; ▪ sportklub; ▪ sportolókat képviselő szervezet vagy szövetség; ▪ a sport terén tevékenykedő szakembereket és önkénteseket (például edzők, menedzserek stb.) képviselő szervezet vagy szövetség; ▪ a tömegsport-mozgalmat képviselő szervezet; ▪ a testmozgás népszerűsítése terén tevékenykedő szervezet; ▪ az aktívszabadidő-ágazatot képviselő szervezet.
Ki pályázhat?	Pályázó bármely, programországban székhellyel rendelkező szervezet lehet. Ez a szervezet pályázik a projektben részt vevő összes szervezet nevében.
A részt vevő szervezetek száma és profilja	A kis együttműködési partnerség nemzetközi partnerség, amelyben a programországok közül három különböző ország legalább három szervezete működik közre. A részt vevő szervezetek számának felső határa nincs korlátozva. A menedzsment költségekre és végrehajtásra fordítható támogatás mértéke (5 részt vevő szervezetben) azonban maximalizálva van. A pályázat benyújtásakor az összes részt vevő szervezetet fel kell tüntetni.
A projekt időtartama	12- 24 hónap. A projekt időtartamát a pályázat benyújtásakor kell kiválasztani (12, 18 vagy 24 hónap), a projekt céljainak és a jövőbeni tevékenységek típusainak alapján.

A tevékenység helyszíne(i)	A tevékenységeket a kis együttműködési partnerségben részt vevő szervezetek országában/országaiban kell megvalósítani.
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
A pályázat benyújtásának határideje	A pályázóknak **brüsszeli idő szerint április 6-ándéli 12 óráig** kell benyújtaniuk a következő év január 1-jével kezdődő projektekre vonatkozó pályázatot.
Hogyan kell pályázni?	Ennek további részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó szervezetek értékelése a releváns **értékelési szempontok, kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

Ezekben a kategóriákban a projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a sport területére vonatkozó uniós szakpolitikai célkitűzések; - a kategória célkitűzései és prioritásai (lásd a „Az együttműködési partnerségek céljai” szakaszt). ▪ Milyen mértékben… - … képezi a pályázat alapját hiteles és adekvát igényfelmérés; - … vannak világosan meghatározott célkitűzések, és ezek mennyire realisztikusak, valamint milyen mértékben vonatkoznak olyan kérdésekre, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek és célcsoportok szempontjából; - … innovatív a pályázat, és/vagy milyen mértékben egészít ki más, a részt vevő szervezetek által már megvalósított kezdeményezéseket; - ... hoz létre a pályázat uniós szintű hozzáadott értékeket olyan eredmények révén, amelyek egyetlen országban végrehajtott tevékenységekkel nem lennének teljesíthetők.
A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 20 pont)	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései, a tervezett módszertan, tevékenységek és költségvetés közötti összhang ▪ A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága ▪ Az irányítási rendszerek megléte és minősége (a határidők, a szervezés, a feladatok és a feladatkörök világosan meg vannak határozva és reálisak) ▪ A minőség-ellenőrzési lépések megléte és relevanciája annak biztosítására, hogy a projekt megvalósítása jó minőségben, határidőre és a költségvetésnek megfelelően történjék ▪ Milyen mértékben költséghatékony a projekt, és minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel-e hozzá

A projektet megvalósító csoport és az együttműködési megállapodások minősége (maximum 20 pont)	• Milyen mértékben… - … alkotnak a projektben részt vevő szervezetek adott esetben egymást kiegészítő, a szükséges profillal, tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező, megfelelő összetételű csoportot a projekt összes aspektusának sikeres megvalósítása szempontjából; - … von be a projekt olyan személyeket, akik szakértelemmel rendelkeznek a megfelelő területeken, például a sportra vonatkozó szakpolitika, a gyakorlati megvalósítás (edzések, versenyek, személyre szabott felkészülés stb.) és az elméleti szakismeretek terén, valamint akik képesek nagyobb közönséget megszólítani; - … igazolja a felelősségek és a feladatok elosztása az összes részt vevő szervezet kötelezettségvállalását és aktív részvételét; ▪ Adott esetben milyen mértékben képvisel egy partnerország részt vevő szervezetének bevonása lényeges hozzáadott értéket a projekt szempontjából (ha ez a feltétel nem teljesül, a projektet nem választják ki támogatásra).
Hatás és az eredmények terjesztése (maximum 30 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A disszeminációs terv minősége: a projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége. ▪ A pályázat adott esetben leírja, milyen mértékben teszik szabadon elérhetővé a létrehozott anyagokat, dokumentumokat és tájékoztató eszközöket, és hogyan támogatják nyílt engedéllyel és aránytalan korlátozások nélkül ezek elérhetőségét. ▪ A projekt fenntarthatóságának biztosítására irányuló tervek minősége: képes-e a projekt az uniós támogatás felhasználása után is hatást kifejteni és eredményeket felmutatni.

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatók legyenek. Minden értékelési szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája” és a „Hatás és az eredmények terjesztése” kategóriánál legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége”, valamint „A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége” kategóriáknál pedig legalább 10 pontot) el kell érniük.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

<table>
<tr><th colspan="6">Az együttműködési partnerségek számára odaítélhető maximális támogatás: 60 000 EUR</th></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><th colspan="2">Elszámolható költségek</th><th>Finanszírozási mechanizmus</th><th colspan="2">Összeg</th><th>A kiszámítás módja</th></tr>
<tr><td rowspan="2">A projekt menedzselése és végrehajtása</td><td rowspan="2">A projekt menedzselése (pl. tervezés, költségvetés, partnerek közötti kommunikáció és egyeztetés stb.); kisléptékű tanulási/tanítási/képzési anyagok, eszközök, megközelítések stb. Virtuális együttműködés és helyi projekttevékenységek; információ, népszerűsítés és terjesztés (pl. brosúrák, szórólapok, online információ stb.)</td><td>Egységköltség-hozzájárulás</td><td>Hozzájárulás a koordináló szervezet tevékenységéhez: 500 EUR/hó</td><td rowspan="2">Legfeljebb 2750 EUR/hó</td><td rowspan="2">Az együttműködési partnerség időtartama és a részt vevő szervezetek száma alapján</td></tr>
<tr><td>Egységköltség-hozzájárulás</td><td>Hozzájárulás a többi részt vevő szervezet tevékenységéhez: 250 EUR/szervezet/hó</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nemzetközi projekttalálkozók</td><td rowspan="2">Részvétel projekttalálkozókon, amelyeknek házigazdája az egyik részt vevő szervezet, végrehajtási és koordinációs célokból. Hozzájárulás az utazás és a megélhetés költségeihez</td><td rowspan="2">Egységköltség-hozzájárulás</td><td colspan="2">100-1999 km-es távolság esetén: 575 EUR/résztvevő/találkozó</td><td rowspan="2">Feltételhez kötött: a pályázónak indokolnia kell a találkozók és a résztvevők számát. A távolságokat az Európai Bizottság által biztosított távolságkalkulátorral kell kiszámolni.</td></tr>
<tr><td colspan="2">2000 km-es vagy annál nagyobb távolság esetén: 760 EUR/résztvevő/találkozó</td></tr>
</table>

Elszámolható költségek		**Finanszírozási mechanizmus**	**Összeg**	**A kiszámítás módja**
Rendkívüli költségek	Hozzájárulás az alvállalkozókhoz vagy áruk és szolgáltatások beszerzéséhez kapcsolódó tényleges költségekhez. Pénzügyi garancia nyújtásának költségei, amennyiben a nemzeti iroda kéri.	Tényleges költségek	Az elszámolható költségek 80 %-a Maximum **10.000 EUR/** projekt (a pénzügyi garancia nyújtásának költségeit kivéve)	Feltételhez kötött: az alvállalkozókkal való szerződésnek olyan szolgáltatásokhoz kell kapcsolódnia, amelyeket közvetlenül a részt vevő szervezetek kellően indokolt okokból nem tudnak kivitelezni. Nem igényelhető támogatás szokásos irodai felszerelésekre vagy egyéb olyan felszerelésekre, amelyeket a részt vevő szervezetek/intézmények egyébként is használnak.

EURÓPAI NONPROFIT SPORTESEMÉNYEK

AZ EURÓPAI NONPROFIT SPORTESEMÉNYEK CÉLJAI

A kategória célja az alábbiak támogatása:

- önkéntesség a sportban;
- társadalmi befogadás a sport révén;
- nemek egyenlősége a sportban;
- egészségvédő testmozgás;
- az európai sporthét megvalósítása.

A Bizottság a Végrehajtó Ügynökség közreműködésével egy pályázati kört szervez az év folyamán.
A nonprofit sporteseményeken belül előreláthatóan az alábbi módon oszlik meg a támogatás:

- kb. 30% az európai sporthét végrehajtására;

- kb. 70% az európai sporthéthez nem kapcsolódó, egyéb események (pl. a sportban való önkéntesség, a sport révén történő társadalmi befogadás, a nemek egyenlősége a sportban, az egészségvédő testmozgás témakörökben).

Körülbelül négy esemény kerül támogatásra az európai sporthét megvalósításával kapcsolatban. Ezeknek az európai sporthét végrehajtásával kapcsolatban beazonosított témákra kell fókuszálnia (vagyis: oktatás, munkahely, szabadtéri tevékenységek, sportegyesületek, fitnesz központok).

Körülbelül négy olyan esemény kerül támogatásra, amelyek nem kapcsolódnak az európai sporthéthez. A fent felsorolt témákhoz kapcsolódóan (vagyis: önkéntesség, társadalmi befogadás, nemek egyenlősége, egészségvédő testmozgás) legalább egy eseménynek a sport külső dimenziójához kell kapcsolódnia (pl. sportdiplomácia), legalább egy eseménynek pedig az alulról jövő sportkezdeményezésekre, amelyek a tevékenység céljának elérését támogatják (önkéntesség a sportban, társadalmi befogadás, nemek egyenlősége, egészségvédő testmozgás).

MI AZ EURÓPAI NONPROFIT SPORTESEMÉNY?

Ez a kategória a következőkhöz nyújt pénzügyi támogatást:
- európai szintű sportesemények szervezése valamelyik programországban;
- a sport terén aktív nonprofit szervezetek vagy közintézmények által több programországban egyidejűleg szervezett nemzeti szintű események.

Az események várt eredményei a következők:

- a sportnak a társadalmi befogadást, az esélyegyenlőséget és az egészségvédő testmozgást támogató szerepére vonatkozó tudatosság szintjének növekedése;
- a sportban, a testmozgásban és az önkéntességben való részvétel növekedése.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

Az események támogatása azt jelenti, hogy egyes szervezetek uniós finanszírozást kapnak egy adott esemény előkészítéséért, szervezéséért és nyomon követéséért. A program keretében a következő standard tevékenységek támogathatók (a teljesség igénye nélkül):

- az esemény előkészítése
- az eseményt megelőző oktatási tevékenységek szervezése sportolók, edzők, szervezők és önkéntesek számára;
- az esemény megszervezése;
- a sportesemény kísérőrendezvényeinek (konferenciák, szemináriumok) szervezése;
- az eseményt követő tevékenységek (értékelések, jövőbeli tervek kidolgozása) megvalósítása;
- az esemény témájához kapcsolódó kommunikációs tevékenységek.

MELY TEVÉKENYSÉGEK NEM TÁMOGATHATÓK?

- Nemzetközi, európai vagy nemzeti sportegyesületek/sportszövetségek által rendszeresen megrendezett

sportversenyek;

- professzionális sportversenyek.

AZ EURÓPAI NONPROFIT SPORTESEMÉNYEK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI

Egy európai nonprofit sporteseménynek az alábbi listában szereplő formai követelményeknek kell megfelelnie, hogy Erasmus+-támogatásra lehessen jogosult:

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

Ki pályázhat?	Bármely olyan közintézmény vagy nonprofit szervezet, amely a sport terén tevékenykedik, és valamely programországban székhellyel rendelkezik. Ilyen szervezetek lehetnek például a következők (a teljesség igénye nélkül): ▪ helyi, regionális vagy nemzeti szintű, sportért felelős közintézmény; ▪ helyi, regionális nemzeti, európai vagy nemzetközi szintű sportszervezet; ▪ európai sportesemény keretében megrendezett nemzeti esemény koordinátora.
Támogatható események és résztvevők	Az egy országban megrendezett európai sportesemények legalább tizenkét különböző programország résztvevőinek kell részt venniük. VAGY A több országban egyidejűleg megrendezett sportesemények legalább tizenkét különböző programország résztvevőinek kell részt venniük. Ez a feltétel akkor minősül teljesítettnek, ha ezek a résztvevők minden eseményen képviseltetik magukat. A pályázat benyújtásakor minden részt vevő szervezetet azonosítani kell.
A projekt időtartama	Legfeljebb 1 év (az esemény előkészítésétől az esemény értékeléséig).
Az esemény időpontja	Az eseményt az elkövetkező év során kell megrendezni (október 31-ig).
Hová kell benyújtani a pályázatot?	Az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (Brüsszel).
A pályázat benyújtásának határideje	A pályázóknak a következő határidőig kell benyújtaniuk a pályázatot: ▪ az ugyanazon év november 1-jével kezdődő projektekre **brüsszeli idő szerint április 6-án déli 12 óráig**.
Hogyan kell pályázni?	Ennek további részleteit a pályázati útmutató C. része tartalmazza.

A pályázó szervezetek értékelése a releváns **értékelési szempontok, kizáró okok és a kiválasztás feltételei** alapján történik. Ezzel kapcsolatosan a pályázati útmutató C. részében találhatók további információk.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A projektek értékelése a következő szempontok szerint történik:

A projekt relevanciája (maximum 30 pont)	▪ A pályázat relevanciája a következők szempontjából: - a sport területére vonatkozó uniós szakpolitikai célkitűzések; - a kategória célkitűzései és prioritásai (lásd „Az európai nonprofit sportesemények céljai" szakaszt). ▪ Milyen mértékben… - … képezi a pályázat alapját hiteles és adekvát igényfelmérés; - … vannak világosan meghatározott célkitűzések, és ezek mennyire realisztikusak, valamint milyen mértékben vonatkoznak olyan kérdésekre, amelyek relevánsak a részt vevő szervezetek és célcsoportok szempontjából; - … innovatív a pályázat, és/vagy milyen mértékben egészít ki más, a részt vevő szervezetek által már megvalósított kezdeményezéseket; - ... hoz létre a pályázat uniós szintű hozzáadott értékeket olyan eredmények révén, amelyek egyetlen országban végrehajtott tevékenységekkel nem lennének teljesíthetők.
A projektterv és a megvalósítás minősége (maximum 40 pont)	▪ A megfelelő szakaszokat (előkészítés, megvalósítás, ellenőrzés, értékelés és terjesztés) tartalmazó munkaprogram áttekinthetősége, teljessége és minősége ▪ A projekt célkitűzései, a tervezett módszertan, tevékenységek és költségvetés közötti összhang ▪ A tervezett módszertan minősége és megvalósíthatósága ▪ Milyen mértékben von be a projekt olyan személyeket, akik szakértelemmel rendelkeznek különböző területeken, például a gyakorlati megvalósítás (edzések, versenyek, személyre szabott felkészülés stb.) terén ▪ Az irányítási rendszerek megléte és minősége (a határidők, a szervezés, a feladatok és a feladatkörök világosan meg vannak határozva és reálisak) ▪ A minőség-ellenőrzési lépések megléte és relevanciája annak biztosítására, hogy a projekt megvalósítása jó minőségben, határidőre és a költségvetésnek megfelelően történjék ▪ Milyen mértékben költséghatékony a projekt, és minden tevékenységhez megfelelő forrásokat rendel-e hozzá
Hatás és az eredmények terjesztése (maximum 30 pont)	▪ A projekt eredményeinek értékelésére szolgáló lépések minősége ▪ A projekt várható hatása: - a résztvevőkre és a részt vevő szervezetekre a projekt időtartama alatt és azt követően; - a projektben közvetlenül részt vevő szervezetekre és személyekre gyakorolt hatáson túlmutató, azaz helyi, regionális, nemzeti és/vagy európai szintű hatás. ▪ A disszeminációs terv minősége: a projekt eredményeinek a részt vevő szervezetek körében és azon kívül történő terjesztését ösztönző lépések alkalmassága és minősége. ▪ Az esemény és az uniós támogatás láthatóságát és média-megjelenését biztosító lépések minősége

A pályázatoknak legalább 60 pontot el kell érniük ahhoz, hogy támogathatók legyenek. Minden szempont esetében ezenkívül legalább a maximálisan megadható pontok felét (azaz „A projekt relevanciája" és a „Hatás és az eredmények terjesztése" kategóriában legalább 15, „A projektterv és a megvalósítás minősége" kategóriában pedig legalább 20 pontot) el kell érniük.

FINANSZÍROZÁSI SZABÁLYOK

A projekt költségvetését a következő finanszírozási szabályok alapján kell megtervezni (euróban):

Elszámolható költségek		Finanszírozási mechanizmus	Összeg	A kiszámítás módja
A tevékenység költségei	A projekt kiegészítő tevékenységeinek megvalósításához közvetlenül kapcsolódó költségek, az alábbiakat is beleértve: Elszámolható közvetlen költségek: ▪ Munkatárs/szakember ▪ Utazás és megélhetés ▪ Felszerelés ▪ Fogyóeszközök és ezek utánpótlása ▪ Alvállalkozók ▪ Vámok, adók és díjak ▪ Egyéb költségek Közvetett költségek: A projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg adható olyan közvetett költségek támogatására, amelyek a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános igazgatási költségei (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó munkatárs költségei stb.).	Tényleges költségek	Maximálisan odaítélhető támogatás: ▪ Az európai sporthét során megrendezésre kerülő, európai nonprofit sportesemények: **300 000 EUR** ▪ Az európai sporthéthez nem kapcsolódó, európai nonprofit sportesemények: **500 000 EUR** Az összes elszámolható költség legfeljebb 80 %-a.	Feltételhez kötött: amennyiben a tervezett tevékenységek indokolják a megigényelt költségvetést.

C. RÉSZ: TÁJÉKOZTATÓ A PÁLYÁZÓK SZÁMÁRA

Felhívjuk azoknak az intézményeknek és szervezeteknek a figyelmét (az informális csoportokat is beleértve), amelyek az Erasmus+ program keretében uniós pénzügyi támogatásra nyújtanak be pályázatot, hogy alaposan olvassák el a pályázati útmutató C. részét, amely összhangban van az Európai Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló rendelet[167] (a továbbiakban: „uniós pénzügyi szabályzat") VI. címének rendelkezéseivel és annak alkalmazási szabályaival.

Az Erasmus+ program keretében magánszemélyek nem nyújthatnak be pályázatot, csak abban az esetben, ha ifjúsági munkát végző fiatalok (legalább négy főből álló) csoportja nevében, azaz nem feltétlenül ifjúsági intézményen vagy szervezeten keresztül pályáznak (a továbbiakban: „fiatalok informális csoportja").

HOGYAN KELL BENYÚJTANI ERASMUS+ PÁLYÁZATOT?

Az Erasmus+ projekt benyújtásához a pályázónak a következő négy lépést kell követnie:

- a pályázatban érintett valamennyi intézménynek vagy szervezetnek regisztrálnia kell a Participant Portalon. A regisztráció során résztvevői azonosító kódot (Participant Identification Code, azaz PIC) kapnak; azoknak az intézményeknek/szervezeteknek/csoportoknak, amelyek más uniós programokban való részvételük során már kaptak PIC kódot, nem kell újra regisztrálniuk. A korábbi regisztráció során kapott PIC kóddal az Erasmus+ programban is lehet pályázni;
- ellenőrizniük kell a program megfelelő pályázati kategóriájában foglalt, az adott tevékenységhez kapcsolódó feltételeknek és szempontoknak való megfelelést;
- ellenőrizniük kell a pénzügyi feltételeket;
- ki kell tölteniük, majd be kell nyújtaniuk a pályázati űrlapot.

1. LÉPÉS: REGISZTRÁCIÓ A PARTICIPANT PORTALON

A pályázatban érintett valamennyi intézménynek regisztrálnia kell az oktatási, audiovizuális, kulturális, uniós polgársági és önkéntességi Participant Portalon, ha ezt korábban még nem tette meg. A regisztráció során meg kell adni az alapvető jogi és pénzügyi adatokat.

A Participant Portalon történő regisztrációhoz az intézményt, illetve szervezetet (vagy a fiatalok informális csoportját) képviselő személynek a következő lépéseket kell követnie:

- Hozzon létre egy ECAS-fiókot (kivéve, ha az intézményt/szervezetet/csoportot képviselő személynek már van fiókja). Új ECAS-fiók a következő honlapon hozható létre: https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi.

- A http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html honlapon lépjen be a Participant Portalra, és regisztráljon az intézmény/szervezet/csoport nevében. „Útmutató" és „Gyakran ismételt kérdések" a Participant Portalon találhatók.

Az intézményeknek/szervezeteknek/csoportoknak csak egyszer kell regisztrálniuk a Participant Portalon. A regisztrációt követően az intézmény/szervezet/csoport résztvevői azonosító kódot (PIC kód) kapnak. A PIC kód olyan egyéni azonosító, amely a pályázatok benyújtásához szükséges, és megkönnyíti az intézmény/szervezet/számára az Erasmus+ elektronikus pályázati űrlapok kitöltését (például a PIC kód űrlapra történő bevitele után az intézmény/szervezet/csoport által a regisztráció során megadott valamennyi információ automatikusan bekerül az űrlapba).

JOGÁLLÁS ÉS PÉNZÜGYI KAPACITÁS IGAZOLÁSA

A regisztráció során az intézményeknek/szervezeteknek/csoportoknak a következő dokumentumokat is fel kell tölteniük a Participant Portalra:

[167] Az Európai Unió útmutatása a sportolók kettős karrierjéről (elfogadta 2012. szeptember 28-án az EU Sportoktatási és –képzési szakértői Csoportja (ISBN 978-92-79-31161-1).

- Jogi személyek adatlapja (amely az Európai Bizottság honlapjáról, a http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm címről tölthető le);

- Pénzügyi adatlap. Az adatlapot a bank székhelye szerinti országra vonatkozóan kell kitölteni, még abban az esetben is, ha a pályázó intézmény/szervezet/csoport hivatalosan egy másik országban van bejegyezve (az űrlap a következő címről tölthető le: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm).

A 60 000 EUR-t meghaladó támogatások esetében előfordulhat, hogy a pályázónak további dokumentumokat is fel kell töltenie pénzügyi kapacitásának igazolására. Ennek részleteit lásd a „Kiválasztási szempontok" szakaszban.

A pénzügyi adatlapot csak a pályázóra vonatkozóan kell benyújtani, a projektben részt vevő partnerek tekintetében nem.

2. LÉPÉS: A PROGRAM FELTÉTELEINEK ÉS SZEMPONTJAINAK VALÓ MEGFELELÉS ELLENŐRZÉSE

A részt vevő intézményeknek/szervezeteknek/csoportoknak projektjük kidolgozása során és az uniós támogatás megpályázását megelőzően ellenőrizniük kell, hogy a projekt megfelel-e a következő feltételeknek és szempontoknak: formai követelmények, kizáró okok kiválasztási feltételek, tartalmi követelmények.

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

A formai követelmények főként a projekt és a tevékenységek típusára (ahol ez releváns, az időtartamot, a részt vevő intézményeket, szervezeteket, vagy informális csoportokat stb. is beleértve), a célcsoportra (például az érintett résztvevők státusza és száma) és a pályázat benyújtásának feltételeire (például a benyújtás határideje, a pályázati űrlap hiánytalan kitöltése stb.) vonatkoznak.

A projekt akkor támogatható, ha megfelel az adott pályázati kategória – amelyhez kapcsolódóan a pályázatot benyújtják – összes formai feltételének. Amennyiben a projekt a pályázati szakaszban nem felel meg ezeknek a feltételeknek, azt további kiértékelés nélkül elutasítják. Kivételes esetekben, az 1. és 2. pályázati kategória keretében támogatható mobilitási tevékenységek és az Erasmus Mundus közös mesterképzési ösztöndíjak esetében egyes formai követelmények (például időtartam, a résztvevők profilja stb.) ellenőrzésére a projekt megvalósítási szakaszában vagy a záróbeszámoló benyújtásakor (tehát nem a pályázati szakaszban) kerülhet sor. A pályázati szakaszban a pályázóknak nyilatkozniuk kell arról, hogy a projekt meg fog felelni ezeknek a feltételeknek. Ha a projekt megvalósítási szakaszában vagy a záróbeszámoló benyújtásakor kiderül, hogy ezek a feltételek mégsem teljesültek, a résztvevőket vagy tevékenységeket nem támogathatónak minősíthetik, és a projektnek eredetileg odaítélt uniós támogatást ennek megfelelően csökkenthetik/visszafizettethetik.

Az Erasmus+ pályázati útmutatóban szereplő egyes pályázati kategóriák esetében alkalmazandó konkrét formai követelményeket a B. rész ismerteti.

KIZÁRÓ OKOK

Kizárják az Erasmus+ programban közzétett pályázatokban való részvételből vagy a finanszírozásból azokat a pályázókat, amelyek az alábbi helyzetek valamelyikében találhatók, az uniós költségvetési rendelet 106. és 107. cikkével összhangban:

- a) A pályázó csődbe ment, csődeljárás vagy felszámolási eljárás alatt áll, vagyontárgyait felszámoló cég vagy bíróság felügyeli, hitelezőkkel kötött megállapodás hatálya alatt áll, felfüggesztette üzleti tevékenységét, vagy a tagállami jogszabályok szerinti hasonló eljárás következtében bármely ezekhez hasonló helyzetben van;
- b) jogerős döntés vagy adminisztratív határozat megállapította, hogy nem teljesítette a társadalombiztosítási hozzájárulási vagy adófizetési kötelezettségét azon ország törvényeivel összhangban, ahol székhellyel rendelkezik, vagy ahol a szerződéskötéssel kapcsolatban illetékes hivatali személy működik;
- c) jogerős döntés vagy adminisztratív határozat megállapította, hogy a pályázó súlyos szakmai kötelességszegést követett el azáltal, hogy megszegte az általa képviselt szakmára vonatkozó törvényeket, szabályozást vagy etikai normákat, vagy bármely olyan káros tevékenységet folytatott, amely aláásta szakmai hitelét, amennyiben ez a káros tevékenység ártó szándékkal vagy gondatlanságból következett be, beleértve különösen az alábbiakat:
- (i) szándékosan vagy gondatlanságból tévesen mutatott be olyan információkat, amelyek a kizáró okok hiányára vagy a pályázáshoz szükséges feltételek betöltésére vonatkoznak és amelyek egy szerződés, támogatási szerződés vagy pályázati döntés alapfeltételei;
- (ii) más személyekkel olyan egyezségre lépett, amelynek célja a tisztességes versengés befolyásolása;
- (iii) megsértette a szellemi tulajdonjogot;
- (iv) megpróbálta befolyásolni a Bizottság/Ügynökség döntéshozatalát;

- (v) megpróbált bizalmas információkhoz jutni, amely tisztességtelen előnyökhöz juttatná a pályázati döntési folyamat során;

(d) jogerős döntés megállapította, hogy a pályázó vétkes az alábbiak valamelyikében:

- (i) a Tanács 1995. július 26-i határozatával elfogadott, az EU pénzügyi érdekeinek védelméről szóló jogi aktus 1. cikke értelmében vett csalás;
- (ii) a Tanács 1997. május 26-i határozatával elfogadott az Európai Bizottság vagy az EU tagállamok hivatalnokaival kapcsolatos korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény 3. cikke és a Tanács 2003/568/IB kerethatározatának 2. cikk 1. bekezdése értelmében vett korrupció, valamint a programengedélyező vagy a pályázó működése szerinti vagy a pályázat végrehajtása szerinti ország jogi rendelkezései által meghatározott korrupció;
- (iii) bűnszervezetben való részvétel, amint azt a Tanács 2008/841/IB kerethatározatának 2. cikke meghatározza;
- (iv) pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozása, amint azt az Európai Parlament és a Tanács 2005/60/EK irányelvének 1. cikke meghatározza;
- (v) terrorizmushoz kapcsolódó vagy terrorista tevékenységekkel összefüggő bűncselekmények, amint azt a Tanács 2002/475/IB kerethatározatának 1. és 3. cikke meghatározza, vagy ilyen tevékenységekre való felbujtás, azok segítése, ösztönzése vagy megkísérlése, amint azt ugyanezen kerethatározat 4. cikke meghatározza;
- (vi) Gyermekmunka vagy az emberkereskedelem más formája, amint azt az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelvének 2. cikke meghatározza;

e) a pályázó súlyos hiányosságokat mutatott egy uniós költségvetésből finanszírozott szerződés, támogatási szerződés vagy pályázati döntés végrehajtásában, amely a tevékenység idő előtti befejezéséhez, kötbérfizetéshez vagy egyéb, a szerződésben meghatározott szankciókhoz vezetett, vagy amelyet a programengedélyező, az OLAF vagy az Európai Számvevőszék ellenőrzése, számvizsgálata vagy nyomozása tárt fel;

(f) jogerős döntés vagy adminisztratív határozat megállapította, hogy a pályázó szabálytalanságot követett el a Tanács 2988/95-ös számú (EK, Euratom) rendelete 1.cikk 2. bekezdése értelmében;

(g) jogerős döntés vagy határozat hiányában a pályázó bizonyíthatóan vétkes a ©- (f) pontokban leírtakban, különösen az alábbiakra alapozva:

i. Az Európai Számvevőszék, az OLAF vagy belső számvizsgáló által végzett számvizsgálat vagy nyomozás során, vagy egy EU intézmény, egy EU hivatal vagy egy EU szerv vagy ügynökség illetékes hivatalnokának felügyelete alatt lefolytatott ellenőrzés, számvizsgálat vagy kontroll során feltárt tények;

ii. nem jogerős adminisztratív határozatok, amelyek fegyelmi intézkedéseket is tartalmazhatnak és amelyeket a szakmai etika követelmények betartását ellenőrző illetékes felügyelő hatóság hozott meg;

iii. Az ECB, az EIB, az Európai Befektetési Alap vagy belső szervezetek által meghozott határozatok;

iv. a Bizottság döntése arról, hogy a pályázó megsértette az Unió versenyszabályait, vagy egy illetékes nemzeti hatóság döntése arról, hogy a pályázó megsértette az uniós vagy a nemzeti versenyszabályokat.

v. kizárási határozat, amelyet egy EU intézmény, egy Európai hivatal vagy egy EU ügynökség vagy szerv illetékes tisztviselője hozott meg.

(h) ha egy olyan személyre, aki a pályázó adminisztratív, irányító vagy felügyelő szervének tagja, vagy aki a pályázó tekintetében képviseleti, döntéshozatali vagy ellenőrzési joggal bír (ebbe beletartoznak a cégvezetők, az irányító vagy ellenőrző testület tagjai, vagy az olyan személyek, akik a részvények többségét birtokolják), a (c)-(f) pontokban leírt helyzetekből egy vagy több ráillik.

(i) ha egy természetes vagy jogi személyre, aki korlátlan felelősséget vállal a pályázó adósságaiért, a (c)-(f) pontokban leírt helyzetekből egy vagy több ráillik.

Amennyiben egy pályázóra a kizáró okok valamelyike ráillik, be kell mutatnia, milyen intézkedéseket tett a kizárást magával vonó helyzet megváltoztatására és ezzel igazolnia megbízhatóságát. Ezek az intézkedések lehetnek pl. technikai, szervezeti vagy személyzeti jellegű intézkedések, amelynek célja a helyzet megismétlődésének megakadályozása, a kár megtérítése vagy a bírság megfizetése. Ez nem vonatkozik a fenti szakasz (d) pontjában leírt helyzetre.

A fenti (c)-(f) pontokban leírt esetekben, jogerős döntés vagy adott esetben jogerős adminisztratív határozat hiányában a nemzeti iroda vagy végrehajtó ügynökség feltételesen kizárhat egy pályázót a pályázatból, amennyiben annak részvétele komoly és közvetlen veszélyt jelentene az Unió pénzügyi érdekeire.

Amennyiben a pályázó által benyújtott pályázat konkrétan hivatkozik társult egységek részvételére, a társult szervezetekre is ugyanezek a feltételek vonatkoznak.

A folyamat során elutasítható és adminisztratív szankciókkal (kizárás vagy pénzbírság) sújtható a pályázó vagy adott esetben társult egység, amennyiben bármely nyilatkozat vagy információ, amelyet a folyamatban való részvétele feltételeként nyújtott, hamisnak bizonyul.

A nemzeti iroda vagy végrehajtó hatóság honlapján közölheti az alábbi információkat a pályázó kizárásáról illetve, ahol releváns, a kiszabott pénzbírsággal kapcsolatos információkat a fentebb kifejtett (c), (d), (e) és (f) pontok esetében:

(a) a pályázó neve;
(b) a kizárás oka;
(c) a kizárás időtartama és/vagy a pénzbírság összege.

Ezek a kizárási feltételek minden pályázóra alkalmazandók, akik Erasmus+ programban szereplő tevékenységekre pályáznak. Annak igazolására, hogy a fent felsorolt helyzetek nem állnak fenn, a 60 000 EUR-t meghaladó uniós támogatásra pályázó pályázóknak nyilatkozatot kell benyújtaniuk, amely igazolja, hogy a fentebbleírt helyzetek egyike sem jellemző rájuk. A nyilatkozatot a pályázati űrlap részeként vagy mellékleteként kell benyújtani.

Amennyiben partnerek konzorciuma nevében nyújtanak be pályázatot, a fent leírt feltételek és szempontok a projektben részt vevő összes szervezetre/intézményre alkalmazandók.

Az uniós költségvetési rendelet 106-109. cikkeivel összhangban közigazgatási és pénzügyi szankciók szabhatók ki azokra a pályázókra, akik megtévesztő információt szolgáltattak, vagy akikről bebizonyosodik, hogy egy korábbi pályázati döntési folyamat keretében súlyosan megszegték a szerződéses kötelezettségeiket[168].

A Bizottság álláspontja szerint ezen kívül a pályázati útmutatóban érintett tevékenységek megvalósítására a következő szervezetek/intézmények tekintetében összeférhetetlenség áll vagy állhat fenn, ezért ezek a szervezetek/intézmények nem támogathatók, vagy előfordulhat, hogy nem támogathatók:

- a nemzeti irodák felügyeletéért és az Erasmus+ program megvalósításáért felelős nemzeti hatóságok az országok nemzeti irodái által irányított egyetlen tevékenységtípusra sem pályázhatnak/egyetlen tevékenységben sem vehetnek részt, de (pályázóként vagy partnerként) pályázhatnak a Végrehajtó Ügynökség vagy az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság által irányított tevékenységben való részvételre, feltéve, hogy (a pályázati útmutató B. része értelmében) nincsenek kifejezetten kizárva az adott tevékenységtípusban való részvételből;

- a pályázati útmutató szerint végrehajtott egyetlen tevékenységtípusra sem pályázhatnak/egyetlen tevékenységtípusban sem vehetnek részt a nemzeti irodák (olyan jogalanyok, amelyeknek ez az egyetlen tevékenysége), illetve olyan jogalanyoknak a nemzeti iroda tevékenységét ellátó osztályai, amely jogalanyok a nemzeti iroda hatáskörein kívüli tevékenységeket is végeznek;

- azok, az Erasmus+ programban vagy a program megvalósítása céljából elfogadott éves bizottsági munkaprogramban az Erasmus+ program megvalósítása keretében pénzügyi bizottsági támogatásra jogosultként meghatározott vagy megjelölt struktúrák és hálózatok, amelyek a nemzeti irodával egy jogalanyhoz tartoznak, az országok Erasmus + nemzeti irodái által irányított egyetlen tevékenységre sem pályázhatnak/egyetlen tevékenységtípusban sem vehetnek részt, de (pályázóként vagy partnerként) pályázhatnak a Végrehajtó Ügynökség vagy az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság által irányított tevékenységtípusokban való részvételre, feltéve, hogy (a pályázati útmutató B. része értelmében) nincsenek kifejezetten kizárva az adott tevékenységtípusban való részvételből; ezeknek a struktúráknak és hálózatoknak a támogatás vagy a szerződés odaítélése előtt igazolniuk kell, hogy esetükben nem áll fenn összeférhetetlenség, mivel vagy megtették a megfelelő óvintézkedéseket, vagy belső felépítésük garantálja az összeférhetetlenség kizárását. Azonosítaniuk kell továbbá az uniós támogatásban részesülő tevékenységek vagy tevékenységek kiadásait és bevételeit is. A Végrehajtó Ügynökség vagy az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság saját felelősségi körben dönt arról, hogy van-e elégséges biztosítéka annak, hogy nem áll fenn összeférhetetlenség;

- azok a jogalanyok, amelyekhez az Erasmus+ nemzeti irodák tartoznak, de amelyek a nemzeti iroda tevékenységein kívül – az Erasmus+ program hatáskörén kívül vagy belül – más tevékenységeket is végeznek, valamint ezeknek a jogalanyoknak a tagintézményei az országok nemzeti irodái által irányított egyetlen tevékenységtípusra sem pályázhatnak/egyetlen tevékenységtípusban sem vehetnek részt, de elviekben pályázhatnak a Végrehajtó Ügynökség vagy az Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság által irányított tevékenységtípusokban való részvételre, feltéve, hogy (a pályázati útmutató B. része értelmében) nincsenek kifejezetten kizárva az adott tevékenységtípusban való részvételből; a támogatás vagy a szerződés odaítélése előtt azonban igazolniuk kell, hogy esetükben nem áll fenn összeférhetetlenség, mivel vagy megtették a megfelelő óvintézkedéseket, vagy belső felépítésük garantálja az összeférhetetlenség kizárását (például elszámolás minimális elválasztása, beszámolási és döntéshozatali eljárások elválasztása, minősített információkhoz való hozzáférés megelőzésére hozott lépések); azonosítaniuk kell továbbá az uniós támogatásban részesülő tevékenységek vagy tevékenységek kiadásait és bevételeit is. Az intézmény saját felelősségi körében dönt arról, hogy van-e elégséges biztosítéka annak, hogy nem áll fenn összeférhetetlenség.

[168] Kivéve a nemzeti irodák által kezelt pályázati kategóriák esetében.

KIVÁLASZTÁSI SZEMPONTOK

A nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség a kiválasztási szempontok alapján méri fel a pályázónak a tervezett projekt megvalósításához szükséges pénzügyi és működési kapacitásait.

PÉNZÜGYI KAPACITÁS

A pénzügyi kapacitás azt jelenti, hogy a pályázó stabil és kielégítő forrásokkal rendelkezik működésének fenntartásához azon időszak során, amikor a projekt megvalósítására sor kerül, vagy abban az évben, amelyre a támogatást nyújtják, továbbá maga is képes részt venni a projekt finanszírozásában.

A pénzügyi kapacitás ellenőrzése nem alkalmazandó a következőkre:

- közintézmények[169];
- nemzetközi szervezetek.

Egyéb (a fent felsoroltaktól eltérő) típusú szervezet/intézmény által benyújtott és 60 000 eurót nem meghaladó uniós pályázat esetében a pályázóknak nyilatkozatot kell benyújtaniuk, amely igazolja, hogy rendelkeznek a projekt megvalósításához szükséges pénzügyi kapacitással. A nyilatkozatot a pályázati űrlap részeként kell benyújtani.

Egyéb (a fent felsoroltaktól eltérő) típusú szervezet/intézmény által benyújtott és a 60 000 eurót meghaladó uniós pályázat esetében a pályázóknak a nyilatkozaton kívül a következő dokumentumokat is be kell nyújtaniuk a Participant Portalon keresztül:

- Nemzeti iroda által kezelt pályázati kategóriák esetében: a pályázó eredménykimutatása és mérlege az utolsó lezárt pénzügyi év vonatkozásában.
- A Végrehajtó Ügynökség által kezelt pályázati kategóriák esetében: a pénzügyi kapacitásra vonatkozó űrlap, a törvény által meghatározott vonatkozó könyvelési összegekkel és pénzügyi kimutatásokkal (beleértve az eredménykimutatást, mérleget és egyéb mellékleteket, amennyiben releváns) a két utolsó lezárt pénzügyi év vonatkozásában;
- Az olyan jogalanyok esetében, amelyek azért nem tudják benyújtani a fenti dokumentumokat, mert újonnan alakultak, a fenti dokumentumok pénzügyi nyilatkozattal vagy a pályázó szakmai felelősségbiztosítását igazoló biztosítói nyilatkozattal helyettesíthetők.

A szervezeteknek/intézményeknek a Participant Portalon történő regisztráció során (lásd az „1. lépés: Regisztráció a Participant Portalon” szakaszt) vagy az adott Erasmus+ pályázati kategóriában érvényes határidőre kell feltölteniük ezeket a dokumentumokat a Participant Portalra.

Amennyiben a pályázó partnerek konzorciuma nevében nyújt be pályázatot, és a projektben részt vevő bármely szervezet/intézmény pénzügyi kapacitásával kapcsolatban gyanú merül fel, e dokumentumokat a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség a részt vevő összes szervezet/intézmény esetében előírhatja.

A 750 000 EUR-t meghaladó összegű pályázat esetében a fentieken felül feltételként szabhatják meg külső ellenőr által írt könyvvizsgálói jelentés benyújtását is. E jelentés igazolja az utolsó lezárt pénzügyi évre vonatkozó elszámolásokat.

Amennyiben a fenti dokumentumok elemzését követően a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség azt a következtetést vonja le, hogy a pénzügyi kapacitás nem igazolt vagy nem elégséges, akkor a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség:

- további tájékoztatást kérhet;
- pénzügyi garanciával fedezett, előfinanszírozási támogatási szerződést vagy határozatot ajánlhat fel[170]; előfinanszírozás nélküli vagy csökkentett előfinanszírozást tartalmazó támogatási szerződést vagy határozatot ajánlhat fel;
- több részletfizetésen alapuló előfinanszírozási támogatási szerződést vagy határozatot ajánlhat fel;

[169] Ideértve az iskolákat, a felsőoktatási intézményeket és az oktatás, képzés, ifjúság és sport területén működő azon szervezeteket, amelyek az elmúlt két évben éves bevételük több mint 50%-át állami forrásokból kapták; ezeket úgy kell tekinteni, hogy rendelkeznek a program keretében megvalósítandó tevékenységek végrehajtásához szükséges pénzügyi, szakmai és igazgatási kapacitással.

[170] Ez a garancia helyettesíthető egyetemleges felelősségen alapuló kezességgel vagy projekt kedvezményezettjeiként szereplőszervezetek egyéni felelősségen alapuló kezességével.

- elutasíthatja a pályázatot.

MŰKÖDÉSI KAPACITÁS

A működési kapacitás azt jelenti, hogy a pályázó rendelkezik a tervezett projekt megvalósításához szükséges kompetenciákkal és képesítésekkel. A pályázóknak nyilatkozatot kell benyújtaniuk, amely igazolja, hogy rendelkeznek a projekt megvalósításához szükséges működési kapacitással. Ezen kívül a 60 000 eurót meghaladó uniós támogatás esetén, amennyiben a pályázati űrlapon szerepel, előfordulhat, hogy a pályázóknak be kell nyújtaniuk a projektben részt vevő legfontosabb személyek szakmai önéletrajzát annak igazolására, hogy rendelkeznek a megfelelő szakmai tapasztalattal, illetve további dokumentumokat, mint például:

- a szakmai csapat releváns publikációs listáit;
- az adott szakpolitikai területtel vagy az adott speciális tevékenységgel kapcsolatos korábbi projektek és tevékenységek részletes listáját.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség az tartalmi követelmények alapján méri fel az Erasmus+ program keretében benyújtott pályázatok minőségét.

Az egyes pályázati kategóriákban rendelkezésre álló költségvetés határain belül azok a projektek kapnak támogatást, amelyek a leginkább megfelelnek ezeknek a minőségi szempontoknak.

Az Erasmus+ pályázati útmutatóban szereplő egyes tevékenységtípusok esetében alkalmazandó részletes tartalmi követelményeket a B. rész ismerteti.

3. LÉPÉS: A PÉNZÜGYI FELTÉTELEK ELLENŐRZÉSE

A TÁMOGATÁSOK TÍPUSAI

Az alábbi típusú támogatások fordulhatnak elő[171]:

- A valóban felmerült elszámolható költségek meghatározott arányának visszatérítése**:** például a stratégiai partnerségek keretében a sajátos igényű személyek részvételével kapcsolatos járulékos költségek fedezésére szolgáló összeg;
- visszatérítés az egységköltség-hozzájárulás alapján: például az oktatási, képzési és ifjúsági mobilitási projektek keretében résztvevők támogatására odaítélt összeg;
- egyösszegű támogatások: például a Jean Monnet projektek kiegészítő tevékenységeinek megvalósításához történő hozzájárulásként odaítélt összeg;
- átalányfinanszírozás: például nonprofit sportesemények közvetett költségeinek fedezésére odaítélt összeg;
- a fentiek kombinációja.

Az Erasmus+ programra alkalmazandó finanszírozási mechanizmus az esetek többségében az egységköltség-hozzájárulás alapján történő visszatérítésen alapuló támogatást nyújt. Ez a támogatástípus lehetővé teszi, hogy a pályázók könnyen kiszámolhassák a kérelmezendő támogatási összeget, megkönnyítve a projekt reális pénzügyi tervezését.

Ha tudni szeretné, hogy a pályázati útmutatóban szereplő egyes Erasmus+ pályázati kategóriákra mely támogatástípus alkalmazandó, tanulmányozza a B. rész „Finanszírozási szabályok” elnevezésű táblázatainak „Finanszírozási mechanizmus” oszlopát.

AZ UNIÓS TÁMOGATÁSOKRA ALKALMAZANDÓ ALAPELVEK

A VISSZAHATÓ HATÁLY TILALMA

Már befejezett projektekhez visszamenőlegesen nem nyújtható támogatás.

[171] A Bizottság 2013. december 4-i C(2013)8550 határozata az Erasmus+ program keretében az egyösszegű támogatásokról, az egységköltségek alapján történő visszatérítésekről és az átalányfinanszírozásról (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/docs/c_2013_8550.pdf).

Már megkezdett projekthez csak abban az esetben ítélhető oda vissza nem térítendő támogatás, ha a pályázó bizonyítani tudja, hogy szükség volt a projektnek a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása vagy a vissza nem térítendő támogatásról szóló határozatról való értesítés előtti megkezdésére. Ilyen esetekben elszámolható költségek nem merülhetnek fel a pályázat benyújtásának időpontja előtt.

Ha a pályázó a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása vagy a vissza nem térítendő támogatásról szóló határozatról történő értesítés előtt megkezdi a projekt megvalósítását, annak kockázatait a pályázó viseli.

A TÖBBSZÖRÖS FINANSZÍROZÁS TILALMA

Uniós finanszírozású projektenként az uniós költségvetésből csak egy vissza nem térítendő támogatás ítélhető oda bármely kedvezményezett számára. Az Unió költségvetéséből semmilyen körülmények között nem finanszírozható kétszer ugyanaz a költség.

Az azonos vagy nagyon hasonló – azonos pályázó által vagy azonos konzorciumhoz tartozó partnerek által benyújtott – pályázatokat a kettős finanszírozás elkerülése érdekében külön vizsgálatnak vetik alá. Az egyazon pályázó vagy konzorcium által – akár egyazon irodához, akár különböző irodákhoz – kétszer vagy többször benyújtott pályázatok csak egyszer kaphatnak támogatást.

NONPROFIT ELV ÉS TÁRSFINANSZÍROZÁS

Az uniós költségvetésből nyújtott támogatás célja vagy hatása nem lehet a kedvezményezett projektje keretében történő nyereségtermelés. A profit a kedvezményezettnél felmerülő elszámolható költségeket meghaladó többletbevétel az egyenlegkifizetés iránti kérelem benyújtásának időpontjában[172]. A nonprofit elv nem alkalmazandó sem az egységköltségen, egyösszegű támogatáson vagy átalányfinanszírozáson alapuló vissza nem térítendő támogatások – az ösztöndíjakat is beleértve –, sem a 60 000 eurót nem meghaladó támogatási kérelmek esetében. A vissza nem térítendő támogatás következtében keletkezett nyereség kiszámításakor a természetben nyújtott hozzájárulás formájában történő társfinanszírozást nem kell figyelembe venni.

Az uniós támogatás pénzügyi ösztönzőnek felel meg olyan projektek megvalósítása esetében, amelyek az uniós támogatás nélkül nem valósulhatnának meg, és a társfinanszírozás elvén alapulnak. A társfinanszírozás elve azt jelenti, hogy az uniós támogatás nem fedezi a projekt összes költségét, és a projekt megvalósításához az uniós támogatástól eltérő, egyéb társfinanszírozási forrásokat is be kell vonni (pl. a kedvezményezett saját erőforrásait, a tevékenység bevételét, harmadik felektől érkező anyagi támogatást).

Az egységköltségen, egyösszegű támogatáson vagy átalányfinanszírozáson alapuló uniós támogatások esetében – a pályázati útmutató által érintett pályázati kategóriák többségére jellemző módon – a Bizottság az egyösszegű támogatás vagy az átalányfinanszírozás mértékének vagy arányának megállapításával egy időben, előre és az adott pályázati kategória egészére nézve figyelembe veszi a nonprofit elvet és a társfinanszírozás elvét. A nonprofit elv és a társfinanszírozás elve általánosan érvényes, ezért a pályázóknak nem kell tájékoztatniuk a Bizottságot a nem uniós támogatásból származó finanszírozási forrásokról, és a projekt során felmerült költségeket sem kell igazolniuk.

Az egységköltség-hozzájárulás, egyösszegű támogatás vagy átalányfinanszírozás alapján történő visszatérítésen alapuló támogatások kifizetése azonban nem sérti a kedvezményezettek jog szerinti nyilvántartásaihoz való hozzáférés jogát. Ha az ellenőrzés vagy vizsgálat során kiderül, hogy a támogatás alapjául szolgáló esemény nem valósult meg (például a projekttevékenységeket nem a pályázati szakaszban jóváhagyott módon valósították meg, a résztvevők nem vettek részt a tevékenységekben stb.), és a kedvezményezettnek jogosulatlanul fizettek ki egységköltség-hozzájárulás, egyösszegű támogatás vagy átalányfinanszírozás alapján történő visszatérítésen alapuló támogatást, akkor a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség jogosult akár a támogatás teljes összegét visszafizettetni. Ugyanígy, ha a megvalósított tevékenységek vagy az elért eredmények minősége nem megfelelő, akkor a támogatást részben vagy egészben visszafizettethetik, még akkor is, ha a tevékenységeket megvalósították, és azok elszámolhatónak minősülnek.

[172] Ebben az összefüggésben a bevételek a projekt által generált bevételre, valamint az adományozók által kifejezetten az elszámolható költségek finanszírozásához rendelt pénzügyi hozzájárulásra korlátozódnak. A profit (vagy a veszteség) ebben az összefüggésben a következők közti különbség:

- a támogatás ideiglenesen elfogadott összege, a cselekvés által generált bevétel és az adományozók által kifejezetten az elszámolható költségek finanszírozásához rendelt pénzügyi hozzájárulás; illetve
- a kedvezményezettnél felmerülő elszámolható költségek.

Ha a projekt profitot termel, azt visszafizettetik. Profit keletkezésekor a Bizottság vagy a Végrehajtó Ügynökség jogosult visszafizettetni a profitnak azt a részét, amely megfelel a kedvezményezettnél a cselekvés megvalósítás során ténylegesen felmerülő elszámolható költségekhez való uniós hozzájárulásnak. A profit kiszámítására vonatkozóan további magyarázatot adnak azokhoz a cselekvésekhez kapcsolódóan, amelyek esetében a támogatást az elszámolható költségek meghatározott arányának visszatérítése formájában nyújtják.

Az Európai Bizottság ezen kívül a kedvezményezettek közül kiválasztott mintákra vonatkozóan statisztikai és ellenőrzési céllal felméréseket végezhet, amelyek célja az egységköltség-hozzájárulás, egyösszegű támogatás vagy átalányfinanszírozás alapján történő visszatérítésen alapuló támogatással finanszírozott projektek során ténylegesen felmerült költségek mennyiségi meghatározása.

AZ ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK MEGHATÁROZOTT ARÁNYÁNAK VISSZATÉRÍTÉSÉN ALAPULÓ TÁMOGATÁSOKRA ALKALMAZANDÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

Ha az uniós támogatás az elszámolható költségek meghatározott arányának visszatérítésén alapul, akkor a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK

Az uniós támogatás nem haladhatja meg a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség által a projektek kiválasztása során a pályázati űrlapon megadott becsült elszámolható költségek összege alapján megállapított felső határértéket. Elszámolható költségek a vissza nem térítendő támogatás kedvezményezettjének azon ténylegesen felmerült költségei, amelyek megfelelnek valamennyi alábbi feltételnek:

- a projekt időtartama alatt merültek fel, a záróbeszámolóhoz és a könyvvizsgálói igazolásokhoz kapcsolódó költségek kivételével;
- szerepelnek a projekt becsült átfogó költségvetésében;
- szükségesek a vissza nem térítendő támogatás tárgyát képező projekt megvalósításához;
- azonosíthatók és ellenőrizhetők, azaz szerepelnek a kedvezményezett számviteli nyilvántartásaiban, és a kedvezményezett székhelye szerinti ország alkalmazandó számviteli standardjaival, valamint a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatával összhangban kerültek meghatározásra;
- megfelelnek az alkalmazandó adó- és társadalombiztosítási szabályoknak;
- ésszerűek, indokoltak, és eleget tesznek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének, különösen a gazdaságosság és hatékonyság tekintetében;
- nincsenek egységköltség-hozzájárulás, egyösszegű támogatás vagy átalányfinanszírozás formájában uniós támogatásból fedezve.

A következő költségkategóriák is elszámolhatónak minősülnek:

- a vissza nem térítendő támogatás kedvezményezettje által benyújtott előfinanszírozási garanciához kapcsolódó költségek, amennyiben a garanciákat a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség megköveteli;
- a finanszírozási kérelmek támogatása céljából a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség által megkövetelt külső ellenőrzéshez kapcsolódó költségek;
- értékcsökkenési költségek, feltéve, hogy a kedvezményezettnél ténylegesen felmerültek.

A kedvezményezett belső számviteli és ellenőrzési eljárásainak lehetővé kell tenniük a projekttel kapcsolatban elszámolt költségek és bevételek közvetlen egyeztetését a megfelelő számlakimutatásokkal és bizonylatokkal.

Általános forgalmi adó (ÁFA)

Az általános forgalmi adó (ÁFA) csak akkor minősül elszámolható költségnek, ha az alkalmazandó nemzeti áfa-jogszabály értelmében nem visszaigényelhető[173]. Kivételt képeznek azok a tevékenységek vagy ügyletek, amelyeket állami, regionális és helyi közigazgatási szervek és más közintézmények hatóságként hajtanak végre[174]. Ezenkívül:

- nem elszámolható – a nemzeti feltételek vagy a kedvezményezett gondatlansága miatt – ténylegesen nem levont, de levonható áfa;
- az áfa-irányelv nem alkalmazandó harmadik országok esetében. A partnerországok intézményei mentesülhetnek az adók (az áfát is beleértve), vámok és díjak alól, amennyiben erre vonatkozóan az Európai Bizottság és az adott partnerország között megállapodás jött létre.

Elszámolható közvetett költségek

Bizonyos projekttípusok esetében (a pályázati kategóriák finanszírozási szabályainak részleteit lásd a pályázati útmutató B. részében) a projekt elszámolható közvetlen költségeinek 7 %-át nem meghaladó átalányösszeg

[173] A tagállamok nemzeti áfa-jogszabályai a héáról szóló 2006/112/EK irányelv nemzeti jogba történő átültetései.
[174] Lásd a 2006/112/EK irányelv 13. cikkének (1) bekezdését.

számolható el a kedvezményezettnek a projekttel kapcsolatos általános közvetett igazgatási költségei támogatására (például villanyszámla, internetszámla, helyszínekkel kapcsolatos költségek, állandó munkatárs/szakember/oktatói költségek stb.).

A közvetett költségek nem tartalmazhatnak olyan költségeket, amelyek egy másik költségvetési kategóriában szerepelnek. A közvetett költségek nem elszámolhatók, ha a kedvezményezett működési támogatást kap az Uniós költségvetésből (például az Erasmus+ program civil társadalmi együttműködésről szóló pályázati felhívása keretében).

NEM ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK

A következő költségek nem minősülnek elszámolhatónak:

- tőkemegtérülés;
- adósság és adósságszolgálati díjak;
- veszteségekre és adósságokra képzett céltartalékok;
- fizetendő kamatok;
- kétes követelések;
- átváltási veszteségek;
- áfa, amennyiben az alkalmazandó nemzeti áfa-jogszabály értelmében visszaigényelhető (lásd az általános forgalmi adóról szóló bekezdést);
- a kedvezményezett által más olyan projekt vagy munkaprogram keretében elszámolt költségek, amely projekt vagy munkaprogram uniós támogatásban részesül (lásd az elszámolható közvetett költségekről szóló bekezdést);
- túlzott vagy meggondolatlan kiadások;
- természetbeni hozzájárulás;
- berendezések bérlése vagy lízingelése esetén a lízingelési vagy bérleti időszak végén bármilyen megvásárlási lehetőség költsége;
- bankszámla nyitásának és fenntartásának költségei (a nemzeti irodától vagy a Végrehajtó Ügynökségtől beérkező/a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség számára történő utalásoknak a kedvezményezett bankja által felszámolt költségeit is beleértve).

A FINANSZÍROZÁS FORRÁSAI

A pályázónak a pályázati űrlapon kell feltüntetnie az uniós támogatástól eltérő, egyéb forrásból származó hozzájárulásokat. A külső társfinanszírozás a kedvezményezett saját forrásaiból, harmadik felek pénzügyi hozzájárulásából, illetve a projekt által generált jövedelemből származhat. Ha a záróbeszámoló és az egyenlegkifizetés iránti kérelem benyújtásának időpontjában igazolható, hogy a projekt során az elszámolható költségeket meghaladó többletbevétel merült fel, akkor a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség jogosult visszafizettetni a profitnak azt a részét, amely megfelel a kedvezményezettnél a projekt megvalósítása során ténylegesen felmerülő elszámolható költségekhez való uniós hozzájárulásnak. Ez a rendelkezés nem alkalmazandó azokra a projektekre, amelyekhez 60 000 EUR-nál kevesebb támogatást igényeltek.

A természetben történő hozzájárulás nem számít társfinanszírozási forrásnak.

4. LÉPÉS: A PÁLYÁZATI ŰRLAP KITÖLTÉSE ÉS BENYÚJTÁSA

Az Erasmus+ program keretében történő támogatás kérelmezéséhez a pályázóknak az adott pályázati kategóriához tartozó űrlapot kell használniuk – az űrlapok az Európai Bizottság, a nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség (ezek elérhetőségét lásd a pályázati útmutató IV. mellékletében) honlapján hozzáférhetők.

Konzorcium nevében benyújtott projektek esetében a koordináló szervezet/intézmény vagy csoport egyetlen pályázatot nyújt be az egész projektre nézve az összes részt vevő szervezet/intézmény nevében. A pályázatot a megfelelő nemzeti irodához vagy a Végrehajtó Ügynökséghez kell benyújtani (lásd a pályázati útmutató B. részében az egyes pályázati kategóriákhoz tartozó, „Hová kell benyújtani a pályázatot?” című szakaszt).

A PÁLYÁZATI ELJÁRÁS

ONLINE ELEKTRONIKUS ŰRLAPOK

A Program pályázati kategóriáinak többségénél a pályázóknak a megfelelő elektronikus űrlap használatával és az összes szükséges melléklet csatolásával online kell benyújtaniuk a pályázatot a megfelelő nemzeti irodához vagy a Végrehajtó Ügynökséghez.

Az elektronikus űrlapot programországok hivatalos nyelveinek valamelyikén kell kitölteni. A Végrehajtó Ügynökség által, központi szinten kezelt pályázati kategóriák esetében a pályázóknak az Unió hivatalos nyelveinek egyikén kell kitölteniük az űrlapot.

További információk az elektronikus űrlapok kitöltésére és benyújtására vonatkozó iránymutatásokban olvashatók. Ezek az iránymutatások – amelyek a nemzeti irodák (decentralizált pályázati kategóriákra nézve), a Végrehajtó Ügynökség (centralizált pályázati kategóriákra nézve) és az Európai Bizottság honlapján hozzáférhetők – arról is tájékoztatnak, mi a teendő technikai problémák esetén.

Amennyiben ugyanazt a pályázatot egy pályázati körön belül többször nyújtják be ugyanahhoz a nemzeti irodához vagy a Végrehajtó Ügynökséghez, a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség mindig a határidő lejárta előtti legutolsó benyújtott változatot tekinti érvényesnek. A postai úton, futárszolgálattal, faxon vagy e-mailben elküldött pályázatokat nem fogadják el. Amennyiben a pályázó szervezet/intézmény vagy konzorcium ugyanazt a pályázatot többször nyújtja be különböző irodákhoz, vagy egymáshoz nagyon hasonló pályázatokat nyújt be különböző irodákhoz, akkor az összes pályázatot automatikusan elutasítják (lásd a többszörös finanszírozás tilalmáról szóló szakaszt).

PAPÍRALAPÚ PÁLYÁZATI ŰRLAPOK

Előfordulhat, hogy a program egyes centralizált pályázati kategóriáihoz nem áll rendelkezésre elektronikus űrlap. E pályázati kategóriák esetében a pályázatokat postai úton (dátum a postabélyegző szerint) vagy futárszolgálattal (dátum a futárszolgálat átvételi elismervénye szerint) kell eljuttatni a Végrehajtó Ügynökséghez (ennek elérhetőségét lásd a pályázati útmutató IV. mellékletében). A faxon vagy e-mailben elküldött pályázatokat nem fogadják el.

A benyújtási határidőt követően a pályázók egyáltalán nem módosíthatják a pályázatot.

A HATÁRIDŐ BETARTÁSA

A pályázatokat mindig az adott pályázati kategóriához meghatározott határidőig kell benyújtani. A projektek benyújtási határideje a pályázati útmutató B. részében, az egyes pályázati kategóriákhoz tartozó „Formai követelmények” című részben található.

Megjegyzés: az elektronikus űrlapokat a határidő napjától függetlenül mindig brüsszeli idő szerint déli 12 óráig kell benyújtani. A más időzónához tartozó országok pályázóinak a benyújtott projekt elutasításának elkerülése érdekében figyelembe kell venniük az időeltolódást.

MI TÖRTÉNIK A PÁLYÁZAT BENYÚJTÁSA UTÁN?

A nemzeti irodákhoz és a Végrehajtó Ügynökséghez beérkező pályázatokat értékelési folyamatnak vetik alá.

ÉRTÉKELÉSI FOLYAMAT

A nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség a beérkezett pályázatokat kizárólag a pályázati útmutatóban leírt feltételek és szempontok szerint értékeli. Az értékelés a következőket foglalja magában:

- formai ellenőrzés annak megállapítása érdekében, hogy a pályázat eleget tesz-e a formai követelményeknek és a nem állnak-e fenn kizáró okok;
  - tartalmi értékelés annak megállapítása érdekében, milyen mértékben felelnek meg a részt vevő szervezetek/intézmények a kiválasztási szempontoknak (működési és pénzügyi kapacitás), és milyen mértékben felel meg a projekt a tartalmi követelményeknek. Ez a tartalmi értékelés többnyire független szakértők bevonásával történik. A szakértőket az értékelés során az Európai Bizottság által kidolgozott iránymutatások segítik. Ezek az iránymutatások az Európai Bizottság és az Erasmus+ projektek támogatásáért felelős irodák honlapján lesznek elérhetők;
  - annak ellenőrzése, hogy a pályázatra nézve nem áll fenn a kettős finanszírozás veszélye. Ha szükséges, ezt az ellenőrzést más nemzeti irodák vagy érintett szereplők bevonásával hajtják végre.

A nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség értékelő bizottságot jelöl ki a teljes folyamat irányításának felügyeletére. A szakértők által elvégzett értékelés alapján az értékelő bizottság összeállítja a kiválasztásra javasolt projektek listáját.

Felsőoktatási kapacitásfejlesztés/fejlesztés esetén, figyelembe véve, hogy a tevékenység fejlesztési céljai mennyiben támogatják a világ támogatható partnerországait (lásd a pályázati útmutató A. részének „Támogatható országok" című szakaszát), a Végrehajtó Ügynökség rangsorba állítja a támogatható pályázatokat, és a legmagasabb pontszámot elért pályázatokat benyújtja az EU delegációkhoz, akikkel a helyi körülmények figyelembevételével konzultációt folytat a projekt relevanciájáról és megvalósíthatóságáról, nevezetesen a következő témákról:

- a projekt célkitűzéseinek relevanciája a partnerország felsőoktatási rendszereinek reformja és korszerűsítése tekintetében;
- a pályázat relevanciája a partnerország(ok) vagy partnerrégió(k) különleges igényei és megvalósíthatósági korlátai szempontjából (beleértve a más kezdeményezésekkel való szinergiákat és a párhuzamosság elkerülését);
- milyen mértékben foglalkozik a projekt a kedvezményezett különleges kapacitásfejlesztési/fejlesztési igényeivel.

Az értékelési folyamat során a pályázókat – a pályázati útmutatóban található valamennyi pályázati kategória esetében – további információk rendelkezésre bocsátására vagy a pályázat kapcsán benyújtott igazoló dokumentumok pontosítására szólíthatják fel, feltéve, hogy az információk rendelkezésre bocsátása vagy a dokumentumok pontosítása nem jár a pályázat lényeges megváltoztatásával. A kiegészítő információk rendelkezésre bocsátása vagy a dokumentumok pontosítása különösen indokolt nyilvánvaló elírások esetében, vagy – több kedvezményezettre vonatkozó támogatási szerződéssel finanszírozott projekteknél – ha hiányzik egy vagy több, partnerek által adott partneri meghatalmazás (a több kedvezményezettre vonatkozó támogatási szerződésekről lásd a „Támogatási szerződés/pályázati döntés" című szakaszt).

VÉGSŐ DÖNTÉS

Az értékelési folyamat végén a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség a következők alapján dönt a támogatandó projektekről:

- az értékelő bizottság által javasolt sorrend;
- az egyes pályázati kategóriákra (vagy a kategórián belül egy bizonyos tevékenységtípusra) odaítélhető költségvetés.

Felsőoktatási kapacitásfejlesztés/fejlesztés esetén a döntés meghozatalakor a következőket is figyelembe veszik:

- a konzultációs folyamat (lásd fent) eredményei;
- a világ régiói számára odaítélhető költségvetés az Unió külső fellépéseire elkülönített pénzügyi eszközöknek megfelelően;
- az egyes országok projektjeinek számával meghatározható régión belüli megfelelő földrajzi reprezentáció(az odaítélhető költségvetés keretein belül, és feltéve, hogy nem megy a megfelelő minőség rovására) megvalósítása;
- annak biztosítása, hogy a kiválasztás összesített eredménye szavatolja a pályázati kategória prioritásainak megfelelő szolgáltatásokat.

A kiválasztási eljárást követően a pályázatot és a kapcsolódó dokumentációt, illetve az egyéb csatolt dokumentumokat az eljárás eredményétől függetlenül egyetlen esetben sem küldik vissza a pályázónak.

ÉRTESÍTÉS A TÁMOGATÁS ODAÍTÉLÉSÉRŐL SZÓLÓ HATÁROZATOKRÓL

A kiválasztás eredményeiről történő értesítés tervezett időpontjai az egyes pályázati kategóriák vonatkozásában a „Határidők a projekt életciklusában és a kifizetési módok" című szakaszban szerepelnek.

MI TÖRTÉNIK, HA ELFOGADJÁK A PÁLYÁZATOT?

TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉS/HATÁROZAT

Ha a projektet kiválasztották az Erasmus+ program keretében történő uniós támogatásra:

- a kiválasztott projekt pályázóját értesítik a Végrehajtó Ügynökség által elfogadott pályázati döntésről. A pályázó a határozat kézhezvételét/az értesítést követően az uniós támogatás kedvezményezettje lesz, és elkezdheti a projekt megvalósítását[175];

- a projektet kiválasztó nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség támogatási szerződést ír alá a pályázóval. A pályázó megkapja a támogatási szerződést, amelyet törvényes képviselője útján aláír és visszajuttat a nemzeti irodához vagy a Végrehajtó Ügynökséghez; az utolsóként aláíró fél a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség. Ha mindkét fél aláírta a szerződést, a pályázó az uniós támogatás kedvezményezettje lesz, és elkezdheti a projekt megvalósítását[176];

A pályázati kategória típusától függően a támogatási szerződés vonatkozhat egy kedvezményezettre (a pályázó a megállapodás egyetlen kedvezményezettje) vagy több kedvezményezettre (a konzorcium összes partnerszervezete a megállapodás kedvezményezettje). A több kedvezményezettes támogatási szerződést a koordinátor írja alá, és ő az egyetlen kapcsolattartó a nemzeti hivatallal vagy a Végrehajtó Ügynökséggel. A projektben részt vevő összes szervezet/intézmény (társkedvezményezettek) meghatalmazást ír alá, amellyel átruházza a koordinátorra a fő kedvezményezettként történő eljárás felelősségét. Általános szabály, hogy a partnerek pályázóra vonatkozó felhatalmazásait már a pályázati szakaszban be kell nyújtani. Lehetőség van arra, hogy a felhatalmazásokat csak később nyújtsák be, de ennek legkésőbb a támogatási szerződés aláírásakor meg kell történnie.

Megjegyzés: a pályázó intézmény országa kivételével nem szükséges felhatalmazást benyújtani a nem a pályázó intézmény országában működő partnerintézmények részéről a felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatási munkatárs/szakember/oktató számára, a szakképzésben tanulók és a szakképzésben oktató munkatárs/szakember/oktató számára, a közoktatási munkatárs/szakember/oktató számára, valamint a felnőttoktatásban dolgozó munkatárs/szakember/oktató számára kidolgozott mobilitási projektek esetében. Ugyanakkor a felsőoktatás, a szakképzés, a közoktatás és a felnőttoktatás szektor területén működő nemzeti konzorciumok tagintézményeinek be kell nyújtaniuk felhatalmazásukat a pályázó intézmény számára.

Kivételt képeznek azok a stratégiai partnerségek, amelyekben csak iskolák vesznek részt: ezeknél a kiválasztott projektben érintett összes részt vevő intézmény – a támogatásból az adott intézménynek odaítélt részre vonatkozó – külön (egy kedvezményezettre vonatkozó) támogatási szerződést ír alá saját országa nemzeti irodájával.

A támogatási szerződések és határozatok Erasmus+ program keretében használatos mintái az év folyamán elérhetővé válnak az Európai Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség honlapján.

A támogatási szerződések és pályázati döntések átvételének tervezett időpontjai az egyes pályázati kategóriák vonatkozásában a „Határidők a projekt életciklusában és kifizetési módok” szakaszban szerepelnek.

A TÁMOGATÁS ÖSSZEGE

Pályázat befogadása nem jelent kötelezettségvállalást a pályázó által igényelt összegű támogatás odaítélésére. Az igényelt összeg a pályázati kategóriára alkalmazandó finanszírozási szabályok alapján csökkenthető.

Egy bizonyos pályázati körben odaítélt támogatás nem jelent jogosultságot a következő fordulókra nézve.

Fontos megjegyezni, hogy a megállapodásban szereplő támogatási összeg a támogatás maximális összegét jelenti, amely nem növelhető még akkor sem, ha a kedvezményezett magasabb összeget igényel.

A Végrehajtó Ügynökség vagy a nemzeti iroda által átutalt támogatásokat azonosítani kell a kedvezményezett által a támogatás kifizetésére megjelölt számlán vagy fiókszámlán.

KIFIZETÉSI ELJÁRÁSOK

Az Erasmus+ program keretében támogatott projektekre a pályázati kategória típusától, a támogatási szerződés/határozat időtartamától és a pénzügyi kockázatok értékelésétől függően különböző kifizetési eljárások vonatkoznak.
Az első előfinanszírozási kifizetés kivételével a többi kifizetés vagy visszafizetés a kedvezményezett által benyújtott beszámolók elemzése vagy kifizetési kérelmek alapján történik (az ezekre vonatkozó dokumentumsablonok az év folyamán elérhetővé válnak a nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség honlapján).

[175] Kivételek ez alól a szabály alól: lásd a pályázati útmutató C. részében található „visszaható hatály tilalma” című szakaszt.
[176] Lásd az előző lábjegyzetet.

Az Erasmus+ programra alkalmazandó kifizetési eljárások leírása az alábbiakban található.

ELŐFINANSZÍROZÁSI KIFIZETÉS

Az előfinanszírozási kifizetést azt az időpontot követő 30 napon belül utalják el a kedvezményezettnek, amely időpontban a két fél közül a második aláírta a támogatási szerződést, vagy a kedvezményezettet értesítették a pályázati döntésről, és adott esetben a megfelelő pénzügyi garanciát megszerezték (lásd a „Pénzügyi garancia" című szakaszt). Az előfinanszírozás célja, hogy a kedvezményezett részére biztosítsák a projekt vagy program megkezdéséhez szükséges eszközöket.
A nemzeti irodák vagy a Végrehajtó Ügynökség dönthetnek úgy, hogy az első előfinanszírozási kifizetést több részletfizetésre bontják.
Dönthetnek úgy is, hogy csökkentik az előfinanszírozást vagy egyáltalán nem fizetnek előfinanszírozást, amennyiben a kedvezményezett pénzügyi kapacitását nem találják kielégítőnek.

TOVÁBBI ELŐFINANSZÍROZÁSI KIFIZETÉSEK

Egyes pályázati kategóriák esetében második – egyes esetekben pedig harmadik – előfinanszírozási kifizetést utalnak át a kedvezményezettnek azt az időpontot követő 30 naptári napon belül, amely időpontban a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség átvette a kedvezményezett által benyújtott további előfinanszírozási kifizetési kérelmet; ha a további előfinanszírozási kifizetési kérelemhez az elért haladásról szóló beszámolót is csatoltak, akkor a kérelem átvételét követő 60 naptári napon belül. Ezek a további előfinanszírozási kifizetések akkor lehetnek kérelmezhetők, ha az előző előfinanszírozási kifizetés legalább 70 %-át már felhasználták. Ha az előző előfinanszírozási kifizetés(ek) felhasználására vonatkozó kimutatás szerint az előző előfinanszírozási kifizetés(ek) kevesebb, mint 70 %-át használták csak fel a tevékenység költségeinek fedezésére, akkor a további előfinanszírozási kifizetés összegét a korábbi előfinanszírozási kifizetés(ek)ben felhasználatlanul maradt összeggel csökkentik.

IDŐKÖZI BESZÁMOLÓ (VAGY ELŐREHALADÁSI/TECHNIKAI JELENTÉS)

Egyes tevékenységek esetében a kedvezményezetteket időközi, valamint előrehaladási/technikai beszámoló benyújtására kérik, amelyben be kell mutatni a projekt megvalósítása terén elért haladást, egyes esetekben pedig további előfinanszírozási kifizetési kérelmet is csatolni kell. Az időközi és előrehaladási/technikai beszámolót a támogatási szerződésben vagy pályázati döntésben előírt határidőig kell benyújtani.

EGYENLEG KIFIZETÉSE VAGY VISSZAFIZETTETÉSE

A kedvezményezettnek fizetendő utolsó kifizetés összegét a záróbeszámoló alapján állapítják meg, amelyet a támogatási szerződésben vagy pályázati döntésben szereplő határidőig kell benyújtani. Amennyiben a) azokat az eseményeket, amelyekre a támogatást kapták, nem valósították meg, vagy a tervezettől eltérő módon valósították meg; vagy b) a ténylegesen felmerülő elszámolható költségek alacsonyabbak a pályázati szakaszban tervezettnél, vagy c) a megvalósított tevékenységek/eredmények minősége nem megfelelő, akkor a támogatás arányosan csökkenthető, vagy adott esetben a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie az előfinanszírozási kifizetésnek azt a részét, amely többletként jelentkezik.

Egyes pályázati kategóriák esetében a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség az odaítélt támogatás 100 %-át előfinanszírozási részletekben fizeti ki. Ilyen esetekben egyenleg kifizetése nem esedékes. Amennyiben azonban – a kedvezményezett által a támogatási szerződésben szereplő határidőig benyújtandó záróbeszámoló alapján – a) azokat az eseményeket, amelyekre a támogatást kapták, nem valósították meg, vagy a tervezettől eltérő módon valósították meg; vagy b) a ténylegesen felmerülő elszámolható költségek alacsonyabbak a pályázati szakaszban tervezettnél, vagy c) a megvalósított tevékenységek/eredmények minősége nem megfelelő, akkor a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie az előfinanszírozási kifizetésnek azt a részét, amely többletként jelentkezik.

Általános szabály, hogy az utolsó kifizetés vagy az egyenleg visszafizettetésére vonatkozó kérelem a záróbeszámoló kézhezvételét követő 60 naptári napon belül válik esedékessé.

Az egyes pályázati kategóriákra alkalmazandó kifizetési módokkal kapcsolatban további, részletes információk a „Határidők a projekt életciklusában és a kifizetési módok" című szakaszban találhatók.

PÉNZÜGYI SZANKCIÓK

Centralizált pályázati kategóriák azon kedvezményezettjeire nézve, akik súlyosan megszegték szerződéses kötelezettségeiket, pénzügyi szankció róható ki a támogatási szerződésben kifejtett feltételek szerint.

HATÁRIDŐK A PROJEKT ÉLETCIKLUSÁBAN ÉS A KIFIZETÉSI MÓDOK

	Határidők a projekt életciklusában	Kifizetési módok

	Az odaítélési határozatról történő értesítés tervezett időpontja	A támogatási szerződés aláírásának tervezett időpontja	Az utolsó kifizetésre/egyenleg visszatérítésére vonatkozó kérelemidőpontja	Előfinanszírozási kifizetések száma	Időközi (vagy technikai) jelentés	A támogatás hány %-át bocsátják rendelkezésre a különböző szakaszokban
KA1 – mobilitás a felsőoktatásban tanuló hallgatók és a felsőoktatási munkatárs/szakember/oktató számára	A benyújtási határidőtől számított 4 hónap	A benyújtási határidőtől számított 4 hónap	A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	2	Nincs	Előfinanszírozás: 80 %–20 % Egyenleg: 0 %
KA1 – A mobilitás egyéb típusai (szakképzés, közoktatás, felnőttoktatás és ifjúságügy)[177]	A benyújtási határidőtől számított 4 hónap	A benyújtási határidőtől számított 4 hónap	A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	1	Nincs	Előfinanszírozás: 80 % Egyenleg: 20 %
KA1 – Az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményei	A benyújtási határidőtől számított 5 hónap	A benyújtási határidőtől számított 6 hónap	A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	1	Nincs	Előfinanszírozás: 80 % Egyenleg: 20 %
KA1 – Erasmus Mundus közös mesterképzések	A benyújtási határidőtől számított 5 hónap	A benyújtási határidőtől számított 6 hónap	Nincs egyenlegkifizetés tervezve	3	Nincs	Előfinanszírozás: 25 %–50 %–25 % Egyenleg: 0 %
KA2 – Legfeljebb 2 évre szóló stratégiai partnerségek	A benyújtási határidőtől számított 4 hónap	A benyújtási határidőtől számított 5 hónap	A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	1	Van	Előfinanszírozás: 80 % Egyenleg: 20 %
KA2 – A 2-3 évre szóló stratégiai partnerségek	A benyújtási határidőtől számított 4 hónap	A benyújtási határidőtől számított 5 hónap	A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	2	Van	Előfinanszírozás: 40 %–40 % Egyenleg: 20 %
KA2 – Csak iskolák számára szóló stratégiai partnerségek (választható)	A benyújtási határidőtől számított 4 hónap	A benyújtási határidőtől számított 6 hónap	A záróbeszámolónak az összes érintett nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	2	van	Előfinanszírozás: 80 %-20 % Egyenleg: 0 %
KA2 – Tudásfejlesztési és Ágazati szakképzés-fejlesztési szövetségek	A benyújtási határidőtől számított 5 hónap	A benyújtási határidőtől számított 7 hónap	A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	2	Van	Előfinanszírozás: 40 %–40 % Egyenleg: 20 %
KA2 – Felsőoktatási kapacitásfejlesztés/fejlesztés	A benyújtási határidőtől számított 6 hónap	A benyújtási határidőtől számított 7 hónap	A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	2	Van	Előfinanszírozás: 50 %–40 % Egyenleg: 10 %
KA2 – Kapacitásfejlesztés/fejlesztés ifjúsági területen	A benyújtási határidőtől számított 5 hónap	A benyújtási határidőtől számított 6 hónap	A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	1	Van	Előfinanszírozás: 80 % Egyenleg: 20 %

[177] A KA1 – mobilitási projektek fiatalok számára az európai önkéntes szolgálat tevékenységeire fókuszálva (stratégiai EVS projektek) a 2-3 év időtartamú stratégiai partnerségekre vonatkozó kifizetési módok alkalmazandók.

KA3 – Strukturált párbeszédet célzó találkozók	A benyújtási határidőtől számított 4 hónap	A benyújtási határidőtől számított 4 hónap	A záróbeszámoló nemzeti irodához történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	1	Nincs	Előfinanszírozás: 80 % Egyenleg: 20 %

	Határidők a projekt életciklusában			**Kifizetési módok**		
	Az odaítélési határozatról történő értesítés tervezett időpontja	**A támogatási szerződés aláírásának tervezett időpontja**	**Az utolsó kifizetésre/egyenleg visszatérítésére vonatkozó kérelem időpontja**	**Előfinanszírozási kifizetések száma**	**Időközi (vagy technikai) jelentés**	**A támogatás hány %-át bocsátják rendelkezésre a különböző szakaszokban**
Jean Monnet tevékenységek	A benyújtási határidőtől számított 5 hónap	A benyújtási határidőtől számított 6 hónap	A záróbeszámoló EACEA-hoz történő beérkezését követő 60 naptári napon belül	1	Van	Előfinanszírozás: 70 % Egyenleg: 30 %
SPORT – EGYÜTTMŰKÖDÉSI PARTNERSÉGEK	A BENYÚJTÁSI HATÁRIDŐTŐL SZÁMÍTOTT 5 HÓNAP	A BENYÚJTÁSI HATÁRIDŐTŐL SZÁMÍTOTT 6 HÓNAP	A ZÁRÓBESZÁMOLÓ EACEA-HOZ TÖRTÉNŐ BEÉRKEZÉSÉT KÖVETŐ 60 NAPTÁRI NAPON BELÜL	1	NINCS	Előfinanszírozás: 70 % EGYENLEG: 30 %
SPORT – KIS EGYÜTTMŰKÖDÉSI PARTNERSÉGEK	A BENYÚJTÁSI HATÁRIDŐTŐL SZÁMÍTOTT 5 HÓNAP	A BENYÚJTÁSI HATÁRIDŐTŐL SZÁMÍTOTT 6 HÓNAP	A ZÁRÓBESZÁMOLÓ EACEA-HOZ TÖRTÉNŐ BEÉRKEZÉSÉT KÖVETŐ 60 NAPTÁRI NAPON BELÜL	1	NINCS	Előfinanszírozás: 70 % EGYENLEG: 30 %
SPORT – EURÓPAI NONPROFIT SPORTESEMÉNYEK	A BENYÚJTÁSI HATÁRIDŐTŐL SZÁMÍTOTT 5 HÓNAP	A BENYÚJTÁSI HATÁRIDŐTŐL SZÁMÍTOTT 6 HÓNAP	A ZÁRÓBESZÁMOLÓ EACEA-HOZ TÖRTÉNŐ BEÉRKEZÉSÉT KÖVETŐ 60 NAPTÁRI NAPON BELÜL	1	NINCS	Előfinanszírozás: 70 % EGYENLEG: 30 %

A csak iskolákra vonatkozó stratégiai partnerségekre, a nemzeti jogi kerettől és a projektben részt vevő szervezetek jogi státuszától függően a nemzeti iroda dönthet a 100 %-os előfinanszírozás mellett. Olyan esetekben, amikor nem ezt a modellt alkalmazzák, a más stratégiai partnerségekre vonatkozó finanszírozási modell alkalmazandó, a projekt időtartamától függően.

Fontos megjegyezni, hogy a fenti táblázatban szereplő tervezett időpontok tájékoztató jellegűek, és nem jelentenek jogszabályi kötelezettséget a nemzeti irodákra és a Végrehajtó Ügynökségre nézve. Ugyanez vonatkozik a táblázatban szereplő kifizetési módokra is: általánosságban a táblázatban megadott kifizetési módot alkalmazzák, de a támogatási szerződés vagy a pályázati döntés a pályázó szervezet/intézmény vagy az érintett konzorcium egyedi helyzetétől (például pénzügyi kapacitásától) függően ettől eltérően is rendelkezhet. Ha egy adott költségvetési év uniós előirányzatai nem elégségesek, akkor az első előfinanszírozási kifizetés mértéke tovább csökkenthető.

EGYÉB FONTOS SZERZŐDÉSES RENDELKEZÉSEK

PÉNZÜGYI GARANCIA

Ha a kedvezményezett pénzügyi kapacitását nem ítélik megfelelőnek, a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség az előfinanszírozással kapcsolatos pénzügyi kockázatok korlátozása érdekében előzetes biztosítéknyújtást követelhet a 60 000 EUR-nál magasabb összegű támogatást elnyert kedvezményezettől. A pénzügyi garancia összege legfeljebb az előfinanszírozási kifizetés(ek) összegét teheti ki.

A garancia célja az, hogy valamely bank vagy pénzügyi intézmény visszavonhatatlan készfizető kezességet nyújtson, vagy a kedvezményezett támogatási szerződésből/pályázati döntésből eredő kötelezettségeiért első felszólításra felelőssé tehető legyen.

A pénzügyi garanciát euróban kell elhelyezni tagállamban székhellyel rendelkező, elismert banknál vagy pénzügyi intézménynél. Ha a kedvezményezett székhelye harmadik országban van, akkor a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség engedélyezheti, hogy a garanciát harmadik országban székhellyel rendelkező bank vagy pénzügyi intézmény nyújtsa, ha úgy ítéli meg, hogy ez a bank vagy pénzügyi intézmény a tagállamok valamelyikében bejegyzett bankokkal vagy pénzügyi intézményekkel azonos pénzügyi biztonságot és feltételeket kínál.

Ez a garancia helyettesíthető harmadik személy által nyújtott egyetemleges felelősségen alapuló kezességgel vagy a támogatási szerződésben érintett részt vevő szervezetek/intézmények egyéni felelősségen alapuló kezességével.

A garancia felszabadítására az előfinanszírozásnak a kedvezményezett javára teljesített időközi kifizetés, illetve egyenlegkifizetés útján történő fokozatos kimerítését követően, a támogatási szerződésben vagy a pályázati döntésben megállapított feltételekkel összhangban kerül sor. Ha az egyenlegkifizetés visszafizetés formájában történik, akkor a garancia felszabadítására a kedvezményezett értesítését követően kerül sor.

ALVÁLLALKOZÓ SZERZŐDTETÉSE ÉS KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉS ODAÍTÉLÉSE

A kedvezményezett bizonyos (a jog, a könyvvitel, az adóügyek, az emberi erőforrások, informatika stb. területéhez kapcsolódó) szakmai készségeket igénylő speciális technikai szolgáltatások esetében alvállalkozót vonhat be, vagy megvalósítási/kivitelezési szerződést alkalmazhat. A kedvezményezettnél az ilyen szolgáltatások kapcsán felmerülő költségek elszámolható költségnek minősülnek, amennyiben a támogatási szerződés vagy a pályázati döntés valamennyi egyéb feltételének megfelelnek.

Ha a projekt megvalósításához áruk, munkák vagy szolgáltatások beszerzésére van szükség (megvalósítási/kivitelezési szerződés), a kedvezményezett köteles a szerződést a gazdaságilag legelőnyösebb, tehát a legjobb ár-érték arányt képviselő ajánlatnak vagy adott esetben a legalacsonyabb árat tartalmazó ajánlatnak odaítélni, ügyelve az összeférhetetlenség elkerülésére és arra, hogy a dokumentumokat ellenőrzések esetére megőrizzék.

Amennyiben a kedvezményezett 60 000 EUR-nál (vagy a felsőoktatási kapacitásfejlesztés/fejlesztési pályázat esetén 25 000 EUR-nál) nagyobb értékű megvalósítási szerződést köt, a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség az előző bekezdésben említetteken kívül további egyedi szabályokat állapíthat meg a kedvezményezettre vonatkozóan. Ezeket az egyedi szabályokat a nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség honlapjain teszik közzé.

TÁJÉKOZTATÁS AZ ODAÍTÉLT TÁMOGATÁSOKRÓL

Az átláthatóság elvének és az utólagos nyilvánosság követelményének megfelelően, az uniós támogatások kedvezményezettjeinek listáját a Bizottság, a Végrehajtó Ügynökség és/vagy a nemzeti irodák honlapján kell közzétenni, mégpedig azon pénzügyi év lezárását követő év első félévében, amely pénzügyi évre a támogatást odaítélték.

Ezek az információk egyéb megfelelő médiumban, többek között az Európai Unió Hivatalos Lapjában is közzétehetők.

A nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség a következő információkat teszi közzé:

- a kedvezményezett neve és elérhetősége;
- az odaítélt támogatás összege;
- a támogatás jellege és célja.

A kedvezményezett ésszerű és megfelelően indokolt kérésére a közzétételtől el lehet tekintetni, ha az veszélyeztetheti az érintett személyeknek az Európai Unió Alapjogi Chartája által védett jogait és szabadságait, vagy sérti a kedvezményezettek üzleti érdekeit.

Természetes személyek közzétett személyes adatait a támogatás odaítélése pénzügyi évének végétől számított két év elteltével el kell távolítani.

Ugyanez vonatkozik a jogi személyek hivatalos nevében szereplő személyes adatokra is (például olyan egyesületek vagy vállalkozások, amelyeknek nevében az alapítók neve szerepel).

A fent felsorolt információkat nem teszik közzé a természetes személyek számára kifizetett ösztöndíjak, illetve a kiszolgáltatott helyzetben lévő természetes személyek (menekültek és munkanélküliek) számára kifizetett közvetlen támogatások esetében. A kedvezményezett szervezetek/intézmények sem jogosultak a fent felsorolt információkat közzétenni az Erasmus+ keretében mobilitási támogatást elnyerő személyekkel kapcsolatban.

NYILVÁNOSSÁG

A projekt láthatóságára és a projekteredmények terjesztésére és hasznosítására vonatkozó követelményeken (amelyek az tartalmi követelmények közé tartoznak) kívül a nyilvánossági kötelezettségek minimuma minden támogatott projektre vonatkozik.

A kedvezményezetteknek minden közleményben és közzétételben – legyen szó ezek bármilyen formájáról vagy bármilyen médiumról, az Internetet is beleértve –, valamint a támogatással megvalósuló tevékenységek alkalmával egyértelműen el kell ismerniük az európai uniós támogatást.

Ennek során be kell tartaniuk a támogatási szerződés vagy határozat rendelkezéseit. Amennyiben ezeket a rendelkezéseket nem tartják be teljes mértékben, a kedvezményezettnek odaítélt támogatás csökkenthető.

A projekt láthatóságára vonatkozó további követelményekkel kapcsolatosban figyelembe kell venni a pályázati útmutató II. mellékletében található, „Terjesztési iránymutatások a kedvezményezettek számára” című szakaszt.

ELLENŐRZÉSEK ÉS VIZSGÁLATOK

A nemzeti irodák, a Végrehajtó Ügynökség és/vagy az Európai Bizottság technikai és pénzügyi ellenőrzéseket és vizsgálatokat hajthatnak végre a támogatás felhasználásával kapcsolatosan. Az egyösszegű támogatás, az egységköltségek vagy az átalányfinanszírozás időszaki felmérése érdekében ellenőrizhetik a kedvezményezett (vagy társkedvezményezettek) jog szerinti nyilvántartásait is. A kedvezményezett (vagy társkedvezményezettek) törvényes képviselője aláírásával vállalja, hogy igazolja a támogatás szabályos felhasználását. Az Európai Bizottság, a Végrehajtó Ügynökség, a nemzeti irodák és/vagy az Európai Számvevőszék vagy egy általuk meghatalmazott szerv a nemzeti iroda vagy a Végrehajtó Ügynökség által végrehajtott egyenlegkifizetést vagy visszafizettetést követő öt éven vagy 60 000 EUR-t nem meghaladó támogatások esetében három éven keresztül bármikor ellenőrizheti a támogatás felhasználását. A kedvezményezetteknek ezért ebben az időszakban meg kell őrizniük a nyilvántartásokat, az eredeti bizonylatokat, a statisztikai nyilvántartásokat és a támogatással kapcsolatos egyéb dokumentumokat.

Központi szinten, a Végrehajtó Ügynökség által irányított projektek esetében a pályázati kategória/tevékenység típusának és a támogatás nagyságrendjének megfelelően különböző típusú vizsgálati eljárások folytathatók le (adott esetben I. típusú vizsgálat a 60 000 EUR-nál magasabb, de 750 000 EUR-nál alacsonyabb összegű támogatásokra; II. típusú vizsgálat a 750 000 EUR vagy annál magasabb összegű támogatásokra). Ezzel kapcsolatosan a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók további információk.

Az ellenőrzésekre és vizsgálatokra vonatkozó részletes rendelkezésekről a támogatási szerződések és pályázati döntések tájékoztatnak.

ADATVÉDELEM

A nemzeti irodáknak, a Végrehajtó Ügynökségnek és az Európai Bizottságnak a pályázati űrlap vagy a támogatási szerződésben/pályázati döntésben szereplő valamennyi személyes adatot a következőkkel összhangban kell kezelniük:

- az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról;
- adott esetben a pályázó székhelye szerinti országának a személyes adatok védelméről szóló nemzeti jogszabályai.

A pályázónak a pályázati űrlapon szereplő kérdésekre adott válaszai – kivéve a nem kötelezően megválaszolandó kérdéseket – szükségesek a pályázat Erasmus+ programtájékoztató feltételeivel összhangban történő értékeléséhez és további feldolgozásához. A személyes adatokat az érintett támogatási programért felelős osztály vagy egység (amelynek feladata az adatok ellenőrzése) csak erre a célra dolgozza fel. A nyomon követéssel és ellenőrzéssel megbízott szerveknek, illetve a programnak vagy pályázati kategóriájának értékelésével megbízott szerveknek való továbbítás sérelme nélkül sor kerülhet a személyes adatok továbbítására az uniós joggal összhangban, ha azokra a pályázatok értékelésében vagy a támogatáskezelési eljárásban érintett harmadik feleknek szükségük van. Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából a személyes adatok továbbíthatók a belső ellenőrző szolgálatoknak, az Európai Számvevőszéknek, a pénzügyi szabálytalanságokat vizsgáló testületnek és az Európai Csalás Elleni Hivatalnak, továbbá a Bizottság engedélyezésre jogosult tisztviselői és végrehajtó ügynökségei között. A pályázónak joga van személyes adataihoz hozzáférni és azokat helyesbíteni. Amennyiben a pályázónak személyes adatainak feldolgozásával kapcsolatban bármilyen kérdése lenne, a projektet támogatásra kiválasztó irodához kell fordulnia. Vitás esetben a pályázónak bármikor jogában áll az európai adatvédelmi biztoshoz fordulni. A személyes adatok feldolgozásával kapcsolatban a támogatási szerződés vagy határozat tartalmaz további információkat.

A személyes adatoknak az Erasmus+ program keretében történő feldolgozására vonatkozóan a Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség honlapján az elérhetőségeken kívül részletes adatvédelmi nyilatkozat található.

A Végrehajtó Ügynökség központosított tevékenységeinek keretében felhívjuk a pályázók, illetve – amennyiben a pályázó jogi személy – annak adminisztrációs, irányító vagy felügyelő testületének tagjai, illetve az abban képviseleti, döntéshozatali vagy ellenőrzési joggal rendelkező személyek, vagy a pályázó adósságaiért korlátlan kezességet vállaló természetes vagy jogi személyek figyelmét arra, hogy személyes adataikat (ezek természetes személyek esetében a vezetéknév és a keresztnév, jogi személyek esetében a cím, a jogi forma, illetve a képviseleti, döntéshozatali vagy ellenőrzési hatáskörrel rendelkező személyek vezetékneve és keresztneve) az Ügynökség programengedélyezője rögzítheti a korai előrejelző rendszerben és a közbeszerzési eljárásban való részvételből kizárt pályázók központi adatbázisában, amennyiben olyan helyzetben vannak, mint amint azt leírja az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 966/2012 (EU, Euratom) rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, ami visszavonja a Tanács 1605/2002 (HL L 298 26.10.2012, 1. old) rendeletét, módosítva az Európai Parlament és a Tanács 2015. október 28-i 2015/1929 (EU, Euratom) rendelete által (HL L 286, 30.10.2015, p. 1).

NYÍLT LICENC ÉS SZELLEMITULAJDON-JOGOK

A nyílt licenc az egyik módja annak, hogy egy szellemi termék tulajdonosa mindenki számára engedélyezze az adott forrás használatát. A nyílt licencnek az engedélyezés hatókörétől és az alkalmazandó korlátozásoktól függően különböző típusai vannak, amelyek közül a kedvezményezett szabadon választhat. Az összes létrehozott forráshoz nyílt licencet kell hozzárendelni.

A nyílt licenc nem jelenti a szerzői jog vagy a szellemitulajdon-jog átruházását. A kedvezményezettek által létrehozott valamennyi forrás szerzői jogának tulajdonosai a kedvezményezettek maradnak, és szerzői jogaikat tetszés szerint használhatják. A támogatások kedvezményezettjeire vonatkozó egyetlen követelmény, hogy az oktatási segédanyagokat (vagy a projekt során létrehozott egyéb dokumentumokat és tájékoztató eszközöket) nyílt licencekkel szabadon hozzáférhetővé tegyék. Ez a követelmény akkor minősül teljesítettnek, ha a nyílt licenc legalább használati jogot biztosít; a nyílt licenc ideális esetben azonban a megosztás és átdolgozás jogát is biztosítja. A kedvezményezettek kereskedelmi forgalomba is hozhatják a projekteredményeket, és a tapasztalat azt mutatja, hogy a szabad hozzáférés elősegíti a láthatóságot, és az érdeklődő felhasználókat a segédanyag, a dokumentum vagy tájékoztató eszköz nyomtatott/adathordozóra rögzített változatának megvásárlására ösztönözheti.

ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOK

Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom (HL L 298 26.10.2012, 1. old) tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről, módosítva az Európai Parlament és a Tanács 2015. október 28-i 2015/1929 (EU, Euratom) rendelete által (HL L 286, 30.10.2015, p. 1)..

A Bizottság 2012. október 29-i 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól, módosítva a Bizottság 2015. október 30-i 2015/2462/EU felhatalmazáson alapuló rendelete által.

I. MELLÉKLET

A felsőoktatás területén megvalósított mobilitási tevékenységekre, stratégiai partnerségekre és felsőoktatási fejlesztési projektekre vonatkozó további szabályok és információk

Ez a melléklet további kiegészítő feltételeket és fontos információkat tartalmaz a mobilitási projektek és a felsőoktatási mobilitás előkészítésére, megvalósítására és értékelésére nézve, valamint számos konkrét példával illusztrálja, milyen tevékenységeket lehet megvalósítani az oktatási, a képzési és az ifjúságügyi stratégiai partnerségek keretében, és további részleteket tartalmaz a felsőoktatási kapacitásfejlesztési projektekre nézve. Felhívjuk azon szervezetek figyelmét, amelyek az említett kategóriákba tartozó projekteket kívánják megvalósítani, hogy a pályázat benyújtása előtt alaposan olvassák el az I. melléklet rájuk vonatkozó részeit. A melléklet a következő részekből áll:

MOBILITÁSI PROJEKTEK A FELSŐOKTATÁSBAN TANULÓ HALLGATÓK ÉS A FELSŐOKTATÁSI MUNKATÁRSAK SZÁMÁRA

1. A mobilitás előtt

a. A RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK AKKREDITÁCIÓJA

ERASMUS FELSŐOKTATÁSI CHARTA

Az Erasmus Felsőoktatási Charta (ECHE) biztosítja a program részeként a felsőoktatási intézmények által végrehajtható európai és nemzetközi együttműködési tevékenységek általános minőségi keretét. Az Erasmus Felsőoktatási Charta odaítélése programországok felsőoktatási intézményei számára előfeltétele annak, hogy részt vehessenek a program keretében mobilitási projektekben és/vagy az innováció és bevált gyakorlatok terén megvalósuló együttműködésben. A partnerországok felsőoktatási intézményei esetében nem előírás az Erasmus Felsőoktatási Charta megléte; a minőségi keretet a felsőoktatási intézmények közötti intézményközi megállapodásokkal (lásd lent) teremtik meg.

A brüsszeli Végrehajtó Ügynökség évente tesz közzé pályázati felhívást a Charta odaítélésére. Az odaítélt Charta a program egész időtartamára érvényes. Az ECHE-re vonatkozó pályázati feltételek a Végrehajtó Ügynökség https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/erasmus-charter-for-higher-education-2014-2020_en címről elérhető honlapján olvashatók.

A felsőoktatási intézményeknek a projekt megvalósítása során be kell tartaniuk a Charta valamennyi rendelkezését. A Charta betartását a nemzeti irodák ellenőrzik, amelyek ellenőrző tevékenységüket az ECHE Monitoring Guide útmutatóra (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library//eche-monitoring-guide_en.pdf) alapozzák; ez az új kézikönyv közösen megállapított útmutatásokat és jó gyakorlatokat tartalmaz az ECHE betartásának ellenőrzésére és erősítésére vonatkozóan. Az Erasmus+ projektre pályázó vagy abban résztvevő felsőoktatási intézményeknek ajánlott ezt az útmutatót áttekinteniük, hogy információt kapjanak a Charta betartatásának prioritást élvező területeiről, valamint az elérhető eszközökről, útmutatásokról és Internetes linkekről.

Az Európai Bizottság visszavonhatja a Chartát, ha a kedvezményezett megsérti annak bármely elvét, illetve az abban előírt kötelezettségek bármelyikét.

MOBILITÁSI KONZORCIUM AKKREDITÁCIÓJA

Felsőoktatási nemzeti mobilitási konzorcium felsőoktatási mobilitási projekt keretében a négy támogatható mobilitási tevékenység bármelyikét megvalósíthatja.

A mobilitási konzorcium célja a mobilitási tevékenységek szervezésének megkönnyítése és a tevékenységek minősége tekintetében hozzáadott érték biztosítása ahhoz képest, amit az egyes küldő felsőoktatási intézmények külön-külön meg tudnának valósítani. A nemzeti mobilitási konzorcium tagintézményei a mobilitás szervezésével kapcsolatos feladatokat közösen is elvégezhetik, vagy meg is oszthatják egymás között. A közös tevékenységek közé tartozhat a mobilitás adminisztratív, szerződéssel kapcsolatos és pénzügyi ügyeinek közös igazgatása, a résztvevők közös kiválasztása és/vagy felkészítése és mentorálása, valamint adott esetben a vállalkozások felkutatásának, illetve a vállalkozások és résztvevők társításának központosított intézése. A nemzeti mobilitási konzorcium a bejövő hallgatók és gyakornokok facilitátoraként is felléphet. Ez magában foglalja például azt, hogy a mobilitási konzorcium fogadó intézményt talál a konzorcium partnereinek régiójában, és szükség esetén segítséget nyújt.

A konzorciumkoordinátor – esetleg más/közvetítő szervezetekkel együtt – aktív szerepet játszhat a vállalkozásokkal való kapcsolatok megerősítésében, a szakmai gyakorlat és munkatársi képzés lehetőségeinek felkutatásában, ezeknek a tevékenységeknek a népszerűsítésében és a velük kapcsolatos tájékoztatásban stb.

A mobilitási időszakok minőségéért, tartalmáért és elismeréséért a küldő felsőoktatási intézmény felel. A konzorcium minden tagja megállapodást ír alá a konzorciumkoordinátorral, amelyben meghatározzák a szerepeket és a feladatköröket, valamint az adminisztratív és pénzügyi rendelkezéseket; az együttműködés módozatai például a mobilitási időszakok előkészítési, minőségbiztosítási és nyomon követési mechanizmusaival kapcsolatos kérdéseket határozzák meg. Ezenkívül valamennyi küldő felsőoktatási intézmény felelős a hallgatóikat és

munkatársukat fogadó felsőoktatási intézményekkel kötendő intézményközi megállapodások aláírásáért (lásd a következő szakaszt).

A nemzeti mobilitási konzorcium csak akkor kaphat támogatást, ha mobilitási konzorciumi akkreditációval rendelkezik. Ha a nemzeti mobilitási konzorcium nem megy át sikeresen ezen az értékelésen, akkor a következő évben újra kell pályáznia a tanúsítványért és a támogatásért.

A nemzeti iroda ellenőrzi, hogy a mobilitási konzorcium megfelel-e a mobilitási konzorciumi akkreditáció feltételeinek. Ha jelentős problémát (például támogatások nem rendeltetésszerű felhasználása, kötelezettségek figyelmen kívül hagyása, nem megfelelő pénzügyi kapacitás) találnak, vagy ha a konzorcium nem tartja be valamely kötelezettségvállalását, a nemzeti iroda visszavonhatja az akkreditációt. A konzorciumi koordinátornak kötelessége haladéktalanul értesíteni a nemzeti irodát a konzorcium összetételében, helyzetében vagy jogállásában bekövetkezett minden olyan változásról, amely szükségessé teheti az akkreditáció módosítását vagy visszavonását.

b. INTÉZMÉNYKÖZI MEGÁLLAPODÁS

A felsőoktatási intézmények közötti hallgatói tanulmányi célú és munkatársi oktatási célú mobilitásra a felsőoktatási intézmények között létrejött intézményközi megállapodás keretében kerül sor. Az ehhez szükséges dokumentumsablonok a http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm. holnapon találhatók. Intézményközi megállapodás két vagy több felsőoktatási intézmény között jöhet létre.

Programországok és a partnerországok közötti mobilitás esetén ez az intézményközi megállapodás előírja azokat az általános elveket, amelyek az ECHE rendelkezésein alapulnak, és biztosítja, hogy ezek megvalósítása iránt mindkét fél kötelezze magát.

Az intézményközi megállapodás – a partnerintézmények vállalkozásokra vonatkozó ismereteinek tekintetében, amelyek segítségével megtalálhatják a külföldi fogadó vállalkozásokat/szervezeteket – kiterjeszthető a hallgatók szakmai gyakorlati célú mobilitására és/vagy a munkatárs képzési célú mobilitására is.

c. MOBILITY TOOL+

A kedvezményezett intézményeknek – legkorábban a résztvevők kiválasztásakor – általános információkat kell megadniuk a Mobility Tool+-ban a résztvevőkre és a résztvevők által végrehajtandó mobilitási tevékenység típusára vonatkozóan (például a résztvevő neve, a mobilitás helyszíne, a mobilitás időtartama stb.). Szintén a kedvezményezett feladata, hogy havonta legalább egyszer frissítse a Mobility Tool+-t a mobilitási projekt időtartama alatt, a résztvevőkkel vagy a tevékenységekkel kapcsolatos változásokat feltüntetve.

A program- és partnerországok közötti mobilitási projektek esetén a partnerországbeli felsőoktatási intézményt a Mobility Tool+ rendszerben a PIC kódon keresztül szükséges azonosítani. Ha a partnerországbeli felsőoktatási intézmény még nem rendelkezik PIC kóddal, amelyet a korábbi EU programokban való részvétel során használtak, akkor a Participant Portal-on keresztül regisztrálniuk kell és a PIC kódot a kedvezményezett felé kommunikálniuk kell.

A Mobility Tool+ segítséget nyújt a kedvezményezettnek az Erasmus+ mobilitási tevékenységek irányításában. A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket hozhatnak létre az eszközben. A Mobility Tool+ olyan jelentéseket is összeállít, amelyeket a mobilitási tevékenységek résztvevőinek kell kitölteniük.

d. A HALLGATÓK RÉSZVÉTELÉNEK FELTÉTELEI

KIVÁLASZTÁS

A hallgatók saját felsőoktatási intézményükhöz nyújtanak be pályázatot, az intézmény pedig kiválasztja a mobilitási tevékenység résztvevőit. A hallgatók kiválasztását – valamint a támogatás hallgatók számára történő odaítélésének eljárását – tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási folyamatban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni.

A felsőoktatási intézménynek meg kell tennie a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség elkerülése érdekében azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik részt vesznek a kiválasztást végző testületek munkájában vagy a hallgatók kiválasztásának folyamatában.

A kiválasztási szempontokat – például: a jelölt tanulmányi teljesítménye, korábbi mobilitási tapasztalatok, motiváció, korábbi tapasztalatok a fogadó országban (azaz visszatérés a származási országba) – nyilvánosságra kell hozni. A partnerországokból érkező hallgatók esetén a kiválasztás elsődleges szempontja a tanulmányi teljesítmény, de azonos szint esetén a hátrányosabb társadalmi-gazdasági helyzetű diákok előnyt élveznek (beleértve a menekülteket, menedékkérőket és a bevándorlókat).

Az ugyanabban a tanulmányi ciklusban az Egész életen át tartó tanulás programja keretében az Erasmus program, az Erasmus Mundus program vagy az Erasmus+ program mobilitási tevékenységeiben már részt vettek alacsonyabb prioritást élveznek. Az Erasmus Mundus mesterképzések és Erasmus Mundus közös mesterképzések esetén a korábbi részvételt csak az ösztöndíjas hallgatók esetén veszik figyelembe.

A kiválasztott hallgatók a küldő intézménytől megkapják az Erasmus+ Hallgatói Chartát, amely tartalmazza a hallgató külföldi tanulmányi vagy szakmai gyakorlati időszakával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit, és elmagyarázza a mobilitás előtt, közben és után elvégzendő különböző lépéseket.

MEGÁLLAPODÁS A HALLGATÓVAL

A kiutazás előtt minden kiválasztott hallgató megállapodást ír alá, amely a tanulmányok és/vagy a szakmai gyakorlat követendő programjára – amelyben a hallgató, a küldő és a fogadó intézmények megállapodtak – vonatkozó tanulmányi szerződést is tartalmazza. Az ehhez szükséges dokumentumsablon a http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm holnapon található. A tanulmányi szerződés meghatározza a külföldi tanulmányi időszak során elérendő tanulási eredményeket, és tartalmazza a tanulási eredmények hivatalos elismerésére vonatkozó rendelkezéseket. Ezen kívül a tanulmányi és/vagy szakmai gyakorlati időszak helyét is rögzíti. A tanulmányi szerződésben – a küldő és fogadó intézmények között létrejött, intézményközi megállapodásban szereplő ajánlott nyelvi szinttel (vagy szakmai gyakorlat esetén a vállalkozás elvárásaival) összhangban – a küldő intézménynek és a hallgatónak arról is meg kell állapodniuk, milyen nyelvi szintet kell elérnie a hallgatónak a tanulmányi/szakmai gyakorlati időszak megkezdése előtt az oktatás vagy a munkavégzés elsődleges nyelvét illetően. A küldő intézmény és a hallgató adott esetben a lehető legmegfelelőbb nyelvi támogatásról is megállapodik, amelyet a megállapított szint elérése érdekében a hallgató rendelkezésére bocsátanak (lásd a következő bekezdésben az online nyelvi támogatási szolgáltatásra vonatkozó részt).

HALLGATÓKNAK NYÚJTOTT TÁMOGATÁS

A hallgatók „hallgatói ösztöndíjat” kaphatnak a külföldi mobilitási időszakhoz kapcsolódó megnövekedett költségekhez való hozzájárulásképpen. Ez a támogatás a következő elemek közül az egyiket vagy mindkettőt tartalmazza:

- egy hónapra kiszámított és egységköltségként fizetett uniós támogatás (lásd a pályázati útmutató B. részében található „Finanszírozási szabályok” című szakaszt); és/vagy
- köz- vagy magántámogató által nyújtott nemzeti, regionális és helyi támogatás vagy hitelkonstrukció.

Lehetnek zéró támogatásban részesülő Erasmus hallgatók is (mind a tanulmányi, mind a szakmai gyakorlati mobilitás tekintetében): ők megfelelnek az Erasmus hallgatókra vonatkozó valamennyi támogathatósági feltételének, és az Erasmus+ program minden egyéb előnyét élvezhetik anélkül, hogy uniós mobilitási támogatást kapnának. A pályázati útmutató szabályai – kivéve a támogatások elosztására vonatkozó szabályokat – a zéró támogatásban részesülő Erasmus hallgatókra is érvényesek. Az uniós költségvetés országok közötti szétosztásakor alkalmazott teljesítménymutató alapját képező statisztikába a teljes mobilitási időszakra nézve zéró támogatásban részesülő hallgatókat is bele kell számolni.

Az Erasmus+ program keretében megvalósuló felsőoktatási mobilitási projektekben részt vevő hallgatóknak – akár kapnak Erasmus+ uniós támogatást, akár nem – nem kell tandíjat, beiratkozási díjat és vizsgadíjat fizetniük, és ingyenesen látogathatják a fogadó intézet laboratóriumait és könyvtárait is. A helyi hallgatókra vonatkozó szabályoknak megfelelően azonban előfordulhat, hogy a hallgatóknak kisebb összegű díjat kell fizetniük például a biztosításért, a hallgatói önkormányzati tagságért, valamint különböző anyagok (fénymásolatok, laboratóriumi eszközök) használatáért. A kimenő hallgatóknak nem számolható fel a mobilitási időszak szervezésével vagy adminisztrációjával kapcsolatos kiegészítő díj vagy illeték.

A hallgató a külföldön töltött időszak során azokra a támogatásokra vagy hitelekre is jogosult marad, amelyeket a küldő intézményben folytatott tanulmányaival kapcsolatosan ítéltek oda neki.

Az Erasmus+ uniós támogatással összeegyeztethető, hogy a szakmai gyakorlat során a fogadó vállalkozás/intézmény valamilyen juttatást vagy díjazást nyújtson a hallgatónak.

Az Erasmus+ uniós támogatással összeegyeztethető, hogy a mobilitási időszak alatt a hallgató részmunkaidős munkával pénzt keressen, amennyiben továbbra is képes elvégezni a mobilitási programban előirányzott tevékenységeket.

Felsőoktatási (külföldi tanulmányi vagy szakmai gyakorlati) mobilitási projektben részt vevő hallgatók egyidejűleg nem lehetnek Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi program ösztöndíjasai, és ugyanez a helyzet fordított esetben is.

Ha az Erasmus+ uniós támogatásban részesülő hallgató nem tartja be a támogatási szerződésben foglaltakat, akkor részben vagy egészben vissza kell térítenie az uniós támogatást (kivéve, ha vis maior miatt nem tudta végrehajtani tervezett külföldi tevékenységeit). Az uniós támogatást részlegesen vagy teljesen visszatéríttethetik azokkal, akik elmulasztják benyújtani az online záróbeszámolót.

ONLINE NYELVI TÁMOGATÁS

Az Erasmus Felsőoktatási Chartát aláíró felsőoktatási intézmények kötelezettséget vállalnak arra, hogy a mobilitási projektek résztvevőinek minden szükséges támogatást megadnak a nyelvi felkészítés terén. Ehhez kapcsolódóan a program során fokozatosan online nyelvi támogatást vezetnek be a programországok közötti mobilitás esetén a két hónapig vagy annál tovább tartó, hosszú távú mobilitási tevékenységekhez. Az Európai Bizottság a kiválasztott hallgatók számára elérhetővé teszi az online támogatást annak érdekében, hogy felmérjék nyelvi kompetenciáikat a külföldi tanulmányok vagy szakmai gyakorlat során használandó nyelv tekintetében. Az online eszköz szükség esetén mind a mobilitást megelőzően, mind a mobilitás előtt és közben is lehetővé teszi a nyelvismeret fejlesztését. Az oktatás vagy munka nyelvéből legalább B2 tudásszinttel rendelkező résztvevők dönthetnek úgy, hogy a fogadó ország nyelvén végeznek OLS tanfolyamot, amennyiben az elérhető. A nyelvi támogatásnak a küldő és a fogadó intézmény közötti kölcsönös bizalomra kell alapulnia. Az ajánlott nyelvi tudásszintet le kell fektetni az intézmények közötti megállapodásban és a tanulási megállapodásban, és így mindhárom félnek meg kell abban egyeznie. Az Erasmus+ keretein belül a küldő intézmények elkötelezik magukat annak biztosítása mellett, hogy az általuk küldött hallgatók megfelelő nyelvi tudásszinttel rendelkeznek, és hogy az ilyen kölcsönös megállapodás elegendő. A küldő felsőoktatási intézmények felelősek a hallgatóikat a legmegfelelőbb nyelvi támogatással ellátni – ez lehet az OLS vagy bármely más megközelítés, amely a szervezeti támogatásból finanszírozható – annak érdekében, hogy a mobilitás kezdetekor hallgatóik elérjék a fogadó intézménnyel közösen megállapított ajánlott nyelvi kompetenciaszintet. Ezért a küldő felsőoktatási intézménynek nem kötelessége az OLS nyelvi kompetencia-felmérés eredményeit elküldeni a fogadó intézménynek. A hallgatók maguk dönthetik el, hogy hozzájárulnak-e OLS nyelvi kompetencia-felmérésük eredményének megosztásához a fogadó intézménnyel.

Az Online Nyelvi Támogatás (OLS) a következő módon válik elérhetővé:

- a nemzeti irodák az Európai Bizottság által meghatározott általános feltételekkel összhangban online licenceket bocsátanak a felsőoktatási intézmények rendelkezésére;
- a felsőoktatási intézmény által támogatásra kiválasztott, az online szolgáltatás használatára jogosult hallgatók (kivéve az adott nyelv anyanyelvi beszélőit, vagy más, jól indokolt eseteket) online tesztet kell, hogy kitöltsenek nyelvi kompetenciáik felmérésére a külföldi tanulmányok vagy szakmai gyakorlat során elsődlegesen használandó nyelv tekintetében. Ez a mobilitási időszak megkezdésének előfeltétele. A teszt eredményét tudatják a hallgatóval és a küldő felsőoktatási intézménnyel. Ez lehetővé teszi, hogy a felsőoktatási intézmény meghatározza azoknak a hallgatóknak a számát, akiknek valószínűleg szükségük lesz online nyelvtanfolyamra;
- a nyelvtanfolyamokhoz rendelkezésre álló online licencek számának figyelembevételével a felsőoktatási intézmények a hallgatói igényeknek megfelelően kiosztják a licenceket. A hallgatók a támogatási szerződésben foglaltak szerint kötelezettséget vállalnak az online tanfolyam elvégzésére;
- a mobilitási időszak végén a hallgatók egy második tesztet is elvégeznek, így mérhető a nyelv tekintetében elért fejlődésük. A teszt eredményét tudatják a hallgatóval és a küldő felsőoktatási intézménnyel.

További információk az Európai Bizottság és a nemzeti irodák honlapján találhatók.

A mobilitás egyéb típusai esetében, illetve ha az adott nyelven nem elérhető a Bizottság online szolgáltatása, a felsőoktatási intézmények egyéb fajta nyelvi támogatást tehetnek hozzáférhetővé a hallgatók számára, amely a szervezési támogatás költségei között számolható el.

e. A MUNKATÁRSAK RÉSZVÉTELÉNEK FELTÉTELEI

KIVÁLASZTÁS

A küldő felsőoktatási intézménynek tisztességes és átlátható módon kell kiválasztania a felsőoktatási mobilitási projektben részt vevő munkatársakat. A kiutazás előtt a résztvevőknek megállapodást kell kötniük a küldő és fogadó intézménnyel/vállalkozással a mobilitási programról.

Az oktatók és a felsőoktatási munkatársak kiválasztását a felsőoktatási intézmény végzi. A kiválasztási és pályázati döntési folyamatot tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási folyamatban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni. A kiválasztási szempontokat (például: prioritást élveznek-e azok, akik először vesznek részt külföldi mobilitásban; egy adott időszakra vonatkozóan korlátozzák-e, hogy egy dolgozó hány mobilitási tevékenységben vehet részt stb.) nyilvánosságra kell hozni.

A felsőoktatási intézménynek meg kell tennie a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség elkerülése érdekében azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik részt vesznek a kiválasztást végző testületekben vagy az egyéni kedvezményezettek kiválasztásának folyamatában.

Amennyiben vállalkozás alkalmazottja vesz részt a felsőoktatási intézmény által szerevezett mobilitási tevékenységben, akkor a felsőoktatási intézménynek meghívót kell küldenie a vállalkozás érintett alkalmazottjának; a támogatás irányítását a fogadó felsőoktatási intézmény végzi.

MOBILITÁSI MEGÁLLAPODÁS

A felsőoktatási munkatársak kiválasztását a küldő intézmény végzi az általuk benyújtott mobilitási program-tervezet alapján és a fogadó intézménnyel/vállalkozással folytatott konzultációt követően. A kiutazás előtt a küldő intézmény/vállalkozás és a fogadó intézmény/vállalkozás között hivatalos megállapodásnak kell létrejönnie a végleges mobilitási programról (levélváltással vagy elektronikus üzenetek révén).

A küldő intézmény/vállalkozás és a fogadó intézmény/vállalkozás egyaránt felelősséget vállal a külföldi mobilitási időszak minőségéért.

KIUTAZÓ MUNKATÁRSAK TÁMOGATÁSA

A munkatársak mobilitásának két típusára azonos finanszírozási szabályok vonatkoznak. A támogatás a külföldi oktatási vagy képzési időszakkal kapcsolatos utazási és személyes költségekhez való hozzájárulás (lásd a Pályázati útmutató B. részében található „Finanszírozási szabályok” című szakaszt).

Zéró támogatásban részesülő felsőoktatási dolgozók részvételére is van lehetőség.

2. A mobilitás alatt

A HALLGATÓI MOBILITÁS MEGSZAKÍTÁSA

Ha a hallgatói mobilitási időszakot megszakítják (például a nyelvtanfolyamat követően nem kezdődik el azonnal a tényleges tanulmányi/szakmai gyakorlati tevékenység), akkor a megszakítás napjait be kell vinni a Mobility Tool+-ba, és ennek megfelelően módosítani kell a támogatás összegét.

A szakmai gyakorlati célú külföldi mobilitási időszakot megszakíthatják munkaszüneti napok, amennyiben a vállalkozás ezekben az időszakokban zárva tart. A támogatás ezekben az időszakokban is fennáll. A zárva tartás időszaka nem számít bele a szakmai gyakorlat minimum időtartamába, de beleszámít abba a 12 hónapba, amelyre a hallgató tanulmányi ciklusonként legfeljebb mobilitási támogatást kaphat.

A HALLGATÓI MOBILITÁS MEGHOSSZABBÍTÁSA

A küldő és fogadó intézmények a következő feltételekkel állapodhatnak meg egy már folyamatban lévő mobilitási időszak meghosszabbításáról:

- a mobilitási időszak eredetileg tervezett vége előtt legkésőbb egy hónappal be kell nyújtani a mobilitási időszak meghosszabbítására irányuló kérelmet;
- ha ezt a kérelmet valamennyi fél elfogadja, akkor módosítani kell a támogatási szerződést, és meg kell állapodni az időtartam meghosszabbítására vonatkozó összes intézkedésről;

- ha a hallgató Erasmus+ támogatásban részesül, akkor a küldő intézmény a meghosszabbított időszakra biztosíthatja a támogatás összegét, vagy olyan megállapodást is köthet a hallgatóval, hogy a hosszabbítás napjaira zéró támogatás járjon;

- a fogadó intézmény tanulmányi átiratának (Transcript of Records) vagy a hallgató szakmai gyakorlatra vonatkozó tanúsítványának a következő meghatározások betartásával kell tartalmazniuk a mobilitási időszak tényleges kezdő és befejező dátumát:
    - kezdő dátumként azt a dátumot kell megadni, amikor a hallgatónak első alkalommal meg kell jelennie a fogadó intézménynél (ez lehet például az első kurzus kezdő dátuma, az első munkanap, a fogadó intézmény által rendezett fogadó esemény, nyelvtanfolyam vagy interkulturális kurzus);
    - befejező dátumként azt a dátumot kell megadni, amikor a hallgatónak utolsó alkalommal kell megjelennie a fogadó intézménynél (ez lehet például a vizsgaidőszak vagy a kurzus utolsó napja, az utolsó munkanap, az utolsó kötelező megbeszélés).

- a fentiek szerint meghatározott tényleges időtartam – amely az uniós támogatással fedezendő hónapok maximális száma – az az időszak, amelyet a felsőoktatási intézményeknek fel kell tüntetniük a záróbeszámolójukban. Ha a hallgatói mobilitást zéró támogatással hosszabbítják meg, akkor a hosszabbítás napjait le kell vonni a mobilitási időszak teljes hosszából, és ez alapján kell kiszámolni a támogatás végleges összegét;

- a kiegészítő időszaknak közvetlenül követnie kell a már folyamatban lévő mobilitási időszakot. A megfelelően indokolt és a nemzeti iroda által jóváhagyott esetektől eltekintve a kiegészítő és a már folyamatban lévő időszak között nem lehet kihagyás (nem számítanak kihagyásnak a munkaszüneti napok és az olyan napok, amelyeken az egyetem/vállalkozás zárva tart).

3. A mobilitás után

a. A TANULÁSI EREDMÉNYEK ELISMERÉSE

A külföldön töltött időszak végén a fogadó intézmény/vállalkozás a hallgató és a küldő felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátja a tanulmányi átiratot vagy a szakmai gyakorlatra vonatkozó tanúsítványt (szakmai gyakorlat igazolása), amely igazolja a program eredményeit.

A mobilitási időszak nyomon követése magában foglalja azt, hogy a küldő intézmény hivatalosan elismeri a formális tanulás keretében újonnan megszerzett kompetenciákért külföldön odaítélt krediteket (az európai kreditátviteli és gyűjtési rendszer vagy azzal egyenértékű rendszer szerinti kreditpontok alkalmazásával), adott esetben a szakmai gyakorlatokat, valamint az osztálytermen és a munkahelyen kívüli nem formális és informális tanulás eredményeinek dokumentációját (oklevélmelléklet alkalmazásával) is beleértve. Ez nem alkalmazandó a felsőfokú képesítéssel rendelkező pályakezdők szakmai gyakorlatára.

A nyelvi felmérés és az online nyelvtanfolyamok eredményeit központi nyilvántartásba veszik, de nem állítanak ki róla hivatalos képesítést.

A munkatársak mobilitásával kapcsolatosan a küldő intézményeknek biztosítaniuk kell a résztvevők tanulmányi eredményeinek megfelelő elismerését, terjesztését és intézményen belüli széles körű alkalmazását.

b. BESZÁMOLÁS

A külföldön töltött időszak végén a mobilitási tevékenységben részt vevő hallgatóknak és munkatársaknak záróbeszámolót kell benyújtaniuk. A két hónapos vagy annál hosszabb mobilitási tevékenységek esetében a jelentésnek tartalmaznia kell a mobilitási időszak során kapott nyelvi támogatás tartalmi értékelését is.
A küldő felsőoktatási intézmény az uniós támogatást részlegesen vagy teljesen visszatérítttetheti azokkal a hallgatókkal vagy munkatársakkal, akik elmulasztják benyújtani a jelentést. Nem téríttetik vissza a támogatást, ha a hallgató vagy a munkatárs vis maior miatt nem tudja végrehajtani tervezett külföldi tevékenységeit. Az ilyen eseteket jelentenie kell a küldő intézménynek, a nemzeti irodának pedig írásban el kell fogadnia a bejelentett esetet.

MOBILITÁSI PROJEKT A SZAKKÉPZÉSBEN TANULÓK ÉS A SZAKKÉPZÉSI MUNKATÁRSAK SZÁMÁRA

1. Szervezési támogatás

A szervezési támogatás azokhoz a költségekhez járul hozzá, amelyek az intézmények hallgatói és munkatársi mobilitást elősegítő tevékenységeivel kapcsolatban merülnek fel. Például:

- a tanulók és a munkatársak ellátása a szükséges információkkal és segítségnyújtással;
- a tanulók és a munkatársak kiválasztása;
- tanulási megállapodások elkészítése a tanuló által elvégzett oktatási komponensek teljes elismerésének biztosítása érdekében; munkatársi mobilitási megállapodások elkészítése és elismerése;
- a tanulóknak és a munkatársaknak nyújtott nyelvi és interkulturális felkészítés – különös tekintettel a szakképzési ágazatspecifikus nyelvtanfolyamokra;
- a mobilitási projekt szervezésének és irányításának általános menedzsmentje;
- a mobilitási résztvevők hatékony mentorálásának és ellenőrzésének biztosítása;
- a vállalatoknál zajló szakmai gyakorlatok minőségét szavatoló megfelelő intézkedések.

A projekt intézmény általi megvalósításának és nyomon követésének minőségét figyelembe veszik a végső támogatás megállapításakor. A mobilitási projekt megfelelő minőségben történő megvalósítása során követni kell a szakképzésben tanulók és a szakképzésben dolgozó munkatársak mobilitásáról szóló aktuális melléklet iránymutatásait.

2. A mobilitás előtt

a. A RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK AKKREDITÁCIÓJA – AZ ERASMUS+ SZAKKÉPZÉSI MOBILITÁSI TANÚSÍTVÁNY

2015-től a tanúsítvánnyal nem rendelkező intézmények Erasmus + szakképzési mobilitási tanúsítványra pályázhatnak az évente egyszer – a mobilitási pályázatok beadásának határidejétől független - a Nemzeti Iroda által meghirdetett időpontban. A mobilitási tanúsítvány elnyerésének feltétele alátámasztani az intézmény nemzetköziesítési stratégiájának minőségét és fenntarthatóságát.

Felhívjuk figyelmét, hogy azon intézmények, amelyek az adott évben új Erasmus + szakképzési mobilitási tanúsítványt kapnak csak a következő évi pályázati felhíváskor érvényesíthetik szakképzési mobilitási projektjükre.

Például, azoknak az intézmények, amelyek Tanúsítványi pályázatot nyújtanak be a tanúsítványi pályázati határidőre, és ezt a Tanúsítványt 2016-ban nyerik el, ugyanabban a tárgyévben be kell nyújtaniuk szakképzési mobilitási pályázatot is, amennyiben a 2016-os pályázati évben szeretnének mobilitási gyakorlatra pályázni.
Erasmus + szakképzési mobilitási tanúsítvány érvényessége csak a következő pályázati évtől lép érvénybe (jelen esetben 2017-től).

További részletes információ az Európai Bizottság és a nemzeti irodák honlapján található.

b. EURÓPAI MOBILITÁSMINŐSÉGI ALAPOKMÁNY

Azoknak a szakképző intézményeknek, amelyek mobilitási tevékenységeket kívánnak szervezni a szakképzésben tanulók és munkatársak számára, tevékenységeiket az európai mobilitásminőségi chartában előírt elvekkel és kritériumokkal összhangban kell megszervezniük[178].

Az Európai Mobilitásminőségi Alapokmány az oktatási és képzési célú külföldi tartózkodás minőségi referenciadokumentuma. A charta iránymutatásul szolgál a tanulók és a munkatársak tanulási vagy egyéb célú (például szakmai fejlődési) mobilitási tevékenységeire nézve. A chartában előírt elvek betartása hozzájárul annak biztosításához, hogy a mobilitás résztvevőinek mindig pozitív tapasztalatai legyenek mind a fogadó országban,

178 Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18-i 2006/961/EK ajánlása a Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: az európai mobilitásminőségi charta (Hivatalos Lap L 394., 2006.12.30.).

mind visszatérésük után származási országukban, és hogy az oktatási és képzési csereprogramok száma és jelentősége növekedjék. A charta a következő hivatkozáson érhető el:
http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11085_en.htm

c. ECVET – EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK

A szakképző intézmények dönthetnek úgy, hogy mobilitási tevékenységeik keretében az Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszert (ECVET) alkalmazzák (a további információkat lásd lent). Ilyen esetben az ECVET-partnerség létrehozása az ECVET alkalmazásának előfeltétele. Az ECVET-partnerség azokat a kompetens intézményeket tömöríti, amelyek részt vesznek 1) a mobilitási tevékenységek során teljesítendő megfelelő tanulási eredmények azonosításában; 2) olyan szakképzési programok kialakításában, amelyek megfelelnek ezeknek az igényeknek; 3) annak felmérésében, hogy milyen mértékben sikerült a tanulóknak elérniük a tanulási eredményeket; és 4) a tanulók kreditpontjainak érvényesítésében és elismerésében a küldő intézménybe való visszatérésükkor.

Az ECVET mobilitási tevékenységekre irányuló partnerség feltételeit együttműködési megállapodás rögzítheti.
Az együttműködési megállapodás a kreditátvitelben illetékes intézmények között jön létre. Hivatalossá teszi az ECVET-partnerséget azáltal, hogy a felek kölcsönösen elismerik az érintett kompetens intézmények és intézmények státuszát és eljárásait. A partnerség együttműködési eljárásait is rögzíti.
Együttműködési megállapodások létrejöhetnek olyan hálózatok révén, amelyek számos ország/rendszer kompetens intézményeit tömörítik, de a partnerség igényeitől és céljaitól függően létrejöhetnek kétoldalú megállapodások is. Az együttműködési megállapodásokkal kapcsolatosan további információk és iránymutatás az Európai Bizottság honlapján elérhető ECVET felhasználói útmutatóban vagy a következő címeken olvashatók: http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_hu.htm és http://www.ecvet-team.eu/.

d. MOBILITÁSI KONZORCIUM

A szakképzési szolgáltatók külön intézményként történő pályázása mellett nemzeti mobilitási konzorciumok is pályázhatnak szakképzési mobilitási projektre.

A mobilitási konzorcium célja a mobilitási tevékenységek szervezésének megkönnyítése és a tevékenységek minősége tekintetében hozzáadott érték biztosítása ahhoz képest, amit az egyes küldő szakképzési intézmények (például szakképző iskolák) külön-külön végre tudnának hajtani. A nemzeti mobilitási konzorcium tagintézményei a mobilitás szervezésével kapcsolatos feladatokat vagy közösen végzik, vagy megosztják egymás között, és kölcsönös együttműködéssel, valamint a kapcsolatok megosztásával közösen mozdítják elő nemzetköziesedésüket. A közös tevékenységek közé jellemzően a mobilitás adminisztratív, szerződéssel kapcsolatos és pénzügyi ügyeinek közös igazgatása, a résztvevők közös kiválasztása és/vagy felkészítése és mentorálása, valamint adott esetben a vállalkozások felkutatásának, illetve a vállalkozások és résztvevők társításának központosított intézése tartozik. A nemzeti mobilitási konzorcium a bejövő gyakornokok és munkatársak facilitátoraként is felléphet. Ez magában foglalja például azt, hogy a nemzeti mobilitási konzorcium fogadó intézményt talál a konzorcium partnereinek régiójában, és szükség esetén segítséget nyújt.

A konzorciumkoordinátornak – esetleg más/közvetítő intézményekkel együtt – aktív szerepet kell játszania a vállalkozásokkal való kapcsolatok megerősítésében, a szakmai gyakorlat és munkatársi képzés lehetőségeinek felkutatásában, ezeknek a tevékenységeknek a népszerűsítésében és a velük kapcsolatos tájékoztatásban stb.

A mobilitási időszakok minőségéért, tartalmáért és elismeréséért a küldő szakképző intézmény felel. A konzorcium minden tagja megállapodást ír alá a konzorciumkoordinátorral, amelyben meghatározzák a szerepeket és a feladatköröket, valamint az adminisztratív és pénzügyi rendelkezéseket; az együttműködés módozatai például a mobilitási időszakok előkészítési, minőségbiztosítási és nyomon követési mechanizmusaival kapcsolatos kérdéseket határozzák meg.

e. EURÓPAI FEJLESZTÉSI TERV

Az Európai Fejlesztési Terv csak a Tanúsítványi projekttel nem rendelkező pályázókra vonatkozik. Bár a Tanúsítvánnyal nem rendelkező pályázóktól nem elvárás olyan magas szintű nemzetköziesítési és fenntarthatósági törekvés, mint a Tanúsítványi Bizonyítvánnyal rendelkező projektektől, azonban elvárás, hogy a mobilitás intézményükre gyakorolt hatását megjelenítsék.

A pályázat benyújtása előtt a szakképző intézménynek vagy a nemzeti mobilitási konzorcium koordinátorának Európai Fejlesztési Tervet kell kidolgoznia; az európai fejlesztési terv a pályázati űrlap részét képezi. Ez a szakasz azt ismerteti, hogyan épülnek be a tervezett mobilitási tevékenységek a projektben részt vevő szakképző intézmények/szervezetek fejlesztésének és korszerűsítésének szélesebb körű és hosszú távú stratégiájába.

Az Európai Fejlesztési Tervnek, amely a pályázat elbírálásakor kiemelt figyelmet kap, a következő információkat kell tartalmaznia:

- a szakképző intézmények igényei a minőségfejlesztés és a nemzetköziesedés tekintetében (például vezetői kompetenciák, munkatársi kompetenciák, új oktatási módszerek vagy eszközök, európai dimenzió, nyelvi kompetenciák, tanterv, oktatás/képzés és tanulás megszervezése, partnerintézményekkel való kapcsolatok megerősítése), és a tervezett tevékenységek hogyan járulnak hozzá ezeknek az igényeknek a kielégítéséhez;
- várt hatások a diákokra, a tanárokra és az intézmény egyéb tagjaira, valamint a szakképző intézmény egészére nézve;
- hogyan fogják a szakképző intézmények és cégek a munkatársaik által szerzett kompetenciákat és tapasztalatokat integrálni a tantervbe és/vagy a fejlesztési tervbe;
- hogyan támogatja a nemzetközi együttműködés a munkaalapú tanulást.

f. MOBILITY TOOL +

A kedvezményezett intézményeknek – legkorábban a résztvevők kiválasztásakor – általános információkat kell megadniuk a Mobility Tool+ ban a résztevőkre és a résztvevők által végrehajtandó mobilitási tevékenység típusára vonatkozóan (például a résztvevő neve, a mobilitás helyszíne, a mobilitás időtartama stb.). A Mobility Tool+ segítséget nyújt a kedvezményezettnek az Erasmus+ mobilitási tevékenységek irányításában. Szintén a kedvezményezett feladata, hogy frissítse a Mobility Tool+-t a mobilitási projekt időtartama alatt a résztvevőkkel vagy a tevékenységekkel kapcsolatos változásokkal. A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket hozhatnak létre az eszközben, amely olyan jelentéseket is összeállít, amelyeket a mobilitási tevékenységek résztvevőinek kell kitölteniük.

A Mobility Tool+-ról és az eszközhöz való hozzáférésről a nemzeti iroda és a kedvezményezett között létrejövő támogatási szerződés tartalmaz további információkat.

g. SZAKKÉPZÉSBEN TANULÓK RÉSZVÉTELÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK

KIVÁLASZTÁS

A mobilitási tevékenység résztvevőit a küldő intézmény választja ki. A tanulók kiválasztását – valamint a támogatás hallgatók számára történő odaítélésének eljárását – tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási folyamatban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni.

A küldő intézménynek meg kell tennie a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség elkerülése érdekében azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik részt vesznek a kiválasztást végző testületekben vagy az egyéni résztvevők kiválasztásának folyamatában.

KÍSÉRŐ SZEMÉLYEK

A speciális igényű vagy hátrányos helyzetű szakképzési tanulókat kísérő személyek segíthetik a mobilitási időszak alatt. A kísérő személyek részvételének arányosnak kell lennie a részt vevő tanulók számával (az ugyanannál a fogadó intézménynél szakmai gyakorlatot töltő tanulók csoportjához általában egy kísérő személy tartozik).

A kísérő személy külföldi tartózkodási időtartamának arányosnak kell lennie a tanulók igényeivel (a kísérő személy általában csak akkor maradhat a tevékenység teljes időtartamára, ha a tanulók gondnokság alatt állnak vagy kiskorúak).

MEGÁLLAPODÁS A TANULÓVAL

Kiutazás előtt a szakképzésben tanulóknak megállapodást kell kötniük a küldő és fogadó intézménnyel, amely többek között a következőket tartalmazza:

- a képzés követendő programjára – amelyben a tanuló, a küldő és a fogadó intézmények megállapodtak – vonatkozó tanulási megállapodás. Ez a megállapodás meghatározza a külföldi tanulmányi időszak során elérendő tanulási eredményeket, és tartalmazza a tanulási eredmények hivatalos elismerésére vonatkozó rendelkezéseket (például ECVET);
- a tanulási megállapodáshoz csatolt minőségi kötelezettségvállalás, amely rögzíti a gyakornokok, a küldő és fogadó intézmények és adott esetben a közvetítő intézmények jogait és kötelezettségeit.

A tanulási megállapodás aláírásával a szakképzésben tanuló a külföldi szakmai gyakorlati időszakban jogosulttá válik a támogatásra. Ez a támogatás a következő elemek közül az egyiket vagy mindkettőt tartalmazza:

- egy napra kiszámított uniós támogatás (lásd a pályázati útmutató B. részében található „Finanszírozási
- szabályok” című szakaszt); és/vagy
- köz- vagy magántámogató által nyújtott helyi, regionális és nemzeti támogatás vagy hitelkonstrukció.

A szakképzésben tanulók zéróösszegű támogatásban is részesülhetnek (olyan tanulók, akik az Erasmus+ szakképzési mobilitás valamennyi feltételének megfelelő szakmai gyakorlaton vesznek részt, és az Erasmus+ program által nyújtott minden egyéb előnyből részesülnek anélkül, hogy Erasmus+ mobilitási támogatást kapnának). A pályázati útmutató szabályai – kivéve a támogatások elosztására vonatkozó szabályokat – a zéróösszegű támogatásban részesülő, szakképzésben tanulókra is érvényesek.

ONLINE NYELVI TÁMOGATÁS

A szakképzés azon tanulói, akik 19 napos vagy annál hosszabb mobilitási tevékenységben vesznek részt, a kiutazás előtt vagy a mobilitási tevékenység során nyelvi támogatásra jogosultak. A Bizottság a kiválasztott tanulók számára online szolgáltatást tesz elérhetővé annak érdekében, hogy felmérjék nyelvi kompetenciáikat a szakmai gyakorlat során használandó nyelv tekintetében. Az oktatás vagy munka nyelvéből legalább B2 tudásszinttel rendelkező résztvevők dönthetnek úgy, hogy a fogadó ország nyelvén végeznek OLS tanfolyamot, amennyiben az elérhető. Ha szükséges, az online szolgáltatás lehetővé teszi a nyelvismeret fejlesztését is a mobilitást megelőzően és/vagy a mobilitás közben. A szolgáltatást fokozatosan vezetik be a program során. A nyelvi támogatást a következő módon teszik elérhetővé:

- a szakképzési mobilitási projektek pályázati időszakában a pályázó intézmény felméri a mobilitási projekt keretében szakmai gyakorlatra készülő tanulók nyelvi támogatással kapcsolatos igényeit az oktatás vagy a munkavégzés elsődleges nyelve tekintetében;
- a nemzeti irodák a Bizottság által meghatározott általános feltételekkel összhangban online licenceket bocsátanak a kedvezményezett intézmények rendelkezésére;
- a küldő intézmény által támogatásra kiválasztott, az online szolgáltatásra jogosult tanulók (kivéve az adott nyelv anyanyelvi beszélőit) a tanulási megállapodás aláírása előtt online tesztet töltenek ki nyelvi kompetenciáik felmérésére a kiválasztott nyelv tekintetében. A teszt eredményét tudatják a tanulóval és kérésre a küldő intézménnyel. A teszt eredménye semmilyen módon nem befolyásolja a tanuló külföldi mobilitási lehetőségét;
- a nyelvtanfolyamokhoz rendelkezésre álló online licencek számának figyelembevételével a nyelvi támogatásra szoruló résztvevőknek felajánlhatják az online nyelvtanfolyamon való részvétel lehetőségét;
- a szakmai gyakorlat végén a szakképzésben tanulók egy második tesztet is megírnak, így mérhető a nyelv ismerete terén elért fejlődésük. A teszt eredményét tudatják a tanulóval és kérésre a küldő intézménnyel.

A program kezdeti szakaszaiban az online felmérés és az online tanfolyamok nem lesznek minden uniós nyelven hozzáférhetők, és előfordulhat, hogy nem minden olyan résztvevő vehet részt nyelvtanfolyamon, aki igényelné. További információk a Bizottság és a nemzeti irodák honlapján lesznek közzétéve.

A Bizottság által rendelkezésre bocsátott szolgáltatással nem elérhető nyelvek tekintetében a szakképzési mobilitási projektben részt vevő intézményeknek kell megszervezniük a nyelvi támogatást; e célból külön nyelvi támogatási finanszírozás igényelhető. A szakképzési mobilitási projektben részt vevő intézmények ezen kívül a szervezési támogatást is használhatják a résztvevők pedagógiai, interkulturális vagy nyelvi felkészítésére (lásd a pályázati útmutató B. részében található „Finanszírozási szabályok” című szakaszt).

h. A MUNKATÁRSAK RÉSZVÉTELÉNEK FELTÉTELEI

KIVÁLASZTÁS

A munkatársak kiválasztását a küldő intézmény végzi. A kiválasztási és döntési folyamatot tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási folyamatban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni.

A küldő intézménynek meg kell tennie a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség elkerülése érdekében azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik részt vesznek a kiválasztást végző testületekben vagy az egyéni kedvezményezettek kiválasztásának folyamatában.

A kiválasztási szempontokat (prioritást élveznek-e azok, akik először vesznek részt külföldi mobilitásban; egy adott időszakra vonatkozóan korlátozzák-e, hogy egy dolgozó hány mobilitási tevékenységben vehet részt stb.) nyilvánosságra kell hozni.

MOBILITÁSI MEGÁLLAPODÁS

A munkatársak kiválasztását a küldő intézmény végzi a munkatárs által benyújtott mobilitási program tervezet alapján és a fogadó intézménnyel folytatott konzultációt követően. A kiutazás előtt levélváltással vagy elektronikus üzenetek útján a küldő és a fogadó intézmények között hivatalos megállapodásnak kell létrejönnie a végleges mobilitási programról.

A küldő és a fogadó intézmények egyaránt felelősséget vállalnak a külföldi mobilitási időszak minőségéért.

3. A mobilitás alatt

A TANULÓI MOBILITÁS MEGSZAKÍTÁSA

A szakmai gyakorlati célú külföldi mobilitási időszakot megszakíthatják munkaszüneti napok, amennyiben a vállalkozás ezekben az időszakokban zárva tart. A támogatás ezekben az időszakokban is fennáll. Azok az időszakok, amikor a vállalkozás zárva tart, nem számítanak bele a szakmai gyakorlati időszak minimum időtartamába.

A TANULÓI MOBILITÁS MEGHOSSZABBÍTÁSA

A küldő és fogadó intézmények a következő feltételekkel állapodhatnak meg egy már folyamatban lévő mobilitási időszak meghosszabbításáról:

- a mobilitási időszak eredetileg tervezett időtartamának lejárta előtt módosítani kell a támogatási szerződést, és meg kell állapodni az időtartam meghosszabbítására vonatkozó összes intézkedésről. A módosítás különösen fontos azokban az estekben, amikor a mobilitási időszak meghosszabbítása a havi uniós támogatás meghosszabbítására vonatkozó kérelmet is magában foglalja. A mobilitási időszak időtartamát (a kedvezményezett intézmények záróbeszámolói ezt az időtartamot tüntetik fel) a tanuló részvételi tanúsítványában kell meghatározni, a mobilitási megállapodás vagy annak módosításai pedig az uniós támogatás által fedezhető hónapok maximális számát tartalmazzák. Ez a helyzet abban az esetben is, ha a tanulási megállapodásban szereplő időtartam rövidebb, mint a részvételi tanúsítványban szereplő időtartam;

- a kiegészítő időszaknak közvetlenül követnie kell a már folyamatban lévő mobilitási időszakot. A megfelelően indokolt és a nemzeti iroda által jóváhagyott esetektől eltekintve a kiegészítő és a már folyamatban lévő időszak között nem lehet kihagyás (nem számítanak kihagyásnak a munkaszüneti napok és az olyan napok, amelyeken a szakképző iskola/vállalkozás zárva tart).

4. A mobilitás után

a. A TANULÁSI EREDMÉNYEK ELISMERÉSE

Az érintett küldő és fogadó intézményeknek a mobilitás végén Europass mobilitási igazolvány kiállításáról kell megegyezniük. Ennek folyamatáról az Europass nemzetközi (http://europass.cedefop.europa.eu/hu/home) és hazai (www.europass.hu) honlapján találhatók további információk.

A nyelvi felmérés és az online nyelvtanfolyamok eredményeit központi nyilvántartásba veszik, de nem állítanak ki róla hivatalos képesítést.

ECVET

A szakképző intézmények dönthetnek úgy, hogy mobilitási tevékenységeik keretében alkalmazzák az ECVET eszközöket. Az ECVET olyan közös módszertani keret, amely megkönnyíti az egyik képesítési rendszerben elért tanulási eredményekért járó kreditek gyűjtését és átvitelét a másik képesítési rendszerbe. Az ECVET célja az programországokat érintő nemzetközi mobilitás és az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés támogatása. Nem helyettesíti a nemzeti képesítési rendszereket, de javítja a különböző nemzeti képesítési rendszerek összehasonlíthatóságát és kompatibilitását. Az ECVET minden olyan, a képesítés megszerzése

tekintetében átvitt, elismert és összegyűjtött eredményre alkalmazandó, amelyet az egyén különböző oktatási és képzési utakon szerzett meg. Ez a kezdeményezés megkönnyíti az európai polgárok számára az általuk elvégzett

képzés vagy megszerzett készségek és ismeretek elismertetését egy másik, programországban. Az ECVET-ről a Bizottság
http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_hu.htm és
http://www.ecvet-team.eu/ honlapján találhatók további információk.

Az ECVET alkalmazása esetén az elért tanulási eredményekért összegyűjtött krediteket átláthatóvá kell tenni, és konkrétan meg kell nevezni a részt vevő intézmények között létrejött együttműködési megállapodásban.

b. BESZÁMOLÁS

A külföldön töltött időszak végén a mobilitási tevékenységben részt vevő, szakképzésben tanulóknak és dolgozóknak záróbeszámolót kell kidolgozniuk és benyújtaniuk. A 19 napos vagy annál hosszabb mobilitási tevékenységek esetében a jelentésnek tartalmaznia kell a mobilitási időszak során kapott nyelvi támogatás tartalmi értékelését is.

Az uniós támogatást részlegesen vagy teljesen visszatéríttethetik azokkal a tanulókkal vagy munkatársakkal, akik elmulasztják benyújtani a beszámolót. Nem téríttetik vissza a támogatást, ha a tanuló vagy a munkatárs vis maior miatt nem tudja végrehajtani tervezett külföldi tevékenységeit. Az ilyen eseteket jelentenie kell a küldő intézménynek, a nemzeti irodának pedig írásban el kell fogadnia a bejelentett esetet.

MOBILITÁSI PROJEKT A KÖZNEVELÉSI MUNKATÁRSAK SZÁMÁRA

A mobilitási projekteknek köszönhetően az iskolák lehetőséget és ösztönzést adhatnak tanáraiknak és egyéb oktatási munkatársaiknak az iskola igényeihez kapcsolódó új kompetenciák megszerzésére. Az iskolavezetésnek aktív szerepet kell vállalnia a mobilitási projekt tervezésében, támogatásában és nyomon követésében.

Annak érdekében, hogy a mobilitási tevékenységek minél nagyobb hatással legyenek az iskola munkatársainak szakmai fejlődésére, a mobilitást követően az intézményeknek biztosítaniuk kell a munkatárs által megszerzett kompetenciák terjesztését az egész iskolában, valamint e kompetenciák integrálását az iskola oktatási gyakorlatába.

Az iskoláknak a pályázat benyújtása előtt alaposan át kell gondolniuk, hogy a projekt időtartama során (1 vagy 2 év) a munkatárs hány tagjának részvétele reális, ők milyen tevékenységekben tudnak részt venni, illetve hogyan lehet a küldő országban hatékonyan nyomon követni ezeket a tevékenységeket. A pályázati szakaszban a pályázó intézményeknek meg kell adniuk a résztvevők tervezett számát, a tervezett mobilitási tevékenységek típusait és a tervezett célországokat.

Ha a nemzeti iroda kiválasztja a mobilitási projektet, és jóváhagyja a megpályázott költségvetést, akkor a kedvezményezett elkezdheti a résztvevők kiválasztását és a tevékenységek részleteinek megszervezését.

1. Szervezési támogatás

A szervezési támogatás azokhoz a költségekhez járul hozzá, amelyek az intézmények munkatársainak mobilitását elősegítő tevékenységeivel kapcsolatban merülnek fel. Például:

- az Európai Fejlesztési Terv kidolgozása és nyomon követése;
- szervezési lépések a partnerintézetekkel (főként job shadowing/szakmai látogatás és oktatási tevékenység ellátása esetén);
- a munkatársak ellátása a szükséges információkkal és segítségnyújtással;
- a munkatársak kiválasztása a mobilitási tevékenységekre;
- a mobilitási megállapodások kidolgozása a mobilitási tevékenységek minőségének és elismerésének biztosítására;
- a mobilitásban részt vevő munkatárs nyelvi és interkulturális felkészítése;
- a bejövő mobilitási munkatárs iskolába való integrációjának megkönnyítése;
- a mobilitási résztvevők hatékony mentorálásának és ellenőrzésének biztosítása;
- a mobilitási résztvevők visszailleszkedésének támogatása, valamint az általuk szerzett új kompetenciák hasznosítása az iskola, a tanárok és diákok javára.

2. A mobilitás előtt

a. EURÓPAI FEJLESZTÉSI TERV

A pályázat benyújtása előtt az iskolának vagy a nemzeti mobilitási konzorciumkoordinátornak Európai Fejlesztési Tervet kell kidolgoznia; az Európai Fejlesztési Terv a pályázati űrlap részét képezi. Ez a szakasz azt ismerteti, hogyan épülnek be a tervezett mobilitási tevékenységek a projektben részt vevő iskola/iskolák fejlesztésének és korszerűsítésének szélesebb körű és hosszú távú stratégiájába.

Az Európai Fejlesztési Tervnek, amely a pályázat kiértékelésekor kiemelt figyelmet kap, a következő információkat kell tartalmaznia:

- az iskola/iskolák igényei a minőségi fejlesztés és a nemzetköziesedés tekintetében (például vezetői kompetenciák, munkatársi kompetenciák, új oktatási módszerek vagy eszközök, európai dimenzió, nyelvi kompetenciák, tanterv, oktatás/képzés és tanulás megszervezése, partnerintézményekkel való kapcsolatok megerősítése), és a tervezett tevékenységek hogyan járulnak hozzá ezeknek az igényeknek a kielégítéséhez;
- várt hatások a diákokra, a tanárokra és az intézmény egyéb tagjaira, valamint az iskola egészére nézve;
- hogyan fogja az iskola a munkatársai által szerzett kompetenciákat és tapasztalatokat integrálni a tantervbe és/vagy az iskolafejlesztési tervbe;
- adott helyzetben hogyan fogják az eTwinning-et használni a tervezett mobilitási tevékenységekkel kapcsolatban (lásd a következő szakaszt).

b. eTwinning

Az eTwinning információs és kommunikációs technológiák (IKT) használatával megkönnyíti az iskolák közötti európai együttműködést és hálózatépítést. Tanácsokat, ötleteket és eszközöket kínál az iskoláknak, amivel megkönnyíti a partnerségek kialakítását és az együttműködési projektek megvalósítását bármilyen területen.

A mobilitási projektek vonatkozásában az eTwinning a következőket kínálja:

- külföldi potenciális partnerek/fogadó intézmények felkutatása és – a tervezett projektek minőségének és hatásának fejlesztése érdekében – együttműködés velük a finanszírozás igénylése előtt;
- az elérhető projekteszközök használata a projekt stratégiailag átgondoltabb megvalósítása/kivitelezése és a partnerek visszajelzéseinek hatékonyabb hasznosítása érdekében;
- a kimenő munkatárs felkészítése, például a fogadó intézménnyel történő kommunikáció révén (több információ a fogadó országról és a fogadó intézményről, végrehajtandó tevékenységek megvitatása és meghatározása), a kimenő munkatárs mobilitási tevékenységgel kapcsolatos online oktatásban való részvétele;
- a munkatárs mobilitási projekt során és után fokozott együttműködés az összes érintett iskola között.

Az eTwinning használatához nincs szükség hivatalos pályázatra, az iskoláknak egyszerűen csak regisztrálniuk kell az eTwinning portálon, amely a http://www.etwinning.net/hu/pub/index.htm címen érhető el. Az európai eTwinning portál olyan együttműködési eszközöket és szolgáltatásokat biztosító többnyelvű honlap, amely segítséget nyújt a tanárok számára a regisztrációban, az oktatási partnerek keresésében és a partnerekkel való együttműködésben. Találkozóhelyként is funkcionál, ahol az érintett tanárok forrásokat oszthatnak meg és kérdéseket vitathatnak meg egymással, illetve partneriskolákat kereshetnek.

Az eTwinning európai szinten a Központi Szolgáltatóponton keresztül, nemzeti szinten a Nemzeti Szolgáltatópont segítségével támogatja az iskolákat. A Központi és a Nemzeti Szolgáltatópont által kínált szolgáltatások, képzések, elismerés és eszközök között minden tanár megtalálja a saját igényeinek megfelelőt. Ezekről a szolgáltatásokról további információ a Pályázati útmutató A. részének „Mely egyéb szervek vesznek részt a program megvalósításában/kivitelezésében?” című szakaszában olvasható.

c. A munkatárs részvételének feltételei

Kiválasztás

A mobilitási tevékenységekben részt vevő munkatárs kiválasztásáért a küldő iskola felel. A kiválasztási eljárást tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni. A résztvevői profiloknak meg kell felelniük a Pályázati útmutató B. részében meghatározott formai követelményeknek. A kiválasztási eljárás menetét (azaz azt, hogyan teszik közzé a munkatárs tagjai számára a pályázatot; a pályázók által benyújtandó dokumentumokat és azok kezelését) a küldő iskola határozza meg.

Az iskola határozza meg a kiválasztási eljárásban alkalmazandó feltételeket is. Általános feltételek a következők lehetnek: a motiváció, a mobilitással kapcsolatos egyértelmű célok, hajlandóság a tapasztalatok mobilitás utáni megosztására. Kifejezetten ajánlott kiválasztási bizottságot felállítani, amelyben külső tagok is részt vesznek, hogy a döntést ne egyedül az iskola valamelyik dolgozójának kelljen meghoznia.

Az általános feltételeken kívül lehetnek a mobilitási projekt jellegéhez vagy céljához kapcsolódó specifikus feltételek is (például a munkatárs által tervezett tevékenységek relevanciája az iskola igényei és az iskola által meghatározott egyéb feltételek szempontjából).

A kiválasztási folyamat résztvevőinek meg kell állapodniuk az általános és konkrét feltételekről, amelyeket a pályázókkal is egyértelműen tudatni kell. A kiválasztási szempontok fogadó intézménnyel való megosztása, megvitatása és értelmezése megkönnyítheti a tevékenységek előkészítését. Belső panaszok esetén írásbeli jegyzőkönyvet kell felvenni a kiválasztási folyamatról.

Mobilitási megállapodás

A kiválasztott résztvevőknek a küldő iskola (és a partnerintézet – amennyiben a mobilitás oktatási tevékenység ellátását vagy job shadowing/szakmai látogatást jelent) segítségével hivatalos megállapodást kell kötniük a képzés típusáról és tartalmáról, tisztázniuk kell a képzésre való felkészülés módját, a megszerzett ismeretek/kompetenciák iskolában és iskolán kívül történő terjesztésének módját, valamint a részvételből fakadó

intézményi és egyéni szintű várható előnyöket. Meg kell állapodni arról is, hogyan fogja a küldő iskola értékelni és elismerni a képzést. Ennek a megállapodásnak a mobilitási tevékenység kezdete előtt létre kell jönnie. A megállapodás fő célja, hogy a küldő iskola, a fogadó intézmény és a résztvevő tisztázza az elvárásokat, és gondoskodjon arról, hogy a külföldi tartózkodás hasznos időtöltés legyen.

MOBILITY TOOL+

A kedvezményezett intézményeknek – legkorábban a résztvevők kiválasztásakor – általános információkat kell megadniuk a Mobility Tool+ adatbázisban a résztevőkre és a résztvevők által végrehajtandó mobilitási tevékenység típusára vonatkozóan (például a résztvevő neve, a mobilitás helyszíne, a mobilitás időtartama stb.). A Mobility Tool+ segítséget nyújt a kedvezményezettnek az Erasmus+ mobilitási tevékenységek irányításában. Szintén a kedvezményezett feladata, hogy frissítse a Mobility Tool+ rendszert a mobilitási projekt időtartama alatt a résztvevőkkel vagy a tevékenységekkel kapcsolatos változások esetén. A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket hozhatnak létre az eszközben, emellett olyan jelentések összeállítására is van mód, amelyeket a mobilitási tevékenységek résztvevőinek kell kitölteniük. A Mobility Tool+ adatbázisról és az eszközhöz való hozzáférésről a nemzeti iroda és a kedvezményezett között létrejövő támogatási szerződés tartalmaz további információkat.

3. A mobilitás után

a. A TANULÁSI EREDMÉNYEK ELISMERÉSE

Az érintett küldő és fogadó intézményeknek a mobilitás végén Europass mobilitási tanúsítvány kiállításáról kell megegyezniük. Ennek folyamatáról az Europass http://europass.cedefop.europa.eu/hu/home honlapján találhatók további információk.

b. BESZÁMOLÁS

A külföldön töltött időszak végén a mobilitási tevékenységben részt vevő munkatársaknak záróbeszámolót kell kidolgozniuk és benyújtaniuk. Az uniós támogatást részlegesen vagy teljesen visszatéríttethetik azokkal, akik elmulasztják benyújtani a jelentést. Amennyiben a munkatárs vis maior miatt nem tudja végrehajtani tervezett külföldi tevékenységeit, a támogatás visszatérítésére nem kerül sor. Az ilyen eseteket jelentenie kell a küldő iskolának vagy a nemzeti mobilitási konzorciumkoordinátornak, a nemzeti irodának pedig írásban el kell fogadnia a bejelentett esetet.

MOBILITÁSI PROJEKT A FELNŐTTOKTATÁSBAN DOLGOZÓK SZÁMÁRA

A felnőttoktatásban dolgozók tanulási mobilitásának célja, hogy a legfontosabb kompetenciák és készségek bővítésével javuljon az oktatás és tanulás minden formájának minősége, illetve hogy ezek a munkaerő-piaci és társadalmi igényekhez igazodjanak. Kiemelt hangsúlyt kapnak azok a projektek, amelyek a hátrányos helyzetű felnőtt tanulók (beleértve a menekülteket, menedékkérőket, bevándorlókat) oktatási/tanulási szükségleteire irányulnak. Elvárás, hogy a felnőttoktatást végző szervezetek stratégiai módon, valamint a szervezet nemzetköziesedésének és kapacitásnövelésének szem előtt tartásával alkalmazzák a tanulási célú munkatársi/szakember/oktatói mobilitást.

1. Szervezési támogatás

A szervezési támogatás azokhoz a költségekhez járul hozzá, amelyek a szervezetek munkatársainak/szakembereinek/oktatóinak mobilitási tevékenységeivel kapcsolatban merülnek fel. A támogatás célja olyan kiváló mobilitási tevékenységek megszervezésének elősegítése, amelyek ösztönzik a felnőttoktatást végző szervezetek kapacitásnövelését. Például:

- az európai fejlesztési terv kidolgozása és nyomon követése;
- a munkatárs/szakember/oktató ellátása a szükséges információkkal és segítségnyújtással;
- a munkatárs/szakember/oktató kiválasztása a mobilitási tevékenységekre;
- szervezési lépések a partnerintézetekkel (főként szakmai látogatás, job shadowing és oktatási tevékenység ellátása esetén);
- mobilitási megállapodások kidolgozása a mobilitási tevékenységek minőségének és elismerésének biztosítására;
- a mobilitásban részt vevő munkatárs/szakember/oktató nyelvi és interkulturális felkészítése;
- a mobilitásban érintett munkatárs/szakember/oktató hatékony mentorálásának és ellenőrzésének biztosítása;
- a mobilitási résztvevők visszailleszkedésének támogatása, valamint az általuk szerzett új kompetenciák hasznosítása a felnőttoktatást végző szervezetek oktatási és tanulási tevékenységeinek minőségi javítása érdekében.

A projekt szervezet általi megvalósítás/kivitelezésének és nyomon követésének minőségét figyelembe veszik a végső támogatás megállapításakor. A mobilitási projekt megfelelő minőségben történő megvalósítása/kivitelezése során követni kell a felnőttoktatásban dolgozó munkatárs/szakember/oktató mobilitásáról szóló aktuális melléklet iránymutatásait.

2. A mobilitás előtt

a. EURÓPAI FEJLESZTÉSI TERV

A pályázat benyújtása előtt a felnőttoktatást végző szervezetnek európai fejlesztési tervet kell kidolgoznia; az európai fejlesztési terv a pályázati űrlap részét képezi. Ez a szakasz azt ismerteti, hogyan épülnek be a tervezett mobilitási tevékenységek a szervezet fejlesztésének és korszerűsítésének szélesebb körű és hosszú távú stratégiájába.
Az európai fejlesztési tervnek, amely a pályázat kiértékelésekor kiemelt figyelmet kap, a következő információkat kell tartalmaznia:

- a szervezet igényei a minőségi fejlesztés és a nemzetköziesedés tekintetében (például vezetői kompetenciák, oktatói kompetenciák, új oktatási/tanulási módszerek vagy eszközök, európai dimenzió, nyelvi kompetenciák, tanterv, oktatás/képzés és tanulás megszervezése, partnerszervezetekkel való kapcsolatok megerősítése), és a tervezett tevékenységek hogyan járulnának hozzá ezeknek az igényeknek a kielégítéséhez;
- várt hatások a felnőttoktatásban tanulókra, oktatókra és a felsőoktatásban dolgozókra, valamint az iskola egészére nézve;
- hogyan fogja a szervezet a munkatárs/szakember/oktató által szerzett kompetenciákat integrálni a tantervbe és/vagy a szervezetfejlesztési tervbe.

Az európai fejlesztési terv célja annak biztosítása, hogy a tervezett tevékenységek mind az egyéni résztvevők, mind a szervezet egésze esetében alkalmazhatók legyenek, mivel a szervezet stratégiai fejlesztésébe megfelelően integrált tevékenységek jelentősebb mértékben növelik az oktatás és a tanulás minőségét.

b. MOBILITY TOOL+

A kedvezményezett szervezeteknek – legkorábban a résztvevők kiválasztásakor – általános információkat kell megadniuk a Mobility Tool+-ban a résztevőkre és a résztvevők által végrehajtandó mobilitási tevékenység típusára vonatkozóan (például a résztvevő neve, a mobilitás helyszíne, a mobilitás időtartama stb.). A Mobility Tool+ segítséget nyújt a kedvezményezettnek az Erasmus+ mobilitási tevékenységek irányításában. Szintén a kedvezményezett feladata, hogy frissítse a Mobility Tool+t a mobilitási projekt időtartama alatt a résztvevőkkel vagy a tevékenységekkel kapcsolatos változásokkal. A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket hozhatnak létre az eszközben, amely olyan jelentéseket is összeállít, amelyeket a mobilitási tevékenységek résztvevőinek kell kitölteniük.
A Mobility Tool+-ról és az eszközhöz való hozzáférésről a nemzeti iroda és a kedvezményezett között létrejövő támogatási szerződés tartalmaz további információkat.

c. A MUNKATÁRS/SZAKEMBER/OKTATÓ RÉSZVÉTELÉNEK FELTÉTELEI

KIVÁLASZTÁS

A munkatárs/szakember/oktató kiválasztását a küldő szervezet végzi. A kiválasztási és pályázati döntési folyamat tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási folyamatban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni.

A küldő szervezetnek meg kell tennie a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség elkerülése érdekében azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik részt vesznek a kiválasztást végző testületekben vagy az egyéni résztvevők kiválasztásának folyamatában.

MOBILITÁSI MEGÁLLAPODÁS

A küldő és a fogadó szervezeteknek azt javasoljuk, hogy levélváltással vagy elektronikus üzenetváltás útján és a résztvevők bevonásával még a mobilitási időszak megkezdése előtt állapodjanak meg a mobilitási tevékenységekről. Ezek a megállapodások meghatározzák a külföldön töltött időszak során elérendő tanulmányi céleredményeket, a külföldön töltött időszak elismerésének feltételeit, valamint a felek jogait és kötelezettségeit.

A küldő és a fogadó szervezetek egyaránt felelősséget vállalnak a külföldi mobilitási időszak minőségéért.

3. A mobilitás után

a. A TANULÁSI EREDMÉNYEK ELISMERÉSE

Az érintett küldő és fogadó szervezeteknek a mobilitás végén Europass mobilitási tanúsítvány kiállításáról kell megegyezniük. Ennek folyamatáról az Europass http://europass.cedefop.europa.eu/hu/home honlapján találhatók további információk.

b. BESZÁMOLÁS

A külföldön töltött időszak végén a mobilitási tevékenységben részt vevő munkatársaknak/szakembereknek/oktatóknak résztvevői beszámolót kell kidolgozniuk és benyújtaniuk. Az uniós támogatást részlegesen vagy teljesen visszatéríttethetik azokkal, akik elmulasztják benyújtani a beszámolót. Nem térítettik vissza a támogatást, ha a munkatárs/szakember/oktató vis maior miatt nem tudja végrehajtani tervezett külföldi tevékenységeit. Az ilyen eseteket jelentenie kell a küldő szervezetnek, a nemzeti irodának pedig írásban el kell fogadnia a bejelentett esetet.

MOBILITÁSI PROJEKT FIATALOK ÉS IFJÚSÁGSEGÍTŐK SZÁMÁRA

Az Erasmus+ program ifjúsági fejezete számos lehetőséget kínál a fiataloknak, hogy a nem formális és informális tanulás révén kompetenciákat sajátítsanak el, illetve lehetőséget kapjanak a személyes fejlődésre.

Nem formális tanulásnak nevezzük a formális oktatási tanterven kívüli tanulást. A nem formális tanulás részvételt ösztönző és tanulóközpontú megközelítésen alapul; a nem formális tanulásban a fiatalok önkéntes alapon vesznek részt, ezért az szorosan kapcsolódik a fiatalok igényeihez, törekvéseihez és érdeklődési köréhez. A nem formális tanulás kiegészítő tanulási források és új tanulási formák révén szintén fontos szerepet tölt be a formális oktatásban és képzésben való részvétel növelésében, a NEET fiatalok (nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok) vagy a hátrányos helyzetű fiatalok képzésében, illetve a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben.

Informális tanulásnak nevezzük a mindennapokban, a munkahelyen, a társakkal közösen stb. végzett tevékenységek során történő ismeretszerzést. Ez legfőképp cselekvés általi tanulást jelent. Az ifjúsági szektorban ifjúsági kezdeményezések, a kortárscsoport tagjai között zajló párbeszéd, önkéntes tevékenységek és számos egyéb különböző helyzet kapcsán beszélhetünk informális tanulásról.

A nem formális és informális tanulás során a fiatalok olyan fontos kompetenciákra tesznek szert, amelyek hozzájárulnak személyes és szociális fejlődésükhöz, valamint előmozdítják aktív szerepvállalásukat a társadalom életében, és ennek következtében javítják a foglalkoztatási kilátásaikat. Az ifjúsági területen megvalósuló tanulási tevékenységek célja, hogy kedvező hatással legyenek a fiatalokra, az érintett szervezetekre, a tevékenységeket megvalósító közösségekre, magára az ifjúságügyre, valamint az európai gazdasági és társadalmi ágazatok egészére.

Az Erasmus+ program által támogatott ifjúsági projektek kapcsán mindig alapvető fontosságú a minőségi nem formális és informális tanulás dimenziója. Az Erasmus+ program által támogatott ifjúsági projekteknek be kell tartaniuk a nem formális és informális tanulás következő elveit:

- a nem formális környezetben történő tanulás tudatosan választott és önkéntes tevékenység;
- a fiatalok és az ifjúságsegítők aktívan részt vesznek a projekt tervezésében, előkészítésében, megvalósításában és kiértékelésében;
- a tanulási tevékenységek számos különböző környezetben és helyzetben valósulnak meg;
- a tevékenységek hivatásos facilitátorok (például képzők, ifjúságsegítők, ifjúsági szakemberek) vagy önkéntesek (például ifjúsági vezetők, ifjúsági képzők stb.) közreműködésével zajlanak;
- a tevékenységek általában az adott téma köré csoportosítva segítik az ismeretek elsajátítását.

A tevékenységeknek, amelyeket előre meg kell tervezni, részvételt ösztönző módszereken kell alapulniuk. Ezek a módszerek:

- lehetőséget teremtenek a résztvevők közötti interakcióra, az ötletek megosztására, a passzív részvétel megelőzésére;
- lehetővé teszik a résztvevők számára, hogy saját tudásukkal és készségeikkel hozzájáruljanak a tevékenységek megvalósításához, ilyen módon megfordítsák a kívülálló „szakértők” hagyományos szerepét (a tanulási folyamat irányának megváltoztatása a rendelkezésre álló ismeretek összegyűjtésétől az önálló szerepvállalásig);
- lehetőséget adnak a résztvevőknek saját elemzések elkészítésére, a résztvevők így többek között észrevételeket tehetnek a tevékenység során megszerzett kompetenciákkal (azaz saját tanulási eredményeikkel) kapcsolatban;
- nem csupán bevonják a résztvevőket a tevékenységekbe, hanem lehetővé teszik számukra a projekttel kapcsolatos döntésekben való részvételt.

Végül pedig a tevékenységeknek interkulturális/európai dimenzióval is rendelkezniük kell, tehát:

- ösztönözniük kell a résztvevőket arra, hogy megosszák az európai témákkal kapcsolatos észrevételeiket, és szerepet kapjanak Európa építésében;
- lehetőséget kell teremteniük arra, hogy a különböző országokból érkező résztvevők a kulturális különbségek ellenére is felismerjék közös értékeiket;
- meg kell kérdőjelezniük az egyenlőtlenséget és megkülönböztetést támogató nézőpontokat;
- népszerűsíteniük kell a kulturális sokszínűség tiszteletben tartását, a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelmet.

1. A mobilitás előtt

a. PROJEKTPARTNEREK KÖZÖTTI MEGÁLLAPODÁS

Kifejezetten ajánlott az ifjúsági mobilitási projektben érintett részt vevő szervezetek számára, hogy belső megállapodást kössenek egymással. A megállapodás célja, hogy egyértelműen meghatározzák a projektben részt vevő felek kötelezettségeit, feladatait és pénzügyi hozzájárulását. A részt vevő szervezetek közösen dönthetnek az uniós támogatás szétosztásáról, valamint arról, hogy mely költségeket fedezik az uniós támogatásból.

A belső megállapodás elengedhetetlen eszköze az ifjúsági mobilitási projektben részt vevő partnerek közötti stabil és zökkenőmentes együttműködésnek, valamint az esetleges konfliktusok megelőzésének vagy kezelésének. A megállapodásnak legalább a következő információkat tartalmaznia kell:

- a projekt neve és hivatkozás a pályázó részt vevő szervezet és a támogatást odaítélő iroda közötti támogatási szerződésre;
- a projektben érintett összes részt vevő szervezet neve és elérhetősége;
- a részt vevő szervezetek szerepe és kötelezettségei; az uniós támogatás szétosztása (az egyes szervezetek kötelezettségeinek megfelelően);
- a részt vevő szervezetek közötti kifizetési és költségvetés-átcsoportosítási módok.

Ugyan kifejezetten ajánlott a részt vevő szervezetek számára, hogy megállapodást kössenek egymással, ez a partnerek birtokában marad, ezt a támogatást odaítélő nemzeti iroda nem kéri be a felektől.

b. AZ EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLATBAN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK AKKREDITÁCIÓJA

Az akkreditáció az európai önkéntes szolgálathoz való hozzáférést szolgálja, valamint szavatolja az európai önkéntes szolgálatra vonatkozó minőségi követelmények betartását. Ezeket a követelményeket az európai önkéntes szolgálat alapokmánya és az Európai Bizottság honlapján[179] közzétett, az európai önkéntes szolgálatra vonatkozó akkreditációs iránymutatások rögzítik.

A programországok, a nyugat-balkáni országok, a dél-mediterrán térség országai, a keleti partnerség országai és Oroszország nemzetközi jog által elismert területén működő minden szervezetnek akkreditáltatnia kell magát, ha az európai önkéntes szolgálat keretében önkénteseket kíván küldeni vagy fogadni, vagy projektet kíván koordinálni. Az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményein részt vevő szervezetek, illetve a kapacitásfejlesztési projektekben részt vevő, a világ egyéb partnerországaiban működő szervezetek akkreditáció nélkül vehetnek részt az európai önkéntes szolgálat keretében megvalósuló tevékenységekben.

A szervezeteknek az akkreditációhoz akkreditációs kérelmet kell benyújtaniuk. Az akkreditációs űrlapot az akkreditációért felelős szervekhez kell benyújtani (lásd lent). Ugyanaz a szervezet egy vagy több különböző célra is kérheti akkreditálását akkreditáció küldő, fogadó és/vagy koordináló szervezetként). Amennyiben egy szervezet adott pályázati projektben több szerepet is betölt, minden egyes vállalt szerep betöltéséhez megfelelő, érvényes akkreditációval rendelkeznie kell. A pályázatot benyújtó szervezetnek rendelkeznie kell akkreditációval koordináló szervezetként.

Az akkreditációs kérelem bármikor benyújtható (nincs határidő). Az akkreditációs kérelmeket azonban mindenképpen az európai önkéntes szolgálat tevékenységeit tartalmazó projektre vonatkozó pályázat benyújtását megelőzően (legalább 6 héttel korábban), ésszerű időn belül kell benyújtani, hogy az európai önkéntes szolgálatra vonatkozó pályázatot nehogy azért utasítsák el, mert valamelyik szervezet nem rendelkezik akkreditációval.

Az európai önkéntes szolgálatban részt vevő szervezetek akkreditációját a következő szervek végzik:

- programországok szervezetei esetében az adott szervezet országának nemzeti irodája;
- a nyugat-balkáni országok szervezetei esetében a SALTO SEE;
- Oroszország nemzetközi jog által elismert területe és a keleti partnerség országainak szervezetei esetében a SALTO EECA;
- a dél-mediterrán térség országainak szervezetei esetében a SALTO Euromed.

Az akkreditáció érvényes lehet az Erasmus+ program egész időtartamára vagy rövidebb időszakra is. A pályázó az akkreditációs űrlapon feltünteti, hogy milyen időtartamra kérelmezi az akkreditációt. Az akkreditációért felelős szervek rendszeres vagy alkalmi vizsgálatot végezhetnek annak ellenőrzésére, hogy az akkreditált szervezetek még mindig megfelelnek-e az európai önkéntes szolgálatra vonatkozó minőségi követelményeknek. A vizsgálatokat követően az akkreditációt ideiglenesen felfüggeszthetik, vagy vissza is vonhatják.

[179] http://ec.europa.eu/ programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/learning-mobility/young-people-youth-workers_en

A megfelelő partner megtalálását megkönnyíti, hogy az európai önkéntes szolgálatban részt vevő szervezetek adatbázisában (Database of Volunteering Opportunities)[180] valamennyi akkreditált szervezet projektleírása és profilja hozzáférhető. Az akkreditált szervezetek, amennyiben önkéntest keresnek, az adatbázisban hirdethetik az európai önkéntes szolgálat projektjüket. Az adatbázis az Európai Ifjúsági Portálon érhető el.

c. A RÉSZTVEVŐK VÉDELME ÉS BIZTONSÁGA

EURÓPAI EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI KÁRTYA

Adott esetben kifejezetten ajánlott az ifjúsági mobilitási projektekben részt vevő fiatalok és ifjúságsegítők számára, hogy európai egészségbiztosítási kártyával rendelkezzenek. Ezzel az ingyenes kártyával az Unió 28 tagállamában, Izlandon, Liechtensteinben és Norvégiában ideiglenes ott-tartózkodás esetén az adott országban biztosított személyekkel azonos feltételek és költségek mellett (egyes országokban térítésmentesen) férhető hozzá az állami egészségügyi ellátás, amennyiben orvosilag indokolt. Az európai egészségbiztosítási kártyáról és annak beszerzéséről a http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=hu hivatkozáson olvashatók további információk.

IFJÚSÁGI CSERÉK

Az ifjúsági cserék résztvevőit biztosítani kell a tevékenységekben való részvétellel járó kockázatokkal kapcsolatban. Az Erasmus+ program sem a biztosítás formájáról nem rendelkezik, sem konkrét biztosítótársaságokat nem ajánl. A programban részt vevő szervezetek a megvalósított tevékenység típusától és a nemzeti szinten elérhető biztosítási formáktól függően dönthetnek az általuk legmegfelelőbbnek ítélt biztosításról. Nem kötelező projektspecifikus biztosítást kötni, amennyiben a résztvevőre a részt vevő szervezet vagy maga a résztvevő már korábban biztosítást kötött. A biztosításnak a következő területeket mindenképpen fedeznie kell: ifjúsági vezetők felelősségbiztosítása (szükség esetén többek között szakmai felelősségbiztosítás vagy felelősségbiztosítás); baleset és súlyos betegség (a tartós vagy átmeneti munkaképtelenséget is beleértve); haláleset (külföldön végrehajtott tevékenységek esetén beleértve a holttest hazaszállítását); adott esetben egészségügyi segítségnyújtás, az utógondozást és bizonyos esetekben (például szabadtéri tevékenységek) a különleges körülményekre vonatkozó biztosítást is beleértve.

EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT

Az európai önkéntes szolgálat minden önkéntesének rendelkeznie kell az Erasmus+ program által előírt, az európai önkéntes szolgálathoz kapcsolódó biztosítással,[181] amely kiegészíti az európai egészségbiztosítási kártya és/vagy a nemzeti társadalombiztosítási rendszer által nyújtott szolgáltatásokat.

Az európai egészségbiztosítási kártyára nem jogosult önkéntesek teljes biztosításra jogosultak az Európai Bizottság által rendelkezésre bocsátott európai önkéntes szolgálathoz kapcsolódó biztosítás keretében.

A koordináló szervezetek feladata, hogy a küldő és fogadó szervezetekkel együttműködve gondoskodjanak az önkéntesek biztosításáról. A biztosítási időszaknak a kiutazás előtt meg kell kezdődnie és az európai önkéntes szolgálat keretében végrehajtott tevékenység időtartamára kell vonatkoznia.

Az európai önkéntes szolgálathoz kapcsolódó biztosításban nyújtott szolgáltatásokról és segítségnyújtásról, valamint a biztosítás igénybevételének feltételeiről a Végrehajtó Ügynökség honlapján olvashatók további információk.

d. VÍZUMKÖVETELMÉNYEK

Előfordulhat, hogy az ifjúsági mobilitási projektekben részt vevő fiataloknak és ifjúságsegítőknek vízumra van szükségük a tevékenység fogadó országában (programországban vagy partnerországban) való külföldi tartózkodáshoz.

A részt vevő szervezetek közös felelőssége, hogy a tervezett tevékenység megkezdése előtt beszerezzék a szükséges dokumentumokat és engedélyeket (rövid vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum vagy tartózkodási engedély). A szervezetek számára kifejezetten ajánlott, hogy időben kérvényezzék a szükséges dokumentumokat az illetékes hatóságoknál, mivel ezek kiállítása akár hetekbe is telhet. Vízummal, tartózkodási

[180] elérhető: http://europa.eu/youth/volunteering/
[181] CIGNA - https://www.cignahealthbenefits.com/en/plan-members

engedéllyel, társadalombiztosítással és hasonló ügyekkel kapcsolatban a nemzeti irodák és a Végrehajtó Ügynökség adhat további felvilágosítást és segítséget a szervezetek számára.

e. AZ EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT ÖNKÉNTESEINEK RÉSZVÉTELI FELTÉTELEI

KIVÁLASZTÁS

Az önkéntesek kiválasztását a projektben érintett bármelyik szervezet elvégezheti (általában a küldő vagy a koordináló szervezet végzi el ezt a feladatot).

Minden fiatal, így a hátrányos helyzetűek is részt vehetnek az európai önkéntes szolgálatban. Az önkéntesek kiválasztásának tisztességes, átlátható és objektív módon kell történnie, az önkéntesek etnikai és vallási hovatartozásától, szexuális irányultságától, politikai meggyőződésétől stb. függetlenül. Előzetesen megszerzett képesítést, végzettséget, speciális tapasztalatot vagy nyelvtudást nem lehet a részvétel feltételévé tenni. Csak akkor lehet az önkéntesek profiljára nézve speciálisabb elvárásokat előírni, ha ezt az európai önkéntes szolgálat keretében megvalósítandó feladatok jellege vagy a projektkörnyezet indokolttá teszi.

MEGÁLLAPODÁS AZ ÖNKÉNTESSEL

A kiutazás előtt az európai önkéntes szolgálat önkénteseinek az önkéntes szolgálatra vonatkozó megállapodást kell kötniük a koordináló szervezettel. A megállapodás az európai önkéntes szolgálat keretében az önkéntes által elvégzendő feladatokat és a várt tanulási eredményeket stb. rögzíti. A koordináló szervezet a megállapodás részeként az önkéntesek rendelkezésére bocsátja az európai önkéntes szolgálat információs-csomagját, amelyből megtudhatják, mit várhatnak az európai önkéntes szolgálattól, hogyan kell használni a Youthpasst, és hogyan szerezhetnek a tevékenység végén tanúsítványt. A megállapodás a partnerek és az önkéntesek birtokában marad; azonban a támogatást odaítélő nemzeti iroda betekintést kérhet a dokumentumba.

MOBILITY TOOL

A kedvezményezett szervezeteknek az önkéntesek kiválasztását követően minél hamarabb meg kell adniuk az önkéntesekre vonatkozó általános információkat a Mobility Tool+-ban, illetve az európai önkéntes szolgálat keretében az önkéntesek által teljesítendő tevékenység típusára vonatkozóan (például a résztvevő neve, a mobilitás helyszíne, az európai önkéntes szolgálat időtartama stb.). A Mobility Tool+ segítséget nyújt a kedvezményezettnek az Erasmus+ mobilitási tevékenységek irányításában. Szintén a kedvezményezett feladata, hogy frissítse a Mobility Tool+-t a mobilitási projekt időtartama alatt a résztvevőkkel vagy a tevékenységekkel kapcsolatos változásokkal. A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket hozhatnak létre az eszközben, amely olyan jelentéseket is összeállít, amelyeket a mobilitási tevékenységek résztvevőinek kell kitölteniük.

A Mobility Tool+-ról és az eszközhöz való hozzáférésről a nemzeti iroda és a kedvezményezett között létrejövő támogatási szerződés tartalmaz további információkat.

NYELVI TÁMOGATÁS

Azok a fiatal önkéntesek, akik két hónapos vagy annál hosszabb tevékenységben vesznek részt az európai önkéntes szolgálat keretében, a kiutazás előtt vagy a tevékenység során nyelvi támogatásra jogosultak.

Azon nyelvek esetében, amelyekhez kapcsolódóan online nyelvi támogatás igényelhető:

A Bizottság az önkéntesek számára olyan online eszközt tesz elérhetővé, amellyel felmérhetik nyelvi kompetenciáikat a külföldi önkéntesség során használandó nyelv tekintetében. Ez az online eszköz szükség esetén az európai önkéntes szolgálatban való részvételt megelőzően és/vagy a tevékenység során is lehetővé teszi a nyelvismeret fejlesztését. Az oktatás vagy munka nyelvéből legalább B2 tudásszinttel rendelkező résztvevők dönthetnek úgy, hogy a fogadó ország nyelvén végeznek OLS tanfolyamot, amennyiben az elérhető. A szolgáltatást fokozatosan vezetik be a program során. A nyelvi támogatást a következő módon teszik elérhetővé:

- az európai önkéntes szolgálatra történő pályázás időszakában a pályázó szervezet felméri a résztvevők nyelvi támogatással kapcsolatos igényeit az önkéntes tevékenység során elsődlegesen használandó nyelv vagy adott esetben a fogadó ország nyelve tekintetében;
- a nemzeti irodák az Európai Bizottság által meghatározott általános feltételekkel összhangban online licenceket bocsátanak a kedvezményezett intézmények rendelkezésére;
- az online szolgáltatásra jogosult kiválasztott önkénteseknek online tesztet kell kitölteniük nyelvi kompetenciáik felmérésére az önkéntes tevékenység során használandó nyelv vagy adott esetben a fogadó ország nyelve tekintetében. (Ettől az adott nyelv anyanyelvi beszélői esetében, vagy egyéb, megfelelően indokolt kivételes esetekben lehet eltekinteni.) A teszt eredményét, amely semmilyen

módon nem

- befolyásolja a külföldi mobilitási lehetőséget, tudatják az önkéntesekkel;
- a nyelvtanfolyamokhoz rendelkezésre álló online licencek számának figyelembevételével a nyelvi támogatásra szoruló önkénteseknek felajánlhatják az online nyelvtanfolyamon való részvétel lehetőségét;
- az európai önkéntes szolgálat végén az önkéntesek egy második tesztet is megírnak, így mérhető a választott nyelv ismerete terén elért fejlődésük. A második teszt eredménye, amelyet tudatnak az önkéntesekkel, valamint kérésre a koordináló szervezettel, a Youthpass tanúsítványban is feltüntethető.

A program kezdeti szakaszaiban az online felmérés és az online tanfolyamok nem lesznek minden uniós nyelven hozzáférhetők, és előfordulhat, hogy nem minden olyan résztvevő vehet részt nyelvtanfolyamon, aki igényelné. További információk a Bizottság és a nemzeti irodák honlapján találhatók.

Az online nyelvi támogatás megléte nem akadályozhatja meg a szervezeteket abban, hogy más típusú nyelvi támogatást nyújtsanak önkénteseiknek.

Azon nyelvek esetében, amelyekhez kapcsolódóan online nyelvi támogatás nem igényelhető:

Az online szolgáltatásban nem elérhető nyelvek tekintetében az ifjúsági mobilitási projektben részt vevő szervezeteknek kell megszervezniük a nyelvi támogatást. E célból külön nyelvi támogatást igényelhetnek. A támogatás kedvezményezettjeinek arra kell ösztönözniük a résztvevőket, hogy az európai önkéntes szolgálatban való részvételt megelőzően kezdjék el tanulni az adott nyelvet. Az ifjúsági mobilitási projektben részt vevő szervezetek ezen kívül a szervezési támogatást is használhatják a résztvevők pedagógiai, feladatorientált, interkulturális vagy nyelvi felkészítésére (lásd a pályázati útmutató B. részében található „Finanszírozási szabályok" című részt).

KIUTAZÁS ELŐTTI KÉPZÉS

A kiutazás előtti képzés megszervezése az európai önkéntes szolgálatban részt vevő szervezetek (általában a küldő szervezet vagy a koordináló szervezet) feladata; az indulás előtti képzés lehetőséget teremt arra, hogy az önkéntesek beszéljenek a részvétellel kapcsolatos várakozásaikról, átgondolják motivációjukat és tanulási célkitűzéseiket, és tájékozódjanak a fogadó országról, illetve az Erasmus+ programról. Ezen kívül egynapos képzés a kiutazás előtt álló önkéntesek számára kapcsolatépítési célból is szervezhető.

2. A mobilitás alatt

AZ EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT KÉPZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI CIKLUSA

Az európai önkéntes szolgálat önkéntesei jogosultak és kötelesek részt venni a http://ec.europa.eu/youth/programme/mobility/documents/evs-training-evaluation-guidelines_en.pdf honlapon elérhető „EVS Volunteer Training and Evaluation Cycle: Guidelines and Minimum Quality Standards of the European Commission (Az Európai Bizottság iránymutatásai az önkéntesek képzéséről, értékeléséről és annak minőségi követelményeiről)" dokumentummal összhangban szervezett képzéseken és értékeléseken.

KI SZERVEZI AZ EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT KÉPZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI CIKLUSÁT?

Az események helyszínétől függ, hogy ki felel az európai önkéntes szolgálat képzési és értékelési ciklusának megszervezéséért:

- programországokban rendezett képzéseket / értékelő találkozókat a nemzeti iroda szervezi;
- az Unióval szomszédos partnerországok (1-4. régió) területén rendezett képzéseket / értékelő találkozókat az érintett országoktól függően a SALTO SEE, a SALTO EECA vagy a SALTO Euromed forrásközpontok[182] szervezik minden általuk elért országban;
- egyéb partnerországokban a nemzeti irodák vagy a SALTO forrásközpontok nem szerveznek képzéseket és értékelő találkozókat. A részt vevő szervezetek kötelessége megszervezni az önkéntesek érkezéskor tartandó képzését, valamint lehetőséget teremteni arra, hogy félidőben értékelhessék az európai önkéntes szolgálat során szerzett tapasztalataikat. A kapacitásfejlesztés ifjúsági területen pályázati kategória keretében megszervezett európai önkéntes szolgálat projektek esetében ezek a felkészítéssel kapcsolatos költségek a „tevékenység költségei" tételből finanszírozhatók.

[182] HTTPS://WWW.SALTO-YOUTH.NET/

Amint a támogatási szerződés aláírása megtörtént mindkét fél részéről, a koordináló szervezet köteles azonnal rögzíteni az önkéntes(ek) adatait a Mobility Tool+ rendszerben, és fel kell vennie a kapcsolatot a megfelelő nemzeti irodával vagy SALTO forrásközponttal, hogy azok megkezdhessék a projektekben részt vevő önkéntesek számára a képzés és értékelés megszervezését.

A kedvezményezetteket minden esetben arra ösztönözzük, hogy teremtsenek az önkéntesek számára kiegészítő képzési és értékelési lehetőségeket még akkor is, ha a projekttámogatásban nincs külön erre elkülönített összeg. Az európai önkéntes szolgálathoz kapcsolódó képzést és értékelést szervezőknek a Youthpass-ról is tájékoztatniuk kell az önkénteseket.

Két hónapnál rövidebb projektek esetében a részt vevő szervezetek felelőssége, hogy olyan felkészítő képzéseket szervezzenek, amelyek megfelelnek az önkéntesek igényeinek és/vagy az európai önkéntes szolgálati tevékenység típusának. Ezen felül, alátámasztott igény esetén a hátrányos helyzetű fiatalok rövid távú tevékenységénél a részt vevő szervezetek a résztvevők érkezése után bevezető képzést szervezhetnek. A mobilitási projektek esetében az ilyen képzésekkel kapcsolatos költségek a hátrányos helyzetű fiatalok mobilitásával kapcsolatos „rendkívüli költségek” tételből fedezhetők (lásd a pályázati útmutató B. részének „Finanszírozási szabályok” című szakaszát). Az európai önkéntes szolgálat nagyszabású eseményei kapcsán az ilyen, felkészítéssel kapcsolatos költségek a „tevékenység költségei” tételből fedezhetők.

3. A mobilitás után

A TANULÁSI EREDMÉNYEK ELISMERÉSE YOUTHPASS

Az ifjúsági mobilitási projektben részt vevő fiatalok, önkéntesek és ifjúságsegítők jogosultak Youthpass tanúsítványt igényelni. A Youthpass megnevezi és igazolja a projekt során szerzett nem formális és informális tanulási tapasztalatokat (tanulási eredmények). Növelheti a résztvevők tanulási folyamatokkal kapcsolatos tudatosságát is a projekttevékenységek során. A Youthpass-ról a Youthpass útmutatóban és a www.youthpass.eu honlapon elérhető egyéb anyagokban olvashatók további információk.

4. Fiatalok és ifjúságsegítők mobilitási projekteken kívüli mobilitása

Az 1. pályázati kategória mobilitási projektjein kívül az Erasmus+ program az európai önkéntes szolgálat nagyszabású projektjei, a Stratégiai partnerségek és Kapacitásfejlesztés az ifjúsági területen pályázati kategória keretében is támogatja a fiatalok mobilitását. A részt vevő szervezeteknek ezekben az esetekben is a mobilitási projektek keretében finanszírozott tevékenységekhez megállapított elveket és minőségi követelményeket kell figyelembe venniük, amennyiben ezek alkalmazhatók.

ERASMUS MUNDUS KÖZÖS MESTERKÉPZÉSEK

1. Az Erasmus Mundus közös mesterképzések tervezetére vonatkozó feltételek

Az Erasmus Mundus közös mesterképzésnek a pályázat benyújtásáig teljesen el kell készülnie, és a kérelmezést követő második egyetemi tanévtől három egymást követő évfolyamon keresztül használhatónak kell lennie, amennyiben a konzorcium előkészítő év megtartását tervezi. Azok az Erasmus Mundus közös mesterképzések, amelyek nem élnek az előkészítő év lehetőségével, a mesterképzés első évfolyamát a kiválasztásukat követő első tanévben azonnal el kell indítaniuk.

A pályázati útmutatóban meghatározott minimumkövetelményeknek való megfelelés érdekében a programországok felsőoktatási intézményeinek igazolniuk kell a közös mesterképzési program alapját képező, oklevelek kiállítására jogosult mesterképzési programok akkreditációját. Ezeket az oklevelek kiállítására jogosult, nemzeti szintű mesterképzési programokat az akkreditáción kívül a felsőoktatási konzorciumban részt vevő programország-beli partnereknek is kölcsönösen el kell ismerniük. Amennyiben a pályázatban szereplő Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi programja egy teljesen új tanterv eredménye, amely nem feleltethető meg az eddig létező, akkreditált nemzeti szintű mesterképzési programmal, akkor az Erasmus Mundus közös mesterképzés akkreditációját már a pályázat beadásakor igazolni kell. Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy az Erasmus Mundus közös mesterképzés tanulmányi időszakairól a konzorciumon belül már az Erasmus Mundus közös mesterképzés első évfolyamának felvétele előtt meg kell egyezni.

Programországok azon felsőoktatási intézményeinek, amelyek a konzorcium teljes jogú partnereiként járnak el, jogosultsággal és elegendő kapacitással kell rendelkezniük az Erasmus Mundus közös mesterképzés végzős hallgatóinak közös vagy többes (legalább kettős) mester szintű oklevelének kiállítására. A konzorciumnak biztosítania kell azt is, hogy a végzős hallgatók a tanulmányi időszak végén olyan közös oklevélmellékletet kapjanak, amely a mesterképzés teljes tartalmára igazolást nyújt.

Amennyiben a pályázó másként nem nyilatkozik, az első év a felkészülésre és képzés népszerűsítésére (vagy tudatosságnövelésre) szolgál, amely során meghirdetik a tanulmányi programot, és választják ki az első évfolyam hallgatóit. A felvételi követelményekre[183], az oktatási/képzési tevékenységekre, a minőségbiztosítási mechanizmusokra, a vizsgáztatásra és teljesítményértékelésre, a konzorcium adminisztratív és pénzügyi irányítására, a hallgatóknak nyújtott szolgáltatások jellegére/spektrumára (például nyelvtanfolyamok, vízumtámogatás) stb. nézve az Erasmus Mundus közös mesterképzések részeként teljes mértékben közös eljárásokat kell kidolgozni. Minden hallgatónak rendelkeznie kell biztosítással a konzorcium által kiválasztott egészségügyi és biztosítási rendszer keretében. A rendszer kiválasztásakor figyelembe kell venni a Végrehajtó Ügynökség honlapján található, az Erasmus Mundus közös mesterképzésre vonatkozóan megfogalmazott iránymutatásokban szereplő minimumkövetelményeket.

A fentiek fontos szerepet játszanak az Erasmus Mundus közös mesterképzés és az azt végrehajtó konzorcium tényleges integrálásának igazolásában. Ezért az is elvárás, hogy a pályázó már a pályázati szakaszban rendelkezésre bocsássa a konzorciumra vonatkozó megállapodás tervezetét, amely egyértelmű és átlátható módon foglalkozik a fenti és egyéb fontos kérdésekkel. A naprakész, átfogó és stabil megállapodás-tervezet annak a jele, hogy a partnerek készen állnak az Erasmus Mundus közös mesterképzés sikeres megvalósítására, illetve a pályázat aktuális állapotában alkalmas ennek megvalósítására.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának olyan közös népszerűsítő és szemléletformálást célzó tevékenységet kell szerveznie, amelyek szavatolják, hogy a közös tanulmányi program és az Erasmus+-ösztöndíjrendszer az egész világon ismert legyen. A népszerűsítő és szemléletformálást célzó tevékenység részeként mindenképpen integrált és átfogó honlapot kell létrehozni a képzésekhez kapcsolódóan (angol nyelven, illetve ha az oktatás elsődleges nyelve ettől eltérő, akkor azon a nyelven is), amelynek még az ösztöndíjak első pályázati körét megelőzően el kell készülnie, és minden szükséges információt tartalmaznia kell az Erasmus Mundus közös mesterképzés hallgatói és a leendő munkáltatók számára.

A hallgatók pályáztatásának eljárását és a benyújtási határidőt úgy kell megszervezni és meghatározni, hogy a hallgatók időben (pl.: legkésőbb a hallgatói pályázatok beadási határideje előtt 4 hónappal) hozzáférhessenek a szükséges információkhoz, és elegendő idejük legyen a pályázat benyújtására. Javasoljuk továbbá, hogy a konzorcium szervezzen nyelvtanfolyamokat a fogadó intézmények nyelvén és más, széles körben használatos nyelveken. A láthatóságot a Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség honlapjai, valamint a nemzeti irodák és az uniós

[183] A kiválasztási eljárást úgy kell megszervezni, hogy világszerte a legjobb hallgatókat válasszák ki.

küldöttségek is segítik. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés honlapjára vonatkozó iránymutatások a Végrehajtó Ügynökség honlapján találhatók.

2. A mesterképzésben részt vevő hallgatókra vonatkozó feltételek

Azok a hallgatók iratkozhatnak be egy Erasmus Mundus közös mesterképzésre, akik már megszerezték első felsőfokú végzettségüket[184], vagy a nemzeti jogszabályok és gyakorlatok értelmében ennek megfelelő szintű tanulmányok elvégzését tudják igazolni. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának kötelessége a Végrehajtó Ügynökség honlapján elérhető követelményekkel és iránymutatásokkal összhangban meghatározni a hallgatók pályázati eljárásának menetét és a kiválasztási szempontokat. Ennek megfelelően a jelentkező hallgatók bármely Erasmus+ Erasmus Mundus kurzus kapcsán jelentkezhetnek Erasmus Mundus közös mesterképzési ösztöndíjra (az Erasmus Mundus közös mesterképzések katalógusa az alábbi honlapon érhető el: http://eacea.ec.europa.eu/erasmusplus/
library/emjmd-catalogue_en), de tanévenként maximum csak 3 különböző közös képzésre jelentkezhetnek.

Az Erasmus+ Erasmus Mundus közös mesterképzés hallgatói ösztöndíjait a földrajzi kiegyenlítettség figyelembevételével (azaz egy évfolyamban nem lehet ugyanabból az országból háromnál több, Erasmus Mundus közös mesterképzésben tanuló ösztöndíjas/háromnál több ugyanolyan állampolgárságú ösztöndíjas) a világ bármely régiójából származó hallgatóknak odaítélhetik. Ebből a szempontból a kettős állampolgárságú hallgatókra nézve azt az állampolgárságot kell figyelembe venni, amelyet az ösztöndíjpályázatukban feltüntettek. A világ célzott régiói számára kiosztandó, kiegészítő finanszírozásra külön szabályok vonatkoznak. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumai önfinanszírozó hallgatókat is felvehetnek[185], akik az Erasmus+-ösztöndíjasok mintegy 25 %-át alkothatják.

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés hallgatói ösztöndíját a teljes Erasmus Mundus közös mesterképzési programban való részvételhez ítélik oda. Az ösztöndíjasok az Erasmus Mundus közös mesterfokozat megkezdése előtt elvégzett kurzusokért kapott krediteket nem vihetik át a közös mesterfokozatba annak érdekében, hogy csökkenjen a kötelezően teljesítendő tevékenységek száma. Az Erasmus Mundus közös mesterképzés ösztöndíjasai ezzel az ösztöndíjukkal párhuzamosan nem lehetnek egy másik, hallgatói vagy munkatárs/szakember/oktatói mobilitásra odaítélhető, uniós finanszírozású, felsőoktatási ösztöndíjprogram kedvezményezettjei, illetve ugyanez érvényes fordított esetben is.

Annak érdekében, hogy az Erasmus Mundus közös mesterfokozat megvalósítási szabályai teljesen átláthatók legyenek, és meghatározzák a beiratkozott hallgatónak az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumával szemben fennálló jogait és kötelezettségeit, a hallgatói megállapodást mindkét félnek (azaz a felvett hallgatónak és az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának) azelőtt alá kell írnia, hogy a hallgató az Erasmus Mundus közös mesterképzés programjára beiratkozik (a megállapodás-minta a Végrehajtó Ügynökség honlapján található). A hallgatói megállapodás az összes tanulmányi, pénzügyi, adminisztratív, etikai stb. szempontot tartalmazza az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósítására és az ösztöndíjas tekintetében az ösztöndíjjal kapcsolatos igazgatási feladatokra vonatkozóan. A megállapodásnak tartalmaznia kell az ECTS rendszerben minimálisan megszerzendő kreditpontokra vonatkozó teljesítménymutatókat (és megszerzésük elmulasztásának következményeit), a hallgatónak kínált szolgáltatásokra vonatkozó információkat, valamint az egészségbiztosításra/társadalombiztosításra, mobilitási követelményekre, szakdolgozattal/vizsgával/fokozat megszerzésével kapcsolatos szabályokra stb. vonatkozó részleteket. Az átláthatóság biztosítása érdekében a hallgatói megállapodás mintáját közzé kell tenni a konzorcium Erasmus Mundus közös mesterképzésre vonatkozó honlapján (minden Erasmus Mundus közös mesterképzés külön honlappal kell, hogy rendelkezzen).

3. Az ellenőrzés és minőségbiztosítás feltételei

Az Erasmus Mundus közös mesterképzés megvalósításának hatékony ellenőrzése érdekében a kedvezményezett konzorciumnak a következő ellenőrzési és minőségbiztosítási mechanizmusokat kell alkalmaznia:

- közös minőségbiztosítási terv kidolgozása, amely tartalmazza a közös értékelési módszereket és feltételeket, a megvalósítás/kivitelezés elfogadott ütemtervét/szakaszait és az utánkövetést célzó lépéseket. A minőségbiztosítási mechanizmusokat – nevezetesen a belső és külső értékelési gyakorlatokat, a mutatókkal kapcsolatos visszajelzéseket (pl. a végzettek foglalkoztathatósága, fenntarthatóság) stb. – a pályázatbenyújtás szakaszában kell integrálni az Erasmus Mundus közös mesterképzés projekttervébe. A konzorciumnak a Végrehajtó Ügynökségnek benyújtott rendszeres jelentésében kell beszámolnia a minőségbiztosítási mechanizmusok megállapításairól és következtetéseiről;

[184] A beiratkozás időpontjára mindenképpen eleget kell tenni ennek a feltételnek, ugyanakkor az erasmus mundus közös mesterképzés konzorciuma dönthet úgy, hogy az első felsőfokú végzettség megszerzésére irányuló tanulmányaik utolsó évét végző hallgatók is pályázhatnak ösztöndíjra.
[185] Az önfinanszírozó hallgatók vagy saját maguk fedezik a költségeket, vagy más ösztöndíjrendszer keretében kapnak ösztöndíjat.

- az elért haladásról szóló jelentések rendszeres benyújtása (ezek között vannak olyanok, amelyek benyújtása előfeltétele a következő támogatásrészlet kifizetésének);
- a hallgatói mobilitás és teljesítmény mennyiségi és minőségi ellenőrzése (a végrehajtott tevékenységek, a megszerzett, ECTS szerinti kreditek és az odaítélt fokozat tekintetében) a Végrehajtó Ügynökség online Mobility Toolja segítségével;
- kapcsolat és együttműködés (amennyiben alkalmazható és elvárható) az Erasmus Mundus végzett hallgatóinak egyesületével (az EMA honlapja: www.em-a.eu);
- közös találkozók a részt vevő felsőoktatási intézmények, a hallgatók képviselőinek, a Végrehajtó Ügynökség programmal foglalkozó tisztségviselőjének/tisztségviselőinek, az érintett nemzeti irodák munkatársainak részvételével, valamint szükség esetén külső szakértők bevonásával; a támogatási szerződés által érintett időszakban az Erasmus Mundus közös mesterképzés konzorciumának legalább két ilyen találkozót kell szerveznie;
- a beiratkozott hallgatók visszajelzései;
- a bevált gyakorlatok cseréje és a kölcsönös tanulás érdekében, a Bizottság és a Végrehajtó Ügynökség vagy a nemzeti irodái által szervezett tematikus üléseken való részvétel.

4. Az Erasmus Mundus közös mesterképzési konzorciumok kiválasztási eljárása

Az Erasmus Mundus közös mesterképzési program legfőbb célja a kiválóságok vonzása, kiválasztása és támogatása; ez tulajdonképpen egyrészről a legfontosabb szereplők (részt vevő intézmények és az Erasmus Mundus közös mesterképzés hallgatói) tanulmányi/oktatási minőségére, másrészről a konzorciumok megvalósítás/kivitelezési kapacitására értendő, mivel a konzorciumoknak programországok és a partnerországok hallgatóinak bevonásával integrált nemzetközi tanulmányi programot kell megvalósítaniuk. A pályázatokat felsőoktatási szakértők értékelik egylépcsős értékelési eljárás során.

Támogatási feltételek: a projekt relevanciája, projektterv és a megvalósítás minősége, projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége, hatás és terjesztés. Ennek alapján rangsorba állítják a pályázatokat. Csak azok a pályázatok részesülhetnek finanszírozásban, amelyek „A projekt relevanciája" kategóriában az elérhető 40 pontból legalább 30-at, és összességében 100-ból legalább 70 pontot elértek.

Azok a pályázatok, amelyek elérték a támogatáshoz szükséges pontszámokat, célzott partnerországok régióinak kiosztandó kiegészítő ösztöndíjakat kaphatnak, amint azt a „Kiegészítő ösztöndíjak a világ célzott régióiból érkező hallgatók számára" című szakasz kifejti.
A kiegészítő ösztöndíj megítéléséhez a felsőoktatási szakértők „A projekt relevanciája a célzott régióban" kiegészítő odaítélési feltételre adott válaszokat elemzik és értékelik ki, és sorolják a pályázatokat „igen" és „nem" kategóriákba aszerint, hogy a feltétel teljesül-e.
A kiegészítő feltétel kiértékelésének eredménye nem módosítja a négy odaítélési feltétel („A projekt relevanciája", „A projektterv és a megvalósítás minősége", „A projektet végrehajtó csoport és az együttműködési megállapodások minősége", „Hatás és terjesztés") kiértékelésének eredményeképpen kialakult, eredeti sorrendet.

STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK

1. Projektformák

A stratégiai partnerségek keretében számos olyan különféle típusú és sokrétű tevékenység valósítható meg, amelyek célja innovatív gyakorlatok megvalósítása, szervezetek/intézmények fejlesztésének és korszerűsítésének támogatása és európai, nemzeti és regionális szintű szakpolitikai reformok ösztönzése.

A projekt célkitűzéseitől, a részt vevő szervezetek/intézményektől, a várt hatástól és egyéb elemektől függően a stratégiai partnerségek különböző méretűek lehetnek, és ennek megfelelően alakítják ki tevékenységeiket. Leegyszerűsítve azt mondhatjuk, hogy e cselekvésnek köszönhetően a részt vevő szervezetek/intézmények tapasztalatokat szerezhetnek a nemzetközi együttműködési terén, megerősíthetik kapacitásaikat, ugyanakkor pedig kiváló és innovatív eredményeket érhetnek el. A benyújtott kérelmek tartalmi értékelésekor figyelembe veszik az együttműködés célkitűzéseit és a részt vevő szervezet/intézmények jellegét.

A következő összeállítás ötleteket nyújt a stratégiai partnerség keretében megvalósítható tevékenységekhez, legyen szó akár ágazatközi együttműködésről, akár egy bizonyos oktatási, képzési vagy ifjúságügyi szektorról. Ez az összeállítás szemléltető jellegű, és nem jelenti azt, hogy a részt vevő szervezetek/intézmények ne tervezhetnék meg projektjüket ettől eltérő módon.

TEVÉKENYSÉGEK:

- tantervek, kurzusok, közös tanulmányi programok, közös modulok (az elektronikus modulokat is beleértve); tanulási módok nagyobb választékának integrációja (távoktatás, részidős oktatás, moduláris tanulás);
- tanulási, tanítási, oktatási, ifjúsági munkával kapcsolatos segédanyagok és módszerek, pedagógiai megközelítések és eszközök;
- projektalapú együttműködés, társaktól való tanulás, műhelyfoglalkozások, virtuális laboratóriumok, virtuális együttműködési terek;
- kapacitásfejlesztési és hálózatépítési tevékenységek;
- stratégiai együttműködési tervek kidolgozása és megvalósítása;
- tájékoztató, orientációs, személyre szabott felkészítési és tanácsadási tevékenységek;
- felmérések, összehasonlító elemzések, adat- és információgyűjtés, esettanulmányok;
- minőségi normák és kompetenciaalapú/foglalkozási profilok meghatározása;
- a képesítési keretrendszerek, a kreditátvitel, a minőségbiztosítás, az elismerés és az érvényesítés javítása;
- képzési, oktatási és tanulási tevékenységek (lásd a 2. keretes bekezdést).

A stratégiai partnerségeknek minden esetben feladatuk ezen kívül az eredményeik célzott és széles körű terjesztése, ami a tevékenységeik hatásának szélesebb körben és a projektben közvetlenül részt vevő szervezeteken/intézményeken kívüli alkalmazásának ösztönzésére szolgál. A terjesztésre vonatkozó követelmények arányosak a projekt célkitűzésével és hatókörével.

Az oktatás, a képzés és az ifjúságügy különböző szektoraiban, valamint egyéb társadalmi-gazdasági ágazatokban tevékenykedő intézmények és intézmények együttműködhetnek annak érdekében, hogy projektjeikkel az oktatás, képzés és ifjúságügy egy vagy több szektorára vonatkozó célkitűzéseiket elérjék. A tevékenységek alábbi módon történő tipologizálása különös jelentőséggel bír a pályázati útmutató B. részében ismertetett – ágazatokon belüli vagy ágazatközi – szakpolitikai célkitűzések teljesítését szolgáló egyes szektorok szempontjából.

SZEKTORKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

A következő területekhez kapcsolódó innovatív gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása és megvalósítása:

- többek között a foglalkoztathatóság felmérésére, a munka világába történő átlépés vagy az oktatás különböző szintjei közötti átmenet megkönnyítésére irányuló különböző oktatási ágazatok és helyi/regionális vállalkozások közötti stratégiai együttműködés;
- például a transzverzális kompetenciák értékeléséről vagy a hozzájuk kapcsolódó tanulási eredményekről szóló, felsőoktatási intézmények és az oktatás más szintjeinek intézményei közötti partnerségek keretében megvalósított közös kutatási projektek;
- például az IKT-alapú oktatás vagy a tanulás digitális integrációjának megerősítése terén megvalósuló formális és nem formális/informális oktatási szolgáltatók közötti stratégiai együttműködés;
- különböző oktatási ágazatok együttműködésével létrejött, koherens pedagógiai megközelítések és módszertanok kutatása és vizsgálata, különös tekintettel azokra, amelyeknek célja a transzverzális kompetenciák (például vállalkozói szellem) kialakítása;

- különböző oktatási ágazatokban (például iskola előtti nevelés és felső középfokú oktatás) tevékenykedő partnerek közötti projektalapú, programországokat érintő nemzetközi együttműködés, amely a CLIL[186] alkalmazására vagy az oktatás, képzés és ifjúságügy különböző területein különböző életkorú tanulók – a migráns háttérrel rendelkezőket is beleértve – nyelvi kompetenciáinak kölcsönös tanulás révén történő fejlesztésére irányul;
- az oktatás különböző szintjein a támogatási szolgáltatásokért felelős szakemberek közötti együttműködés és gyakorlatcsere (orientációs, tanácsadó, személyre szabott felkészítési módszerek és eszközök, a hallgatók által elért eredmények nyomon követését szolgáló rendszerek fejlesztése); a hallgatók támogatására irányuló szolgáltatásokat végző munkatársak közötti együttműködés és gyakorlatcsere a szolgáltatások minőségének és az oktatási ágazatok koherenciájának javítása érdekében;
- oktatási szinteken átnyúló partnerségek, amelyek a bevált gyakorlatok megosztásával és nyitott oktatási segédanyagok különböző oktatási szinteken történő kidolgozásával elősegítik a nyitott oktatási segédanyagokhoz való hozzáférést és az azokból történő tanulást;
- oktatási és ifjúságügyi ágazatokon átnyúló partnerségek keretében megvalósított közös kutatási projektek, amelyek a tanulás minőségének javítása érdekében kiaknázzák a tanulásra vonatkozó adatok elemzésében és azok tömeges kiértékelésében rejlő potenciált;
- iskolák, szakképzési szolgáltatók és felsőoktatási intézmények közötti együttműködés, amelynek keretében olyan tevékenységeket vizsgálnak meg, amelyek célja az átláthatóságot és elismerést szolgáló különböző uniós és nemzeti eszközök közötti koherencia javítása;
- az ifjúságügyi ágazat és a felsőoktatási intézmények közötti együttműködés, amelynek célja a nem formális és informális tanulás elismerésének és érvényesítésének megkönnyítése, valamint a nem formális és az informális tanulás, illetve a formális oktatás közötti, továbbá a különböző területek közötti átjárhatóság előmozdítása.

FELSŐOKTATÁS:

- A következő területekhez kapcsolódó innovatív gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása és megvalósítása:
  - a munkaerő-piaci igényeknek való megfelelés biztosítása érdekében közös tanulmányi programok és közös tantervek, intenzív programok és a különböző országokban működő partnerségi tagok közös moduljai (az elektronikus modulokat is beleértve), valamint tudományterületek és gazdasági ágazatok (állami/magán) közös moduljai;
  - programországokat érintő nemzetközi projektalapú együttműködés a vállalkozások és a felsőoktatási intézmények hallgatói/munkatársai között, aminek célja a valós helyzetek tanulmányozása;
  - pedagógiai megközelítések és módszertanok, különösen amelyeknek célja a transzverzális kompetenciák, a vállalkozói szellem és a kreatív gondolkodás ösztönzése, többek között a multi-, transz- és interdiszciplináris megközelítések bevezetése, a tanulási mobilitás tantervbe történő rendszerszerűbb beépítése („beágyazott mobilitás”), valamint az IKT hatékonyabb hasznosítása révén;
  - a tanulási módok nagyobb választékának integrációja (távoktatás, részidős oktatás, moduláris tanulás), nevezetesen új, személyre szabott tanulásformák, nyitott oktatási segédanyagok, illetve a virtuális mobilitás és a virtuális tanulási platformok stratégiai alkalmazása révén;
  - az oktatási ágazatok közötti átjárhatóság előmozdításának új megközelítései (például előzetes tudás érvényesítése, rugalmas tanulási lehetőségek: moduláris tanulmányok, vegyes oktatási formák stb.);
  - pályaválasztási tanácsadás, orientáció és a személyre szabott felkészítés módszerei és eszközei;
  - a felsőoktatási intézmények helyi/regionális hatóságokkal és egyéb érintett szereplőkkel való együttműködése nemzetközi keretek között, amelynek célja a különböző formális és informális oktatási és képzési ágazatok közötti kapcsolatépítés és tudásmegosztás előmozdítását ösztönző regionális fejlesztés és ágazatközi együttműködés támogatása;
  - a támogatási szolgáltatásokért felelős munkatársak közötti együttműködés és gyakorlatcsere (orientációs, tanácsadó, személyre szabott felkészítési módszerek és eszközök, a hallgatók által elért eredmények nyomon követését szolgáló rendszerek fejlesztése); a hallgatók támogatására irányuló szolgáltatásokat végző munkatársak közötti együttműködés és gyakorlatcsere a szolgáltatások minőségének javítása érdekében (azaz a tanulók nem hagyományos csoportjainak – például felnőttek és a felsőoktatásban alulreprezentált csoportok – vonzása és megtartása).

- A készségek és kompetenciák nemzeti szintű elismerésének és tanúsításának megkönnyítése hatékony, tanulási eredményeken alapuló minőségbiztosítással és a készségek és képességek európai és nemzeti képesítési keretrendszerekkel való összekapcsolásával.
- A felsőoktatásban tanuló hallgatók számára rugalmas tanulási utak kidolgozása, a korábbi tanulmányaik érvényesítését is beleértve.

[186] Tartalomalapú nyelvoktatás.

SZAKKÉPZÉS:

- A következő területekhez kapcsolódó innovatív gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása és megvalósítása:
  - a kompetenciákra vonatkozó normák definiálása/újradefiniálása a tanulási eredményeknek megfelelően; ennek alapján a szakképzési tantervek és kurzusok, valamint a tanulási segédanyagok és eszközök adaptálása vagy fejlesztése;
  - különösen a kulcskompetenciákra és az alapkészségekre vonatkozó szakképzési tanulási és oktatási módszertanok és pedagógiai megközelítések; nyelvi készségek; az IKT alkalmazásának középpontba állítása;
  - gyakorlati képzési rendszerek új formái, esettanulmányok vállalkozásoknál és az iparban; vállalkozások és szakképzési intézmények tanulói/munkatársai közötti projektalapú, programországokat érintő nemzetközi együttműködés megteremtése és megvalósítása;
  - új szakképzési oktatási és képzési segédanyagok és módszerek kidolgozása és rendelkezésre bocsátása, a munkaalapú tanulást, a virtuális mobilitást, a nyitott oktatási segédanyagokat és az IKT-ban rejlő potenciál hatékonyabb hasznosítását is beleértve, például munkaerő-piaci igényekhez igazított virtuális laboratóriumok/munkahelyek létrehozása révén;
  - pályaválasztási tanácsadás, orientáció és a személyre szabott felkészítés módszerei és eszközei;
  - a szakképzésben dolgozó tanárok, oktatók és munkatársak szakmaiságát és szakmai fejlődését ösztönző eszközök és módszerek; kiemelt hangsúlyt fektetve az alapképzés fejlesztésére és a szakképzésben dolgozó tanárok és oktatók továbbképzésére;
  - szakképző intézmények irányítása és vezetése;
  - szakképzési szolgáltatók és helyi/regionális üzleti közösségek közötti stratégiai együttműködés, a gazdaságfejlesztési ügynökségeket is beleértve;
  - a kreativitás és az innováció fejlődését ösztönző szakképzési szolgáltatók, felsőoktatási intézmények, tervező-, művészeti, kutató- és innovációs központok közötti együttműködés.
- Készségek és kompetenciák nemzeti szintű elismerésének és tanúsításának megkönnyítése a készségek és képességek európai és nemzeti képesítési keretrendszerekkel való összekapcsolása, illetve uniós eszközök használata révén; a szakképzésben tanulók és végzettek számára rugalmas tanulási utak megteremtése, korábbi tanulmányaik érvényesítését is beleértve.
- Kreditátvitel (ECVET) és minőségbiztosítás (EQAVET) megvalósítása a szakképzési szolgáltatók révén.

KÖZOKTATÁS:

- A következő területekhez kapcsolódó innovatív gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása, integrálása és megvalósítása:
  - új tantervek, kurzusok, tanulási segédanyagok és eszközök;
  - különösen a kulcskompetenciákra és az alapkészségekre vonatkozó tanulási és oktatási módszertanok és pedagógiai megközelítések; nyelvi készségek; az IKT alkalmazásának középpontba állítása;
  - gyakorlati képzési rendszerek új formái és a vállalati és ipari környezetre jellemző valós helyzetek tanulmányozása;
  - a tanulás, oktatás és képzés új formái, nevezetesen a nyitott és rugalmas tanulás, a virtuális mobilitás, a nyitott oktatási segédanyagok stratégiai alkalmazása és az IKT-ban rejlő potenciál hatékonyabb kiaknázása;
  - tanácsadás, orientáció és a személyre szabott felkészítés módszerei és eszközei;
  - a tanárok, oktatók és munkatársak szakmaiságát és szakmai fejlődését ösztönző eszközök és módszerek; kiemelt hangsúlyt fektetve az alapképzés fejlesztésére és a tanárok továbbképzésére;
  - oktatási és képzési intézmények irányítása és vezetése;
  - az oktatási, képzési és ifjúságügyi ágazatok szervezeteit érintő tájékoztató tevékenységek;
  - oktatási/képzési szolgáltatók és helyi/regionális hatóságok közötti stratégiai együttműködés;
- tapasztalatcsere és bevált gyakorlatok cseréje, egymástól való tanulásra irányuló tevékenységek és műhelyfoglalkozások;
- közös kutatás, felmérések, tanulmányok és elemzések elvégzése;
- a készségek és kompetenciák nemzeti szintű elismerésének és tanúsításának megkönnyítése a készségek és képességek európai és nemzeti képesítési keretrendszerekkel való összekapcsolása, illetve uniós érvényesítési eszközök használata révén.
- A különböző programországok helyi és/vagy regionális iskolai hatóságai közötti együttműködés ösztönzése a stratégiai fejlesztés támogatása céljából az iskolákat, illetve a munkaerőpiacon vagy az oktatás, képzés és ifjúságügy területén tevékenykedő helyi magán- és civil szervezeteket bevonó projekteken keresztül.

FELNŐTTOKTATÁS:

- A következő területekhez kapcsolódó innovatív gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása, integrálása és megvalósítása:
  - új tantervek és kurzusok, valamint az ezekhez kapcsolódó, a felnőtt tanulásban részt vevőknek szóló tanulási segédanyagok és eszközök;
  - különösen a kulcskompetenciákra és az alapkészségekre vonatkozó tanulási és oktatási módszertanok és pedagógiai megközelítések a felnőtt tanulósban részt vevők számára; nyelvi készségek; az IKT alkalmazásának középpontba állítása;
  - a tanulás és az oktatás új formái a felnőtt tanulósban, nevezetesen nyitott és rugalmas tanulás, a virtuális mobilitás, a nyílt tanulási tartalmak stratégiai alkalmazása és az IKT-ban rejlő potenciál hatékonyabb hasznosítása;
  - tanácsadás, orientáció és a személyre szabott felkészítés módszerei és eszközei a felnőttoktatásban tanulók számára;
  - a felnőtt tanulásban dolgozó tanárok és munkatársak szakmaiságát és szakmai fejlődését ösztönző eszközök és módszerek; kiemelt hangsúlyt fektetve az alapképzés fejlesztésére és a felnőttoktatásban dolgozó tanárok továbbképzésére;
  - felnőtt tanulást biztosítóintézmények irányítása és vezetése;
  - az oktatási, képzési és ifjúságügyi ágazatok intézményeit érintő tájékoztató tevékenységek;
  - a felnőtt tanulást biztosító intézmények és a helyi/regionális hatóságok közötti stratégiai együttműködés;
- a felnőtt tanulásban részt vevők számára rugalmas tanulási utak lehetővé tétele, a korábbi tanulmányaik érvényesítését is beleértve:
  - az irányítási vagy megvalósítási modellek és megközelítések összehasonlító elemzése;
  - informális és nem formális tanulás révén szerzett ismeretek és kompetenciák értékelésére irányuló módszerek gyakorlati alkalmazása és tesztelése;
- felnőttek tanulási lehetőségeihez való hozzáférés javítása:
  - többcélú tanulási központok és oktatási/képzési szolgáltatók regionális hálózatainak kialakítását ösztönző tevékenységek támogatása;
  - az elsődlegesen nem oktatással foglalkozó intézmények (például kulturális intézmények) tanulással kapcsolatos dimenziójának fejlesztésére irányuló lépések;
  - a felnőtt tanulás területén dolgozó tanárok, vezetők és munkatársak számára elérhető európai tanfolyamok hozzáférhetőségének és minőségének javítása új tanfolyamok kidolgozásával;
- a készségek és kompetenciák nemzeti szintű elismerésének és tanúsításának megkönnyítése a készségek és képességek európai és nemzeti képesítési keretrendszerekkel való összekapcsolása, illetve uniós eszközök használata révén.

IFJÚSÁGÜGY:

- Együttműködési tevékenységek az ifjúsági munka terén innovatív ifjúságsegítői gyakorlatok kidolgozása, tesztelése, adaptálása és/vagy megvalósítása céljából. Ezek a tevékenységek a következőkre irányulhatnak:
  - fiatalok kulcskompetenciáinak és alapkészségeinek, valamint nyelvi és IKT-val kapcsolatos készségeinek javítását célzó módszerek, eszközök és segédanyagok;
  - az ifjúságsegítők szakmaiságát és szakmai fejlődését ösztönző módszerek, eszközök és segédanyagok (például tantervek, képzési modulok, forrásanyagok, bevált gyakorlatok, validálási eszközök stb.);
  - az ifjúsági munka, a képzés és segítségnyújtás új formái, nevezetesen a nyitott és rugalmas tanulás, a virtuális mobilitás, a nyílt oktatási tartalmak stratégiai alkalmazása és az IKT-ban rejlő potenciál hatékonyabb hasznosítása;
  - ifjúsági munkára vonatkozó olyan programok és eszközök, amelyek célja a társadalmi kirekesztés és a korai iskolaelhagyás elleni küzdelem;
  - ifjúsági (célú) szervezetek/intézmények közötti és/vagy ifjúsági szervezetek és az oktatás, a képzés terén, illetve a munkaerőpiacon tevékenykedő intézmények között stratégiai hálózatépítés és együttműködés;
  - stratégiai együttműködés a helyi/regionális hatóságokkal;
- A készségek és kompetenciák nemzeti szintű elismerése és tanúsítása a készségek és képességek európai és nemzeti képesítési keretrendszerekkel való összekapcsolása, illetve uniós érvényesítési eszközök használata révén.
- Nemzetközi ifjúsági kezdeményezések: különböző országok fiataljaiból álló legalább két csoport által közösen (lásd lent) végrehajtott együttműködési tevékenységek, amelyek növelik a társadalmi kötelezettségvállalást és a vállalkozói szellemet.

KÖZÉPPONTBAN:

- a kreativitás, innováció és korszerűsítés;

- az információs és kommunikációs technológiák (IKT), módszertanok és virtuális együttműködés stratégiai alkalmazása;
- a nyitott oktatási segédanyagok;
- az oktatás, a képzés és az ifjúságsegítés minősége;
- a vállalkozói készségek oktatása (a szociális vállalkozásokra kiterjedően is);
- a méltányosság és a befogadás;
- az alapkészségek és transzverzális készségek (nyelvi készségek, digitális készségek, vállalkozói készségek);
- a formális, a nem formális és az informális tanulás során szerzett tanulási eredmények elismerése és érvényesítése;
- a rugalmas tanulási utak lehetővé tétele;
- a szakmaiság növelése és szakmai fejlődés az oktatásban, a képzésben és az ifjúságsegítésben;

- igazgatási és vezetői készségek;
- a fiatalok aktív társadalmi részvétele;
- az intézmények közötti együttműködés;
- régiók közötti együttműködés;
- a szakpolitika és a gyakorlat közötti szinergiák.

CÉLCSOPORTOK ÉS RÉSZTVEVŐK:

- szakemberek;
- oktatásban és képzésben dolgozó munkatársak;
- ifjúságsegítők;
- szakértők, specialisták, az érintett szakmák képviselői;
- hallgatók, gyakornokok, szakiskolások, diákok, felnőttoktatásban tanulók, fiatalok, önkéntesek;
  - NEET-fiatalok (nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok);
- hátrányos helyzetű fiatalok;
- korai iskolaelhagyók;
- döntéshozók;
- kutatók.

MILYEN PARTNEREK VEHETNEK RÉSZT UGYANABBAN A PROJEKTBEN?

- oktatási, képzési és ifjúsági szervezetek/intézmények;
- olyan szervezetek/intézmények, amelyek tevékenysége több területet és ágazatot felölel (például készségközpontok, kereskedelmi kamarák stb.), állami szervek;
- vállalkozások, vállalatok, az üzleti világ és a munkaerőpiac képviselői;
- közösségi intézmények;
- kutatással és innovációval foglalkozó szervek;
- civil társadalmi szervezetek;
- szociális partnerek.

2. Stratégiai partnerségekbe beágyazott képzés, oktatás és tanulás

Stratégiai partnerség keretében egyéni **képzési, oktatási vagy tanulási tevékenységek** is szervezhetők, amennyiben ezek hozzáadott értéket képviselnek a projekt célkitűzéseinek megvalósítása szempontjából. Ezek között vannak olyan tevékenységek, amelyek relevánsak az oktatás, képzés és ifjúságügy egy vagy több szektorában is, nevezetesen:

Tevékenység típusa	**Releváns a következő oktatási/képzési szektorban**
Rövid távú tanulási célú vegyes típusú mobilitás tanulók, diákok, ifjúsági segítők számára	Oktatás, képzés és ifjúságügy összes szektora
Rövid távú diák mobilitás	Köznevelés
Intenzív tanulmányi programok	Felsőoktatás
Diákok hosszú távú tanulási célú mobilitása	Köznevelés
Hosszú távú (2-12 hónapos) oktatási vagy képzési célú tevékenység	Felsőoktatás, szakképzés, köznevelés, felnőttoktatás
Ifjúságsegítők hosszú távú mobilitása	Ifjúságügy

Munkatársak közös, rövid távú képzése	Oktatás, képzés és ifjúságügy összes szektora

A következő szakaszokban részletesebb leírás található a fenti táblázatban felsorolt tevékenységekről.

TANULÓK

INTENZÍV TANULMÁNYI PROGRAMOK (5 NAPTÓL 2 HÓNAPIG)

Az intenzív tanulmányi program olyan rövid tanulmányi program, amelynek keretében a részt vevő felsőoktatási intézmények hallgatói és oktatói, illetve az érintett témák szakértői/specialistái/az érintett szakmák képviselői a következő célokból találkoznak:

- szakterületek hatékony és multinacionális oktatásának ösztönzése;
- annak lehetővé tétele, hogy a hallgatók és a tanárok multinacionális és multidiszciplináris csoportokban dolgozzanak együtt, és ilyen módon sajátos, egyetlen intézmény keretein belül nem megvalósítható tanulási és oktatási feltételekkel tanulhassanak és oktathassanak, valamint új nézőpontokat ismerhessenek meg a tanulmányozott témával kapcsolatban;
- az oktatási munkát végző munkatárs számára annak lehetővé tétele, hogy véleményt cseréljen az oktatás tartalmi kérdéseiről, a tantervvel kapcsolatos új megközelítésekről, és innovatív oktatási módszereket teszteljen, amelyek esetlegesen nemzetközi oktatási környezetben végrehajtható, újonnan kidolgozott, közös kurzus vagy tanterv részévé válhatnak.

Az intenzív tanulmányi programok kívánt jellemzői:

- az intenzív tanulmányi programoknak lényegesen új tanulási lehetőségeket, készségfejlesztést segítő anyagokat, az információkhoz, a legkorszerűbb kutatási eredményekhez és egyéb ismeretekhez való hozzáférési módokat kell kínálniuk a részt vevő tanároknak és a hallgatóknak;
  - a részt vevő hallgatók által elvégzett munkát ECTS (vagy azzal egyenértékű rendszer) szerinti kreditekkel kell elismerni;
- az intenzív tanulmányi programok előkészítése és nyomon követése során elvárható az IKT-eszközök és szolgáltatások használata, ami hozzájárul ahhoz, hogy az adott tudományterületen fenntartható tanulási közösség alakuljon ki;
- az oktatók és hallgatók arányának garantálnia kell az aktív osztálytermi részvételt;
- a külföldi és hazai hallgatók és oktatók részvételének egyensúlyban kell lennie;
- az intenzív tanulmányi programoknak határozott multidiszciplináris megközelítést kell alkalmazniuk, ezzel elősegítve a különböző tudományterületek hallgatói közötti interakciót;
- az intenzív tanulmányi programok tanulási eredményei között az adott tudományterülethez kapcsolódó kompetenciákon kívül transzverzális kompetenciáknak is szerepelniük kell.

Az intenzív tanulmányi programok résztvevőinek (oktatási munkát végző munkatárs és hallgatók) kiválasztását a stratégiai partnerség konzorciuma végzi.

Az oktatási és képzési órák számának biztosítania kell, hogy a külföldön töltött idő többsége oktatással és képzéssel teljen el, ne pedig kutatással vagy egyéb tevékenységgel.

HALLGATÓK, GYAKORNOKOK, FELNŐTTOKTATÁSBAN TANULÓK ÉS FIATALOK VALAMINT KÖZOKTATÁSBAN TANULÓ DIÁKOK VEGYES MOBILITÁSA (5 NAP ÉS 2 HÓNAP KÖZÖTTI FIZIKAI MOBILITÁS)

Olyan tevékenységek, amelyek egy vagy több rövid fizikai mobilitási időszakot (összesen maximum 2 hónap) egyesítenek a virtuális mobilitással (azaz a fizikai mobilitás tanulási eredményeit kiegészítik vagy meghosszabbítják olyan információs és kommunikációs technológiák alkalmazásával, mint a kollaboratív munkaterületek, az élő adatfolyam, a videokonferencia, a közösségi média stb.). A virtuális mobilitás a fizikai mobilitás előkészítésére, támogatására és utánkövetésére alkalmazható. A Vegyes típusú mobilitás segítségével azok a sajátos igényekkel rendelkező vagy hátrányos helyzetű résztvevők is megszólíthatók, akik nem tudnak hosszú távú fizikai mobilitásban részt venni.

RÖVID TÁVÚ DIÁK MOBILITÁS: (5 NAPTÓL 2 HÓNAPIG)

Rövid távú diák mobilitást az ugyanabban a stratégiai partnerségben részt vevő, különböző országokban működő iskolák szervezhetik meg. Ezeken az eseményeken a diákok az egyik partneriskolában dolgoznak együtt, és a vendég diákokat általában a fogadó diákok családjainál szállásolják el. A kiutazások során zajló közös

projektmunkának kapcsolódnia kell a stratégiai partnerség célkitűzéseihez. Megjegyzés: a stratégiai partnerségben részt vevő iskolák együttműködése nem korlátozódhat csak ezekre az eseményekre, hanem közös online és helyi tevékenységeket is tartalmaznia kell. Az iskolákat ösztönözzük az eTwinning használatára annak érdekében, hogy a mobilitási események előtt és után is együtt tudjanak dolgozni a projekten.

A rövid távú diák mobilitásban résztvevő tanulók kizárólag felnőtt kísérettel utazhatnak, azért, hogy a személyes védelmük és biztonságuk valamint a hatékony tanulási folyamat a mobilitás során biztosított legyen.

A kiutazások során megvalósuló közös projektmunka lehetőséget teremt a különböző országok diákjainak és tanárjainak, hogy egy vagy több olyan témán dolgozzanak együtt, amely mindkét felet érdekli. A projektmunka során a diákok és a tanárok nemcsak a projekt témájával kapcsolatos készségeket szerezhetik meg vagy fejleszthetik, hanem a csapatmunkával, az interkulturális tanulással, a szociális kapcsolatokkal, a projekttevékenységek tervezésével és megvalósításával, valamint az információs és kommunikációs technológiák (IKT) használatával kapcsolatos készségeket is elsajátíthatják. A különböző országok partneriskoláinak diákcsoportjai által végrehajtott közös projektmunkában való részvétel az idegen nyelvek gyakorlására is lehetőséget teremt a diákoknak és a tanároknak, és növeli a nyelvtanulás iránti motivációjukat.

Ideális esetben a projekttevékenységeket a mindennapi iskolai tevékenységekbe, azaz a részt vevő diákok tantervébe integrálják. Lehetőséget kell biztosítani a diákoknak arra, hogy a projekt valamennyi szakaszában részt vegyenek, így a tevékenységek megtervezésében, megszervezésében és értékelésében is.

DIÁKOK HOSSZÚ TÁVÚ TANULÁSI CÉLÚ MOBILITÁSA (2 HÓNAPTÓL 12 HÓNAPIG)

A tevékenység célja az ugyanabban a stratégiai partnerségben részt vevő iskolák közötti együttműködés megerősítése. A mobilitási tevékenységeknek kapcsolódniuk kell a stratégiai partnerség célkitűzéseihez, és illeszkedniük kell a projekttervbe. Az iskolákat ösztönözzük az eTwinning használatára annak érdekében, hogy a diákok a mobilitási tevékenységek előtt, alatt és után is együtt tudjanak dolgozni a projekten. Ezek a lépések hozzájárulnak a részt vevő iskolákra gyakorolt hatás maximalizálásához. A tevékenység során a diákok árnyaltabb képet kaphatnak az európai kultúrák és nyelvek sokszínűségéről, és elsajátíthatják a személyes fejlődésükhöz szükséges kompetenciákat. A partnerségben részt vevő iskoláknak együtt kell működni a tanulási megállapodások kidolgozásában, a külföldi partneriskolában elvégzett tanulmányok elismerésében és a közoktatás európai dimenziójának megerősítésében. A mobilitás szervezésében és megvalósításában emellett a részt vevő tanároknak is értékes nemzetközi pedagógiai tapasztalatokkal kell gazdagodniuk.

A résztvevőket az iskolák választják ki. Az ösztöndíjat a stratégiai partnerségben részt vevő iskola nappali tagozatos, 14 éves vagy annál idősebb diákjai kaphatják meg. A kiválasztott diákok 2–12 hónapot tölthetnek a külföldi fogadó iskolában és családnál.

A diákok – iskolák/fogadó családok közötti – kölcsönös cseréje ösztönzendő, de nem kötelező.

A tanulási célú mobilitásban érintett összes szereplőnek – iskolák, diákok, szülők és fogadó családok – ismernie kell a diákoknak szóló tanulási célú mobilitási útmutató tartalmát, amely segítséget nyújt a tevékenység kivitelezésében, és szavatolja az érintett diákok biztonságát és jóllétét. Meghatározza a szerep- és felelősségi köröket, útmutatást nyújt az érintetteknek, és minden olyan mintadokumentumot és űrlapot tartalmaz, amelyre a résztvevőknek szükségük van. Az útmutató angolul az Európai Unió Európa honlapján, fordításai pedig a megfelelő nemzeti irodák honlapjain olvashatók.

ONLINE NYELVI TÁMOGATÁS

A stratégiai partnerségen belül megvalósuló, hosszú távú mobilitási tevékenységek (2–12 hónap) résztvevői nyelvi felkészítésen vehetnek részt. A nyelvi felkészítést szolgáló online nyelvi támogatást fokozatosan vezetik be a program során. Az Európai Bizottság a kiválasztott diákok számára elérhetővé teszi az online támogatást annak érdekében, hogy felmérjék nyelvi kompetenciáikat a külföldi tanulmányok során használandó nyelv tekintetében. Ha szükséges, az online eszköz lehetővé teszi a nyelvismeret fejlesztését is a mobilitást megelőzően és/vagy a mobilitás közben.

Az online nyelvi támogatást a következő módon teszik elérhetővé az iskolák számára:

- a nemzeti irodák az Európai Bizottság által meghatározott általános feltételekkel összhangban online licenceket bocsátanak az iskolák rendelkezésére;
- az online szolgáltatásra jogosult kiválasztott diákok (kivéve az adott nyelv anyanyelvi beszélőit) online tesztet töltenek ki nyelvi kompetenciáik felmérésére a külföldi tanulmányok során használandó nyelv tekintetében. A teszt eredményét tudatják a diákokkal és az iskolával;
- a nyelvtanfolyamokhoz rendelkezésre álló online licencek számának figyelembevételével az iskolák az igényeknek megfelelően kiosztják a licenceket;
- a mobilitási időszak végén a diákok egy második tesztet is megírnak, így mérhető a nyelvtudás terén elért

fejlődésük.

Az online nyelvi támogatásról az Európai Bizottság és a nemzeti irodák honlapján találhatók további információk.

A Bizottság által rendelkezésre bocsátott szolgáltatással nem elérhető nyelvek tekintetében külön nyelvi támogatási finanszírozás bocsátható rendelkezésre.

OKTATÁSBAN/KÉPZÉSBEN DOLGOZÓ MUNKATÁRSAK ÉS IFJÚSÁGSEGÍTŐK

MUNKATÁRSAK KÖZÖS, RÖVID TÁVÚ KÉPZÉSE (3 NAPTÓL 2 HÓNAPIG)

A munkatársak közös, rövid távú képzése lehetővé teszi, hogy a stratégiai partnerségben részt vevő intézmények rövid, a stratégiai partnerség témájához vagy hatóköréhez kapcsolódó képzési eseményeket szervezzenek az oktatásban/képzésben dolgozó munkatársak vagy ifjúságsegítők számára. Ezeket az eseményeket úgy kell a különböző országok kis csoportjai számára megszervezni, hogy a lehető legnagyobb hatást érjék el a részt vevő intézmények vonatkozásában.

A képzési események különböző formákban kerülhetnek megrendezésre, azaz a releváns intézményeknél tett helyszíni látogatásokkal kombinált tanulmányi látogatások, prezentációk, vitafórumok, képzések stb. révén. A külföldi és hazai résztvevők számának egyensúlyban kell lennie.

HOSSZÚ TÁVÚ OKTATÁSI VAGY KÉPZÉSI TEVÉKENYSÉG (2 HÓNAPTÓL 12 HÓNAPIG)

A tevékenység célja az ugyanabban a stratégiai partnerségben részt vevő intézmények közötti együttműködés megerősítése. A tevékenység lehetővé teszi, hogy a munkatársak bővítsék az európai oktatási és képzési rendszerrel kapcsolatos ismereteiket és tudásukat, valamint szakmai kompetenciákat, módszereket és gyakorlatokat sajátítsanak el és osszanak meg egymással.

Ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy a stratégiai partnerségben részt vevő oktatási intézményben – köznevelésben, felsőoktatásban, szakképzésben vagy felnőtt tanulás terén – dolgozó tanárok/egyetemi tanárok vagy egyéb, oktatással foglalkozó munkatársak 2–12 hónapot külföldön töltsenek, és partnerintézményben tanítsanak, vagy partnerintézménynél végezzenek saját szakterületükhöz kapcsolódó szakmai tevékenységet. Ez a tevékenység jelenthet oktatási intézményben/központban vagy egyéb megfelelő intézménynél (például vállalkozások, nem kormányzati intézmények, oktatási hatóságok stb.) végzett munkát, szervezett tanfolyamokon vagy szemináriumokon való részvételt (például tanárképző főiskolán vagy kutatóintézetnél), szakmai gyakorlatot vagy megfigyelési időszakot az oktatás, képzés vagy ifjúságügy terén tevékenykedő vállalatnál vagy intézménynél. A küldő intézménynek tisztességes, átlátható és nyitott kiválasztási folyamatot kell biztosítania, a tevékenység tartalmát a résztvevővel közösen kell kidolgoznia, valamint gondoskodnia kell a hosszú távú külföldi mobilitás belső és amennyiben lehetséges, külső elismeréséről.

Ami az oktatási és képzési feladatok ellátására irányuló felsőoktatási mobilitást illeti, a következő küldő és fogadó intézmények támogathatók:

- Hosszú távú, oktatási célú munkatársi mobilitás esetén a küldő intézmény bármely részt vevő intézmény lehet, míg a fogadó intézménynek részt vevő felsőoktatási intézménynek kell lennie.
- Hosszú távú, képzési célú munkatársi mobilitás esetén a küldő intézménynek részt vevő felsőoktatási intézménynek kell lennie, míg a fogadó intézmény bármely részt vevő intézmény lehet.
- A küldő és fogadó intézményeknek különböző országokban kell lenniük, és a fogadó intézmény országa nem lehet azonos a résztvevő lakóhely szerinti országával.

A stratégiai partnerségben részt vevő intézmények együttműködnek a mobilitási megállapodások kidolgozásában, a külföldi partnerintézménynél elvégzett munka elismerésében és az oktatás és képzés európai dimenziójának megerősítésében. A mobilitási tevékenység szervezésében és megvalósításában részt vevő küldő és a fogadó intézmények munkatársainak is értékes nemzetközi tapasztalatokkal kell gazdagodniuk.

IFJÚSÁGSEGÍTŐK HOSSZÚ TÁVÚ MOBILITÁSA (2 HÓNAPTÓL 12 HÓNAPIG)

Ez a tevékenység lehetővé teszi, hogy az ifjúságsegítők a saját országukra jellemző munkakörnyezettől eltérő környezetben szerezzenek tapasztalatokat, növelve szakmai, személyes és interkulturális kompetenciáikat. Az ifjúságsegítőknek lehetőségük nyílik arra, hogy 2–12 hónapot külföldön dolgozzanak, és ez alatt az idő alatt aktívan részt vegyenek a fogadó intézmény napi munkájában, ugyanakkor pedig bővítsék szakmai profiljukat. Az új perspektíváknak és tapasztalatoknak köszönhetően a tevékenység a részt vevő intézmények kapacitásainak növekedéséhez is hozzájárul. A mobilitási tevékenységekre sor kerülhet egyéni tevékenység (azaz egy ifjúságsegítőt küldenek egy fogadó intézményhez) vagy csere formájában (ifjúságsegítők – egyidejű vagy nem egyidejű – kölcsönös cseréje a két partnerintézmény között).

ONLINE NYELVI TÁMOGATÁS

A stratégiai partnerségen belül megvalósuló, hosszú távú mobilitási tevékenységek résztvevői nyelvi felkészítésen

vehetnek részt. A nyelvi felkészítést szolgáló online nyelvi támogatást fokozatosan vezetik be a program során. Az Európai Bizottság a kiválasztott munkatársak és ifjúságsegítők számára elérhetővé teszi az online támogatást annak érdekében, hogy felmérjék nyelvi kompetenciáikat a külföldi tanulmányok során használandó nyelv tekintetében. Ha szükséges, az online eszköz lehetővé teszi a nyelvismeret fejlesztését is a mobilitást megelőzően és/vagy a mobilitás közben.

Az online nyelvi támogatást a következő módon teszik elérhetővé a munkatársak és ifjúságsegítők számára:

- a nemzeti irodák az Európai Bizottság által meghatározott általános feltételekkel összhangban online licenceket bocsátanak az intézmények rendelkezésére;
- az online szolgáltatásra jogosult kiválasztott résztvevők (kivéve az adott nyelv anyanyelvi beszélőit) online tesztet töltenek ki nyelvi kompetenciáik felmérésére a külföldi tanulmányok során használandó nyelv tekintetében. A teszt eredményét tudatják a résztvevőkkel;
- a nyelvtanfolyamokhoz rendelkezésre álló online licencek számának figyelembevételével az intézmények az igényeknek megfelelően kiosztják a licenceket;
- a mobilitási időszak végén a résztvevők egy második tesztet is megírnak, így mérhető a nyelvtudás terén elért fejlődésük.

Az online nyelvi támogatásról az Európai Bizottság és a nemzeti irodák honlapján találhatók további információk.

A Bizottság által rendelkezésre bocsátott szolgáltatással nem elérhető nyelvek tekintetében külön nyelvi támogatási finanszírozás bocsátható rendelkezésre.

NEMZETKÖZI IFJÚSÁGI KEZDEMÉNYEZÉSEK

Az ifjúságügyi stratégiai partnerségek olyan, nemzetközi ifjúsági kezdeményezések kidolgozását is támogatják, amelyeket a különböző országok fiataljainak legalább két csoportja hajt végre közösen, és amelyek erősítik a társadalmi kötelezettségvállalást és a vállalkozói szellemet.

A kezdeményezések például a következő célokat tűzhetik ki:

- szociális vállalkozások, egyesületek, klubok, nem kormányzati intézmények (hálózatainak) létrehozása;
- olyan kurzusok és képzések kidolgozása és megvalósítása, amelyek a vállalkozói készségek oktatására irányulnak (nevezetesen a szociális vállalkozásokra és az IKT-k alkalmazására);
- tájékoztatás, médiaműveltség, fiataloknak szóló figyelemfelkeltő vagy polgári szerepvállalást ösztönző tevékenységek (például európai témákra vonatkozó viták, konferenciák, események, konzultációk, kezdeményezések stb.);
- a helyi közösségek érdekeit szolgáló tevékenységek (például segítségnyújtás olyan kiszolgáltatott csoportoknak, mint az idősek, a kisebbségek, a migránsok, a fogyatékossággal élők stb.);
- művészeti és kulturális kezdeményezések (színházi előadások, kiállítások, koncertek, vitafórumok stb.).

Az ifjúsági kezdeményezés keretében megvalósuló projektet maguk a fiatalok kezdeményezik, készítik elő és hajtják végre. Ez lehetőséget teremt a fiataloknak arra, hogy ötleteiket az ifjúsági kezdeményezés keretében megvalósítsák, és közvetlenül, aktívan részt vegyenek a projekt tervezésében és megvalósításában. Az ifjúsági kezdeményezésben való részvétel fontos nem formális tanulási tapasztalatot jelent. A megvalósítás során a fiataloknak lehetőségük nyílik arra, hogy a saját közösségükben tapasztalható kihívásokkal vagy problémákkal foglalkozzanak. Ezen kívül a kiválasztott témát európai kontextusban vitathatják meg, reflektálhatnak rá, és ezáltal részt vehetnek Európa építésében.

Az ifjúsági kezdeményezéseknek nemzetközinek kell lenniük: a különböző országok legalább két csoportja által közösen végrehajtott helyi tevékenységeket hálózatba szervezik. A nemzetközi partnerek nemzetközi ifjúsági kezdeményezések keretében megvalósuló együttműködése a hasonló szükségleteken vagy érdekeken alapul, célja pedig a gyakorlatok megosztása és a társaktól való tanulás.

Az ifjúsági kezdeményezések sok fiatal számára teremtik meg azt a lehetőséget, hogy innovatívak és kreatívak lehessenek a hétköznapokban, felszólalhassanak a helyi igények és érdekek mellett, és kifejthessék véleményüket a saját közösségükben jelentkező kihívásokkal kapcsolatban.

A fiatalok az élet különböző területeihez kapcsolódó projektek kezdeményezésével, előkészítésével és kivitelezésével tehetik próbára ötleteiket. Az ifjúsági kezdeményezések önfoglalkoztató vállalkozói tevékenységek beindításához, egyesületek, nem kormányzati intézmények vagy a szociális gazdaságban, a nonprofit ágazatban vagy egyéb területeken tevékenykedő intézmények létrehozásához is vezethetnek.

A nemzetközi ifjúsági tevékenységeket végrehajtó fiatalokat személyre szabott tanácsadással foglalkozó szakember (ún. coach) segítheti. Az ilyen szakembernek megfelelő tapasztalata van az ifjúsági munkában és/vagy az ifjúsági kezdeményezésekben ahhoz, hogy a fiatalokhoz csatlakozva elő tudja mozdítani a tanulási

folyamatokat, és segíteni tudja a részvételt. A csoportot alkotó fiatalok igényeitől függően különböző szerepei lehetnek.
Az ifjúsági kezdeményezésben mindig kívülállóként vesz részt, de a csoport igényeihez igazodva támogatást nyújt a fiataloknak a projekt előkészítésében, megvalósításában és értékelésében. Támogatja a tanulási folyamat minőségét, és folyamatos partneri magatartásával hozzájárul ahhoz, hogy az egyes csoportok vagy egyének meg tudják valósítani a kitűzött céljaikat a projekt során. Nem tekinthető ilyen szakembernek a projektvezető; a konzulens/tanácsadó; a projektet megvalósító csoport tagja; hivatásos tréner/szakértő, aki csak technikai támogatást nyújt egy adott területen; a projekt törvényes képviselője. Kötelező személyre szabott tanácsadással foglalkozó szakember támogatását kérni, ha az ifjúsági kezdeményezést kiskorúak hajtják végre.

3. Stratégiai partnerségek megvalósítása a gyakorlatban

RUGALMAS TANULÁSI UTAK ÖSZTÖNZÉSE

Gyakorlati és elméleti ismeretek felsőoktatási intézmények tantervébe történő integrálása lehetőséget teremt a hallgatók számára arra, hogy megszerezzék azokat az ismereteket, amelyekre jelenleg szükségük van, illetve a jövőben a munkaerőpiacon szükségük lesz, javítva ezzel jövőbeli foglalkoztathatóságukat. A stratégiai partnerség támogatja a vállalkozások, a hallgatók és a felsőoktatási munkatársak közötti projektalapú együttműködést, a részt vevő felsőoktatási intézmények közös tanterveinek kidolgozását, tesztelését és adaptálását, amelynek átfogó igényfelmérésen és programországokat érintő nemzetközi, a valós helyzeteket figyelembe vevő megközelítésen kell alapulnia. Ez oktatási/tanulási tevékenységeket is magában foglal, a felsőoktatási intézmények és a vállalkozások közötti munkatársi, csereprogramokat, az integrált („beágyazott") mobilitást is beleértve, amelynek keretében a hallgatók egy olyan közös programot végeznek el, amelynek egyes komponenseit különböző partnerek különféle helyszíneken oktatják. A projekt végső eredménye a közös tanterv kidolgozása, valamint az eredmények terjesztése a partnerségben részt vevő intézményeken kívül. A partnerség felsőoktatási intézményekből és vállalkozásokból (a kkv-kat és a szociális vállalkozásokat is beleértve) áll – ez biztosítja egyrészről a partnerség szükséges kompetenciáját, másrészről azt, hogy a közös tanterv a megfelelő készségek fejlesztésére irányuljon.

INTEGRÁLT HELYI/REGIONÁLIS FEJLESZTÉS

Az integrált helyi/regionális fejlesztési tervek kidolgozása során jelentős mértékben lehet profitálni az összes érdekelt fél bevonásából. A stratégiai partnerség innovatív kurzuscsomagokat dolgoz ki, tesztel és valósít meg, és így kettős bizonyítványok vagy kettős diploma kiállításával bővíti a felsőoktatási partnerintézmények tantervét. A projekt a legfontosabb érintett szereplők – főként egy erre a célra létrehozott irányító bizottság általi – folyamatos felügyeletével zajlik, biztosítva a helyi/regionális szereplők igényeinek valódi figyelembevételét. A projekt oktatási/tanulási tevékenységeket is magában foglal, a felsőoktatási intézmények közötti munkatársi oktatói csereprogramokat és a hallgatók „vegyes" mobilitását is beleértve. A projekt végső eredménye a kurzuscsomagok integrálása a tantervbe és kettős bizonyítványok/diplomák kiállítása. A partnerségben felsőoktatási intézmények, helyi szereplők és helyi szintű hatóságok vesznek részt.

A kevésbé tapasztalt partnereket fokozatosan is be lehet vonni a tevékenységekbe, így biztosítva, hogy legkésőbb a projekt utolsó évére az összes partner aktív résztvevője legyen a tevékenységeknek.

KREATIVITÁS ÉS INNOVÁCIÓ

A kis- és középvállalkozásoknak gyakran van szükségük készségfejlesztésre és innovációra, viszont a kiélezett piaci versennyel való megbirkózáshoz szükséges források és stratégiai elképzelések nem feltétlenül állnak rendelkezésükre. A stratégiai partnerségek az intézményfejlesztést és termékinnovációt elősegítő módszertanok, eszközök és koncepciók átadásával és megvalósításával támogatja a kreativitás és innováció kultúrájának kisvállalkozásokon belüli terjesztését. A kreatív ágazatot és a felsőoktatási intézményeket képviselő partnerek segítenek a többi partnernek abban, hogyan alkalmazhatják intézményeikben sikeresen a kreatív gondolkodást, és hogyan fejleszthetik innovatív kapacitásaikat.

A partnerség egyik kézzelfogható eredménye az egyedi igényekre szabott, kreatív és innovatív fejlesztésre vonatkozó cselekvési tervek létrejötte, amelyek korábbi sikeres esetek és bevált módszerek előzetes elemzésén alapulnak. A partnerségben a kreatív ágazat képviselői, kis- és középvállalkozások, munkáltatói egyesületek, kereskedelmi kamarák, iparkamarák vagy kézműipari kamarák vesznek részt.

AZ OKTATÁS MINŐSÉGE

Svédország, Dánia és az Egyesült Királyság helyi oktatási hatóságai közösen tettek javaslatot stratégiai partnerségek létrehozására. A helyi hatóságok megállapították, hogy a természettudományok, a matematika és a

technológia oktatása terén szükség van az oktatás minőségének javítására, és projekttervet hoztak létre a diákok tanulásba történő bevonását segítő közös keret kidolgozása érdekében. A projekt célkitűzése a matematika és a természettudományok oktatása terén az oktatás minőségének javítása, valamint, hogy a felső középfokú oktatásban és a felsőoktatásban tanuló diákok közül minél többen válasszák ezeket a tantárgyakat. A projektet a két illetékes helyi hatóság irányítja, és részt vesz benne az érintett terület valamennyi alapfokú és alsó középfokú iskolája. A helyi hatóságok az iskolákon kívül további partnereket is bevontak a helyi közösségekből: egyetemeket, egy médiaközpontot, valamint számos vállalkozást és üzleti társulást, amelyek a technológia, a természettudományok és a környezet területén tevékenykednek. A projekttevékenységek közé tartoznak a részt vevő intézmények közötti munkatársi csereprogramok, amelyek elősegítik a tapasztalatcserét és a bevált gyakorlatok cseréjét. A partnerek segédanyagokat és forrásokat osztanak meg egymással, és kidolgozzák a matematika, a természettudományok és a technológia olyan tanterveken átnyúló egységeit, amelyeket alapfokú és alsó középfokú iskolákban teszteltek/valósítottak meg. Az üzleti szektorban tevékenykedő partnerek iskolai osztályokat hívnak meg tanulmányi látogatásra, hogy a diákok megismerkedhessenek az iskolai tananyag gyakorlati alkalmazásával. Az egyetemi hallgatók amellett, hogy „tanulótársként" tanórákon kívüli magánórák keretében segítik a diákokat az adott tantárgyakban való felkészülésben, követendő példának is tekinthetők, mivel természettudományos és műszaki tanulmányokra ösztönözik a diákokat. A projekt eredménye egyetemek, illetve más oktatási szereplők közötti együttműködés a tanárok alapképzését illetően, valamint az, hogy a részt vevő iskolák új projekteket indítanak.

AZ OKTATÁSBAN VALÓ RÉSZVÉTEL NÖVELÉSE

Több ország számára nehéz feladat a felsőoktatásban való részvétel szintjének növelése, a felsőoktatáshoz való hozzáférés bővítése és a felsőfokú tanulmányok befejezésének megkönnyítése. A stratégiai partnerség innovatív megközelítések átvitele és tesztelése révén támogatja a felsőoktatásba való bejutás és a felsőfokú végzettséghez vezető utak fejlesztését a tanulók nem hagyományos csoportjainak – például alulreprezentált csoportok vagy hátrányos helyzetű csoportok – középpontba helyezésével. A partnerség felméri, hogy a felső középfokú oktatás sajátos háttérrel rendelkező diákjai milyen felkészítést és iránymutatást kapnak – a felsőoktatási intézmények, iskolák és szakképző intézmények közötti együttműködés révén – felsőfokú tanulmányaik megkezdése előtt. Megvizsgálja a tanulók e csoportjainak ellenőrzését és támogatását is, mindenekelőtt olyan egyéni igényekre szabott szolgáltatásokkal (orientáció, tanácsadás, személyre szabott felkészítés stb.), amelyek a korai iskolaelhagyás megelőzését és a felsőfokú végzettség várt időben történő megszerzésének ösztönzését szolgálják. A projektben felsőoktatási intézmények, valamint felső középfokú általános oktatást és szakképzést nyújtó iskolák vesznek részt, ez szavatolja a szolgáltatások elvárt színvonalát és illeszkedését a meghatározott igényekhez. A projekt oktatási/tanulási tevékenységeket is magában foglal, a tanulók „vegyes" mobilitását is beleértve. A modellt végső soron hozzáigazítják az oktatási rendszerhez, és kiterjesztik a részt vevő felsőoktatási intézményekre, valamint a partnerségben részt vevő intézményeken kívüli intézményekre – különös tekintettel más oktatási szolgáltatókra és a szakpolitikai döntéshozókra – is.

INNOVÁCIÓ

A stratégiai partnerség támogatja új pedagógiai megközelítések kidolgozását, különös tekintettel az elektronikus tanulási eszközökre és az olyan online együttműködési platformokra, amelyeket a diákok, a hallgatók és a tanárok tanulási és oktatási segédanyagként használhatnak, és amelyek révén közös kurzustartalmakat hozhatnak létre. Az egyetemekből, iskolákból, kutatással foglalkozó intézményekből és/vagy vállalkozásokból álló partnerség közösen fejleszti ki azokat az eszközöket, amelyeket az iskolák és a felsőoktatási intézmények bizonyos tantárgyak/tudományterületek különböző szintű oktatása/tanulása terén alkalmaznak. A kutatással foglalkozó intézmények és/vagy a vállalkozások jelentős szerepet kapnak az eszközök kifejlesztésében, a tartalmak igényeknek megfelelő kialakításában és konkrét témák köré szervezésében. A partnerség a hallgatók és a tanárok részvételével kifejlesztett eszközök tesztelésére emellett intenzív tanulmányi programokat szervez. A tanárok közös képzéseken sajátíthatják el az eszközök használatát.

NYELVI KÉSZSÉGEK

Szektorközi stratégiai partnerség, amelynek célja a többnyelvű családok támogatása olyan nyelvi forrásanyagok kidolgozásával, amelyek ráirányítják a gyerekek figyelmét a többnyelvűség előnyeire – mind a nyelvtudás általános értékére, mind gyakorlati hasznára. A projekt a kétnyelvű családokkal foglalkozó összes érdekelt felet megszólítja, akik ilyen módon eljuttathatják a projekt tananyagát a családoknak. Mind az iskolai, mind az informális tanulás tekintetében kutatásokat végeznek a többnyelvű gyermekek nyelvi kompetenciáinak megerősítését célzó pedagógiai megközelítések hatékonyságának tesztelésére. A stratégiai partnerség egy egyetemből, számos iskolából, egy kis- és középvállalkozásból (kkv), egy NGO-ból és egy felnőttoktatási intézményeket tömörítő társulásból áll.

INFORMÁCIÓS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TECHNOLÓGIÁK

Szektorközi projekt, amelynek célja valós helyzeteken és problémákon alapuló közös terv kidolgozása arról, hogyan járulhatnak hozzá az IKT-k az egész életen át tartó tanulás mindenki számára elérhető megvalósításához.

Az európai tanulásban egyre inkább teret nyer az IKT-k használata, de ahhoz, hogy teljes mértékben ki lehessen aknázni a bennük mint a társadalmi és gazdasági változások ösztönzőjében rejlő lehetőséget, a széttöredezett, tesztüzemmódban történő alkalmazás helyett valós és rendszerszerű alkalmazásra kell törekedni. A projektben olyan felsőoktatási intézmények és készségfejlesztéssel foglalkozó intézmények vesznek részt, amelyek számos különböző oktatási szektoron átívelő tevékenységet folytatnak.

RÉGIÓK KÖZTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Egy spanyol, egy portugál, egy olasz és egy cseh helyi hatóság partnerséget hozott létre a saját régiójukban jelentkező korai iskolaelhagyás okainak felderítésére és a probléma új megoldási módozatainak kidolgozására. A partnerségben részt vesznek a kiválasztott régiók középfokú iskolái, valamint két tanárképző intézmény is. Tágabb összefüggéseiben kívánják megvizsgálni a korai iskolaelhagyás problémáját, ezért a fiatalok életének számos aspektusával foglalkoznak. Ennek érdekében helyi ifjúsági és szülői intézményeket is bevontak a stratégiai partnerségbe. Maguk a helyi hatóságok oktatási, ifjúságügyi és szociális kérdésekkel foglalkozó intézményi egységeik bevonásával széles körben, ágazatközi részvétellel képviseltetik magukat a partnerségben.
A partnerség célja, hogy minden régióban állandó hálózatot hozzanak létre, amely a különböző szereplők és intézményi egységek együttműködése révén elősegíti a fiatalok hatékony támogatási mechanizmusának létrejöttét.
A partnerintézmények együttműködése rendszeres projekttalálkozókon és online közösségen keresztül történik. Első lépésként fel kell mérniük a korai iskolaelhagyás mértékét, és fel kell deríteniük annak okait. Ezt követően olyan módszereket kell felkutatniuk és megvalósítaniuk, amelyek hatékonyan támogatják a kirekesztés veszélyének kitett fiatalokat. A projekttevékenységek részeként felméréseket készítenek a diákok, a tanárok és a családok részvételével a korai iskolaelhagyás helyi okainak feltárására. Ezen kívül számos különböző témában (például az informális tanulási lehetőségek hatása) szerveznek műhelyfoglalkozásokat és szemináriumokat.
Mindezek eredményeképpen közös módszertant dolgoznak ki, amelyet végrehajtanak a két régióban. Ehhez a tanárok, oktatók és helyi hatóságok számára útmutatót tesznek közzé. A projekt honlapján, papíralapú publikációk formájában és az egyes régiókban tartott konferenciákon az összes eredményt és anyagot megosztják.
Ilyen módon a projekt során kidolgozott módszertant és forrásanyagokat más iskolákban és más helyi hatóságoknál is bevezethetik.

MÉLTÁNYOSSÁG ÉS BEFOGADÁS

Ifjúsági szervezetek, intézmények, iskolák, szakképzési szolgáltatók és ifjúságügyi hatóságok, amelyek NEET-fiatalokkal (nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok) és iskolaelhagyókkal foglalkoznak, partnerséget hoztak létre egy olyan módszertan kidolgozására, amelynek segítségével több fiatalt vissza lehet vezetni az oktatás vagy a munka világába. A stratégiai partnerség keretében programországokat érintő nemzetközi találkozókat szerveznek, ahol a munkatársak jó gyakorlatokat cserélnek egymással, és megtervezik a projektet; ezen kívül szakmai látogatásokat és ifjúságsegítők szakmai fejlődését segítő tevékenységeket bonyolítanak le. Ezen túlmenően összegyűjtik és egy programországokat érintő nemzetközi találkozó keretében megvitatják a témára vonatkozó kutatásokat annak érdekében, hogy véglegesítsék a kézikönyvet, és a javított módszertan tesztelésére és értékelésére irányuló terveket dolgozzanak ki. A projekteredmények fenntarthatóságának és terjesztésének biztosítása érdekében a stratégiai partnerség helyi, nemzeti és európai szintű konferenciákat tart, valamint közös nyomon követési stratégiát dolgoz ki.

NYÍLT OKTATÁSI FORRÁSOK

A tűzoltók életüket veszthetik, vagy súlyosan megsérülhetnek munka közben, amikor lángokban álló épületekbe mennek be tüzet oltani. Az égő épületekben várható kritikus helyzetekre felkészítő gyakorlati képzéssel megelőzhetők a halálos balesetek. A stratégiai partnerség a legkorszerűbb módszertanra és technológiákra alapozva dolgozza ki tanulási programcsomagját. Ennek eredményeképpen vegyes elektronikus tanulási programot hoznak létre, amely a beavatkozás kezdeti szakaszait áttekintve kiegészítő képzést nyújt a tűzoltási stratégiák és technikák terén, hogy a résztvevők elsajátítsák, hogyan kell időben és hatékonyan reagálni a vészhelyzetekre. Az elektronikus tanulást gyakorlati feladatokkal kombinálják. A stratégiai partnerségben tűzoltók, mentőszolgálatok, közbiztonságért felelős hatóságok és természetesen szakképzési szolgáltatók vesznek részt.

FIATALOK AKTÍV TÁRSADALMI RÉSZVÉTELE

Egy finn, egy német és egy holland középfokú iskola az eTwinning platformon találtak egymásra annak köszönhetően, hogy mindhárom intézmény iskolai demokráciával foglalkozó projekt kidolgozásán gondolkodott. A három iskola stratégiai partnerséget hozott létre. A projekt célja az iskola vezetésének fejlesztése a tanárok, diákok és szülők iskolai döntéshozatalba való bevonásával. A projekt időtartama három év; a részt vevő iskolák minden évben egy-egy érintett csoport iskolai döntéshozatalban való részvételét vizsgálják meg, és átgondolják, hogyan lehetne a partneriskoláktól tanultak alapján az adott csoport részvételét realisztikus módon előmozdítani. Az iskolavezetés, a tanárok és a szülők támogatják a projekt megvalósítását, és aktívan részt vesznek benne. A

projektben részt vevő diákok képesek lesznek függetlenebbül és kritikusabban gondolkodni, és jobban megérteni az olyan fogalmakat, mint a szabadság, a jogok és a kötelezettségek. Lehetőséget kapnak elmondani, hogyan tudnak hozzájárulni ahhoz, hogy az iskola jobban igazodjon igényeikhez. A projekttevékenységek során kifejthetik véleményüket, meghallgathatják mások véleményét, megoszthatják egymással érveiket, és megindokolhatják döntéseiket. A projekttevékenységek megvalósítására egyrészről az eTwinning oldalon létrehozott TwinSpace projekten keresztül, másrészről két személyes találkozón kerül sor, amelyen minden iskolából egy diákcsoport vesz részt a tanáraik kíséretében. A találkozókon az iskolavezetés és a szülők is képviseltetik magukat. A két projekttalálkozó között a partnerek az eTwinning oldal segítségével működnek együtt a projekttevékenységek kidolgozása, megvitatása és a források megosztása érdekében. A diákok közös blogot vezetnek, ahol képeket és posztokat tesznek közzé a projekttevékenységekről, valamint leírják véleményüket és gondolataikat az adott témákról. Az eTwinning segítségével közzéteszik a blogot, a projekt során kidolgozott oktatási terveket és tananyagokat, valamint egyes diákok munkáit, így ezek elérhetőek lesznek azok számára is, akik hasonló projektet kívánnak megvalósítani.

TRANSZVERZÁLIS KÉSZSÉGEK/ALAPKÉSZSÉGEK

Felnőtt tanulási lehetőségeket biztosítóintézmények modern és adekvát képzési módszerek és források használatával, illetve a helyi/regionális hatóságokkal és szociális partnerekkel együttműködve olyan naprakész oktatási programot dolgoznak ki, amelynek célja hátrányos helyzetű felnőtt csoportok (migránsok, alacsony képzettségű személyek, társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű személyek stb.) számolási és pénzügyi kompetenciáinak javítása. A partnerintézmények kipróbálják, a megfelelő érintett szereplők pedig érvényesítik a forrásokat, így többek között a tanterveket, az oktatáshoz használt kézikönyveket, a felnőtt tanulóknak szóló eszközkészleteket/eszköztárakat. A célirányos terjesztés nemcsak a felnőtt tanulók kompetenciajavítása, hanem a helyi/regionális szinten elérendő hatás miatt is fontos, mivel a projekt hátrányos helyzetű csoportok igényeire szabott tanulási lehetőségeket is tartalmazhat, amelyek elősegítik az érintettek helyi közösségekbe történő beilleszkedését.

TANULÁSI EREDMÉNYEK ELISMERÉSE ÉS ÉRVÉNYESÍTÉSE

A partnerintézmények jelentősen hozzájárulhatnak a nem formális és informális tanulás érvényesítésének folyamatához. A stratégiai partnerség a részt vevő partnerek eltérő helyzeteinek, valamint az ötletek és tapasztalatok cseréjének figyelembevételével elemezheti az aktuális helyzetet, és ajánlásokat tehet a partnerországokban történő érvényesítésre vonatkozóan.

SZAKMAI FEJLŐDÉS ÉS A SZAKMAISÁG NÖVELÉSE AZ IFJÚSÁGSEGÍTÉSBEN

Tapasztalt ifjúságsegítők egy csoportja az uniós ifjúsági stratégia prioritásaiból ihletet merítve stratégiai partnerséget hozott létre az ifjúságsegítésért intézményes szinten felelős személyekkel, ifjúságügyi „agytrösztökkel", ifjúsági munkára specializálódott oktatási intézményekkel és kutatókkal közösen; a stratégiai partnerség célja olyan referenciadokumentumok összeállítása, amelyek segítik a fiatalok mentális egészségével foglalkozó ifjúságsegítőket a mindennapi munkájuk során. A projekt során a partnerek egymással együttműködve feltérképezik és elemzik a kutatásuk alapját képező kulcsfogalmakat. Szakértők bevonásával szemináriumokat szerveznek, munkájukat találkozók és tanulmányi látogatások keretében dokumentálják, lehetőséget teremtenek a fiataloknak és a mentális egészséggel kapcsolatos kérdésekben tapasztalattal rendelkező ifjúságsegítőknek a bevált gyakorlatok és ötletek cseréjére azzal az elsődleges céllal, hogy a projekt befejeztével könyvet jelentessenek meg, amelyet az ifjúságsegítéssel foglalkozó szakemberek között fognak terjeszteni.

FEJLESZTÉSI PROJEKTEK A FELSŐOKTATÁS TERÜLETÉN

1. Az uniós támogatás alkalmazási körének pontosítása

MUNKATÁRSI KÖLTSÉGEK

A pályázó a munkatárs által a projekt során elvégzendő munkamennyiséget az érintett munkatárs kategóriájának és a tevékenységekkel, a munkatervvel és a tervezett eredményekkel kapcsolatos munkával töltendő napok számának figyelembevételével becsüli meg. A projekt munkanapjai hétvégék, ünnepnapok és munkaszüneti napok is lehetnek. A költségvetés előirányzása érdekében megbecsült munkanapok száma személyenként nem lépheti túl a havi 20 és évi 240 napot. A költségvetés előirányzását az Erasmus+ munkatársi egységköltségekhez való hozzájárulása alkalmazásával kell elvégezni. A munkatársi költségek előirányzása független a munkatárs tényleges díjazásának módjától, amelyet a partnerségi megállapodásban határoznak meg, és amelyet a kedvezményezettek hajtanak végre.

A felsőoktatást érintő fejlesztési projektekben részt vevő munkatárs a profil szerint négy kategóriába sorolható:

- **A vezetők (munkatárs 1. kategóriája)** (a törvényhozókat, a magas beosztású tisztviselőket és vezetőket is beleértve) a projekttevékenységek adminisztrációjával és koordinációjával kapcsolatos felsővezetői tevékenységeket végzik.

- **A kutatók, tanárok és oktatók (munkatárs 2. kategóriája)** jellemzően olyan felsőoktatási tevékenységeket végeznek, amelyek a tantervek/képzési programok fejlesztéséhez, az oktatási/képzési anyagok fejlesztéséhez és átdolgozásához, a kurzusok vagy képzések előkészítéséhez, illetve a kurzusokon vagy képzéseken történő oktatáshoz kapcsolódnak.

- **A technikai munkatárs (munkatárs 3. kategóriája)** (a technikusokat és egyéb kapcsolódó szakmákat is beleértve) olyan technikai jellegű feladatokat végez, mint a könyvelés, a számvitel vagy a fordítás. A konzorciumon kívüli alvállalkozók által elvégzett külső fordítási szolgáltatásokat és megszervezett külső nyelvtanfolyamokat az „Alvállalkozói költségek” tételhez kell sorolni.

- **Az adminisztratív munkatársak (a munkatárs 4. kategóriája)** (az irodai és ügyfélszolgálatos munkatársakat is beleértve) adminisztratív jellegű, például titkári feladatokat látnak el.

A projektben részt vevő munkatárs tényleges díjazásának módját a részt vevő intézmények együttesen határozzák meg, a munkatárs tagjainak foglalkoztatásáért felelős vezetői hagyják jóvá, és a partnerek által a projekt kezdetén aláírandó partnerségi megállapodás részét képezi.

UTAZÁSI KÖLTSÉGEK – MUNKATÁRS

Bármely kategóriához (vezetők; kutatók, tanárok és oktatók; technikai munkatárs, adminisztratív munkatársak) tartozó, kedvezményezett intézményekkel szerződéses viszonyban álló és a projektben részt vevő munkatárs részesülhet utazási és személyes támogatásban, amennyiben az közvetlenül kapcsolódik a projekt célkitűzéseinek teljesítéséhez.

Az utazások céljai a következő tevékenységek lehetnek:

- oktatási/képzési tevékenység;
- képzés és továbbképzés (csak partnerországok munkatársa esetén támogatható);
- frissítésekre irányuló programok és kurzusok;
- kihelyezés vállalatokhoz, üzemekhez és intézményekhez (csak partnerországok munkatársa esetén támogatható);

- projektmenedzsmenttel kapcsolatos találkozók (például menedzsment, koordináció, tervezés, ellenőrzés és minőség-ellenőrzés céljából);
- az eredmények terjesztését szolgáló műhelyfoglalkozások és látogatások.

Ezeknek az utazásoknak az időtartama nem haladhatja meg a maximális három hónapot.

UTAZÁSI KÖLTSÉGEK – HALLGATÓK

Valamelyik Kedvezményezett intézménybe beiratkozott hallgatók (rövid ciklusú (felsőoktatási szakképzés) képzésben, alapképzésben (BA, BSc vagy ezzel egyenértékű), második ciklusban (mesterképzés vagy azzal egyenértékű) és harmadik ciklusban vagy doktori szinten tanulmányokat folytatók) részesülhetnek utazási és személyes támogatásban, amennyiben az kapcsolódik a projekt célkitűzéseinek teljesítéséhez. A hallgatók utazásának célállomása részt vevő intézmény vagy részt vevő intézmény felügyelete alatt álló másik intézmény kell, hogy legyen.

Utazásban főként a partnerországok hallgatói vehetnek részt. Az utazások céljai a következő tevékenységek lehetnek:

Tevékenység	Időtartam
▪ Tanulmányi időszak partnerország intézményében. ▪ Tanulmányi időszak programország intézményében (csak partnerországok hallgatói számára). ▪ Intenzív kurzuson való részvétel programország vagy partnerország intézményében. ▪ Kihelyezés/szakmai gyakorlat partnerország vállalatánál, üzeménél vagy intézményénél. ▪ Kihelyezés/szakmai gyakorlat programország vállalatánál, üzemében vagy intézményében (csak partnerországok hallgatói számára).	Minimum 2 hét, maximum 3 hónap
▪ Projektmenedzsmenthez kapcsolódó, rövid távú tevékenységekben való részvétel (irányító bizottságok, koordinációs ülések, minőség-ellenőrzési tevékenységek stb.).	Max. 1 hét

Ha egy hallgató a fentiektől eltérő tevékenységet kíván végrehajtani, ahhoz a Végrehajtó Ügynökség előzetes engedélyére van szükség.

FELSZERELÉS

Az uniós támogatás felhasználható felszerelések beszerzéséhez való hozzájárulásra. Csak a projekt célkitűzéseinek megvalósításához közvetlenül szükséges felszerelés minősül elszámolható kiadásnak. Ilyen felszerelések lehetnek például a könyvek, e-könyvek, folyóiratok, faxgépek, fénymásológépek, számítógépek (a notebookokat, laptopokat és táblagépeket is beleértve) és perifériáik, szoftverek, tanítási célú gépek és felszerelések, laboratóriumi (oktatási célú) felszerelések, videoprojektorok (hardverek) és videoprezentációk (szoftverek), televíziókészülékek, internetkapcsolat telepítéséhez/létesítéséhez szükséges eszközök, adatbázisokhoz (partnerségek kívüli könyvtárak és elektronikus könyvtárak) és felhőalapú szolgáltatásokhoz való hozzáférés, felszerelések karbantartási, biztosítási, szállítási és üzembe helyezési költségei.
Az elszámolt felszerelések csak a partnerországok partnerségben részt vevő felsőoktatási intézményeiben helyezhetők üzembe, aminek a lehető leghamarabb meg kell történnie. A felszerelést fel kell venni annak az intézménynek a leltárába, ahol üzembe helyezték. Ez az intézmény lesz a felszerelés kizárólagos tulajdonosa.

- Csak olyan felszerelések számolhatók el, amelyeket a projekt célkitűzéseinek megvalósításához használnak. Ezért az elszámolni kívánt felszereléseket a projekt megvalósításának kezdetén, illetve lehetőleg legkésőbb négy hónappal a projekt befejezése előtt kell beszerezni.

- Egyáltalán nem számolhatók el programországok intézményei és partnerországok nem felsőoktatási intézményei számára beszerzett felszerelések.

- Kivételes és kellően indokolt esetben felszerelések bérlése is elszámolható, feltéve, hogy a támogatási szerződés lejártával a bérleti szerződés is lejár.

- Tekintettel az Erasmus+ program fejlesztési cselekvésének sajátos jellegére, a felszerelés teljes beszerzési árát kell figyelembe venni, a felszerelés értékcsökkenését pedig nem kell figyelembe venni.

25 000 EUR értéket meghaladó, de 134 000 EUR-nál kisebb értékű felszerelés beszerzése esetén a kedvezményezetteknek legalább három szállítótól versenyen alapuló tendert kell bekérniük, és az átláthatóság, illetve a potenciális ajánlattevőkkel való egyenlő bánásmód elvének betartásával, valamint az összeférhetetlenség elkerülésével a legjobb ár-érték arányú ajánlatot kell választania. A 134 000 EUR értéket meghaladó beszerzéseknél a nemzeti szabályokat kell alkalmazni. A kedvezményezettek nem bonthatják szét több kisebb szerződésre a felszerelés beszerzését annak érdekében, hogy az ne érje el a küszöbértéket.

Az ajánlattevőknek tisztában kell lenniük azzal a ténnyel, hogy a felszerelés partnerországok intézményei számára történő beszerzése és szállítsa többnyire viszonylag bonyolult eljárás keretében történik, amit már a tervezési szakaszban figyelembe kell venni.

ALVÁLLALKOZÓK MEGBÍZÁSA

Alvállalkozók olyan konkrét, meghatározott időtartamú, projekthez kapcsolódó feladatokkal bízhatók meg, amelyeket a konzorcium tagjai maguk nem tudnak elvégezni. Idetartozik a magánvállalkozó/szabadúszó szakértők megbízása is. A külső intézmények alvállalkozóként történő megbízására csak eseti alapon kerülhet sor. A konzorciumnak rendelkeznie kell a projekt célkitűzéseinek megvalósításához szükséges speciális kompetenciákkal és tapasztalatokkal – a konzorcium összetételének meghatározásakor ez alapvető szempont kell, hogy legyen. Ezért nem megengedett a projektmenedzsmenttel kapcsolatos feladatok alvállalkozónak való kiadása.

Az alvállalkozóknak kiadható tevékenységek jellemzően a következők (feltéve, hogy a kedvezményezettnél dolgozó munkatárs nem hajtja végre ezeket a tevékenységeket):

- értékelési tevékenységek és ellenőrzés;
- IT-tanfolyamok;
- nyelvtanfolyamok;
- nyomtatási, kiadási és terjesztési tevékenységek;
- fordítási szolgáltatások;
- webdizájn és karbantartás.

A pályázatban (megfelelő információk alapján) mindig meg kell határozni, hogy melyek az alvállalkozóknak kiadandó feladatok (annak világos indoklásával, miért nem tudják ezeket a kedvezményezettek végrehajtani), és az ezekre szánt becsült összegeket fel kell venni a költségvetésbe. Ha a projekt megvalósítás/kivitelezése során a költségvetésben eredetileg nem szereplő alvállalkozói megbízást kívánnak kiadni, ahhoz az Ügynökség előzetes írásbeli jóváhagyása szükséges.

25 000 euró értéket meghaladó, de 134 000 eurónál kisebb értékű alvállalkozói szerződés megkötése esetén a kedvezményezetteknek legalább három szállítótól versenyen alapuló tendert kell bekérniük, és az átláthatóság, illetve a potenciális ajánlattevőkkel való egyenlő bánásmód elvének betartásával, valamint az összeférhetetlenség elkerülésével a legjobb ár-érték arányú ajánlatot kell választania. A 134 000 euró értéket meghaladó eszközbeszerzéseknél a nemzeti szabályokat kell alkalmazni. A kedvezményezettek nem bonthatják szét több kisebb szerződésre az alvállalkozó megbízását annak érdekében, hogy az ne érje el a küszöbértéket.

Az alvállalkozó megbízását szerződésbe kell foglalni, amely rögzíti a végrehajtandó feladatot és annak időtartamát. A szerződésnek tartalmaznia kell a dátumot, a projektszámot és a két fél aláírását.

A többi kedvezményezett munkatársának tagjai nem tevékenykedhetnek a projekt keretében alvállalkozóként.

Az alvállalkozóként tevékenykedő szolgáltatók utazási és tartózkodással kapcsolatos költségeit az „Alvállalkozók megbízása” költségvetési tétel alatt kell feltüntetni, megfelelően alá kell támasztani és dokumentálni kell.

2. Pénzügyi jelentés és a támogatás összegének végső kiszámítása

A projektek tervezett költségvetése szerepel a támogatási szerződésben, és az ott rögzített rendelkezések szerint alkalmazandó. A tervezett költségvetés egyes költségvetési tételei előzetes engedély nélkül – más költségvetési

tételekből történő átcsoportosítással – maximum 10 %-kal növelhetők még akkor is, ha az így megnövelt összeg túllépi a munkatársi költségek, felszerelés beszerzésére és az alvállalkozói megbízásokra megadott felső határt.

Ha egy költségvetési tételt több mint 10 %-kal akarnak növelni, erre vonatkozóan írásbeli kérelmet kell benyújtani az Ügynökséghez, ami – elfogadása esetén – a költségvetés módosításához vezet. A kérelmet nem fogadják el, ha

a költségvetési tétel növelése következtében túllépik a munkatársi költségek, a felszerelésekkel kapcsolatos költségek és alvállalkozók megbízására fordítható költségek vonatkozásában megadott felső határt.

A beszámolási szakaszban a Végrehajtó Ügynökség utasítja a partnereket, hogy statisztikai célokból bocsássák rendelkezésre a társfinanszírozásra vonatkozó információkat.

MUNKATÁRSI KÖLTSÉGEK

Pénzügyi értékelés és/vagy vizsgálat céljából és esetén a kedvezményezetteknek tudniuk kell igazolni a következő elemeket:

- a munkavállaló és munkáltató közötti törvényes szerződéses viszony fennállása.
- a bejelentett munkamennyiség azonosítható és ellenőrizhető. Igazolni kell az elvégzett munkát és a projekttel töltött időt (például jelenléti ívekkel, kézzelfogható eredményekkel/termékekkel, kötelező munkaidő-kimutatásokkal);
- a költségek szintjét nem kell igazolni.

A pénzügyi beszámolási szakaszban a projekt elszámolásához a projektben alkalmazott valamennyi személy vonatkozásában csatolni kell a megfelelően kitöltött szerződéseket, amelyeket mint igazoló dokumentumokat a koordinátornak meg kell őriznie. A szerződést az érintett alkalmazottnak alá kell írnia, majd az adott intézmény (ahol az alkalmazott munkaviszonnyal rendelkezik) illetékes személyének (például dékán) is alá kell írnia és pecséttel ellátnia. Ha a munkatárs tagja több, különböző kategóriákhoz tartozó feladatot is ellát, akkor az összes tevékenységtípusra vonatkozóan külön szerződést kell aláírni.

A munkatárs tagjainak szerződéseihez a munkaidő-kimutatásokat is csatolni kell. A munkaidő-kimutatásoknak tartalmazniuk kell a következő adatokat:

- a szolgáltatás elvégzésének dátuma;
- az adott napokon munkával töltött órák száma;
- a cselekvési tervhez kapcsolódóan elvégzett feladatok (rövid leírás).

A munkaidő-kimutatásokat az érintett alkalmazottnak alá kell írnia, majd az adott intézmény (ahol az alkalmazott munkaviszonnyal rendelkezik) illetékes személyének ellen kell jegyeznie. A projekt végén az igazoló dokumentumokat nem kell a pénzügyi jelentéshez csatolva elküldeni. A munkatárs tagjainak szerződéseit azonban (a munkaidő-kimutatásokkal együtt) a projekt elszámolásához csatolva meg kell őrizni.

Ebben a szakaszban a Végrehajtó Ügynökség a koordinátor által beküldött pénzügyi kimutatások (kiadások jegyzéke) alapján ellenőrzi a megvalósított tevékenységek támogathatóságát (lásd a támogatási szerződés „Záróbeszámoló ” mellékletét). Ha bármelyik ponttal kapcsolatban kétségek merülnek fel, az Ügynökség az összes igazoló dokumentumot bekérheti.

Ebben a szakaszban az egységköltségek alapján, a ténylegesen mobilizált emberi erőforrások figyelembevételével a projekt egészére nézve újraszámítják a tényleges uniós hozzájárulást. A munkatársi költségekhez való uniós hozzájárulás nem haladhatja meg a támogatási szerződésben vagy annak módosításaiban rögzített teljes összeg 110 %-át.

UTAZÁSI ÉS TARTÓZKODÁSI KÖLTSÉGEK

Pénzügyi értékelés és/vagy vizsgálat céljából és esetén a kedvezményezetteknek tudniuk kell igazolni a következő elemeket:

- az utazások közvetlenül köthetők konkrét és jól beazonosítható, a projekthez kapcsolódó tevékenységekhez;
- az utazásokra valóban sor került (beszállókártya, hotelszámlák, jelenléti ív stb.); nem kell igazolni az utazás és tartózkodás tényleges költségeit.

A pénzügyi beszámolási szakaszban a projekt elszámolásához minden utazás vonatkozásában külön mobilitási jelentést kell csatolni, amelyeket mint igazoló dokumentumokat a koordinátornak meg kell őriznie. Minden

mobilitási jelentéshez igazoló dokumentumokat kell csatolni annak igazolására, hogy az utazás valóban megtörtént (menetjegyek, beszállókártyák, számlák, nyugták, jelenléti ív). Nem kell igazolni az utazás tényleges költségeit.

A projekt végén az igazoló dokumentumokat nem kell a pénzügyi jelentéshez csatolva elküldeni**.** A külön mobilitási jelentéseket azonban a projekt elszámolásához csatolva meg kell őrizni.

Ebben a szakaszban a Végrehajtó Ügynökség a koordinátor által beküldött pénzügyi kimutatások (kiadások jegyzéke) alapján ellenőrzi a megvalósított tevékenységek támogathatóságát (lásd a támogatási szerződés „Záróbeszámoló ” mellékletét). Ha bármelyik ponttal kapcsolatban kétségek merülnek fel, az Ügynökség az összes igazoló dokumentumot bekérheti.

Az egységköltségek alapján, a ténylegesen mobilitásban résztvevő emberi erőforrás figyelembevételével a projekt egészére nézve újraszámítják a tényleges uniós hozzájárulást. Az utazási és tartózkodási költségekhez való uniós hozzájárulás nem haladhatja meg a támogatási szerződésben vagy annak módosításaiban rögzített teljes összeg 110 %-át.

FELSZERELÉS

Pénzügyi értékelés és/vagy vizsgálat céljából és esetén a kedvezményezetteknek tudniuk kell igazolni a következő elemeket:

- a bejelentett költségek azonosíthatók és ellenőrizhetők (rögzítve vannak a kedvezményezett számviteli rendszerében);
- a felszereléseket megfelelő módon felvették az érintett intézmény leltárába.

Az igazoló dokumentumokat nem kell a pénzügyi kimutatáshoz csatolva elküldeni. A projekt elszámolásához csatolva meg kell azonban őrizni a következőket:

- a beszerzett felszerelések számlái (a megrendelőlap, a proforma számla, az árajánlat vagy árkalkuláció nem minősül a kiadás igazolásának);
- 25 000 EUR értéket meghaladó felszerelés beszerzése esetén a tender dokumentációja. Ilyen esetben a kedvezményezettek nem bonthatják szét több kisebb szerződésre a felszerelés beszerzését úgy, hogy az egyes szerződések egyenként alacsonyabb értékűek legyenek.

A pénzügyi beszámolási szakaszban a Végrehajtó Ügynökség a koordinátor által beküldött pénzügyi kimutatások (kiadások jegyzéke) alapján tudomásul veszi a költségeket (lásd a támogatási szerződés „Záróbeszámoló ” mellékletét). A Végrehajtó Ügynökség alapos vizsgálatnak veti alá a kiadások jegyzékét, hogy meggyőződjön az egyes kiadások támogathatóságáról. Ha bármelyik ponttal kapcsolatban kétségek merülnek fel, az Ügynökség az összes igazoló dokumentumot bekérheti.
Vegye azonban figyelembe, hogy amennyiben a számla végösszege meghaladja a 25 000 EUR-t, a számlamásolatokat (nem az eredeti példányt) és a tenderen bekért árajánlatokat igazoló dokumentumként a pénzügyi kimutatáshoz csatolva el kell küldeni. A felszerelésekkel kapcsolatos elszámolható költségek nem haladhatják meg a támogatási szerződésben vagy annak módosításaiban a felszerelésekre vonatkozóan rögzített teljes összeg 110 %-át.

ALVÁLLALKOZÓK MEGBÍZÁSA

Pénzügyi értékelés és/vagy vizsgálat céljából és esetén a kedvezményezetteknek tudniuk kell igazolni a következő elemeket:

- szabályszerű szerződés megléte;
- a bejelentett költségek azonosíthatók és ellenőrizhetők (rögzítve vannak a kedvezményezett számviteli rendszerében);

Az igazoló dokumentumokat nem kell a pénzügyi kimutatáshoz csatolva elküldeni. A projekt elszámolásához csatolva meg kell azonban őrizni a következőket:

- számlák, alvállalkozói szerződések és bankszámlakivonatok;
- az alvállalkozóként tevékenykedő szolgáltatók utazási tevékenysége esetén külön utazási jelentések (melléklet) és az összes menetjegy, beszállókártya, számla és nyugta, illetve személygépjárművel történő utazás esetén a kilométerenkénti visszatérítési rátára vonatkozó belső szabályok másolata. Az igazoló dokumentumok célja annak igazolása, hogy az utazásra valóban sor került, továbbá az utazás tényleges költségeinek dokumentálása.
- 25 000 EUR értéket meghaladó felszerelés beszerzése esetén a tender dokumentációja. Ilyen esetben a kedvezményezettek nem bonthatják szét több kisebb szerződésre a felszerelés beszerzését úgy, hogy az egyes szerződések egyenként alacsonyabb értékűek legyenek.

A pénzügyi beszámolási szakaszban a Végrehajtó Ügynökség a koordinátor által beküldött pénzügyi kimutatások (kiadások jegyzéke) alapján tudomásul veszi a költségeket. A Végrehajtó Ügynökség alapos vizsgálatnak veti alá a kiadások jegyzékét, hogy meggyőződjön az egyes kiadások támogathatóságáról. Ha bármelyik ponttal kapcsolatban kétségek merülnek fel, az Ügynökség az összes igazoló dokumentumot bekérheti.
Vegye azonban figyelembe, hogy amennyiben egy alvállalkozói szerződés összege meghaladja a 25 000 EUR-t, az alvállalkozói szerződés másolatát (nem az eredeti példányt), a számlát és a tenderen bekért árajánlatokat igazoló dokumentumként a pénzügyi kimutatáshoz csatolva el kell küldeni. Az alvállalkozói szerződésekkel kapcsolatos elszámolható költségek nem haladhatják meg a támogatási szerződésben vagy annak módosításaiban az alvállalkozói szerződésekre vonatkozóan rögzített teljes összeg 110 %-át.

A TÁMOGATÁS ÖSSZEGÉNEK VÉGSŐ KISZÁMÍTÁSA

A projekt végén, a beszámolási szakaszban az egységköltségek (a fizetések, utazási és tartózkodási költségek esetén) és a tényleges költségek (felszerelésekkel és alvállalkozók megbízásával kapcsolatos költségek esetén) alapján, a ténylegesen végrehajtott tevékenységek figyelembevételével a projekt egészére nézve újraszámítják a tényleges uniós hozzájárulást. A különböző költségvetési tételekhez való uniós hozzájárulás nem haladhatja meg a támogatási szerződésben vagy annak módosításaiban rögzített teljes összeg 110 %-át.

3. A hallgatói és munkatársi mobilitás további szabályai (különleges mobilitási elem)

A MOBILITÁS ELŐTT

A. INTÉZMÉNYKÖZI MEGÁLLAPODÁS

A felsőoktatási intézmények kötelezettséget vállalnak arra, hogy megfelelnek az Erasmus Felsőoktatási Charta valamennyi, a magas minőségű mobilitás biztosítására irányuló alapelvének, köztük a következőknek: „annak biztosítása, hogy a kimenő mobilitási résztvevők megfelelően felkészüljenek a mobilitásra, többek között a szükséges nyelvi kompetenciák elsajátítása terén is”, valamint „megfelelő nyelvi támogatás biztosítása a bejövő mobilitási résztvevőknek”. Ennek érdekében felhasználhatók az intézmények meglévő nyelvi képzési lehetőségei.

A kedvezményezetteknek minden esetben szerződéses kötelezettségük, hogy kiváló szolgáltatásokat nyújtsanak; teljesítményüket a fejlesztési projektek általános felügyeletének keretében felügyelik, figyelembe véve a hallgatók és a munkatársak a Mobility Tool+ (lásd lent) segítségével adott visszajelzéseit is.

A hallgatói és munkatársi mobilitást a felsőoktatási intézmények között létrejött intézményközi megállapodás keretében kell végrehajtani. Programországok és a támogatható partnerországok közötti (illetve az egyes támogatható partnerországok közötti) mobilitás esetén ez az intézményközi megállapodás előírja azokat az általános elveket, amelyek az ECHE rendelkezésein alapulnak, és amelyek megvalósítására mindkét fél elkötelezi magát.

Az intézményközi megállapodás – a partnerintézmények vállalkozásokra vonatkozó ismereteinek tekintetében, amelyek segítségével megtalálhatják saját országukban a fogadó vállalkozásokat/intézményeket – kiterjeszthető a hallgatók szakmai gyakorlati célú mobilitására és/vagy a munkatársak képzési célú mobilitására is.

Megjegyzendő, hogy az intézményeknek olyan hatékony eljárásokkal és megoldásokkal kell rendelkezniük, amelyek elősegítik és garantálják a projektjeikben részt vevők biztonságát és védelmét. A mobilitási tevékenységben részt vevő hallgatókat és munkatársakat biztosítani kell a tevékenységekben való részvétellel kapcsolatos kockázatokat illetően. A projekt szervezői a projekt típusától és a nemzeti szinten elérhető biztosítási

formáktól függően dönthetnek az általuk legmegfelelőbbnek ítélt biztosítási formáról. Nem kötelező projektspecifikus biztosítást kötni, amennyiben a résztvevőkre a projekt szervezője korábban már kötött biztosítást.

A biztosításnak a következő területeket kell fednie:
- utazásbiztosítás, amennyiben szükséges (a poggyászkárokat, illetve a poggyász elvesztését is beleértve);
- felelősségbiztosítás (amennyiben szükséges, a szakmai felelősségbiztosítást vagy felelősségbiztosítást is beleértve);
- baleset és súlyos betegség (a tartós vagy átmeneti munkaképtelenséget is beleértve);
- haláleset (külföldön végrehajtott projekt esetében a holttest hazaszállítása is).

B. MOBILITY TOOL+

Amikor a résztvevőket kiválasztják, de legkésőbb akkor, amikor megkezdik a mobilitást, a kedvezményezett intézményeknek – legkorábban a résztvevők kiválasztásakor – általános információkat kell megadniuk a Mobility Toolban a résztvevőkre és a résztvevők által végrehajtandó mobilitási tevékenység típusára vonatkozóan (például

a résztvevő neve, a mobilitás helyszíne, a mobilitás időtartama stb.). A Mobility Tool segítséget nyújt a kedvezményezettnek az Erasmus+ mobilitási tevékenységek irányításában. Szintén a kedvezményezett feladata, hogy frissítse a Mobility Toolt a mobilitási projekt időtartama alatt a résztvevőkkel vagy a tevékenységekkel kapcsolatos változásokkal. A kedvezményezettek az általuk megadott információk alapján automatikusan kitöltött jelentéseket hozhatnak létre az eszközben, amely olyan jelentéseket is összeállít, amelyeket a mobilitási tevékenységek résztvevőinek kell kitölteniük.
A Mobility Toolról és az eszközhöz való hozzáférésről a Végrehajtó Ügynökség és a kedvezményezett között létrejövő támogatási szerződés tartalmaz további információkat.

C. A HALLGATÓK RÉSZVÉTELÉNEK FELTÉTELEI

- KIVÁLASZTÁS

A hallgatók benyújtják pályázatukat a partnerséghez, amely kiválasztja a mobilitási cselekvés résztvevőit. A hallgatók kiválasztását – valamint a támogatás hallgatók számára történő odaítélésének eljárását – tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási folyamatban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni.

A felsőoktatási intézménynek meg kell tennie a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség elkerülése érdekében azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik részt vesznek a kiválasztást végző testületek munkájában vagy a hallgatók kiválasztásának folyamatában.

A kiválasztási szempontokat – például: a jelölt tanulmányi teljesítménye, korábbi mobilitási tapasztalatok, motiváció, korábbi tapasztalatok a fogadó országban (azaz visszatérés a származási országba) – nyilvánosságra kell hozni.

A kiválasztott hallgatók a küldő intézménytől megkapják az Erasmus+ Iránytűt, amely tartalmazza a hallgató külföldi tanulmányi vagy szakmai gyakorlati időszakával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit, és elmagyarázza a mobilitás előtt, közben és után elvégzendő különböző lépéseket.

- MEGÁLLAPODÁS A HALLGATÓVAL

A kiutazás előtt minden kiválasztott hallgató megállapodást ír alá, amely a tanulmányok és/vagy a szakmai gyakorlat követendő programjára – amelyben a hallgató, a küldő és a fogadó intézmények megállapodtak – vonatkozó tanulmányi szerződést is tartalmazza. A tanulmányi szerződés meghatározza a külföldi tanulmányi időszak során elérendő tanulási eredményeket, és tartalmazza a tanulási eredmények hivatalos elismerésére vonatkozó rendelkezéseket. Ezen kívül a tanulmányi és/vagy szakmai gyakorlati időszak helyét is rögzíti. A tanulmányi szerződésben – a küldő és fogadó intézmények között létrejött, intézményközi megállapodásban szereplő ajánlott nyelvi szinttel (vagy szakmai gyakorlat esetén a vállalkozás elvárásaival) összhangban – a küldő intézménynek és a hallgatónak arról is meg kell állapodniuk, milyen nyelvi szintet kell elérnie a hallgatónak a tanulmányi/szakmai gyakorlati időszak megkezdése előtt az oktatás vagy a munkavégzés elsődleges nyelvét illetően. A küldő intézmény és a hallgató adott esetben a lehető legmegfelelőbb nyelvi támogatásról is megállapodik, amelyet a megállapított szint elérése érdekében a hallgató rendelkezésére bocsátanak.

- HALLGATÓKNAK NYÚJTOTT TÁMOGATÁS

A tanulmányi szerződés aláírásával a hallgató a külföldi tanulmányi vagy szakmai gyakorlati időszak vonatkozásában uniós támogatásra válik jogosulttá. A hallgató az uniós támogatáson kívül más intézmény (például minisztérium vagy regionális hatóság) által kezelt regionális, nemzeti vagy egyéb típusú finanszírozást is kaphat.

A fejlesztési projekt speciális mobilitási elemében részt vevő hallgatóknak nem kell tandíjat, beiratkozási díjat és vizsgadíjat fizetniük, és ingyenesen látogathatják a fogadó intézet laboratóriumait és könyvtárait is. A helyi hallgatókra vonatkozó szabályoknak megfelelően azonban előfordulhat, hogy a hallgatóknak kisebb összegű díjat kell fizetniük például a biztosításért, a hallgatói önkormányzati tagságért, valamint különböző anyagok (fénymásolatok, laboratóriumi eszközök) használatáért. A kimenő hallgatóknak nem számolható fel a mobilitási időszak szervezésével vagy adminisztrációjával kapcsolatos kiegészítő díj vagy illeték.

A hallgató a külföldön töltött időszak során azokra a támogatásokra vagy hitelekre is jogosult marad, amelyeket a küldő intézményben folytatott tanulmányaival kapcsolatosan ítéltek oda neki.

A fejlesztési projekt speciális mobilitási elemében részt vevő hallgatók nem lehetnek ezzel egyidejűleg az 1. pályázati kategória tanulási célú mobilitási támogatásának kedvezményezettjei is, és ugyanez a helyzet fordított esetben is.

D. A MUNKATÁRSAK RÉSZVÉTELÉNEK FELTÉTELEI

- KIVÁLASZTÁS

A küldő intézménynek tisztességes és átlátható módon kell kiválasztania a fejlesztési projekt speciális mobilitási elemében részt vevő munkatársakat. A kiutazás előtt a résztvevőknek megállapodást kell kötniük a küldő és fogadó intézménnyel/vállalkozással a mobilitási programról.

A tanárok és az intézményi munkatársak kiválasztását a partnerség végzi. A kiválasztási és pályázati döntési folyamatot tisztességes, átlátható, koherens és dokumentált módon kell lebonyolítani, és a kiválasztási folyamatban érintett valamennyi fél számára hozzáférhetővé kell tenni. A kiválasztási szempontokat (például: prioritást élveznek-e azok, akik először vesznek részt külföldi mobilitásban; egy adott időszakra vonatkozóan korlátozzák-e, hogy egy dolgozó hány mobilitási tevékenységben vehet részt stb.) nyilvánosságra kell hozni.

Az intézménynek meg kell tennie a szükséges lépéseket az összeférhetetlenség elkerülése érdekében azoknak a személyeknek a vonatkozásában, akik részt vesznek a kiválasztást végző testületekben vagy az egyéni kedvezményezettek kiválasztásának folyamatában.

Amennyiben vállalkozás alkalmazottja vesz részt a felsőoktatási intézmény által intézményt mobilitási tevékenységben, akkor a felsőoktatási intézménynek meghívót kell küldenie a vállalkozás érintett alkalmazottjának.

- MOBILITÁSI MEGÁLLAPODÁS

A felsőoktatási munkatárs kiválasztását a küldő intézmény végzi a munkatárs tagja által benyújtott mobilitási program tervezete alapján és a fogadó intézménnyel/vállalkozással folytatott konzultációt követően. A kiutazás előtt a küldő intézmény/vállalkozás és a fogadó intézmény/vállalkozás között hivatalos megállapodásnak kell létrejönnie a végleges mobilitási programról (levélváltással vagy elektronikus üzenetek révén).

A küldő intézmény/vállalkozás és a fogadó intézmény/vállalkozás egyaránt felelősséget vállal a külföldi mobilitási időszak minőségéért.

A MOBILITÁS UTÁN

A. A TANULÁSI EREDMÉNYEK ELISMERÉSE

A külföldön töltött időszak végén a fogadó intézmény/vállalkozás a hallgató és a küldő felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátja a vizsgalapokat vagy a szakmai gyakorlatra vonatkozó tanúsítványt (szakmai gyakorlat igazolása), amely igazolja a program eredményeit.

A mobilitási időszak nyomon követése magában foglalja azt, hogy a küldő intézmény hivatalosan elismeri a formális tanulás keretében újonnan megszerzett kompetenciákért külföldön odaítélt krediteket (az európai kreditátviteli és gyűjtési rendszer vagy azzal egyenértékű rendszer alkalmazásával), adott esetben a szakmai gyakorlatokat, valamint az osztálytermen és a munkahelyen kívüli nem formális és informális tanulás eredményeinek dokumentációját (oklevélmelléklet alkalmazásával) is beleértve.

A munkatársi mobilitás tekintetében a küldő intézményeknek biztosítaniuk kell a részt vevő munkatárs tanulmányi eredményeinek megfelelő elismerését, terjesztését és intézményen belüli széles körű alkalmazását.

B. BESZÁMOLÁS

A külföldön töltött időszak végén a mobilitási tevékenységben részt vevő hallgatóknak és munkatársnak záróbeszámolót kell kidolgozniuk és benyújtaniuk. A két hónapos vagy annál hosszabb mobilitási tevékenységek esetében a jelentésnek tartalmaznia kell a mobilitási időszak során kapott nyelvi támogatás tartalmi értékelését is. A partnerség az uniós támogatást részlegesen vagy teljesen visszatérítttetheti azokkal a hallgatókkal vagy munkatársakkal, akik elmulasztják benyújtani a jelentést. Nem téríttetik vissza a támogatást, ha a hallgató vagy a munkatárs tagja vis maior miatt nem tudja végrehajtani tervezett külföldi tevékenységeit. A partnerség köteles jelenteni az ilyen eseteket a Végrehajtó Ügynökségnek.

4. Egyéb fontos szabályok és ajánlások

PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁS

A projekt megvalósítási részleteiről a partnereknek a projekt kezdetekor partnerségi megállapodás keretében hivatalosan kell megállapodniuk.

A partnerségi megállapodás másolatát a támogatási szerződés aláírását követő hat hónapon belül el kell juttatni a Végrehajtó Ügynökségnek.

A partnerségi megállapodásnak ki kell terjednie a projekt megvalósításának különböző pénzügyi, technikai és jogi aspektusaira, köztük a következőkre:

- a partnerek szerepe és kötelezettségei;
- költségvetési kérdések (társfinanszírozás, költségvetési felosztása tevékenységek és partnerek szerint, forrásátcsoportosítás lehetséges módjai stb.);
- munkatárs díjazására vonatkozó politika;
- utazási és tartózkodási költségek visszatérítési módjai;
- beszámolási mechanizmusok;
- konfliktuskezelési mechanizmusok stb.

A RÉSZT VEVŐ INTÉZMÉNYEK ÖSSZETÉTELE ÉS ENNEK MÓDOSÍTÁSAI

A projekt kedvezményezettjeire vonatkozó módosítást jelezni kell. Ilyen módosításra csak a Végrehajtó Ügynökség előzetes jóváhagyásával kerülhet sor. A projektpartnerség különböző módosításaira a következő követelmények érvényesek:

- Új társkedvezményezettek bevonásához a koordinátor és az új kedvezményezett között megbízásnak kell létrejönnie, az összes többi kedvezményezettnek pedig jogi képviselője által aláírt írásbeli beleegyezését kell adnia. Ezeket a koordinátor a pályázattal együtt továbbítja.

- Egy társkedvezményezettek elállásához szükség van a koordinátor írásbeli indoklására, valamint az érintett társkedvezményezettek – jogi képviselője által aláírt – elállási nyilatkozatára. Amennyiben a partnerség valamilyen okból már nem tesz eleget a partnerségre vonatkozó minimális követelményeknek, az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség fenntartja a jogot arra, hogy döntsön a megállapodás folytatásáról.

- A koordinátor kapcsolattartójának személyében történt változást – a koordinátor új kapcsolattartójának, jogi képviselőjének és előző kapcsolattartójának aláírásával – írásban meg kell erősíteni.

NEM ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK

A C részben felsorolt nem elszámolható költségeken túl a következő költségek nem minősülnek elszámolhatónak a Felsőoktatási fejlesztési projektekben:

olyan tevékenységek és a hozzájuk kapcsolódó utazások költségei, amelyeket nem a projekt kedvezményezettjeinél hajtanak végre, hacsak nem szerezték be egy ilyen tevékenységre vonatkozóan az Ügynökség előzetes engedélyét;

- az olyan felszerelések, mint: bútorok, gépjárművek, kutatási és fejlesztési célokat szolgáló felszerelések, telefonok, mobiltelefonok, riasztórendszerek és lopásgátló berendezések;
- helyszínekkel kapcsolatos költségek (vételár, fűtés, fenntartás, javítások stb.);
- ingatlanvásárlással kapcsolatos költségek;
- értékcsökkenés.

KÖTELEZŐ KÜLSŐ ELLENŐRZÉS (VIZSGÁLATI TANÚSÍTVÁNY)

A záróbeszámolóval és a szükséges igazoló dokumentumokkal együtt el kell küldeni a cselekvés pénzügyi kimutatására és a kimutatás alapját képező számlákra vonatkozó külső ellenőrzési jelentést (II. típusú ellenőrzés). Az ellenőrzés célja, hogy a Végrehajtó Ügynökség meggyőződhessen arról, hogy a pénzügyi záróbeszámolóban bevallott költségek és a jelentéshez csatolt nyugták összhangban vannak a támogatási szerződés vonatkozó jogi és pénzügyi rendelkezéseivel.

A kedvezményezettek szabadon választhatnak képesített külső ellenőrt, akár saját törvényes külső ellenőrüket is, feltéve, hogy a következő követelmények mindegyike teljesül:

- a külső ellenőrnek függetlennek kell lennie a kedvezményezettől;
- a külső ellenőrnek olyan képesítéssel kell rendelkeznie, amely alapján – az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról szóló irányelvet vagy az ezt helyettesítő uniós irányelveket végrehajtó nemzeti jogszabállyal összhangban – a számviteli dokumentumok törvény által előírt ellenőrzéseit elvégezheti.

Harmadik országbeli kedvezményezetteknek meg kell felelniük a könyvvizsgálatra vonatkozó, a fent említettel ekvivalens nemzeti szabályozásnak.

IGAZOLÓ DOKUMENTUMOK

Az elküldendő igazoló dokumentumokat olvasható másolatok (nem eredeti példányok) formájában kell elküldeni. Ha bármelyik ponttal kapcsolatban kétségek merülnek fel, az Ügynökség az összes igazoló dokumentumot bekérheti.
A bekért igazoló dokumentumok benyújtása a szerződéses kötelezettségek szerves része. Egy vagy több dokumentum benyújtásának elmulasztása a megfelelő költségek visszafizettetéséhez vezethet.
A 25 000 EUR összeget meghaladó alvállalkozói szerződések és számlák másolatát a záróbeszámolóval együtt be kell küldeni.
Költségvetési tételtől függetlenül minden 25 000 EUR összeget meghaladó felszerelés és szolgáltatás beszerzése esetén legalább három szállítótól kell árajánlatot kérni.

II. MELLÉKLET – AZ EREDMÉNYEK TERJESZTÉSE ÉS HASZNOSÍTÁSA

Gyakorlati útmutató a kedvezményezettek számára

BEVEZETÉS

Az eredmények terjesztésére és hasznosítására irányuló tevékenységek célja, hogy az Erasmus+ projekt keretében elvégzett munkát szélesebb körben is megismerjék. Az eredmények, tanulságok, következtetések és megállapítások részt vevő intézményeken kívüli megosztása nagyobb közösség számára is hozzáférhetővé teszi az uniós támogatással megvalósult munka eredményeit, és segíti az intézményt abban, hogy megvalósítsa az Erasmus+ programban meghatározott célkitűzéseket – ebben kiemelt szerepe van a program és a szakpolitikák közötti kapcsolatoknak. A programban támogatott projektek tehát egy-egy lépéssel közelebb visznek az oktatási, képzési és ifjúságügyi rendszerek fejlesztését és korszerűsítését ösztönző általános célkitűzések eléréséhez.

A disszeminációs tevékenységek projektenként eltérőek lesznek, ezért alaposan át kell gondolni, hogy az egyes részt vevő intézmények esetében milyen típusú disszeminációs tevékenységek lennének a legmegfelelőbbek. A kisebb projektekben részt vevő partnereknek olyan a tapasztalatok terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységeket ajánlott végezniük, amely megfelel a tevékenységük szintjének. Mobilitási projektek esetében más követelmények vonatkoznak a disszeminációs tevékenységekre, mint partnerségi projektek esetében. A tapasztalatok terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységek mérete a projekt méretével és stratégiai jelentőségével arányosan nő. A pályázatban a pályázóknak be kell mutatniuk a tapasztalatok terjesztésére és hasznosítására szolgáló tevékenységekre vonatkozó terveiket, sikeres pályázat esetén pedig meg kell valósítaniuk őket.

Az **1. fejezetben** néhány kulcsfogalom meghatározása, illetve annak kifejtése szerepel, hogy mit lehet elérni az eredmények terjesztésével és hasznosításával, és hogyan járulnak hozzá az ilyen jellegű tevékenységek a projekt általános célkitűzéseinek megvalósításához.

A **2. fejezet** az Erasmus+ kedvezményezettjeire vonatkozó követelményeket mutatja be a tapasztalatok terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységekkel kapcsolatban.

1. A projekteredmények terjesztése és hasznosítása: Mit, miért, ki, mikor, hol és hogyan?

MIT JELENT A TERJESZTÉS ÉS HASZNOSÍTÁS?

A **terjesztés** (disszemináció) a programok vagy a kezdeményezések eredményeiről szóló információ kulcsszereplők részére való átadásának megtervezett folyamata. Akkor kerül rá sor, amikor a programok vagy a kezdeményezések eredményei elérhetővé válnak. Az Erasmus+ program szempontjából a terjesztés azt jelenti, hogy minél szélesebb körben ismertetik a projekt sikerét, eredményeit. Ha mások figyelmét is felhívják a projektre, azzal a jövőben más intézményekre is hatást gyakorolnak, és hozzájárulnak a projektet végrehajtó intézmény profiljának fejlődéséhez. Már a projekt kezdetekor meg kell tervezni az eredmények hatékony terjesztésének megfelelő folyamatát. Ennek a tervnek tartalmaznia kell, miért, mit, hogyan, mikor, kinek és hol fogják terjeszteni az eredményeket a támogatási időszak során és után.

A hasznosítás egyfelől (a) egy olyan tervezett folyamat, amelynek során a programok és kezdeményezések sikeres eredményeit eljuttatjuk a megfelelő döntéshozókhoz az ellenőrzött helyi, regionális, nemzeti vagy európai szintű rendszereken belül, és (b) másfelől egy olyan tervezett folyamat, amelynek során egyéni végfelhasználókat meggyőzünk, hogy fogadják el és/vagy alkalmazzák a programok és kezdeményezések eredményeit. Az Erasmus+ esetében a hasznosítása támogatott tevékenységekben rejlő potenciál maximalizálását jelenti olyan módon, hogy a tevékenységek eredményeit a projekt időtartamát követően is kamatoztatják. Megjegyzendő, hogy a projektet az egész életen át tartó tanulást középpontba állító és az uniós oktatási, képzési és ifjúsági politikákat támogató nemzetközi program keretében kell végrehajtani. Az eredményeket olyan módon kell prezentálni, hogy azok mások igényeihez is hozzáigazíthatók legyenek; más szektorokra is átvihetők legyenek; a támogatási időszak után is fenntarthatók legyenek; illetve hatással legyenek a jövő szakpolitikáira és gyakorlataira.

A terjesztés és a hasznosítás tehát két külön tevékenység, de szorosan kapcsolódnak egymáshoz.

MIT ÉRTÜNK A „TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYEIN”?

Eredmények alatt az EU által finanszírozott tevékenység vagy projekt hozadékai értendők. Az eredmények típusa a projektek típusától függően változik. A projekt eredményei lehetnek (a) produktumok vagy (b) hatások:

a) produktum: kézzelfogható termék, amelyet egy adott projekt hozott létre és amely számszerűsíthető; produktumok lehetnek például tantervek, tanulmányok, jelentések, segédanyagok, események vagy honlapok

b) hatás: nem kézzelfogható hozzáadott érték, amely a projekt céljainak elérése által keletkezik. Általában az ilyen hozzáadott érték nem számszerűsíthető; lehet konkrét esemény vagy tevékenység, mint például képzések, képzési platformok, tartalom vagy módszertan, vagy elvontabb következmény, például a résztvevők, a partnerek és a projektben érintett egyéb érintett szereplők tudatosságának, készségeinek növekedése vagy képességeinek fejlődése, illetve az általuk szerzett ismeretek és tapasztalatok is.

MIT JELENT A HATÁS ÉS A FENNTARTHATÓSÁG?

Hatás alatt a tevékenység következményeit és személyekkel, gyakorlatokkal, intézményekkel és rendszerekkel kapcsolatos eredményeit értjük. Az eredmények terjesztése és hasznosítása hozzájárulhat a végrehajtott tevékenységek hatásának maximalizálásához, vagyis ahhoz, hogy a tevékenységek sok éven át éreztessék hatásukat a közvetlen résztvevők és partnerek körében. A hatás és az eredményesség fokozása érdekében szem előtt kell tartani azt is, hogyan profitálhatnak egyéb érintett szereplők a projektből.

Fenntarthatóság alatt azt értjük, hogy a projektben megvan a folytatáshoz szükséges kapacitás, valamint az a lehetőség, hogy az eredményeit a támogatási időszak után is kamatoztatni lehessen. A projekteredmények például kereskedelmi forgalomba hozatallal, akkreditációval vagy általános érvényesítéssel hosszabb távon is alkalmazhatók és kiaknázhatók. Előfordulhat, hogy a projektnek vagy a projekteredményeknek nem minden része fenntartható, ezért a terjesztésre és a hasznosításra fontos a projekt időtartamán túl, a jövőben is folytatódó folyamatként tekinteni.

A TERJESZTÉS ÉS HASZNOSÍTÁS CÉLJAI ÉS CÉLKITŰZÉSEI

A terjesztés és hasznosítás első célja a projekteredmények szélesebb körben történő ismertetése. A második cél a nemzeti és európai szakpolitikák és rendszerek megvalósításához és formálásához történő hozzájárulás. Ennek a célnak a megvalósításához a kedvezményezetteknek saját módszereket kell kidolgozniuk. Az Erasmus+ program keretében finanszírozott projektek esetében mindig fontos a terjesztésre és hasznosításra vonatkozó elképzelések

kidolgozása. A tapasztalatok terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységek típusának és intenzitásának azonban arányosnak kell lennie a kidolgozott projektre jellemző sajátos igényekkel és a projekt típusával, és meg kell felelnie ezeknek. Figyelembe kell venni például, hogy a projekt folyamatorientált-e, vagy kézzelfogható eredmények létrehozására irányul-e; elszigetelten vagy egy nagyobb kezdeményezés részeként valósul-e meg; nagyobb vagy kisebb méretű részt vevő intézmények hajtják-e végre stb. A részt vevő intézmények megvitatják a tevékenységek/projektterv céljait és célkitűzéseit, döntenek a legjobb tevékenységekről és megközelítésekről, és a projekt jellemzőinek figyelembevételével kiosztják a partnerek között a feladatokat.

A strukturált együttműködési partnerségek (stratégiai partnerségek, Tudásszövetségek, sport, együttműködési partnerségek és kapacitásfejlesztés/fejlesztési projektek) esetében egy jó minőségű disszeminációs és hasznosítási tervnek mérhető és realisztikus célkitűzéseket kell tartalmaznia, részletes ütemtervet kell előírnia, és forrásanyagként kell funkcionálnia a végrehajtandó tevékenységek megtervezéséhez. A célcsoportok tevékenységekbe történő bevonása hozzájárul ahhoz, hogy a projekteredményeket a lehető legjobban kamatoztassák. Fontos a stratégia tisztázása kezdettől fogva, mivel ez a fő módja a célközönséggel való kommunikáció elősegítésének. A mobilitási projektekre ez a követelmény nem vonatkozik. A projekt szervezőinek azonban kommunikálniuk kell a résztvevők által a tevékenységek során elért tanulási eredményeket. A projekt szervezőinek ezen kívül ösztönözniük kell a résztvevőket arra, hogy osszák meg másokkal is a mobilitási projektben való részvételük hozadékait. Végül, a program terjesztési szakasza javítja a program minőségét innovatív projektek ösztönzésével és a bevált gyakorlatok megosztásával.

A kommunikáció ennél tágabb fogalom. A kommunikációba beleértjük a tájékoztató és népszerűsítő tevékenységeket, amelyek a tudatosság növelését, a projekttevékenységek láthatóságának javítását és a projekteredmények terjesztését és hasznosítását szolgálják. Gyakran nehéz azonban egyértelműen elkülöníteni egymástól ezeket a területeket. Ezért a mindkét területre kiterjedő átfogó stratégiai keret kidolgozása hatékonyabb módja lehet a rendelkezésre álló források legeredményesebb hasznosításának. Az eredmények terjesztésének és hasznosításának a projekt időtartama során folytatott kommunikációs tevékenységek elengedhetetlen részét kell alkotnia.

MIÉRT FONTOS A PROJEKTEREDMÉNYEK MEGOSZTÁSA? MILYEN TÁGABB ÉRTELEMBEN VETT ELŐNYÖKKEL JÁR?

Az átfogó disszeminációs és hasznosítási terv kidolgozására fordított idő mind a kedvezményezett, mind partnerei számára megtérül. A tapasztalatok terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységek növelik az intézmény ismertségét, és új lehetőségeket teremthetnek a projekt és a projekteredmények terjesztésére, vagy előkészíthetik új, jövőbeli partnerségek létrehozását. A sikeres disszemináció és hasznosítás az elvégzett munka külső elismeréséhez és ezáltal még elismertebbé tételéhez is vezethet. Az eredmények megosztása révén mások is kamatoztathatják az Erasmus+ program tevékenységeit és tapasztalatait. A projekteredmények mások számára is követendő példaként szolgálhatnak, és másokat is inspirálhatnak azáltal, hogy rámutatnak, mit lehet elérni a program során.

A projekteredmények terjesztése és hasznosítása hozzájárulhat ahhoz, hogy a jövőbeli szakpolitikák és gyakorlatok meghatározásakor megalapozott döntések szülessenek. A kedvezményezettek által végrehajtott projekttevékenységek terjesztése és hasznosítása támogatja az Európai Unió rendszereinek fejlesztésére irányuló, tágabb értelemben vett célkitűzés megvalósítását. Az Erasmus+ program hatása nemcsak a projekteredmények minőségén mérhető, de a projekteredmények ismertségének és a projektet végrehajtó partnerségen kívüli alkalmazásának mértékén is. Ha a hatékony disszeminációval minél több felhasználót sikerül elérni, az hozzájárul a befektetett munka megtérüléséhez.

A projekteredmények terjesztése és hasznosítása növeli a program által kínált lehetőségekkel kapcsolatos tudatosságot is, ugyanakkor ráirányítja a figyelmet az Erasmus+ által támogatott tevékenységek európai hozzáadott értékére. Ez hozzájárulhat ahhoz, hogy ezen új programról kedvező kép alakuljon ki a közvéleményben, és ösztönözhet a programban való részvételre. Alapvető fontosságú a disszeminációs és hasznosítási terv céljainak és célkitűzéseinek átgondolása. A disszeminációs és hasznosítási tervnek kapcsolódnia kell a projekt céljaihoz, mivel ez biztosítja, hogy az alkalmazott módszerek és megközelítési módok megfeleljenek az Erasmus+ projektnek, illetve a projekt eredményeinek és célközönségének. A disszemináció és hasznosítás céljai a következők lehetnek:

- a tudatosság növelése;
- a hatás kiterjesztése;
- az érintett szereplők és a célcsoportok bevonása;
- a megoldások és a know-how megosztása;
- a szakpolitika és a gyakorlat befolyásolása;
- új partnerségek kialakítása.

MIT LEHET TERJESZTENI ÉS HASZNOSÍTANI?

A következő lépésben a terjesztés és hasznosítás **tárgyát** kell meghatározni. A projekt különböző típusú eredményekkel járhat, amelyek lehetnek konkrét (kézzelfogható) eredmények, valamint a projektszervezők és a résztvevők által szerzett készségek és személyes tapasztalatok (nem kézzelfogható eredmények).

Kézzelfogható eredmények lehetnek a következők:

- egy probléma megoldását szolgáló megközelítés vagy modell;
- gyakorlati eszköz vagy termék, például kézikönyvek, tantervek, elektronikus tanulási eszközök;
- kutatási jelentések vagy tanulmányok;
- bevált gyakorlatokat tartalmazó útmutató vagy esettanulmányok;
- értékelő jelentések;
  - elismerési tanúsítványok;
- hírlevelek vagy szórólapok.

A tapasztalatok, stratégiák, folyamatok stb. szélesebb körű terjesztéséhez érdemes ezeket dokumentálni.

Nem kézzelfogható eredmények lehetnek a következők:

- résztvevők, tanulók vagy munkatársak által szerzett ismeretek és tapasztalatok;
- készségek fejlődése vagy teljesítmény javulása;
- kulturális tudatosság mélyítése;
- nyelvi készségek fejlődése.

A nem kézzelfogható eredmények gyakran nehezebben mérhetők. A nem kézzelfogható eredmények dokumentálást szolgálhatják az interjúk, kérdőívek, tesztek, megfigyelések vagy önértékelő mechanizmusok.

A CÉLKÖZÖNSÉG MEGHATÁROZÁSA

Alapvető fontosságú a célcsoportok meghatározása mind a különböző földrajzi szinteken (helyi, regionális, nemzeti és európai szinten), mind a kedvezményezett által képviselt szektorok vonatkozásában (munkatársak, társak, helyi hatóságok, azonos típusú tevékenységet végző más intézmények, hálózatok stb.). A tevékenységek és üzenetek meghatározásakor figyelembe kell venni a közönséget és célcsoportokat, például:

- a projekttevékenységek és eredmények végfelhasználói;
- az érintett szereplők, az adott szektorszakértői és szakemberei, egyéb érdekelt felek;
- a helyi, regionális, nemzeti és európai szintű döntéshozók;
- a sajtó és a média;
- a nagy nyilvánosság.

A projektterveknek elég rugalmasnak kell lenniük ahhoz, hogy a célcsoportok és egyéb érdekeltek a projekt különböző szakaszaiban be tudjanak kapcsolódni a projektbe. Ez hozzájárul annak biztosításához, hogy a projekt a célcsoportok igényeinek megfelelően alakuljon. A célcsoportok részvétele ráirányítja a figyelmet a projekt potenciális értékére, és hozzájárul a projekt legfrissebb eredményeinek különböző európai érdekelt felek közötti terjesztéséhez.

HOGYAN KELL TERJESZTENI ÉS HASZNOSÍTANI AZ EREDMÉNYEKET?

Ahhoz, hogy minél több emberhez eljusson a projekt, tanácsos minél több kommunikációs anyagot és projekteredményt minél több nyelvre lefordítani. Az említett anyagokat ajánlott a partnerség minden nyelvére és angolra lefordíttatni; ha szükséges, a fordítási költségeket be lehet építeni a pályázatba.

Az eredmények terjesztésének és hasznosításának számos különböző módja lehetséges. Értékeljük a kreativitást és az olyan új ötleteket, amelyek segítségével az Erasmus+ projekt és annak eredményei valóban a figyelem középpontjába kerülnek. A kedvezményezettek például a következő eszközöket használhatják:

- az Erasmus+ disszeminációs platformja (lásd lent);
- a projekt vagy az intézmények honlapjai;
- a legfontosabb érintett szereplők találkozói és látogatásai;
- célorientált vitalehetőségek, például információs események, műhelyfoglalkozások, (online) szemináriumok, képzések, kiállítások, demonstrációk vagy társak általi értékelések;

- meghatározott célcsoportnak szóló írott anyagok, például jelentések, cikkek a szaksajtóban, hírlevelek, sajtóközlemények, szórólapok vagy brosúrák;

- audiovizuális média és a kapcsolódó alkalmazások, például rádió, televízió, YouTube, Flickr, videoklipek, podcastok vagy applikációk;
- közösségi média;
- nyilvános események;
- projektbrand megteremtése és logók;
- létező kapcsolatok és hálózatok.

A hasznosítás szempontjából azt kell átgondolni, hogy az eredmények milyen változásokkal járhatnak a projektre, a végfelhasználókra, a társakra vagy a szakpolitikai döntéshozókra nézve. A hasznosítási mechanizmusok lehetnek a következők:

- a részt vevő intézmények hírnevére gyakorolt kedvező hatások;
- megnövekedett tudatosság egy adott témával, céllal vagy munkaterülettel kapcsolatban;
- nagyobb mértékű pénzügyi támogatás az egyéb támogatóktól vagy adományozóktól;
- a szakpolitika és a gyakorlat erőteljesebb befolyásolása.

MIKOR KELL MEGVALÓSÍTANI AZ TAPASZTALATOK TERJESZTÉSÉT ÉS HASZNOSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEKET?

Az eredmények terjesztése és hasznosítása az Erasmus+ projekt szerves részét képezi annak teljes időtartama alatt, tehát a kedvezményezett eredeti ötletének megfogalmazásától kezdve a projekt összes szakaszán keresztül az uniós finanszírozási időszakot követő időszakig.
A részt vevő partnerekkel közösen mindenképpen ki kell dolgozni a tevékenységek ütemtervét, és megfelelő költségvetést és forrásokat kell elkülöníteni. A tervnek:

- a partnerek által közösen megállapított, reális célkitűzéseket és az eredmények ellenőrzéséhez meghatározott határidőket kell tartalmaznia;
- a tapasztalatok terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységeket össze kell hangolnia a projekt legfontosabb szakaszaival;
- kellően rugalmasnak kell lennie ahhoz, hogy reagálni lehessen a célcsoport igényeire és a nagyobb szabású szakpolitikai és gyakorlati fejleményekre.

A különböző projektszakaszokban végrehajtható tevékenységek szemléltetése:

- A projekt kezdete **ELŐTT**
  - disszeminációs és hasznosítási terv kidolgozása;
  - várt hatás és eredmények meghatározása;
  - annak átgondolása, hogyan és kiknek fogják eljuttatni a disszeminációs és hasznosítási eredményeket.

- A projekt **SORÁN**
  - kapcsolatfelvétel a megfelelő helyi vagy regionális médiával;
  - rendszeres tevékenységek lebonyolítása, például információs események, képzések, demonstrációk, társak általi értékelések;
  - a célcsoportokra gyakorolt hatás kiértékelése;
  - egyéb érintett szereplők bevonása az eredmények végfelhasználók/új szektorok /szakpolitikák számára történő közvetítésébe.

- A **ZÁRÓBESZÁMOLÓ IDŐSZAKÁBAN**
  - a végső projekttermékek feltöltése és a projektleírás frissítése az Erasmus+ disszeminációs platformján

- A projekt **UTÁN**
  - a terjesztési tevékenységek folytatása (a fentiek szerint);
  - a jövőbeli együttműködésre vonatkozó ötletek kidolgozása;
  - az eredmények és a hatás értékelése;
  - kapcsolatfelvétel a megfelelő médiával;
  - adott esetben kapcsolatfelvétel a politikai döntéshozókkal;
  - együttműködés az Európai Bizottsággal azáltal, hogy a projekt résztvevői véleményükkel és eredményeikkel segítik annak terjesztési és hasznosítási tevékenységét.

HOGYAN MÉRHETŐ A PROJEKT SIKERE?

A folyamat lényeges része a hatásvizsgálat. Ennek során értékelik ki az eredményeket, és fogalmaznak meg jövőbeli módosításokra irányuló ajánlásokat. A kitűzött célok megvalósítása terén elért eredményeket mutatókkal lehet mérni. A mutatók olyan jelzők, amelyek segítenek a teljesítmény mérésében. Mennyiségi (számokra és százalékos arányokra vonatkozó) és minőségi (a részvétel és a tapasztalatok minőségére vonatkozó) mutatók egyaránt előfordulhatnak. A hatás kérdőívek, interjúk, megfigyelések és vizsgálatok segítségével is mérhető. A különböző projekttevékenységekre vonatkozó mutatókat már a projekt elején meg kell határozni az átfogó terjesztési terv részeként.

Néhány példa:

- a projekt szervezőinek honlapjával kapcsolatos tények és számadatok (frissítések, látogatások, konzultációk, kereszthivatkozások);
- a fontosabb érintett szereplőkkel való találkozók száma;
- a vitákban és információs eseményeken (műhelyfoglalkozások, szemináriumok, társak általi értékelések) jelen lévő résztvevők száma; utánkövetést célzó lépések;
- termékek gyártása és forgalmazása;
- médiamegjelenés (cikkek a szaksajtóban, hírlevelek, sajtóközlemények, interjúk stb.);
  - láthatóság a közösségi médiában és vonzó honlap;
- nyilvános eseményeken való részvétel;
- létező hálózatokkal és programországokat érintő nemzetközi partnerekkel való kapcsolatok; információk és know-how átadása;
- a regionális, nemzeti és uniós szakpolitikai lépésekre gyakorolt hatás;
- visszajelzések a végfelhasználóktól, egyéb érintett szereplőktől, társaktól, szakpolitikai döntéshozóktól.

2. A terjesztésre és a hasznosításra vonatkozó követelmények

ÁLTALÁNOS MINŐSÉGI KÖVETELMÉNYEK

Az Erasmus+ program keretében finanszírozott pályázóknak a tevékenység típusától függően meg kell határozniuk a tapasztalatok terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységeket a pályázati szakasz, a tevékenység megvalósítása és a tevékenységet követő időszak vonatkozásában. Ez a szakasz áttekinti az Erasmus+ program hivatalos dokumentációjában rögzített alapkövetelményeket.

A terjesztés és a hasznosítás a projekt értékelése során alkalmazott tartalmi követelmények egyike. A terjesztést és a hasznosítást a projekt típusától függően eltérő mértékben veszik figyelembe a pályázat értékelése során.

- Mobilitási projektek esetében a pályázati űrlapon fel kell sorolni a tervezett disszeminációs tevékenységeket, és meg kell adni a lehetséges célcsoportokat.
- Stratégiai partnerségek esetében részletes és átfogó tervet kell készíteni a célokra, eszközökre és eredményekre vonatkozóan, amelyet a későbbiekben értékelnek. Bár általában egy partner feladata koordinálni a teljes projekt eredményeinek disszeminációját és hasznosítását, a partnereknek közösen kell vállalniuk a felelősséget a tevékenységek megvalósításáért. A tapasztalatok terjesztését és hasznosítását szolgáló tevékenységekbe az igényeknek és a partnerek projektben betöltött szerepének megfelelően valamennyi partnert be kell vonni.

A végső szakaszban minden projekttípus esetében jelentést kell tenni az eredményeknek a részt vevő intézményeken belüli és kívüli megosztása érdekében végrehajtott tevékenységekről.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS AZ ERASMUS+ PROGRAM LÁTHATÓSÁGA

A PROGRAM LOGÓJA

A kedvezményezetteknek mindig használniuk kell az európai emblémát (az „EU zászlót") és az Európai Unió nevét teljes formájában kiírva minden nyilvános kommunikáció során és minden promóciós anyagon. Az Erasmus+ programon keresztül kapott uniós támogatás nyilvános kommunikációjának preferált módja az, ha „Az Európai Unió Erasmus+ programjának társfinanszírozásával" felirat szerepel az uniós embléma mellett.

Az uniós támogatásra vonatkozó feliratok példái fordítással együtt elérhetőek a következő oldalon: http://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/visual-identity_en

Az Erasmus+ márkanév nem lefordítandó.

Útmutató a kedvezményezettek számára az EU embléma használatáról az EU programok esetében a következő oldalon található: http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf

AZ ERASMUS+ DISSZEMINÁCIÓS PLATFORMJÁNAK HASZNÁLATA

Az Erasmus+ Disszeminációs Platform áttekintés nyújt a program keretében támogatott projektekről, és felhívja a figyelmet a bevált gyakorlatokra és a sikertörténetekre. Segítségével a támogatott projektek során létrehozott/elért termékek/eredmények/szellemi termékek is hozzáférhetők.

A Nemzeti Irodák és a Végrehajtó Ügynökség évenként kiválasztják azokat a példaként szolgáló bevált gyakorlatokat, amelyeket közzétesznek a platformon. A sikertörténeteket a jó gyakorlatok közül központi szinten választja ki az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Főigazgatóság (DG EAC).

Az Erasmus+ Disszeminációs Platform a következő célokat szolgálja:

- Átláthatóság, mivel áttekintést nyújt a program által finanszírozott összes projektről (beleértve a projekt-összefoglalókat, finanszírozási információkat, URL-hivatkozásokat stb.);
- Felelősségrevonhatóság, mivel segítségével a végfelhasználók és a szakemberek hozzáférhetnek a fő projekteredményekhez;
- Ösztönzés, mivel bemutatja azon bevált gyakorlatokat és sikertörténeteket, amelyeket évente választanak ki nemzeti és európai szinten.

Az Erasmus+ projektek többsége esetén a kedvezményezetteknek a pályázati szakaszban angol nyelvű projekt-összefoglalót kell írniuk.

A projekt-összefoglaló azért különösen fontos, mert a nyilvánosságnak szól. Közérthetően és világosan kell megfogalmazni, hogy a projekt tényleges tartalma kívülállók számára is gyorsan megérthető legyen.
A projekt-összefoglalónak a következő elemeket kell tartalmaznia: a projekt kontextusa/háttere; a projekt célkitűzései; a résztvevők száma és profilja; a tevékenységek leírása; a projekt megvalósítása során használandó módszertan; a tervezett eredmények és hatás rövid leírása; a lehetséges hosszú távú előnyök.

Az Erasmus+ disszeminációs platformja a következő címen érhető el: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/.

III. MELLÉKLET: FOGALMAK MAGYARÁZATA

(Pályázati) határidő	eddig a határidőig kell a pályázati űrlapot a nemzeti irodához vagy Végrehajtó Ügynökséghez benyújtani, hogy a pályázat támogatható legyen.
Akkreditáció	az a folyamat, amely biztosítja, hogy az Erasmus+ program tevékenységei keretében támogatásra pályázó intézmények megfeleljenek az Európai Bizottság által az adott tevékenységre nézve előre meghatározott minőségi normáknak vagy előfeltételeknek. A tevékenység típusától vagy a pályázó intézmény országától függően az akkreditációt a Végrehajtó Ügynökség, a nemzeti iroda vagy a SALTO forrásközpont hajtja végre. Felsőoktatási projektekben (a mobilitást is beleértve) vagy ifjúsági mobilitási tevékenységekben való részvételre pályázó intézményeknek kell akkreditációval rendelkezniük.
Alulról szerveződő sport	helyi szinten, amatőr sportolók által szervezett formában gyakorolt sporttevékenység és tömegsport.
Az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök	olyan eszközök, amelyek Unió-szerte segítenek az érdekelteknek a tanulási eredmények és a képesítések megértésében, értékelésében és adott esetben elismerésében.
Csoportvezető	az ifjúsági mobilitási projektekben (ifjúsági csereprogramban) részt vevő fiatalokat kísérő felnőtt, aki a fiatalok hatékony tanulásáért (Youthpass), védelméért és biztonságáért felel.
ECHE (Erasmus Felsőoktatási Charta)	az Európai Bizottság által odaítélhető akkreditáció, amely lehetővé teszi programországok felsőoktatási intézményei számára, hogy az Erasmus+ keretében tanulmányi és együttműködési tevékenységekre pályázhassanak, és azokban részt vehessenek. A Charta rögzíti azokat az alapelveket, amelyeket egy intézménynek a magas minőségű mobilitási és együttműködési tevékenységek szervezése és megvalósítása során be kell tartania, és meghatározza azokat a követelményeket, amelyeket az intézménynek magára nézve kötelezőnek kell elismernie a magas minőségű szolgáltatások és eljárások, valamint a hiteles és átlátható információnyújtás érdekében.
ECVET (Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszer)	külföldi tartózkodás vagy egyéb helyzetek során szerzett, munkához kapcsolódó készségek és ismeretek érvényesítését, elismerését és gyűjtését megkönnyítő rendszer. Az ECVET célja a különböző európai szakképzési rendszerek és az ezek által kiállított képesítések közötti kompatibilitás javítása. Az ECVET a képesítések leírásának technikai keretrendszerét nyújtja, amelynek egységei a tanulási eredmények; ezen kívül értékelési, átviteli, gyűjtési és elismerési eljárásokat is tartalmaz.
Egész életen át tartó tanulás	az életút során elvégzett valamennyi általános oktatás, szakképzés, iskolarendszeren kívüli oktatás és informális tanulás, amely az egyén, a polgár, a kultúra, a társadalom és/vagy a foglalkoztatás szempontjából a tudás, a készségek és a kompetenciák gyarapodását vagy a társadalmi részvétel megerősítését eredményezik, ideértve a tanácsadási és orientációs szolgáltatások nyújtását is.

Egyetlen ciklusból álló tanulmányi programok	integrált/hosszú programok, amelyek első vagy második ciklus elvégzését igazoló oklevél megszerzéséhez vezetnek, és egyes országokban még mindig inkább az időtartam éveinek számával, mint kreditpontokkal jellemezhetők. Ezekben az országokban a bolognai modell első tanulmányi ciklusán kívüli programok a következők: orvostudomány, fogászat, állatorvos-tudomány, betegápolás és szülészet. A hallgatók 1–8 %-a tanul ezeken a programokon. A szabályozott szakmák gyakorlását lehetővé tévő integrált programok – a szabályozott szakma függvényében – jellemzően 300–360 ECTS szerinti kreditpontból állnak/öt-hat évig tartanak.
EKKR (európai képesítési keretrendszer)	olyan közös európai referenciaeszköz, amely érthetővé teszi a különböző oktatási és képzési rendszereket és az azok keretében megszerezhető képesítéseket. Célja a képesítések átláthatóságának, összehasonlíthatóságának és hordozhatóságának megvalósítása egész Európában, elősegítve a munkavállalói és tanulói mobilitást és megkönnyítve az egész életen át tartó tanulást, a 2008/ C 111/01 európai parlamenti és tanácsi ajánlásban foglaltaknak megfelelően.
Elírás	véletlenül ejtett kisebb hiba vagy figyelmetlenség, ami megváltoztatja a dokumentum értelmét, mint például elgépelés vagy egy véletlenül bennmaradt vagy kihagyott szó, mondat vagy szám
Előkészítő látogatás	az ifjúsági mobilitási tevékenységeket előkészítő látogatás a fogadó szervezet országába. Célja a bizalomépítés, egymás jobb megértése és a szilárd partnerség kiépítése a projektben részt vevő szervezetek között. A látogatásba a fiatalokat is be lehet vonni, hogy ők is teljes körűen részt vegyenek a projekt megtervezésében, kialakításában.
EQAVET (a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakerete)	négy szakaszból (célok kitűzése és tervezése, megvalósítás, értékelés és felülvizsgálat) álló minőségbiztosítási cikluson alapuló referenciaeszköz a szakpolitikai döntéshozók számára. A referenciakeret tiszteletben tartja a nemzeti kormányok autonómiáját; a rendszert a minőségbiztosításban érintett hatóságok és egyéb szervek önkéntes alapon alkalmazhatják.
ESCO (készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások többnyelvű európai osztályozása)	huszonöt európai nyelven ismerteti és osztályozza az európai munkaerőpiac, oktatás és képzés szempontjából releváns készségeket, kompetenciákat, képesítéseket és foglalkozásokat**.** A rendszer foglalkozási profilokat is tartalmaz, így jól láthatók a foglalkozások, készségek, kompetenciák és képesítések közötti kapcsolatok. Az ESCO nyitott IKT-formátumban mindenki számára díjmentesen hozzáférhető.
Európai fejlesztési terv	iskolák és felnőttoktatást végző intézmények esetében olyan dokumentum, amely az intézmény/szervezet minőségfejlesztéssel és nemzetköziesedéssel kapcsolatos igényeit tartalmazza, valamint azt, hogy a tervezett európai tevékenységek hogyan járulnak hozzá ezek teljesítéséhez. Az európai fejlesztési terv a pályázati űrlap részét képezi azon iskolák és felnőttoktatást végző intézmények esetében, amelyek az 1. pályázati kategória keretében pályáznak tanulmányi vagy munkatársi mobilitásra.
Európai ifjúsági nem kormányzati szervezet	olyan nem kormányzati szervezet, amely: 1) törvényesen elismert formában működik, és összetétele a következő: a) egy olyan európai

	szervezet/titkárság (a pályázó), amely a pályázat benyújtásának napján már legalább egy éve törvényes székhellyel rendelkezik valamely programországban, továbbá b) nemzeti szinten működő szervezetek/fióktelepek legalább tizenkét, programországban, amelyeket törvényen alapuló kapcsolat köt az európai szervezethez/titkársághoz; 2) ifjúsági területen olyan tevékenységeket folytat, amelyek hozzájárulnak az uniós ifjúságügyi stratégia tevékenységi területeinek megvalósításához; 3) bevonja a fiatalokat a szervezet irányításába és vezetésébe.
Európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer	tanulóközpontú kreditátviteli- és gyűjtési rendszer, amely a tanulási, oktatási és értékelési folyamatok átláthatóságán alapul. Célja a tanulmányi programok tervezésének, megvalósításának és értékelésének, valamint a tanulói mobilitásnak a megkönnyítése a képesítések és tanulási időszakok elismerése révén. Elősegíti a tanulmányi programok tervezését, leírását és megvalósítását, valamint a felsőfokú képesítések kiállítását. Az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer és az eredményeken alapuló képesítési keretrendszerek együttes alkalmazása átláthatóbbá teszi a tanulmányi programokat és képesítéseket, és megkönnyíti a képesítések elismerését.
Europass	öt különböző dokumentumból álló portfólió és elektronikus könyvtár, amely tartalmazni hivatott mindazokat a tanulási eredményeket, hivatalos képesítéseket, munkatapasztalatokat, készségeket és kompetenciákat, amelyeket az Europass tulajdonosa elért/megszerzett/elsajátított. E dokumentumok: az Europass-önéletrajz, az oklevélmelléklet, az Europass bizonyítvány-kiegészítő, az Europass mobilitási igazolvány és az Europass nyelvi útlevél. Az Europass emellett európai készségútlevelet is tartalmaz: ez egy felhasználóbarát elektronikus könyvtár, amely lehetővé teszi a készségek és képesítések személyes jegyzékének létrehozását. Az Europass célja, hogy segítse a mobilitást, továbbá előmozdítsa a foglalkoztatási lehetőségeket és az egész életen át tartó tanulás lehetőségeit Európában.
Felnőttoktatás	formális, nem formális vagy informális jellegű, nem szakmai képzés (a szakmai továbbképzést lásd a „Szakképzés” fogalommagyarázatnál);
Felnőttoktatás résztvevője	Olyan személyek, akik befejezték az alapképzést, vagy már nem vesznek részt alapképzésben, és valamilyen formában (formális, nem formális vagy informális) újrakezdik a tanulást, kivéve az iskolában és szakképzésben dolgozó tanárokat és képzőket.
Felnőttoktatást végző intézmény	a nem-szakmai felnőttoktatás terén tevékenykedő állami vagy magán intézmény.
Felsőoktatási intézmény	bármely típusú felsőoktatási intézmény (az intézmény megnevezésétől függetlenül), amely a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban elismert okleveleket vagy más elismert felsőfokú képesítéseket állít ki, továbbá bármely intézmény, amely a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban felsőfokú szakképzést végez.
Felsőoktatási korszerűsítési menetrend	az Európai Bizottság stratégiája, melynek célja a tagállamok felsőoktatási reformjainak és az Európa 2020 stratégia felsőoktatási céljai megvalósításának támogatása. A reform új menetrend által meghatározott főterületei: a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számának növelése; az oktatás és

	kutatóképzés minőségének és relevanciájának fejlesztése; a felsőfokú végzettséggel rendelkezők ellátása a magas képzettséget igénylő munkakörök sikeres betöltéséhez szükséges ismeretekkel és átvihető alapkompetenciákkal; a hallgatók számára több lehetőség teremtése arra, hogy külföldi tanulmányok vagy képzés révén kiegészítő készségeket szerezzenek, valamint a felsőoktatás teljesítményének növelése érdekében a határokon átívelő együttműködés ösztönzése; az oktatás, a kutatás és az üzleti vállalkozások összekapcsolásával a "tudásháromszög" megerősítése, valamint hatékony irányítási és finanszírozási mechanizmusok létrehozása a kiválóság támogatására.
Fiatalok informális csoportjai	lásd fent a "Fiatalok olyan csoportjai, akik ifjúsági munkát végeznek, de ezt nem feltétlenül ifjúsági szervezet keretében teszik" fogalom meghatározását.
Fiatalok olyan csoportjai, akik ifjúsági munkát végeznek, de ezt nem feltétlenül ifjúsági szervezet keretében teszik (fiatalok informális csoportjai)	fiatalok olyan, legalább négy főből álló csoportja, amely az alkalmazandó nemzeti jog értelmében nem rendelkezik jogi személyiséggel, feltéve, hogy a csoport képviselői jogképességgel rendelkeznek arra, hogy a csoport nevében jogi kötelezettséget vállaljanak. A fiatalok ilyen csoportjai az Erasmus+ bizonyos pályázati kategóriái esetében pályázók és partnerek lehetnek. A pályázati útmutató az egyszerűség kedvéért a jogi személyekkel (szervezetek, intézmények stb.) együtt tárgyalja ezeket a csoportokat; a fiatalok informális csoportjai által végrehajtható tevékenységek esetében az Erasmus+ programban részt vevő szervezetek fogalom ezekre a csoportokra is vonatkozik. A csoportnak legalább négy fiatalból kell állnia, akiknek életkora meg kell, hogy feleljen a programban részt vevő fiatalokra nézve előírt életkornak (13–30 év). Kivételes esetben, és ha az összes fiatal kiskorú, a csoportot egy felnőtt képviselheti. Így egy fiatalokból álló csoport (ahol mindnyájan kiskorúak) egy ifjúságsegítő segítségével tudja benyújtani a pályázatot.
Fogadó szervezet/intézmény	az Erasmus+ egyes tevékenységei (nevezetesen a mobilitási tevékenységek) esetében a fogadó szervezet/intézmény az a részt vevő szervezet/intézmény, amely egy vagy több résztvevőt fogad, és az Erasmus+ projekt egy vagy több tevékenységét megszervezi.
Foglalkozási profil	egy adott foglalkozásra általában jellemző készségek, kompetenciák, ismeretek és képesítések összessége.
Harmadik ciklus	az európai felsőoktatási térség képesítési kreditrendszerének harmadik ciklusa, amelyről a felsőoktatásért felelős miniszterek 2005 májusában, Bergenben állapodtak meg a bolognai folyamat keretében. Az európai felsőoktatási térség képesítési kreditrendszerének harmadik ciklusára vonatkozó leírás az EKKR 8. szintje tanulási eredményeinek felel meg.
Hátrányos helyzetű résztvevők/fiatalok	olyan személyek, akiket bizonyos körülmények akadályoznak abban, hogy hatékony módon hozzáférhessenek az oktatáshoz, a képzéshez és az ifjúsági munka lehetőségeihez. A hátrányos helyzetű résztvevők/fiatalok pontosabb meghatározása a pályázati útmutató A. részében, a „Méltányosság és befogadás" szakaszban található.

Hónap	az Erasmus+ program összefüggésében és a támogatások kiszámításának céljára: egy hónap 30 napnak felel meg.
Informális tanulás	a munkával, családdal vagy szabadidővel kapcsolatos napi tevékenységekből eredő tanulás, amely a célkitűzések, az idő vagy a tanulás támogatása tekintetében nem szervezett vagy strukturált; a tanuló szempontjából lehet, hogy nem szándékos.
Iskola	bármilyen szintű (az iskola előtti neveléstől a felső középfokú oktatásig) általános oktatást, szakképzést vagy műszaki képzést nyújtó intézmény. Tájékozódjon az egyes országokban iskolának minősülő intézménytípusokat tartalmazó listáról; tovább információkat ezzel kapcsolatosan az adott ország nemzeti irodája ad.
Job shadowing/szakmai látogatás (gyakorlati tanulási tapasztalat)	rövid távú tartózkodás egy külföldi partnerszervezetnél/intézménynél, amely azáltal nyújt képzést a résztvevőknek, hogy azok részvételt ösztönző megfigyelés során figyelemmel követik a fogadó szervezet/intézmény szakembereinek napi munkáját, kicserélik a bevált gyakorlatokat, készségeket és ismereteket szereznek és/vagy hosszú távú partnerségeket építenek.
Kedvezményezett	ha a benyújtott projektet kiválasztják, akkor a pályázó lesz az Erasmus+-támogatás kedvezményezettje. A kedvezményezett támogatási szerződést ír alá a projektet kiválasztó nemzeti irodával vagy a Végrehajtó Ügynökséggel, vagy pályázati döntésben kap értesítést a projektet kiválasztó nemzeti irodától vagy a Végrehajtó Ügynökségtől. Ha a pályázatot az összes részt vevő intézmény nevében nyújtották be, akkor a partnerek a támogatás társkedvezményezettjei lesznek.
Képesítés	értékelési és érvényesítési folyamat formális eredménye, amelyet akkor adnak ki, ha a kompetens szerv úgy ítéli meg, hogy egy adott egyén tanulási eredményei megfelelnek bizonyos normáknak.
Kettős karrier	magas szintű sportképzés és általános oktatás vagy munka kombinációja.
Kettős oklevél/többes oklevél	(a kettős oklevél esetében) legalább kettő, (a többes oklevél esetében) több felsőoktatási intézmény által nyújtott tanulmányi program elvégzésekor a hallgató által a részt vevő intézmények mindegyikétől külön-külön kapott oklevél.
Kísérő személy	az oktatás, képzés és ifjúságügy valamennyi szektorára vonatkozó, általános fogalommagyarázat szerint az a személy, aki védelem, támogatás és segítségnyújtás céljából elkíséri a speciális igényű (például fogyatékossággal élő) résztvevőket (akár tanulókat, akár munkatársakat/ifjúságsegítőket) a mobilitási tevékenységre. Továbbá szakképzési tanulók és az EVS önkéntesek mobilitása (1. pályázati kategória) és a diákok rövid vagy hosszú távú mobilitása (2. pályázati kategória) esetén kísérő személynek minősülhet az a felnőtt is, aki egy vagy több szakképzésben tanuló diákot, hátrányos helyzetű EVS önkéntest vagy közoktatásban tanuló diákot (főként kiskorúakat vagy kevés külföldi tapasztalattal rendelkező fiatalokat) elkísér külföldre, és ott a mobilitási időszak során a fiatalok védelméért, biztonságáért és hatékony tanulásáért felel.

Kkv-k (kis- és középvállalkozások)	olyan vállalkozások (a vállalkozások meghatározását lásd fent), amelyek kevesebb, mint 250 személyt foglalkoztatnak, és éves forgalmuk nem haladja meg az 50 millió eurót, és/vagy éves mérlegfőösszegük nem haladja meg a 43 millió eurót.
Konzorcium	két vagy több részt vevő szervezet/intézmény társulása projekt vagy projekt részét képező tevékenység előkészítésére, megvalósítására és utánkövetésére. A konzorcium lehet nemzeti (egy ország szervezeteit/intézményeit tömöríti) vagy programországokat érintő nemzetközi (különböző országok szervezeteit/intézményeit tömöríti).
Koordinátor/koordináló szervezet/intézmény	partnerszervezetek/intézmények konzorciuma nevében Erasmus+-támogatásra pályázó részt vevő szervezet/intézmény.
Közös oklevél	közös tanulmányi program elvégzését követően a hallgató számára kiállított egyetlen közös oklevél. A közös oklevelet két vagy több részt vevő intézmény illetékes hatóságainak közösen kell aláírniuk, és hivatalosan elismerniük azokra az országokra nézve, ahol a részt vevő intézmények találhatók.
Közös programok	két vagy több felsőoktatási intézmény által közösen kidolgozott, megvalósított és teljes mértékben elismert felsőoktatási (tanulmányi vagy kutatási) programok. Közös programok a felsőoktatás minden szintjén (alapképzés, mesterképzés, doktori képzés) végrehajthatók. Lehetnek nemzeti (csak egy ország egyetemei vesznek részt) vagy programországokat érintő nemzetközi/nemzetközi (legalább két különböző országból vesznek részt felsőoktatási intézmények) közös programok.
Kredit	az egyén tanulási eredményeinek olyan sorozata, amelyet értékelésnek vetettek alá. A kreditek gyűjtése képesítés megszerzéséhez vezethet, vagy átvihető más tanulmányi programokba/más képesítésekbe.
Kreditmobilitás	a küldő intézménynél folytatott tanulmányok keretében meghatározott idejű külföldi tanulmányi vagy szakmai gyakorlati időszak, amely kreditgyűjtést eredményez. A mobilitási időszakot követően a hallgatók visszatérnek a küldő intézménybe tanulmányaik befejezésére.
Kulcskompetenciák	a tudás, a készségek és a hozzáállások alapvető halmaza, amelyre mindenkinek szüksége van az önmegvalósításhoz és fejlődéshez, az aktív társadalmi szerepvállaláshoz, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz, a 2006/962/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlásban megfogalmazottak szerint.
Küldő szervezet/intézmény	az Erasmus+ egyes tevékenységei (nevezetesen a mobilitási tevékenységek) esetében a küldő szervezet/intézmény az a részt vevő szervezet/intézmény, amely egy vagy több résztvevőt küld valamely Erasmus+ projekt tevékenységében való részvételre.
Megerősített mentorálás	A megerősített mentorálás egy intenzívebb mentorálási folyamat hátrányos helyzetű fiataloknak, akik nem tudják egyedül vagy a hagyományos mentorálás vagy tutori támogatás mellett elvégezni önkéntes szolgálatukat. A megerősített mentorálás során a mentor közelebbi kapcsolatban van az önkéntessel és többször találkozik vele, illetve több idő jut a hagyományos mentorálás feladatainak elvégzésére, így biztosítva van az önkéntes lépésről

	lépésre történő támogatása a projekttevékenységek során és munkaidőn kívül. A megerősített mentorálás célja a projekt sikeres végrehajtása és az, hogy ezen belül az önkéntes a lehető legnagyobb autonómiát érje el.
Mentorálás	Személyes támogató intézkedések EVS önkéntesek számára, a feladathoz kapcsolódó támogató intézkedések mellett. A mentorálás fő felelőse a mentor, akit a fogadó vagy a koordináló szervezet nevez ki. A mentorálás rendszeres találkozásokból áll, amelyek során a mentor nyomon követi az önkéntes személyes jóllétét mind a fogadó szervezetben, mind azon kívül. A mentorálás célpontja az önkéntes munkát végző egyén, ezért a találkozók gyakorisága és tartalma egyéni szükségletektől függ. A mentorral való találkozók lehetséges témái: személyes jóllét, jóllét a csapaton belül, elégedettség a feladatokkal, gyakorlati problémák stb.
Mobilitási/tanulási megállapodás/tanulmányi szerződés	a küldő és fogadó szervezet/intézmény, valamint a részt vevő személyek közötti megállapodás, amely a mobilitási időszak relevanciájának és minőségének biztosítása érdekében rögzíti annak céljait és tartalmát. A külföldön töltött időszak fogadó szervezet/intézmény általi elismerésének alapjául is alkalmazható.
Munkatárs/szakember/oktató	az oktatásban, a képzésben vagy a fiatalok nem formális tanulásában szakmai vagy önkéntes alapon részt vevő személyek, valamint ide tartozhatnak az egyetemi tanárok, a tanárok, az oktatók, az iskolavezetők, az ifjúságsegítők és a nem oktatással foglalkozó dolgozók.
Nem formális tanulás	olyan tanulás, amely – a tanulási célkitűzések és a tanulásra fordított idő tekintetében – tervezett tevékenységeken keresztül valósul meg, tanuláshoz nyújtott támogatás mellett, de amely nem része a formális oktatási és képzési rendszernek.
Nemzetközi	az Erasmus+ program összefüggésében: legalább egy, a programországot és legalább egy partnerországot érintő bármely tevékenységre vonatkozik.
Nyílt licenc	az egyik módja annak, hogy egy szellemi termék tulajdonosa mindenki számára engedélyezze az adott forrás használatát, megosztását és átdolgozását. Minden forráshoz külön engedélyt kell társítani. A nyílt licenc nem jelenti a szerzői jog vagy a szellemitulajdon-jog és a haszon átruházását.
Nyitott koordinációs módszer	olyan kormányközi módszer, amely keretet nyújt az uniós tagállamok közötti együttműködéshez, így a nemzeti politikáikat konkrét közös célkitűzések felé irányíthatják. A program hatálya alatt a nyitott koordinációs módszer az oktatásra, a képzésre és az ifjúságügyre vonatkozik.
Oklevél	az Erasmus+ program összefüggésében: olyan dokumentum, amelyet adott esetben az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén elvégzett valamely tanulási tevékenységért bocsátanak ki. Ez a dokumentum igazolja a tevékenységben való részvételt és – rendelkezésre állástól függően – a résztvevő tanulási eredményeit.
Oklevél megszerzésére irányuló mobilitás	külföldi tanulmányi időszak, amelynek célja teljes oklevél vagy diploma megszerzése a célország(ok)ban.
Oklevélmelléklet	a képesítést igazoló, hivatalos dokumentáció meghatározott forma szerint kiállított melléklete, amely részletesebb tájékoztatást nyújt az elvégzett tanulmányokról, és amelyet nemzetközileg elfogadnak

	felsőfokú oklevél mellékleteként. Az elvégzett tanulmányok jellegének, szintjének, hátterének, tartalmának és státuszának szabványosított leírását tartalmazza. A felsőoktatási intézmények az Európai Bizottság, az Európa Tanács és az UNESCO által megállapított szabványok szerint állítják ki. Az oklevélmelléklet az Europass részét képezi (lásd lent). Nemzetközi közös tanulmányi program esetében ajánlott olyan közös oklevélmellékletet kiállítani, amely a teljes programra kiterjed, és amelyet a oklevelet kiállító összes egyetem elismer.
Programországokat érintő nemzetközi	eltérő rendelkezés hiányában a programban részt vevő legalább két országot érintő bármely tevékenységre vonatkozik.
Pályázati felhívás	a Bizottság által közzétett felhívás arra vonatkozóan, hogy a megadott határidőre olyan pályázatokat nyújtsanak be, amelyek megfelelnek a megadott célkitűzéseknek és előírt követelményeknek. A pályázati felhívásokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában (C sorozat) és/vagy a Bizottság/nemzeti irodák/Végrehajtó Ügynökség megfelelő honlapjain teszik közzé.
Pályázati kategória	az Erasmus+ program pályázati kategóriái. Példák: stratégiai partnerségek az oktatás, a képzés és az ifjúságügy terén; Erasmus Mundus közös mesterképzések; Ágazati szakképzés-fejlesztési szövetségek stb.
Pályázó	az a részt vevő intézmény vagy informális csoport, amely benyújtja a pályázatot. A pályázó pályázhat egyénileg vagy a projektben részt vevő összes többi intézmény nevében. Utóbbi esetben a pályázó egyben a koordinátor is.
Partner(szervezet/intézmény)	olyan szervezet/intézmény, amely részt vesz a projektben, de nem tölti be a pályázó szerepét.
Partnerországok	olyan országok, amelyek nem vehetnek részt az Erasmus+ program összes tevékenységében, de bizonyos tevékenységeiben (partnerként vagy pályázóként) részt vehetnek. Az Erasmus+-partnerországok listája a pályázati útmutató A. részében, a „Ki vehet részt az Erasmus+ programban?” szakaszban található.
Partnerség	a programban részt vevő különböző országok szervezeteinek/intézményeinek egy csoportja közötti megállapodás az oktatás, a képzés, az ifjúságügy és a sport terén közös európai tevékenységek megvalósítása vagy egy kapcsolódó területen formális vagy informális hálózat létrehozása céljából, ilyenek például az iskolai csereprogramok és hosszú távú egyéni mobilitás formájában megvalósított közös tanulási projektek a tanulók és tanáraik számára, az intenzív felsőoktatási programok, valamint a helyi és regionális hatóságok között a régiók közötti – többek között a határokon átnyúló – együttműködés erősítése céljából folytatott együttműködés; ez a partnerség minőségének erősítése céljából kiterjeszthető partnerországok intézményeire és/vagy szervezeteire/intézményeire.
Programországok	olyan uniós és nem uniós országok, amelyek olyan nemzeti irodát hoztak létre, amely az Erasmus+ program teljes jogú részvevője. Az Erasmus+ programországok listája a pályázati útmutató A. részében, a „Ki vehet részt az Erasmus+

	programban?" szakaszban található.
Projekt	tevékenységek összefüggő sorozata, amelyet meghatározott célkitűzések megvalósítása és eredmények elérése érdekében hajtanak végre.
Részt vevő szervezetek/intézmények	szervezetek/intézmények vagy fiatalok informális csoportjai, amelyek részt vesznek az Erasmus+ projekt megvalósításában. A részt vevő szervezetek/intézmények projektben betöltött szerepük szerint lehetnek pályázók vagy partnerek (más néven társpályázók, amennyiben a pályázat benyújtásakor megnevezik őket). Ha a projektet kiválasztják támogatásra, akkor a pályázó lesz a kedvezményezett, a partnerek pedig társkedvezményezettek lehetnek, amennyiben a projektet több kedvezményezettre vonatkozó támogatással finanszírozzák.
Résztvevők	az Erasmus+ program összefüggésében: résztvevők azok a személyek, akik teljes mértékben részt vesznek egy projektben, és egyes esetekben az európai uniós támogatás egy részét megkapják részvételük költségeinek (nevezetesen az utazási és személyes költségek) fedezésére. A program bizonyos tevékenységei esetében (azaz stratégiai partnerségek) különbséget kell tenni a résztvevők fent leírt kategóriája (közvetlen résztvevők) és a projektben közvetett módon részt vevő személyek (például célcsoportok) között.
Rövid ciklusban (vagy rövid ciklusú felsőoktatásban) szerzett képesítés	a legtöbb országban az európai felsőoktatási térség képesítési kreditrendszere első ciklusának része (az ISCED 5. szintje). Jellemzően megközelítőleg 120 ECTS szerinti kreditpontnak felel meg a nemzeti rendszerekben, és olyan képesítést ad, amelyet alacsonyabb szintűnek ismernek el, mint az első ciklus végén kiállított oklevelet. Egyes programok három évnél hosszabbak is lehetnek, de jellemzően nem érnek 180 ECTS szerinti kreditpontnál többet. Az országok többségében a hallgatók a rövid ciklusú felsőoktatásban szerzett kreditekkel továbbléphetnek az oklevelet adó kurzusokba. A rövid ciklus leírása az EKKR 5. szintje tanulási eredményeinek felel meg.
Sajátos igényű személyek	a sajátos igényű személy olyan potenciális résztvevő, akinek testi, szellemi vagy egészségügyi állapota miatt a projektben vagy a mobilitási tevékenységben való részvétele kiegészítő pénzügyi támogatás nélkül nem lenne lehetséges.
Strukturált párbeszéd	a fiatalok és az ifjúsági szervezetek/intézmények, illetve a döntéshozók közötti párbeszéd, amely teret enged az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés prioritásaira, megvalósítására és nyomon követésére irányuló folyamatos, közös gondolkodásnak.
Szakképzés	olyan oktatás és képzés, amelynek célja, hogy a tanulókat egy bizonyos foglalkozás végzéséhez szükséges, szélesebb értelemben pedig a munkaerőpiac által megkövetelt ismeretekkel, know-how-val, készségekkel és/vagy kompetenciákkal ruházza fel. Erasmus+ projektek keretében a szakmai alapképzésre és továbbképzésre irányuló projektek támogathatók a szakképzési tevékenységek részeként.
Szakmai gyakorlat	külföldi vállalkozásnál vagy szervezetnél/intézménynél töltött időszak, amelynek célja a munkaerőpiac által megkövetelt speciális kompetenciák megszerzése, munkatapasztalat szerzése és a másik ország

	gazdasági és társadalmi kultúrájának alaposabb megismerése.
Székhellyel rendelkező	arra utal, hogy egy szervezet/intézmény vagy szerv megfelel bizonyos nemzeti szinten meghatározott feltételeknek (bejegyzés, kimutatások, közzététel stb.), amelyek alapján a nemzeti hatóságok az adott szervezetet/intézményt vagy szervet hivatalosan elismerik. Fiatalok informális csoportja esetében a csoport törvényes képviselőjének bejelentett lakóhelyét kell figyelembe venni az Erasmus+-támogatásra való jogosultság kérdésében.
Szociális vállalkozás	a vállalkozás jogi formájától függetlenül bármely olyan vállalkozás, amelyet a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 14. pontja értelmében vett szabályozott piacon nem jegyeznek, és amely: 1) alapszabálya, alapokmánya vagy egyéb alapszabályszerű, a vállalkozás létrehozásáról szóló dokumentuma értelmében elsődleges célként a mérhető, pozitív szociális hatások elérését tűzi ki, nem pedig a tulajdonosok, tagok és érintett szereplők számára történő profittermelést; és a vállalkozás: a) olyan innovatív szolgáltatásokat vagy termékeket kínál, amelyek szociális szempontból megtérülnek és/vagy b) a termékek előállításában vagy a szolgáltatások nyújtásában olyan innovatív módszert alkalmaz, amely megtestesíti a vállalkozás szociális célkitűzését; 2) a profitot elsősorban elsődleges célkitűzése megvalósítása érdekében fekteti be újra, és olyan előre meghatározott eljárásokkal és szabályokkal rendelkezik a részvényeseknek és a tulajdonosoknak történő osztalékfizetésre vonatkozóan, amelyek biztosítják, hogy az osztalékfizetés ne hátráltassa az elsődleges célkitűzés megvalósítását; 3) vállalkozói, elszámoltatható és átlátható irányítással rendelkezik, főként az üzleti tevékenységekben érintett munkavállalók, fogyasztók és/vagy érintett szereplők bevonása révén.
Tanulási eredmények	mindazon tudás, ismeret és gyakorlati képesség összegzése, amelyet a tanuló egy adott tanulási folyamat során elsajátított, és amelyeket az ismeretek, a készségek és a kompetenciák alapján lehet meghatározni.
Tanulók mobilitása	a tartózkodási országtól eltérő országba való, tanulmányi, képzési, illetve nem formális vagy informális tanulási célú tényleges átköltözés; ez megvalósulhat szakmai gyakorlatok, tanulószerződéses gyakorlati képzések, ifjúsági csereprogramok, önkéntesség, oktatás, illetve szakmai továbbképzési tevékenységekben való részvétel formájában, továbbá ide tartozhatnak még olyan tevékenységek, mint a fogadó ország nyelvén folytatott előkészítő képzés, valamint a küldő, fogadó és a képzést követő tevékenységek.
Tanulószerződéses gyakorlati képzés (szakiskolások)	a tanulószerződéses gyakorlati képzés típusú rendszerek a szakmai alapképzés azon formái, amelyek váltakozva alkalmazzák/kombinálják a vállalati alapú képzést (szakmai gyakorlati időszakok egy munkahelyen) az iskolai alapú oktatással (elméleti/gyakorlati oktatás iskolában vagy képzési központban), és amelyek sikeres elvégzése nemzeti szinten elismert szakmai alapképzés képesítés megszerzéséhez vezetnek.

Társfinanszírozás	a társfinanszírozás elve szerint az uniós támogatásban részesülő projekt költségeinek egy részét a kedvezményezettnek kell viselnie, vagy külső, nem uniós hozzájárulásokból kell fedeznie.
Tevékenység	projekt részeként végrehajtott feladatok. A tevékenységek különböző típusúak lehetnek (mobilitási tevékenységek, együttműködési tevékenységek stb.). A Jean Monnet program esetében a tevékenység egyenértékű a pályázati kategóriával (a pályázati kategória meghatározását lásd fent).
Vállalat	a polgári vagy kereskedelmi jognak megfelelően alapított jogi személyek, a szövetkezeteket is beleértve, valamint egyéb olyan jogi személyek, amelyekre a köz- vagy magánjog vonatkozik, kivéve a nonprofit jogi személyeket.
Vállalati társadalmi felelősségvállalás iránt elkötelezett profittermelő szerv	Olyan magáncég, amely a) tevékenysége során etikai normákat követ és b) üzleti tevékenységén felül olyan tevékenységeket is folytat, amelyeknek társadalmi értéke van.
Vállalkozás	gazdasági tevékenységet végző vállalkozások mérettől, jogi formától és gazdasági ágazattól függetlenül.
Vegyes oktatási forma	olyan oktatási forma, amely különböző tanulási formákat tartalmaz. Gyakran konkrétabb jelentésben használatos. Ilyenkor olyan kurzusokat jelöl, amelyek kombinálják a hagyományos frontális oktatást a műhelyfoglalkozásokkal vagy szemináriumokkal, illetve a távoktatási online technikákkal (például internet, televízió, konferenciahívások).
Vis maior	előre nem látható, rendkívüli helyzet vagy esemény, amelyre a résztvevőnek nincs befolyása, és amely nem tulajdonítható a résztvevő hibájának vagy hanyagságának.

IV. MELLÉKLET: HASZNOS REFERENCIÁK ÉS ELÉRHETŐSÉGEK

HASZNOS REFERENCIÁK

Cím	Hivatkozás
Európa 2020 és Oktatás és képzés 2020 referenciaértékek és mutatók	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_social_policy_equality/education_training
Felnőttkori Tanulás Európai Platformja (EPALE)	http://ec.europa.eu/epale
Oktatásra vonatkozó elemzések (kisgyermekkori nevelés és gondozás, iskolák, ifjúságügy és felsőoktatás, valamint számos specifikus, oktatással kapcsolatos terület)	http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/
Oktatásra és képzésre vonatkozó elemzések; valamennyi szektorra vonatkozóan	http://www.oecd.org/education/
Oktatásra és képzésre vonatkozó elemzések; valamennyi szektorra vonatkozóan	https://en.unesco.org/ http://www.uis.unesco.org/Pages/default.aspx
Oklevélmelléklet-minta:	http://ec.europa.eu/education/tools/diploma-supplement_en.htm
ECTS felhasználói útmutató	http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_en.pdf
ECVET	http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_hu.htm http://www.ecvet-team.eu/
Vállalkozói készségek oktatása: útmutató pedagógusoknak	http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/files/education/entredu-manual-fv_en.pdf
EQAVET	http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/eqavet_en.htm
Erasmus+ disszeminációs platform	http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/
ESCO	https://ec.europa.eu/esco

Uniós készségkörkép	http://euskillspanorama.cedefop.europa.eu
Az Europass honlapja	https://europass.cedefop.europa.eu/hu/home
A felnőtt tanulásra és legújabb szakpolitikai fejleményekre vonatkozó uniós menetrend	http://ec.europa.eu/education/policy/adult-learning/index_hu.htm
Mutatók és referenciaértékek – oktatási figyelő	http://ec.europa.eu/education/tools/et-monitor_en.htm
Mutatók és referenciaértékek – hivatalos dokumentáció	http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/indicators-benchmarks_hu.htm
A sporttal kapcsolatos legfontosabb dokumentumok könyvtára	http://ec.europa.eu/sport/library/index_en.htm
A legfontosabb uniós ifjúságpolitikai dokumentumok (az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretét is tartalmazza)	http://ec.europa.eu/youth/library/index_en.htm
A legfontosabb oktatási és képzési szakpolitikai kezdeményezések és eredmények 2000 óta – közoktatási politikák reformja	http://ec.europa.eu/education/policy/school/index_hu.htm
A legfontosabb oktatási és képzési szakpolitikai kezdeményezések és eredmények 2000 óta – felsőoktatási reform	http://ec.europa.eu/education/policy/higher-education/index_hu.htm
Megnyíló oktatás – innovatív oktatás és tanulás az új technológiák és a nyitott oktatási segédanyagok alkalmazásával; COM(2013) 654	http://ec.europa.eu/education/newtech/
Gondoljuk újra az oktatást: beruházás a készségekbe a jobb társadalmi-gazdasági eredmények érdekében	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52012DC0669&from=EN http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_hu.htm
Az európai felsőoktatási rendszerek által az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés terén tett hozzájárulás növelése	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0567:FIN:HU:PDF
Az európai szabványok stratégiai jövőképe: az európai gazdaság fenntartható növekedésének elősegítése és gyorsítása 2020-ig	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0311&from=EN
A bruges-i közlemény a szakképzés terén folytatott megerősített európai együttműködésről a 2011–2020-as időszakra vonatkozóan	http://ec.europa.eu/education/brugecomm/
Az együttműködés és koherencia fokozása a vállalkozói készségek oktatásában	http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/education-training-entrepreneurship/reflection-panels/files/entr_education_panel_en.pdf
Mozgásban az ifjúság kiemelt kezdeményezés	http://europa.eu/youthonthemove/index_en.htm

A Youthpass honlapja	https://www.youthpass.eu

ELÉRHETŐSÉGEK

Európai Bizottság - Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_hu.htm

Európai Bizottság - Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA)
http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php

Nemzeti irodák
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/national-agencies_hu.htm